

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គីច័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯង ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ទឹកសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បានណា ។

www.5000-years.org

ព្រះ
ក្រុងបិណ្ឌក្វាឡី
នឹង

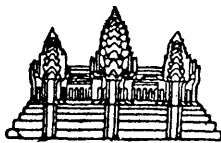
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
នៃយបិណ្ឌក្វា
បហានត្ត ទុតិយភាគ

ស

វិស្សបនាយកក្នុងក្រុម: បរាណក្នុងក្រុម:

ប្រមាណក្រុម: នឹងកេសដក្នុងក្រុម:

បោះពុម្ពលើកទី២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០០

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្តល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

**ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅជួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា
ជនជាតិជប៉ុន ។**

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាមីរាប័រអាស !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាមីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ ចកប្រៃប្រឹកសាសនាឈើមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខ្មែរផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី ឲ្យសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមត្រូ ឱតឲ្យយាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជាមិច្ឆារបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីឲ្យជាកស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃទី១៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！
敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンベンPhnom Penhの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未嘗有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、瞋りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大藏經）復刻救援委員会

世話人代表	無着 成恭	世話人	松永 然道	有馬 実成
事務局長	篠原 鋭一		伊藤 佳通	渡井 奎一
			杉谷 義純	茂田 真澄
			前田 利勝	中島 教之
			永 六輔	

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager : The Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General : The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team :

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito

The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta

The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

វិទ្យាប័ណ្ណ មហាវិទ្យាល័យ

ទុតិយភាគ

៧

វិទ្យាប័ណ្ណ មហាវិទ្យាល័យ: បណ្ឌិតវិទ្យាល័យ:

ចក្ខុវិទ្យា: វិទ្យា កេស្មវិទ្យា:

ព. ស. ២៥០០

ទ្រឹយោ ភាគោ

វិស្សបនាយិកក្ខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា រាជគហោ
 វិហារតិ វេទ្យុវេន កលន្តកនិវាថេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភគវតា ភិក្ខុនំ វស្សវាសោ អប្បញ្ញត្តោ
 ហោតិ ។ តេន^(១) ភិក្ខុ ហោមន្តម្បិ តិម្ហម្បិ វស្សម្បិ
 ចារិកំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខ័យន្តិ វិហាចេន្តិ
 កថំ ហិ ឆាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហោមន្តម្បិ
 តិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ ហរិវាទិ តិណាទិ
 សម្មទ្គន្តា ឯក្រិយំ ដិវំ វិហោវេន្តា ពហូ ខុទ្ធកេ
 ចាលោ សង្ឃានំ អាចារេន្តា ឆមេ ហិ ឆាម អញ្ញតិក្ខុ-
 យា បរិព្វាជកា ធុរត្តាតនម្ហា វស្សវាសំ អល្លិយិស្សន្តិ
 សង្កាសយិស្សន្តិ^(២) ឆមេ ហិ ឆាម សក្កន្តកា រុក្ខក្កេ-
 សុ កុលាវកានិ ករិត្តា វស្សវាសំ អល្លិយិស្សន្តិ
 សង្កាសយិស្សន្តិ ឆមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា
 ហោមន្តម្បិ តិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ហរិវាទិ

១ ធម្មសទ្ធា និបាតមន្តោតិ ពព្វណ្ណនា ។ ២ ឧ. សង្កបយស្សន្តិ ។

ភាគទី ២

វិស្សបណាយិកក្ខន្ធកៈ

(១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្ត
 វេទ្យវេន កលន្ទុកនិវេសន្ត ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ការ
 នៅចាំវស្សាព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ចាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនៅ
 ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់
 គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលពោស
 គនៈជឿល បន្តិះបន្តាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងដើរទៅ
 កាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់
 ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀននូវវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយវិត ១
 ញ៉ាំងសត្វតូចៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ សូម្បីពួកបរិព្វាជក
 មានលទ្ធិដទៃទាំងនេះដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់នឹងសម្លៀក
 សម្រាកនៅចាំវស្សា សូម្បីទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត ក៏គង់ធ្វើ
 សំបុកលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្លៀកនៅចាំវស្សាដែរ
 ចំឡែកវត្ថុពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះនៅវត្តដើរទៅកាន់ចារិក អស់
 ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់

វិសយបិណ្ឌកេ មហាវេណា

តិណានិ សម្មទ្គន្តា ឯកន្រ្ទិយំ ជីវំ វិហារេន្តា ពហូ
 ខុទ្ទកេ ចារណេ សង្ឃាតំ អាចារេន្តាតិ ។ អស្សោសុំ
 ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ
 វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បកវណេ ធម្មី កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជា-
 ធាមិ ភិក្ខុវេ វស្សំ ឧបកន្តន្តិ ។

[២] អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កតា នុ ខោ
 វស្សំ ឧបកន្តព្វន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ វស្សានេ វស្សំ ឧបកន្តន្តិ ។ អថ-
 ខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ វស្សុបនាយិ-
 កាតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។ ទ្វេមា
 ភិក្ខុវេ វស្សុបនាយិកា បុរិមិកា បច្ឆិមិកា អបរដ្ឋកតា-
 យ អាសាធិយា បុរិមិកា ឧបកន្តព្វា មាសកតាយ

វិនយចំណិត មហាវគ្គ

ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមានឥទ្ធិយតែ ១ ញ៉ាំងសត្វតូច ។
 ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តិះបង្កាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ គ្រានោះឯង
 ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះ
 និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលា
 នោះឯង រួចហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា^(១) ។

(២) គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 យើងគួរចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះ
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងវស្សានរដូវ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សានេះមានពីរ គឺថ្ងៃបុរិមិកា^(២) វស្សា១
 ថ្ងៃបច្ឆិមិកា^(៣) វស្សា ១ ភិក្ខុគួរចូលបុរិមិកាវស្សាក្នុងថ្ងៃបន្ទាប់នៃថ្ងៃពេញ

១ អង្គថា អធិប្បាយថា ក្នុងវស្សាសន្ធិវិក្កុត្រូវចូលវស្សាឲ្យគ្រប់ដី ។ ២ ថ្ងៃចូលវស្សា
 មុន ។ ៣ ថ្ងៃចូលវស្សាព្រាយ ។

វិស្សបនាយិកក្ខន្ធពោ ធម្មត្ថិយវិក្ខុវត្ថុ

អាសាឡិយោ បច្ឆិមិកោ ឧបកន្តុញា ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ វស្សបនាយិកានិ ។

(៣) តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយោ ភិក្ខុ
វស្សំ ឧបកន្តុ អន្តរវស្សំ ចារិកំ បរិន្តំ ។ មនុស្សា តថេវ
ឧជ្ឈាយន្តិ ខ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ នាម សមណា
សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ តិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ
ចវស្សន្តិ ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្គន្តា ឯកន្តិយំ ជីវំ
វិហេវេន្តា ពហូ ឧទ្កកេ ចាលោ សង្ឃានំ អាចារេន្តានិ
ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិក្ខិយា ធុរក្ខាតធម្មា វស្សាវាសំ
អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ ហិ នាម សក្កន្ត-
កា^(១) វុត្តកេសុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សាវាសំ
អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ បន សមណា
សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ តិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ បរិន្តំ
ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្គន្តា ឯកន្តិយំ ជីវំ វិហេវេន្តា
ពហូ ឧទ្កកេ ចាលោ សង្ឃានំ អាចារេន្តានិ ។

១ សក្កន្តានិ កត្តិ ពោត្តពោ វិស្សតិ ។

វិស្សបនាយិកក្នុងនាមៈ ឧទានព្រឹត្តិយកិច្ច

បូណិមីខែអាសាឆ (គឺថ្ងៃ១រោចខែអាសាឆ) ភិក្ខុគរចូលបច្ច័មិការវិស្សក្នុង
ថ្ងៃដែលកន្លងហួស១ ខែអំពីថ្ងៃពេញបូណិមីខែអាសាឆ (គឺថ្ងៃ១រោចខែ
ស្រាពណ៍) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវិស្សមានតែពីរយ៉ាងនេះឯង ។

[៣] សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុបានចូលវិស្សហើយក៏ចេញ
ដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវិស្ស ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះ-
ដៀល បន្តិះបង្កាប់ដូចក្នុងត្រាមុននោះទៀតថា ពួកសមណៈជាសក្យបុគ្គិយ
មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ររដូវខ្លះ អស់
វិស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត
មានឥន្ទ្រិយតែមួយ ញ៉ាំងពួកសត្វតូចៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស
សោះ យ៉ាងដូចជាពួកត្រីវិយដទៃនេះដែលពោលធម៌អាក្រក់ម្តេចគង់នឹង
សម្បូរលប់សម្រាកនៅចាំវិស្ស អស់ទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត
ក៏ធ្វើសំបុកទាំងឡាយទុកនៅលើចុងឈើទាំងឡាយហើយនឹងសម្បូរនៅចាំ
វិស្សដូចគ្នាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណៈជាសក្យបុគ្គិយនេះម្តេចឡើយក៏នៅ
តែដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហោមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ររដូវខ្លះ អស់វិស្សាន-
រដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមាន
ឥន្ទ្រិយតែមួយ ញ៉ាំងពួកសត្វតូចៗ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

អស្សោស្សំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ
 ខ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា តេ
 ឧដ្ឋាយន្តំ ខ័យន្តំ វិចារេន្តំ កេបំ ហិ ធាម ធាតុក្កិយា
 ភិក្ខុ វស្សំ ឧបកន្ធា អន្តរវស្សំ ចារិកំ ចរិស្សន្តិតំ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេស្សំ ។
 អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិណានេ ឯតស្មី បករណោ
 ធម្មំ កេបំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ វស្សំ
 ឧបកន្ធា បុរិមំ វា តេមាសំ បដ្ឋិមំ វា តេមាសំ អវសិត្វា
 ចារិកា បក្កមិត្វា យោ បក្កមេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្សាតិ ។

[៤] តេន ខោ បន សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ
 ន ឥច្ឆន្តិ វស្សំ ឧបកន្តំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេស្សំ ។ ន ភិក្ខុវេ វស្សំ ន ឧបកន្តំ យោ ន
 ឧបកន្តេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ តទហុវស្សបនាយិកាយ
 វស្សំ អនុបកន្តកាមា សញ្ញិច្ឆ អាវាសំ អតិក្កមន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេស្សំ ។ ន ភិក្ខុវេ តទហុ-

វិសយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស និងជឿល បន្តបង្កប់ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ភិក្ខុទាំង
 នោះក៏ពោលទោស និងជឿល បន្តបង្កប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលវស្សា
 ហើយមិនសមបើនឹងចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ ។
 គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថារូប
 ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ចូលវស្សាហើយ មិននៅចាំបុរិមការវស្សាអស់ខែ ១ ឬបច្ចិមការវស្សាអស់
 ខែ ១ ទេ មិនត្រូវច្រៀសចេញទៅកាន់ចារិកឡើយ ភិក្ខុណាច្រៀសចេញ
 ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំមិនចូលវស្សាឡើយ (គឺត្រូវតែ
 ចូលវស្សា) ភិក្ខុណាមិនចូលវស្សា ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ សម័យនោះឯង
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សាក្នុងវិថូចូលវស្សានោះ ក៏ក្រែង
 ដើរចេញពីទីអារាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន

វិស្សបនាយិកក្ខន្ធកេ វិស្សបធម៌

វិស្សបនាយិកាយ វិស្សំ អនុបកន្តកាមេន សញ្ញាច្ច
អាវាសោ អតិក្កមីតោ យោ អតិក្កមេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្សតិ ។

[៥] តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគនោ
សេនិយោ តិម្ពិសារោ វិស្សំ ទុក្ខខ្លឹតុកាមោ ភិក្ខុនំ
សន្តិកេ ទ្ធិតំ ចាហោសិ យទិ បនយ្យ អាគមេ ជុល្លោ
វិស្សំ ឧបកច្ឆេយ្យន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ រាជ្ជំ អនុវត្តិត្តំ ។

[៦] អថខោ កកវា រាជគហោ យថាភិវន្តំ វិហារិត្វា
យេន សាវត្តិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុប្បព្វេន ចារិកំ
ចរមាណោ យេន សាវត្តិ វេទវសវំ ។ តត្រិ សុទំ កកវា
សាវត្តិយំ វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ
ឧទេនេន ឧចាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ
កាវាបិតោ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធិតំ

វស្សុវេទនាបិកត្តដ្ឋក្កតៈ ការចូលវស្សុ

ប្រាថ្នានឹងចូលវស្សុ ក៏ក្លែងដើរចេញពីភាវសទៅក្នុងវិថីចូលវស្សុនោះ មិនបានទេ ក៏កុណាចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៥] សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយតំមិសារទ្រង់មាន សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងលើកវៃ^(១) ក៏បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគួរតែចូលវស្សុក្នុងវិខាងមុខ (វិខ អាសាធាគ្រាយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តទៅតាមស្តេចទាំងឡាយចុះ ។

[៦] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះគួរដល់ ពុទ្ធអរិយស្រីយហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់យាងទៅ កាន់ចារិកដោយលំដាប់ស្រុក ទើបបានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី ។ បានពូ ថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបំណូកសេដ្ឋី ទៀប ក្រុងសាវត្ថីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានឧបាសក ឈ្មោះឧទេន បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ ឧបាសកនោះក៏បាន

១ អង្គកថា ថា ទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលើកវៃជាដំបូងនៃវស្សុនាស្តិវ គឺប្រាថ្នានឹងធ្វើវៃ ស្រាពណ៍ឲ្យទៅជាវៃអាសាធាវិញ (វៃអាសាធាខាងដើម ហៅបឋមាសាធា វៃដែលលើកខាង ក្រោយ ហៅទុតិយាសាធា) ។

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចារហេតិ^(១) អាគច្ឆន្ត កទ្ធិន្តា ស្មាមិ ទានញ្ច ទានុ
 ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខុ ច បស្សិតុន្តិ ។ ភិក្ខុ ឃរមាហំសុ
 កកវតោ អាវុសោ បញ្ញត្តំ ន វស្សំ ឧបកន្ធិ បុរិមំ វា
 តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវសិត្តា ចារិកា បក្ក-
 មិត្តព្វាតិ អាគមេតុ ឧទេនោ ឧទាសកោ យាវ ភិក្ខុ
 វស្សំ វសន្តិ វស្សំ វត្តា កមិស្សន្តិ សចេ បនស្ស អប្ចា-
 យិកំ កាវណីយំ តត្តោវ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ
 វិហារំ បតិដ្ឋាបេតុតិ ។ ឧទេនោ ឧទាសកោ ឧជ្ឈា-
 យតិ ខ័យតិ វិចារេតិ កេដិ ហិ ឆាម កទ្ធិន្តា មយា
 បហិតេ^(២) ន អាគច្ឆិស្សន្តិ អហំ ហិ ទាយកោ កាវកោ
 សង្ឃបដ្ឋាកោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ ឧទេនស្ស
 ឧទាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខ័យន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្តំ អាវេចេសុំ ។
 អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បកាវណោ ធម្មិ
 កេដិ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាឆាមិ ភិក្ខុវេ សត្តន្តិ

១ បាហេសីតិ កត្តបិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ បហិតាតិ កត្តបិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិសយបិដក មហាវគ្គ

បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាកក៏កុំទាំងឡាយថា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទាំង
 ឡាយនិមន្តមក ដ្បិតខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង ស្តាប់ធម៌ផង
 នឹងបានឃើញក៏កុំទាំងឡាយផង ។ ក៏កុំទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះវិញ
 ថា នៃអារុសោ ព្រះមានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ក៏កុំទាំងឡាយ
 ចូលវស្សាហើយមិនបាននៅចាំបុរិមការវស្សាអស់ ៣ ខែ ឬបច្ច័មិការវស្សា
 អស់៣ខែទេ មិនត្រូវចេញដើរទៅកាន់ចារិកឡើយ សូមឲ្យទទេនទបាសក
 បង្កើនចាំសិន ទំរាំតែក៏កុំទាំងឡាយនៅចាំវស្សារួច លុះចាំវស្សារួចហើយ
 មុខជានឹងទៅ បើទបាសកនោះមានការត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ សូមឲ្យផ្ញើរហារ
 ទុកក្នុងសំណាកក៏កុំទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវសក្កនីនោះសិនចុះ ។ ឯ
 ទទេនទបាសកកំពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំង
 ឡាយកាលបើអញបានបញ្ជូនពាក្យបណ្តាំទៅហើយ មិនសមបើនឹងមិន
 និមន្តមកសោះ ដ្បិតអញជាទាយក ជាកប្បិយការកៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់
 សង្ឃ ។ កាលទទេនទបាសកកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់
 ក៏កុំទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ ក៏កុំទាំងនោះក៏ក្រាបទូល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ក៏ថាក្នុងវេលានោះឯង រួចហើយទ្រង់ត្រាស់
 ហៅក៏កុំទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ កាលបើជន

វិស្សបតាយិកក្នុងពេល សត្តាហករណីយេន

សត្តាហករណីយេន បហិតេ កង្កំ ន ត្រូវ អប្បហិតេ
 ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខុមាណាយ សាមណោស្ស សា-
 មណោយា ឧទាសកស្ស ឧទាសិកោយ អនុដាណបិ
 ភិក្ខុវេ ឥវេសំ សត្តង្គំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ
 កង្កំ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សង្កិរដ្ឋោ កាតព្វោ ។
 ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ ឧទាសកេន សង្កំ ឧទ្ទិស្ស
 វិហារោ កាវរិកោ ហោតិ ។ សោ ច ភិក្ខុនំ
 សង្កិកេ ទ្ធីតំ បហិលោយ្យ អាគច្ឆន្ត កទ្ធីតា ឥច្ឆាបិ
 ណានញ្ច ណតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខុ ច បស្ស័-
 តុនំ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ
 ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សង្កិរដ្ឋោ កាតព្វោ ។
 ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ ឧទាសកេន សង្កំ ឧទ្ទិស្ស
 អង្គុយោតោ កាវរិកោ ហោតិ ។ បេ ។ ចាសា-
 ណោ កាវរិកោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ កាវរិកំ

វស្សបសាយិកកូន្តកៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ទាំង ៧ ពួក គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ សិក្ខុមាណា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ ឧបាសក ១ ឧបាសិកា ១ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទៅដោយសត្តាហាករណីយ (កិច្ចដែលគួរធ្វើបាន ៧ ថ្ងៃ) កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើជនទាំង ៧ ពួកនេះ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុទៅបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់មកវិញ ៧ ថ្ងៃ^(១) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឱ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃហើយ ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើមកក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងម្ហូបទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហាករណីយបាន កាលបើគេមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឱ្យគេធ្វើរោងអង្គុយោគចំពោះសង្ឃ ។ បេ ។ ឱ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឱ្យគេធ្វើប្រាសាទ

១ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកសត្តាហះចេញទៅអំពីវត្តហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវិញក្នុងអំឡុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ កុំទៅនៅក្រៅវត្តឱ្យស្រេចរហូតដល់ថ្ងៃទី ៧ ឡើយ ។

វិសេសបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ ។ គុហា ការាបិសា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការា-
 បិសំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិសោ ហោតិ ។
 ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ អត្តិសាលា
 ការាបិសា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិសា ហោតិ ។
 វច្ឆកុដិ ការាបិសា ហោតិ ។ ចង្កមោ ការាបិសោ
 ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ ឧទ
 ទាទោ ការាបិសោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា ការា-
 បិសា ហោតិ ។ ជញ្ញាយវំ ការាបិសំ ហោតិ ។ ជញ្ញា-
 យវសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ ទោក្ខរណី ការា-
 បិសា ហោតិ ។ មណ្ឌទោ ការាបិសោ ហោតិ ។
 អាវមោ ការាបិសោ ហោតិ ។ អាវមវត្ថំ ការាបិសំ
 ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សង្កិកេ ទ្ធានំ បហិណោយ្យ
 អាគច្ឆន កុទ្ធានា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទានុំ ធម្មញ្ច សោតុំ
 ភិក្ខុ ច បស្សិតុន្តិ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាករណី-
 យេន បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សង្កិវដ្ឋោ
 កោតញោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ឧទាសកេន សម្មហុលេ

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ដម្បូលត្រីនិល ។ ឲ្យគេធ្វើតុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ ។
 ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្នំ ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បយ-
 កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវត្តកុដិ (បន្តន់) ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រឹម ។ ឲ្យគេធ្វើរោង
 ចង្រឹម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលានៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យ
 គេធ្វើផ្ទះដាំទឹកក្បាល ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាផ្ទះដាំ
 ទឹកក្បាល ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។
 ឲ្យគេធ្វើទីអារាម ។ បើទុក្ខសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាកភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា សូមលោកខ្មាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករណាប្រាថ្នា
 នឹងប្លាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវ
 ទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបម្រើមក
 ទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានទុក្ខសកចំពោះភិក្ខុច្រើន

វិស្សបនាយិកក្នុងពេល សត្តាហសន្តិវិនិច្ឆ័យ

ភិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ ឯតំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ
 ការាបិសោ ហោតិ ។ អឌ្ឍយោសោ ការាបិសោ ហោតិ ។
 ចាសាទោ ការាបិសោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ ការាបិសំ
 ហោតិ ។ គុហា ការាបិសា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការា
 បិសំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិសោ ហោតិ ។
 ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ អត្តិសាលា
 ការាបិសា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិសា ហោតិ ។
 វច្ចកុដិ ការាបិសា ហោតិ ។ ចង្ក្រោ ការាបិសោ
 ហោតិ ។ ចង្ក្រមនសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ ឧទ
 ទានោ ការាបិសោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា ការា
 បិសា ហោតិ ។ ជន្តាយរំ ការាបិសំ ហោតិ ។ ជន្តាយ
 រសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ ចោត្តរណី ការាបិសា
 ហោតិ ។ មណ្ឌាចោ ការាបិសោ ហោតិ ។ អាវាហោ
 ការាបិសោ ហោតិ ។ អាវាហវត្តំ ការាបិសំ ហោតិ ។
 សោ បេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធានំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆន្ត
 កុទ្ធានំ ឥច្ឆាបិ ទានញ្ច ទានុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខុ
 ច បស្សិតុនិ ។ កន្តំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាករណីយេន

វិស្សបនាយិកក្នុងព្រះ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរោង ៧ ថ្ងៃ

រូប ។ រូប ។ បេ ។ បេ ។ បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ។ ឲ្យគេធ្វើអង្គរយោគ ។
ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទរោង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដម្បូលត្រង់ល ។ ឲ្យគេ
ធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោង
សម្រាប់ធាន ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេ
ធ្វើវត្តកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្រៀម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បង្រៀម ។
ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូង
ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះដាំទឹកក្បាល ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាក្បែរផ្ទះដាំទឹកក្បាល
កាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើពារាម ។
ឲ្យគេធ្វើទីដីពារាម ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកំរុណាប្រាថ្នានឹងឲ្យ
ទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ កាលបើបានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បិទៅដោយសត្តាហាគរណ៍យ

វិទយបិដកេ មហាវិញ្ញា

បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សង្កេដ្ឋោ កា-
 តញ្ចោ ។ ឥច បទ ភិក្ខុវេ ឧបាសកេន ភិក្ខុជីសង្ឃំ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ ភិក្ខុនិ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សិក្ខុមាណាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
 សិក្ខុមាណំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ សាមណេវេ ឧទ្ទិស្ស
 ឯកំ សាមណេវំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេវិយោ
 ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេវី ឧទ្ទិស្ស វិហារោ កាវចិតោ
 ហោតិ ។ អឡ្ហយោតោ កាវចិតោ ហោតិ ។ ចាសានោ
 កាវចិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ កាវចិតំ ហោតិ ។
 គុហា កាវចិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ កាវចិតំ ហោតិ ។
 កោដ្ឋកោ កាវចិតោ ហោតិ ។ ទបដ្ឋានសាលា
 កាវចិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា កាវចិតា ហោតិ ។
 កប្បិយកុដិ កាវចិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ កាវចិតា
 ហោតិ ។ ចង្ក្រមោ កាវចិតោ ហោតិ ។ ចង្ក្រមនសាលា
 កាវចិតា ហោតិ ។ ឧទទាណោ កាវចិតោ ហោតិ ។
 ឧទទានសាលា កាវចិតា ហោតិ ។ ទោត្តុវណំ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

បាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើការត្រឡប់វិលមកវិញក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះ
ភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខុមានាច្រើនរូប ចំពោះ
សិក្ខុមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប
ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ បានឲ្យគេធ្វើ
អង្គរយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រង័ល ។
ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ
រោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដី ។ ឲ្យ
គេធ្វើវត្ថុកុដី ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្រៀម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងបង្រៀម ។ ឲ្យគេធ្វើ
អណ្ណន៍ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្ណន៍ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ

វិស្សបនាយកក្នុងពេល សត្តាហសន្តិវដ្តករណ៍

ការរាបតា ហោតិ ។ មន្ត្រាចោ ការរាបតោ ហោតិ ។
 អាវាមោ ការរាបតោ ហោតិ ។ អាវាមវត្ថុំ ការរាបតំ
 ហោតិ ។ សេវ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេន ទូតំ បហំណោយ្យ
 អាគច្ឆន្ត កន្តន្តា ឥច្ឆាមិ នានព្វ នាតុំ ធម្មព្វ សោតុំ
 ភិក្ខុ ច បស្សិតន្តិ ។ កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណី-
 យេន បហំតេ ន ត្រូវ អប្បហំតេ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ
 កោតព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ឧចាសកេន អត្តនោ
 អត្តាយ និវេសនំ ការរាបតំ ហោតិ ។ សយនិយរំ
 ការរាបតំ ហោតិ ។ ឧទ្ទោសិតោ ការរាបតោ ហោតិ ។
 អដ្ឋោ ការរាបតោ ហោតិ ។ មាឡោ ការរាបតោ
 ហោតិ ។ អាបណោ ការរាបតោ ហោតិ ។ អាបណា-
 សាលា ការរាបតា ហោតិ ។ វាសានោ ការរាបតោ
 ហោតិ ។ បាឡិយំ ការរាបតំ ហោតិ ។ គុហា ការរាបតា
 ហោតិ ។ បរិវេណំ ការរាបតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការ-
 រាបតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា ការរាបតា ហោតិ ។
 អត្តិសាលា ការរាបតា ហោតិ ។ វសវតី ការរាបតា

វិស្សបតាយិកក្នុងព្រះ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ស្រែ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើពាកប ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីពាកម ។ បើ
 ឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោក
 ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផងនឹងស្តាប់ធម៌
 ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេ
 បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសក្តាហករណ៍យបាន កាលបើ
 គេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បីធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសក
 បានឲ្យគេធ្វើទីនៅចំពោះខ្លួនឯងវិញ ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យ
 គេធ្វើយូរ៉ាង ។ ឲ្យគេធ្វើបម្រើ(បញ្ជា) ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើ
 ប្រាសាទដំបូលត្រង័ល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើ
 បន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យ

វិសេសបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

ហោតិ ។ វច្ឆកុដិ កាវបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ កា-
 វបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា កាវបិតា ហោតិ ។
 ឧទទាទោ កាវបិតោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា
 កាវបិតា ហោតិ ។ ជន្លាយរំ កាវបិតំ ហោតិ ។
 ជន្លាយរសាលា កាវបិតា ហោតិ ។ ទោក្ខរណី
 កាវបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌាទោ កាវបិតោ ហោតិ ។
 អាវមោ កាវបិតោ ហោតិ ។ អាវមវត្ថុំ កាវបិតំ
 ហោតិ ។ បុត្តស្ស វា វាយ្យំ ហោតិ ធិតុយា វា
 វាយ្យំ ហោតិ ភិលាទោ វា ហោតិ អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្ត
 ភណាតិ ។ សោ ច ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ
 អាគច្ឆន្ទុ កទ្ធពន្ទា ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ បុរាយំ
 សុត្តនោ ន^(១) បលុជ្ជតីតិ ។ អញ្ញាតំ វា បនស្ស កិច្ចំ
 ហោតិ ករណីយំ វា ។ សោ ច ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធពំ
 បហិណោយ្យ អាគច្ឆន្ទុ កទ្ធពន្ទា ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទានុំ
 ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខុ ច បស្សិតុន្តិ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ
 សុត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ

១ ឱ. សសព្វេ នត្ថិ ។

វិទយបំណិ មហាវគ្គ

គេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចំអិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើវត្ថុកុដី ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រឹម ។
 ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រឹម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើ-
 ប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើ
 សាលារក្សាផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យ
 គេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដីអារាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បី
 កូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី
 គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើ
 ទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយនិមន្តមក
 រៀនយកព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឡើយ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ឧបាសកនោះមានកិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន)
 ក្តី ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូម
 លោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹង
 ស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 បើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន
 កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់

វិស្សបតាយិកក្នុងពេល សត្តាហស្តិវដ្តិករណ៍

សត្តាហំ សង្ខារដ្ឋោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ឧទាសិកាយ សង្ខំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ កាវចិសោ
 ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុវេ សង្ខិកេ ទ្ធិតំ បហិណោយ្យ
 អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ នាទញ្ច នាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ
 ភិក្ខុ ច បស្សិតុន្តិ ។ កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន
 បហិតេ ន រត្យ អប្បហិតេ សត្តាហំ សង្ខារដ្ឋោ កា
 តព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ឧទាសិកាយ សង្ខំ ឧទ្ទិស្ស
 អឡាយោតោ កាវចិសោ ហោតិ ។ ចាសាទោ កាវ-
 ចិសោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ កាវចិតំ ហោតិ ។ គុហា
 កាវចិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ កាវចិតំ ហោតិ ។
 កោដ្ឋកោ កាវចិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា
 កាវចិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា កាវចិតា ហោតិ ។
 កប្បយកុដិ កាវចិតា ហោតិ ។ វច្ឆកុដិ កាវចិ-
 តា ហោតិ ។ ចង្ក័មោ កាវចិតោ ហោតិ ។ ចង្ក័មន-
 សាលា កាវចិតា ហោតិ ។ ឧទទាទោ កាវចិ-
 តោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា កាវចិតា ហោតិ ។
 ជន្លាយរំ កាវចិតំ ហោតិ ។ ជន្លាយរសាលា កាវចិតា

វស្សបនាយករដ្ឋមន្ត្រី: កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមាន
 ឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូន
 បម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្ត
 មក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុ
 ទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក
 ហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហាករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូន
 បម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧
 ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេ
 ធ្វើអង្គរយោគចំពោះសង្ឃ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទ
 ដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់
 ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ធាន ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយ
 កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវិច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កិម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្កិម ។
 ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូង
 ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាក្សែរផ្ទះជាទីរក្សា

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ ។ ចោក្ខវណី កាវាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌាហោ
 កាវាបិតោ ហោតិ ។ អាវមោ កាវាបិតោ ហោតិ ។
 អាវមវត្ថុំ កាវាបិតំ ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សង្កិ-
 កេ ទ្ធិតំ បហិណោយ្យ អាគច្ឆន្តុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ទានព្វ
 ទានុំ ធម្មព្វ សោតុំ ភិក្ខុ ច បស្សិតុន្តិ ។ កន្តព្វំ
 ភិក្ខុវេ សត្តាហកវណីយេន បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិ-
 តេ សត្តាហំ សង្កិវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥច បន ភិក្ខុវេ
 ឧបាសិកាយ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ ឯកំ
 ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស ភិក្ខុនិសង្សំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ ភិក្ខុនិ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 សក្ខមាណាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខមាណំ ឧទ្ទិស្ស
 សម្ពហុលេ សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេវ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេវិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
 សាមណេវ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ អត្តោនោ អត្តាយ និវេសនំ
 កាវាបិតំ ហោតិ ។ សយនិយវំ កាវាបិតំ ហោតិ ។
 ឧទ្ទោសិតោ កាវាបិតោ ហោតិ ។ អដ្ឋោ កាវាបិតោ

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

កាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រែ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាកាម ។
 ឲ្យគេធ្វើទីដីអាកាម ។ បើទុបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុរុណាប្រាថ្នានឹង
 ថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បីទៅដោយ
 សត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅ
 ទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើមានទុបាសិកាគេបានធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប
 ។ រេ ។ ចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះ
 ភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខុមាណាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខុមាណា ១ រូប ចំពោះ
 សាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប
 ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ។ រេ ។ បានឲ្យគេធ្វើលំនៅចំពោះខ្លួនឯង ។
 ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យគេធ្វើយ៉ាង ។ ឲ្យគេធ្វើបម្រើ (បញ្ចា) ។

វស្សបតាយិកក្នុងពេល សត្តាហសន្តិវដ្តិករណ៍

ហោតិ ។ មាឡេក កាកាបិសោ ហោតិ ។ អាមលោក
 កាកាបិសោ ហោតិ ។ អាមណសាលា កាកាបិសោ
 ហោតិ ។ មាសាទោ កាកាបិសោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ
 កាកាបិសោ ហោតិ ។ គុហា កាកាបិសោ ហោតិ ។
 បរិវេណំ កាកាបិសោ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ កាកាបិសោ
 ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា កាកាបិសោ ហោតិ ។ អត្តិ-
 សាលា កាកាបិសោ ហោតិ ។ រសវតី កាកាបិសោ
 ហោតិ ។ វត្តកុដិ កាកាបិសោ ហោតិ ។ ចម្ព៌មោ
 កាកាបិសោ ហោតិ ។ ចម្ព៌មនសាលា កាកាបិសោ ហោតិ
 ឧទទាទោ កាកាបិសោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា
 កាកាបិសោ ហោតិ ។ ចោត្តរណី កាកាបិសោ ហោតិ ។
 មណ្ឌទោ កាកាបិសោ ហោតិ ។ អាមមោ កាកាបិសោ
 ហោតិ ។ អាមមវត្តំ កាកាបិសោ ហោតិ ។ បុត្តស្ស វា
 វាយ្យំ ហោតិ ធិតុយា វា វាយ្យំ ហោតិ តិលាណា វា
 ហោតិ អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្តំ ភិណាតិ ។ សា ចេ
 ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធិតំ បហិលោយ្យ អាគច្ឆន្តិ អយ្យា
 វមំ សុត្តន្តំ បរិយាប្បណិស្សន្តិ បុរយំ សុត្តនោ ន^(១)

១ ឱ. នសទ្ធី នគិ ។

វិស្សបនាយិកក្នុងនាមៈ កំរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរាជ ៦ ថ្ងៃ

ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេធ្វើរានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងរានផ្សារ ។

ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងីល ។ ឲ្យគេធ្វើ

គុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់

បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចម្អិនអាហារ ។

ឲ្យគេធ្វើប្លុកដី ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្រៀម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងបង្រៀម ។ ឲ្យគេ

ធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។

ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីដី

អារាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង

(កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹង

ប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ក៏កុំទាំងឡាយ

ថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមករៀនយកនូវព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

បល្ល័ង្កតីតិ ។ អញ្ញាតំ វា បនស្ស កិច្ចំ ហោតិ កា-
 ណីយំ វា ។ សា ចេ កិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្វនំ បហិ-
 ណោយ្យ អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ ទានព្វា ទានុំ
 ធម្មព្វា សោតុំ កិក្ខុ ច បស្សិត្តនិ ។ កន្តព្វំ កិក្ខុវេ
 សត្តាហាករណីយេន បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តា-
 ហំ សន្និវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន កិក្ខុវេ កិក្ខុនា
 សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស កិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សិក្ខុមា-
 នាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សាមណោវេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
 សាមណោរិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ កិក្ខុ ឧទ្ទិស្ស
 ឯកំ កិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស កិក្ខុនិសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 កិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ កិក្ខុនី ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
 សិក្ខុមាណាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខុមាណំ ឧទ្ទិស្ស
 សម្ពហុលេ សាមណោវេ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណោរំ
 ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណោរិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
 សាមណោរី ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ អត្តនោ អត្តាយ វិហារោ
 កាវចិតោ ហោតិ ។ អឡ្ហយោតោ កាវចិតោ ហោតិ ។
 ចាសានោ កាវចិតោ ហោតិ ។ ហម្មិយំ កាវចិតំ

វិធីបំណែក មហាវគ្គ

ព្រះស្រ្តីនេះសាបសូន្យទៅឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះមាន
 កិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសិកានោះ
 បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 និមន្តមក ខ្ញុំករណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញ
 ភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគេបញ្ជូនបម្រើមក
 ហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូន
 បម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់រិលវិញក្នុងរវាង ៧
 ថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារចំ-
 ពោះសង្ឃ ភិក្ខុនីឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សិក្ខុមានាឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះ
 សង្ឃ សាមណេរឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សាមណេរឲ្យគេធ្វើវិហារចំ-
 ពោះសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុ១រូប ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះ
 ភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី១រូប ចំពោះសិក្ខុមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខុ-
 មានា១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ១ រូប ចំពោះ
 សាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ១ រូប ។ បេ។ បានឲ្យគេធ្វើវិហារ
 ចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើអង្គរយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទរវាង ។ ឲ្យគេ

វស្សបតយំកព្វទ្ធកេ សត្តាហស្សន្តិវដ្តិករណំ

ហោតិ ។ គុហា ការាបិសា ហោតិ ។ បរិវេណំ ការា-
 បិសំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ ការាបិសោ ហោតិ ។
 ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា
 ការាបិសា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ ការាបិសា ហោតិ ។
 វេទ្ធកុដិ ការាបិសា ហោតិ ។ ចម្ពមោ ការាបិសោ
 ហោតិ ។ ចម្ពមនសាលា ការាបិសា ហោតិ ។ ឧទ-
 ទានោ ការាបិសោ ហោតិ ។ ឧទទានសាលា ការា-
 បិសា ហោតិ ។ ទោត្តរណី ការាបិសា ហោតិ ។
 មណ្ឌទោ ការាបិសោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិសោ
 ហោតិ ។ អារាមវត្តំ ការាបិសំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ
 សន្តិកេ ទ្ធនំ បហំណោយ្យ អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ
 នានញ្ច នាតុំ ធម្មញ្ច សោតុំ ភិក្ខុ ច បស្សិត្តនិ ។
 កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាតរណីយេន បហំតេ ន ត្រូវ
 អប្បហំតេ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាតព្វោតិ ។

(៧) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 ភិលាទោ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធនំ ចា-
 ហោសិ អហំ ហិ ភិលាទោ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ

វស្សុបទាយិកក្ខន្ធកៈ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រង់ល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។
 ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ឆកុដិ ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើទីចង្រ្គម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្គម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេ
 ធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើពារាប ។ ឲ្យគេធ្វើទីសីលាពាម ។ បើសាម
 ណេរីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោក
 ម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុរុណាប្រាថ្នានឹងប្លាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌
 ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមាន
 គេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហាករណីយបាន កាល
 បើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិល
 វិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

(៧) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូបមានដើម្បី ។ ភិក្ខុនោះបាន
 បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានដើម្បី សូមភិក្ខុ

វិធីបដិពេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។ កកវតោ ឯតបន្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្តំ សត្តាហករណីយេន អប្ប-
 ហិតេបិ កន្តំ បកេវ បហិតេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខុ-
 មាធាយ សាមណោស្ស សាមណវិយា អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ ឥមេសំ បញ្ចន្តំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិ-
 តេបិ កន្តំ បកេវ បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្តោ កា-
 តោ ។ ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តិណានោ ហោតិ ។
 សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធនំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ
 តិណានោ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥន្ទមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។
 កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ
 បហិតេ តិណានកន្តំ វា បរិយេសេស្សមិ តិណានុបដ្ឋា-
 កកន្តំ វា បរិយេសេស្សមិ តិណានកេសន្តំ វា បរិយេ-

វិធីយប់ដំណក មហានិព្វ

ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ ពួក គឺភិក្ខុ ១
 ភិក្ខុនី ១ សិក្ខុមាណា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ មិនបានបញ្ជូន
 បម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណីយ
 បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ ពួកនេះទុកជាមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ក៏តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណីយ
 បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកនោះ ភិក្ខុត្រូវ
 ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសា-
 សនានេះ មានភិក្ខុឈឺ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ជ្ងិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុឈឺនោះមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន នឹង
 និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើ
 ការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកកត្ត
 សម្រាប់ភិក្ខុឈឺក្តី នឹងស្វែងរកកត្តសម្រាប់ភិក្ខុបម្រើជម្ងឺក្តី នឹងស្វែងរកថ្នាំ

វិស្សបតាយិកក្នុងពេល សត្តាហស្តិវិជ្ជា

សេស្បាមិ បុច្ឆិស្បាមិ វា ឧបដ្ឋហស្បាមិ វាតិ សត្តាហំ
សន្និវេជ្ជា កាតព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស អន-
ភិវតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធពំ
បហិណោយ្យ អនភិវតិ មេ ឧប្បន្នា អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ
ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ សត្តាហក-
រណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ អនភិវតិ
វ្របកាសេស្បាមិ វា វ្របកាសាបេស្បាមិ វា ធម្មកថំ
វាស្ស ករស្បាមិតិ សត្តាហំ សន្និវេជ្ជា កាតព្វោ ។ ឥធម
បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស កុក្កច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ
ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ កុក្កច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ
អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ
សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ កុក្កច្ចំ
វិនោទេស្បាមិ វា វិនោទាបេស្បាមិ វា ធម្មកថំ វាស្ស

វិស្សបតាយិកក្នុងៈ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

សម្រាប់ភិក្ខុឈ្មោះ ភិក្ខុសាសនានេះ នឹងសាសនាស្រដៀងម្នាក់ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក (ចង់សឹក) កើតឡើងដល់ភិក្ខុ ។
 បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអផ្សុក
 កើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំង
 ឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹង
 និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកដោយខ្លួន
 ឯង ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាចំពោះភិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីរង្រៀសកើតឡើងដល់ភិក្ខុ
 ហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេច-
 ក្តីរង្រៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នា
 ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹង
 និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់នូវ
 សេចក្តីរង្រៀសដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថា

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

ករិស្សម័តិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតព្វោ ។ ឥធម បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ
 សន្តិកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ ទិដ្ឋិតតំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្ត
 ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តា-
 ហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ ទិដ្ឋិតតំ
 វិវេចស្សមិ វា វិវេចាចេស្សមិ វា ធម្មកបំ វាស្ស ក-
 រិស្សម័តិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតព្វោ ។ ឥធម បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កុរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ។
 សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ
 កុរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ បរិវាសារហោ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ
 ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន
 អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ បរិវាសនានំ ឧស្សុត្តំ ក-
 រិស្សមិ វា អនុស្សវេស្សមិ វា កណាប្បរកោ វា ករិស្ស-
 ម័តិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិខុសកើត
 ឡើងដល់ភិក្ខុហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយថា ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក
 ខ្ញុំចង់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាភិក្ខុ
 នោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន
 នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវ
 ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះប្តូរ
 នឹងឲ្យអ្នកដទៃដោះនូវទិដ្ឋិខុស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុត្រូវគរុធម៌ហើយគួរដល់បរិវាស ។
 បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគរុ-
 ធម៌ហើយ គួរដល់បរិវាស សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយ
 ទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់-
 ខ្វាយ ឬនឹងសូត្រ (កម្មវេទ) ឬនឹងជាគណបូរកៈ (គឺជាអ្នកបំពេញគណៈ
 សង្ឃ) ក្នុងការឲ្យបរិវាស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ

វិស្សបតយំកត្តុក្កេ សត្តាហសន្តិវដ្តិករណំ

ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ
ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធនំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ មូលាយ
បដិកស្សនារហោ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥប្បាមិ ភិក្ខុនំ អាគ-
តន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណំយេន អប្បហិតេបិ
បកេវ បហិតេ មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ
វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា កណាប្បរកោ វា ករិស្សាមិតិ
សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
មានត្តារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធនំ
បហំណោយ្យ អហំ ហិ មានត្តារហោ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ
ឥប្បាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហក
រណំយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ មានត្តនានំ
ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា កណាប្បរកោ
វា ករិស្សាមិតិ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធម
បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អន្តារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ

វិស្សបនាយិកក្នុងនាម: កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

មានភិក្ខុគ្រូនឹងទាញអន្តរាបតិមកដាក់ក្នុងមូលាបតិ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូន
 បម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគ្រូនឹងទាញអន្តរាបតិមក
 ដាក់ក្នុងមូលាបតិ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ
 និមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏
 ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែល
 ភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ
 ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងស្ងួត (កម្មវាចា) ឬជា
 គណបូរកៈក្នុងការទាញនូវអន្តរាបតិមកដាក់ក្នុងមូលាបតិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុគ្រូដល់មានត្ត ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូន
 បម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគ្រូដល់មានត្តហើយ សូម
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តា-
 ហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមក
 ហើយនោះភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មា
 អញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងស្ងួត (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈ
 ក្នុងការឲ្យមានត្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុគ្រូ
 ដល់អន្តរាបតិ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ

វិធីបំផុស មហាវង្ស

សន្តិកេ ទ្ធតំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ អញ្ញានាហោ អា-
 កច្ឆន្ទ ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។ កន្តត្ថំ ភិក្ខុវេ
 សន្តាហករណីយេន អប្បហិតេមិ បកេវ បហិតេ អញ្ញនំ
 ឧស្សុកំ កវិស្សាមិ វា អនុស្សវេស្សាមិ វា កណាប្បរ-
 កោ វា កវិស្សាមីតិ សន្តាហំ សន្និវេដ្ឋា កាតព្វោ ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស សង្ឃោ កម្មំ កត្តកាមោ
 ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិ-
 សារណីយំ វា ឧក្កេបនីយំ វា ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ
 សន្តិកេ ទ្ធតំ បហំណោយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ កត្ត-
 កាមោ អាគច្ឆន្ទ ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។
 កន្តត្ថំ ភិក្ខុវេ សន្តាហករណីយេន អប្បហិតេមិ បកេវ
 បហិតេ កន្តំ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន កវេយ្យ ល-
 ហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ សន្តាហំ សន្និវេដ្ឋា កា-
 តព្វោ ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជ-
 នីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ

វិធីបំណក មហានិទ្ទេ

ថា ខ្ញុំគួរដល់អំពានកម្មហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹង
 និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់-
 ខ្វាយឬនឹងស្ងួត (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈក្នុងអំពានកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺតជ្ជ-
 នីយកម្មក៏ និយស្សកម្មក៏ បញ្ចជនីយកម្មក៏ បដិសារណីយកម្មក៏ ទក្ខេបនីយ-
 កម្មក៏ ចំពោះភិក្ខុហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ឥឡូវសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ
 សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បី
 ទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូន
 បម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយ
 គិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើនូវកម្ម ឬគួរបង្កើនទៅរកដើម្បីកម្មស្រាលដោយ
 ទុបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក៏ និយស្សកម្មក៏
 បញ្ចជនីយកម្មក៏ បដិសារណីយកម្មក៏ ទក្ខេបនីយកម្មក៏ សង្ឃបានធ្វើ

វស្សុបតាយិកក្នុងពេល សត្តាហសន្តិវដ្តិការណ៍

វា ឧត្តបដិយំ វា ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធិតំ
 បហំណោយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ
 ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហក-
 រណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ
 សម្មារត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្តារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ
 តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ពេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កា-
 តព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ តិលាណា ហោតិ ។
 សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធិតំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ
 តិលាណា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
 កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ
 បហិតេ តិលានកត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានុ-
 បដ្ឋាកកត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានភេសជ្ជំ វា
 បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ
 សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ

វិស្សបនាយកក្នុងនោះ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ដល់ភិក្ខុនោះហើយ ។ បើភិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយថា ឥឡូវសង្ឃបានធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្ត
 មក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
 ភិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យ
 បាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលភិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនោះគួរប្រព្រឹត្ត
 វត្ថុដោយប្រពៃ គួរសម្របពេម គួរប្រព្រឹត្តវត្ថុសមគួរដល់កិរិយារលាស់
 ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះចេញដោយ ឧបាយដូច
 មេចបា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីយី ។
 បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ
 សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិ-
 មន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
 មក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់
 កិច្ចដែលភិក្ខុនីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិល
 វិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភក្កក្កី ស្វែង
 រកគិលានុបដ្ឋាកភក្កក្កី ស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈក្កី នឹងស្វរជម្ងឺក្កី នឹងបម្រើ
 ជម្ងឺក្កី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក

វិធីបំផុស មហាវិញ្ញាណ

ភិក្ខុនិយា អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ សា ថេ ភិក្ខុនំ
សន្តិកេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ អនភិរតិ មេ ឧប្បន្នា អា-
កច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ
ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហំ-
តេ អនភិរតី វ្រុបកាសេស្សាមិ វា វ្រុបកាសាបេស្សាមិ វា
ធម្មកមំ វាស្សា ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្តោ កា-
តព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា កុក្កុច្ឆំ ឧប្បន្នំ
ហោតិ ។ សា ថេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ
កុក្កុច្ឆំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យានំ
អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្ប-
ហិតេបិ បកេវ បហំតេ កុក្កុច្ឆំ វិនោទេស្សាមិ វា វិនោទា-
បេស្សាមិ វា ធម្មកមំ វាស្សា ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ
សន្និវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

កើតឡើងដល់ភិក្ខុនិហើយ ។ បើភិក្ខុនិហើយនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអង្ស្យកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់
ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិហើយនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ
ដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនិហើយ
បម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង៧ថ្ងៃដោយគិត
ថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអង្ស្យរបស់ភិក្ខុនិហើយ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬ
នឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនិហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
សេចក្តីរង្វៀសកើតឡើងដល់ភិក្ខុនិហើយ ។ បើភិក្ខុនិហើយនោះបញ្ជូនបម្រើទៅ
ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីរង្វៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូម
លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្ត
មក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិហើយនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
មក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់ភិក្ខុ
ដែលភិក្ខុនិហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
រាង៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ថាបន់ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបន្ថា
បន់នូវសេចក្តីរង្វៀស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនិហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

វស្សបតាយំកត្តទូកេ សត្តាហសន្និវដ្តិការណំ

ទិដ្ឋិកតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធិតំ
 បហំណោយ្យ ទិដ្ឋិកតំ មេ ឧប្បន្នំ អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ
 អយ្យានំ អាគតន្តំ ។ កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហការណីយេន
 អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ ទិដ្ឋិកតំ វិវេចស្សាមិ វា វិវេ-
 ចាបេស្សាមិ វា ធម្មកថំ វាស្សា ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ
 សន្និវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនី ករុធម្មំ
 អដ្ឋាបដ្ឋា ហោតិ មានត្តារហា ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ
 សន្និកេ ទ្ធិតំ បហំណោយ្យ អហំ ហិ ករុធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋា
 មានត្តារហា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យានំ អាគ-
 តន្តំ ។ កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហការណីយេន អប្បហិ-
 តេបិ បកេវ បហិតេ មានត្តនានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ
 សត្តាហំ សន្និវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនី
 មូលាយ បដិកស្សនារហា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ

វិស្សបនាយកក្នុងនាមៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់ភិក្ខុនិហើយ ។
 បើភិក្ខុនិហើយនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាកភិក្ខុទាំងឡាយថា ទិដ្ឋិខុសកើត
 ឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យលោក
 ម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនិហើយនោះមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បិទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹង
 និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនិហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើ
 ការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះប្តូរនឹង
 ឲ្យអ្នកដទៃជួយដោះនូវទិដ្ឋិខុស ប្តូរនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់ភិក្ខុនិហើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុនិហើយត្រូវគុណវិញដល់មានត្ត
 ហើយ ។ បើភិក្ខុនិហើយនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាកភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិត
 ខ្ញុំត្រូវគុណវិញដល់មានត្តហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំ
 ប្រាប់ឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទុកជាភិក្ខុនិហើយនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បិទៅដោយសត្តាហ-
 ករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនិហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើ
 ការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញ
 នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការឲ្យនូវមានត្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏
 ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនិហើយនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ ។

វិទយបំណិកេ មហាវគ្គោ

សន្តិកេ ទ្ធិតំ បហំណោយ្យ អហំ ហំ មូលាយ បដិកស្ស-
 ធារហា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តំ ។
 គន្ធាតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ ប-
 កេវ បហិតេ មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ
 សត្តាហំ សន្និវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ
 អព្ពាធារហា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធិតំ
 បហំណោយ្យ អហំ ហំ អព្ពាធារហា អាគច្ឆន្ត អយ្យា
 ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តំ ។ គន្ធាតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករ-
 ណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ អព្ពានំ ឧស្សុក្កំ
 ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា សង្ឃោ កម្មំ កត្តកាមោ ហោតិ
 តជ្ឈនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសា-
 រណីយំ វា ឧក្កេបនីយំ វា ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណា
 គួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្ត
 មក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហា-
 ករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយ
 នោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញ
 នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីគួរដល់អញ្ជូនកម្មហើយ ។
 បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណា
 គួរដល់អញ្ជូនកម្មហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណា
 ប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
 ភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហាករណីយ
 បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុ
 ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើ
 សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងអញ្ជូនកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនា
 នេះ សង្ឃចង់ធ្វើកម្មគ៌ គង្គនីយកម្មក៌ និយស្សកម្មក៌ បញ្ចជនីយកម្មក៌
 បដិសារណីយកម្មក៌ ទុក្ខបនីយកម្មក៌ ដល់ភិក្ខុនី ។ បើភិក្ខុនីនោះ

វិស្សបនាយិក្ខុក្ខណេ សព្វាហសន្តិវដ្តិការណំ

សន្តិកេ ទ្ធតំ បហិណោយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ កត្ត-
 កាមោ អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យានំ អាគតន្តំ ។
 កន្តត្ថំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ
 បហិតេ កំន្តំ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករយ្យ
 លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្តិវដ្តោ
 កាតព្វោ ។ កតំ វា បនស្សា ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ
 តន្តីនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ
 វា ឧក្ខេបនីយំ វា ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធតំ
 បហិណោយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆន្ត
 អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យានំ អាគតន្តំ ។ កន្តត្ថំ ភិក្ខុវេ
 សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ កំន្តំ
 នុ ខោ សម្មារត្តយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ ទេន្ទារំ វត្តេយ្យ
 សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ពេយ្យាតិ សត្តាហំ
 សន្តិវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សិក្ខុមាណា

វិស្សបនាយិកាពុទ្ធករៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសង្ឃដល់ខ្ញុំក្នុងខ្ញុំ
 ករុណាហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោក
 ម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបាន
 បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហាករណីយបាន នឹងនិយាយ
 ទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់
 វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើកម្មបុគ្គលតែបង្កើនទៅ
 ដើម្បីកម្មស្រាលដោយទុបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មួយទៀត សង្ឃបានធ្វើកម្ម
 គិតជំនួយកម្មក៏ និយស្សកម្មក៏ បញ្ជាជំនួយកម្មក៏ បដិសារណីយកម្មក៏
 ទុក្ខបនីយកម្មក៏ ដល់ភិក្ខុនីនោះហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅ
 ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សង្ឃបានធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំករុណាហើយសូម
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 និមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
 មក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហាករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ច
 ដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនីនោះគួរប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គួរសម្រប
 រោម គួរប្រព្រឹត្តវត្ត សមគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃ
 គប្បីរម្ងាប់កម្មនោះដោយទុបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

តិលានា ហោតិ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធិតំ
 បហំណោយ្យ អហំ ហំ តិលានា អាគច្ឆន្ត អយ្យា
 ឥន្ទាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តា-
 ហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ តិលានកន្តំ
 វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានុបដ្ឋាកកន្តំ វា បរិយេ-
 សិស្សាមិ តិលានកេសន្តិ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ
 វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ឋោ កាតព្វោ ។
 ឥន បន ភិក្ខុវេ សិក្ខុមាណយ អនភិវតិ ឧប្បដ្ឋា
 ហោតិ ។ មេ ។ កុក្កុច្ឆំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ ទិដ្ឋិកតំ
 ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សិក្ខា កុបិតា ហោតិ ។ សា
 ចេ ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធិតំ បហំណោយ្យ សិក្ខា មេ
 កុបិតា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥន្ទាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
 កន្តតំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ
 បហិតេ សិក្ខាសមាទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមីតិ

វិធីបដិសេធ មហានិទ្ទេស

សាសនានេះ សិក្ខាមានដប់ប្រាំ ។ បើសិក្ខាមាននោះបញ្ជូនប្រើទៅក្នុង
សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានដប់ប្រាំ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
និមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខាមាននោះមិនបានបញ្ជូនប្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បី
ទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសិក្ខា-
មានបញ្ជូនប្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧
ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានភក្ត ឬនឹងស្វែងរកគិលា-
នុបដ្ឋាកភក្ត ឬនឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងស្នូរដម្ងី ឬនឹងប្រើដម្ងី ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអង្វរកើតឡើងដល់
សិក្ខាមានហើយ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្វៀសកើតឡើងហើយ ។ ទិដ្ឋិខុស
កើតឡើងហើយ ។ សិក្ខាកម្រិត (គឺជាចំសិក្ខាសម្មតិ) ហើយ ។ បើសិក្ខា-
មាននោះបញ្ជូនប្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសិក្ខារបស់
ខ្ញុំករុណា កម្រិតហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណា
ប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
សិក្ខាមាននោះមិនបានបញ្ជូនប្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករ-
ណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសិក្ខាមានបញ្ជូនប្រើមកហើយ
នោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញ

វិញ្ញាណបិកត្តន្តកេ សត្តារាស្មីវិដ្ឋានំ

សត្តាហំ សង្ខារោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 សិក្ខុមាណា ឧបសម្មន្តិកុកាមា ហោតិ ។ សោ ចេ
 ភិក្ខុនំ សង្ខិកេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ អហំ ហំ ឧប-
 សម្មន្តិកុកាមា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ
 អាគតន្តំ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន
 អប្បហំតេបិ បកេវ បហំតេ ឧបសម្មនំ ឧស្សុកំ
 ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា កណាប្បរកោ វា
 ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សង្ខារោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ សាបណោរោ កិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ
 ភិក្ខុនំ សង្ខិកេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ អហំ ហំ កិលានោ
 អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ
 សត្តាហករណីយេន អប្បហំតេបិ បកេវ បហំតេ
 កិលានកត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ កិលានុបដ្ឋាកកត្តំ

វិស្សបតាយិកចូន្តរៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃ

នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការសមាទានសិក្ខា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង
សាសនានេះ មានសិក្ខុមានាប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា ។ បើសិក្ខុមានានោះ
បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា
សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំង
ឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខុមានានោះមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន នឹង
និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសិក្ខុមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវ
ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តី
ខ្វល់ខ្វាយឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូកៈក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរណី ។ បើសាម-
ណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករុណា
សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏
ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែល
សាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
រាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងជួយស្វែងរកគិលានកត្តក្តី ស្វែងរក

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

វា បរិយេសិស្សាមិ តិណានកេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ
 បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបជ្ឈហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សង្កិវដ្តោ
 កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សាមណោវស្ស អនភិវតិ
 ឧប្បជ្ជា ហោតិ ។ បេ ។ កក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជំ ហោតិ ។
 ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បជ្ជំ ហោតិ ។ សាមណោវោ វស្សំ បុច្ឆិតុ-
 កាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សង្កិកេ ទ្ធពំ
 បហិណោយ្យ អហំ ហិ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ អាគច្ឆន្ត
 ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ
 សត្តាហំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ
 បហិតេ បុច្ឆិស្សាមិ វា អាចិត្តិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ
 សង្កិវដ្តោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សាមណោវោ
 ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ
 សង្កិកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកា-
 មោ អាគច្ឆន្ត ភិក្ខុ ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តំ ។ កន្តពំ
 ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ

វិធីបំណិក មហោរាជ

គំលាខុបដាក់កតក្តី ស្វែងរកគំលា នភេសជ្ជៈក្តី សាកសួរជម្ងឺក្តី បម្រើជម្ងឺក្តី ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអង្វរកើតឡើងដល់សាម-
 ណោរ ។ បេ ។ សេចក្តីរឿសកើតឡើងដល់សាមណោរ ។ ទិដ្ឋខុសកើត
 ឡើងដល់សាមណោរ ។ សាមណោរមានការប្រាថ្នាដើម្បីសួរនូវវេស្សា ។ បើ
 សាមណោរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំកុរុ-
 ណាមានការប្រាថ្នាដើម្បីសួរនូវវេស្សា សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុរុ-
 ណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាម-
 ណោរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណ៍យ
 បាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសាមណោរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ
 ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
 សាកសួរវេស្សាឬនឹងប្រាប់វេស្សា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនា
 នេះ មានសាមណោរចង់ទប់សម្បទា ។ បើសាមណោរនោះបញ្ជូនបម្រើ
 ទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំកុរុណា ចង់ទប់សម្បទា សូម
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុរុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណោរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏
 ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែល

វិស្សបនាយកក្នុងក្រុង សព្វាហសន្តិវង្សិករណំ

ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា
 គណាប្បរោកា វា ករិស្សាមិភិ សត្តាហំ សន្និវង្សា កា-
 តព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សាមណេវី តិលាណា ហោតិ ។
 សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ
 តិលាណា អាគច្ឆន្ត អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តំ ។
 គន្ធាត្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេចិ បកេវ
 បហិតេ តិលានគន្ធា វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានុបដ្ឋាក-
 កន្ធា វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានកេសន្នំ វា បរិយេ-
 សិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាភិ សត្តាហំ
 សន្និវង្សា កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សាមណេវីយា
 អនភិវតិ ឧប្បដ្ឋា ហោតិ ។ កុក្កុច្ឆំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។
 ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេវីវស្សំ បុច្ឆិតុកាមា
 ហោតិ ។ សិក្ខុំ សមាទយិតុកាមា ហោតិ ។ សា ចេ
 ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ សិក្ខុំ

វិស្សនោយកិច្ចនុតៈ កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

សាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
 រវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយប៉ុន្តែស្ម័គ្រ
 (កម្មវាចា) ប៉ុន្តែជាគណបូរកៈក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុសាសនានេះ មានសាមណេរិយ ។ បើសាមណេរិនោះបញ្ជូន
 បម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមលោកម្ចាស់
 ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរិនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុ
 គប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្មីដល់កិច្ចដែល
 សាមណេរិបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានកត្តប្តីស្វែងរក
 គិលានុបដ្ឋាកកត្តប្តីស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬស្បូវជម្ងឺ ឬបម្រើជម្ងឺ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់
 សាមណេរិ ។ សេចក្តីរន្សៀសកើតឡើងដល់សាមណេរិ ។ ទិដ្ឋិខុស
 កើតឡើងដល់សាមណេរិ ។ សាមណេរិមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បី
 នឹងស្បូវវិស្សា ។ មានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូរសិក្ខា ។
 បើសាមណេរិនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិត
 ខ្ញុំមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូរសិក្ខា សូមលោកម្ចាស់

វិសេសបិដកេ មហាវគ្គោ

សមាទយេតុកាមា អាគច្ឆន្តិ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ
 អាគតន្តិ ។ កន្តំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិ-
 តេបិ បកេវ បហិតេ សិក្ខាសមាទានំ ទស្សកំ ករិស្សា-
 មិតំ សត្តាហំ សន្និវដ្ឋោ កាតញ្ចេតិ ។

[៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុ-
 នោ មាតា គិលានា ហោតិ ។ សា បុត្តស្ស សន្និកេ
 ទ្ធពំ ចាហេសិ អហំ ហិ គិលានា ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អា-
 គតន្តិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភក-
 វតា បញ្ញតំ សត្តន្តំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ កន្តិ
 ន ត្រេវ អប្បហិតេ បញ្ញតំ សត្តាហករណីយេន អប្ប-
 ហិតេបិ កន្តិ បកេវ បហិតេ អយញ្ច មេ មាតា គិលា-
 នា សា ច អនុចាសិកា កថំ នុ ខោ មយា បដិ-
 បដ្ឋិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុចា-

វិទយបិណ មហាវិញ្ញ

ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុ
 គប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែល
 សាមណេរីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
 ក្នុងរាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការ
 សមាទាននូវសិក្ខា ។

(៨) សម័យនោះឯង មាតារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមានជម្ងឺ ។ មាតានោះ
 ក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ ខ្ញុំចង់ឲ្យ
 លោកកូននិមន្តមក ។ ក្នុងវេលានោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីគ្រិនរិះយ៉ាងនេះ
 ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ជាហើយថា កាលបើជនទាំង ៧ ពួកបាន
 បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគួរទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន កាលបើ
 ជនទាំង ៧ ពួក មិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ចំណែកឯពួក
 សហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ វិញ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគួរទៅ
 ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើ
 មកហើយនោះ ក៏ឥឡូវមាតារបស់អញនេះមានជម្ងឺ តែមាតានោះមិនមែន
 ជាឧបាសិកា តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
 ក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត

វិស្សបតាយិកក្នុងគោល សត្តាហស្តិវិជ្ជាណា

នាមិ ភិក្ខុវេ សត្តន្តំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេ-
 បិ កន្តំ បកេវ បហិតេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមា-
 នាយ សាមណោស្ស សាមណោរិយា មាតុយា ច បិតុស្ស
 ច អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ សត្តន្តំ សត្តាហករ-
 ណីយេន អប្បហិតេបិ កន្តំ បកេវ បហិតេ សត្តាហំ
 សន្និវដ្ឋោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស មាតា
 គិលានា ហោតិ ។ សា ចេ បុត្តស្ស សន្និកេ ទ្ធពំ
 បហិណោយ្យ អហំ ហិ គិលានា អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ
 ឥប្បាមិ បុត្តស្ស អាគតន្តិ ។ កន្តព្វំ ភិក្ខុវេ សត្តាហ-
 ករណីយេន អប្បហិតេបិ បកេវ បហិតេ គិលានកត្តំ
 វា បរិយេសិស្សាមិ គិលានុបដ្ឋាកកត្តំ វា បរិយេ-
 សិស្សាមិ គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ
 វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ឋោ កាតព្វោ ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស បិតា គិលានោ ហោតិ ។ សោ
 ចេ បុត្តស្ស សន្និកេ ទ្ធពំ បហិណោយ្យ អហំ ហិ

វិស្សបនាយកក្នុងៈ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ

ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកជនទាំង ៧ គឺ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខុមាណា
សាមណេរ សាមណេរី មាតា បិតា មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏
គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយ
ទៅថ្មី ដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ទុកជាពួកជនទាំង ៧ នេះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏គឺថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្មីដល់កិច្ច
ដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង
៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មាតារបស់ភិក្ខុមានដម្បី ។
បើមាតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានដម្បី សូម
លោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទុកជាមាតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយ
សត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្មីដល់កិច្ចដែលមាតាបញ្ជូនបម្រើ
មកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា
អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគិលានកត្ត នឹងស្វែងរកគិលានុបដ្ឋាកកត្ត នឹងស្វែង
រកគិលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងស្វរដម្បី ឬនឹងបម្រើដម្បី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក៏ក្នុងសាសនានេះ បិតារបស់ភិក្ខុមានដម្បី ។ បើបិតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅ

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

តិលានោ អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគតន្តិ ។
 កន្តំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាករណីយេន អប្បហំតេបិ បកេវ
 បហំតេ តិលានកន្តំ វា បរិយេសិស្សមិ តិលានុបដ្ឋាក-
 កន្តំ វា បរិយេសិស្សមិ តិលានកេសន្តំ វា បរិយេសិស្សមិ
 បុច្ឆស្សមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សមិ វាតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ឋោ
 កាតព្វោ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ភាតា តិលានោ
 ហោតិ ។ សោ ចេ ភាតុនោ សន្និកេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ
 អហំ ហិ តិលានោ អាគច្ឆតុ មេ ភាតា ឥច្ឆាមិ ភាតុនោ
 អាគតន្តិ ។ កន្តំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាករណីយេន បហំតេ
 ន ត្រេវ អប្បហំតេ សត្តាហំ សន្និវដ្ឋោ កាតព្វោ ។
 ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស កតិដំ តិលានោ ហោតិ ។
 សា ចេ ភិក្ខុស្ស សន្និកេ ទ្ធពំ បហំណោយ្យ អហំ
 ហិ តិលានោ អាគច្ឆតុ មេ ភាតា ឥច្ឆាមិ ភាតុនោ
 អាគតន្តិ ។ កន្តំ ភិក្ខុវេ សត្តាហាករណីយេន

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ក្នុងសំណាកក្នុងក្រុង ជ្រុតខ្ញុំមានដម្បី សូមឲ្យលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក
 ខ្ញុំបង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ម្នាលក្នុងទាំងឡាយ ទុកជាបិតាមិន
 បានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ក្នុងប្បទៅ ដោយសត្តាហករណ៍យបាន នឹង
 និយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលបិតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ក៏ត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងស្វែងរកគំលាន-
 កត្ត នឹងស្វែងរកគំលានុបដាកកត្ត នឹងស្វែងរកគំលានភេសជ្ជៈ ឬនឹងស្វា-
 ដម្បី ឬនឹងបម្រើដម្បី ។ ម្នាលក្នុងទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បងប្អូន
 ប្រសរបស់ក្នុងមានដម្បី ។ បើបងប្អូនប្រសនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក
 ក្នុងក្រុងបងប្អូនថា ជ្រុតខ្ញុំមានដម្បី សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក
 ខ្ញុំបង់ឲ្យលោកជាបងប្អូននិមន្តមក ។ ម្នាលក្នុងទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូន
 ប្រសបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ក៏ក្នុងប្បទៅដោយសត្តាហករណ៍យបាន បើ
 បងប្អូនប្រសមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ក៏ក្នុងមិនគួរទៅទេ ក៏ត្រូវធ្វើការ
 ត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលក្នុងទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
 បងប្អូនស្រីរបស់ក្នុងមានដម្បី ។ បើបងប្អូនស្រីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំ-
 ណាកក្នុងក្រុង ជ្រុតខ្ញុំមានដម្បី សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រសរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក
 ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រសនិមន្តមក ។ ម្នាលក្នុងទាំងឡាយ កាលបើ
 បងប្អូនស្រីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ក៏ក្នុងប្បទៅដោយសត្តាហករណ៍យ

វិស្សបនយីកក្នុងពេ សត្តាហសន្និវដ្តិករណំ

បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្តោ កា-
 តព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ញាតកោ តិលានោ
 ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុស្ស សន្និកេ ទ្ធនំ បហិ-
 ណោយ្យ អហំ ហិ តិលានោ អាគច្ឆនុ កទ្ធនោ ឥច្ឆាមិ
 កទ្ធនស្ស អាគតន្តិ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណ៍-
 យេន បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្តោ
 កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុស្ស ភតិកោ
 តិលានោ ហោតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុនំ សន្និកេ ទ្ធនំ
 បហិណោយ្យ អហំ ហិ តិលានោ អាគច្ឆនុ ភិក្ខុ ឥច្ឆា-
 មិ ភិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ កន្តពំ ភិក្ខុវេ សត្តាហករណ៍-
 ណីយេន បហិតេ ន ត្រូវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្តោ
 កាតព្វោតិ ។

[៧] តេន ខោ បន សបយេន សង្ឃស្ស មហា-
 វិហារេ^(១) ឧទ្រិយតិ អញ្ញាតវេន ឧចាសកេន អរញ្ញ
 កណ្ណំ ធនាបិតំ ហោតិ ។ សោ ភិក្ខុនំ សន្និកេ

១ ខ. វិហារេ ។

វស្សបតាយិកក្នុងនាមៈ កិរិយាធ្វើការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ

បាន កាលបើបងប្អូនស្រីមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុ
ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង
សាសនានេះ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើញាតិនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុង
សំណាក់ភិក្ខុថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកដ៏ចំរើននិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យ
លោកដ៏ចំរើននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើញាតិបញ្ជូនបម្រើ
មកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើញាតិមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុង
រវាង ៧ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ អ្នកធ្វើការឈ្នួល
របស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើអ្នកធ្វើការឈ្នួលនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំករណាមានជម្ងឺ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក
ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកធ្វើ
ការឈ្នួលបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន
កាលបើអ្នកធ្វើការឈ្នួលមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុ
ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ថ្ងៃ ។

(៧) សម័យនោះឯង មហាវិហាររបស់សង្ឃប្រាកប្បទានក្រែងត្រាម

ទៅ មានទេបាសកម្នាក់ បានឲ្យគេកាប់យកគ្រឿងឈើនៅក្នុងវ័ត្រ ។
ទេបាសកនោះក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា បើ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ទ្វិតំ ចារហេសិ សរេ កទ្ខន្តា តំ កណ្ណំ អវហារេយ្យំ
 ធន្លាហំ តំ កណ្ណាន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សជ្ឈការណីយេន កន្តំ សត្តាហំ
 សន្និវេជ្ជា កាតព្វោតិ ។

វស្សាវិសាវាណាវំ ខំដ្ឋិតំ បឋមំ ។

[១០] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេស្ស
 ជនបទេស្ស អញ្ញាតវស្សី អាវសេ វស្សបកតា ភិក្ខុ វាធូ-
 ហំ ឧញ្ញាធូ ហោន្តិ ។ កណ្ណីស្សបិ បរិចាតិស្សបិ ។
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេស្សំ ។ ឥធន បន ភិក្ខុវេ
 វស្សបកតា ភិក្ខុ វាធូហំ ឧញ្ញាធូ ហោន្តិ ។ កណ្ណាន្តិបិ
 បរិចាតេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនា-
 បត្តិ វស្សប្បទស្ស ។ ឥធន បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតា

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

លោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយអាចឲ្យគេនាំយកគ្រឿងឈើនោះទៅបាន ខ្ញុំកុរុណានឹងប្រគេនគ្រឿងឈើនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានគ្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសង្ឃករណីយ (កិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ) បាន ហើយត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

ចប់ ភាណវៈ សំដែងអំពីភិក្ខុនៅចាំវស្សាជាបឋម ។

(១០) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបានចាំវស្សាក្នុងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទ ពួកសត្វសាហាវតែងទៅបៀតបៀន ។ ពួកសត្វសាហាវនោះមកចាប់ភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ មកចោមព័ទ្ធផ្អែកភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទូលសេចក្តីនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលវស្សាហើយ មានពួកសត្វសាហាវមកបៀតបៀន ។ ចាប់យកភិក្ខុទាំងនោះទៅក៏ មកចោមព័ទ្ធផ្អែកភិក្ខុទាំងនោះក៏ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានចូលវស្សាហើយ ពួក

វិស្សបនាយិកកុត្តកេ វិស្សបកកាតំ អន្តរាយា

ភិក្ខុ សិរីសចេហិ ឧត្តាធិ្យា ហោរន្តិ ។ ខំសន្តិបិ បរិចា-
 តេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតតំ ។ អនា-
 បត្តិ វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតា
 ភិក្ខុ ចោរេហិ ឧត្តាធិ្យា ហោរន្តិ ។ វិលុម្បន្តិបិ អាគោ-
 ជេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតតំ ។ អនាបត្តិ
 វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតា ភិក្ខុ
 បិសាចេហិ ឧត្តាធិ្យា ហោរន្តិ ។ អាវិសន្តិបិ ហារន្តិបិ^(១) ។
 ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតតំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្នេ-
 នស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតានំ ភិក្ខុនំ តាមោ
 អត្ថិណ ទឡោ ហោតិ ។ ភិក្ខុ បិណ្ណាកេន កិលមន្តិ ។

១ ឧដម្បិ ហារន្តិបិ កត្តបិ បោត្តកេ វិស្សតិ ។

វិស្សបនាយកក្នុងនាមៈ អន្តរាយទាំងឡាយកើតដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវិស្ស

សត្វមានពិស^(១) មកបៀតបៀន ។ សត្វទ័យជាតិទាំងនោះទាំងអស់ខ្លះ មក
 ចោមព័ទ្ធចូបផ្អើលភិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាស
 នេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់
 វិស្ស តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បើ
 ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សហើយ មានពួកចោរមកបៀតបៀន ។ ចោរទាំង
 នោះប្លន់ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ វាយសំពត់ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅ
 ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វិស្ស តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សហើយ មានពួកបិសាច
 បៀតបៀន ។ បិសាចទាំងនោះចូលទៅ (ក្នុងសរីរៈរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះ) ខ្លះ នាំយក (ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ) ទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំង
 ចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វិស្ស តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះ
 ស្រែកដាច់គោចរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត

១ សិរីសបៈ សំដៅយុគសម័យដែលមានពិស មានពស់ក្រែបគាដើម ។

វិធីបំផុស មហាវិញ្ញាណ

ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្នៃ-
 ទស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតានំ ភិក្ខុនំ សេនា-
 សនំ អត្តិណ ទឡំ ហោតិ ។ ភិក្ខុ សេនាសនេន កិល-
 មន្តិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ
 វស្សច្នៃទស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតានំ ភិក្ខុនំ
 តាមោ ឧទកេន វុឡ្ហំ ហោតិ ។ ភិក្ខុ បិណ្ឌកេន
 កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិត្តំ ។ អនា-
 បត្តិ វស្សច្នៃទស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតានំ
 ភិក្ខុនំ សេនាសនំ ឧទកេន វុឡ្ហំ ហោតិ ។ ភិក្ខុ
 សេនាសនេន កិលមន្តិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្ក-
 មិត្តំ ។ អនាបត្តិ វស្សច្នៃទស្សានំ ។

(១១) តេន ចោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស

អាវាសេ វស្សបកតានំ ភិក្ខុនំ តាមោ ចោវេហិ វុឡាសិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយ
 ចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ ស្រាប់
 តែភ្លើងឆេះទីសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកដោយទីសេនាសនៈ ។

ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយ
 ចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ
 ស្រាប់តែមានទឹកជន់មកលិចស្រែកជាទីគោចរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាក
 ដោយអាហារបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯង
 មានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់
 វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
 មានទឹកជន់លិចទីសេនាសនៈរបស់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក៏លំបាកដោយទីសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា
 អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(១១) សម័យនោះឯង កាលភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាហើយ
 ក្នុងអាវាស ១ ស្រាប់តែមានពួកចោរមកនៅក្នុងស្រែកជាទីគោចរ ។

វិស្សបធាយិកក្ខត្តកេ វិស្សបកកាមំ អន្តរាយា

កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 យេន តាមោ តេន កន្ត្តិន្តំ ។ តាមោ ទ្វេណា ភិដ្ឋិន្តំ ។
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 យេន តាមោ ពហុតរា តេន កន្ត្តិន្តំ ។ ពហុតរា អស្សន្ទា
 ហោន្តិ អប្បសន្ទា ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យេន សន្ទា បសន្ទា តេន កន្ត្តិន្តំ ។

[១២] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេស្ស

ជនបទេស្ស អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ វិស្សបកតា ភិក្ខុ ន
 លក្ខីស្ស ល្ងខស្ស វា បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្តំ
 ចារិប្បី ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ ឥន បន
 ភិក្ខុវេ វិស្សបកតា ភិក្ខុ ន លក្ខន្តំ ល្ងខស្ស វា
 បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្តំ ចារិប្បី ។ ឯសេវ

វិស្សបនាយិកត្ថន្ត្រៈ អន្តាយទាំងឡាយកើតដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវិស្ស

ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រែកជាទីគោចរមានក្នុងទីណា
គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ចំណែកអ្នក
ស្រែកក៏បែកគ្នាទៅជាពីរផ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំ-
ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកស្រែកទាំងឡាយមានចំនួនច្រើនជាងនៅក្នុងទីណា គឺថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះបាន ។ (ចំណែក) អ្នកស្រែកដែលឥត
មានសទ្ធា ឥតមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ច្រើនជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកស្រែកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមាននៅក្នុងទីណា
គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះឯង ។

[១២] សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានពួកភិក្ខុចូល
វិស្សក្នុងអាវាស១ក៏មិនដែលបានភោជនសៅហ្មងឬឧត្តមឲ្យបានឆ្អែតពេញ
លេញម្តងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ
បើពួកភិក្ខុដែលចូលវិស្សហើយ មិនបានភោជនសៅហ្មង ឬឧត្តមឬ
ឆ្អែតពេញលេញទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមាន

វិធីបំណិពេ មហាវិញ្ញា

អន្តរាយោតិ បក្កមិតំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេនស្ស ។
 ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតា ភិក្ខុ លកន្តិ ល្វទស្ស វា
 បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្តំ ចារិប្បី ន លកន្តិ
 សប្បាយានិ កោជនានិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្ក-
 មិតំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេនស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ
 វស្សបកតា ភិក្ខុ លកន្តិ ល្វទស្ស វា បណីតស្ស
 វា កោជនស្ស យាវនត្តំ ចារិប្បី លកន្តិ សប្បាយានិ
 កោជនានិ ន លកន្តិ សប្បាយានិ កេសដ្ឋានិ ។ ឯសេវ
 អន្តរាយោតិ បក្កមិតំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេនស្ស ។
 ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតា ភិក្ខុ លកន្តិ ល្វទស្ស
 វា បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្តំ ចារិប្បី
 លកន្តិ សប្បាយានិ កោជនានិ លកន្តិ សប្បាយានិ
 កេសដ្ឋានិ ន លកន្តិ បដិវបំ ឧបដ្ឋានំ ។ ឯសេវ
 អន្តរាយោតិ បក្កមិតំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេនស្ស ។
 ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតំ ភិក្ខុំ ឥត្តិ និមន្តតិ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

សេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែ
 មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុ
 ដែលចូលវស្សាហើយបានកោដនសៅហ្មង ឬទុក្ខមល្មមឆ្អែតពេញលេញ
 ហើយ តែមិនបានកោដនទាំងឡាយឲ្យជាទីសប្បាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅ
 ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានកោដនសៅហ្មងឬទុក្ខម
 ល្មមឆ្អែតពេញលេញ បានកោដនទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបាន
 ភេសជ្ជៈទាំងឡាយជាទីសប្បាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា
 អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
 នេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ បានកោដនសៅហ្មងឬទុក្ខមល្មម
 ឆ្អែតពេញលេញ បានកោដនទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ បានភេសជ្ជៈ
 ទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានអ្នកឧបដ្ឋាកឲ្យសមគួរសោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀស
 ចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីមកប្រលោមភិក្ខុ

វិស្សបនាយិកក្ខន្ធកោ វិស្សបនកាតំ អន្តរាយា

ឯហិ កន្តេ ហិរញ្ញំ វា តេ ទេមិ សុវណំ វា តេ
 ទេមិ ខេត្តំ វា តេ ទេមិ វត្តំ វា តេ ទេមិ ការិ វា
 តេ ទេមិ ការី វា តេ ទេមិ ទានំ វា តេ ទេមិ ទានី
 វា តេ ទេមិ ជីវំ វា តេ ទេមិ ករិយត្តាយ អហំ វា
 តេ ករិយា ហោមិ អញ្ញំ វា តេ ករិយំ អាទេមីតិ ។
 តត្រ បេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ លហុបវត្តំ ខោ ចិត្តំ វត្តំ
 កកវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ
 បក្កមិត្តំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥទ បទ
 ភិក្ខុវេ វស្សបកតំ ភិក្ខុំ វេសី ទិមន្តេតិ ។ បេ ។ ធុល្ហ-
 កុមារី ទិមន្តេតិ បណ្ឌាកោ ទិមន្តេតិ ញាតកា ទិមន្តេ-
 ន្តំ វាជាដោ ទិមន្តេន្តំ ហោវា ទិមន្តេន្តំ ធុត្តា ទិមន្តេន្តំ
 ឯហិ កន្តេ ហិរញ្ញំ វា តេ ទេមិ សុវណំ វា តេ ទេមិ
 ខេត្តំ វា តេ ទេមិ វត្តំ វា តេ ទេមិ ការិ វា តេ ទេមិ

វិស្សបណ្ណយកត្តន្តរៈ , សេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយមានដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវិស្ស

ដែលចូលវិស្សហើយថា លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រគេនប្រាក់
លោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនមាសលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនស្រែលោកក្តី ខ្ញុំ
ករុណាប្រគេនចំការលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី ខ្ញុំ
ករុណាប្រគេនគោញីលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី ខ្ញុំករុណា
ប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី ខ្ញុំករុណាប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី
ខ្ញុំករុណា ជាភរិយាលោកក្តី ខ្ញុំករុណា នាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាភរិយា
លោកក្តី ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិឥតនឹងប្រែត្រឡប់រហ័សដោយ
ពិត ក្រែងព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញនឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដូច្នោះ
ហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វិស្សតែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីជាមាសមកប្រលោម
ភិក្ខុដែលចូលវិស្សហើយ ។ បេ ។ ថ្មល្អកុមារី (ស្រីចាស់ក្រមុំ) មកប្រ-
លោម ឡើយមកប្រលោម ពួកញាតិមកប្រលោម ពួកស្តេចមកប្រលោម
ពួកចោរមកប្រលោម ពួកអ្នកលេងមកប្រលោមថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងខ្ញុំប្រគេនប្រាក់លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន
មាសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនស្រែលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនចំការ
លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ការី វា តេ ទេម ទាសំ វា តេ ទេម ទាសី វា តេ ទេម
 ជិតំ វា តេ ទេម ភរិយត្តាយ អញ្ញំ វា តេ ភរិយំ អាណេ-
 មាតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ លហុបវិត្តំ ខោ
 ចិត្តំ វុត្តំ ភកវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ
 បក្កមិតតំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥធិ បទ
 ភិក្ខុវេ វស្សបកតោ ភិក្ខុ អស្សមិតំ ធិធិ បស្សតិ ។
 តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ លហុបវិត្តំ ខោ ចិត្តំ
 វុត្តំ ភកវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ
 បក្កមិតតំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥធិ បទ
 ភិក្ខុវេ វស្សបកតោ ភិក្ខុ បស្សតិ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ
 សង្ឃកេទាយ បក្កមន្តេ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ
 ហោតិ ករុកោ ខោ សង្ឃកេទោ វុត្តោ ភកវតា មា
 មយំ សម្មជីក្ខតេ សង្ឃេ ភិដ្ឋិតិ បក្កមិតតំ ។ អនាបតិ
 វស្សច្នេទស្ស ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ វស្សបកតោ ភិក្ខុ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

គោញ្យលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំប្រសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំស្រីលោក
ក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាភរិយាលោកក្តី យើងខ្ញុំនាំយកស្រីដទៃ
មកឲ្យជាភរិយាលោកក្តី ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង
នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិតែងប្រែប្រួល
រហ័សដោយពិត ក្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាក្ខា
អញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិន
ត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សា
ហើយឃើញកំណប់ទ្រព្យឥតមានម្ចាស់ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមាន
សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតិ
តែងប្រែប្រួលរហ័សដោយពិត ក្រែងមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មច-
រិយធម៌របស់អញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់
វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើ
ភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃើញភិក្ខុច្រើនរូបកំពុងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។
ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សង្ឃភេទព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាក្នុងទីចំពោះ
មុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់
វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

វស្សបទាយិក្ខន្ធកេ វស្សបទពានំ សង្ឃភោទេ ឧប្បន្នេ

សុណាតិ សម្ពហុលា កិរ ភិក្ខុ សង្ឃភេទាយ បរក្ក-
 មជ្ជិតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ កុរុកោ ខោ
 សង្ឃភេទោ វុត្តោ កកវតា មា មយំ សម្មជីក្ខតេ សង្ឃ
 ភិជ្ជិតិ បក្កមិតពំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេទស្ស ។ ឥធិ
 បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មី
 កិរ អាវសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុ សង្ឃភេទាយ បរក្ក-
 មជ្ជិតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ តេ ខោ មេ
 ភិក្ខុ មិត្តា ត្យាហំ វត្តាមិ កុរុកោ ខោ អាវសោ
 សង្ឃភេទោ វុត្តោ កកវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃភេ-
 ទោ វុចិត្តាតិ កវស្សជ្ជិ មេ វចនំ សុស្សសិស្សជ្ជិ សោតំ
 ឌុទហិស្សជ្ជិតិ បក្កមិតពំ ។ អនាបតិ វស្សច្នេទស្ស ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុ-
 កស្មី កិរ អាវសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុ សង្ឃភេទាយ
 បរក្កមជ្ជិតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ តេ

វស្សបនាយិកាពុទ្ធករៈ ការបំបែកសង្ឃកើតដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា

បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បី
 បំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការ
 បំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឱ្យ
 សង្ឃបែកគ្នាក្នុងទីចំពោះមុខអញឡើយ ដូច្នោះហើយត្រូវចៀសចេញទៅ
 បាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយបានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាស
 ឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ
 បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះជាមិត្តរបស់អាត្មាអញ
 អាត្មាអញនឹងនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវាសោ ការបំបែកសង្ឃ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំ
 ចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជា
 នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្អៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះ
 ហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិ
 ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ
 បានឮដំណឹងថាក្នុងអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែក
 សង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ

វិទ្យុប័ណ្ណ មហាវិញ្ញា

ខោ មេ ភិក្ខុ ន មិត្តា អបិច យេ តេសំ មិត្តា តេ មេ
 មិត្តា ត្យាហំ វក្ខាមិ តេ វុត្តា តេ វក្ខន្តិ កុរុកោ
 ខោ អាវុសោ សង្ឃកេនោ វុត្តោ ភកវតា មា អាយ-
 ស្មញ្ញានំ សង្ឃកេនោ វុច្ឆិតំ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ
 សុស្សុសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តិ បក្កមិត្តំ ។
 អនាបត្តិ វស្សុច្ឆេទស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សុបកតោ
 ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មី កិវ អាវសេ សម្ពហុលេហិ
 ភិក្ខុហិ សង្ឃោ វិញ្ញាតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ
 យោតិ តេ ខោ មេ ភិក្ខុ មិត្តា ត្យាហំ វក្ខាមិ កុរុកោ
 ខោ អាវុសោ សង្ឃកេនោ វុត្តោ ភកវតា មា អាយ-
 ស្មញ្ញានំ សង្ឃកេនោ វុច្ឆិតំ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សុ-
 សិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តិ បក្កមិត្តំ ។ អនាបត្តិ
 វស្សុច្ឆេទស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សុបកតោ ភិក្ខុ
 សុណាតិ អមុកស្មី កិវ អាវសេ សម្ពហុលេហិ

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

មិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថាភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជា
 មិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ
 អញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអាត្មាអញបាន
 និយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវុសោ
 ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់
 លោកដ៏មានអាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខជា
 នឹងធ្វើតាមមុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្អៀងត្រ-
 ចៀកស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាចៅស្យា តែ
 មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុចូលវេស្សា
 ហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវុសោណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះភិក្ខុ
 ច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំង
 នោះជាមិត្តរបស់អញ ។ នឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអាវុសោ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាការបំបែកសង្ឃមានទោសធ្ងន់ លោកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះនឹងធ្វើ
 តាម នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យរបស់អញ នឹងផ្អៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះ
 ហើយត្រចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាចៅស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិ
 ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវេស្សាហើយ បាន

វិស្សបតាយិកក្នុងពេ វិស្សបតតាមំ សង្ឃកេទោ ឃ្យុនោ

ភិក្ខុហំ សង្ឃោ ភិក្ខោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ
 ហោតិ តេ ខោ មេ ភិក្ខុ ន មិត្តា អបិច យេ តេសំ មិត្តា
 តេ មេ មិត្តា ត្យាហំ វត្តាមិ តេ វត្តា តេ វត្តនិ កុរុកោ
 ខោ អាវុសោ សង្ឃកេទោ វត្តោ ភកវតា ហា អាយ ស្មន្តាមំ
 សង្ឃកេទោ វុច្ឆិតាតិ កាវស្សនិ មេ វចំ សុស្សសិស្សនិ
 សោតំ ទុំ ធម៌ស្សនិ បក្កមិត្តំ ។ អនាថតិ វស្សច្នេ-
 ទស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ វស្សបតតោ ភិក្ខុ សុណាតិ
 អមុកស្មិ តិវ អាវុសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃ-
 កេទាយ បក្កមិត្តិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ តា
 ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ មិត្តា តាហំ វត្តាមិ កុរុកោ ខោ
 ភកិទិយោ សង្ឃកេទោ វត្តោ ភកវតា ហា ភកិទិមំ

វស្សូរនាបិក្ខុន្តរៈ ការបំបែកសង្ឃកើតដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា

ពួងដំណឹងថាក្នុងអាវសឯណោះ សង្ឃមុខជានឹងបែកព្រះភិក្ខុច្រើនរូប ។
 ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះឯងមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាទេ ប៉ុន្តែថាភិក្ខុទាំងឡាយណាដែល
 ជាមិត្តរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ
 អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះលុះអាត្មាអញ
 និយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃអារុសា
 ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់
 លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខ
 ជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យ អាត្មាអញមុខជានឹង
 ផ្អៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះ
 ជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនា
 នេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានពួងដំណឹងថា ក្នុងអាវសឯណោះមាន
 ភិក្ខុនិច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញពិត
 អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការ
 បំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់នាង

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

សង្ឃកេនោ រុច្ចិត្តាតិ កក្កិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្ស្កសិស្សន្តិ
សោតំ ឌីទហិស្សន្តិតិ បក្កមិភត្ថំ ។ អនាបតិ វស្សច្ឆេ-
ទស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ វស្សបកតោ ភិក្ខុ សុណា-
តិ អមុកស្មំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
សង្ឃកេនាយ បរក្កមន្តិតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ
ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ ន មិត្តា អបិច យា
តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ វត្តាមិ តា វុត្តា តា
វត្តន្តិ កុកោ ខោ ភិក្ខុនិយោ សង្ឃកេនោ វុត្តា ក-
កវតា មា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃកេនោ រុច្ចិត្តាតិ កក្កិស្សន្តិ
មេ វចនំ សុស្ស្កសិស្សន្តិ សោតំ ឌីទហិស្សន្តិតិ បក្ក-
មិភត្ថំ ។ អនាបតិ វស្សច្ឆេទស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
វស្សបកតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មំ កិរ អាវាសេ
សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនិយោ សង្ឃ ភិក្ខុនោ ។ តត្រ ចេ
ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ មិត្តា

វិធីបំបែក មហាវិញ្ញាណ

កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹង
 នឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្អៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះ
 ហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិ
 ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ
 បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះមានភិក្ខុនីច្រើនរូប ព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុនីណាដែល
 ជាមិត្តរបស់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ
 អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះលុះអាត្មាអញ
 និយាយទៅហើយ មុខជានិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នៃទាំងទាំង-
 ឡាយ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់
 ពួកនាង កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះមុខជានឹងធ្វើ
 តាម មុខជានឹងប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្អៀងត្រចៀក
 ស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រូវចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិន
 ត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សា
 ហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបំបែកព្រោះ
 ពួកភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

វិស្សបនាយិក្ខុក្នុង វិស្សបតពានំ សង្ឃកេទោ ឧប្បន្នោ

តាហំ វុត្តាមិ កុរុកោ ខោ ភគិនិយោ សង្ឃកេទោ
 វុត្តោ ភកវតា មា ភគិនិយំ សង្ឃកេទោ វុច្ឆិតាតិ ក-
 វស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សសិស្សន្តិ សោតំ ឌីទហិស្សន្តិ
 បក្កមិតតំ ។ អនាបតិ វស្សច្រួទស្ស ។ ឥធម បទ
 ភិក្ខុវេ វស្សបតតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មី កេវ
 អារាសេ សម្មហុលាហិ ភិក្ខុនិហិ សង្ឃោ ភិណ្ណាតិ ។
 តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឃំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ
 ន មិត្តា អបិច យា តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ
 វុត្តាមិ តា វុត្តា តា វុត្តន្តិ កុរុកោ ខោ ភគិនិយោ
 សង្ឃកេទោ វុត្តោ ភកវតា មា ភគិនិយំ សង្ឃកេទោ
 វុច្ឆិតាតិ កវស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សសិស្សន្តិ សោតំ
 ឌីទហិស្សន្តិ បក្កមិតតំ ។ អនាបតិ វស្សច្រួទស្ស ។

វស្សបនាយិកកូន្តរៈ ការបំបែកសង្ឃកើតដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា

ភិក្ខុនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដោយពិត អាត្មាអញនឹងនិយាយ
 ប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់ទាំងនាង កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែក
 សង្ឃឡើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យ
 អាត្មាអញ មុខជានឹងផ្អៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះហើយត្រូវចៀសចេញ
 ទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា
 ក្នុងអារាមសង្ឃនោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រះភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលា
 នោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្ត
 របស់អាត្មាអញពិតមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់
 ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មា
 អញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយ
 ទៅហើយ នឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នៃនាងទាំងឡាយ ការបំ-
 បែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ ពួកនាងកុំចូល
 ចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជាប្រាថ្នា
 ដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្អៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នោះហើយ
 ត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

វិធីបំណិកេ មហាវិញ្ញា

(១៣) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ
 វេជេ វស្សំ ឧបកន្តកាមោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ វេជេ វស្សំ ឧបកន្តិ ។
 វេជោ វុដ្ឋាសិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជា-
 ធាមិ កិក្ខុវេ យេន វេជោ តេន កន្តិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ ឧបកដ្ឋាយ វស្សបនាយិ-
 កាយ សត្តេន កន្តកាមោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ សត្តេ វស្សំ ឧប-
 កន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ
 ឧបកដ្ឋាយ វស្សបនាយិកាយ ធាវាយ កន្តកាមោ
 ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជាធាមិ
 កិក្ខុវេ ធាវាយ វស្សំ ឧបកន្តិ ។

វិទយបិដក មហាវិគ្គ

(១៣) សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូល
 វស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា ក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ
 បាន ។ ឯលំនៅរបស់គង្វាលគោក៏រើចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំនៅគង្វាលគោទៅក្នុងទីណា គឺថាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុទៅក្នុងទីនោះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កាលថ្ងៃ
 ចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយពួកឈ្នួញរទេះ^(១) ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា
 ក្នុងពួកឈ្នួញរទេះបាន ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កាលថ្ងៃចូល
 វស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយទូក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូកបាន ។

១ ក្នុងដីកាថា ប្រជុំជន ។

វិស្សបតាយិកក្នុងរោ អដ្ឋោភាសេ វិស្សបគតាទយោ

[១៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
 វុត្តុសុសិវេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ^(១) ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិចារចន្តិ សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកាតិ^(២) ។ កក-
 វតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ វុត្តុសុសិវេ វស្សំ
 ឧបកច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ វុត្តុវិជកិយា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។
 មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារចន្តិ សេយ្យថាបិ
 មិគទុក្ខកាតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ វុត្តុវិជកិយា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អដ្ឋោ-
 ភាសេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។ ទេវេ វស្សន្តេ វុត្តុម្បលំបិ
 ទិម្ហកោសំបិ ឧបទាវន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អដ្ឋោភាសេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តំ
 យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ

១ ឱ. វេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ វុត្តុសុសិវេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។ ២ បិសាចិល្លិកា-
 តិ កត្តបិ ចោត្តរោ ទិស្សតិ ។

វិស្សបទាយិកត្ថន្តរៈ ពួកភិក្ខុចូលវិស្សក្នុងទីវាលជាដើម

(១៤) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបចូលវិស្សក្នុងរូងឈើ ។
 មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ
 ដូចជាពួកបិសាច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវិស្សក្នុងរូង
 ឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយចូលវិស្សលើប្រគាបឈើ ។ ពួកមនុស្សក៏ពោលទោស
 តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកព្រានម្រឹត ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 បញ្ជាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវិស្សលើប្រគាបឈើ
 ទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(១៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សក្នុងទីវាល ។
 ដល់វេលាភ្លឺនឹងធ្លាក់មក ភិក្ខុទាំងនោះក៏ស្ទុះរត់ទៅរកម្លប់ឈើខ្លះ យុវស្ស្ស
 ខ្លះ (សំយាបប្បវេណីស្ស្ស) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 ចូលវិស្សក្នុងទីវាលទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ សម័យនោះឯង

វិន័យបិដកេ មហាវគ្គោ

បន សមយេន ភិក្ខុ អសេនាសនិកា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ
 សីតេនបិ ឧណ្ណានបិ កិលមន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អសេនាសនិកេន វស្សំ
 ឧបកច្ឆតំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ធរកុដិកាយ វស្សំ
 ឧបកច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ
 សេយ្យថាបិ ធរទាហកាតិ^(១) ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ធរកុដិកាយ វស្សំ ឧប-
 កច្ឆតំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ធរត្តេ វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។
 មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ
 តោចាលកាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ ធរត្តេ វស្សំ ឧបកច្ឆតំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
 ចាដិយា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្តិយាតិ ។ ភកវតោ

១ ឧ. ធរទាហកាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈឡើយ ក៏លំបាកដោយ
ត្រជាក់ខ្លះដោយកំដៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
ចូលវស្សាដោយឥតមានទីសេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងខ្ទមខ្មោច ។ មនុស្សទាំង
ឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកជន
ដុតខ្មោច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុង
ខ្ទមខ្មោចទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ចូលវស្សាក្នុងឆត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកគង្វាលគោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងឆត្តទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងពាងទឹក ។
មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ
ដូចជាពួកត្រិវិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មាន

វិស្សបទាយិកក្ខន្ធកេ ៩ អន្តរវស្សំ បញ្ចជេតព្វំ

ឯតមត្តំ អាហេចេស្សំ ។ ន ភិក្ខុវេ ចានិយា វស្សំ
ឧបកន្តព្វំ យោ ឧបកច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

(១៦) តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា
សង្ឃេន កតិកា កតា ហោតិ អន្តរវស្សំ ន បញ្ច-
ជេតព្វន្តិ ។ វិសាខាយ មិការមាតុយា នត្តា ភិក្ខុ
ឧបសង្កមិត្តា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខុ វេមាហំសុ
សង្ឃេន ខោ អាវុសោ កតិកា កតា អន្តរវស្សំ ន
បញ្ចជេតព្វន្តិ អាគមេហិ អាវុសោ យាវ ភិក្ខុ វស្សំ
វសន្តិ វស្សំ វុត្តា បញ្ចជេស្សន្តិតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
វស្សំ វុត្តា វិសាខាយ មិការមាតុយា នត្តាវ ឯតទកេច្ចំ
ឯហិទានិ អាវុសោ បព្វជាហិតិ ។ សោ វេមាហា
សចាហំ កន្តេ បព្វជិតោ អស្សំ អភិរមេយ្យាមហំ
នទានាហំ កន្តេ បព្វជិស្សមីតិ ។ វិសាខា មិការមាតា
ឧជ្ឈាយតិ ជ័យតិ វិហាចេតិ កថំ ហិ ធាម អយ្យា
វវុបំ កតិកំ កវស្សន្តិ អន្តរវស្សំ ន បញ្ចជេតព្វន្តិ

វិស្សបនាយិកច្ឆន្តកៈ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលវិស្ស

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស
វិស្សក្នុងពាន់ទឹកទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(១៦) សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី សង្ឃបានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា)
ថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្រក្នុងកណ្តាលវិស្សឡើយ ។ ស្រាប់តែ
ចៅរបស់នាងវិសាខា ជាមាតាមិតារសេដ្ឋីបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយ សូម
នូវផ្លុំស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយទៅវិញយ៉ាងនេះថា នៃអ្នក
ដ៏មានអាយុ សង្ឃបានធ្វើកតិកាថា មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាបំបួសកុលបុត្រក្នុង
កណ្តាលវិស្សឡើយ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរបង្អង់សិនទំរាំតែភិក្ខុទាំង
ឡាយនៅចាំវិស្ស លុះចាំវិស្សរួចហើយនឹងបំបួស ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង
នោះលុះចាំវិស្សរួចហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចៅរបស់នាងវិសា-
ខា ជាមាតាមិតារសេដ្ឋីថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរមកបួសក្នុងកាល
ឥឡូវនេះចុះ ។ បុរសនោះពោលតបយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
ប្រសិនបើខ្ញុំករុណា បានបួសរួចស្រឡះហើយ ខ្ញុំករុណា គួរត្រេកអរពេក
ណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះខ្ញុំករុណា ខានបួសហើយ ។ នាង
វិសាខា ជាមាតាមិតារសេដ្ឋីក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា លោក
ម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងធ្វើកតិកាបែបយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស

វិទ្យបដិពេ មហាវគ្គោ

កំ កាលំ ធម្មោ ន ចរិតញោតិ ។ អស្សោសំ ខោ
 ភិក្ខុ វិសាខាយ មិការមាតុយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ជ័យន្តិ-
 យា វិចារេន្តិយា ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហារេចសំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឃ្រុចា កតិកា
 កាតញ្ចា អន្តរវស្សំ ន បញ្ចាជេតព្វន្តិ យោ កេយ្យ
 អាបត្តិ ធុក្កជស្សាតិ ។

(១៧) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា
 ឧបនន្ទេន សក្យបុត្តេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោស-
 លស្ស វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ អន្តស អន្តរមក្កេ ទ្វេ អាវា-
 សេ ពហុចីវកេ ។ តស្ស ឯតទហោសិ យន្តិណាហំ
 តមេសុ ទ្ធិសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសេយ្យំ ឃំ មេ ពហុ
 ចីវំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ សោ តេសុ ទ្ធិសុ អាវាសេសុ
 វស្សំ វសិ ។ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧជ្ឈាយតិ
 ជ័យតិ វិចារេតិ កេតំ ហិ លាម អយ្យោ ឧបនន្ទោ
 សក្យបុត្តោ អម្ពាតំ វស្សវាសំ បដិស្សណិត្តា វិសំវា-
 ទេស្សតិ ននុ ភកវតោ អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

កុលបុត្រ ក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ ឯភិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌មានកំណត់
 កាលដូច្នោះទេ ។ កាលនាងវិសាខាជាមាតាមិតារសេដ្ឋីកំពុងពោលទោស
 តិះដៀល បន្តបង្កាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុ
 ទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 បញ្ជាថា មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកតិការបបនេះថា ភិក្ខុមិន
 ត្រូវបំបួសកុលបុត្រក្នុងកណ្តាលវស្សាទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(១៧) សម័យនោះឯង ឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានទទួល
 ប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថា នឹងនៅចាំវស្សាដោយបុរិមិការវស្សា ។
 ឧបនន្ទនោះកាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏បានឃើញអាវាសព័រក្នុងពាក់
 កណ្តាលផ្លូវ ជាអាវាសមានចីវរច្រើន ។ ឧបនន្ទនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងព័រនេះចុះ
 ចីវរមុខជានឹងកើតដល់អាត្មាអញជាច្រើនដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ឧបនន្ទ
 នោះក៏បាននៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងព័រនោះ ។ ស្តេចបសេនទិកោសល
 ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា លោកម្ចាស់ឧបនន្ទជាសក្យ-
 បុត្របានទទួលប្តេជ្ញាថា អញនៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុស
 ពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវាទ

វិស្សបនាយិកក្នុងពេ ទ្ធិស្ត អភិសេស្ត វិស្សាវសោ

ករហិតោ មុសាវាទា វេមណី បសត្តាតិ ។ អស្សេ-
 សំ ខោ ភិក្ខុ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស
 ឧជ្ឈាយន្តស្ស ទ័យន្តស្ស វិទាចន្តស្ស ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បវិទា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ទ័យន្តំ វិទាចន្តំ
 កតំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ រញ្ញោ
 បសេនទិស្ស កោសលស្ស វិស្សាវាសំ បដិស្សណិត្តា
 វិសំវាទេស្សតិ នន្ទ ភកវតោ អនេកបរិយាយេន មុសា-
 វាទោ ករហិតោ មុសាវាទា វេមណី បសត្តាតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចសំ ។ អ-
 ថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុ-
 សង្ឃំ សន្និទាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ
 បដិប្បច្ឆិ សច្ចំ កិវ ត្ថំ ឧបនន្ត រញ្ញោ បសេនទិស្ស
 កោសលស្ស វិស្សាវាសំ បដិស្សណិត្តា វិសំវាទេសីតិ ។
 សច្ចំ ភកវតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភកវា កតំ ហិ នាម ត្ថំ
 មោយបុរិស រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វិស្សា-
 វាសំ បដិស្សណិត្តា វិសំវាទេស្សសិ នន្ទ មយា មោ-
 យបុរិស អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ ករហិតោ

វិស្សបធាយិកច្ចន្តកៈ ការនៅចាំវិស្សក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ

ទ្រង់សរសើរតែការរៀរចាកពាក្យមុសាវទេដោយអនេកបរិយាយ ។
 កាលស្តេចបសេនទិកោសលកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់
 ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា
 ឧបនន្ទជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសល
 ថានឹងនៅចាំវិស្សហើយមិនសម្រេចនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវទេ ទ្រង់សរសើរតែការរៀរ
 ចាកពាក្យមុសាវទេដោយអនេកបរិយាយ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនិះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ
 ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះ
 ហើយទ្រង់សួរចំពោះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា ឧបនន្ទ ឮថាអ្នក
 ឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវិស្ស ហើយធ្វើ
 ឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា
 ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹង
 នៅចាំវិស្សហើយ មិនសម្រេចនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ម្ចាស់
 មោឃបុរស តថាគតបានតិះដៀលពាក្យមុសាវទេ បានសរសើរតែការរៀរ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

មុសាវាទា វេរមណី បសត្តា នេតំ មោយ បុរិស អប្បសញ្ញា-
 នំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិកាហិត្វា ធម្មី កងំ កត្វា
 កិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥធម បន កិក្ខុវេ កិក្ខុនា វស្សាវសោ
 បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
 កច្ឆន្តោ បស្សតិ អន្តរាមក្កេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុច្ឆរកេ ។
 តស្ស ឃំ ហោតិ យន្ត្រាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ
 វស្សំ វសេយ្យំ ឃំ មេ ពហុ ច្ឆរំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ ។ តស្ស
 កិក្ខុវេ កិក្ខុនា បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ
 ច អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឥធម បន កិក្ខុវេ កិក្ខុនា
 វស្សាវសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ
 តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ ពហុច្ឆា ឧទោសបំ កកោតិ
 ចាជិបទេ^(១) វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចា-
 នីយំ បរិកោជនីយំ ឧបជ្ជាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។
 សោ តទហោវ អត្តរណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខុវេ

១ ឧ ពាជិបទេ ។

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ចាកពាក្យមុសាវាទ ដោយអនេកបរិយាយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើ
 នេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។
 ទ្រង់បន្ទោសហើយធ្វើនូវធម្មិកថា រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា
 នៅចាំវស្សាដោយបុរិមការវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកំពុងតែដើរទៅកាន់
 អាវាសនោះក៏បានឃើញអាវាសពីរក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជាអាវាសមាន
 ចីវរច្រើន ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរពន្លា
 អញនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសទាំងពីរនេះចុះ ចីវរមុខជានឹងកើតដល់
 ពន្លាអញជាច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុនោះក៏នៅចាំវស្សា
 ក្នុងអាវាសទាំងពីរនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមការវស្សារបស់
 ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ព្រោះទទួលពាក្យ
 ប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
 ទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមការវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាល
 នឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើទុរោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ
 ១រោច ទើបចូលទៅវិហារ ក្រាលសេនាសនៈដំកល់ទឹកឆាន់ទឹកប្រើ
 ប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះឥតមាន
 កិច្ចនឹងត្រូវធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

វិស្សបនាយិកាពុទ្ធករោ បដិស្សវទ្ធករោ

ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ
 ច អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
 វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ
 តំ អាវាសំ កច្ចន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសបំ ករោតិ ចា-
 ដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ
 បរិកោជនីយំ ឧបជ្ជាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ
 តទហោវ សករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា វស្សវាសោ
 បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
 កច្ចន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសបំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ
 ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិកោជនីយំ
 ឧបជ្ជាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ធ្វីហតិហំ វសិ-
 ត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា វស្សវាសោ ប-
 ដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ចន្តោ

វិស្សបធាយិកចូន្តកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ្ឋព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

ឯបុរិមការវិស្ស របស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ្ឋ
 ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ
 បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នឹងនៅចាំវិស្សដោយបុរិមការវិស្សហើយ ។ ភិក្ខុ
 នោះកាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១
 រោចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រាលសេនាសនៈ ដកដំកែទឹកឆាន់ទឹកប្រើប្រាស់
 បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះ ភិក្ខុនោះប្រកបដោយកិច្ចត្រូវធ្វើ
 ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមការវិស្សរបស់ភិក្ខុនោះ
 ក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ្ឋព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំ
 វិស្សដោយបុរិមការវិស្សហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាស
 នោះក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហារ
 ក្រាលសេនាសនៈ រួចដកដំកែទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិ-
 វេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីនឹងគួរធ្វើឡើយ ហើយ
 ក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមការវិស្សរបស់ភិក្ខុនោះក៏មិន
 ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ្ឋព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវិស្ស
 ដោយបុរិមការវិស្សហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ

វិទយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

ពហិទ្ធា ឧចោសដំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋា-
 បេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្វា
 សករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ក-
 ជស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សាវសោ ប-
 ដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ច-
 ន្តោ ពហិទ្ធា ឧចោសដំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋា-
 បេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្វា
 សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ
 ពហិទ្ធា វិតិហមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា
 ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឥធម
 បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សាវសោ បដិស្សតោ ហោតិ
 បុរិមិកាយ ។ បេ ។ សោ ធ្វើហតិហំ វសិត្វា សត្តាហក-
 រណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សង្កិ-
 វដ្តំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រាល
 សេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។
 ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយប្រកបដោយកិច្ចគួរនឹងធ្វើក៏ដើរចេញទៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមការវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុកដោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមការ
 វស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ
 ខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហាររៀបក្រាលសេនា-
 សនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុ
 នោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ដើរចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះ
 នៅខាងក្រៅ (អាវាស) ហួស ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិមការវស្សា របស់ភិក្ខុនោះមិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុកដោះ
 ទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
 ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមការវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
 នៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះវិល
 ត្រឡប់មកវិញក្នុងរាង៧ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមការវស្សារបស់

វិស្សបតាយិកក្ខន្ធកេ បដិស្សវុទ្ធាបត្តិ

បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧចោសបំ ករោតិ
 ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ
 បរិកោជនិយំ ឧបជ្ជាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ
 សត្តាហំ អនាគតាយ បវរណាយ សករណីយោ បក្ក-
 មតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តំ អាវាសំ
 ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមិកា
 ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ ឧចោសបំ ករោតិ ចាដិបទេ
 វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិកោជ-
 និយំ ឧបជ្ជាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហោវ
 អករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិ-
 មិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ធិក្ក-
 ជស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា វស្សវាសោ

វិស្សបនាយិកកូន្តកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខនិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅ
 ចាំវិស្សា ដោយបុរិមការវិស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់
 អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោចចូលទៅឯវិហារ
 ក្រាលសេនាសនៈ រួចដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិ-
 វេណ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្លះ៧ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបរវេណា ក៏ប្រកប
 កិច្ចដែលត្រូវធ្វើហើយថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ
 បានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមការវិស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិន
 ត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវិស្សាដោយបុរិមការវិស្សា
 ហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច
 ទើបចូលទៅកាន់វិហាររៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើ
 ប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ច
 រវល់នឹងធ្វើឡើយ ហើយក៏ថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឯបុរិមការវិស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខនិ
 ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

វិទយបំជិពេ មហាវគ្គោ

បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមីកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
 កណ្ហា ឧចោសបំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាជ័យំ បរិកោជជ័យំ ឧប-
 ដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហោវ ស-
 ករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វ្រិហតីហំ
 វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វ្រិហ-
 តីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ
 ធ្វ្រិហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។
 សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វិតីនាមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ បុរិមីកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច
 អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ធ្វ្រិហតីហំ វសិត្វា
 សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ
 សន្និវដ្តំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមីកា ច
 បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បុរិមីកាយ ។
 សោ តំ អាវាសំ កណ្ហា ឧចោសបំ ករោតិ ចាដិបទេ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

បើភិក្ខុបានទទួលប្រដាប់នៅចាំវស្សា ដោយបុរិមការវស្សាហើយ ។
 ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច ទើប
 ចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើ
 ប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះក៏
 ប្រកបដោយកិច្ចដែលត្រូវធ្វើទើបថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅ
 អស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់
 ពីរបីថ្ងៃ ប្រកបដោយកិច្ចការក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅ
 អស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅ
 ខាងក្រៅ (អាវាស) ឲ្យហួសពី ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិមការវស្សា របស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ព្រោះទទួលពាក្យប្រដាប់ផង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយ
 ចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងរោង
 ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមការវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដ
 ផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្រដាប់ផង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្រដាប់នៅចាំវស្សា
 ដោយបុរិមការវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ
 លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ

វិស្សបនាយកក្នុងក្រុង បដិស្សវិទ្ធករិយាបត្តិ

វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិភោជ-
 នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ សត្តាហំ
 អនាគតាយ បរិវណាយ សករណីយោ បក្កមតិ ។
 អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា
 អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បុរិមីកា ច
 បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបតិ ។

(១៨) ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សវាសោ បដិស្ស-
 តោ ហោតិ បច្ឆិមីកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ
 ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋា-
 បេតិ បរិ-
 វេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហោវ អករណីយោ បក្កម-
 តិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមីកា ច ន បញ្ញាយតិ
 បដិស្សវេ ច អនាបតិ ឬក្កជស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 នោ វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បច្ឆិមីកាយ ។ សោ
 តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ ចានីយំ បរិ-
 ភោជ-
 នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហោវ

វិស្សបនាយិកក្នុងត្រូវអាបត្តិទុក្ខនិព្វានៈទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

ដំកល់ទឹកឆាន់នឹងទឹកប្រើប្រាស់ ៖ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះ
កាលបើនៅខ្លះៗ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបរិវេណ ក៏ប្រកបដោយភិក្ខុ ហើយ
ថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះភ្នំ
មិនបានមកភ្នំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិការិស្សា របស់ភិក្ខុនោះ
ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវិស្សាដោយបច្ច័មិការិស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាល
នឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ រោច
ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើ
ប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះឥតមានភិក្ខុអ្វី ក៏ចៀស
ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័មិការិស្សា របស់
ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះទទួលពាក្យ
ប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវិស្សា ដោយបច្ច័មិការិស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ
កាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ
១ រោច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹក
ឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះមាន

វិធីបំផុស មហាវគ្គ

សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វើហតីហំ វសិត្តា
អករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វើហតីហំ វសិត្តា
សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វើហតីហំ វសិត្តា
សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ
ពហិទ្ធា វីតិណមេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា
ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធន
បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សាវសោ បដិស្សតោ ហោតិ
បច្ឆិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ចន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោ-
សមំ ករោតិ ចាជិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសមំ
បញ្ញាបេតិ ចាជិយំ បរិកោជជិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ
សម្មជ្ជតិ ។ សោ ធ្វើហតីហំ វសិត្តា សត្តាហករណីយេន
បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវដ្តំ ករោតិ ។
តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ
ច អនាបត្តិ ។ ឥធន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ វស្សាវសោ បដិ-
ស្សតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ បេ ។ សោ សត្តាហំ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ភិក្ខុដែលត្រូវធ្វើកំចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់
 ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានភិក្ខុអ្វីកំចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់
 ពីរបីថ្ងៃ មានភិក្ខុដែលត្រូវធ្វើកំចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់
 ពីរបីថ្ងៃ កំចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាង
 ក្រៅហួសកំណត់៧ថ្ងៃនោះទៅ ។ បច្ច័មិការស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដ
 ផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុកដោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំស្សាដោយ
 បច្ច័មិការស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងចេញដើរទៅកាន់អាវាសនោះ
 ក៏ធ្វើទុំបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហាររៀប
 ក្រាលសេនាសនៈ ដកលំទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។
 ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយកំចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។
 ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង៧ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័មិកា
 រស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យ
 ប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលពាក្យ
 ប្តេជ្ញាគេថានៅចាំស្សាដោយបច្ច័មិការស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើ

វិស្សបនាយិកក្នុងពេល បដិស្សវិទ្យាបដិ

អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុម្មាសំនិយា សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ នំ អាវាសំ
 ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមីកា
 ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥន បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា វស្សវាសោ បដិស្សតោ ហោតិ បច្ឆិមីកាយ ។
 សោ នំ អាវាសំ កន្ថា ឧទោសចំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ
 ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាដិយំ បរិកោដនិយំ
 ឧបជ្ឈាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហោវ អករ-
 ណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ តទហោវ សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ
 បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ធ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករ-
 ណីយេន បក្កមតិ ។ សោ នំ សត្តាហំ ពហំធា វិត្តនា-
 មេតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បច្ឆិមីកា ច ន បញ្ញា-
 យតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ធ្វីហ-
 តីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ នំ

វិស្សបនាយិកក្នុងព្រះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ច្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

នៅខ្លះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃជាទឹកឡើងនៃជាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែ
នៃរដូវភ្លៀង (១៥ កើតខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញ
ទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបាន
មកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័មិការវិស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង
ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថា នៅចាំវិស្សាដោយបច្ច័មិកា
វិស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយក៏ធ្វើទោសថដល់
ថ្ងៃ ១ រោចទើបចូលទៅកាន់វិហាររៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកធាន់
នឹងទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀស
ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀស
ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វី
ក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ
ក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅ
ដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់ ៧ ថ្ងៃទៅ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័មិការវិស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ច្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ
ក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុង

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

សត្តាហំ អន្តោ សង្ករដ្ឋំ ករោតិ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ-
 នោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា វស្សវាសោ បដិស្សតោ
 ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ បេ ។ សោ សត្តាហំ អនាគ-
 តាយ កោមុទិយា ចាគុម្មាសិទិយា សករណីយោ
 បក្កមតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តំ
 អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិតិ ។

វិស្សបតាយិកាទូតំ ធិតិយំ ។

តស្សន្ទានំ

(១៧) ឧបកន្តំ ករោ ចេវ

កតិ អន្តវស្ស ច

ន ឥច្ឆន្តិ ច សញ្ញាច្ច

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

រវាង ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័មិការវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ច័មិការវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្លះ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃជាទីកន្លងកុមុទ គឺថ្ងៃជាតំរប់៤ខែនៃរដូវភ្លៀង(១៥កើតខែភត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័មិការវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

ចប់ វិស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈទី ៣ ។

ទទួលនៃវស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

[១៧] រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា ១ ពួកភិក្ខុគិតថា យើងត្រូវចូលវស្សាក្នុងកាលណា ហ្ន៎ ១ ពួកភិក្ខុគិតថាថ្ងៃចូលវស្សាគឺមានប៉ុន្មានយ៉ាង ១ ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា ១ មិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ១ វេលាដិតចូលវស្សាហើយក្លែងដើរចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ១ ស្តេចពិម្ពិសារប្រាថ្នានឹង

វិស្សបតាយិកក្នុងពេ ឧទ្ទាណាវិ

ឧក្កឌ្ឍិវត្ថុ ឧបាសកោ

ភិលាទោ មាតា ច បិតា

ភាតា ច អថ ញាតកោ

ភិក្ខុភតិកោ វិហារោ

វាណ្ណា ចាបិ សិរីសទា

ចោរោ ចេវ បិសាចាបិ

ទឌ្ឍា តទុកយេន ច

វុទ្ធោទកេន វុដ្ឋាសិ

ពហុតវា ច នាយកា

ល្ងខប្បណីតសប្បាយ

ភេសដ្ឋបដ្ឋកេន ច

ភត្តិ វេសិ កុមារី ច

បណ្ឌាកោ ញាតកេន ច

រាជោ ចោរោ ធុត្តា និធិ

វិស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈ ឧទានគាថា

លើកខែ ១ ឧបាសកបានឲ្យគេកសាងវិហារចំពោះសង្ឃ ១ ភិក្ខុ
 មានជម្ងឺ ១ មាតានឹងបិតារបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ បងប្អូនរបស់ភិក្ខុ
 មានជម្ងឺ ១ ញាតិរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ អ្នកធ្វើការឈ្នួលរបស់
 ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ វិហារទ្រុឌទ្រោម ១ សត្វសាហាវបៀតបៀនពួក
 ភិក្ខុ ១ សត្វមានពិសបៀតបៀនពួកភិក្ខុ ១ ពួកចោរបៀតបៀនពួក
 ភិក្ខុ ១ ពួកបិសាចបៀតបៀនពួកភិក្ខុ ១ ភ្លើងឆេះស្រែកនឹងឆេះទី
 សេនាសនៈទាំងពីររឿង ១ ទឹកដទៃលិចស្រែក ១ ចោរមកគាំងនៅ
 ក្នុងស្រែក ១ ពួកទាយកជាច្រើនឥតមានសុទ្ធជ្រះថ្លា ១ ភិក្ខុនៅ
 ចាំវិស្សក្នុងអាវាសដទៃហើយមិនដែលបានកោដនសៅហ្មងឬ
 ឧត្តមធានឲ្យវត្តតពេញលេញ ១ ភិក្ខុនៅចាំវិស្សហើយមិនដែល
 បានកោដនធានឲ្យសប្បាយ ១ ភិក្ខុបានកេសជ្ជៈជាទីសប្បាយ
 ហើយតែមិនបានទបដាក់ដ៏សមគួរ ១ ស្រីប្រលោមភិក្ខុ ១ ស្រី
 ផ្កាមាសប្រលោមភិក្ខុ ១ នាងថ្មលូកុមារីប្រលោមភិក្ខុ ១ មនុស្ស
 ខ្ចីប្រលោមភិក្ខុ ១ ញាតិប្រលោមភិក្ខុ ១ ស្តេចប្រលោម
 ភិក្ខុ ១ ពួកចោរប្រលោមភិក្ខុ ១ ពួកអ្នកលេងប្រលោមភិក្ខុ ១ ភិក្ខុ

វិសយបិដកេ មហារត្នោ

កេតា អដ្ឋវិជេន ច
 វេជា សត្តា ច ជាវា ច
 សុសិវេ វិជកាយ ច
 អដ្ឋោកាសេ វស្សាវសោ
 អសេនាសនកេន ច
 ធរកុដិកា ធន្ត ច
 ចាដិយា ច ឧបេន្តិ តេ
 កតិកា បដិស្សណ៍ត្វា
 ពហិទ្ធា ច ឧបោសថា
 ប្បមិកា បច្ឆិមិកា
 យថាញាយេន^(១) យោជយេ
 អករណីយោ^(២) បក្កមតិ
 សករណីយោ^(៣) តថេវ ច
 ទ្ធិហតិណា ច បុន^(៤)

១ ឧ. យថានយេន ។ ២ ម. អករណី ។ ៣ សករណី ។ ៤ បុន ច ។

វិទយបំជក មហាវគ្គ

ឃើញកំណប់ទ្រព្យ ១ ភិក្ខុឃើញភិក្ខុច្រើនរូបព្យា យាមបំបែក
 សង្ឃ ១ ភិក្ខុ ៨ ពួកបានឮដំណឹងថា ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនីព្យា យាមបំ-
 បែកសង្ឃ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គម្ពាលគោ ១
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងពួកឈញ្ញរទេះ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូក ១
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងរូងឈើ ១ ភិក្ខុចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ១
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាល ១ ភិក្ខុចាំវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈ ១
 ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងខ្ទមខោច ១ ក្រោមឆត្ត ១ ក្នុងពាងទឹក ១
 សង្ឃធ្វើប្រដាប់គ្នាថា កុំឲ្យបំបួសកុលបុត្រក្នុងវស្សា ១ ភិក្ខុទទួល
 ប្តេជ្ញាថានៅចាំបុរិមការវស្សាបូបច្ឆមិការវស្សាហើយធ្វើឧបោសថ
 ខាងក្រៅ បណ្ឌិតគួរប្រកបតាមសមគួរដល់ន័យ ១ ភិក្ខុឥត
 មានកិច្ចអ្វីហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយចៀស
 ចេញទៅ ១ ភិក្ខុនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ទៅដោយសត្តាហាករណ៍យ

វិស្សបតាយិកកូដូរោ ខត្តនគាថា

សត្តាហាករណីយេន ច

សត្តាហនាគតា ចេវ

អាគច្ឆេយ្យ ឃយ្យ^(១) ភ

វត្តន្ទានេ អន្តរិកា

តន្តិមកំ ជិសាមយេតិ ឃ

ធិមម្ហី ខន្តោ វិត្ត ទេ បណ្ណាស ។

១ ម. ន ឈ្មេ វា ។

វិស្សបនាយិកក្នុងនាមៈ ឧទ្ទានតាហិ

ហើយត្រឡប់វិលវិញ ១ នៅខ្លះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបុក-
 រណា ភិក្ខុនោះទៅដោយសក្តាហករណ៍យហើយត្រឡប់មក
 កាន់អាវាសនោះភ្នំ មិនបានត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះភ្នំ ១
 បណ្ឌិតគប្បីពិចារណានូវទំនងដែលមានបែបផែនរៀបរយក្នុង
 ឧទ្ទាននៃរឿងទាំងអម្បាលណោះហោង ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ៥២ ។

បរិវារណកុណ្ឌកៈ

[២០] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្និដ្ឋា សម្ពត្តា
ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញាតវស្សំ អាវាសេ
វស្សំ ឧបកថ្មីសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោ-
សិ កេន នុ ខោ មយំ ឧចាយេន សមត្តា សម្មោទ-
មាណ អវិទមាណ ដាសុកំ វស្សំ វសេយ្យម ន ច
បិណ្ឌិកេន កិលមេយ្យមាតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ
ឯតទហោសិ សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាល-
បេយ្យម ន សល្លបេយ្យម យោ បឋមំ តាមតោ បិណ្ឌា-
យ បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាបេយ្យ ចានោទកំ
ចានបីមំ ចានកថលីកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ អវក្ការចាតិ
ជោវិត្តា ឧបដ្ឋាបេយ្យ ចានីយំ បរិកោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេយ្យ
យោ បច្ឆា តាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សចស្ស
កុត្តាវសេសោ សចេ អាកម្មេយ្យ កុញ្ញយ្យ នោ ចេ

បរិវារណក្ខន្តកំ

(២០) សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់គង់នៅវត្តជេត-
ពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
មានកិក្ខុច្រើនរូប ជាមិត្តទើបនឹងបានជួបប្រទះគ្នាថ្មី ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាល
មាំមួន បានចូលវស្សានៅក្នុងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទ ។ គ្រានោះ
កិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
យើងនឹងបានព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនរិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបាន
ស្រួលផង មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ លំដាប់នោះឯង
កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងមិននិយាយគ្នា មិន
ចរចាគ្នាទៅវិញទៅមក កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ
កិក្ខុនោះគប្បីក្រាលអាសនៈ ដកល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រង
ជើងដែលលាងរួចហើយ នឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង
គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយហើយយកទៅដកល់ទុក គប្បីដកល់ទឹក
ធាន់នឹងទឹកប្រើប្រាស់ កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយ
គេ បើមានបិណ្ឌបាតសល់អំពីកិក្ខុនោះធាន់ បើកិក្ខុនោះប្រាថ្នា គប្បីធាន់ចុះ

បរិវារណក្ខត្តកេ ម្ពតព្វត្ថំ គិរិយសមាទាមំ

អាភក្ខេយ្យ អបហរិតេ វា ធខេយ្យ អប្បាលាកេ វា ឧទ-
 កេ ឌុបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធកេយ្យ ចានោទកំ
 ចានបិបំ ចានកថលិកំ បដិសាមេយ្យ អវក្ការចាតិ
 ជោវិត្វា បដិសាមេយ្យ ចានីយំ បរិកោជនីយំ បដិសា-
 មេយ្យ កត្តកំ សម្មុជ្ជេយ្យ យោ បស្សេយ្យ ចានីយយដំ
 វា បរិកោជនីយយដំ វា វច្ចយដំ វា វិត្តំ វុត្តំ សោ
 ឧបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិកាបន
 ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលដ្ឋកេន ឧបដ្ឋាបេយ្យ ន
 ត្រូវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិទ្ទេយ្យ ឃំ ខោ មយំ សមត្តា
 សម្មោទមាណា អវិទមាណា ដាសុកំ វស្សំ វសេយ្យម
 ន ច បិណ្ណកេន កិលមេយ្យមាតិ ។ អថខោ តេ
 កំត្តុ អញ្ញាមញំ នេវ អាលបិសុ ន សល្ហបិសុ យោ
 បឋមំ តាមតោ បិណ្ណាយ បដិក្កមតិ សោ អាសនំ
 បញ្ញាបេតិ ចានោទកំ ចានបិបំ ចានកថលិកំ ឧប-
 និក្ខិបតិ អវក្ការចាតិ ជោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ ចានីយំ
 បរិកោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា តាមតោ បិណ្ណាយ
 បដិក្កមតិ សចេ ហោតិ កុត្តាវសេសោ សចេ អាភក្ខេតិ

បរិវារណក្ខត្តៈ ធូរវត្ត (វត្តរបស់មនុស្ស) ជាតិក្លិយសមាទាន

បើមិនប្រាថ្នាទេ គួរចាក់ចោលទៅលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជនចោល
ទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ (ក៏ប៉ុន្តែ) ភិក្ខុនោះគប្បីរើអាសនៈ ទុកដាក់ទឹក
សម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង នឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូត
ជើង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរធូរវាយហើយរៀបចំទុកដាក់ គប្បីទុក
ដាក់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ គប្បីបោសច្រាសរោងភត្ត ភិក្ខុណា
ឃើញក្នុងដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងលាងវិច្ឆៈក្តី
ដែលរលីងទេ ភិក្ខុនោះគួរដកលំទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការ
ដៃ (ឈឺដៃ) គួរហោត្តិគ្នា ដោយអាការបោសដៃដកលំទុក តែ
កុំឲ្យបញ្ចេញវាចាព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ យ៉ាងនេះឯង ទើបយើង
ទាំងអស់គ្នាព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំសព្វក៏ស្រួល
ផង មិនបាទលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ គ្រានោះឯង
ភិក្ខុទាំងនោះក៏លែងស្តីហៅវាក្រឡើយឆ្លងគ្នានឹងគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណា
ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះក៏កាលអាសនៈ ដកលំ
ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង នឹងគ្រឿងសម្រាប់
ជូតជើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរធូរវាយរួចដកលំទុក ដកលំទឹកឆាន់
នឹងទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយ
គេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុនោះឆាន់ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នា

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

កុញ្ញតិ នោ ចេ អាភដ្ឋតិ អបហរិតេ វា ធម្មតិ អប្ប-
 ណាកេ វា ឧទកេ ឌីបិលាបេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ
 ចានោទកំ ចានបិបំ ចានកថលីកំ បដិសាមេតិ
 អវក្ការទាតី ជោវិត្វា បដិសាមេតិ ចានីយំ បរិកោជនីយំ
 បដិសាមេតិ កត្តក្កំ សម្មជ្ជតិ យោ បស្សតិ ចានីយយដំ
 វា បរិកោជនីយយដំ វា វច្ចយដំ វា វិន្តំ តុច្ចំ សោ
 ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ ហត្ថវិកាវេន
 ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលដ្ឋកេន ឧបដ្ឋាបេតិ ន
 ត្រូវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិទ្ធីតិ ។

(២០) អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ វស្សំ វុត្តានំ ភិក្ខុនំ
 កកវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កម្មិតុំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
 វស្សំ វុត្តា តេមាសច្ចយេន សេនាសនំ សំសាមេត្វា
 បត្តចិវរមាទាយ យេន សាវត្ថី តេន បក្កមីសុ អនុ-
 បុព្វេន យេន សាវត្ថី ជេតវនំ អនាថបិណ្ណិកស្ស អាវា-
 ហោ យេន កកវា តេនុបសង្កម្មិតុំ ឧបសង្កម្មិត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិសុ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ
 តុទ្ធានំ កកវន្តានំ អាគន្ធកេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ

វិសយចិណ្ឌ មហាវគ្គ

ក៏ឆាន់ទៅ បើមិនប្រាថ្នាទេពាក៏ចោលទៅលើទីគ្មានស្មៅស្រស់បូជះចោល
 ទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក្តី ភិក្ខុនោះបើអាសនៈចេញ ទុកដាក់ទឹកសម្រាប់
 លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង គ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង លាងកាជន៍
 សម្រាប់ផ្ទេរពុយហើយរៀបទុកដាក់ ទុកដាក់ទឹកឆាន់នឹងទឹកប្រើប្រាស់
 បោសប្រាសរោងកត្ត ភិក្ខុណាយើញក្នុងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ក្តី ក្នុង
 សម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់វត្ថុក្តី ដែលរលីងទេ
 ភិក្ខុនោះក៏ដកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការវែង ក៏ហៅគ្នា
 ដោយអាការពុយវែងមកឲ្យដកល់ទុក តែមិនបានបញ្ចេញវាចា ព្រោះ
 បច្ច័យនោះឡើយ ។

(២១) ការដែលចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ ជាទំនៀមរបស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាំវាស្សាចេញហើយ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ
 លុះនៅចាំវាស្សាកន្លងៗទៅហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់សេនាសនៈរួចកាន់
 យកបាតនឹងចីវរចេញដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី លុះដើរទៅដោយលំ-
 ដាប់ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថ-
 បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ
 ព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ការរីករាយជាមួយនឹង
 ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកន្លង ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទាំងឡាយ

បរិវារណុទ្ធកេ មូតព្រ័ត្តំ ពិភ្លិយសមាទាមំ

បដិសម្មោទីតំ ។ អថខោ ភកវា តេ ភិក្ខុ ឯតទរោច
 កច្ចំ ភិក្ខុវេ ខមនីយំ កច្ចំ យាបនីយំ កច្ចំ សមត្តា
 សម្មោទមាណា អរិវេទមាណា ជាសុកំ វស្សំ វសិក្ខុ ន
 ច បិណ្ណាកេន កិលមិត្តាតិ ។ ខមនីយំ ភកវា យាប-
 នីយំ ភកវា សមត្តា ច មយំ កន្លេ សម្មោទមាណា
 អរិវេទមាណា ជាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ណាកេន
 កិលមិម្ហាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន
 បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្តា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្តា ន បុច្ឆន្តិ អត្ត-
 សញ្ញាតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ លោ អនត្តសញ្ញាតំ អនត្ត-
 សញ្ញាតេ សេតុយាលោ តថាគតានំ ។ ទ្ធិហាការហិ
 តុន្តា ភកវេនោ ភិក្ខុ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេស្សាម

បរិវារណក្ខន្ធកៈ មូធវិញ្ញ (វិញ្ញបស់មនុស្ស) ជាតិភ័យសមាទាន

(គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ ត្រាវនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះពុទ្ធដីកានេះ នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ល្មមអត់ធន់សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ ល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបានឬទេ អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយហើយឬ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំសេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមឲ្យឥរិយាបថប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នាស្រសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាតាមសប្បាយ មួយទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយត្រាស់សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ មិនត្រាស់សួរ(ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយទើបត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ត្រាស់សួរចំពោះតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់ត្រាស់សួរ ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ឡើយ (ព្រោះ) ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ប្តូរប្តួលដោយអរិយមគ្គហើយ ។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពីរយ៉ាង

វិធីបំណែក មហាវិញ្ញាណ

សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សមាតិ ។ អថខោ
 កកវា តេ ភិក្ខុ ឯតទលោច យថាកថំ បន តុម្រោ
 ភិក្ខុវេ សមត្តា សម្មោទមាណា អវិទមាណា ជាសុកំ
 វស្សំ វសិត្តំ ន ច បិណ្ណកេន កិលមិត្តាតិ ។ ឥធិ
 មយំ កន្តេ សម្ពហុលា សន្និដ្ឋា សម្ពត្តា ភិក្ខុ កោ-
 សលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញាតវស្សី អាវាសេ វស្សំ ឧប-
 កច្ឆិម្ហា តេសំ នោ កន្តេ អម្ហាកំ ឯតទហោសិ កេន
 នុ ខោ មយំ ឧទាយេន សមត្តា សម្មោទមាណា អវិ-
 ទមាណា ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យម ន ច បិណ្ណកេន
 កិលមេយ្យមាតិ តេសំ នោ កន្តេ អម្ហាកំ ឯតទ-
 ហោសិ សច ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលមេយ្យ-
 ម ន សលូមេយ្យម យោ បឋមំ តាមតោ បិណ្ណាយ
 បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាមេយ្យ ចានោទកំ
 ចានបិបំ ចានកថលិកំ ឧបនិក្ខមេយ្យ អវក្ការចាតិ
 ដោវិទ្ធា ឧបដ្ឋាមេយ្យ ចានីយំ បរិកោជនីយំ ឧបដ្ឋា-
 មេយ្យ យោ បច្ឆា តាមតោ បិណ្ណាយ បដិក្កមេយ្យ

វិទយបំណិក មហាវិញ្ញាណ

គឺទ្រង់ត្រាស់សួរដោយទ្រង់គិតថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌ម្យ៉ាង នឹងបញ្ញត្តិ
សិក្ខាបទដល់សាវ័កទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដ៏ការនេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែង
គ្នានៅចាំវស្សា ដោយសប្បាយយ៉ាងណាទៅ មួយទៀត អ្នកទាំង-
ឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្របានជួបប្រទះ
គ្នាជាមិត្រ សេពគប់គ្នាមាំមួនចូលទៅចាំវស្សាក្នុងភាវសមួយនាគោសល
ជនបទនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នេះថា យើងគប្បីជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា កុំទាស់-
ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយទៀត យើងមិនគប្បីលំបាក
ដោយបិណ្ឌបាតដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើង
ខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះទៀតថា ប្រសិនបើយើងកុំគប្បីហៅរក
គ្នា កុំគប្បីបរចារក្នុងទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត
ក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវរៀបចំអាសនៈ ដកលំទឹកលាងជើង តាំងរង
ជើង ទ្រនាប់សំរាប់ជូតជើង លាងកាជន់សំរាប់ផ្ទេរកត្តរួចហើយដកលំ
ទុក ហើយដកលំទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត

បរិវារណក្ខន្ធកេ ម្លូតព្វគ្គំ ព័ត្តិយសមាទានំ

សចស្ស ភុត្តារសេសោ សចេ អាភិក្ខេយ្យ ភុត្តេយ្យ
 នោ ចេ អាភិក្ខេយ្យ អបហរិតេ វា ធម្មេយ្យ អប្បា-
 ណាកេ វា ឧទកេ ឌីបិណាថេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ទ-
 វេយ្យ ទានោទកំ ទានបីបំ ទានកថលីកំ បដិសា-
 មេយ្យ អវក្ការទាតី ជោវិត្តា បដិសាមេយ្យ ទានីយំ ប-
 រិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ កត្តក្កំ សម្មុដ្ឋេយ្យ យោ
 ចស្សេយ្យ ទានីយយដំ វា បរិភោជនីយយដំ វា វច្ឆយដំ
 វា វិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាថេយ្យ សចស្ស ហោតិ អរិសម្មំ
 ហត្តវិកាវេន ធុតិយំ អាមន្តេត្តា ហត្តវិលង្កកេន ឧ-
 បដ្ឋាថេយ្យ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិក្ខេយ្យ ឃំ ទោ
 មយំ សមត្តា សម្មោទមាណា អរិទមាណា ជាសុកំ វស្សំ
 វសេយ្យាម ន ច វិណ្ណាកេន កិលមេយ្យមាតិ អថទោ
 មយំ កន្តេ អញ្ញាមញ្ញំ នេវ អាលបិម្ហា ន សលូបិម្ហា

បរិវារណក្ខន្ធកៈ មូធវិគ្គ (វិគ្គរបស់មនុស្សត) ជាតិគ្លីយសមាទាន

ក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុឆាន់ បើភិក្ខុនោះ
 ចង់ឆាន់ក៏ឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ក៏គប្បីចាក់ចោលលើដីដែលគ្មាន
 ស្មៅស្រស់ ឬបាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះត្រូវសាអាសនៈ
 ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនឹងទ្រនាប់សម្រាប់
 ជូតជើង ត្រូវលាងកាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរកត្តហើយយកទៅទុកដាក់ រួចត្រូវទុក
 ដាក់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសរោងកត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្នុងទឹកផឹកក្តី
 ក្នុងទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងដាក់ទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលីងទេ ត្រូវ
 ភិក្ខុនោះដកលំទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការ
 នៃដៃ (គឺឈឺដៃជាដើម) ត្រូវបោយដៃហៅភិក្ខុទីពីរ ឲ្យដកលំទុកមិន
 ត្រូវបញ្ចេញវច្ចៈព្រោះហេតុនោះឡើយ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ទើប
 បានយើងទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុសស្រួលគ្នា មិនទាស់-
 ទែងគ្នា នៅចាំវិស្សាដោយសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងទាំងឡាយ
 មិនលំបាកដោយបំណុលទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះឯង យើង
 ខ្ញុំមិនហៅរកគ្នា មិនចរចារក្នុងទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពី

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

យោ បឋមំ តាមតោ បិណ្ណាយ បដិក្កមតិ សោ
 អាសនំ បញ្ញាបេតិ ចានោទកំ ចាទបីបំ ចាទក-
 ថលិកំ ឧបនិក្ខេបតិ អវក្ការចាតិ ជោវិត្វា ឧបដ្ឋា-
 បេតិ ចានីយំ បរិកោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា
 តាមតោ បិណ្ណាយ បដិក្កមតិ សច ហោតិ កុត្តា-
 វសេសោ សច អាភដ្ឋតិ កុញ្ញតិ ធា ច អា-
 ភដ្ឋតិ អបហរិតេ វា ធខេតំ អប្បណាកេ វា ឧទ-
 កេ ឌីបិណាបេតិ សោ អាសនំ ឧទ្ធពតិ ចានោទកំ ចា-
 ទបីបំ ចាទកថលិកំ បដិសាមេតិ អវក្ការចាតិ ជោវិត្វា
 បដិសាមេតិ ចានីយំ បរិកោជនីយំ បដិសាមេតិ កត្តកំ
 សម្មជ្ជតិ យោ បស្សតិ ចានីយយដំ វា បរិកោជនីយយដំ
 វា វច្ឆយដំ វា វិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ សចស្ស
 ហោតិ អវិសយំ ហត្ថវិការេន ធុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិ-
 លដ្ឋកេន ឧបដ្ឋាបេតិ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា វាចំ កិណ្ឌតិ
 ឃីរំ ខោ មយំ កន្តេ សមត្តា សម្មោទមាជា អវិទមាជា
 ជាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ណាកេន កិលមិម្ហាតិ ។

វិទយបិណ មហាវគ្គ

បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះក៏កាលអាសនៈ ដកល់ទុកនូវទឹកលាង
 ជើង តាំងរងជើងនឹងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង លាងកាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរ
 ភក្តីហើយដកល់ទុក រួចដកល់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មក
 អំពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហាររសេសសល់អំពីភិក្ខុនានា
 បើភិក្ខុនោះចង់ឆាន់ក៏ឆាន់ទៅ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ភិក្ខុនោះក៏ចាក់ចោលលើ
 ទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន បាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក៏បាន ភិក្ខុ
 នោះសាអាសនៈចេញហើយទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើងនឹងទ្រនាប់
 សម្រាប់ជូតជើង លាងកាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភក្តីហើយយកទៅទុក រួចទុក
 ដាក់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ បោសរោងភក្តី ភិក្ខុណាឃើញក្នុងដាក់ទឹកផឹកភិ
 ក្ខុដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្នុងមន្តសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលីងទទេ ភិក្ខុ
 នោះក៏ជ័យកមកដកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន)
 ព្រោះវិការវៃនៃដៃ (ឈឺដៃជាដើម) ភិក្ខុនោះបកដៃហៅភិក្ខុទីពីរឲ្យជ័យក
 មកដកល់ទុក មិនបាច់បញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ បតិគ្រិព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ យើងខ្ញុំក៏ត្រមត្រៀងគ្នា ស្រះ
 ស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាជាសប្បាយ មួយវិញទៀត
 យើងខ្ញុំមិនលំបាក ដោយបិណ្ឌបាតឡើយ ។

បរិវារណក្ខន្ធកេ ម្យកត្តំ តិរិយសមាទំ

[២២] អថទោ ភក្ខវា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អដាស្សញ្ញោ
 កិរិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា វុត្តា សមាទា ជាស្សម្ហ
 វុត្តាតិ បដិជានន្តិ បស្សសំវាសញ្ញោ កិរិមេ ភិក្ខុវេ
 មោយបុរិសា វុត្តា សមាទា ជាស្សម្ហ វុត្តាតិ បដិជានន្តិ
 ឯឡុកសំវាសញ្ញោ កិរិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា វុត្តា
 សមាទា ជាស្សម្ហ វុត្តាតិ បដិជានន្តិ បមត្តសំវាសញ្ញោ
 កិរិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា វុត្តា សមាទា ជាស្សម្ហ វុត្តាតិ
 បដិជានន្តិ កកំ ហិ នាមិមេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា
 ម្យកត្តំ តិរិយសមាទានំ សមាទិយិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិករហិត្វា ធម្មី
 កកំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ ន ភិក្ខុវេ ម្យកត្តំ
 តិរិយសមាទានំ សមាទិយិតតំ យោ សមាទិយេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជាហេមិ ភិក្ខុវេ វស្សំ វុត្តានំ
 ភិក្ខុនំ តិហិ ហានេហិ បវាវេតំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា

បរាណក្ខត្តៈ មូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ជាតិភ្នំយសមាទាន

(២២) ត្រាវនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
មកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះ
នៅ (ចាំវស្សា) មិនសប្បាយទេ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយ
សប្បាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូច
ជាការនៅរួមរបស់បសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹម) ហើយប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅ
សប្បាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូច
ជាការនៅរួមរបស់សត្វពពែ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅ
របស់បុគ្គលប្រមាទ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងឡាយនេះ មិនសមបើនឹងសមាទាន
មូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ដែលជាតិភ្នំយសមាទាន (សមាទាន
របស់តិរិយ) ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក
ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើ
ធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវ
ភិក្ខុសមាទានមូគវត្តដែលជាតិភ្នំយសមាទានទេ ភិក្ខុណាសមាទាន ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ
ដែលនៅចាំវស្សារួចហើយបរាណាដោយស្ថានៗយ៉ាង គឺដោយឃើញភ្នំ

វិទយបំណិកេ មហាវិញ្ញោ

បរិសុទ្ធាយ វា ។ សា វោ ករិស្សតិ អញ្ញមញ្ញាណុលោ-
 មតា អាបត្តិវដ្ឋានតា វិទយបុរេក្ការតា ។ ឃុំញ បន
 ភិក្កុវេ បវរេតតំ ។ ឲ្យត្រេន ភិក្កុនា បដិពាលេន
 សង្ឃោ ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អដ្ឋ
 បវរណា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ បវ-
 រេយ្យតិ ។ ខេវេន ភិក្កុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា
 ឧក្កដិកំ ជិសីទិត្វា អញ្ញលី បក្កហេត្វា ឃុំមស្ស វចជី-
 យោ សង្ឃំ អាវុសោ បវរេមិ ទិដ្ឋេន វា សុត្រេន វា បរិ-
 សុទ្ធាយ វា វទន្តំ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧចាទាយ
 បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ធុតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ
 បវរេមិ ទិដ្ឋេន វា សុត្រេន វា បរិសុទ្ធាយ វា វទន្តំ មំ
 អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧចាទាយ បស្សន្តោ បដិក-
 រិស្សាមិ ធុតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវរេមិ ទិដ្ឋេន វា
 សុត្រេន វា បរិសុទ្ធាយ វា វទន្តំ មំ អាយស្មន្តោ
 អនុកម្មំ ឧចាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។
 នវកេន ភិក្កុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា ឧក្កដិកំ
 ជិសីទិត្វា អញ្ញលី បក្កហេត្វា ឃុំមស្ស វចជីយោ សង្ឃំ

វិនយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ដោយពួក្តី ដោយរង្ស៊ីសក្តី ។ បវរណានោះជាការអនុលោមដើម្បី
 ពោលប្រដៅនូវគ្នានឹងគ្នា ជាការចេញចាកអាបត្តិ ជាការធ្វើវិន័យឲ្យ
 ជាប្រធាន នឹងប្រាកដដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រូវអ្នកទាំងឡាយបវរណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលធ្លាសប្រតិពលឲ្យ
 សង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ធំវើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ
 បវរណា ។ បើបវរណាក្នុងមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវរ-
 ណា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរធ្វើទុត្តរសង្ឃ ធៀងស្នាម្នាម្នាមន្តិយច្រហោងផ្តង
 អញ្ជាញឡើងហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវរ-
 ណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ពួក្តី រង្ស៊ីសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំង-
 ឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ
 ឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវរណានឹងសង្ឃជាគំរូបដ៏ដឹងផង
 ដោយឃើញក្តី ពួក្តី រង្ស៊ីសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យ
 នូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម
 នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវរណានឹងសង្ឃជាគំរូបដ៏ដឹងផង ដោយឃើញក្តី ពួក្តី
 រង្ស៊ីសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
 ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ត្រូវភិក្ខុខ្ញុំវិស្សាធ្វើ
 ទុត្តរសង្ឃធៀងស្នាម្នាម្នាមន្តិយច្រហោងផ្តងអញ្ជាញឡើង ហើយនិយាយ

បរិវារណក្ខត្តពេ តេវាបិកា បរិវារណា

កន្លែ បវរេមិ ទិដ្ឋន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា
 វទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ កន្លែ សង្ឃំ បវរេមិ ទិដ្ឋន វា
 សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុ-
 កម្មំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ
 កន្លែ សង្ឃំ បវរេមិ ទិដ្ឋន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
 វា វទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ តិ ។

(២៣) តេន ខោ បន សមយេន ធាត្វក្កិយា
 ភិក្ខុ បេវេសុ ភិក្ខុសុ ឧក្កដិកំ ធិសិទ្ធនេសុ បវរ-
 យមារេសុ អាសនេសុ អច្ឆន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បវិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេចន្តិ
 កថំ ហិ ឆាម ធាត្វក្កិយា ភិក្ខុ បេវេសុ ភិក្ខុសុ
 ឧក្កដិកំ ធិសិទ្ធនេសុ បវរយមារេសុ អាសនេសុ
 អច្ឆស្សន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ធាត្វក្កិយា ភិក្ខុ
 បេវេសុ ភិក្ខុសុ ឧក្កដិកំ ធិសិទ្ធនេសុ បវរយមារេសុ

បវរណក្ខន្ធកៈ តេវចិត្តបវរណា

យ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បតិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវរណា នឹងសង្ឃ
 ដោយឃើញក្តី ពួកក្តី រង្វៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យ
 នូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម
 បតិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវរណា នឹងសង្ឃជាគំរប់ពីរដងផង ដោយ
 ឃើញក្តី ពួកក្តី រង្វៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវ
 សេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បតិត្រ
 ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវរណា នឹងសង្ឃជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញ
 ក្តី ពួកក្តី រង្វៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តី
 អនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។

(២៣) សម័យនោះឯង កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរកំពុង
 តែអង្គុយប្រហោងបវរណា ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុក៏នៅលើអាសនៈទាំងឡាយ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ពោលទោសតិះដៀលបន្តិះបង្គាប់ថា កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរកំពុង
 អង្គុយប្រហោងបវរណា មិនសមបើពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុហ៊ាននៅលើអាសនៈ
 ទាំងឡាយសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកាល
 ដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរកំពុងអង្គុយប្រហោងបវរណា ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាសនេសុ អច្ឆន្តិតំ ។ សច្ចំ កកវតំ ។ វិករហិ
 ពុទ្ធា កកវា កតំ ហិ ធាម តេ កិក្ខុវេ មោ-
 យបុរិសា ថេវេសុ កិក្ខុសុ ឧក្កដិកំ ជិសិទ្ធនេសុ បវា-
 រយមាទេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តិ នេតំ កិក្ខុវេ អប្ប-
 សន្នាដំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិករហិត្វា ធម្មិ កតំ
 កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសិ ន កិក្ខុវេ ថេវេសុ កិក្ខុសុ
 ឧក្កដិកំ ជិសិទ្ធនេសុ បវារយមាទេសុ អាសនេសុ អច្ឆិ-
 តត្វំ យោ អច្ឆយ្យ អាបត្តិ ឧក្កដស្ស អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ
 សព្វេហោ ឧក្កដិកំ ជិសិទ្ធបិ បវាវេតុន្តិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អញ្ញាតវេ ថេវេ ជវាទុព្វលោ យាវ
 សព្វេ បវាវេន្តិ^(១) ឧក្កដិកំ ជិសិទ្ធា អាគមយមាទោ
 មុច្ឆិតោ បបតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាវេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ តទនន្តរា ឧក្កដិកំ ជិសិទិត្តុ
 យាវ បវាវេតិ បវាវេត្វា អាសនេ ជិសិទិត្តុន្តិ ។

១ ឧ. បវាវេន្តិ ។

វិទយបិដក មហាវគ្គ

នៅលើអាសនៈ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះមានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់
 បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុង
 អង្គុយច្រហោងបវរណា មោឃបុរសទាំងឡាយនោះមិនសមបើនឹងហ៊ាន
 នៅលើអាសនៈទាំងឡាយទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ
 ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 ដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងអង្គុយច្រហោងបវរណា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅ
 លើអាសនៈទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវពាបត្តិទុកដ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងអស់នោះ អង្គុយច្រហោងហើយ
 បវរណា ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គថយកំឡាំងដោយជរា
 កាលបើអង្គុយច្រហោងរង់ចាំទំរាំភិក្ខុទាំងឡាយបវរណាគ្រប់គ្នា ក៏ជ្រុល
 ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយច្រហោង ក្នុងពេលដែលខ្លួនកំពុងបវរណា លុះ
 បវរណារួចហើយ ទើបអង្គុយលើអាសនៈបាន ។

បវរណក្ខត្តកេ ទេ បវរណ

[២២] អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ
 បវរណាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ ទ្វេមា
 ភិក្ខុវេ បវរណា ចាតុទ្ទសិកា បណ្ណាសិកា ច ឥមា
 ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ បវរណាតិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទ-
 ហោសិ កតិ នុ ខោ បវរណាកម្មានីតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ ចត្តារីមាជិ ភិក្ខុវេ បវរណា-
 កម្មានិ អធម្មេន វត្ថុំ បវរណាកម្មំ អធម្មេន សមត្ថំ
 បវរណាកម្មំ ធម្មេន វត្ថុំ បវរណាកម្មំ ធម្មេន ស-
 មត្ថំ បវរណាកម្មំ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ អធម្មេន
 វត្ថុំ បវរណាកម្មំ ន ភិក្ខុវេ ឯវ្យុបំ បវរណាកម្មំ កាត-
 រំ ន ច បយា ឯវ្យុបំ បវរណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។

បរវណាក្នុង៖ បរវណាពីរយ៉ាង (បាតុទ្ធសិកាបរវណា ១ បណ្ណសិកាបរវណា ១)

(២៤) លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា
 បរវណាមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បរវណាមានពីរយ៉ាង គឺបាតុទ្ធសិកាបរវណា(១) ១ បណ្ណសិកា
 បរវណា(២) ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរវណាមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បរវណា-
 កម្មមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បរវណាកម្មទាំងនេះមាន ៤ គឺបរវណាកម្មជាតួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១
 បរវណាកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ បរវណាកម្មជាតួក
 តែត្រូវតាមធម៌ ១ បរវណាកម្មព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បរវណាកម្មទាំង ៤ នោះ បរវណាកម្មណាជាតួក
 តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើ
 បរវណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបរវណា-
 កម្មបែបនេះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាបរវណាកម្មទាំង

១ បរវណាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ។ ២ បរវណាក្នុងថ្ងៃទី ១៥ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ អធិដ្ឋាន សមគុំ បវារណាកម្មំ ន
 ភិក្ខុវេ ឃ្របំ បវារណាកម្មំ កាតតំ ន ច មយា ឃ្របំ
 បវារណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ ធិដ្ឋាន
 វគុំ បវារណាកម្មំ ន ច ភិក្ខុវេ ឃ្របំ បវារណាកម្មំ
 កាតតំ ន ច មយា ឃ្របំ បវារណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។
 តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ ធិដ្ឋាន សមគុំ បវារណាកម្មំ ឃ្របំ
 ភិក្ខុវេ បវារណាកម្មំ កាតតំ ឃ្របំ មយា បវារណា-
 កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឃ្របំ បវារណា-
 កម្មំ ករស្មាម យទិទំ ធិដ្ឋាន សមគុំ ឃ្រ ហិ រោ
 ភិក្ខុវេ សិក្ខិតត្ថន្តំ ។

[២៥] អថខោ ភក្ខវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សន្និបតថ
 ភិក្ខុវេ សុដ្ឋោ បវារស្សតិ ។ ឃ្រ វត្តេ អញ្ញាតរោ
 ភិក្ខុ ភក្ខវន្តំ ឃតទរោច អត្តិ ភន្តេ ភិក្ខុ តិលាទោ
 សោ អនាគតោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ តិលាទេន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

៤ នោះ បវរណាកម្មណា ព្រមព្រៀងគ្នាតែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបវរណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត
 តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវរណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា
 បវរណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវរណាកម្មណា ជាពួកតែត្រូវតាមធម៌ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបវរណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាង
 ទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបវរណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្តាបវរណាកម្មទាំង ៤ នោះ បវរណាកម្មណា ព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវ
 តាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបវរណាកម្មបែបនេះ
 ចុះ តថាគតអនុញ្ញាតបវរណាកម្មបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
 ហេតុនោះ ភិក្ខុក៏សាសនានេះត្រូវសិក្សាដូច្នោះថា បវរណាកម្មណា
 ព្រមព្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើបវរណាកម្មបែបនេះ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវតែសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

(២៥) ត្រាពោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាចុះ (ព្រោះ) សង្ឃនឹង
 បវរណា ។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ
 ភិក្ខុមួយរូប បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបានមក ។ ព្រះមានព្រះ

បរិវារណាច្ឆន្តកេ គិលានស្ស បរិវារណាពាទានំ

ភិក្ខុនា បរិវារណំ ទានតំ ។ ឃ្រវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ទានត្វា ។
 តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសក្កមិត្វា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសន្នំ ករិត្វា ឧក្កដិកំ និសីទិត្វា អញ្ញលី
 បត្តហេត្វា ឃ្រវមស្ស វចនីបេហ បរិវារណំ ទន្ធិ បរិវារណំ
 មេ ហរ មមត្តាយ បរិវេហិតិ កាយេន វិញ្ញាបេតិ
 វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិដ្ឋា
 ហោតិ បរិវារណា ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ
 វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិដ្ឋា ហោតិ
 បរិវារណា ។ ឃ្រវញ្ចតំ លកេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ ឆោ
 តេ លកេថ សោ ភិក្ខុវេ គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា
 បីវេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អាទេត្វា បរិវេតតំ ។ សចេ
 ភិក្ខុវេ គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខុនំ ឃ្រវំ ហោតិ សចេ
 ចោ មយំ គិលានំ ហំនា ចាវេស្សុម អាពាដោ វា
 អភិវឌ្ឍស្សតិ កាលកិរិយា វា ភិវឌ្ឍតិ ។ ន
 ភិក្ខុវេ គិលានោ ហំនា ចាវេតញោ សង្ឃេន តត្ថ
 កន្ធា បរិវេតតំ ន ត្រេវ វគ្គេន សង្ឃេន បរិវេតតំ

បរិវារណត្ថន្ត: ការឲ្យនូវបរិវារណនៃកិក្ខុឈី

ភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈី
ឲ្យនូវបរិវារណបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបរិវារណនោះត្រូវឲ្យ
យ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈីនោះចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូបធ្វើទត្តាសង្ក្រៃន្ទ្រស្នា
ម្នាងអង្គុយច្រហោងផ្កងអញ្ចាលឡើងហើយ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះ
ថា ខ្ញុំសូមឲ្យបរិវារណ ចូរលោកនាំបរិវារណរបស់ខ្ញុំទៅ ចូរលោកបរិវារ-
ណដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនោះបញ្ជាក់(សេចក្តី)ដោយ
កាយ(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយនឹងវាចា(ក្តី)
ក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះឲ្យបរិវារណហើយ ។ (បើ)ភិក្ខុឈីមិនបញ្ជាក់ដោយ
កាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយនឹងវាចាទេ មិន
ឈ្មោះថាភិក្ខុឈីនោះឲ្យបរិវារណឡើយ ។ បើសង្ឃបាននូវការឲ្យប-
រិវារណនេះយ៉ាងនេះហើយ ការបាននេះជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវនាំភិក្ខុឈីនោះដោយវិគ្រឫតាំងមកក្នុងទីជា
កណ្តាលសង្ឃហើយសម្របបរិវារណ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ
ពួកភិក្ខុអ្នកដទៃមិនមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងទាំងឡាយ
ឲ្យភិក្ខុឈីយូរត្រឹមត្រូវ អាពាធនឹងរឹតតែចំរើនបួនដើម្បីកាលកិរិយា (មិន
ខាន) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈីយូរត្រឹមត្រូវទេ
ត្រូវសង្ឃទៅបរិវារណក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃបរិវារណជាពួកឡើយ បើ

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

បវរេយ្យ ចេ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ បវរណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ធុណ្ឌយ បវរណាយ តត្តវេ បក្កមតិ អញ្ញស្ស
 ធាតញ្ច បវរណា ។ បវរណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ធុណ្ឌ-
 យ បវរណាយ តត្តវេ វិព្ពមតិ ។ បេ ។ កាលំ ករោតិ
 សាមណោ បដិជាណាតិ សិក្ខំ បច្ចុក្ខាតកោ បដិជាណា-
 តិ អន្តិមវត្តំ អន្ស្សបន្តកោ បដិជាណាតិ ឧត្តត្តកោ ប-
 ដិជាណាតិ ឡត្តបិត្តោ បដិជាណាតិ វេទនដ្ឋោ បដិជាណាតិ
 អាបត្តិយា អនស្សនេ ឧត្តត្តកោ បដិជាណាតិ អាបត្តិយា
 អប្បដិក្កេម្មេ ឧត្តត្តកោ បដិជាណាតិ ចាបិ កាយ
 ធុដ្ឋយា អប្បដិធុស្សក្កេ ឧត្តត្តកោ បដិជាណាតិ
 បណ្ណកោ បដិជាណាតិ វេយ្យសំវាសកោ បដិជាណាតិ
 តត្តយេ ប្បក្កន្តកោ បដិជាណាតិ តិវច្ឆានកោ បដិជាណាតិ
 បាតុយាតកោ បដិជាណាតិ បិសុយាតកោ បដិជាណាតិ
 អរហន្តយាតកោ បដិជាណាតិ ភិក្ខុនិទ្ធិសកោ បដិ-
 ជាណាតិ សង្ឃកេនកោ បដិជាណាតិ លោហិតុប្បនកោ
 បដិជាណាតិ ឧកតោព្យញ្ញនកោ បដិជាណាតិ អញ្ញស្ស
 ធាតញ្ច បវរណា ។ បវរណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ធុណ្ឌយ បវរណាយ អន្តរាមក្កេ បក្កមតិ អនាហជា

វិសយបិដក មហាវគ្គ

បវរណា ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុឈឺឲ្យ
 បវរណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវរណាបៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវ
 ភិក្ខុនោះឲ្យបវរណាដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ
 ឈឺឲ្យបវរណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវរណាសឹកកងវែងនោះឯង ។ បេ ។
 ស្លាប់(ឬ)ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិទ្ធិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
 អ្នកត្រូវអនិមិត្ត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្លាត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ
 ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានទេវនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត
 ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតប
 អាបត្តិ (មិនសំដែង អាបត្តិ) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិន
 លះបង់ទិដ្ឋាក្រក់ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាបណ្ឌិត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំរាសក ប្តេ-
 ជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
 សំឡាប់មាតា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់បិតា ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសំឡាប់ព្រះ
 អរហន្ត ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តិក្ខុនី ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញា
 ខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានរកទត្រូវ
 ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យបវរណាដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 ដែលភិក្ខុឈឺឲ្យបវរណាហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវរណាបៀសចេញទៅ
 ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ មិនហៅថាបាននាំបវរណាមកដល់ឡើយ ។ ម្ចាស់

បរិវារណក្ខត្តកេ គីលានស្ស បរិវារណកាមំ

ហោតិ បរិវារណា ។ បរិវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ទិណ្ណាយ បរិវារណាយ អន្តរមត្តេ វិព្វមតិ កាលំ
 ករោតិ ។ បេ ។ ឧគតោព្យញ្ញនកោ បដិដានាតិ
 អហាដា ហោតិ បរិវារណា ។ បរិវារណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណាយ បរិវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ
 អាហាដា ហោតិ បរិវារណា ។ បរិវារណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណាយ បរិវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ វិព្វមតិ
 កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧគតោព្យញ្ញនកោ បដិដានាតិ
 អាហាដា ហោតិ បរិវារណា ។ បរិវារណាហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណាយ បរិវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ
 ន អាហេចេតិ អាហាដា ហោតិ បរិវារណា បរិវារណា-
 ហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បរិវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ទិណ្ណាយ បរិវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សមាបន្នោ ន
 អាហេចេតិ អាហាដា ហោតិ បរិវារណា បរិវារណាហា-
 រកស្ស អនាបត្តិ ។ បរិវារណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ទិណ្ណាយ បរិវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បមត្តោ ន អាហេចេតិ

បវារណត្ថន្តរៈ ការឲ្យនូវបវារណនៃភិក្ខុឈ្មោះ

ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈ្មោះឲ្យបវារណហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណសឹកត្រង់ពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ (ភ្នំ) ស្លាប់ទៅ (ភ្នំ) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទព័រ (ភ្នំ) មិនហៅថាបាននាំបវារណមកដល់ទេ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈ្មោះឲ្យបវារណហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានចៀសចេញទៅ បវារណឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈ្មោះឲ្យបវារណហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានសឹក (ភ្នំ) ស្លាប់ (ភ្នំ) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានភេទព័រ (ភ្នំ) បវារណឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈ្មោះឲ្យបវារណហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណទៅដល់សង្ឃហើយ ដេកលក់មិនបានប្រាប់ បវារណឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបវារណមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈ្មោះឲ្យបវារណហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណទៅដល់សង្ឃហើយក៏ចូលសមាបត្តិទៅមិនបានប្រាប់ បវារណឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបវារណមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈ្មោះឲ្យបវារណហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបវារណទៅដល់សង្ឃហើយភ្លេចមិនបានប្រាប់

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

អាហាដា ហោតិ បវរណា បវរណាហារកស្ស អនា-
 បតិ ។ បវរណាហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ បវរណាយ
 សង្ឃប្បត្តោ សញ្ញាច្ច ន អាហាចេតិ អាហាដា ហោតិ
 បវរណា បវរណាហារកស្ស អាហតិ ទុក្ខដស្ស ។
 អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ តទហុប្បវរណាយ បវរណាំ
 ទេន្តេន ធន្ធម្មំ ធានុំ សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។

[២៦] តេន ខោ បន សមយេន អពាទំ ភិក្ខុ
 តទហុប្បវរណាយ ញាតកា កណ្ហីសុ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហាចេសុ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុប្ប-
 វរណាយ ញាតកា កណ្ហិន្តិ ។ តេ ញាតកា ភិក្ខុ-
 ហិ ឯវមស្ស វចនីយា ឥដ្ឋ តុម្ភេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុ
 មុហុតំ មុហុតំ យាវាយំ ភិក្ខុ បវរវតីតិ ។ ឯវព្វេតំ
 លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ចេ លកេថ តេ ញាតកា
 ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វចនីយា ឥដ្ឋ តុម្ភេ អាយស្មន្តោ
 មុហុតំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បវរណាំ
 ទេតីតិ ។ ឯវព្វេតំ លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ចេ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

បវរណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ភិក្ខុអ្នកនាំបវរណាមិនត្រូវអាបត្តិ
 ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវរណាហើយបើភិក្ខុអ្នកនាំ
 បវរណាទៅដល់សង្ឃហើយក្នុងមិនប្រាប់ បវរណាឈ្មោះថាបាននាំមក
 ដល់ហើយ (តែ) ភិក្ខុអ្នកនាំបវរណាត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវរណានោះ(បើ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុកាលដែលឲ្យបវរណាហើយត្រូវឲ្យឆន្ទៈផង ។

(២៦) ក៏សម័យនោះឯង ពួកញាតិចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃបវរណា
 នោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់មានបទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមាន
 ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបវរណានោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិ-
 យាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា វិនិច្ឆ័យមានអាយុទាំងឡាយ
 សូមអ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះបវរណា
 រួច ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការដែលបាននុះ
 ជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិ
 នោះយ៉ាងនេះថា វិនិច្ឆ័យមានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយនៅ
 ក្នុងទីដ៏សំបុកមួយរំពេចសិនទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបវរណារួច ។ បើសង្ឃបាន
 សេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការបាននុះជាការល្អ បើមិនបានទេ

បរិវេណក្ខត្តកេ បរិវេណកម្មេ អន្តរាយា

លកេថ តេ ញាតកា កិក្ខុហិ ឃរមស្ស វេជិយា ឥដ្ឋ
 តុម្មេ អាយស្មន្តោ ឥមំ កិក្ខុំ មុហុតំ ជិស្សីមំ ទេថ
 យាវ សង្កេ បវរេតីតិ ។ ឃរញ្ចេតំ លកេថ ឥច្ឆេតំ
 កុសលំ នោ ថេ លកេថ ន ត្រូវ វេក្ខន សង្កេន
 បវរេតតំ បវរេយ្យ ទេ អាបតិំ ធុក្កជស្ស ។ ឥធ បធ
 កិក្ខុវេ កិក្ខុំ តទហុយ្យវរណាយ វជានោ កណ្ឌិ
 ចោរា កណ្ឌិ ធុត្តា កណ្ឌិ កិក្ខុប្បច្ឆតិកា កណ្ឌិ ។
 តេ កិក្ខុប្បច្ឆតិកា កិក្ខុហិ ឃរមស្ស វេជិយា ឥដ្ឋ តុម្មេ
 អាយស្មន្តោ ឥមំ កិក្ខុំ មុហុតំ មុញ្ចេ យាវាយំ កិក្ខុ
 បវរេតីតិ ។ ឃរញ្ចេតំ លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ថេ
 លកេថ តេ កិក្ខុប្បច្ឆតិកា កិក្ខុហិ ឃរមស្ស វេជិយា
 ឥដ្ឋ តុម្មេ អាយស្មន្តោ មុហុតំ ឃកមនំ ហោថ
 យាវាយំ កិក្ខុ បវរណំ ទេតីតិ ។ ឃរញ្ចេតំ លកេថ
 ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ថេ លកេថ តេ កិក្ខុប្បច្ឆតិកា
 កិក្ខុហិ ឃរមស្ស វេជិយា ឥដ្ឋ តុម្មេ អាយស្មន្តោ

បរិវារណក្ខត្តា សេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយកើតក្នុងពេលនៃបរិវារណក្ខត្ត

ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃអ្នក
 ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមា
 មួយរំពេចសិនទំរាំសង្ស័យបរិវារណក្ខត្ត ។ បើសង្ស័យបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះ
 ដូច្នោះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ស័យបរិវារណ
 ដោយពួកឡើយ បើបរិវារណត្រូវពេញទឹកដី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះបើស្តេចទាំងឡាយចាប់ភិក្ខុ (ភិក្ខុ) ពួកចោរចាប់ភិក្ខុ (ភិក្ខុ)
 ពួកអ្នកលេងចាប់ភិក្ខុ (ភិក្ខុ) ពួកភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុ (ភិក្ខុ) ក្នុងថ្ងៃបរិវារណ
 នោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះ
 ថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយលែងភិក្ខុ
 នេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះបរិវារណក្ខត្ត ។ បើសង្ស័យបានសេចក្តីយល់
 ព្រមនុ៎ះដូច្នោះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
 និយាយនឹងភិក្ខុជាសត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំង
 ឡាយ សូមលោកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះ
 ឲ្យបរិវារណក្ខត្ត ។ បើសង្ស័យបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នោះហើយ ការបាន
 នុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកភិក្ខុជាស-
 ត្រូវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥមំ ភិក្ខុំ ធុហុតំ និស្សីមំ នេថ យាវ សុដ្ឋេន បវាវេ-
តីតិ ។ វវេញោតំ លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ថេ
លកេថ ន ត្រូវ វេក្កន សុដ្ឋេន បវាវេតត្ថំ បវាវេយ្យ ថេ
អាបត្តិ ទុក្កជស្សានិ ។

(២៧) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្មី
អាវាសេ តទហុប្បវាវណាយ បញ្ច ភិក្ខុ វិហារន្តំ ។
អថខេ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កកវតា បញ្ញាតំ
សុដ្ឋេន បវាវេតត្ថន្តំ មយញ្ញម្ហ បញ្ច ជនា កថំ ទុ
ខោ អម្ពេហិ បវាវេតត្ថន្តំ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេ-
សំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្តំ សុដ្ឋេន បវាវេតត្ថន្តំ ។
តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទហុ-
ប្បវាវណាយ ចត្តារោ ភិក្ខុ វិហារន្តំ ។ អថខោ តេសំ
ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កកវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្តំ សុដ្ឋេន
បវាវេតត្ថំ មយញ្ញម្ហ ចត្តារោ ជនា កថំ ទុ ខោ អម្ពេហិ
បវាវេតត្ថន្តំ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ចត្ថន្តំ អញ្ញមញ្ញំ បវាវេតត្ថំ ។

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

នាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃបកវរណារួប ។ បើ
សង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុះដូច្នោះហើយ ការបាននុះដាក់ការល្អ បើមិន
បានទេ មិនត្រូវសង្ឃបកវរណាដោយពួកឡើយ បើបកវណាត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ។

(២៧) ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុ ៥ រូបនៅក្នុងភាវសម្បយក្នុងវិថូ
បកវរណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ត្រូវភិក្ខុបកវរណាដោយសង្ឃបកវរណា
ក៏ឥឡូវនេះយើងទាំងឡាយជាជន ៥ រូប តើត្រូវយើងទាំងឡាយបកវរណា
ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុ ៥ រូបបកវរណា ដោយសង្ឃបកវរណា ។ សម័យនោះឯង
ភិក្ខុ ៤ រូបនៅក្នុងភាវសម្បយក្នុងវិថូបកវរណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំង
ឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុ ៥ រូបបកវរណា ដោយសង្ឃបកវរណា ក៏ឥឡូវនេះ យើងទាំង
ឡាយជាជន ៤ រូប តើត្រូវយើងទាំងឡាយបកវរណាដូចម្តេច ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបបកវរណា

បរិវារណក្ខត្តកេ គណប្បវរណា តេវិចិកា បរិវារណា

ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ បវវេតតំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិ-
 ទាលេន តេ ភិក្ខុ ញាបេតទា សុណានុ មេ អាយស្មន្តោ
 អដ្ឋ បវរណា ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្យំ មយំ
 អញមញ្ញំ បវវេយ្យមាតិ ។ ថេវេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ
 ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា ឧក្កដិកំ និសីទិត្វា អញ្ញលី បត្ត-
 ហេត្វា តេ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វេចនីយា អហំ អាវុសោ
 អាយស្មន្តេ បវវេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសុត្តាយ
 វា វទន្តំ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧទាទាយ បស្សន្តោ
 បដិកវិស្សមិ ធុតិយម្មំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវវេមិ
 ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសុត្តាយ វា វទន្តំ មំ អា-
 យស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧទាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សមិ
 តតិយម្មំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវវេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន
 វា បរិសុត្តាយ វា វទន្តំ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ
 ឧទាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សមិតិ ។ នវតេន
 ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា ឧក្កដិកំ និសីទិ-
 ត្វា អញ្ញលី បត្តហេត្វា តេ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វេចនីយា

បរវារណតូន្ត្រៈ គណប្បវរណនីតិភោជិកបរវារណ

ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវបរវារណយ៉ាងនេះ ។
ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះយល់ថា សូមលោក
ដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបរវារណ ។ បើបរវារណ-
កម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំង
ឡាយបរវារណដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសន្ត្រៈនិងស្នា
ម្លងអង្គុយច្រហោងហើយផ្គងអញ្ជាញឡើងរួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរវារណនឹងលោកដ៏មានអាយុទាំង
ឡាយ ដោយឃើញភ្នំ ពួក រន្យស្តុក សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
អាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹង
ធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរវារណនឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក រន្យស្តុក សូមលោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយអាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាស្រឡាត់) ខ្ញុំ កាល
បើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរវារណនឹងលោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក រន្យស្តុក សូមលោក
ដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យទូរសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ
កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុធ្វើឧត្តរាសន្ត្រៈនិងស្នាម្លងអង្គុយ
ច្រហោងផ្គងអញ្ជាញឡើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

អហំ កន្តេ អាយស្មន្តោ បវរេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន
 វា បរិសង្កាយ វា វទន្តិ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ
 ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ធុតិយម្បិ កន្តេ
 អាយស្មន្តោ បវរេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា
 វទន្តិ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ កន្តេ អាយស្មន្តោ បវរេមិ
 ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តិ មំ
 អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិ-
 ករិស្សាមិតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្មី
 អាវសេ តទហុប្បវរណាយ តយោ ភិក្ខុ វិហារន្តិ ។
 អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសំ ភកវតោ អនុញ្ញាតំ
 បញ្ចន្តំ សង្ឃេន បវរេតុំ បត្តន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវរេតុំ
 មយញ្ញម្ហ តយោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្រេហំ បវរេ-
 តញ្ជន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជាណាមិ
 ភិក្ខុវេ តិលាន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវរេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

បតិគ្រលោកដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរាណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
 ដោយឃើញភ្នំព្រួញភ្នំរង្ស៊ីសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យ
 នូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម
 បតិគ្រលោកដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរាណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
 ជាតំបែបបីជនផង ដោយឃើញភ្នំព្រួញភ្នំរង្ស៊ីសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុ
 ទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើ
 ខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បតិគ្រលោកដំបំរើន ខ្ញុំសូមបរាណានឹងលោកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយជាតំបែបបីជនផង ដោយឃើញភ្នំព្រួញភ្នំរង្ស៊ីសក្តិ សូមលោកដ៏
 មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ
 កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុព្យាបាលនៃភិក្ខុភាវស
 មួយក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះ-
 រិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ ៥ រូបបរាណាដោយ
 សង្ឃបរាណា ឱ្យភិក្ខុ ៤ រូបបរាណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ យើង
 ទាំងឡាយជាជនព្យាបាល តើយើងទាំងឡាយត្រូវបរាណាដូចម្តេច ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុ ៥ រូប
 បរាណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ

បរិវេណក្នុងគោល ពិណ្ឌន៍ អញ្ញមញ្ញបរិវេណ

បរិវេណក្នុង ។ ព្យតេន ភិក្ខុនា បដិពាលេន តេ ភិក្ខុ ញា-
 បេតញា សុណន្ត មេ អាយស្មន្តោ អន្ត បរិវេណ ។ យ-
 មាយស្មន្តោ បត្តកល្យំ មយំ អញ្ញមញ្ញ បរិវេណ ។
 តេ ។ បេវេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ទុត្តរាសន្តំ ករិត្វា ទុក្កដិកំ
 ជិសីទិត្វា អញ្ញលី បត្តហេត្វា តេ ភិក្ខុ ឯមស្ស វេជីយា
 អហំ អារុសោ អាយស្មន្តោ បរិវេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា
 បរិសុត្តាយ វា វេន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុតម្បំ ទុចានាយ
 បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បំ អារុសោ អាយស្មន្តោ
 បរិវេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសុត្តាយ វា វេន្ត មំ អាយ-
 ស្មន្តោ អនុតម្បំ ទុចានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សា-
 មិ ទុតិយម្បំ អារុសោ អាយស្មន្តោ បរិវេមិ ទិដ្ឋេន វា
 សុតេន វា បរិសុត្តាយ វា វេន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុ-
 តម្បំ ទុចានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តេ ។ នវកេន
 ភិក្ខុនា ឯកំសំ ទុត្តរាសន្តំ ករិត្វា ទុក្កដិកំ ជិសី-
 ទិត្វា អញ្ញលី បត្តហេត្វា តេ ភិក្ខុ ឯមស្ស វេជីយា
 អហំ កន្តេ អាយស្មន្តោ បរិវេមិ ទិដ្ឋេន សុតេន

បវរណកូន្តកៈ ភិក្ខុប្បបវរណាទិលំត្នានីតិ

បវរណា យ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលត្រូវសម្របសម្រួលឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះដឹងថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវរ-
ណា ។ បើបវរណាកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
ហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវរណាដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ
ធ្វើទុត្តរាសន្ត្រៀនស្មោះហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជាញឡើងរួច
និយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា ខែអារុស្មា ខ្ញុំសូមបវរណា
នឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រឿងសក្តិ សូម
លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាស'
ត្រឡប់) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ខែអារុស្មា ខ្ញុំសូមបវរណានឹង
លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់ពីរផងផងដោយឃើញក្តី ឮក្តី រឿងស
ក្តិសូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ
(ជាស'ត្រឡប់) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ខែអារុស្មា ខ្ញុំសូមបវរ-
ណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់បីផងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី
រឿងសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
និយាយ (ជាស'ត្រឡប់) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុធ្វើ
ទុត្តរាសន្ត្រៀនស្មោះហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជាញឡើងរួចនិយាយ
យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា បត់ត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូម
បវរណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយឃើញក្តី ឮក្តី រឿងសក្តិ

វិធីបិណ្ឌកេ មហាវិញ្ញា

វា បរិសុទ្ធាយ វា វេទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ
 ឧទានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ធុតិយម្បិ កន្ត
 អាយស្មន្តោ បវាវេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសុទ្ធាយ
 វា វេទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧទានាយ បស្ស-
 ន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ កន្ត អាយស្មន្តោ បវាវេមិ
 ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសុទ្ធាយ វា វេទន្ត មំ អាយ-
 ស្មន្តោ អនុកម្មំ ឧទានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ត ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្មី អារាសេ តន-
 ហ្មប្បវរណាយ ទ្វេ ភិក្ខុ វិហារន្តំ ។ អថខោ តេសំ
 ភិក្ខុនំ ឯតទយោសិ ភកវតោ អនុញ្ញាតំ បញ្ញន្តំ សង្ឃ-
 ន បវាវេតុំ ចតុន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវាវេតុំ តំណាងំ អញ្ញ-
 មញ្ញំ បវាវេតុំ មយញ្ញម្ប ទ្វេ វេនា កតំ ទុ ខោ អម្រហំ
 បវាវេតត្ថន្តំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
 ជានាមិ ភិក្ខុវេ ទ្ធិន្តំ អញ្ញាមញ្ញំ បវាវេតុំ ។ ឯវញ្ញ បន
 ភិក្ខុវេ បវាវេតត្ថំ ។ ថេវេន ភិក្ខុនា ឯតំសំ ឧត្តរាសន្តំ
 ករិត្តា ឧត្តរិកំ វិសិដ្ឋិត្តា អញ្ញាលី បត្តហេត្វា នវេ

វិសេសបិដក មហាវគ្គ

សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ
(ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បត់ត្រលោកដ៏ចំរើន
ខ្ញុំសូមបករណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរូបំរើជនផង ដោយ
ឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យ
នូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម
បត់ត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបករណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
ជាគំរូបំរើជនផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្សៀសក្តី សូមលោកដ៏មាន
អាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ
កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបនៅ
ក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងវិថូបករណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥
រូប បករណាដោយសង្ឃបករណា ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូប បករណាដល់គ្នានឹងគ្នា
ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូប បករណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជន
ពីររូប តើយើងត្រូវបករណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបបករណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុបករណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរធ្វើ
ទុក្ខកសង្កត់ធ្ងន់ស្មារតីហើយអង្គុយច្រហោងផងអញ្ជូលឡើងរួចនិយាយ

បរិវារណក្ខត្តកោ ទ្រង់ អញ្ញមញ្ញប្បវារណា

ភិក្ខុ ឯវេស្ស វេចនីយោ អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តំ
 បវរេមី ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសម្ព័យ វា វេទនុ មំ
 អាយស្មា អនុកម្មំ ឧចានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ
 ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវរេមី ទិដ្ឋេន វា សុ-
 តេន វា បរិសម្ព័យ វា វេទនុ មំ អាយស្មា អនុកម្មំ
 ឧចានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ អាវុសោ
 អាយស្មន្តំ បវរេមី ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសម្ព័យ
 វា វេទនុ មំ អាយស្មា អនុកម្មំ ឧចានាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ ។ នវិកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ
 ករិទ្ធា ឧត្តរិកំ វិសិទិទ្ធា អញ្ញលី បក្កហេទ្ធា មេរោ
 ភិក្ខុ ឯវេស្ស វេចនីយោ អហំ កន្តេ អាយស្មន្តំ បវរេមី
 ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសម្ព័យ វា វេទនុ មំ អាយស្មា
 អនុកម្មំ ឧចានាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ
 កន្តេ អាយស្មន្តំ បវរេមី ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសម្ព័យ
 វា វេទនុ មំ អាយស្មា អនុកម្មំ ឧចានាយ បស្សន្តោ
 បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ កន្តេ អាយស្មន្តំ បវរេមី

បរិវេណក្នុងព្រះ ភិក្ខុពីររូបបរិវេណនឹងលំដាប់ព្រះនឹងព្រះ

យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុខ្ញុំថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹងលោកដ៏មានអាយុ
ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី រឿងសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តី
អនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ
ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹងលោកដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញភ្នំ
ពួក្តី រឿងសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ
(ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នៃអាវុសោ ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹង
លោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី រឿងសក្តិ សូម
លោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ
កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុខ្ញុំធ្វើត្រូវសន្តិ រឿងស្នាម្នាមហើយ
អង្គុយច្រហោងផ្នែងអញ្ចាល ឡើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជាថេរៈថា
បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមបរិវេណនឹងលោកដ៏មានអាយុដោយឃើញភ្នំ
ពួក្តី រឿងសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ
(ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមប-
រិវេណនឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី
រឿងសក្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ
(ដាស់តឿន) ខ្ញុំកាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនខ្ញុំសូមប-
រិវេណនឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញភ្នំ ពួក្តី រឿងសក្តិ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

ធិដ្ឋាន វា សុត្តន វា បរិសុដ្ឋាយ វា វិនុត្ត មំ អាយស្មា
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិក្កវិស្សមីតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្មី អាវាសេ តទហុប្បវា-
 ណាយ ឯកោ ភិក្ខុ វិហារតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ
 ឯតទហោសិ ភក្កតា អនុញ្ញាតំ បញ្ញន្តំ សង្ខេបន បវាវេតំ
 ចតុន្តំ អញ្ញមញ្ញំ បវាវេតំ តិណ្ណន្តំ អញ្ញមញ្ញំ បវាវេតំ ទ្ធិន្តំ
 អញ្ញមញ្ញំ បវាវេតំ អហាញមិ ឯកកោ កថំ នុ ខោ
 មយា បវាវេតន្តំ ។ ភក្កតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។
 ឥច បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតស្មី អាវាសេ តទហុប្បវាណា-
 យ ឯកោ ភិក្ខុ វិហារតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា យត្ត
 ភិក្ខុ បដិក្កបន្តំ ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌាថេ វា
 វុត្តម្ភលេ វា សោ ទេសោ សម្មន្តិគ្នា ចាជ័យំ បរិកោ-
 ជជ័យំ ឧបដ្ឋាថេត្វា អាសនំ បញ្ញាថេត្វា បដិបំ កត្វា
 ជិសីទិតតំ ។ សថេ អញ្ញា ភិក្ខុ អាតច្ឆន្តំ តេហិ សទ្ធិ
 បវាវេតន្តំ នោ ថេ អាតច្ឆន្តំ អន្ត មេ បវាវណាតិ អដិដ្ឋា-
 តន្តំ នោ ថេ អដិដ្ឋហេយ្យ អាតត្តំ ទុក្កជស្ស ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ យត្ត បញ្ច ភិក្ខុ វិហារន្តំ ន ឯកស្ស បវាវណំ

វិសេសបិណ មហាវគ្គ

សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំភ្លើង)
 ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ក៏កុម្មុយរូបនៅក្នុង
 អាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ។ ឯក៏កុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៥រូបបរាណដោយសង្ឃបរាណ
 ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបបរាណដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូបបរាណដល់គ្នានឹងគ្នា
 ឲ្យភិក្ខុ៧រូបបរាណដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញតែម្នាក់ឯង គួរ
 អាត្មាអញបរាណដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ក៏កុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំ-
 ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ ក៏កុម្មុយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុចៀសចេញទៅអំពីប្រទេសណាគឺឧបដ្ឋាន-
 សាលា^(៦) ក្តីមណ្ឌបក្តីគល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេសនោះហើយដំ-
 កល់ទុកនូវទឹកឆាន់ទឹកប្រើប្រាស់ត្រូវក្រាលអាសនៈរួចឧដបដបហើយត្រូវ
 អង្គុយចាំ ។ បើមានភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះបរាណជាមួយ
 នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ បើគ្មានភិក្ខុទាំងឡាយមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះ
 អធិដ្ឋានថាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបរាណរបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៥ រូប
 ភិក្ខុ ៤ រូប មិនត្រូវនាំបរាណរបស់ភិក្ខុ ១ រូបហើយបរាណដោយសង្ឃប-

១ សាលាឆាន់ ។

បរិវារណក្ខត្តកោ អនាបត្តិស្ស បរិវារណ

អាហារិត្តា ធិត្តហិ សធម្មេន បវរេតតំ បវរេយ្យំ ចេ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យត្ត ចត្តារោ
 ភិក្ខុ វិហារន្តំ ន ឯកស្ស បវរណំ អាហារិត្តា តីហិ អ-
 ញមញំ បវរេតតំ បវរេយ្យំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 តត្រ ភិក្ខុវេ យត្ត តយោ ភិក្ខុ វិហារន្តំ ន ឯកស្ស
 បវរណំ អាហារិត្តា ទ្ធិហិ អញមញំ បវរេតតំ បវរេ-
 យ្យំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យត្ត ទ្វេ
 ភិក្ខុ វិហារន្តំ ន ឯកស្ស បវរណំ អាហារិត្តា ឯកេន
 អធិដ្ឋានតំ អធិដ្ឋហេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កជស្សតិ ។

[២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញារោ ភិក្ខុ
 តទហុប្បវរណាយ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ
 តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញត្តំ ន សា-
 បត្តិកេន បវរេតត្តំ អហារ្យមិ អាបត្តិ អាបន្នោ តតំ
 នុ ខោ មយា បដិបត្តិតត្តំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អា-
 រោចេស្សំ ។ ឥធម ន ភិក្ខុវេ តទហុប្បវរណាយ អាបត្តិ
 អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឯតំ ភិក្ខុ
 ទុបសន្តមិត្តា ឯតំសំ ទុត្តរាសន្តំ ករិត្តា ទុក្កជតំ

បរាណត្ថន្ត្រៈ ការបរាណនៃកិច្ចអ្នកមិនមានអាបត្តិ

វរាណាក្នុងអាវាសនោះទេ បើបរាណត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប ភិក្ខុព្យាប្រមិនត្រូវនាំបរាណរបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបរាណដល់គ្នានឹងគ្នាក្នុងអាវាសនោះទេ បើបរាណ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៣ រូប ភិក្ខុ ២ រូបមិនត្រូវនាំបរាណរបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបរាណដល់គ្នានឹងគ្នាក្នុងអាវាសនោះទេ បើបរាណ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវនាំបរាណរបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយអធិដ្ឋានក្នុងអាវាសនោះទេ ។ បើអធិដ្ឋាន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(២៨) ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ។ ក៏ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបរាណទេ ឥឡូវអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើទុត្តរសង្ឃនៀងស្នាម្នាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជាប្រើប្រាស់យាយយ៉ាងនេះ

វិសេសបិដកេ មហាវិញ្ញា

និស័ទិត្តា អញ្ញាលី បក្កហោត្តា ឯវមស្ស វេចនីយោ អហំ
 អាវុសោ ឥត្តន្ទាយំ អាបត្តិ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។
 តេន វត្តញ្ញោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សមីតិ ។ អាយតិ
 សំវេយ្យសីតិ ។ ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវា-
 រណាយ រាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសម្ព័ន្ធមិត្តា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ
 ករិត្តា ឧក្កដិកំ និស័ទិត្តា អញ្ញាលី បក្កហោត្តា ឯវមស្ស
 វេចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្តន្ទាយំ អាបត្តិយា វេមតិកោ
 យនា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តិ បដិក-
 រិស្សាមីតិ វត្តា បវារេតតំ ។ ន ត្រូវតប្បច្ចយា បវារណាយ
 អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អពាតរោ ភិក្ខុ បវារយហនោ អាបត្តិ សរតិ ។ អថខោ
 តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញតំ ន សាបត្តិ-
 កេន បវារេតតុន្តំ អហាញ្ញំ អាបត្តិ អាបន្នោ កេមំ នុ ខោ
 មយា បដិបដ្ឋិតតុន្តំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។

វិន័យបិដក មហាវគ្គ

នឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសា ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំសូម
សំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ត្រូវភិក្ខុអកុទទួលអាបត្តិនោះនិយាយថា លោក
ឃើញឬទេ ។ ភិក្ខុអកុសំដែងនោះឆ្លើយថា អើខ្ញុំឃើញ ។ ភិក្ខុអកុទទួល
អាបត្តិត្រូវប្រាប់ថា ត្រូវលោកសង្ខេបតទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើមានភិក្ខុសង្ឃៗនឹងអាបត្តិក្នុងវិបូលវារណានោះ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសន្ត្រៀង
ស្នាម្នីអង្គុយច្រហោងផងអញ្ជាញរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នៃ
អាវុសា ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់
សេចក្តីសង្ឃឹមខ្ញុំនឹងធ្វើតប (សំដែង) នូវអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ
លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
១ រូបកុំពុំតែបវារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាត្រូវហើយថា ភិក្ខុដែលមាន
អាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញ
ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះ

បរាណក្ខន្ធកេ អសភាពបង្កើតស្ស បរាណ

ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ បរាយមាលោ អាបត្តិ សរតិ ។
 តេន កិក្ខុវេ កិក្ខុនា សាមន្តោ កិក្ខុ ឃុំមស្ស វចនីយោ
 អហំ អាវុសោ ឥត្តន្ទាមំ អាបត្តិ អាបន្នោ ឥតោ
 វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តិ បដិករិស្សមីតិ វត្វា បរាវេតតំ ។
 ន ត្រូវ តប្បច្ចយា បរាណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោ ។
 ឥន បន កិក្ខុវេ កិក្ខុ បរាយមាលោ អាបត្តិយា
 វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន កិក្ខុវេ កិក្ខុនា សាមន្តោ
 កិក្ខុ ឃុំមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្តន្ទា-
 មាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យនា និព្វេមតិកោ
 ករិស្សមិ តនា តំ អាបត្តិ បដិករិស្សមីតិ វត្វា
 បរាវេតតំ ។ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា បរាណាយ អន្តរាយោ
 កាតព្វោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរស្មី
 អាវុសេ តទហុច្ចបរាណាយ សព្វោ សង្ក្រា
 សភាគំ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ
 កិក្ខុនំ ឃុំតទហោសំ កកវតា បញ្ញាតំ ន សភាតា អាបត្តិ
 ទេសេតព្វា ន សភាតា អាបត្តិ បដិក្កហេតព្វាតិ
 អយព្វា សព្វោ សង្ក្រា សភាគំ អាបត្តិ អាបន្នោ

បរិវារណាច្ឆន្ទៈ ការបរិវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាពបត្តិ

ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុកំពុងតែបរិវារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លុះពេលដូច្នោះហើយត្រូវបរិវារណាច្ឆៈ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បរិវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុកំពុងតែបរិវារណាហើយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នៃអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញក្នុងកាលនោះ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរិវារណាច្ឆៈ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បរិវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវុសោ ១ ត្រូវសភាគាបត្តិ (អាបត្តិដូចគ្នា) ក្នុងវិថូបរិវារណានោះ ។ ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងសភាគាបត្តិ មិនត្រូវទទួលសភាគាបត្តិ (នឹងគ្នាទេ) ឥឡូវសង្ឃនេះសុទ្ធតែត្រូវសភាគាបត្តិហើយ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

កថំ នុ ខោ អម្មហិ បដិបដ្ឋិតត្វន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចស្សំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញានស្មី អាវាសេ
 តទហុប្បវារណាយ សព្វោ សង្កេ ភកាតំ អាបត្តិ
 អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ ឯកោ ភិក្ខុ
 សមន្តា អាវាសា សង្កេតំ ចាហោតព្វោ កច្ឆារុសោ តំ
 អាបត្តិ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយំ តេ សង្កេតេ តំ អាបត្តិ
 បដិករិស្សមាតិ ។ ឯវព្វេតំ លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ
 នោ ចេ លកេថ ឡត្តេន ភិក្ខុនា បដិពាលេន សង្កេ
 ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្កេ អយំ សព្វោ
 សង្កេ ភកាតំ អាបត្តិ អាបន្នោ យនា អញ្ញំ ភិក្ខុ
 សុដ្ឋំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សង្កេតេ តំ
 អាបត្តិ បដិករិស្សតិវតិ វត្វា បវារេតតំ ។ ន ត្រូវ តប្បច្ច-
 យា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ អញ្ញានស្មី អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សព្វោ
 សង្កេ ភកាតាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ឡត្តេន
 ភិក្ខុនា បដិពាលេន សង្កេ ញាបេតព្វោ សុណាតុ

វិទយបំណិក មហារត្ន

តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអារាមមួយត្រូវសភា-
តាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អារាមជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារាមសោ-
ច្យរលាកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមកវិញ យើងទាំងឡាយនឹងសំដែង
អាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុះ
ដូច្នោះហើយ ការបាននុះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស
ប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)
សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវសភាតាបត្តិហើយ កាលណាបើសង្ឃឃើញភិក្ខុដ-
ទៃបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ
កាលនោះ លុះពេលដូច្នោះហើយ ត្រូវបរាណចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើ
សេចក្តីអន្តរាយដល់បរាណព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអារាមមួយមានសេចក្តី
សង្ឃឹមនឹងសភាតាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល
ឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់

បរិវារណក្ខត្តកេ អថបត្តិបណ្ណសកំ

មេ កន្តេ សង្កេ អយំ សព្វោ សង្កេ សភាតាយ
អាបត្តិយា វេមតិកោ យនា ធិព្វេមតិកោ ភវិស្សតិ
តនា តំ អាបត្តិ បដិកវិស្សតិ វត្ថា បវរេតតំ ។ ន
ត្រេ តប្បប្បយា បវរណាយ អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

បឋមភាណវំ ធិដ្ឋិតំ ។

(២៧) តេន ចោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្មី អាវសេ
តទហុប្បវរណាយ សម្ពហុណ អាវសីកា ភិក្ខុ សង្កិ-
បតិសុ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជាធិសុ អត្តញ្ញ
អាវសីកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញោ វិន-
យសញ្ញោ វត្ថា សមគុសញ្ញោ បវរេសុំ ។ តេហិ ប-
វរិយមានេ អថញ្ញ អាវសីកា ភិក្ខុ អាគម្ពីសុ ពហុត-
វា ។ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាវេចេសុំ ។ ឥន បន ភិក្ខុវេ
អញ្ញាតវស្មី អាវសេ តទហុប្បវរណាយ សម្ពហុណ
អាវសីកា ភិក្ខុ សង្កិបត្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ
ន ជាធិសុ អត្តញ្ញ អាវសីកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។
តេ ធម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ វត្ថា សមគុសញ្ញោ

បរិវារណកូន្តរៈ ភិក្ខុអ្នកបរិវារណមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសភាគាបត្តិ កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តី
សង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ កាលនោះ លុះពេលដូច្នោះ
ហើយ ត្រូវបរិវារណចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បរិវារណ
ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។

ចប់ បឋមភាណវារៈ ។

[២៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងអាវាស)
ជាច្រើនប្រមាណ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃ
បរិវារណនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុរូបឯទៀត
មិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជា
វិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយបរិវារណ ។ កាល
ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងបរិវារណ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯ-
ទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬ
ជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបរិវារណនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹង
ជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំ-
គាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀង

វិទ្យាបិដកេ បហាវិញ្ញោ

បវរេន្ទ្រំ ។ តេហិ បវរិយមាទេ អថញ្ញោ អាវសីកា
 ភិក្ខុ អាគច្ឆន្ទំ ពហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 បុន បវរេតតំ បវរិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវសេ តទហុប្បវរណាយ សម្ព.
 ហុលា អាវសីកា ភិក្ខុ សង្កបតន្តំ បញ្ច វា អតិវេកា
 វា ។ តេ ន ជានន្តំ អត្តញ្ញោ អាវសីកា ភិក្ខុ
 អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញានោ វិទយសញ្ញានោ វត្តា
 សមគុសញ្ញានោ បវរេន្ទ្រំ ។ តេហិ បវរិយមាទេ
 អថញ្ញោ អាវសីកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្ទំ សមសមា ។
 បវរិតា សុប្បវរិតា អវសេសេហិ បវរេតតំ បវរិតានំ
 អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវសេ តទ-
 ហុប្បវរណាយ សម្ពហុលា អាវសីកា ភិក្ខុ សង្កបតន្តំ
 បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តំ អត្តញ្ញោ អាវសីកា
 ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញានោ វិទយសញ្ញានោ
 វត្តា សមគុសញ្ញានោ បវរេន្ទ្រំ ។ តេហិ បវរិយមាទេ

វិន័យបិដក មហាវគ្គ

ហើយក៏នាំគ្នាបញ្ចេញ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបញ្ចេញ (ស្រាប់
តែមានពួកអារាមសិក្ខិតក្នុងទៀត ច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ចេញម្តងទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបញ្ចេញ
ហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើ
ក្នុងអារាមណាមួយមានពួកអារាមសិក្ខិតជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើង
ទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបញ្ចេញនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអារាម-
សិក្ខិតក្នុងទៀត មិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់
ថាជារឺន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងនាំគ្នាបញ្ចេញទៅ ។
កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបញ្ចេញ (ស្រាប់តែមានពួកអារាមសិក្ខិតក្នុង-
ទៀតស្ទើរ គ្មានមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបញ្ចេញហើយក៏ឈ្លោះថា
បានបញ្ចេញហើយ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅសល់អំពីនោះបញ្ចេញ-
ណា ពួកភិក្ខុដែលបានបញ្ចេញហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាមណាមួយមានពួកអារាមសិក្ខិតជា
ច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបញ្ចេញនោះ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអារាមសិក្ខិតក្នុងទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជារឺន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រម-
ព្រៀងហើយក៏បញ្ចេញទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបញ្ចេញ

បរិវារណាគ្គកថា អនាមិកបណ្ណាសកំ

អថពោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ថោកតវា ។
 បវរិតា សុប្បវរិតា អវសេសេហិ បវរេតតំ បវរិតានំ
 អនាមត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សង្កិ-
 បតន្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តពោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតានិ ។ តេ ធម្មសញ្ញានោ វិន-
 យសញ្ញានោ វត្តា សមគ្គសញ្ញានោ បវរេន្តិ ។ តេហិ បវរិ-
 តមត្តេ អថពោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ តហុតវា ។
 តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បវរេតតំ បវរិតានំ អនាមត្តិ
 ។ បេ ។ អថពោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។
 បវរិតា សុប្បវរិតា តេសំ សន្តិកេ បវរេតតំ បវរិតានំ
 អនាមត្តិ ។ បេ ។ អថពោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 ថោកតវា ។ បវរិតា សុប្បវរិតា តេសំ សន្តិកេ

បវរណាច្ឆន្ទៈ ភិក្ខុអ្នកបវរណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

ស្រាប់តែពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាងមកដល់ ។ ភិក្ខុដែលបានបវរណា
 ហើយក៏ឈ្មោះថាបវរណាល្អហើយ ត្រូវពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះ
 បវរណា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវរណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអារាមណាមួយមានពួកអារាមិក
 សិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវរណា
 នោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មក
 ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក
 ទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀង ហើយបវរណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំង
 នោះទើបតែនឹងបវរណារួច ក៏មានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមក
 ដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះបវរណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែល
 បានបវរណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអារាមិកភិក្ខុចំនួន
 ស្មើៗ គ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវរណាហើយក៏ឈ្មោះ
 ថាបវរណាដោយល្អ ត្រូវពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតបវរណាក្នុងសំណាកភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបានបវរណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។
 ក៏មានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាងមកដល់ ។ ពួកភិក្ខុដែលបវរណា
 ហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវរណាល្អហើយ ត្រូវ (ពួកភិក្ខុដែលមកក្រោយ)

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

បរាវេតតំ បរាវិតានំ អនាបត្តំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្សី
 អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា
 ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ន
 ជាទន្តិ អត្តញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ
 ធម្មសញ្ញានោ វិទ្យសញ្ញានោ វត្តា សមគុសញ្ញានោ
 បរាវេទំ ។ តេហិ បរាវិតមត្តេ អវុជ្ជិតាយ បរិសាយ
 អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគប្បន្តិ ពហុតរា ។
 តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បរាវេតតំ ។ បរាវិតានំ
 អនាបត្តំ ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគប្បន្តិ
 សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បរាវិតា សុប្ប-
 វាវិតា តេសំ សន្តិកេ បរាវេតតំ បរាវិតានំ អនាបត្តំ ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្សី អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ
 សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ បញ្ច វា
 អតិវេកា វា ។ តេ ន ជាទន្តិ អត្តញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ

វិសយបំណិត មហាវគ្គ

បវរណាក្នុងសំណាកភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែលបវរណាហើយ) នោះចុះ
ភិក្ខុដែលបានបវរណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអារាមណាមួយមានពួកអារាមិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥
រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវរណានោះ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះមិនដឹងថាមានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏សំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀង
ហើយបវរណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវរណា
រួច ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រែកចេញនៅឡើយ ក៏ពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀត
ច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវរ-
ណាម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុដែលបានបវរណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ
។ បេ ។ ក៏មានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតចំនួនស្មើៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។
តិចជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវរណាហើយឈ្មោះថាបវរណាល្អ
ហើយ (ពួកភិក្ខុដែលមិនទាន់បវរណា) ត្រូវបវរណាក្នុងសំណាកភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវរណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអារាមណាមួយមានពួកអារា-
មិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវរណា
នោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងថាមានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់

បរិវេណក្នុងពេ អនាបតិបណ្ណសកំ

អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញានោ វិនយសញ្ញានោ វុត្តា
សមគុសញ្ញានោ បរិវេន្តិ ។ តេហិ បរិវតមត្តេ ឯកច្ឆាយ
វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគប្បន្តិ
តហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បរិវតតំ បរិវតានំ
អនាបតិ ។ បេ ។ អថញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគប្បន្តិ
សមសមា ។ បេ ។ ថោកតវា ។ បរិវតា សុប្បរិវតា
តេសំ សន្តិកេ បរិវតតំ បរិវតានំ អនាបតិ ។ ឥធម
បន ភិក្ខុវេ អញាតស្មី អាវាសេ តទហុប្បវរណយ
សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិបតន្តិ បញ្ចវា អតិវេកា
វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។
តេ ធម្មសញ្ញានោ វិនយសញ្ញានោ វុត្តា សមគុសញ្ញានោ
បរិវេន្តិ ។ តេហិ បរិវតមត្តេ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ

បរិវេណក្នុងរូបៈ ភិក្ខុអ្នកបរិវេណមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក
 ទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងហើយក៏បរិវេណទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបរិវេណរួច ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួកខ្លះក្រែកចេញទៅ
 ហើយ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរិវេណម្តងទៀតពួកភិក្ខុដែលបានបរិវេណ
 ហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ។ គ្នា
 មកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបរិវេណហើយក៏ឈ្នះថាបាន
 បរិវេណ ល្អហើយ ភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បរិវេណ)ត្រូវបរិវេណក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបរិវេណហើយ មិនត្រូវ
 អាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណាមួយ
 មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ (បដិគ្នាក្នុងវិថូ
 បរិវេណនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិន
 ទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក
 ទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងហើយក៏បរិវេណទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុ
 ទាំងនោះទើបតែនឹងបរិវេណរួច ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ក្រែកចេញហើយ

វិទយបិដកេ មហាវិញ្ញា

អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។
 តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បវរេតតំ បវរីតានំ អនាបត្តិ
 ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា
 ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវរីតា សុប្បវរីតា តេសំ
 សន្តិកេ បវរេតតំ បវរីតានំ អនាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណសកំ ធិដ្ឋិតំ ។

[៣០] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតរស្មី អាវាសេ
 តទហុប្បវរណាយ សម្មហុណា អាវាសិកា ភិក្ខុ
 សន្តិបត្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ យានន្តិ អត្តញ្ញោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញានោ
 វិនយសញ្ញានោ វត្តា សមគុសញ្ញានោ បវរេន្តិ ។ តេហិ
 បវរីយមានេ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុ-
 តរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បវរេតតំ បវរីតានំ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគ-
 ច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវរីតា សុប្បវរីតា

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 (ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរវណាម្តងទៀត) ចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរវណា
 ហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗ គ្នា
 មកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបរវណាហើយក៏ឈ្មោះថាបាន
 បរវណាល្អហើយ ភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បរវណា) (ត្រូវបរវណាក្នុងសំ-
 ណាក៏ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបរវណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។
 បឋំ រឿងភិក្ខុបរវណាមិនត្រូវអាបត្តិ មាន ១៥ យ៉ាង ។

(៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណា-
 មួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ (ប្រជុំគ្នា
 ក្នុងថ្ងៃបរវណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុ
 ឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌សំគាល់ថា
 ជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយក៏បរវណាទៅ ។
 កាលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងបរវណា ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀត
 ច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរវ-
 ណាម្តងទៀត) ភិក្ខុដែលបរវណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ក៏មាន
 ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដែលបរវណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបរវណាដោយល្អហើយ

បរិវាណក្ខត្តកេ វគ្គសមគ្គសញ្ញបណ្ណសកំ

អវសេសេហិ បវរេតតំ បវរិតានំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

ឥធម បធម ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវសេ ភទហុប្បវរណាយ

សម្ពហុលា អាវសីកា ភិក្ខុ សង្កបតន្តិ បញ្ច វ

អតិវេកា វ ។ តេ យានន្តិ អត្តញ្ញោ អាវសីកា ភិក្ខុ

អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញានោ វិជយសញ្ញានោ វត្តា

សមគ្គសញ្ញានោ បវរេន្តិ ។ តេហិ បវរិតមត្តេ ។ បេ ។

អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ឯកច្ឆាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ

សម្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញោ អាវសីកា

ភិក្ខុ អាគម្ពន្តិ ពហុតវ ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។

ថោកតវ ។ បវរិតា សុប្បវរិតា តេសំ សង្កិកេ

បវរេតតំ បវរិតានំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

វគ្គសមគ្គសញ្ញបណ្ណសកំ និដ្ឋិតំ ។

បវរណាច្ឆន្ទៈ ពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង

ត្រូវភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវរណាច្ឆៈ ពួកភិក្ខុដែលបវរណាហើយ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងភាវស
ណាមួយមានពួកភាវសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រ-
ជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវរណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកភាវសិក-
ភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌
សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយគឺបវរ-
ណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវរណារួច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
បរិសទ្យមិនទាន់ក្រោក ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំង-
អស់ក្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកភាវសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមក
ដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ។ គ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវរណាហើយ
ក៏ឈ្មោះថាបានបវរណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវរណា) ត្រូវ
បវរណាក្នុងសំណាកភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវរណាហើយ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង ។

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៣០] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតាស្មី អាវាសេ តទ-
 ហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សង្ខបតន្តិ
 បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញោ អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ អម្មាកំ
 បវាវេតំ ន នុ ខោ កប្បតិ វេមតិកា បវាវេន្តិ ។
 តេហិ បវារិយមាទេ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អា-
 តន្តិ ពហុតារា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បវាវេ-
 តតំ បវារីនាធំ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញោ អា-
 វាសិកា ភិក្ខុ អាតន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកត-
 រា ។ បវារីតា សុប្បវារីតា អវសេសេហិ បវាវេតតំ បវារី-
 តាធំ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតាស្មី
 អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា
 ភិក្ខុ សង្ខបតន្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ
 អត្តញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ
 នុ ខោ អម្មាកំ បវាវេតំ ន នុ ខោ កប្បតិ វេមតិ-
 កា បវាវេន្តិ ។ តេហិ បវារីតមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋតាយ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

(៣១) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណា
 មួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នា
 ក្នុងវិបូបវណ្ណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុ
 ទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យដូច្នោះ
 ថា គួរយើងទាំងឡាយបរវណា ឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បរវណា
 ទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរវណាក៏មានពួកអាវាសិក-
 ភិក្ខុទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះបរវណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបរវណាហើយត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុទៀតស្មើៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។
 ពួកភិក្ខុដែលបរវណាហើយក៏ឈ្លោះថាបានបរវណាលើហើយត្រូវពួកភិក្ខុ
 ដែលនៅសល់អំពីនោះបរវណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរវណាហើយត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាស
 ណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រ-
 ជុំគ្នាក្នុងវិបូបវណ្ណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុ
 ទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ តែពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា គួរ
 យើងទាំងឡាយបរវណាឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បរវណាទៅ ។ កាល
 ដែលពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបរវណាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិន

បរិវេណចូន្តកេ កុក្កុច្ចបរាតបណ្ណរសកំ

បរិសាយ ឯកច្ឆាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្វាយ វុដ្ឋិ-
តាយ បរិសាយ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
ពហុតរា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។
បរិវត្តា សុប្បវរិតា តេសំ សន្តិកេ បរិវេតតំ បរិវត្តានំ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វេមតិកបណ្ណរសកំ ខំដ្ឋិតំ ។

(៣២) ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតរស្មី អាវាសេ
តទហុប្បវរណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិ-
បតន្តិ បញ្ចវា អតិវេកា វា ។ តេ ជាទន្តិ អត្តញ្ញោ អាវា-
សិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតេ អម្បាកំ បរិវេ-
តំ ទម្បាកំ ទ កប្បតិ កុក្កុច្ចប្បកតា បរិវេន្តិ ។
តេហិ បរិវេយមាទេ អត្តញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អា-
គច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន បរិវេ-
តតំ បរិវត្តានំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញោ អា-
វាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។

បរវណ្ណត្ថ្នកៈ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀសមាន ១៥ យ៉ាង

ទាន់ក្រែកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្ធពួកខ្លះក្រែកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសទ្ធាំណ
 អស់ក្រែកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមក
 ដល់ ។ បេ ។ ស្មើ ។ គ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបរវណ្ណាហើយ
 ឈ្លោះថាបានបរវណ្ណាហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បរវណ្ណា) ត្រូវប-
 រវណ្ណា ក្នុងសំណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរវណ្ណាហើយ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង ។

(៣២) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណា
 មួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុង
 ថ្ងៃបរវណ្ណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិន
 ទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្រៀសថាយើងទាំងឡាយគួរតែ
 បរវណ្ណា មិនមែនថាយើងមិនគួរបរវណ្ណាទេដូច្នោះ ហើយក៏បរវណ្ណាទៅ ។
 កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរវណ្ណា ទើបមានអាវាសិកភិក្ខុ
 ទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុទាំងនោះ
 បរវណ្ណាម្តងទៀត ឯពួកភិក្ខុដែលបរវណ្ណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
 ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

បរិវត្តនា សុប្បវរិគា អវសេសេហិ បរិវេតតំ បរិវត្តនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតស្មី
 អាវសេ តទហុប្បវរណាយ សម្ពហុលា អាវសីកា
 ភិក្ខុ សង្ខបតន្តំ បញ្ច វា អតិវេតា វា ។ តេ ជាទន្តិ
 អត្តញ្ញោ អាវសីកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្ប-
 តេវ អម្បាកំ បរិវេតំ ទម្បាកំ ទ កប្បតិវិ កុក្កុច្ចប្ប-
 កតា បរិវេតំ ។ តេហិ បរិវត្តមត្តេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតា-
 យ បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សញ្ញាយ
 វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញោ អាវសីកា ភិក្ខុ អាគច្ចន្តិ
 តហុតវា ។ បេ ។ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតវា ។
 បរិវត្តនា សុប្បវរិគា តេសំ សង្ខិកេ បរិវេតតំ បរិវត្តនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

កុក្កុច្ចប្បកមណ្ឌវសកំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ពួកភិក្ខុដែលបរវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបរវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួក
ភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបរវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបរវារណាហើយត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើអាវាសណាមួយ
មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃ
បរវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់
មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្រៀសថាយើងទាំងឡាយ គួរតែ
បរវារណា មិនមែនថាយើងទាំងឡាយមិនគួរបរវារណាទេដូច្នោះហើយ ក៏
បរវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបរវារណាហើយ
។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រែកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រែកចេញ
ទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រែកចេញទៅហើយ ទើបមានពួកអាវា-
សិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើៗគ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។
ពួកភិក្ខុដែលបរវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបរវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ
(ដែលមិនទាន់បានបរវារណា) ត្រូវបរវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះចុះ ភិក្ខុដែលបរវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្រៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

បរិវាណកថា ពេទ្យបុព្វបណ្ណសក់

(៣៣) ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 តទហុប្បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ
 សង្កបតន្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ជាទន្តិ អន្តោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ
 វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អន្តោតិ ភេទបុរោហ បវា-
 វេន្តិ ។ តេហិ បវាវយមានេ អនេញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន
 បវាវេតតំ បវាវតានំ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។
 អនេញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។
 ថោកតវា ។ បវាវតា សុប្បវាវតា អវសេសេហិ បវា-
 វេតតំ បវាវតានំ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សម្ព-
 ហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សង្កបតន្តិ បញ្ច វា អតិ-
 វេកា វា ។ តេ ជាទន្តិ អន្តោ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អនាគតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ

បរាវណាព្វន្តាៈ ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ៤៥ យ៉ាង

(៣៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណាមួយមានអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនុះចូរចាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនុះចូរវិទាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នោះហើយ ក៏បរាវណាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបរាវណា ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបរាវណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបរាវណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងថ្មយ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបរាវណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបរាវណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបរាវណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបរាវណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងថ្មយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបរាវណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។

(តែ) ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយនុះ

វិធីបំណែក មហាវិញ្ញា

អត្តោតិ ភេទបុរេត្តារា បវរេន្តិ ។ តេហំ បវរិតមត្ត
 ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ វិកត្តាយ វុដ្ឋិតាយ
 បរិសាយ សញ្ញាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញោ អាវា-
 សីកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។ តេហំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុហំ បុន បវរេតតំ បវរិតានំ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស
 ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសីកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមស-
 តា ។ បេ ។ ថោកតវា ។ បវរិតា សុប្បវរិតា តេសំ
 សន្តិកេ បវរេតតំ បវរិតានំ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។

ពេទ្យបុរាណបណ្ណសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៤] នធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 តទប្បាប្បវរណាយ សម្ពហុលា អាវាសីកា ភិក្ខុ សន្និ-
 បតន្តិ បញ្ច វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អញ្ញោ
 អាវាសីកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឡុក្កមន្តិតិ ។ បេ ។ តេ ន
 ជានន្តិ អញ្ញោ អាវាសីកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឡុក្កនាតិ

វិធីយចិនិត មហាវគ្គ

ចូរចាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនេះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះដូច្នោះហើយ តំបវរណាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះទើបតែនឹងបវរណាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យបំណិនទានក្រោកចេញ
 ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញ
 ហើយ ទើបមានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវរណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបាន
 បវរណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអារាមិកភិក្ខុ
 ឯទៀតស្នើ ។ គ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវរណាហើយ
 ក៏ឈ្មោះថាបានបវរណាល្អហើយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវរណា ក្នុងសំ-
 ណាកភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវរណាហើយត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អថ្មយ ។

ចប់រឿងពួកវិក្កុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ។

(៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអារាមណាមួយ
 មានពួកអារាមិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃ
 បវរណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងជាមានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀត
 កំពុងដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងថា
 មានពួកអារាមិកភិក្ខុឯទៀតដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុ

បរិវារណក្ខត្តកេ អារាសិកអាគន្ធកានំ វិវេស្ស ពានតំ

។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញោ អារាសិកេ ភិក្ខុ
 អន្តោសីមំ ឡិក្កមន្តេ ។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញោ
 អារាសិកេ ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឡិក្កន្តេ ។ បេ ។ តេ ន
 សុណន្តិ អញ្ញោ អារាសិកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឡិក្កមន្តិភិ
 ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញោ អារាសិកា ភិក្ខុ
 អន្តោសីមំ ឡិក្កន្តិភិ ។ អារាសិកេន អារាសិកា
 ឯកសតបញ្ចសត្តនិភិកេនយតោ អារាសិកេន អាគន្ធកា
 កា អាគន្ធកេន អារាសិកា អាគន្ធកេន អាគន្ធកា
 បេយ្យាលមុខេន សត្ត និកសតានិ ហោន្តិ ។

(៣៥) ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អារាសិកានំ ភិក្ខុនំ
 ចាតុទ្ធសោ ហោតិ អាគន្ធកានំ បណ្ណាសោ ។ សបេ
 អារាសិកា ពហុតវ ហោន្តិ អាគន្ធកេហិ អារាសិកានំ
 អនុវត្តិតតំ ។ សបេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្ធកេហិ
 អារាសិកានំ អនុវត្តិតតំ ។ សបេ អាគន្ធកា ពហុតវ
 ហោន្តិ អារាសិកេហិ អាគន្ធកានំ អនុវត្តិតតំ ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អារាសិកានំ ភិក្ខុនំ បណ្ណាសោ
 ហោតិ អាគន្ធកានំ ចាតុទ្ធសោ ។ សបេ អារាសិកា

បរិវារណត្ថន្តរៈ ថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្តកភិក្ខុផ្សេងៗ

ទាំងឡាយនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុទៀតកំពុងដើរចូលមកដល់
 ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុ-
 ទៀតបានដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនព្រម
 ពួកអាវាសិកភិក្ខុទៀតកំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនព្រមពួកអាវាសិកភិក្ខុទៀតបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។
 ពួកអាវាសិកភិក្ខុនឹងអាវាសិកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តកភិក្ខុ
 នឹងអាវាសិកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាវាសិកភិក្ខុនឹងអាគន្តកភិក្ខុមាន
 ន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តកភិក្ខុនឹងអាគន្តកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ត្រូវ
 ជា ៧០០ តិក តាមរបៀបបេយ្យាលម្ភ ។

(៣៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកអាវាសិក-
 ភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ ១៤ ពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ ១៥ ។ បើពួកអាវាសិក-
 ភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមអាវាសិកភិក្ខុ ។ បើមានចំ-
 នួនស្មើៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញ ។
 បើពួកអាគន្តកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម
 ពួកអាគន្តកភិក្ខុចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួក
 អាវាសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៥ ពួកអាគន្តកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៤ ។ បើពួកអាវាសិក-

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ពហុតរា ហោរ្លិ អាគន្ធកេហិ អាវសីកានំ អនុ-
 វត្តិតតំ ។ សចេ សមសមា ហោរ្លិ អាគន្ធកេហិ
 អាវសីកានំ អនុវត្តិតតំ ។ សចេ អាគន្ធកា ពហុ-
 តរា ហោរ្លិ អាវសីកេហិ អាគន្ធកានំ អនុវត្តិតតំ ។
 ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ អាវសីកានំ ភិក្ខុនំ ទានិបទោ
 ហោតិ អាគន្ធកានំ បណ្ណាសោ ។ សចេ អាវសីកា
 ពហុតរា ហោរ្លិ អាវសីកេហិ អាគន្ធកានំ ធាកាមា
 ទាតញ្ចា សាមគ្គី អាគន្ធកេហិ ទិស្សីមំ កន្ធា បវវេ-
 តតំ ។ សចេ សមសមា ហោរ្លិ អាវសីកេហិ អា-
 គន្ធកានំ ធាកាមា ទាតញ្ចា សាមគ្គី អាគន្ធកេហិ
 ទិស្សីមំ កន្ធា បវវេតតំ ។ សចេ អាគន្ធកា ពហុត-
 រា ហោរ្លិ អាវសីកេហិ អាគន្ធកានំ សាមគ្គី វា
 ទាតញ្ចា ទិស្សីមំ វា កន្ធា ។ ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ អាវ-
 សីកានំ ភិក្ខុនំ បណ្ណាសោ ហោតិ អាគន្ធកានំ
 ទានិបទោ ។ សចេ អាវសីកា ពហុតរា ហោរ្លិ
 អាគន្ធកេហិ អាវសីកានំ សាមគ្គី វា ទាតញ្ចា ទិស្សីមំ
 វា កន្ធា ។ សចេ សមសមា ហោរ្លិ អាគន្ធកេហិ

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញា

សិក្ខិត្តមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្ធកិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវសិក្ខិត្ត ។ បើចំនួនស្មើគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្ធកិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវសិក្ខិត្តវិញ ។ បើពួកអាគន្ធកិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវសិក្ខិត្តប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្ធកិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវសិក្ខិត្តយល់ថា ថ្ងៃ១ កើតឬ១ រោង ពួកអាគន្ធកិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ ១៥ ។ បើពួកអាវសិក្ខិត្តមានចំនួនច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាវសិក្ខិត្តឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្ធកិក្ខុទេ ត្រូវពួកអាគន្ធកិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយបរវណាចុះ ។ បើស្មើគ្នាទេ មិនត្រូវពួកអាវសិក្ខិត្តឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្ធកិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្ធកិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយបរវណាចុះ ។ បើពួកអាគន្ធកិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវសិក្ខិត្តឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្ធកិក្ខុត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវសិក្ខិត្តយល់ថាថ្ងៃ ១៥ ពួកអាគន្ធកិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១ កើតឬ១ រោង ។ បើពួកអាវសិក្ខិត្តច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្ធកិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់អាវសិក្ខិត្តត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះស្មើគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្ធកិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវសិក្ខិត្ត

បរិវេណក្នុងពេល វេទនាទី១ បរិវេណ

អាវាសីកាន់ សាមគ្គី វា ធាតុញ្ចា និស្ស័យំ វា កន្តតំ ។
សុចេ អាគន្ធកោ ពហុតវា ហោន្តិ អាគន្ធកេហិ
អាវាសីកាន់ នាកាយា ធាតុញ្ចា សាមគ្គី អាវាសីគេ-
ហិ និស្ស័យំ កន្តា បវាវេតតំ ។

[៣៦] ឥធម៌ បន ភិក្ខុវេ អាគន្ធកោ ភិក្ខុ
បស្សន្តិ អាវាសីកាន់ ភិក្ខុនំ អាវាសីកាការំ អាវា-
សីកាលន្តិ អាវាសីកនិមិត្តំ អាវាសីកុទ្ទេសំ សុប្ប-
ញាតំ មញ្ជបិបំ ភិសិម្ពោហនំ ចានិយំ បរិកោដនិយំ
សុប្បដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា
ហោន្តិ អត្ថំ នុ ខោ អាវាសីកា ភិក្ខុ នត្ថំ នុ ខោតិ ។ តេ
វេមតិកា ន វិចិន្តិ អវិចិន្តិត្វា បវាវេន្តិ អាបត្តិ ឱក្កជស្ស
។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា ន បស្សន្តិ
អបស្សិត្វា បវាវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ
វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បវាវេន្តិ អនាបត្តិ ។
តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាដេក្កំ
បវាវេន្តិ អាបត្តិ ឱក្កជស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ

បរិវេណចូន្តរៈ ការបរិវេណរបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម

ឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ បើពួកអាគន្ធកក្ខុច្រើនជាង មិនត្រូវពួក
អាគន្ធកក្ខុឱ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកកក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកកក្ខុទៅ
កាន់ទីក្រៅសីមាហើយបរិវេណចុះ ។

(៣៦) មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើពួកអាគន្ធកក្ខុ
ឃើញអាគាររបស់អាវាសិកកក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកកក្ខុ និមិត្តរបស់អាវា-
សិកកក្ខុ ទទួលរបស់អាវាសិកកក្ខុ គ្រែនិងតាំងពួកនឹងឆ្នើយដែលពួកអាវា-
សិកកក្ខុលាតក្រាលដោយល្អហើយ ទឹកឆាន់ទឹកប្រើដែលពួកអាវាសិកកក្ខុ
ផ្តល់ល្អហើយ បរិវេណដែលពួកអាវាសិកកក្ខុផ្តោសស្អាតហើយ ។ លុះ
ឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកកក្ខុបុគ្គលទេ ។
ពួកអាគន្ធកក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនពិនិត្យគយគន់មើល លុះ
មិនពិនិត្យហើយក៏បរិវេណ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ពួកអាគន្ធកក្ខុទាំង
នោះសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញ
ហើយក៏បរិវេណ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្ធកក្ខុទាំងនោះសង្ស័យ
ហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវេណ
ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្ធកក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយក៏
ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវេណ ផ្សេងៗ គ្នា
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ អាគន្ធកក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យ

វិទេយបិដកេ មហាវញ្ញ

វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ
 តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា បវវេន្តិ អាបត្តិ បុល្លត្ត-
 យស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អាគន្ធកា ភិក្ខុ សុណាន្តិ
 អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ អាវាសិកា កាវំ អាវាសិកលំដ្ឋំ
 អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ ចង្កមន្តានំ បទសទ្ធី
 សជ្ឈាយសទ្ធី ឧក្កាសិកសទ្ធី ទិបិតសទ្ធី ។ សុត្វា
 វេមតិកា ហោន្តិ អត្តិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខុ នត្តិ
 នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចីនិត្វិ អវិចីនិត្វា
 បវវេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខិយស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចីនិត្វិ
 វិចីនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បវវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ
 វេមតិកា វិចីនិត្វិ វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា វិកតោ
 បវវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចីនិត្វិ វិចីនិត្វា
 បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាដេកំ បវវេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខិយស្ស ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

មើល លុះពិនិត្យមើលក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែក
សង្ឃដោយគិតថា ពួកភិក្ខុទាំងនេះចូរចាត់ទៅ ពួកភិក្ខុទាំងនេះចូរវិនាស
ទៅ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏បរវារណា ត្រូវអាបត្តិ
ថុល្លថ្មី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្ធក-
ភិក្ខុពួកអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អា-
វាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ សូរដើងរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុកំពុង
ចង្រ្រឹម សំឡេងស្វាធាយ (សូត្រធម៌) សំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់
របស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ។ លុះពួកហើយមានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវា-
សិកភិក្ខុបុគ្គលទេ ។ ពួកអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិន
ពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បរវារណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។
ពួកអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យ
មើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បរវារណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ
ទេ ។ ពួកអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះ
ពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញលុះឃើញហើយ ក៏បរវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវ
អាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ
មើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរវារណាផ្សេង ។

បរិវារណក្ខត្តកេ វេមតិកវីរំ បរិវារណ

តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេ-
តេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេត្វារា
បវារេន្តិ អាបតិ ធុល្លត្ថយស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អាវាសិ-
កោ ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាគន្តកោនំ ភិក្ខុនំ អាគន្តកា កាវំ
អាគន្តកលិន្តំ អាគន្តកនិប័ត្តំ អាគន្តកុទ្ទេសំ អញ្ញាតតំ
បត្តំ អញ្ញាតតំ បិវំ អញ្ញាតតំ និសីទនំ ចានានំ យោតំ
ឧទកនិស្សកំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្តំ នុ ខោ
អាគន្តកា ភិក្ខុ នត្តិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន
វិចីនន្តិ អវិចីនិត្វា បវារេន្តិ អាបតិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។
តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ វិចីនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា
បវារេន្តិ អនាបតិ ។ តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ វិចីនិត្វា
បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ អនាបតិ ។ តេ វេម-

បរិវារណក្ខន្ធកៈ ការបរិវារណរបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យផាដើម

គ្រូត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពួកអាគន្ធកក្កុំទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ
 ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយមានបំណងនឹង
 បំបែកសង្ស័យដោយគិតថា ចូរលោកទាំងនេះបាត់ទៅចុះ ចូរលោកទាំងនេះ
 វិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នោះហើយ ក៏បរិវារណ ត្រូវ
 អាបត្តិថ្មល្ងាច ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវសិក-
 ភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាគន្ធកក្កុំ ភេទរបស់អាគន្ធកក្កុំ ឱមិត្តរបស់អា-
 គន្ធកក្កុំ ទទេសរបស់អាគន្ធកក្កុំ បាត្រដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ចីវរដែលខ្លួន
 មិនស្គាល់ សំពត់និស័ទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ស្នាមដែលស្រាច់ទឹកលាង
 ជើងរបស់ពួកអាគន្ធកក្កុំ ។ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា
 មានពួកអាគន្ធកក្កុំបុគ្គលទេ ។ ពួកអាវសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បរិវារណ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខ ។ បេ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ
 មើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បរិវារណ
 មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ
 ក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយបរិវារណ
 ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

តំកា វិចីនន្តំ វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាដេក្កំ ប-

វាវេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ វេមតំកា វិចីនន្តំ

វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ

កោ តេហិ អត្តាតិ ភេទបុរេត្វារា បវាវេន្តិ អាបត្តិ វុល្លច្ច-

យស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ សុណាន្តិ

អាគន្ធការំ ភិក្ខុនំ អាគន្ធការាភារំ អាគន្ធកាលីន្តំ អា-

គន្ធកនិមិត្តំ អាគន្ធកុដ្ឋេសំ អាគប្បន្តានំ បទសន្តំ ឧចា-

ហនាប្បោសនសន្តំ ឧក្កាសិតសន្តំ វិចិតសន្តំ ។ សុត្វា

វេមតំកា ហោន្តិ អត្តំ នុ ខោ អាគន្ធកា ភិក្ខុ នត្តិ នុ

ខោតិ ។ តេ វេមតំកា ន វិចីនន្តិ អវិចីនិត្វា បវាវេន្តិ អាបត្តិ

វិទយបិណ មហាវគ្គ

សង្ឃ័យទើបពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើញក៏បរ-

ណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី

សង្ឃ័យហើយក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញ

ហើយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា បូរិក្ខុទាំងនេះបាត់ទៅចុះ

បូរិក្ខុទាំងនេះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ

ក៏បរណាទៅ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្មម័យ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា

នេះ បើពួកអាវសិកភិក្ខុបានព្រមព្រៀងការរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ គេទេរបស់អាគន្ធក-

ភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ សូរជើងរបស់ពួក

អាគន្ធកភិក្ខុកំពុងដើរមក សូរគោះស្បែកជើង សូរកក សូរកណ្តាស់របស់

ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ។ លុះឮហើយក៏មានសេចក្តីសង្ឃ័យថា មានពួកអាគន្ធក-

ភិក្ខុបូគានទេ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ឃ័យហើយមិន

ពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បរណា ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។

បរិវារណាព្វទ្ធកេ សមាធសំវាសកាទីនំ បរិវារណា

ទុក្ខក្រដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ វិចីនិត្វា ន បស្សន្តិ
 អបស្សិត្វា បវាវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ
 វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ បវាវេន្តិ អនាបត្តិ ។
 តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ វិចីនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាដេក្កំ
 បវាវេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខក្រដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចីនន្តិ វិចី-
 និត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេ-
 ហិ អត្តាតិ ភេទបុរេក្វារា បវាវេន្តិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។

(៣៧) នធិ បន ភិក្ខុវេ អាគន្ធកា ភិក្ខុ

បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខុ នានាសំវាសកេ ។ តេ
 សមាធសំវាសកាទីនី បដិលកន្តិ សមាធសំវាសកាទីនី
 បដិលកិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវាវេន្តិ
 អនាបត្តិ ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិត្តន្តិ

បរិវារណចូន្តៈ ការបរិវារណរបស់ពួកវិច្ឆិដែលមានសំវាសស្មើគ្នាដើម

ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បរិវារណទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវារណជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បរិវារណព្រែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ស័យដោយគិតថា ចូរភិក្ខុទាំងនេះបាត់ទៅចុះ ចូរភិក្ខុទាំងនេះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នោះហើយ ក៏បរិវារណទៅ ត្រូវអាបត្តិថ្មីល្អថ្មីយ ។

[៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្តភិក្ខុបានឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ។ ពួកអាគន្តភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា មានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថាមានសំវាសស្មើគ្នាហើយមិនសួរ (លទ្ធិ) លុះមិនសួរហើយក៏បរិវារណជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន គឺមិន

វិទ្យាបដិពេ មហាវគ្គោ

អនកិរិវត្តា ឯកតោ បវវេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆត្វា នាកិរិវត្តន្តិ អនកិរិវត្តា ចាដេក្កំ
 បវវេន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អាត្មក្កា
 ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខុ សមាទសំវាសកេ ។
 តេ នានាសំវាសកម្មិដ្ឋិ បដិលក្ខន្តិ នានាសំវាសកម្មិដ្ឋិ
 បដិលក្ខត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆត្វា ឯកតោ បវវេន្តិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆត្វា អកិរិវត្តន្តិ
 អកិរិវត្តា ចាដេក្កំ បវវេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆត្វា អកិរិវត្តន្តិ អកិរិវត្តា ឯកតោ
 បវវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆត្វា នាកិរិវត្តន្តិ
 អនកិរិវត្តា ចាដេក្កំ បវវេន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធម បន
 ភិក្ខុវេ អាវាសិកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាត្មក្កេ ភិក្ខុ នានា-
 សំវាសកេ ។ តេ សមាទសំវាសកម្មិដ្ឋិ បដិលក្ខន្តិ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

អាចឲ្យភិក្ខុអស់នោះលះបង់ទិដ្ឋិសុប្បាទ លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏
 បរវរណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពួកអាគន្ធកក្កិទាំងនោះសួរ
 លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏
 បរវរណាវិញក្នុង មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
 នេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្ធកក្កិឃើញពួកអាវសិកក៏មានសំវាសស្មើ
 គ្នា ។ ពួកអាគន្ធកក្កិទាំងនោះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាវ-
 សិកក៏មានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថាមាន
 សំវាសផ្សេងគ្នាហើយមិនសួរ (លទ្ធិ) លុះមិនសួរហើយក៏បរវរណា ជាមួយ
 គ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ពួកអាគន្ធកក្កិទាំងនោះសួរ លុះសួរ
 ហើយក៏គ្របសង្កត់បាន គឺឲ្យពួកអាវសិកក៏លះបង់ទិដ្ឋិសុប្បាទ លុះ
 គ្របសង្កត់បានហើយក៏បរវរណាវិញក្នុង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពួកអាគន្ធក-
 ក្កិទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏គ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ
 ក៏បរវរណា ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្ធកក្កិទាំងនោះសួរ លុះ
 សួរហើយគ្របសង្កត់មិនបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏បរវរណា
 វិញក្នុងទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ
 បើពួកអាវសិកក៏មានឃើញពួកអាគន្ធកក្កិមានសំវាសផ្សេងគ្នា ។ (តៃ)
 ពួកអាវសិកក៏ទាំងនោះ ត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្ធកក្កិ

បរិវារណក្ខន្ធភេ ៩ តវហុប្បវារណាយ គន្ធា

សមាណសំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា
 ឯកតោ បវាវេន្តិ អនាបតិ ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា
 នាភិវិត្តន្តិ អនភិវិត្តិត្វា ឯកតោ បវាវេន្តិ អាបតិ ទុក្ក-
 ជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិត្តន្តិ អនភិវិត្តិត្វា
 ចាដេក្កំ បវាវេន្តិ អនាបតិ ។ ឥធម បទ ភិក្ខុវេ អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាគន្ធកេ ភិក្ខុ សមាណសំវា-
 សតេ ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា នាថា-
 សំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ
 បវាវេន្តិ អាបតិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា
 អភិវិត្តន្តិ អភិវិត្តិត្វា ចាដេក្កំ បវាវេន្តិ អាបតិ ទុក្ក-
 ជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិត្តន្តិ អភិវិត្តិត្វា
 ឯកតោ បវាវេន្តិ អនាបតិ ។

[៣៨] ន ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា
 អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ តន្តោ អញ្ញាតិ សរស្មេន

បរិវេណចូន្តៈ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបរិវេណនោះ

មានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្ធកិក្ខុ
 មានសំវាសស្មើគ្នាហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយក៏បរិវេណជាមួយគ្នា
 ទៅមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ពួកអាវាសិកកិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយ
 គ្របសង្កត់មិនបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏បរិវេណជាមួយគ្នាទៅ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួកអាវាសិកកិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប
 សង្កត់មិនបាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏បរិវេណវិញក្តី មិនត្រូវ
 អាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកកិក្ខុ
 បានឃើញពួកអាគន្ធកិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ។ (វៃត) ពួកអាវាសិកកិក្ខុ
 ទាំងនោះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្ធកិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា
 ទៅវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថាមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយមិនសួរ
 លុះមិនសួរហើយក៏បរិវេណជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ពួក
 អាវាសិកកិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់
 បានហើយក៏បរិវេណវិញក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួកអាវាសិកកិក្ខុទាំង
 នោះសួរ លុះសួរហើយគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏បរិវេ-
 ណជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(ព្រះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរិវេណនោះមិនត្រូវភិក្ខុ
 ទាំងឡាយចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ

អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន កិក្ខុវេ វទទហុប្បវារណាយ
 សកិក្ខុកា អាវសា អកិក្ខុកោ អនាវសោ កន្ត្រោ
 អញ្ញត្រ សធឿន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន កិក្ខុវេ
 វទទហុប្បវារណាយ សកិក្ខុកា អាវសា អកិក្ខុកោ
 អាវសោ វ អនាវសោ វ កន្ត្រោ អញ្ញត្រ សធឿន
 អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន កិក្ខុវេ វទទហុប្បវារណាយ
 សកិក្ខុកា អនាវសា អកិក្ខុកោ អាវសោ កន្ត្រោ
 អញ្ញត្រ សធឿន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន កិក្ខុវេ
 វទទហុប្បវារណាយ សកិក្ខុកា អនាវសា អកិក្ខុ-
 កោ អនាវសោ កន្ត្រោ អញ្ញត្រ សធឿន អញ្ញត្រ
 អន្តរាយា ។ ន កិក្ខុវេ វទទហុប្បវារណាយ សកិក្ខុ-
 កា អនាវសា អកិក្ខុកោ អាវសោ វ អនាវសោ
 វ កន្ត្រោ អញ្ញត្រ សធឿន អញ្ញត្រ អន្តរាយា
 ។ ន កិក្ខុវេ វទទហុប្បវារណាយ សកិក្ខុកា
 អាវសា វ អនាវសា វ អកិក្ខុកោ អាវសោ កន្ត្រោ
 អញ្ញត្រ សធឿន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន កិក្ខុវេ
 វទទហុប្បវារណាយ សកិក្ខុកា អាវសា វ អនាវសា វ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះមិនត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅ
 កាន់អនាវាស (ទីមិនមែនអាវាស) ដែលគ្មានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ
 រៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណ
 នោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាស
 ដែលគ្មានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែល
 មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែ
 ភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ
 មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ
 រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ
 ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែង
 តែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ
 មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែល
 គ្មានភិក្ខុទេ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬពីអនា-

យវាណត្ថកថា ៩ ធម្មប្បវរណយ គន្លង

អភិក្កុកោ អនាវសោ គន្លងោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
 អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ ឥន្ទហុប្បវរណាយ សភិក្កុកា
 អាវសា វា អនាវសា វា អភិក្កុកោ អាវសោ វា
 អនាវសោ វា គន្លងោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
 អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ ឥន្ទហុប្បវរណាយ សភិក្កុកា
 អាវសា សភិក្កុកោ អាវសោ គន្លងោ យត្ថស្ស
 ភិក្ខុ ឆាឆាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
 អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ ឥន្ទហុប្បវរណាយ សភិក្កុកា
 អាវសា សភិក្កុកោ អនាវសោ គន្លងោ យត្ថស្ស ភិក្ខុ
 ឆាឆាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។
 ន ភិក្ខុវេ ឥន្ទហុប្បវរណាយ សភិក្កុកា អាវសា ស
 ភិក្កុកោ អាវសោ វា អនាវសោ វា គន្លងោ យត្ថស្ស
 ភិក្ខុ ឆាឆាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា
 ។ ន ភិក្ខុវេ ឥន្ទហុប្បវរណាយ សភិក្កុកា អនាវ
 សា សភិក្កុកោ អាវសោ ។ បេ ។ អនាវសោ ។ បេ ។
 អាវសោ វា អនាវសោ វា គន្លងោ យត្ថស្ស ភិក្ខុ

បរិវារណក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបរិវារណានោះ

វាសវ័យ មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាណាវាសវ័យ គ្មានភិក្ខុទេ វៀវលែងតែសង្ឃ
 វៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរិវារណា
 នោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសប្តុអនាវាសវ័យ មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាណា
 វាសប្តុអនាវាសវ័យ គ្មានភិក្ខុទេ វៀវលែងតែសង្ឃ វៀវលែងតែភិក្ខុមាន
 ការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរិវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញ
 ពីអាវាសវ័យ មានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសវ័យ មានភិក្ខុនោះទេ គឺអាវាសណា
 ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀវលែងតែសង្ឃ វៀវលែងតែភិក្ខុ
 មានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរិវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុ
 ចេញពីអាវាសវ័យ មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាណាវាសវ័យ មានភិក្ខុទេ គឺអាណា
 វាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា វៀវលែងតែសង្ឃ វៀវ
 លែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរិវារណានោះ
 មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសវ័យ មានភិក្ខុ ទៅកាន់អាណាវាសប្តុអនាវាសវ័យ
 មានភិក្ខុទេ គឺអាណាវាសប្តុអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា
 វៀវលែងតែសង្ឃ វៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងថ្ងៃបរិវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាណាវាសវ័យ មានភិក្ខុ ទៅកាន់
 អាវាសវ័យ មានភិក្ខុទេ ។ បេ ។ ទៅកាន់អាណាវាស ។ បេ ។ ទៅកាន់អាណា
 វាសប្តុអនាវាសទេ គឺអាណាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាស

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

នា នាសំវាសកា អញ្ញត្រិ សធឿន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។
 ន ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា
 អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ
 ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា កន្តព្វោ យត្តស្ស្គ
 ភិក្ខុ នា នាសំវាសកា អញ្ញត្រិ សធឿន អញ្ញត្រិ អន្តរ-
 យា ។ កន្តព្វោ ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា
 អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ
 ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្តស្ស្គ ភិក្ខុ ស-
 មា នសំវាសកា យំ ជញ្ញា សកោមិ អដ្ឋេវ កន្តិ ។
 កន្តព្វោ ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវា-
 សា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។
 អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្តស្ស្គ ភិក្ខុ សមា នសំវា-
 សកា យំ ជញ្ញា សកោមិ អដ្ឋេវ កន្តិ ។ កន្តព្វោ
 ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា
 អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ផ្សេងគ្នា រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសប្តូអនាវាស
ដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស
ទេ ។ បេ ។ ទៅកាន់អាវាសប្តូអនាវាសទេ គឺអាវាសប្តូអនាវាសណាដែល
មានពួកភិក្ខុមានសំរាសផ្សេងគ្នា រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែភិក្ខុមានការ
អន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះភិក្ខុគួរចេញពីអា-
វាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។ បេ ។ ទៅកាន់អនា-
វាស ។ បេ ។ ទៅកាន់អាវាសប្តូអនាវាស គឺអាវាសប្តូអនាវាសណាដែលមាន
ពួកភិក្ខុមានសំរាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណា អាត្មាអញ
អាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណ
នោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ
បាន ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស ។ បេ ។ ទៅកាន់អាវាសប្តូអនាវាស គឺអាវាស
ប្តូអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំរាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថា
អាវាសណា អាត្មាអញអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអាវាសប្តូអនាវាសដែលមានភិក្ខុ
ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។ បេ ។ ទៅកាន់អនាវាស ។ បេ ។

បរិណេត្តកថា ៨ ភិក្ខុនិយា និស័ន្ទបរិសាយ បរិវេត្តំ

។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្តស្ស ភិក្ខុ ស-
មាទសំភសកា យំ ជញ្ញា សកោមិ អន្លេវ កន្តិ ។

(១៧) ន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា និស័ន្ទបរិសាយ បរិវេ-
ត្តំ យោ បរិវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ន ភិក្ខុវេ សិក្ខុ-
មារោយ ន សាមណេវស្ស ន សាមណេវិយា ន សិក្ខុ
បច្ចុក្ខាតកស្ស ន អន្លេវត្តំ អន្លេវបដ្ឋកស្ស និស័ន្ទបរិ-
សាយ បរិវេត្តំ យោ បរិវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ន
ភិក្ខុវេ អាបត្តិយា អនស្សនេ ទុក្ខត្តកស្ស និស័ន្ទបរិ-
សាយ បរិវេត្តំ យោ បរិវេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតតោ ។
ន អាបត្តិយា អប្បជិករម្មេ ទុក្ខត្តកស្ស ន ទាមិកាយ
ទិដ្ឋិយា អប្បជិនិស្សកេ ទុក្ខត្តកស្ស និស័ន្ទបរិសាយ
បរិវេត្តំ យោ បរិវេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតតោ ។
ន បណ្ឌកស្ស និស័ន្ទបរិសាយ បរិវេត្តំ យោ
បរិវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ន បេយ្យសំភស-
កស្ស ន តិក្ខុយប្បក្កន្តកស្ស ន តិក្ខុនកស្ស

បរិវារណក្ខន្ធកៈ កាលភិក្ខុនិគមិសិទ្ធសុទ្ធក្នុងហើយ ភិក្ខុនិគមិសិទ្ធកៈ

ទៅកាន់អាវាសប្តុកនាវាស គឺអាវាសប្តុកនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមាន
សំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណា អាត្មាអញអាចទៅកាន់
ក្នុងថ្ងៃនេះជាប្រាកដ ។

(៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវារណាក្នុងបរិសទ្ធា
ដែលមានភិក្ខុអង្គីយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរិវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវារណាក្នុងបរិសទ្ធាដែលមាននាងសិក្ខុ-
បាទា សាមណេរ សាមណេរី បុគ្គលអកលាសិក្ខា បុគ្គលអកត្រូវអន្តមវត្ថុ
អង្គីយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរិវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវារណាក្នុងបរិសទ្ធាដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើក
វត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិអង្គីយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរិវារណា ត្រូវ
រិទ្ធយធារិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។ មិនត្រូវ
ភិក្ខុបរិវារណាក្នុងបរិសទ្ធាដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែង
អាបត្តិ ភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះទង្គិកក្នុងអង្គីយជាមួយផងទេ
ភិក្ខុណាបរិវារណា ត្រូវរិទ្ធយធារិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ ។ មិនត្រូវភិក្ខុ
បរិវារណាក្នុងបរិសទ្ធាដែលមានបណ្ឌិត (ខ្ចើយ) អង្គីយជាមួយផងទេ ភិក្ខុ
ណាបរិវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបរិវារណាក្នុងបរិសទ្ធាដែល
មានបុគ្គលជាថេយ្យសំវាសក៍^(១) បុគ្គលគេចទៅចូលសាសន៍តិរិយ តិរិយាន

១ ល្អចសំវាស ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ន មាតុយាតកកស្ស ន បិតុយាតកកស្ស ន អាហាន្ត-
 យាតកកស្ស ន ភិក្ខុជំនួសកកស្ស ន សង្ឃកេនកកស្ស
 ន លោហិតុប្បាទកកស្ស ន ឧកតោស្សញ្ញនកកស្ស
 ជំសិទ្ធិបរិសាយ បវរេតតំ យោ បវរេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ន ភិក្ខុវេ ចារិវសិកប្បវរណាទានេន
 បវរេតតំ អញ្ញាត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ ន ច ភិក្ខុវេ
 អប្បវរណាយ បវរេតតំ អញ្ញាត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ ។

ទុតិយកាលាវរំ ជំដ្ឋិតំ ។

[២០] តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជន-
 បទេសុ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទហុប្បវរណាយ សញ្ញា-
 កយំ^(៦) អហោសិ ។ ភិក្ខុ នាសត្តិសុ តេវាចិកំ បវរេតតំ ។
 កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជានាបិ ភិក្ខុវេ ខ្មេ-
 វាចិកំ បវរេតតំ ។ ពាឡាតវំ សញ្ញាតវំ អហោសិ ។

៦ ឧ. សវរកាយតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

បុគ្គលអ្នកសម្លាប់មាតា អ្នកសម្លាប់បិតា អ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត អ្នក
 ទ្រុស្តភិក្ខុនី អ្នកបំបែកសង្ឃ អ្នកធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិត
 ព្រះពុទ្ធឱ្យពាន់ឡើង) បុគ្គលជាទុក្ខគោត្យញ្ញានកៈ (មនុស្សមានភេទព័រ)
 អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបរាណា ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរាណា ដោយឱ្យបរាណា ឈ្មោះថាបរិវាសិក
 (មានបរិសទ្យក្រោកចេញទៅហើយ) រៀនវិលនតែបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោក
 ចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបរាណាក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃ
 បរាណាទេ រៀនវិលនតែសង្ឃសាមគ្គីបរាណាចេញ ។

ចប់ ទុតិយកាលវារៈ ។

(៤០) ភិសម័យនោះឯង មានអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទកើត
 សញ្ជារភ័យ^(១) ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងបរាណា
 ជាតេវចិកាបរាណា (បរាណាជាគំរប់ព្យាជន) បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុបរាណាជាទ្វេវចិកាបរាណា
 (បរាណាជាគំរប់ព័រជន) បាន ។ (កាលនោះ) សញ្ជារភ័យដ៏ក្លាខ្លាំង

១ ភ័យដែលកើតអំពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ ។

បរិវារកថាខុទ្ទក (ព្រឹកបិណ្ឌិកា) បរិវារក

ភិក្ខុ នាសត្វីសុ ខ្មែរវាចិកំ បវាវេត្តំ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ឯតវាចិកំ បវា-
 វេត្តំ ។ វារាជ្ជិកំ សញ្ញាភយំ អហោសិ ។ ភិក្ខុ
 នាសត្វីសុ ឯតវាចិកំ បវាវេត្តំ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ សមាជវស្សីកំ
 បវាវេត្តំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញា-
 វស្សី អាវាសេ ភទបុប្ផាវណាយ មនុស្សហិ នានំ
 ទេន្តេហិ យេកុយ្យេន វត្តំ ខេចិតា ហោតិ ។ អថខោ
 តេសំ ភិក្ខុវេ ឯតទហោសិ ឥមេហិ មនុស្សហិ នានំ
 ទេន្តេហិ យេកុយ្យេន វត្តំ ខេចិតា សចេ សង្កេ តេ-
 វាចិកំ បវាវេស្សតិ អប្បវាវតោ វ សង្កេ កវស្សតិ
 អថាយំ វត្តំ វិភាយិស្សតិ តតិ ទុ ខោ អម្រេហិ មដ្ឋិ-
 បដ្ឋិតត្វត្តំ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។ ឥន បន
 ភិក្ខុវេ អញ្ញាវស្សី អាវាសេ ភទបុប្ផាវណាយ មនុស្ស-
 ហិ នានំ ទេន្តេហិ យេកុយ្យេន វត្តំ ខេចិតា ហោតិ ។

បរវណ្ណក្នុង: ការបរវណ្ណជាតេវចិកាបរវណ្ណនាដើម

ជាងមុនកើតឡើងទៀត ។ ពួកភិក្ខុមិនអាចនឹងបរវណ្ណជាទ្វេវចិកាបរវណ្ណបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបរវណ្ណជាឯកវចិកាបរវណ្ណ (បរវណ្ណនៃម្តងៗ) បាន ។ សញ្ជាត្រយក៏ក្លាទាំងជាងមុនកើតឡើងទៀត ។ (កាលនោះ) ពួកភិក្ខុមិនអាចបរវណ្ណជាឯកវចិកាបរវណ្ណបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបរវណ្ណជាសមានវស្សកាបរវណ្ណ (ឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សស្មើៗ គ្នាបរវណ្ណព្រមគ្នា) បាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអារាមមួយមានពួកមនុស្ស (មក) ឲ្យទានក្នុងវិថូបរវណ្ណនោះ អស់ពត្រីជាច្រើន (ជិតភ្នំ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះឲ្យទានអស់ពត្រីជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបរវណ្ណជាតេវចិកាបរវណ្ណសង្ឃនឹងបរវណ្ណមិនទាន់ ដ្បិតពត្រីនេះជិតភ្នំហើយ តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអារាមណាមួយមានពួកមនុស្សឲ្យទានក្នុងវិថូបរវណ្ណនោះ អស់ពត្រីជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងទី

វិនយបំណិកេ មហាវគ្គោ

តត្រ ចេ ភិក្ខុនំ ឃំ ហោតិ មនុស្សេហិ នានំ ទេន្តេហិ
 យេកុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវា-
 វេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ កវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ
 វិកាយំស្សតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពាលេន សង្ឃោ
 ញាបេតញោ សុណានុ មេ កន្លេ សង្ឃោ មនុស្សេហិ
 នានំ ទេន្តេហិ យេកុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ។ សតេ
 សង្ឃោ តេវាចិកំ បវាវេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ
 កវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិកាយំស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកល្យំ សង្ឃោ ទ្រវាចិកំ ឯកវាចិកំ សមាទវស្ស-
 តំ បវាវេយ្យតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្សី អាវា-
 សេ ឥទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុហំ ធម្មំ កណ្តោហិ សុត្តន្ត-
 កេហិ សុត្តន្តំ សង្កាយន្តេហិ វិនយធរេហំ វិនយំ វិនិច្ឆ័-
 នន្តេហិ ធម្មកថិកេហិ ធម្មំ សាកក្ខន្តេហិ ភិក្ខុហំ ក-
 លហំ ករោន្តេហិ យេកុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ ។
 តត្រ ចេ ភិក្ខុនំ ឃំ ហោតិ ភិក្ខុហំ កលហំ ករោ-
 ន្តេហិ យេកុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ
 បវាវេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ កវិស្សតិ អថាយំ

វិទយបំណិក មហាវគ្គ

នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្សដែលឲ្យបានអស់រាត្រីជា
 ច្រើន បើសង្ឃនឹងបរាណជាតេវចំកាបរាណ សង្ឃនឹងបរាណមិន
 ទាន់ ដ្បិតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ ។ ត្រូវភ័ក្ត្រដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិតមាន) ពួកមនុស្សអ្នកឲ្យ
 បានអស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបរាណជាតេវចំកាបរាណ សង្ឃ
 នឹងបរាណមិនទាន់ទេ ដ្បិតរាត្រីជិតភ្លឺហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរ
 ដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរាណ ជាទ្វេវចំកាបរាណ ជាឯកវចំកា-
 បរាណ ជាសមានវស្សកាបរាណ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសា-
 សនានេះបើក្នុងអាវសណាមួយមានពួកភិក្ខុនិយាយធម៌ ពួកភិក្ខុរៀនព្រះ
 សូត្រសង្គាយនា (ផ្ទៀងផ្ទាត់) ព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុជាំវិនយធរវិនិច្ឆ័យ
 វិន័យ ពួកភិក្ខុធម្មកថិកសាក្ខីធម៌ ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ក្នុងថ្ងៃ
 បរាណនោះ អស់រាត្រីជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុក្នុងអាវសនោះមាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា អស់រាត្រីជាច្រើន
 បើសង្ឃនឹងបរាណ ជាតេវចំកាបរាណ សង្ឃនឹងបរាណមិនទាន់

បរិវាណក្ខត្តកេ តេវចីកាទំ បរិវាណ

រត្តំ វិកាយំ ស្សត្តំ ។ ព្យុត្តន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ខេប
 ញាបេតត្យោ សុណានុ មេ ភន្តេ សង្ខេប ភិក្ខុហិ ក-
 លហំ ករោន្តេហិ យេកុយ្យេន រត្តំ ខេបិតា ។ សច
 សង្ខេប តេវចីកំ បវរេស្សត្តំ អប្បវារិតា វ សង្ខេប
 ភវិស្សត្តំ អថាយំ រត្តំ វិកាយំ ស្សត្តំ ។ យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ខេប ទ្រេវចីកំ ឯតវចីកំ សមាណស្សីកំ
 បវរេយ្យតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ
 ជនបទេសុ អញ្ញាតស្មី អាវសេ តទហុប្បវរណាយ
 មហាភិក្ខុសង្ខេប សង្ឃិបតិតោ ហោតិ ។ បរិត្តញ អ-
 នោស្សីកំ ហោតិ មហា ច មេយោ ឧត្តតោ ហោតិ ។
 អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទេហោសិ អយំ ខោ មហាភិក្ខុ-
 សង្ខេប សង្ឃិបតិតោ បរិត្តញ អនោស្សីកំ មហា ច មេ-
 យោ ឧត្តតោ សច សង្ខេប តេវចីកំ បវរេស្សត្តំ អប្ប-
 វារិតា វ សង្ខេប ភវិស្សត្តំ អថាយំ មេយោ បរស្សិស្សត្តំ
 កដំ នុ ខោ អម្ពេហិ បដិបង្ខិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯត-
 មត្តំ អាហេចេសុ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតស្មី

បរិវារណាត្ថដ្ឋកៈ ការបរិវារណាតាតេវាចិការបរិវារណាតាដើម

ព្រោះពត្រិទៀបភ្លឺហើយ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលទ្វាសប្រតិពាលឲ្យសង្ឃដឹងថា
 បតិព្រិព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពួកភិក្ខុធ្វើសេចក្តីឈ្មោះគ្នា
 អស់ពត្រិជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបរិវារណាជាតេវាចិការបរិវារណា សង្ឃ
 នឹងបរិវារណាមិនទាន់ ព្រោះពត្រិទៀបភ្លឺហើយ បើក្នុងមានកាលគួរដល់
 សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរិវារណា ជាទ្វេវាចិការបរិវារណា ជាឯកវាចិការបរិ-
 វារណា ជាសមានវស្សិការបរិវារណា ។ ក្នុងពាក្យសម្តែង ក្នុងកោសលដទ-
 បទមានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នាក្នុងវិច្ឆបរិវារណានោះ ទីដែលគត់ភ្លៀងក៏តិច
 មហាមេឃក៏តាំងឡើង (គឺនឹងធ្លាក់ភ្លៀងធំ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះប្រជុំគ្នាច្រើនម៉្លោះ ទីដែលគត់ភ្លៀង
 ក៏តិច មហាមេឃក៏តាំងឡើងហើយ បើសង្ឃនឹងបរិវារណាជាតេវាចិការបរិ-
 វារណា សង្ឃនឹងបរិវារណាមិនហើយជាប្រាកដ ភ្លៀងនេះនឹងធ្លាក់ចុះមិន
 ទាន គួរពួកយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរ
 ខ្លះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងភាវសណាមួយមានភិក្ខុសង្ឃច្រើន

វិទយបំជិតេ មហាវិញ្ញា

អាវាសេ តទឃុប្បវារណាយ មហាកិក្ខុសង្ឃេ សង្ខប-
តិភោ ហោតិ ។ បរិត្តញ្ច អនោវស្សីកំ ហោតិ មហា ច
មេយោ ឧក្កតោ ហោតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនំ ឃំ ហោតិ
អយំ ខោ មហាកិក្ខុសង្ឃេ សង្ខបតិភោ បរិត្តញ្ច អនោ-
វស្សីកំ មហា ច មេយោ ឧក្កតោ សចេ សង្ឃេ តេវាចិកំ
បវាសេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃេ ភិស្សតិ អថាយំ
មេយោ វស្សីស្សតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុមា បដិវាលេន
សង្ឃេ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃេ អយំ
មហាកិក្ខុសង្ឃេ សង្ខបតិភោ ។ បរិត្តញ្ច អនោវស្សីកំ
មហា ច មេយោ ឧក្កតោ ។ សចេ សង្ឃេ តេវាចិកំ
បវាសេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃេ ភិស្សតិ អថាយំ មេ-
យោ វស្សីស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃេ
ទ្វេវាចិកំ ឯតវាចិកំ សមាវស្សីកំ បវាសេយ្យតិ ។
ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្សី អាវាសេ តទឃុប្បវារណា-
យ វាជន្តវាយោ ហោតិ ។ មេ ។ ចោវន្តវាយោ ហោតិ ។
អក្សន្តវាយោ ហោតិ ។ ឧទកន្តវាយោ ហោតិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ទីគត់ភ្ញៀវក៏តិច ភ្ញៀវធំក៏តាំងឡើងហើយ ។

បើពួកភិក្ខុក៏អាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុសង្ឃនេះ

ប្រជុំគ្នាច្រើនដល់ម៉្លោះ ទីដែលគត់ភ្ញៀវក៏តិច ភ្ញៀវធំក៏តាំងឡើងហើយ

បើសង្ឃនឹងបរាណជាតេវចំកាបរាណ សង្ឃនឹងបរាណមិនហើយជា

ប្រាកដ ភ្ញៀវនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពាលឲ្យសង្ឃ

ដឹងថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដំបំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ភិក្ខុសង្ឃ

នេះប្រជុំគ្នាច្រើនណាស់ ។ ទីគត់ភ្ញៀវក៏តិច ភ្ញៀវធំក៏តាំងឡើងហើយ ។

បើសង្ឃនឹងបរាណ ជាតេវចំកាបរាណ សង្ឃនឹងបរាណមិនហើយ

ជាប្រាកដ ភ្ញៀវនេះធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ

សង្ឃគប្បីបរាណ ជាទេវចំកាបរាណ ជាឯកវចំកាបរាណ ជាសមាន-

វស្សកាបរាណ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាស

ណាមួយមានការអន្តរាយអំពីស្តេច ក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ ។ បេ ។ មានការ

អន្តរាយអំពីចោរ ។ មានការអន្តរាយអំពីភ្លើង ។ មានការអន្តរាយអំពីទឹក ។

បរិវារណក្ខត្តកេ (វេវាបិរាទិកា) បរិវារណ

មនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។ អមនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។
 វាឡន្តរាយោ ហោតិ ។ សិរីសមន្តរាយោ ហោតិ ។
 បិរិតន្តរាយោ ហោតិ ។ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ហោតិ ។
 តត្រ មេ កិត្តនំ ឃំ ហោតិ អយំ ទោ ព្រហ្មច-
 រិយន្តរាយោ សមេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវាវស្សតិ
 អប្បវរិតោ វ សង្ឃោ កវិស្សតិ អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្ត-
 រាយោ កវិស្សតិ ។ ព្យត្តេន កិត្តនា បដិសាលេន
 សង្ឃោ ញាមេតព្វោ សុណានុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ សមេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវាវស្សតិ
 អប្បវរិតោ វ សង្ឃោ កវិស្សតិ អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្ត-
 រាយោ កវិស្សតិ ។ យទំ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ
 ទ្វេវាចិកំ ឯកវាចិកំ សមាទវស្សិកំ បវាវយ្យតិ ។

[៤០] តេន ទោ បន សមយេន ធាតុក្កិយា កិត្ត
 សាបត្តិកា បវាវន្តំ ។ កកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។
 ន កិត្តវេ សាបត្តិកេន បវាវតត្ថំ យោ បវាវយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុដាណមិ កិត្តវេ យោ សា-

បរិវារណក្កន្តៈ ការបរិវារណជាតេវចិកាបរិវារណជាដើម

មានការអន្តរាយអំពីមនុស្ស ។ មានការអន្តរាយអំពីអមនុស្ស (មានខ្មោចបិសាចជាដើម) ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វល្អិត (ពស់ក្អកពស់ធំ) ។ មានការអន្តរាយដល់ជីវិត ។ មានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ។ បើពួកភិក្ខុក៏អាចសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបរិវារណជាតេវចិកាបរិវារណ សង្ឃនឹងបរិវារណមិនហើយជាប្រាកដ នឹងមានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមិនខាន ។ ត្រូវភិក្ខុត្រាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បតីត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នេះជាការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបរិវារណជាតេវចិកាបរិវារណ សង្ឃនឹងបរិវារណមិនហើយជាប្រាកដ ការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមុខជានឹងកើតឡើងមិនខាន ។ បើក្នុងមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរិវារណជាទ្វេវចិកាបរិវារណ ជាឯកវចិកាបរិវារណ ជាសមានវស្សិកាបរិវារណ ។

(៤១) ក៏សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមានអាបត្តិ (ថាត្រូវអាបត្តិ) ហើយបរិវារណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបរិវារណទេ ភិក្ខុណាបរិវារណ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាបត្តិហើយបរិវារណ

វិធីបិណ្ឌ មហាវេទ

បត្តិកោ បវរេតិ តស្ស ឱកាសំ កាវហេត្វា អាបត្តិ-
 យា ចោទេត្តន្តំ ។ តេន ចោ បន សមយេន ធាត្វិយា
 ភិក្ខុ ឱកាសំ កាវហេត្វេ មាណ ទ ស្មន្តំ ឱកាសំ
 កាតុំ ។ ភក្កតោ វេតមត្តំ អាហារេសុំ ។ អនុជានាមិ
 ភិក្ខុវេ ឱកាសំ អករោន្តស្ស បវរណំ វេហេតុំ វេត្ត
 បន ភិក្ខុវេ វេហេត្វា តទេហ្មប្បវរណាយ ចានុទ្ធសេ
 វា បណ្ណាសេ វា តស្មី បុគ្គលេ សម្មុទ្ធិក្ខតេ សម្ម័-
 មជ្ឈេ ធម្មាបារិតំ សុណានុ មេ កន្លេ សម្មេក ឥត្តន្ទា-
 មោ បុគ្គលោ សាបត្តិកោ បវរេតិ តស្ស បវរណំ
 វេហេតុំ ន តស្មី សម្មុទ្ធិក្ខតេ បវរេតត្វន្តំ ។ វេហេតុ
 ហោតិ បវរណាតិ ។ តេន ចោ បន សមយេន
 ធាត្វិយា ភិក្ខុ បុម្ភាតំ វេសណ ភិក្ខុ បវរណំ
 វេហេតុំ បដិកថេវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខុវេ អនាបត្តិកោនំ
 អត្តស្មី អការណោ បវរណំ វេហេតុំ បវរិតានម្ប
 បវរណំ វេហេតុំ ។ ភក្កតោ វេតមត្តំ អាហារេសុំ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសុំធ្វើឧកាសហើយចោទអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។
 ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលដែលភិក្ខុឯទៀតសុំឧកាសមិនប្រា-
 ថ្នានឹងបើកឧកាសឲ្យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យយាត់នូវបវរណាដល់ភិក្ខុដែលមិនធ្វើឧកាស (មិនបើកឲ្យ)
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវយាត់បវរណា យ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុសូត្រក្នុង
 កណ្តាលសង្ឃចំពោះបុគ្គលនោះដែលមានក្នុងទីចំពោះមុខក្នុងថ្ងៃបវរណា
 នោះគឺថ្ងៃទី ១២ ឬថ្ងៃទី ១៥ ថា បតិទ្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 បុគ្គលឈ្មោះនេះប្រកបដោយអាបត្តិហើយបវរណា ខ្ញុំសូមយាត់នូវបវរ-
 ណារបស់បុគ្គលនោះ មិនគួរសង្ឃបវរណានឹងបុគ្គលនោះដែលមានក្នុងទី
 ចំពោះមុខទេ ។ បវរណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានយាត់ហើយ ។ ក៏សម័យ
 នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់មុខជា
 នឹងយាត់បវរណារបស់ពួកយើងជាមុនហើយ ក៏តាំងរុក្ខរះយាត់បវរណា
 ដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុ
 អ្វី ថែមទាំងយាត់បវរណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបានបវរណាហើយផង ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ

បរិវារណក្ខន្ធតេ បរិវារណា អដ្ឋបិតា បរិវារណា

ន ភិក្ខុវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខុនំ អនាបត្តិកានំ អវត្តស្មី
អការណេ បរិវារណា វេយ្យេត្តា យោ វេយ្យេ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ ន ច ភិក្ខុវេ បរិវារិតានម្បិ បរិវារណា វេយ្យេ-
ត្តា យោ វេយ្យេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៤៤] ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ វេយ្យេត្តា ហោតិ បរិវារណា ។

ឯវំ អដ្ឋបិតា ។ កថេត្តា ភិក្ខុវេ អដ្ឋបិតា ហោតិ ប-
រិវារណា ។ តេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខុវេ បរិវារណាយ ភា-
សិតាយ លបិតាយ បរិយោសិតាយ បរិវារណំ វេយ្យេតិ
អដ្ឋបិតា ហោតិ បរិវារណា ទ្វេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខុវេ
ឯតេវាចិកាយ ចេ ភិក្ខុវេ សមាទវស្សិតាយ ចេ ភិក្ខុវេ
បរិវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ បរិយោសិតាយ បរិ-
វារណំ វេយ្យេតិ អដ្ឋបិតា ហោតិ បរិវារណា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ
អដ្ឋបិតា ហោតិ បរិវារណា ។ កថេត្តា ភិក្ខុវេ វេយ្យេត្តា

បរវារណត្ថុត្ថៈ បរវារណដែលភិក្ខុបានឃាត់នឹងបរវារណដែលភិក្ខុមិនបានឃាត់

អង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឃាត់បរវារណដល់
ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធដែលមិនត្រូវអាបត្តិដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ
អ្វីទេ ភិក្ខុណា ឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន
ត្រូវឃាត់បរវារណដល់ពួកភិក្ខុដែលបានបរវារណហើយទេ ភិក្ខុណា ឃាត់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(២២) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរវារណដែលភិក្ខុបានឃាត់ហើយ
ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។ បរវារណដែលភិក្ខុឃាត់មិនបានដូចមានសេចក្តី
តទៅនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរវារណដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាននោះ
តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បរវារណចំពោះតេវចិ-
កាបរវារណដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់
ស្រែចហើយ បរវារណឈ្មោះថាភិក្ខុឃាត់មិនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុឃាត់បរវារណចំពោះទ្វេវចិកាបរវារណ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
ឃាត់បរវារណចំពោះឯកវចិកាបរវារណ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់
បរវារណចំពោះសមានវស្សកាបរវារណ ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បាន
ពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រែចហើយ បរវារណឈ្មោះថាភិក្ខុឃាត់មិន
បានឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរវារណដែលភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ដូច
បានសំដែងមកនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បរវារណដែលឈ្មោះថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ បវរណា ។ តេវាចិ កាយ ចេ ភិក្ខុវេ បវរណាយ
 ភាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ^(១) បវរណំ
 វេចេតិ វេចិតា ហោតិ បវរណា ។ ទ្វេវាចិ កាយ ចេ ភិក្ខុវេ
 ឯកវាចិ កាយ ចេ ភិក្ខុវេ សមាទវស្ស្តិកាយ ចេ ភិក្ខុវេ
 បវរណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ
 បវរណំ វេចេតិ វេចិតា ហោតិ បវរណា ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ វេចិតា ហោតិ បវរណា ។

(៤៣) នធិ បន ភិក្ខុវេ ធនហុយ្យវរណាយ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស បវរណំ វេចេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ចេ ភិក្ខុ
 ជាទន្ធិ អយំ ខោ អាយស្មា អបរិស្សម្ពកាយ សមាទា-
 ហេ អបរិស្សទ្ធវេសមាទាហេ អបរិស្សទ្ធអាជីវេ ពាលោ
 អត្យត្តោ ន បដិពាលោ អនុយុត្តិយមាធា អនុយោកំ
 ទាតុន្តំ ។ អលំ ភិក្ខុ មា ភិក្ខុនំ មា កលហំ មា
 វិក្កហំ មា វិវាទន្តំ ឌីមទ្ធិត្វា សង្ឃេន បវរេតតំ ។

១ ន. បរិយោសិតាយ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុយាត់បាននោះតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុយាត់បរា-
 ណា ចំពោះគេវាចិកាបវរណាដែលសង្ឃបានស្រ្តីហើយ បានពោល
 ហើយតែមិនទាន់ចប់ បរាណាឈ្មោះថាភិក្ខុបានយាត់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុយាត់បរាណា ចំពោះទ្វេវាចិកាបវរណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុយាត់បរាណា ចំពោះឯកវាចិកាបវរណា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើភិក្ខុយាត់បរាណា ចំពោះសមានវស្សិកាបវរណា ដែលសង្ឃ
 បានស្រ្តីហើយ បានពោលហើយតែមិនទាន់ចប់ បរាណាឈ្មោះថាភិក្ខុ
 បានយាត់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរាណាឈ្មោះថាភិក្ខុបាន
 យាត់ហើយដូចពោលមកនេះឯង ។

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាមានភិក្ខុ
 យាត់បរាណា ចំពោះភិក្ខុផងគាត់ដៃថ្ងៃបរាណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុឯទៀត
 បានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយសមាចារមិន
 បរិសុទ្ធ^(១) មានវិចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ^(២) មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ^(៣) ល្ងង់
 មិនគ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរក៏មិនអាចឱ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវ
 សង្ឃសង្រួបសង្រួមថា វិនិក្ខុកុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្មោះ
 គា កុំទាស់វែងគា កុំធ្វើការវិវាទគាឡើយ ដូច្នោះហើយ សឹមបរាណា ចុះ ។

១ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយកាយមិនបរិសុទ្ធ ។ ២ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិដោយវាចាមិនបរិសុទ្ធ ។
 ៣ សេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតមិនបរិសុទ្ធ ។

បរិវារណក្ខត្តកេ ភិក្ខុស្ស បរិវារណបឋមំ

ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស
 បវារណំ វេបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខុ ជានន្តិ
 អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អបរិ-
 សុទ្ធវិសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ
 ន បដិពលោ អនុយុត្តិយមាទោ អនុយោគំ នាតុន្តិ ។
 អលំ ភិក្ខុ មា កណ្ណំ មា កលហំ មា វិក្កហំ មា
 វិវាទន្តិ ធិមទ្ធិត្វា សង្ឃេន បវារេតតំ ។ ឥធិ បទ
 ភិក្ខុវេ តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ
 វេបេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខុ ជានន្តិ អយំ ខោ
 អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវិសមា-
 ចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិព-
 លោ អនុយុត្តិយមាទោ អនុយោគំ នាតុន្តិ ។ អលំ
 ភិក្ខុ មា កណ្ណំ មា កលហំ មា វិក្កហំ មា វិវាទន្តិ
 ធិមទ្ធិត្វា សង្ឃេន បវារេតតំ ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ
 តទហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ វេបេតិ ។
 តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញោ ភិក្ខុ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា

បរិវារណកូន្តរៈ ការឃាត់ទ្រូបរិវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា

មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុយាត់បរិវារណា ចំពោះភិក្ខុផង
 គ្នាក៏ដៃថ្ងៃបរិវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានវិចីសមាចារមិន
 បរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្ងង់មិនឆ្ងាស់ កាលបើមានគេចោទសួរ
 ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ឃសង្ខេបសង្ខេបថា នៃភិក្ខុ កុំ
 ឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នា
 ឡើយដូច្នោះហើយ សម្របរិវារណា ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាស-
 នានេះ បើភិក្ខុយាត់បរិវារណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក៏ដៃថ្ងៃបរិវារណានោះ ។ បើ
 ពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយ-
 សមាចារបរិសុទ្ធ មានវិចីសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ល្ងង់
 មិនឆ្ងាស់ កាលបើមានគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវ
 សង្ឃសង្ខេបសង្ខេបថា នៃភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា
 កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នោះហើយ សម្របរិវារណាចុះ ។ មាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុយាត់បរិវារណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក៏ដៃថ្ងៃ
 បរិវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ

វិទ្យាបដិពោ មហាវិញ្ញា

បរិសុទ្ធកាយសមាទារោ បរិសុទ្ធវិសមាទារោ បរិ-
 សុទ្ធអាដិកោ ពាលោ អព្យតោ ន បដិពាលោ អនុយុញ្ជិ-
 យមាលោ អនុយោកំ ធាតុន្តំ ។ អលំ ភិក្ខុ មា ភន្តានំ
 មា កលហំ ហ វិក្ខហំ មា វិវាដន្តំ ឱមម្ពិត្តា សង្ខេប
 បរិវេតតំ ។ ឥត បន ភិក្ខុវេ តទេហុប្បវារណាយ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស បរិវាលំ វេសេតិ ។ តព្វោ ភិក្ខុ អព្វោ ភិក្ខុ
 ជាទន្តំ អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាទារោ
 បរិសុទ្ធវិសមាទារោ បរិសុទ្ធអាដិកោ បណ្ឌិតោ ព្យតោ
 មេធាវី បដិពាលោ អនុយុញ្ជិយមាលោ អនុយោកំ ធា-
 តុន្តំ ។ សោ ឃុវស្ស វេបដិយោ យំ ខោ ត្ថំ អារុសោ
 ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិវាលំ វេសេសិ តតិម្ពំ នំ វេសេសិ
 សីលវិបត្តិយា វេសេសិ អាចារិវត្តិយា វេសេសិ មិដ្ឋវិ-
 បត្តិយា វេសេសិតិ ។ សោ ចេ ឃុវ វេទយ្យ សីលវិបត្តិ-
 យោ វេសេមិ អាចារិវត្តិយា វេសេមិ មិដ្ឋវិបត្តិយា វេសេ-
 មិតិ ។ សោ ឃុវស្ស វេបដិយោ ជានាតិ បនាយស្មា
 សីលវិបត្តិ ជានាតិ អាចារិវត្តិ ជានាតិ មិដ្ឋវិបត្តិន្តំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឯងមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ
 តែល្ងង់មិនគ្មាន កាលគេចោទសួរក៏មិនអាចឱ្យគេចោទសួរបាន ។ (ត្រូវ
 សង្ឃសង្រួបសង្រួមថា កុំឡើយភិក្ខុ លោកកុំធ្វើក របងហេតុ កុំឈ្លោះ
 គ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នោះហើយ សឹមបរវរណាបុរៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុយាត់បរវរណា ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុង
 ថ្ងៃបរវរណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មាន
 អាយុនេះឯងមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអា-
 ជីវៈបរិសុទ្ធជាប់ ណ្ឌិតគ្មានមានប្រាជ្ញា កាលមានគេចោទសួរអាចឱ្យគេ
 ចោទសួរបាន ។ (ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុ-
 សោ លោកនេះឯងយាត់បរវរណា ចំពោះភិក្ខុនេះ លោកយាត់បរវរណា
 នោះព្រោះហេតុអ្វី លោកយាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ឬយាត់ព្រោះអាចារ-
 វិបត្តិ ឬយាត់ព្រោះទិដ្ឋវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុអ្នកយាត់នោះនិយាយយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំយាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ខ្ញុំយាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ខ្ញុំយាត់ព្រោះទិដ្ឋ-
 វិបត្តិ ។ (ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋវិបត្តិដែរឬ ។

បរិវារណក្ខត្តកេ ភិក្ខុស្ស បរិវារណប័បដំ

សោ ចេ ឃីវ វេទេយ្យ ជាតាមិ ខោ អហំ អាវុសោ សីលវិ-
 បត្តិ ជាតាមិ អាចារិបត្តិ ជាតាមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិដ្ឋំ ។ សោ
 ឃីវស្ស វេទនិយោ កតមា បទាវុសោ សីលវិបត្តិ កត-
 មា អាចារិបត្តិ កតមា ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ សោ ចេ ឃីវ វេទេយ្យ
 ចត្តារិ ចារាជិកានិ តេស សន្និទ្ធិសេសា អយំ សី-
 លវិបត្តិ ឥល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចានិទេសនិយំ ទុក្កដំ
 ទុក្កាសិតំ អយំ អាចារិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អន្តត្តាហំកោ
 ទិដ្ឋិ អយំ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ សោ ឃីវស្ស វេទនិយោ យំ
 ខោ ត្ថំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិវារំ ឋេសិ ទិដ្ឋេន
 ឋេសិ សុតេន ឋេសិ បរិសង្កាយ ឋេសិតំ ។ សោ
 ចេ ឃីវ វេទេយ្យ ទិដ្ឋេន វា ឋេសិ សុតេន វា ឋេសិ
 បរិសង្កាយ វា ឋេសិតំ ។ សោ ឃីវស្ស វេទនិយោ យំ
 ខោ ត្ថំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋេន បរិវារំ
 ឋេសិ កន្តេ ទិដ្ឋំ កន្តំ តេ ទិដ្ឋំ កថា តេ ទិដ្ឋំ
 កត្ត តេ ទិដ្ឋំ ចារាជិកេ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ សដ្ឋា-
 មិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ឥល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ
 ចានិទេសនិយំ ទុក្កដំ ទុក្កាសិតំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ

បរិវារណត្ថូន្តរៈ ការយាត់ទូរបរិវារណាដល់ភិក្ខុផងព្វ

បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ អាចារ្យវិបត្តិ
ទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាប្រាកដ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា
នៃអារុសោ ចុះដូចម្តេចហៅថាសីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថាអាចារ្យវិបត្តិ ដូច
ម្តេចហៅថាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថាបារាជីក ៤ សង្ឃា-
ទិសេស ១៣ នេះហៅថាសីលវិបត្តិ មុលច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសន័យ
ទុក្ខដ ទុក្ខាសិតនេះហៅថាអាចារ្យវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិនិមន្តគាហិកាទិដ្ឋិនេះហៅ
ថាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃ
អារុសោ លោកយាត់បរិវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ អ្នកយាត់ដោយឃើញ ឬ
យាត់ដោយឮ ឬយាត់ដោយរង្វៀស ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះ
ថា ខ្ញុំយាត់ដោយឃើញក្តី ខ្ញុំយាត់ដោយឮក្តី ខ្ញុំយាត់ដោយរង្វៀសក្តី ។
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ លោក
យាត់បរិវារណា ចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញ រត់លោកឃើញហេតុដូចម្តេច
លោកឃើញអ្នកនឹងបរិវារណានោះ លោកឃើញក្នុងកាលណា លោកឃើញ
ក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបារាជីក លោកឃើញដែរឬ កាល
ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនោះត្រូវ
អាបត្តិមុលច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសន័យ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិត លោកឃើញ

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

កត្ត ច ត្ថំ អហោសិ កត្ត ចាយំ ភិក្ខុ អហោសិ កត្តំ
 ត្ថំ ករោសិ កិរ្កាយំ ភិក្ខុ ករោតិ ។ សោ ច ឃំ
 វេទយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋន
 បវរណំ វេបេមិ អបិច សុតេន បវរណំ វេបេមិ ។ សោ
 ឃំ ឥមស្ស វេទិយោ យំ ខោ ត្ថំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ
 សុតេន បវរណំ វេបេសិ កិរិទ្ធេ សុតំ កិរិទ្ធំ តេ សុតំ
 កតា តេ សុតំ កត្ត តេ សុតំ ចារាជិកំ អជ្ឈបន្នោតិ
 សុតំ សជ្ឈទិសេសំ អជ្ឈបន្នោតិ សុតំ បុល្លច្ឆយំ
 ចាចិត្តិយំ ចាជិទេសនិយំ ទុក្កដំ ទុក្កាសិតំ អជ្ឈបន្នោ-
 តិ សុតំ ភិក្ខុស្ស សុតំ ភិក្ខុនិយា សុតំ សិក្ខុហនាយ
 សុតំ សាមណោស្ស សុតំ សាមណោនិយា សុតំ ឧបាស-
 កស្ស សុតំ ឧបាសិកាយ សុតំ វជ្ជនំ សុតំ វជមហា-
 មត្តានំ សុតំ វិត្តិយានំ សុតំ វិត្តិយ ស្សវកានំ សុតន្តិ ។
 សោ ច ឃំ វេទយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុ-
 នោ សុតេន បវរណំ វេបេមិ អបិច បរិសុដ្ឋាយ បវរណំ

វិនយោគីយ មហាវគ្គ

ដែរឬ ចំណែកលោកនៅក្នុងទីណា ឯភិក្ខុនេះនៅក្នុងទីណា លោកកំពុង
ធ្វើអ្វីខ្លះ ភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា វិនយោ-
ក្សសោ ខ្ញុំមិនមែនយាត់បក់រណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឃើញទេ ខ្ញុំយាត់
បក់រណាដោយឮទេតើ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាង
នេះថា វិនយោក្សសោ លោកយាត់បក់រណា ណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮ
លោកឮហេតុដូចម្តេចក្នុងបក់រណានោះ លោកឮអ្វី លោកឮក្នុងកាលណា
លោកឮក្នុងទីណា លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយឬ លោក
ឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវ
អាបត្តិប្រល័យ អាបត្តិបាចិត្តិយ បារាជិកទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាសិតហើយ
ឬ លោកឮពីភិក្ខុឬ លោកឮពីភិក្ខុនិឬ ឮពីនាងសិក្ខុមាធាឬ ឮពីសាម-
ណេរឬ ឮពីសាមណេរីឬ ឮពីឧបាសកឬ ឮពីឧបាសិកាឬ ឮពីស្តេចទាំង
ឡាយឬ ឮពីពួកមហាមាត្រស្តេចឬ ឮពីពួកភិក្ខុយ ឬ ឮពីពួកសាវ-
កត្តិយ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា វិនយោក្សសោ ខ្ញុំមិនបានយាត់
បក់រណា ចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮទេ ខ្ញុំយាត់បក់រណាដោយឃើញសទេតើ ។

បរិវាណាច្ឆន្ទកេ ភិក្ខុស្ស បរិវាណាបឋមំ

វេយ្យាគី ។ សោ វិវាស្ស វេយ្យាគីយោ យំ ទោ ភ្នំ អាវុសោ
 វេយ្យាគី ភិក្ខុនោ បរិស្ម័យោ បរិវាណំ វេយ្យាគី ភិ បរិ-
 ស្ម័យំ ភិក្ខុនំ បរិស្ម័យំ កាណា បរិស្ម័យំ កាត្ត បរិ-
 ស្ម័យំ ចារាជិកំ អជ្ឈបន្នោតិ បរិស្ម័យំ ស្ម័យនិសេ-
 សំ អជ្ឈបន្នោតិ បរិស្ម័យំ វិល្លុច្ឆយំ ចាចិត្តិយំ ចាជិ-
 នេសនិយំ ធុត្តនំ ធុត្តាសិកំ អជ្ឈបន្នោតិ បរិស្ម័យំ
 ភិក្ខុស្ស សុត្តា បរិស្ម័យំ ភិក្ខុនិយា សុត្តា បរិស្ម័យំ
 សិក្ខមាធាយ សុត្តា បរិស្ម័យំ សាមណោស្ស សុត្តា
 បរិស្ម័យំ សាមណោនិយា សុត្តា បរិស្ម័យំ ទិចាស-
 កស្ស សុត្តា បរិស្ម័យំ ទិចាសិកាយ សុត្តា បរិស្ម័-
 សំ វាជ្ជនំ សុត្តា បរិស្ម័យំ វាជ្ជមហាមត្តានំ សុត្តា
 បរិស្ម័យំ វិគ្គិយានំ សុត្តា បរិស្ម័យំ វិគ្គិយស្សវកានំ
 សុត្តា បរិស្ម័យំ ។ សោ វេ វិវាស្ស វេយ្យាគី ទោ អហំ
 អាវុសោ វេយ្យាគី ភិក្ខុនោ បរិស្ម័យោ បរិវាណំ វេយ្យាគី
 អបិច អហម្មំ^(១) ន វិវាណិ កេនចាហំ^(២) វេយ្យាគី
 ភិក្ខុនោ បរិវាណំ វេយ្យាគី ។ សោ វេ ភិក្ខុវេ ចោទ-
 កោ ភិក្ខុ អនុយោកេន វិញ្ញានំ ស្រាហ្មចារីនំ ចិត្តំ ន

១ ឧ. អហំ ។ ២ ឧ. កេន អហំ ។

បរិវារណត្ថន្តរៈ ការឃាត់ផ្លូវបរិវារណាដល់ភិក្ខុផង្កា

ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា វិនៃអាវុសោ លោក
 ឃាត់បរិវារណា ណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយរង្សៀស លោករង្សៀសដូចម្តេច
 ក្នុងបរិវារណានោះ ហេតុអ្វីក៏លោករង្សៀស លោករង្សៀសក្នុងកាល
 ណា លោករង្សៀសក្នុងទីណា លោករង្សៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារា-
 ជិកហើយឬ លោករង្សៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសហើយឬ
 លោករង្សៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថលច្នៃ បាចិត្តិយ បាជិទេសនិយ
 ទុក្ខដ ទុក្ខាស័តហើយឬ លោករង្សៀសព្រោះពួកភិក្ខុឬ លោករង្សៀស
 ព្រោះពួកភិក្ខុនិម្ម លោករង្សៀសព្រោះពួកសិក្ខុមានាឬ លោករង្សៀស
 ព្រោះពួកសាមណេរឬ លោករង្សៀសព្រោះពួកសាមណេរឬ លោក
 រង្សៀសព្រោះពួកឧបាសកឬ លោករង្សៀសព្រោះពួកឧបាសិកាឬ លោក
 រង្សៀសព្រោះពួកពួកស្តេចឬ លោករង្សៀសព្រោះពួកពួកមហាមាត្រ
 ស្តេចឬ លោករង្សៀសព្រោះពួកពួកតិរិយឬ លោករង្សៀសព្រោះពួក
 ពួកសាវកតិរិយឬ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា វិនៃអាវុសោ ខ្ញុំមិន
 មែនឃាត់បរិវារណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយរង្សៀសទេ មួយវិញទៀតខ្ញុំក៏មិន
 ដឹងថា ខ្ញុំឃាត់បរិវារណាចំពោះភិក្ខុនោះដោយហេតុអ្វីទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនធ្វើចិត្តរបស់ពួកសព្វហ្មចារីដាវីពាទ្យ

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាវាធជតិ អនុភវនោ ចុទ្ធិតោ ភិក្ខុតិ អលំ វេច-
 នាយ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អនុ-
 យោគេន វិញ្ញំនំ ស្រាវ្យាចារីនំ ចិត្តំ អាវាធជតិ សាទុ-
 ភវនោ ចុទ្ធិតោ ភិក្ខុតិ អលំ វេចនាយ ។ សោ ចេ
 ភិក្ខុវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អម្បលកេន ចារាជីកេន
 អនុទ្ធិសិតំ បដិជានាតិ សង្ឃាទិសេសំ កាវាចេត្វា^(១)
 សង្ឃេន បវាវេតតំ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ ចោទកោ
 ភិក្ខុ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធិសិតំ ប-
 ដិជានាតិ យថាធម្មំ កាវាចេត្វា សង្ឃេន បវាវេ-
 តតំ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អម្បលកេន
 ឥល្លច្ចយេន ចាចិត្តិយេន ចានិទេសនីយេន ទុក្ខ-
 ដេន ទុក្ខាសីតេន អនុទ្ធិសិតំ បដិជានាតិ យថាធម្មំ
 កាវាចេត្វា សង្ឃេន បវាវេតតំ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ ចុទ្ធិ-
 តោ ភិក្ខុ ចារាជីកំ អស្សាចន្ទាតិ បដិជានាតិ នាសេត្វា
 សង្ឃេន បវាវេតតំ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ ចុទ្ធិតោ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសំ អស្សាចន្ទាតិ បដិជានាតិ សង្ឃាទិសេសំ

១ ពេយ្យា ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ត្រេកអរតាមការសាកសួរទេ គួរនឹងពោលថាភិក្ខុដែលត្រូវចោទមិនគួរ
ភិក្ខុដទៃតិះដៀលទេ គឺគត់ទោសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នក
ចោទនោះធ្វើចិត្តរបស់សព្វហ្មឋានជាវិញ្ញាប្រតិកម្មតាមសេចក្តីសាកសួរ
គួរពោលថាភិក្ខុដែលត្រូវចោទភិក្ខុដទៃតិះដៀលបាន (មានទោស) ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះប្រើជាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិបាពជីករកមូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស (ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ហើយសឹមបវរណាចុះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះប្រើជាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុ
នោះធ្វើតាមធម៌ (ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយសឹមបវរណាចុះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះប្រើជាចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ដោយអាបត្តិថ្មល្អៗ បាចិត្តិយ បាទិទេសនីយ ទុក្ខដ ទុក្ខាស័តរក
មូលគ្មាន ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយ
សឹមបវរណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទប្រើជាខ្លួនថា
ត្រូវអាបត្តិបាពជីក ត្រូវសង្ឃធ្វើនាសនកម្ម (ចំពោះភិក្ខុនោះ) ហើយសឹម
បវរណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្រើជាខ្លួន
ថាត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ

បរិវារកូន្តកេ អាបត្តិអដ្ឋាបន្នោ តាតាវិជ្ជិ

អាហារេត្វា សង្ឃេន បវារេតតំ ។ សោ បេ ភិក្ខុវេ តុទិ-
តោ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសវ័យំ ទុក្កដំ
ទុក្កាសំតំ អដ្ឋាបន្នោតិ បដិដាមាតិ យថាធម្មំ កោរ-
បេត្វា សង្ឃេន បវារេតតំ ។

[៤៤] ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ
ឥន្ទ្រច្ចយំ អដ្ឋាបន្នោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រច្ច-
យទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ សង្ឃាដិសេសទិដ្ឋិនោ
ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រច្ចយទិដ្ឋិនោ តេហិ
សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ កោ-
រាបេត្វា សង្ឃំ ទុបសង្កមិត្វា វិវេស្ស វចនំយោ យំ
ទោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តិ អាបន្នោ សាស្ស
យថាធម្មំ បដិកតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
បវារេយ្យាតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវារណាយ
ឥន្ទ្រច្ចយំ អដ្ឋាបន្នោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រ-
ច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិនោ
ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ

បរវរណាចូនៈ សេចក្តីយល់ផ្សេង ។ ព្រះពុទ្ធការព្រះអាបត្តិ

សឹមបរវរណាចូនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្តេជ្ញា
ខ្លួនថាត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃ បាចិត្តិយ បាជិទេសនីយ ទុកដ ទុកសិត ត្រូវ
សង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ ហើយសឹមបរវរណាចូនៈ ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
ថ្មល្ងាច្នៃក្នុងថ្ងៃបរវរណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃ
មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាសង្ឃទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ
ណាដែលយល់ថាអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះ
នាំភិក្ខុ (ត្រូវអាបត្តិ) នោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយហើយ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាម
ធម៌ រួចត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុ
នោះត្រូវអាបត្តិណាហើយ ភិក្ខុនោះបានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ
បើក៏ម្តងមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបរវរណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃក្នុងថ្ងៃបរវរណា
នោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា
អាបត្តិបាចិត្តិយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្មល្ងាច្នៃ មានភិក្ខុពួកខ្លះ

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុ ចាដិទេសនីយនិដ្ឋិនោ ហោន្តំ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ
 ធុល្លច្ចយនិដ្ឋិនោ ហោន្តំ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ទុក្កដនិដ្ឋិនោ
 ហោន្តំ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ធុល្លច្ចយនិដ្ឋិនោ ហោន្តំ ឯកច្ចេ
 ភិក្ខុ ទុក្កសំតនិដ្ឋិនោ ហោន្តំ ។ យេ តេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធុល្លច្ចយនិដ្ឋិនោ តេហំ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ
 អបនេត្វា យថាធម្មំ កាកាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា
 ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ទោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ
 អាបត្តិ អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា យនិ
 សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ បវវយ្យតិ ។ ឥធម បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវរណាយ ចាចិត្តិយំ អជ្ឈាបន្នោ
 ហោតិ ចាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ទុក្កដំ
 អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ទុក្កសំតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ ។
 ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ទុក្កសំតនិដ្ឋិនោ ហោន្តំ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ
 សង្ឃនិសេសនិដ្ឋិនោ ហោន្តំ ។ យេ តេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ទុក្កសំតនិដ្ឋិនោ តេហំ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ
 អបនេត្វា យថាធម្មំ កាកាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា
 ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ទោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តិ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

យល់ថាអាបត្តិបាដិទេសនីយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្មល្មើយ មាន
ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិទុកដ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្មល្មើយ មាន
ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា អាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
ភិក្ខុណា ដែលយល់ថាអាបត្តិថ្មល្មើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវភិក្ខុពួក
នោះនាំភិក្ខុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ)
ហើយសឹមចូលមករកសង្ឃរួចត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុ
នោះត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះក៏បានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើ
កម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបរវេណា ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិវត្តិយ ត្រូវអាបត្តិ
បាដិទេសនីយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងថ្ងៃបរវេណា
នោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុពួកខ្លះយល់
ថាត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា
ដែលយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុកដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវពួកភិក្ខុ
នោះនាំភិក្ខុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ហើយសឹមចូល
ទៅរកសង្ឃរួចនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា

បរិវារាច្ឆត្តកេ អាបត្តិអដ្ឋបន្ថេ គាតាទិដ្ឋិ

អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ឃោ បវាយ្យាតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ តទហ្មប្បវារណាយ ទុញ្ញាសិតំ អដ្ឋបន្ថោ ហោតិ ។
 ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ទុញ្ញាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ
 ទុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ទុញ្ញាសិតទិដ្ឋិនោ
 ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ
 ភិក្ខុ ទុញ្ញាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ចាជិទេស-
 និយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ទុញ្ញាសិតទិដ្ឋិនោ
 ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ទុក្កដទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទុញ្ញាសិតទិដ្ឋិនោ តេហំ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ កាកាបេត្វា សង្ឃំ ឧប-
 សង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនិយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ
 ភិក្ខុ អាបត្តិ អាបន្នោ សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា យទិ
 សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ បវាយ្យាតិ ។

បរិវារណក្ខន្ធកៈ សេចក្តីយល់ឆ្លើង ៗ ក្នុងការត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុនោះក៏បានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើក្នុងមានកាលគួរដល់
សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបរិវារណាចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាស-
នានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសីតក្នុងវិថីបរិវារណានោះ ។ មានភិក្ខុ
ពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសីត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិម្តងម្កាល
មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសីត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសីត ភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថា
ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសីត ភិក្ខុ
ពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទកដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែល
យល់ថាត្រូវអាបត្តិទណ្ឌសីត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះនាំភិក្ខុ
នោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ហើយត្រូវចូលទៅរកសង្ឃរួច
និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះបាន
សំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើក្នុងមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
សង្ឃគប្បីបរិវារណាចុះ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

(២៥) ឥឡ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុប្បវាណាយ
សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរយ្យ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ
ឥទំ វត្តំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ យទិ សង្ឃស្ស បត្ត-
កល្យំ វត្តំ វេបេត្វា សង្ឃោ បវាវយ្យតិ ។ សោ
ឃីមស្ស វេចនីយេ កកវតា ខោ អាវុសោ វិសុទ្ធានំ
បវាវណា បញ្ញត្តា សចេ វត្តំ បញ្ញាយតិ ន បុគ្គលោ
ឥនានេវ នំ វេទហិតិ ។ ឥឡ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុ-
ប្បវាណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរយ្យ សុណាតុ មេ
កន្តេ សង្ឃោ អយំ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ ន វត្តំ យទិ
សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ បុគ្គលំ វេបេត្វា សង្ឃោ បវាវ-
យ្យតិ ។ សោ ឃីមស្ស វេចនីយេ កកវតា ខោ អាវុសោ
សមត្តានំ បវាវណា បញ្ញត្តា សចេ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ
ន វត្តំ ឥនានេវ នំ វេទហិតិ ។ ឥឡ បន ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ តទហុប្បវាណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរយ្យ
សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ ឥទំ វត្តញ្ច បុគ្គលោ ច

វិធសម្ពិទ្ធិ មហាវគ្គ

(៤៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុសូត្រឡើង
 ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបរាណនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
 សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្តនេះប្រាកដ តែបុគ្គលមិនប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់
 សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីយាត់វត្តទុកហើយសម្របរាណ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង
 ឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់បញ្ញត្តបរាណ ដើម្បីឲ្យវត្តទាំងឡាយស្អាតវិសេស បើវត្តប្រាកដ
 តែបុគ្គលមិនប្រាកដទេ ចូរអ្នកប្រាប់វត្តនោះឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃ
 បរាណនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)បុគ្គល
 នេះប្រាកដ តែវត្តមិនប្រាកដទេ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
 សូមសង្ឃយាត់វត្តបុគ្គលហើយសម្របរាណ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
 នឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបរាណ
 ដើម្បីឲ្យពួកភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា បើបុគ្គលប្រាកដ តែវត្តមិនប្រាកដ
 ទេ ចូរអ្នកប្រាប់បុគ្គលនោះឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើមានភិក្ខុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបរាណនោះ
 ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត) វត្តនេះក្តី បុគ្គលក្តី

បវរណក្ខត្តោ ភណ្ឌការណ៍យោ ភិក្ខុ

បញ្ញាយតិ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ វត្តញ្ច បុគ្គលញ្ច
 ឋេបត្តា សង្ឃេ បវរយ្យតិ ។ សោ ឯវមស្ស វេទិយោ
 កតវតា ខោ អាវុសោ វិសុទ្ធានញ្ច សមត្តានញ្ច បវរ-
 ណា បញ្ញត្តា សេ វត្តញ្ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ
 វេទានេ ឯ វេទហិ ។ បុព្វេ ចេ ភិក្ខុវេ បវរណាយ
 វត្តំ បញ្ញាយតិ បច្ឆា បុគ្គលោ កលំ វេទនាយ ។ បុព្វេ
 ចេ ភិក្ខុវេ បវរណាយ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ បច្ឆា វត្តំ
 កលំ វេទនាយ ។ បុព្វេ ចេ ភិក្ខុវេ បវរណាយ វត្តញ្ច
 បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ តញ្ចេ កតាយ បវរណាយ
 ឧត្តោជេតិ ឧត្តោជនតិ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 សន្និដ្ឋា សម្ពត្តា ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបនេសុ
 អញ្ញាភិក្ខុ អាវុសេ វស្សំ ឧបកថ្មីសុ ។ តេសំ សមត្តា
 អញ្ញោ ភិក្ខុ ភណ្ឌានការកា កលហការកា វិវាទ-
 ការកា ភិស្សការកា សង្ឃេ អធិការណាការកា

បរិវារណក្ខន្ធកៈ ពួកភិក្ខុមានអ្នកធ្វើការប្រកួតប្រកាន់ជាដើម

ក៏ប្រាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឃាត់ទាំងវត្ត
 ទាំងបុគ្គលហើយសម្របវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ
 នឹងភិក្ខុនោះថា នៃអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបរិវារណា
 ដើម្បីឲ្យវត្តទាំងឡាយបរិសុទ្ធផង ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា
 ផង បើវត្តនឹងបុគ្គលប្រាកដ ចូរលោកប្រាប់វត្តនឹងបុគ្គលនោះក្នុងកាល
 ឥឡូវនេះមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្តប្រាកដមុនបរិវារណា បុគ្គល
 ប្រាកដក្រោយបរិវារណា គួរនឹងចោទបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គល
 ប្រាកដមុនបរិវារណា វត្តប្រាកដក្រោយបរិវារណា គួរនឹងចោទបាន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្តនឹងបុគ្គលប្រាកដមុនបរិវារណា កាលបើសង្ឃ
 បានធ្វើបរិវារណាហើយ បើភិក្ខុសើកកម្មនោះឡើងត្រូវក្មេងទុកបាចិត្តិយ
 (ត្រូវបាចិត្តិយព្រោះការសើក) ។

(៤៦) ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបដែលជាមិត្តគ្រាន់តែ
 ឃើញគ្នានឹងជាមិត្តបានគប់គ្នា (មិត្តសិទ្ធសាលមាំមួន) ចូលទៅចាំ
 វស្សាក្នុងអាវុសមួយក្នុងកោសលជនបទ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាង
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ធ្វើ
 សេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរចានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅ

វិទ្យាបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

វស្សំ ឧបកច្ឆស្ស មយំ តេសំ ភិក្ខុនំ វស្សំ វុត្តានំ បវា-
 រណាយ បវារណំ វេសេស្សនាមាតិ ។ អស្សេស្សំ ខោ
 តេ ភិក្ខុ អម្ពាតំ តិវ សម្ពន្ធា អព្វា ភិក្ខុ កណ្ណាន-
 ការតា កលហការតា វិវាទការតា កស្សការតា
 សង្ឃេ អដិករណាការតា វស្សំ ឧបកតា មយំ តេសំ
 ភិក្ខុនំ វស្សំ វុត្តានំ បវារណាយ បវារណំ វេសេស្សនា-
 តិ កថំ នុ ខោ អប្បេហិ បដិបដ្ឋិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមន្តំ អាហេចេស្សំ ។ ឥដ បន ភិក្ខុវេ សម្ពហុលា
 សន្និដ្ឋា សម្ពតា ភិក្ខុ អវាវាស្សំ អាវាសេ វស្សំ ឧប-
 កច្ឆន្តិ ។ តេសំ សម្ពន្ធា អព្វា ភិក្ខុ កណ្ណានការតា
 កលហការតា វិវាទការតា កស្សការតា សង្ឃេ
 អដិករណាការតា វស្សំ ឧបកច្ឆន្តិ មយំ តេសំ ភិក្ខុនំ
 វស្សំ វុត្តានំ បវារណាយ បវារណំ វេសេស្សនាតិ ។
 អនុដាធាមិ ភិក្ខុវេ តេហិ ភិក្ខុហិ ទ្វេ តយោ ឧបោ-
 សថេ ហតុទ្ធសិកេ តាតុំ កថំ មយំ តេហិ ភិក្ខុហិ

វិសយបិដក មហាវគ្គ

ចាំវស្សាដោយបីដំបូង កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួក
 យើងនឹងយាត់បករណា ក្នុងថ្ងៃដែលបករណា ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានឮ
 ដំណឹងថា ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងយើង ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-
 កាន់ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នាធ្វើតិរច្ឆានកថាជាអ្នក
 ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅចាំវស្សាដោយគិតថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ
 នៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងយាត់បករណា ក្នុងថ្ងៃដែលបករណា គួរ
 យើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តដែលធ្លាប់ឃើញគ្នាជាមិត្ត
 ស្និទ្ធស្នាលមាំមួនចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអារាមមួយ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅ
 ជិតខាងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ
 ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូល
 ទៅចាំវស្សាដោយបីដំបូង កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ
 ពួកយើងនឹងយាត់បករណា ក្នុងថ្ងៃដែលបករណា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើចាតុទ្ធសិទ្ធិបុរសចតិរបិទបុរ-
 សថ^(១)ដោយគិតថាធ្វើដូចម្តេចពួកយើងនឹងគប្បីបករណាឲ្យបានបួនពួកភិក្ខុ

១ ក្នុងវស្សា ៣ ខែ បើមានហេតុវាស់ឡង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចាតុទ្ធសិទ្ធិបុរសចតិរបិទបុរសច
 បាន ជំនួសចតិរបិទ ៣-៤-៥ ។ ជំនួស ៣ គឺរោងខ្សែស្រាពណ៍ទី ៤-៥ ខែកុម្ភៈ ។ ឯធ្វើ
 បែបនេះខុសពីធម្មតាតែខែកុម្ភៈមួយទេ ។

បរិវេណពុទ្ធពេ ពណ្ណនការកាយោ ភិក្ខុ

បឋមតំ បវរេយ្យមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កណ្ណ-
 នការកា កលហការកា វិវាទការកា កស្សការកា
 សង្ឃេ អធិការណាការកា អាវាសំ អាតច្ចង្គំ តេហិ
 ភិក្ខុវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខុហិ លហុំ លហុំ សង្ឃិបតិគ្វា
 បវរេតតំ បវរេត្វា វត្តញ្ចា បវរិតា ខោ មយំ អាវុសោ
 យថា អាយស្មន្តោ មញ្ញង្គំ តថា ករោន្តតំ ។ តេ ចេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កណ្ណនការកា កលហការកា វិវាទកា-
 រកា កស្សការកា សង្ឃេ អធិការណាការកា អសំវិហិតា
 តំ អាវាសំ អាតច្ចង្គំ តេហិ ភិក្ខុវេ អាវាសិកេហិ ភិក្ខុហិ
 អាសនំ បញ្ញាបេតតំ ចានោទតំ ចានបិបំ ចានកថលំ តំ
 ធុបនិក្ខិបិតតំ បច្ចុក្កន្ធា បត្តបិវំ បដិក្កហេតតំ ចានីយេន
 បុប្ផិតញ្ចា ។ តេសំ វិត្តិគ្វា និស្ស័បំ កុញ្ញា បវរេតតំ ។
 បវរេត្វា វត្តញ្ចា បវរិតា ខោ មយំ អាវុសោ យថា
 អាយស្មន្តោ មញ្ញង្គំ តថា ករោន្តតំ ។ ឯវញ្ចតំ លកេថ
 តិច្ឆេតំ តុសលំ នោ ចេ លកេថ អាវាសិកេន ភិក្ខុនា

បរិវេណតូទុក្ខៈ ដូចកិច្ចអ្នកធ្វើខ្ញុំការប្រកួតប្រកាន់ជាដើម

ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែកគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតវ្យាទភថា ធ្វើអធិករណ៍កងសង្ឃទាំងនោះ មកកាន់អាវាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះប្រជុំគ្នាបរាណាភ្លាមៗ ចុះ លុះបរាណាហើយត្រូវនិយាយថា នៃអាវាសោ យេនិទាំងឡាយបានបរាណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ក៏ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា រវាងគ្នា ធ្វើតវ្យាទភថា ធ្វើអធិករណ៍កងសង្ឃទាំងនោះមិនបានដឹងរឿងអ្វីហើយមកកាន់អាវាសនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះក្រាលអាសនៈដំកល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើង ទ្រទាប់សម្រាប់ជូតជើង ត្រូវក្រែកឡើងទទួលយកបាត្រនឹងចីវរ ត្រូវសួរភិក្ខុទាំងនោះដោយទឹកឆាន់ ។ ត្រូវបំភាន់ភិក្ខុទាំងនោះហើយទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយសឹមបរាណាចុះ ។ លុះបរាណាហើយ ត្រូវនិយាយថា នៃអាវាសោ យេនិទាំងឡាយបានបរាណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ បើភិក្ខុបានកិច្ចនោះ ដោយអាការៈដូច្នោះហើយ ការបាននេះជា ការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសដែល

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

ព្យាគ្គន បដិសាលេន អាវាសិកា ភិក្ខុ ញាបេតត្វា សុណន្ត
 មេ អាយស្មន្តោ អាវាសិកា យនាយស្មន្តានំ បត្តកលំ
 ឥនានំ ឧទោសថំ កវយ្យម ចាតិហេតុំ ឧទ្ទិសេយ្យម
 អាតមេ កាឡេ បវវយ្យមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 កល្យានការកា កលហការកា វិវាទការកា កស្ស-
 ការកា សង្ឃេ អធិការណការកា តេ ភិក្ខុ ឃំវិទេយ្យំ
 សាធិ អាវុសោ ឥនានេវ នោ បវវថាតិ ។ តេ ឃំមស្ស
 វចនីយា អធិស្សវ ទោ ឡម្ហ អាវុសោ អម្ហាតំ បវវណាយ
 ន តាវ មយំ បវវស្សមាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កល្យាន-
 ការកា កលហការកា វិវាទការកា កស្សការកា
 សង្ឃេ អធិការណការកា តំ កាឡេ អនុវិសេយ្យំ អាវា-
 សិកេន ភិក្ខុនា ព្យាគ្គន បដិសាលេន អាវាសិកា ភិក្ខុ
 ញាបេតត្វា សុណន្ត មេ អាយស្មន្តោ អាវាសិកា យនា-
 យស្មន្តានំ បត្តកលំ ឥនានំ ឧទោសថំ កវយ្យម ចា-
 តិហេតុំ ឧទ្ទិសេយ្យម អាតមេ វុស្ណោ បវវយ្យមាតិ ។

វិទយបិដក មហាវគ្គ

ឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាសផងគ្នាដឹងថា សូមលោកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោក
 ដ៏មានអាយុទាំងឡាយណាហើយ យើងត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិ-
 មោក្ខ ត្រូវបរវរណា ក្នុងកាឡបក្ខតិក្ខុនរោចដែលមកដល់ឥឡូវនេះឯង ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តី
 ឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុង
 សង្ឃទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះថា វៃអាវុសា
 ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបរវរណា ចំពោះយើងក្នុងកាលឥឡូវនេះ
 ចុះ ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា វៃអាវុសា
 លោកទាំងឡាយមិនមែនជាធំក្នុងការបរវរណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់
 បរវរណានៅឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួត
 ប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ
 អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅទាល់តែអស់កាឡបក្ខនោះ ត្រូវអាវាសិក-
 ភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យពួកអាវាសិកភិក្ខុផងគ្នាដឹងដោយពាក្យដូច្នោះ
 ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងអាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្ម
 មានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយត្រូវ
 ធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ត្រូវបរវរណា ក្នុងដុល្លាបក្ខដែលមក

បរិវេណក្នុងពេល កណ្តាលការងារ កិច្ច

តេ ចេ កិច្ចវេ កិច្ច កណ្តាលការងារ កលហការងារ
 វិវាទការងារ កស្សការងារ សង្ឃេ អធិការណការងារ
 តេ កិច្ច ឃី វេយ្យំ សាធុ អាវុសោ ឥនាលេ លោ
 បវរេវាតិ ។ តេ ឃីមស្ស វេយ្យំ អធិស្ស ខោ
 តុប្បេ អាវុសោ អម្ពាតំ បវរណាយ ន តាវ មយំ
 បវរេស្សមាតិ ។ តេ ចេ កិច្ចវេ កិច្ច កណ្តាលការងារ
 កលហការងារ វិវាទការងារ កស្សការងារ សង្ឃេ
 អធិការណការងារ តម្បិ ធុណ្ណំ អនុវេសយ្យំ តេហិ
 កិច្ចវេ កិច្ចហិ សព្វេហោវ អាគមេ ធុណ្ណេ តោមុ-
 ទិយោ ចាតុម្ពាសិទិយោ អតោហ បវរេតទ្ធំ ។ តេហិ
 ចេ កិច្ចវេ កិច្ចហិ បវរេយមានេ តិលានោ អតិ-
 លានស្ស បវរណំ វេចេតិ សោ ឃីមស្ស វេយ្យំ
 អាយស្សា ខោ តិលានោ តិលានោ ច អនុយោ-
 កិច្ចមោ វុត្តោ កកវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវ

បរិវេណចូន្តរៈ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើនូវការប្រកួតប្រកាន់ជាដើម

ដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គឺក្នុងខ្មែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នក
ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្នះ ធ្វើសេចក្តីរីកទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា
ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា
នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបរិវេណ ចំពោះយើងទាំង
ឡាយក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ត្រូវអារុសោភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអារុសោ លោកទាំងឡាយ
មិនមែនជាធុក្នុងការបរិវេណរបស់យើងទេ យើងមិនទាន់បរិវេណនៅ
ឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-
កាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្នះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ
អធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅទាល់តែអស់ជុំល្អបក្ខនោះទៀត ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា បរិវេណដោយខានមិនបានក្នុង
តិច្ចវាគ្គរបស់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកម្រុកក្នុងជុំល្អបក្ខ ដែលមក
ដល់ឥឡូវនេះ (ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបរិវេណ ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បរិវេណដល់
ភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុឈឺនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏-
មានអាយុជាអ្នកមានជម្ងឺ ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
ជាបុគ្គលមិនគាប់ចិត្តនឹងការសាកសួរទេ នៃអារុសោ ចូរលោកទាំងឡាយ

វិទ្យបំណិព មហាវិញ្ញា

អរោគោ ហោសិ អរោគោ អាគដ្ឋមាណោ ចោទេស្ស្ស-
សីតិ ។ ឯវេញ វុច្ចមាណោ ចោទេតិ អនាទរិយ
ចាចិត្តិយំ ។ តេហិ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បវរិយមាណ
អតិលាណោ តិលានស្ស បវរណំ ឋេវេតិ សោ ឯវ-
មស្ស វចនីយោ អយំ ចោ អាវុសោ ភិក្ខុ តិលាណោ
តិលាណោ ច អនុយោគក្កមោ វុត្តោ ភកវតា អាគមេហិ
អាវុសោ យាវាយំ ភិក្ខុ អរោគោ ហោតិ អរោគំ
អាគដ្ឋមាណោ ចោទេស្ស្សសីតិ ។ ឯវេញ វុច្ចមាណោ
ចោទេតិ អនាទរិយ ចាចិត្តិយំ ។ តេហិ ចេ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បវរិយមាណ តិលាណោ តិលានស្ស
បវរណំ ឋេវេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អាយស្មុន្តា
ចោ តិលាណោ តិលាណោ ច អនុយោគក្កមោ វុត្តោ
ភកវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវ អរោតា ហោថ
អរោគោ អរោគំ អាគដ្ឋមាណោ ចោទេស្ស្សសីតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

លោកជាពេកសិន ដល់លោកជាពេកហើយ កាលបើត្រូវការនឹងចោទក៏
 ចោទចុះ ។ កាលបើភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុដែលឈរនោះនៅតែ
 ចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបវរណា ហើយមានភិក្ខុមិនឈរ
 ឃាត់បវរណាដល់ភិក្ខុឈរ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុមិនឈរនោះយ៉ាង
 នេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុនេះឯងឈរ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈរព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ថាជាបុគ្គលមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលទេ នៃអារុសោ
 ចូរលោករង់ចាំទំរាំភិក្ខុនេះជាពេកសិន ដល់លោកនេះជាពេកហើយ កាល
 បើលោកប្រាថ្នានឹងចោទក៏ចោទចុះ ។ កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះ
 ហើយ ភិក្ខុមិនឈរនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើ-
 ពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 កំពុងតែបវរណា ហើយមានភិក្ខុឈរឃាត់បវរណាដល់ភិក្ខុឈរ ត្រូវ
 ភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជា
 អ្នកឈរ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈរព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមិនគួរដល់ការ
 សួរដេញដោលគ្នាទេ នៃអារុសោ ចូរលោកបង្អង់សិនទំរាំលោកទាំង
 ឡាយជាពេក ដល់លោកដែលមានហេតុ (នោះ) ជាសះស្បើយហើយ
 កាលបើលោកត្រូវការនឹងចោទក៏ចោទភិក្ខុដែលឥតពេក (នោះចុះ) ។

បរិវេណក្នុងពេល សមញ្ញទី១ បរិវេណសង្គ្រាមរណ៍

ឯវិញ្ញាណ វុច្ចមានោ ចោទេតិ អនាទរិយេ ចាចិត្តិយំ ។
តេហំ បេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហំ បរិវិយមានេ អតិលានោ
អតិលានស្ស បរិវណំ វបេតិ ។ ឧគោ សុធម្មន
សមនុយុត្តិត្វា សមនុត្តាហិត្វា យថាធម្មំ កាវលេត្វា
សុធម្មន បរិវេតត្វន្តិ ។

[៤៧] តេន ចោ បន សមយេន សម្ពហុលា
សន្តិដ្ឋា សម្ពត្តា ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ
អព្ពានស្មី អាវសេ វស្សំ ឧបតថ្មីសុ ។ តេសំ ស-
មត្តានំ សម្មោទមាណំ អវិទមាណំ វិហារតំ អព្ពា-
នេ ជាសុវិហារេ អធិគតោ ហោតិ ។ អថចោ តេសំ
ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ អម្ពាតំ ចោ សបត្តានំ សម្មោទ-
មាណំ អវិទមាណំ វិហារតំ អព្ពានេ ជាសុវិហារេ
អធិគតោ សចេ មយំ ឥនាទិ បរិវេស្សម សិយាបិ
ភិក្ខុ បរិវេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យំ ឯវិ មយំ ឥមម្ពា
ជាសុវិហារេ បរិពាហិវា ភវិស្សម កេបំ នុ ចោ អម្ពហំ

បរិវារណក្ខន្ធកៈ ការធ្វើបរិវារណសង្គហៈនៃពួកភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាជាដើម

កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនោះហើយ ភិក្ខុឈ្នះនោះនៅតែចោទ (ត្រូវ
អាចគ្គិបាចគ្គិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យយាត់) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរវារណ ហើយមានភិក្ខុមិនឈ្នះយាត់
បរវារណដល់ភិក្ខុមិនឈ្នះ ។ (ត្រូវសង្ឃដេញដោលភិក្ខុទាំងពីររូបដោយ
ត្រឹមត្រូវ សាកសួរដោយត្រឹមត្រូវហើយឲ្យភិក្ខុទាំងនោះធ្វើតាមធម៌(គឺសំ-
ដែងអាចគ្គិ) ហើយសម្របវារណចុះ ។

(៤៧) ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តធ្លាប់ឃើញគ្នា
ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវិស្សក្នុងភារវសម្មយក្នុងកោសល
ជនបទ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងស្មោះសររកគ្នាមិនវិវាទគ្នា
ហើយក៏បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ^(១) ។ (ត្រា
នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា កាលយើងទាំង
ឡាយព្រមព្រៀងគ្នារីករាយរកគ្នាមិនទាស់ទែងគ្នា ក៏បានដល់នូវធម៌
ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំង
ឡាយនឹងបរវារណ គង់នឹងមានពួកភិក្ខុដែលបរវារណ រួចហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជា
គ្រឿងនៅសប្បាយនេះដោយអាការដូច្នោះមិនខាន យើងទាំងឡាយ

១ អង្គកថា សំដៅយកសម្មចៈ ឬ វិបស្សនា ដែលទើបនឹងបាន នៅទំនប់ ឬ ខ្លីនៅឡើយ ។

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

បដិបទ្ធិតត្វន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 ឥន បន កិក្ខុវេ សុច្ឆហ្មណា សន្និដ្ឋា សមត្តា កិក្ខុ
 អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ វស្មំ ទុបកប្បន្តិ ។ តេសំ ស-
 មត្តានំ សម្មោទមាណំ អវិទមាណំ វិហរតំ អញ្ញា-
 តរោ ជាសុវិហារោ អធិគតោ ហោតិ ។ តត្រ ចេ កិក្ខុនំ
 ឯវំ ហោតិ អម្ហាតំ ទោ សមត្តានំ សម្មោទមាណំ
 អវិទមាណំ វិហរតំ អញ្ញាតរោ ជាសុវិហារោ អធិគតោ
 សចេ មយំ ឥនានិ បវាវេស្សម សិយាបិ កិក្ខុ បវាវេត្វា
 ចារិកំ បក្កមេយ្យំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារោ បរិពា-
 ហិវា កវិស្សមាតិ ។ អនុជាវាមិ កិក្ខុវេ តេហិ កិក្ខុហិ
 បវារណាសន្និហំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន កិក្ខុវេ កាតត្វោ ។
 សព្វេហោវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិទត្វំ ។ សន្និបតិទត្វា ព្យត្តេន
 កិក្ខុនា បដិពលេន សន្នេរ្យ ញាបេតត្វោ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សន្នេរ្យ អម្ហាតំ សមត្តានំ សម្មោទមាណំ
 អវិទមាណំ វិហរតំ អញ្ញាតរោ ជាសុវិហារោ អធិគតោ ។

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើមានពួកភិក្ខុជាច្រើនជាមិត្តឃើញគ្នាជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំ-
 មួន ចូលទៅបារស្សក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះជាអ្នកព្រម-
 ព្រៀងស្មោះសររកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា ហើយបានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែល
 ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស
 នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងរីក-
 រាយរកគ្នា មិនរិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ
 ហើយក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងនឹងបរវណា គង់មានពួកភិក្ខុដែល
 បរវណារួចហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារឹក យើងទាំងឡាយមុខជានឹង
 ឃ្នាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នោះមិនខាន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីគិតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះធ្វើបរវណា
 សន្តិហោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបរវណាសន្តិហោះនោះត្រូវភិក្ខុធ្វើ
 យ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងអស់ប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ។ លុះប្រជុំគ្នា
 ហើយត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពាលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន
 សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងស្មោះសររកគ្នា
 មិនរិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។

បរិវារណក្ខត្តកេ សមគ្គាទ័នំ បរិវារណសង្គហករណំ

សចេ មយំ ឥនាទិ បវរេស្សប សិយាបិ ភិក្ខុ បវរេត្វា
 ចារិកំ បក្កមេយ្យំ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិពា-
 ហិវា កវិស្សម ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ
 បវរណាសង្កហំ កេវេយ្យ ឥនាទិ ឧចោសថំ កេវេយ្យ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ អាគមេ កោមុទិយា ចាតុម្ហា-
 សំនិយា បវរេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សង្ឃោ អម្ហាតំ សមគ្គាទំ សម្មោទមាទាទំ
 អវិទមាទាទំ វិហារតំ អញ្ញាតរោ ជាសុវិហារោ អធិក-
 តោ ។ សចេ មយំ ឥនាទិ បវរេស្សប សិយាបិ
 ភិក្ខុ បវរេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យំ ឯវំ មយំ
 ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិពាហិវា កវិស្សម ។
 សង្ឃោ បវរណាសង្កហំ កេវេតិ ឥនាទិ ឧចោសថំ
 កវិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ កោ-
 មុទិយា ចាតុម្ហាសំនិយា បវរេស្សតិ ។ យស្សយ-
 ស្មតោ ខមតិ បវរណាសង្កហស្ស កេវណំ ឥនាទិ
 ឧចោសថំ កវិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អា-
 គមេ កោមុទិយា ចាតុម្ហាសំនិយា បវរេស្សតិ សោ

បរិវារណាសង្គហៈ ការធ្វើបរិវារណាសង្គហៈនៃពួកភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងជាដើម

ក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនបើយើងទាំងឡាយនឹងបរិវារណាទៅ គង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបរិវារណាហើយចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នោះមិនខាន ។

បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃធ្វើបរិវារណាសង្គហៈ គួរធ្វើឧបោសថគួរសំដែងបាតិមោក្ខ គួរបរិវារណាក្នុងថ្ងៃគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទឹកនៃផ្កាកុម្មុទក្នុង(ដុល្លាបក្ខ)ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ នេះជាញាតិ ។ បតិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនខាស់ទែងគ្នា បានដល់នូវធម៌ម្យ៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។

ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំងឡាយនឹងបរិវារណាទៅគង់មានពួកភិក្ខុដែលបានបរិវារណាហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នោះមិនខាន ។

ឥឡូវសង្ឃធ្វើបរិវារណាសង្គហៈធ្វើឧបោសថសំដែងបាតិមោក្ខនឹងបរិវារណាក្នុងថ្ងៃគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទឹកនៃផ្កាកុម្មុទក្នុង(ដុល្លាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ការធ្វើបរិវារណាសង្គហៈ គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថសំដែងបាតិមោក្ខ នឹងបរិវារណាក្នុងថ្ងៃគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទឹកនៃផ្កាកុម្មុទក្នុង(ដុល្លាបក្ខ)ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោក

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 កតោ សង្ឃន បវរណាសង្កហោ ឥនាទិ ឧបា-
 សថំ ករិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ
 កោមុទិយា ចាតុម្ពាសិទិយា បវរេស្សតិ ។ ឧមតិ
 សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។
 តេហិ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ កតេ បវរណាសង្កហោ អញ្ញ-
 តោ ភិក្ខុ ឯវមេទយ្យ ឥច្ឆាមហំ អាវុសោ ជនបទចារិកំ
 បក្កមីតុំ អត្ថំ មេ ជនបទេ ករណីយន្តំ ។ សោ ឯវមស្ស
 វចនីយោ សាជុ អាវុសោ បវរេត្វា កត្តាហិតិ ។ សោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បវរយមាទោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ
 បវរណំ វេចេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ
 ចោ មេ តុំ អាវុសោ បវរណាយ ន តាវហំ បវរេស្ស-
 មីតិ ។ តស្ស ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បវរយមាទស្ស

វិទយបិណត មហាវគ្គ

ម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនតាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់
អង្គនោះនិយាយឡើយ ។ បវរណាសន្តហៈគឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ
សំដែងបាតិមាទូនេះ នឹងបវរណាក្នុងថ្ងៃជាតំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទី
រីកនៃផ្កាមុឺក្នុង (ជុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ សង្ឃបាន
ធ្វើរួចហើយ ។ បវរណាសន្តហៈនោះតាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះ
ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការ
ស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ធ្វើបវរណាសន្តហៈហើយ មានភិក្ខុណាមួយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃ
អារុសោ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ព្រោះខ្ញុំមានកិច្ចត្រូវ
ធ្វើក្នុងជនបទ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ
ខ្ញុំសូមអង្វរលោកសិន ចូរលោកបវរណាហើយសឹមទៅចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះកំពុងតែបវរណា ឃាត់បវរណាភិក្ខុបណាមួយ
គួរភិក្ខុដែលត្រូវគេឃាត់នោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះថា នៃ
អារុសោ លោកមិនមែនជាជំកងការបវរណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់
បវរណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុនោះ កំពុងតែបវរណា

បរិវារណក្ខន្ធកេ បរិវារណសង្កហករណំ

អញ្ញាតកេ ភិក្ខុ វស្ស ភិក្ខុនោ បរិវារណំ វេយ្យតិ
 ឧកោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុត្តាហិត្វា យថាធម្មំ
 កាវហេតុញ ។ សោ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជនបទេ តំ កា-
 ណីយំ តិវេត្វា បុនទេវ អន្តោ កោមុទិយា ចានុម្ពាសិទិយា
 តំ អាវាសំ អាគប្បតិ តេហិ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បរិវាយមា-
 នេ អញ្ញាតកេ ភិក្ខុ វស្ស ភិក្ខុនោ បរិវារណំ វេយ្យតិ
 សោ វេមស្ស វេជិយោ អនិស្សរោ ខោ មេ តំ អាវុសោ
 បរិវារណាយ បរិវារិតា អហន្តិ ។ តេហិ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 បរិវាយមានេ សោ ភិក្ខុ អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ បរិវារ-
 ណំ វេយ្យតិ ។ ឧកោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សម-
 នុត្តាហិត្វា យថាធម្មំ កាវហេតុញ សង្ឃេន បរិវេតត្វន្តិ ។

បរិវារណក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ ។

ធម្មិ ខន្ធកេ វិក្កុ ធម្មាឡិស ។

បរិវារណាចូន្តរៈ ការធ្វើនូវបរិវារណាសង្គហៈ

បើមានភិក្ខុណាមួយយាត់បរិវារណាភិក្ខុនោះ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសួរភិក្ខុ
 ទាំងពីររូប លុះសាកសួរហើយសឹមឲ្យភិក្ខុទាំងពីរធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែង
 អាបត្តិ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះបានសម្រេចកិច្ចនោះក្នុងជនបទ
 ហើយត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះវិញខាងក្នុងថ្ងៃគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវ
 ជាទីរកនៃផ្កាកុមុទ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរិ-
 វារណា ហើយមានភិក្ខុណាមួយយាត់បរិវារណាដល់ភិក្ខុនោះ គួរភិក្ខុដែល
 ត្រូវគេយាត់នោះនិយាយនឹងភិក្ខុអ្នកយាត់នោះយ៉ាងនេះថា នៃអាវាសា
 លោកមិនមែនជាឥស្សរៈក្នុងការបរិវារណា របស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំបានបរិវារណាហើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបរិវារណា ភិក្ខុ
 នោះយាត់បរិវារណា របស់ភិក្ខុណាមួយ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសាកសួរ
 ភិក្ខុទាំងពីររូប លុះដេញដោលសាកសួរហើយឲ្យភិក្ខុទាំងពីររូបធ្វើតាមធម៌
 ហើយសឹមបរិវារណាដោយសង្ឃបរិវារណាចុះ ។

ចប់ បរិវារណាចូន្តរៈ ទី ៤ ។

រឿងក្នុងចូន្តរៈនេះមាន ៤៦ រឿង ។

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

តស្សន្ទានំ

(៤៨) វស្សំ វុត្តា កោសលេសុ

អាគម្ម^(១) សត្តុ ទស្សនំ

អជាសុបសុសំវាសំ

អញ្ញាមញ្ញាធូលោមតា

បវាវន្តាសនេ ទ្វេ ថ

កម្មតិលានញ្ញាតកា^(២)

វាជា ចោរា ថ ធុត្តា ថ

វិក្ខុបច្ឆត្តិកា តថា

បញ្ច ថតុតយោ ទ្វេកោ

១ ឱ. សគម៌ ។ ២ ឱ. កម្មំ ពិលានញ្ញាតកា ។

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ទុក្ខនៃបរវរណក្នុងក្រះនោះ គឺ

(៤៨) រឿងពួកក្នុងនាវាស្រុកក្នុងកោសលជនបទ
មកគាល់ព្រះសាស្តា ១ រឿងក្នុងនាវារមត្តាដូចបសុសត្វ (គឺ
សត្វដែលគេចិញ្ចឹម) មិនជាទីសប្បាយ ១ រឿងបរវរណាជា
ការអនុលោមដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងពួកឆព្វគ្រិយក្នុងអង្គុយលើ
អាសនៈក្នុងពេលដែលភ័ក្ត្រជាថេរកំពុងបរវរណា ១ រឿង
បរវរណាមានពីរយ៉ាង ១ រឿងបរវរណាកម្មប្បនយ៉ាង ១ រឿង
ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភ័ក្ត្រឈឺឲ្យបរវរណា ១ រឿងញាតិ
ចាប់ភ័ក្ត្រក្នុងថ្ងៃបរវរណា ១ រឿងសេចចាប់ភ័ក្ត្រក្នុងថ្ងៃបរវរ-
ណា ១ រឿងពួកចោរចាប់ភ័ក្ត្រក្នុងថ្ងៃបរវរណា ១ រឿងពួកអ្នក
លេងចាប់ភ័ក្ត្រក្នុងថ្ងៃបរវរណា ១ រឿងភ័ក្ត្រជាសត្រូវចាប់ភ័ក្ត្រ
ក្នុងថ្ងៃបរវរណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភ័ក្ត្រប្រារូបធ្វើបរវរ-
ណាដោយសង្ឃបរវរណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភ័ក្ត្រប្បន
រូបបរវរណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភ័ក្ត្រប្បរូប
បរវរណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភ័ក្ត្រពីររូបបរវរ-
ណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភ័ក្ត្រមួយរូប

បវរណក្ខន្ធពេ ឧត្តរណាថា

អាបន្នោ វេមតី សរី

សត្វោ សង្ខេប វេមតីកោ

តហុសយា ច វេមតីកោ

អាវាសិកា ចតុដ្ឋស្សា

លីដ្ឋសំវាសកា ឧកោ

តន្ត្រី ឆ ឆិសិដ្ឋាយ

ឆន្ទនានេ បវរណា^(១)

សញ្ញវេហិ^(២) ខេបិកា មេយោ

អន្តរា ច បវរណា

ឆ តតវេន្តិ ប្រមាតិ

១ ឧ. ឆន្ទភាសបវរណា ។ ២ ឧ. សវេហិ ។

បរិវារណប្បន្តៈ ទុគ្គតាថា

អធិដ្ឋានបរិវារណា ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរិវារណា ១
 រឿងភិក្ខុសង្ឃៗអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរិវារណា ១ រឿងភិក្ខុកំពុងតែប-
 រិវារណាហើយលើកឃើញអាបត្តិ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវ
 សភាតាបត្តិក្នុងថ្ងៃបរិវារណា ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់សង្ឃៗ
 សភាតាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសច្រើនជាងនឹងស្ម័គ្រនឹង
 តិចជាង ១ រឿងពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់បួន តែ
 ពួកអាគន្ធកិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់ប្រាំ ១ រឿងភិក្ខុនឹងសំរាម
 ទាំងពីររបស់អាវាសិកភិក្ខុនឹងអាគន្ធកិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុរក្សាទៅ
 កាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបរិវារណា ១ រឿងភិក្ខុមិនត្រូវប-
 រិវារណាក្នុងបរិសេទ្យដែលភិក្ខុនឹងអង្គុយជាមួយ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យភិក្ខុបរិវារណាក្នុងការទ្វេឆ្មោះ ១ រឿងសព្វារក្ស ១ រឿង
 មនុស្សឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបរិវារណាដរាបដល់ខ្សែបក្ខី ១ រឿងមាន
 ភ្លើងក្នុងថ្ងៃបរិវារណា ១ រឿងការអន្តរាយដល់បរិវារណា ១ រឿង
 ព្រះអង្គទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុមានអាបត្តិធ្វើបរិវារណា ១ រឿងពួក
 ធម្មតិយភិក្ខុគិតថាពួកបេសលភិក្ខុយាត់បរិវារណា ដល់ពួកយើង

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

អដ្ឋបិតា ច ភិក្ខុនោ

កិម្ពិ ចាតិ^(១) កតមវា

ទិដ្ឋន សុតសង្កាយ

ចោទកោ ចុទិតកោ ច

ដុល្លវត្ថុ ច កណ្ណំ

បវរណស្ស សង្កហោ^(២)

អនិស្សវោ បវរយេតិ ។

១ ឱ. កិម្ពិ វាតិ ។ ២ ឱ. បវរណសង្កហោ ច ។

វិធីយប់ជិត មហាវគ្គ

ហើយប្រញាប់យាត់បវរណា ជាមុន១ រឿងភិក្ខុយាត់បវរណា
មិនបាន ១ រឿងភិក្ខុយាត់បវរណា ដល់ភិក្ខុផងតាកង្កែបថ្ងៃបវរ-
ណា ១ (សេចក្តីសួរថា លោកយាត់បវរណា) ព្រោះហេតុអ្វី១
រឿងសួរថា វិបត្តិដូចម្តេចខ្លះ១ រឿងយាត់បវរណា ដោយឃើញ
ដោយពួងដោយរឿងស ១ រឿងភិក្ខុអ្នកចោទ ១ រឿងភិក្ខុ
ដែលត្រូវចោទ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុណ្យប្លង់ ១ រឿងវត្ថុ
នឹងបុគ្គល ១ រឿងភិក្ខុអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ១ រឿងបវរណា
សង្គហៈ ១ រឿងភិក្ខុមិនជាជំកងការបវរណា ១ រឿងសង្ឃត្រូវ
សាកសួរភិក្ខុទាំងពីររូប ហើយឲ្យភិក្ខុទាំងពីររូបធ្វើតាមធម៌
ហើយសម្របវរណា ១ ។

ប្រក្រតី

[២៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា រាជគហោ
 វិហារតំ តិជ្ឈក្រដេ បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 រាជា មាគណោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ អសីតិយា តាមិ-
 កសហស្សសុ ឥស្សរិយាដិបច្ចំ^(១) រជ្ជំ កោរតំ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ចឡាយំ សោណោ នាម កោឡិវិ-
 សោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតំ ។ តស្ស បាទត
 លេសុ លោមាទិ ជាតានិ ហោតិ ។ អថខោ រាជា
 មាគណោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ តានិ អសីតិ^(២) តាមិក-
 សហស្សានិ សន្និទាតាបេត្វា កេនចិទេវ ករណីយេន
 សោណាស្ស កោឡិវិសស្ស សន្និកេ ទ្វតំ បាហោសំ
 អាគច្ឆតុ សោណោ ឥន្ទាមិ សោណាស្ស អាគតតិ ។

១ ១ ពិស្សាធិបច្ចំ ។ ២ អសីតិ ពាមិកសហស្សានិ ពត្តិ ពេត្តពោ ទិស្សតិ ។

បឋមកុណិកៈ

(៤៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅលើភ្នំគំជូរក្នុង

ទៀបក្រុងរាជគិរី ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសារសោយ

រាជ្យជាឥស្សរាជបតិលើអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន ។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុង

ចម្បក មានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណៈ ជាកោឡាវិសេសាត្តហើយជា

សុខុមាលជាតិ ។ សេដ្ឋីបុគ្គលនោះមានរាមជាច្រើនដុះត្រង់បាតជើងទាំងពីរ។

គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់ប្រជុំពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨

ម៉ឺន ហើយទ្រង់បញ្ជូនរាជបម្រើទៅក្នុងសំណាក់សោណៈកោឡាវិសេដោយ

មានកិច្ចអ៊ុនមួយថា សោណៈចូរមក ផ្សិតយើងចង់ឲ្យសោណៈមក ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

អថខោ សោណាស្ស កោឡិវិសស្ស មាតាបិតារោ សោ-
 ណំ កោឡិវិសំ ឯតទរោច្ឆំ រាជា តេ តាត សោណា
 ចានេ ទក្ខត្តកាមោ មា ខោ ត្វំ តាត សោណា យេន
 រាជា តេន ចានេ អភិប្បសាវយ្យាសិ រញ្ញា បុរតោ
 បល្ល័ង្កន ទិសីទ ទិសីន្ទស្ស តេ រាជា ចានេ ទក្ខត្ត-
 តតិ ។ អថខោ សោណំ កោឡិវិសំ សិរិកាយ អាណេ-
 ស្សំ ។ អថខោ សោណោ កោឡិវិសោ យេន រាជា
 មាគដោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ តេនុបស្ព័យិ ឧបស្ព័-
 មិត្តា រាជាទំ មាគទំ សេនិយំ តិម្ពិសារំ អភិវាទេត្តា
 រញ្ញា បុរតោ បល្ល័ង្កន ទិសីទិ ។ អន្តសា ខោ រាជា
 មាគដោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ សោណាស្ស កោឡិវិ-
 សស្ស ចានេតលេស្ស លោមាទិ ជាតាទិ ។ អថខោ រាជា
 មាគដោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ តាទិ អសីតិ តាមិកស-
 ហស្សាទិ ទិដ្ឋនម្ពិកេ អត្តេ អនុសាសិត្តា ឧយ្យោជេសិ
 តុម្ពេ ខ្លត្ត កណោ មយា ទិដ្ឋនម្ពិកេ អត្តេ អនុសាសិតា

វិធីបដិសេធ មហាវិញ្ញាណ

វេលានោះឯង ឯមាតាបិតាវៃសោណណាកោឡិវិសបាននិយាយពាក្យនេះនឹង
 សោណណាកោឡិវិសថា វៃសោណណៈកូន ឥឡូវស្តេចចង់ទតមើលជើង
 របស់អ្នក វៃសោណណៈកូន អ្នកឯងកុំចាំបាច់លាជើងបង្ហាញស្តេចឡើយ
 អ្នកឯងចូរអង្គុយតែនៅក្នុងចំពោះព្រះកិត្តិស្តេចចុះ កាលបើអ្នកអង្គុយនៅ
 ហើយស្តេចគង់នឹងទតឃើញជើងអ្នកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកជនក៏
 បាននាំសោណណាកោឡិវិសមកដោយគ្រែស្នែង (មកថ្វាយស្តេច.) ។
 ខណៈនោះ សោណណាកោឡិវិសក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិ-
 យតិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទមាគធសេនិ-
 យតិម្ពិសាររួចហើយអង្គុយតែនៅក្នុងចំពោះព្រះកិត្តិស្តេច ។ ឯព្រះបាទមាគធសេនិ-
 យតិម្ពិសារក៏បានទតទៅឃើញរោមទាំងឡាយដែលដុះពេញបាត
 ជើងរបស់សោណណាកោឡិវិស ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិ-
 សារទ្រង់បានប្រដៅនូវប្រិយោជន៍^(១) ទាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន ចំពោះពួក
 អ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះស្រេចហើយក៏ទ្រង់បញ្ជូនទៅវិញថា វៃនាយ
 ទាំងឡាយ យើងបានប្រដៅអ្នករាល់គ្នាក្នុងប្រិយោជន៍ជាបច្ចុប្បន្នហើយ

១ (អដ្ឋកថា) សំដៅយកអំពើទាំងឡាយ មានការរួមស្រីនឹងលក់ដូរជាដើមដែលប្រកប
 ដោយធម៌ នឹងពិញ្ញមមាតាបិតាដែលប្រកបដោយធម៌ ។

បឋមន្តរោ សាគតោវគ្គ

កច្ចុដ កកវន្តំ^(១) បយ្យិទាសថ សោ នោ កកវា សម្ម-
 រាយិកេ អត្តេ អនុសាសិស្សតីតិ ។ អថខោ តានិ
 អសីតិ តាមិកសហស្សានិ យេន តិជ្ឈក្រដោ បព្វតោ
 តេនុបសង្កមីសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន អា-
 យស្មា សាគតោ កកវតោ ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ
 តានិ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ យេនាយស្មា សាគ-
 តោ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ
 ឯតទរោច្ចំ ឥមានិ កន្លេ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ
 ឥតុបសង្កនានិ កកវន្តំ ទស្សនាយ សាទុ មយំ កន្លេ
 លកេយ្យម កកវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ តេនហិ តុម្រ
 អាយស្មន្តោ មុហុតំ ឥដេវ តាវ ហោថ យាវហំ កកវន្តំ
 បដិវេទមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ តេសំ អសីតិ-
 យា តាមិកសហស្សានិ បុរតោ បេក្ខមាណំ ចាដិកាយ
 និម្មជ្ឈិត្វា កកវតោ បុរតោ ឧម្មជ្ឈិត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច
 ឥមានិ កន្លេ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ ឥតុបសង្កនានិ

១ ឧ. តំ រាជវន្តំ ។

បច្ចុប្បន្នៈ និទានព្រះសាគរព្រះ

អ្នកទាំងឡាយចូលនាំគ្នាទៅវិញចុះ តែអ្នកទាំងឡាយត្រូវនាំគ្នាទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះមុខជានឹងប្រៀនប្រដៅនូវប្រ-
 យោជន៍ទាំងឡាយក្នុងបរលោកដល់យើងទាំងឡាយ ។ វេលានោះឯង
 ពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះបានទៅឯភ្នំគិដ្ឋក្យូស ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 សាគរដ៏មានអាយុជាអ្នកបម្រើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ពួកអ្នក
 ស្រុកទាំង ៨ម៉ឺននោះបានចូលទៅរកព្រះសាគរដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគរដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននេះបានចូលមកក្នុងទីនេះ
 ដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរបាន
 ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបជាការប្រពៃ ។ ព្រះសាគរក៏ក្អកបរិញ្ញាថា នៃ
 អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នករាល់គ្នាលបបង្កើនបំណងនាំគ្នាទៅទី
 នេះ១ ស្របក៏ចុះ ចាំអាត្មាគ្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ គ្រានោះ
 ឯង កាលពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននោះកំពុងតែសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ
 ព្រះសាគរដ៏មានអាយុក៏ជ្រែកចុះចំផែនថ្ម^(១) ហើយទៅផុសក្នុងទីចំពោះ
 ព្រះកក្កដាព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវមានពួកអ្នកស្រុកទាំង៨ម៉ឺននេះបាន

១ អង្គថា ថា ផែនថ្មមានសណ្ឋានដូចព្រះចន្ទពាក់ពណ៌រាល់ទៅខាងក្រោមដីឆ្នើរ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

កកវន្តំ ទស្សនាយ យស្សនានិ កន្តេ កកវា កាលំ
 មញ្ញាតិ ។ តេនហិ ត្វំ សាគត វិហារប្បញ្ញាយាយំ អា
 សនំ បញ្ញាបេហិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា សាគ-
 តោ កកវតោ បដិស្សនាត្វា បីបំ កហេត្វា កកវតោ
 បុរតោ និម្មដ្ឋិត្វា តេសំ អសីតិយា តាមិកស-
 ហស្សនំ បុរតោ បេក្ខមាណនំ ទាដិកាយ ឧម្មដ្ឋិត្វា
 វិហារប្បញ្ញាយាយំ អាសនំ បញ្ញាបេសិ ។ អថខោ កកវា
 វិហារា និក្ខមិត្វា វិហារប្បញ្ញាយាយំ បញ្ញត្តេ អាសនេ
 និសីទិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ តាមិកសហស្សនិ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិសុ ។ អថខោ តានិ
 អសីតិ តាមិកសហស្សនិ អាយស្មន្តយេវ សាគតំ សម-
 ញ្ញាបារន្តំ នោ តថា កកវន្តំ ។ អថខោ កកវា តេសំ អសី-
 តិយា តាមិកសហស្សនំ បេតសា បេតោបរិវិតក្កមញ្ញា-
 យ អាយស្មន្តំ សាគតំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សាគត

វិសយបិដក មហាវគ្គ

ចូលមកក្នុងទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគរមែងជាបន្ទុកកាលគួរជាប្រយោជន៍ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នៃសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅ
 រៀបចំក្រាលអាសនៈត្រង់ម្លប់នៃវិហារចុះ ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុបាន
 ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំ
 យកទាំងដៃជក់ចុះក្នុងទីចំពោះព្រះក្រុងព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលអ្នកស្រុក
 ទាំង ៨ ម៉ឺននោះកំពុងសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ស្រាប់តែទៅផុសចំ
 ផែនថ្មហើយក្រាលអាសនៈត្រង់ម្លប់នៃវិហារ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់យាងចេញពីវិហារទៅគង់នៅលើអាសនៈដែលព្រះសាគតត្រូវ
 បានក្រាលត្រង់ម្លប់នៃវិហារ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺន
 នោះបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ
 ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះក៏ទុបអររាក់ទាក់នឹងព្រះសាគតដ៏មានអាយុ
 ទៅវិញ មិនបានទុបអររាក់ទាក់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះឡើយ ។
 វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិតក្តក្តងចិត្តរបស់
 ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺនដោយព្រះទ័យនោះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់
 ហៅព្រះសាគតដ៏មានអាយុមកថា នៃសាគត បើដូច្នោះអ្នកចូរសំដែង

បឋមសូត្រ សាគតញ្ជើវគ្គ

កិយ្យោសោ មត្តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ
 ទស្សេហិតិ ។ ឃំ កន្លេតិ ខោ អាយស្មា សាគតោ កកវ-
 តោ បដិស្សណិត្តា វេហាសំ អព្ពក្កន្ធា អាគាសេ អន្ត-
 លិក្ខេ ចម្ព័មតិបំ តិដ្ឋតិបំ ជិសីទតិបំ សេយ្យំបិ កប្បេតិ
 បច្ចុចាយតិបិ^(១) ចជ្ឈលតិបិ អន្តរាយតិបិ ។ អថខោ អា-
 យស្មា សាគតោ អាគាសេ អន្តលិក្ខេ អនេកវិហិតំ ឧត្ត-
 រិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ទស្សេត្តា កកវតោ ចាទេសុ
 សិរសា ជិបតិត្តា កកវន្តំ ឯតទពោច សត្តា មេ កន្លេ
 កកវា សាវកោហមស្មិ សត្តា មេ កន្លេ កកវា សាវកោ-
 ហមស្មិតិ ។ អថខោ តានិ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ
 អច្ឆរិយំ វត កោ អព្ពតំ វត កោ សាវកោ ហិ ធាម ឃំ-
 មហិទ្ធិកោ កវិស្សតិ ឃំមហានុកាពោ អហោ ទ្ធន សត្តា-
 តិ កកវន្តំយវ សមម្ហាហានិ ឆោ តថា អាយស្មន្តំ

១ ឧ. ដូបាយតិ ។

បដ្ឋុត្តរៈ និទានព្រះសាគតត្ថេរ

ឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ឲ្យក្រែលែងឡើងទៅ
 ទៀត ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះមាន
 ព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ហោះទៅលើវិហាស៍ ចង្រ្កម
 គឺដើរខ្លះ ឈរខ្លះ គង់ខ្លះ ស៊ីខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតផ្សែងខ្លះ បណ្តាល
 ឲ្យកើតភ្លើងខ្លះ បាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ក្នុងប្រទេសទំនេរគឺអាកាស ។ វេលា
 នោះ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះបានសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ ជាធម៌
 របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ មានប្រការច្រើនយ៉ាងនៅលើប្រទេសទំនេរ គឺ
 អាកាសរួចហើយ ក៏មកក្រាបសរសោ ទៀបព្រះបាទានៃព្រះមាន
 ព្រះភាគហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
 ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ក ។ ខណៈនោះ អ្នកស្រុក
 ទាំង ៨ ម៉ឺននោះក៏ពាលថា នៃគ្នាយើងដ៏ចម្រើន គួរអស្ចារ្យពេកណាស់
 នៃគ្នាយើងដ៏ចម្រើន ហេតុដែលមិនធ្លាប់កើតៗឡើងហើយតើ អម្បាល
 សាវ័កមានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពច្រើនម្ល៉ោះទៅហើយ ចំណង់ថ្លៃគ្រូ
 គង់មានប្ញទ្ធិខ្លាំង ជាងនេះពិតប្រាកដ ហើយបែរមករុបអរ
 រក់ទាក់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ លែងរុបអររក់ទាក់នឹងព្រះសាគត

វិធមបិដកេ មហាវគ្គោ

សាគតំ ។ អថខោ ភគវា តេសំ អសីតិយា តាមិកស.
 ហស្សានំ បេតសា បេតោ បរិវតក្កមញ្ញាយ អនុប្បត្តិកថំ
 កថេសិ សេយ្យដំទំ ទានកថំ សីលកថំ សក្កកថំ
 កាហានំ អាទិនំ ឌីការំ សន្តិលេសំ នេត្តម្ម អាទិសំ-
 សំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្យចិត្ត
 បុណ្យចិត្ត វិជីវណចិត្ត ឧទក្កចិត្ត បសន្នចិត្ត អថ យា
 ពុទ្ធានំ សាម្មក្កសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ
 សមុទយំ និរោធំ មក្កំ ។ សេយ្យថាមិ នាប សុទ្ធិ វត្ថុ
 អបគតកាឡកំ សម្មទេវំ វេជំ បដិក្កល្លាយ្យ ឯវមេវ
 តេសំ អសីតិយា តាមិកស ហស្សានំ តស្មីយេវ អាស-
 នេ វិជំ វីតមលំ ធម្មបក្កំ ឧទទាទិ យន្តិញ្ចំ សមុទ-
 យ ធម្មំ សព្វនំ និរោធមម្មនិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ដ៏មានអាយុដូច្នោះទៀតឡើយ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវត្តក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះ ដោយ
 ព្រះទ័យហើយ ទើបទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វកថា ឯអនុបុព្វកថានោះតើដូច
 ម្តេចខ្លះ គឺព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សក្កកថា សំដែង
 ពីទោសរបស់តាមគុណដែលជារបស់លាមកសៅហ្មង និងអានិសង្សក្នុង
 ភិរិយាចេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់បានជ្រាបថាពួក
 ជនទាំងនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណៈ មាន
 ចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងវេលាណាហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងនូវ
 ធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ
 ឯង គឺសំដែងពីកងទុក្ខ ហេតុដែលនាំឲ្យកើតកងទុក្ខ សេចក្តីរលត់នូវ
 កងទុក្ខ និងផ្លូវដែលដល់នូវសេចក្តីរលត់កងទុក្ខ ក្នុងវេលានោះ ។ សំ-
 ព័ត៌សស្តាត្រាសចាកវត្តមានពណ៌ខ្មៅគួរទទួលយកគ្រឿងជ្រលក់ដោយ
 ល្អយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ (គឺសោតាបត្តិមគ្គ) ឥតមានធូលីឥតមាន
 មន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះលើអាសនៈនោះថា
 ធម្មជាតិឯណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ
 តែងមានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះឯង ។ ពួកជនទាំង-
 នោះក៏បានយល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ

បញ្ញត្តិពេ សោណាប្រោស

វិនិច្ឆ័យ បរិយោកាឱ្យធម្មា តិណ្ណាវិចិត្តិញ្ចា វិនិច្ឆ័យ-
 កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបប្បច្ចយា សត្តុ សាសនេ
 កតវន្តំ ឯតទពោច្ចំ អភិក្កន្តំ កន្តេ អភិក្កន្តំ កន្តេ
 សេយ្យថាបិ កន្តេ ទិក្កុដ្ឋិតំ វា ទុក្កុដ្ឋេយ្យ បដិច្ចដ្ឋំ
 វា វិវេយ្យ ម្បឱ្យស្ស វា មត្តំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ
 វា តេលប្បដ្ឋោតំ ធារេយ្យ ចក្កមន្តោ រូបាទិ ទក្កុដ្ឋិតំ
 ឯវេមេ កតវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ
 ឯតេ បយំ កន្តេ កតវន្តំ សរណំ កត្តាម ធម្មញ្ញ ភិក្ខុ-
 សង្ឃញ្ញ ទុចាសកេ ឆោ កតវា ធារេតុ អដ្ឋតក្កេ
 ចាណុបេតំ សរណដ្ឋតេតិ ។

[៥០] អថខោ សោណាស្ស កោឡិវិសស្ស ឯតទ-
 ហោសិ យថា យថា ខោ អហំ កតវតា ធម្មំ នេសីតំ
 អាជាធាមិ នយំទំ សុករំ អតារំ អដ្ឋវសតា ឯកន្តប-

ធម្មបទ្ធករៈ វិភាគព្រះសោណាធម្ម

បានដឹងច្បាស់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ីបក្នុងអរិយសច្ចធម៌
 ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ ប្រាសចេញពីសេចក្តីឆ្លើងឆ្ងល់ដល់នូវ
 សេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបានជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏បាន
 ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលផ្សេងទៀតនូវកាជនដែលគេផ្តាច់ចុះ ឬបើកឡើងនូវ
 វត្ថុដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬព្រៃលំបាកប្រទីបប្រណីក្នុង
 ទីនឹងតដោយគិតថា ពួកជនដែលមានចក្ខុនឹងបានឃើញនូវរូបទាំងឡាយ
 យ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបានសំដែងដោយអនេកបរិ-
 យាយ ក៏ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់
 នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទី
 លើក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ចំណុះនូវយើងខ្ញុំថាជាទុប្បាសកបាន
 ដល់ព្រះរតនត្រ័យថាជាទីលើកស្មើដោយជីវិតចាប់ដើមគាំពីថ្ងៃនេះទៅ ។

(៥០) គ្រានោះ សោណាកាឡិវិសមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា

ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណា ។ ពាក្យអញ
 ក៏បានដឹងជាក់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សាផ្ទះនេះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្ត

វិទយបិណេ មហារត្នា

វិបុលំ ឯកន្តបរិសុទ្ធិំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ
 យន្ត្រាហំ កេសមស្សំ ឱហារត្នា កាសាយានិ វត្តានិ
 អប្បាទេត្នា អតារស្មា អនការិយំ បព្វជេយ្យន្តិ ។ អថខោ
 តានិ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ ភកវតោ ភាសិតំ អ-
 ភិនន្តិត្នា អនុមោទិត្នា ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវទេត្នា
 បទត្តិលំ កត្នា បក្កមីសុ ។ អថខោ សោណោ
 កោឡិវិសោ អចិប្បក្កន្តេសុ អសីតិយា តាមិកស-
 ហស្សេសុ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្នា
 ភកវន្តំ អភិវទេត្នា ឯកមន្តំ ទិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ទិ-
 សីន្នោ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ ភកវន្តំ ឯតទរោប
 យថា យថាហំ កន្តេ ភកវតា ធម្មំ ទេសីតំ អាជាធាមិ
 នយំទំ សុករំ អតារំ អន្ល្ហវសតា ឯកន្តបរិបុណំ ឯកន្ត-
 បរិសុទ្ធិំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ វត្តាមហំ កន្តេ
 កេសមស្សំ ឱហារត្នា កាសាយានិ វត្តានិ អប្បាទេត្នា

វិធម្មបិដក មហាវគ្គ

ព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យពេញលេញ ឲ្យបរិសុទ្ធដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខ
 ដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញ្ចនឹងការសក់ពុក
 មាត់ហើយស្ងៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាព
 នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ ខណៈនោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨
 ម៉ឺននោះក៏បានត្រេកអររីករាយនឹងធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
 ហើយក៏ក្រែកចេញចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួច
 ធ្វើប្រទេក្សណាហើយក៏ចៀសចេញទៅ ។ វេលានោះឯង សោណកោឡិ-
 វិស កាលបើពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺនចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន បាន
 ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សោណកោឡិវិស
 លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
 មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយ
 យ៉ាងណា ។ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងបានទាំងអស់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សា
 ផ្ទះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបានពេញលេញ ឲ្យបានបរិសុទ្ធ
 ដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវខ្ញុំព្រះអង្គចង់ការសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្ងៀកដណ្តប់

បុព្វត្ថកេ សោណត្ថោវគ្គ

អតារស្មា អនការយំ បព្វជិត្តំ បញ្ចជេតុ បំ កន្តេ
 កកវតិ ។ អលត្ត ខោ សោណោ កោឡិវិសោ កកវតោ
 សន្តិកេ បព្វជ្ជំ អលត្ត ទបសម្មទំ ។ អចិរុបសម្មន្នោ
 ច បនាយស្មា សោណោ សីតវនេ វិហារតិ ។ តស្ស
 អច្ឆារទ្ធវិរិយស្ស ចត្តមតោ ទាទា ភិជ្ជីសុ ។ ចត្តមោ
 លោហិតេន ដុដ្ឋោ^(១) ហោតិ សេយ្យថាបិ កវាយាទនំ ។
 អថខោ អាយស្មតោ សោណាស្ស រហោកតស្ស បដិ-
 សល្លិនស្ស ឃំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទទាទិ យេ ខោ
 គេតិ កកវតោ សាវកោ អារទ្ធវិរិយា វិហារន្តំ អហន្តេសំ
 អញ្ញតរោ អថ ច បន មេ នាទុទាទាយ អាសវហិ
 ចិត្តំ វិមុត្តតិ សំវិជ្ជន្តំ ខោ បន មេ តុលេ កោតា សក្កា
 កោតេ ច កុញ្ញិតំ បុញ្ញានិ ច កាតុំ យន្តនាហំ ហិ-
 នាយាវត្តិត្វា កោតេ ច កុញ្ញេយ្យំ បុញ្ញានិ កកវយ្យន្តំ ។

១ ឧ. ដុដ្ឋោ ។

ធម្មត្ថនុក្ខរៈ និទានព្រះសោណាត្ថេរ

សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះមេត្តា បំបួសខ្ញុំព្រះអង្គ ។ សោណាកោឡិវិសបានបញ្ជូនជាឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ ព្រះមានព្រះភាគ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានឧបសម្បទាមិនយូរ ប៉ុន្មាន ក៏បានទៅគង់នៅព្រៃស័តវន (ព្រៃត្រជាក់) ។ កាលសោណា ភិក្ខុនោះខំព្យាយាមខ្លាំងដើរចង្រ្កិមទៅ បាទារបស់លោកក៏បែក (ចេញ ឈាម) ។ ទីចង្រ្កិមក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់ សម្លាប់គោ ។ ខណៈនោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុសម្បក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកឯណាមួយនៃព្រះដ៏មានព្រះ ភាគដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញ ក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់ ផុតចាកអាសវៈដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ឯត្រកូលរបស់អាត្មាអញក៏ មានទ្រព្យសម្បត្តិបរិបូណ៌ដែរ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិ ផង អាចនឹងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហ៊ាន- កេទិវិញ (ភ័ស្តិក) ហើយនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។

វិទយចំដំពេ មហាវគ្គោ

អថទោ ភគវា អាយស្មតោ សោណាស្ស ចេតសា ចេ-
 តោបរិវត្តកមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ
 សម្មិញ្ញិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
 សម្មិញ្ញាយ្យ ឯវមេវ កំជ្ឈក្រដេ បទ្ធតេ អន្តរបាលោ សី-
 តវនេ ចានុហោសិ ។ អថទោ ភគវា សម្មហុលេហិ
 កិត្តហិ សម្មិ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ណោ យេនា-
 យស្មតោ សោណាស្ស ចម្លំមោ តេនុបសម្ព័មិ ។ អន្តសា
 ទោ ភគវា អាយស្មតោ សោណាស្ស ចម្លំមំ លោហិ-
 តេន ដុដ្ឋំ ទិស្វាន កិត្ត អាមន្តេសិ កស្ស ម្ខាយំ^(១)
 កិត្តវេ ចម្លំមោ លោហិតេន ដុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ កវា-
 យាតនន្តំ ។ អាយស្មតោ កន្តេ សោណាស្ស អច្ឆារទ្ធវិ-
 រិយស្ស ចម្លំមតោ ចាទា កិដ្ឋិសុ តស្សាយំ ចម្លំមោ
 លោហិតេន ដុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ កវាយាតនន្តំ ។ អថ-
 ទោ ភគវា យេនាយស្មតោ សោណាស្ស វិហារេ តេនុ-
 បសម្ព័មិ ឧបសម្ព័មិត្តា បញ្ចតេ អាសនេ និសីទិ ។

១ ខ្យាយន្តំបិ កត្តចំ ពេត្តពេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់
 ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយព្រះទ័យហើយ ក៏ស្រាប័ត្របាត់ព្រះអង្គ
 ពីលើភ្នំគង្គកូដទៅប្រាកដព្រះអង្គនៅឯព្រៃសីតវន ប្រៀបដូចបុរសមាន
 កំឡាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួន
 លាចេញ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសន
 ចារឹកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប បានយាងសំដៅទៅកាន់ទីចង្រ្កិមរបស់
 ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏បានទតទៅឃើញ
 ទីចង្រ្កិមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុប្រឡាក់ដោយឈាម លុះទត
 ឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទីចង្រ្កិមនេះ ជាទីចង្រ្កិមរបស់អ្នកណា បានជាប្រឡាក់ដោយឈាម
 ដូចជាទីសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុទំព្យាយាមដើរចង្រ្កិមទៅ បាត
 របស់លោកក៏បែក នេះជាទីចង្រ្កិមរបស់លោកនោះដែលប្រឡាក់ដោយ
 ឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់វិហាររបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះយាង
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់នៅលើអាសនៈដែលគេបានក្រាលទុក ។

បុព្វនូវកេ សោណត្ថេរវគ្គ

អាយស្មាបិ ខោ សោណោ កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯក-
 បន្តំ និសីទិ ។ ឯកបន្តំ និសីទ្គំ ខោ អាយស្មន្តំ
 សោណំ កកវា ឯតទដោច នន្យ តេ សោណា រហោក-
 តស្ស បដិសល្ល័នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវតក្កោ ឧទទាទិ
 យេ ខោ កេចិ កកវតោ សាវតា អាទ្ធិវិយា វិហារន្តំ
 អហន្តេសំ អញ្ញតោ អថ ច បន មេ នានុចាទាយ អា-
 សវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ សំវិជ្ជន្តំ ខោ បន មេ ក្យលេ កោ-
 តា សក្កា កោតេ ច កុញ្ញតុំ បុញ្ញានិ ច កាតុំ យទ្ធុ-
 នាហំ ហីនាយាវត្តិត្វា កោតេ ច កុញ្ញេយ្យំ បុញ្ញានិ
 ច កវេយ្យន្តំ ។ ឯវំ កន្តេតិ ។ តំ កី មញ្ញសិ សោណា
 តុសលោ ត្វំ បុព្វេ អាតាវតក្កតោ វីណាយ តន្តិស្ស-
 វេតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ។ តំ កី មញ្ញសិ សោណា យនា
 តេ វីណាយ តន្តិយោ អច្ឆាយិកា^(១)ហោន្តំ អថនុ តេ

១ ន. អញ្ញយតា ។

បដ្ឋកថាៈ និទានព្រះសោណព្រះ

ចំណែកឯព្រះសោណៈ ដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ
 រួចហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយ
 នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាង
 នេះថា វៃសោណៈ កាលអ្នកសម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្ត
 យ៉ាងនេះថា ពួកសាវកណាមួយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានព្យា-
 យាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញក៏ជាសាវកមួយដែរ
 តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈទាំង
 ឡាយដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ម្យ៉ាងទៀត ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងត្រកូល
 របស់អាត្មាអញក៏មានបរិបូណ៌ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង
 ធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញរំលត្រឡប់ទៅដើម្បីហ៊ានកេទហើយ
 បរិភោគនូវទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។ សោណភិក្ខុនោះក្រាប
 ទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 សួរថា វៃសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលពីដើមអ្នក
 ឯងនៅជាគ្រហស្ថនោះជាអ្នកត្វាសក្នុងសួរសំឡេងខ្សែពិណប្តូ ។ ព្រះ
 សោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់សួរថា វៃសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាល
 ណាខ្សែពិណប្តូរបស់អ្នកគឺនឹងពេកទៅ តើពិណប្តូរបស់អ្នកឯង មានសំឡេង

វិសយបិដកេ មហាវិញ្ញា

វិណា តស្មី សមយេ សវតី វា ហោតិ កក្កញ្ញា វាតិ ។
 នោ ហោតំ កន្តេតិ ។ តំ កី មញ្ញាសិ សោណា យទា
 តេ វិណាយ តន្តិយោ អតិសិដិលា ហោន្តិ អបិណ្ឌ តេ
 វិណា តស្មី សមយេ សវតី វា ហោតិ កក្កញ្ញា វាតិ ។
 នោ ហោតំ កន្តេតិ ។ តំ កី មញ្ញាសិ សោណា យទា
 តេ វិណាយ តន្តិយោ លេ អត្វាយិកា ហោន្តិ ធាតិសិ-
 ដិលា សមេ តុលោ បតិដ្ឋតា អបិណ្ឌ តេ វិណា តស្មី
 សមយេ សវតី វា ហោតិ កក្កញ្ញា វាតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ។
 ឃំ មេ ខោ សោណា អត្វាវុទ្ធវិយំ ឧទ្ធាយ សំវត្តតិ អតិ-
 លីនវិយំ កោសជ្ជាយ សំវត្តតិ តស្មាតិហា តំ សោណា
 វិយសមតំ អនិដ្ឋាហិ(១) តន្តិយានព្វ សមតំ បដិវិដ្ឋ
 តត្ថ ច ជិមិតំ កណ្ណាហិតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា
 សោណោ កកវតោ បច្ចុស្សាសិ ។ វេខោ កកវា

១ ឧ. អនិដ្ឋាហិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ពីពេល គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនុះមិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 សួរថា នៃសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែ
 ពិណរបស់អ្នកធូរពេក តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេល គួរដល់
 ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ការនុះមិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នៃ
 សោណៈ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នក
 មិនតឹងពេក មិនធូរពេក តាំងនៅក្នុងគុណដ៏ល្អម តើពិណរបស់អ្នកឯង
 មានសំឡេងពីពេល គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈ
 នោះក្រាបទូលថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា នៃសោណៈ សេចក្តីព្យាយាមដែលតឹងពេកនាំឲ្យកើតសេចក្តី
 រាយមាយ សេចក្តីព្យាយាមដែលធូរពេក នាំឲ្យកើតសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស
 ដូចខ្សែពិណយ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ នៃសោណៈ ក្នុងវេលានេះ
 អ្នកចូរតាំងសេចក្តីព្យាយាមឲ្យស្មើក្នុងធម្មវិន័យនេះ ត្រូវប្រើឥន្ទ្រិយតាំង
 ឡាយឲ្យស្មើគ្នាផង ត្រូវកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសម័យនោះផង ។ ព្រះ
 សោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះមានព្រះភាគដោយ
 ពាក្យថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ វេលានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ

បុគ្គលិក សាលាភ្នំពេញ

អាយស្មន្តំ សោណំ ឥតិយា ឱវាទេន ឱវទិត្តា សេយ្យ-
 ថាថិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មត្តិកំ វា ពាហំ ប-
 សារេយ្យ បសាវិតំ វា ពាហំ សម្មត្តេយ្យ ឯវមេវ
 សីតវនេ អាយស្មតោ សោណាស្ស បមុខេ អន្តរហិតោ
 កិដ្ឋក្រដេ បព្វតេ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា
 សោណោ អបវេន សមយេន វីរិយសមតំ អនិដ្ឋាសិ
 វន្តិយានញូ សមតំ បដិវិដ្ឋិ តត្ថ ច និមិត្តំ អត្តហេ
 សិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ ឯកោ វ្របកដ្ឋោ
 អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហារន្តោ នចិរស្សវ
 យស្សត្តាយ កុលបុត្តា សម្មនេវ អតារស្មា អនតារិយំ
 បព្វជន្តិ តទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ
 សយំ អភិញ្ញា សច្ចិតត្តា ឧបសម្មជ្ឈ វិហាសិ ខីណា
 ដាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កេតំ ករណីយំ នាបរំ ឥ-
 ត្តត្តាយាតិ អព្វញាសិ ។ អញ្ញាតេវ ច បនាយស្មា
 សោណោ អរហនំ អហោសិ ។

បច្ចុប្បន្នៈ និទានព្រះសោណក្ខេរ

ទ្រង់ទូន្មានព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយឧវាទនេះរួចហើយ ទើបទ្រង់
 បាត់ព្រះអង្គអំពីទីចំពោះមុខនៃព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ នៅនាវាព្រៃសីត-
 វន ហើយទ្រង់ប្រាកដនៅលើភ្នំភ្នំជួរកូដវិញ ប្រៀបដូចជាបុរសដែល
 មានកំឡាំងលាដើមវែង ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមវែងដែលខ្លួន
 លាចេញ ។ លំដាប់នោះ លុះសម័យតមក ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ
 ក៏បានកាំងសេចក្តីព្យាយាមស្មើ បានប្រើឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក៏ស្មើគ្នាផង
 បានកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសម័យនោះឯង ។ វេលានោះ ព្រះសោណៈ
 ដ៏មានអាយុបានចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ឥតមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ
 ខំព្យាយាមដុតបង់នូវកិលេស បញ្ជូនចិត្តឱ្យបែរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ពួក
 កុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះហើយ ទៅបួសក្នុងភាពជាបុគ្គលមិនមាន
 ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា
 (ព្រះសោណៈ) ក៏បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃ
 មគ្គព្រហ្មចារ្យ ដោយបញ្ជារបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ បាន
 សម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដឹង
 ច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់អាត្មាអញ អស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌
 អញក៏បាននៅចប់ហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើហើយ នឹង
 មានកិច្ចដទៃអំពីកិច្ចនេះតទៅទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏ជាព្រះអរហន្តអង្គមួយដែរ ។

វិទយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

[៥១] អថខោ អាយស្មតោ សោណាស្ស អរហន្តំ
 បត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្តនាហំ ភកវតោ សន្តិកេ អញ្ញំ
 ព្យាករយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ យេន
 ភកវា តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្ថា ភកវន្តំ អភិវនេត្ថា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ អាយស្មា
 សោណោ ភកវន្តំ ឯតទវេច យោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ អរហំ
 ខីណា សវេ វុសិតវា កតករណីយោ ឌីហិតការោ
 អនុប្បត្តសទត្តោ បរិក្ខណភវសំយោជនោ សម្មទត្តា-
 វិមុត្តោ សោ នដ្ឋានិ អធិមុត្តោ ហោតិ នេត្តម្ហាធិមុត្តោ
 ហោតិ បរិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ អព្យាបជ្ឈធិមុត្តោ ហោតិ
 ឧបាទានត្ថយាធិមុត្តោ ហោតិ តណ្ហាត្ថយាធិមុត្តោ ហោតិ

១ អរហន្តិបិ ពន្ធិបិ បោត្តកេ វិស្សនិ ។

វិសយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

(៥១) លំដាប់នោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានសម្រេច
 ព្រះអរហត្តហើយក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញ
 នឹងសំដែងគុណគឺអរហត្តផល ក្នុងសំណាកព្រះមានព្រះភាគ ។ វេលា
 នោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏
 សមគួរ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាន
 ក្រាបបង្គំទូលភាគនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ភ័ក្ត្រណា ជាព្រះអរហន្តទ័ណស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មាន
 កិច្ចសម្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ^(១) បានសម្រេចប្រយោជន៍
 របស់ខ្លួនហើយ មានកិលេសជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ មាន
 ចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកកិលេស) ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ក៏ក្នុងនោះមាន
 អធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់ហេតុទាំង ៦ យ៉ាង គឺ មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោន
 ទៅកាន់នេក្ខម្ម^(២) (គឺអរហត្ត) ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅក្នុងទីស្ងាត់ ១
 មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ១ មានអធ្យាស្រ័យ
 បង្ហោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ១ មានអធ្យាស្រ័យ
 បង្ហោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្ហោន

១ កិលេស ១០ យ៉ាងនឹងខន្ធ ៥ ជាដើមឈ្មោះថាភារៈពីគ្រឿងធ្ងន់ ដែលហៅថាមានភារៈ
 ដាក់ចុះហើយ គឺអស់រលំដោយកិលេសនឹងខន្ធជាដើមនោះទៅទៀត ។ ២ អដ្ឋិកថាថា បាន
 ចាក់ធ្លុះប្រាស់ដឹងធ្វើឲ្យស្ងាត់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ។

ចម្បង្គកេ ទីណាសវគ្គណាហិ

អសម្មោហាធិបុត្តោ ហោតិ សីយា ខោ បន កន្លេ
 វេនេកច្ចុស្ស អាយស្សតោ ឃីមស្ស កេវលំ សទ្ធាមត្តកំ
 នួន អយមាយស្មា ជិស្សាយ នេក្ខម្មាធិបុត្តោតំ ន ខោ
 បនេតំ កន្លេ ឃី ធម្មតំ ទីណាសវេ កន្លេ ភិក្ខុ វុសិតវា
 កតករណីយោ ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ
 កតស្ស វា បដិចយំ ខយា វាគស្ស វីតវាគត្តា នេក្ខម្មាធិ-
 បុត្តោ ហោតិ ខយា នោសស្ស វីតនោសត្តា នេក្ខម្មាធិ-
 បុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា នេក្ខម្មាធិ-
 បុត្តោ ហោតិ សីយា ខោ បន កន្លេ វេនេកច្ចុស្ស អាយស្ស-
 តោ ឃីមស្ស លាភសក្ការសិលោកំ នួន អយមាយស្មា
 ជិកាបយមាធា បវីកោធិបុត្តោតំ ន ខោ បនេតំ កន្លេ ឃី
 ធម្មតំ ទីណាសវេ កន្លេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ

បុព្វន្តរៈ វិណាសវិគ្គណកថា

ទៅកាន់សេចក្តីមិនវៃផ្លែ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុង
លោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពូកែខ្លះមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នោះថា លោក
ដ៏មានអាយុនេះឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះ
អាស្រ័យនូវវត្ថុណា ត្រាន់តែសេចក្តីជឿប៉ុណ្ណោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯភិក្ខុ
ដែលជាព្រះវិណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ច
សម្រេចហើយ កាលមិនបានពិចារណាខ្លួន ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើប្តីមិន
បានពិចារណានូវសេចក្តីចម្រើននៃកិច្ច ដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ បាន
ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់រាគៈ
ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅ
កាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះ
ថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់នេក្ខម្មៈ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះ
ប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានហេតុថា ក្នុង
លោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពូកែខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា
លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភស្តុភារៈ នឹងសេចក្តីសរសើរ
ហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នោះឡើយ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ឯភិក្ខុជាព្រះវិណាស្រពសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មាន

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សនោ កតស្ស វា បដិបយំ

ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា បរិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា

នោសស្ស វីតនោសត្តា បរិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ ខយា

ហោហស្ស វីតហោហត្តា បរិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ សិយា

ខោ បន កន្តេ ឥនេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឃមស្ស សីល-

ព្វតបរាមាសំ នួន អយមាយស្មា សារតោ បទ្ហាគច្ឆន្តោ

អព្យាបជ្ឈធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ កន្តេ ឃំ នដ្ឋត្ថំ

ជីណាសវេ កន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ

ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សនោ កតស្ស វា បដិបយំ

ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា អព្យាបជ្ឈធិមុត្តោ ហោតិ

ខយា នោសស្ស វីតនោសត្តា អព្យាបជ្ឈធិមុត្តោ ហោតិ

វិទយបំណិព មហាវគ្គ

កិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណានូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិន
បានពិចារណានូវសេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថា
មានអធ្យាស្រ័យបង្កើនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងួត ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាស
ចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្កើនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងួត ព្រោះ
អស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យ
បង្កើនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងួត ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ
បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មាន
អាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះកាលត្រ-
ឡប់មកកាន់សេចក្តីប្រកាន់សីលប្រកាន់វត្តដោយសភាវៈថ្លៃថ្លា ឈ្មោះថា
មានអធ្យាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះដូច្នោះឡើយ បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុជា
ព្រះវិណាស្រពបានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ
មិនបានពិចារណានូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើឬមិនបានពិចារណានូវសេច-
ក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់
សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះ
ថាមានអធ្យាស្រ័យបង្កើនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់ទោសៈ
ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្កើនទៅ

បញ្ចក្ខណៈ វិណាសវគ្គណាមិ

ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា អព្យាបជ្ឈាជិមុត្តោ ហោតិ
 ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា ឧបាទានក្ខយាជិមុត្តោ ហោតិ
 ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា ឧបាទានក្ខយាជិ-
 មុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា ឧបាទា-
 នក្ខយាជិមុត្តោ ហោតិ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា
 តណ្ហាក្ខយាជិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស វីតទោ-
 សត្តា តណ្ហាក្ខយាជិមុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស
 វីតមោហត្តា តណ្ហាក្ខយាជិមុត្តោ ហោតិ ខយា រាគស្ស
 វីតរាគត្តា អសម្មោហាជិមុត្តោ ហោតិ ខយា ទោសស្ស
 វីតទោសត្តា អសម្មោហាជិមុត្តោ ហោតិ ខយា មោហស្ស
 វីតមោហត្តា អសម្មោហាជិមុត្តោ ហោតិ ឯវំ សម្មា-
 វិមុត្តច័ត្តស្ស កន្តេ ភិក្ខុនោ ភុសា ចេមិ ចក្កវិញ្ញាយ្យ

ធម្មត្ថន្តរៈ ខ័ណ្ឌសវគ្គណាមថា

កាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈ
 ហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃ
 ឧបាទាន ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថាមាន
 អធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់
 ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យ
 បង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ព្រោះអស់មោហៈ
 ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅ
 កាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះប្រាសចាក
 រាគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់
 ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ
 ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា
 ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមាន
 អធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់រាគៈ ព្រោះ
 ប្រាសចាករាគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តី
 មិនវង្វេង ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះប្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះ
 ថាមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់មោហៈ
 ព្រោះប្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុកាល
 បើមានចិត្តផុតស្រឡះប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើទុកជារូបទាំងឡាយដែល

វិធម្មបិដកេ មហាវគ្គោ

រូបា ចក្ខុស្ស អាចារ័ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិ-
 យាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ
 អាណេញ្ចប្បត្តំ^(១) វិយញ្ចស្សានុបស្សតិ ភុសា ចេបិ សោ-
 តវិញ្ញាយ្យា សទ្ធា... យានវិញ្ញាយ្យា កត្វា... ជិវាវិញ្ញាយ្យា
 វសា... កាយវិញ្ញាយ្យា ដោដ្ឋព្វា... មនោវិញ្ញាយ្យា ធម្មា
 មនស្ស អាចារ័ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ
 អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ អាណេញ្ចប្បត្តំ
 វិយញ្ចស្សានុបស្សតិ សេយ្យថាបិ កន្លេ សេលោ បព្វ-
 តោ អច្ឆិទ្ធោ អសុសិរោ ឯកយនោ បុរត្តិមាយ ចេបិ
 ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ នេវ នំ សន្តិម្បយ្យ

១ ១. អាណេញ្ចប្បត្តំ ។

វិទយបិណ មហាវគ្គ

មានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែក ក៏មិនបានគ្រប
សង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះបានឡើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះដែលអារម្មណ៍មិន
បានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើក
ដោយតណ្ហាហើយ ពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់
ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយត្រចៀកបាន... ក្លិនទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយច្រមុះបាន... រសទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយអណ្តាតបាន... ដោយដួង (គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះត្រូវកាយ) ទាំង
ឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយបាន... ធម្មារម្មណ៍
(គឺអារម្មណ៍ដែលកើតនឹងចិត្ត) ទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹង
ច្បាស់ដោយចិត្តបាន មកកាន់ផ្លូវនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោក
នោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យ
ច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយ
តណ្ហាហើយ លោកបានពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តី
រលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបមាដូចជាក្រប ឥត
ធ្លុះឥតប្រហោង ជាក្នុងគ្រាន់សុទ្ធ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំង
ខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងកើតក្តី ក៏ញ៉ាំងក្នុងនោះ ឲ្យកម្រើកមិនបាន

ចម្បង្គំពេ ទីណាសវិគុណាភិ

ន សម្បកម្មេយ្យ ន សម្បវេនេយ្យ បច្ចិមាយ ចេបិ

ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតវុដ្ឋិ ។ បេ ។ ទុត្តរាយ ចេបិ

ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតវុដ្ឋិ ។ បេ ។ ទិក្ខុណាយ

ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតវុដ្ឋិ នេវ នំ

សង្កម្មេយ្យ ន សម្បកម្មេយ្យ ន សម្បវេនេយ្យ ឯវមេវ

ខោ កន្តេ ឯវំ សម្មវិមុត្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ កុសា ចេបិ

ចក្កវិញ្ញាយ្យ រូចា ចក្កស្ស អាចាបំ អាគច្ឆន្តំ នេវស្ស

ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ មិតំ

អាណេញ្ចប្បន្តំ វយញ្ចស្សានុបស្សតិ កុសា ចេបិ សោត-

វិញ្ញាយ្យ សទ្ធា... យានវិញ្ញាយ្យ តទ្ធា... ជិវ្ហវិញ្ញាយ្យ

បុព្វសុត្តន្តៈ វិណយសិក្ខាសមុទ្រ

ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បើមានសំណុំខ្យល់ដែល
មានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងលិចក្តី ។ បេ ។ បើមាន
សំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងជើងក្តី ។ បេ ។
បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងត្បូងក្តី
ក៏ញាំងក្តីនោះឲ្យកម្រិតមិនបាន ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិន
បានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក៏កាលមានចិត្តផុតស្រឡះដោយ
ប្រពៃយាងនេះហើយ បើបូជាន់ឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែកក្តី ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោកនោះ
មិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអាម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំ
ដោយកិលេស ជាចិត្តបិតនៅខាងខ្លួន ផុតមានកម្រិតដោយតណ្ហា
លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់ទៅនៃចិត្តនោះ
បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយត្រចៀក
ក្តី... ក្លិនទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយប្រមុះក្តី...
រសទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយអណ្តាតក្តី...

វិធីបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

រសា... កាយវិញ្ញាយ្យ ដោដ្ឋត្វា... មនោវិញ្ញាយ្យ ធម្មា
 មនស្ស អាចាចំ អាភច្ឆន្តំ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ
 អមិស្សកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិតំ អានេញ្ចប្បត្តំ
 វយញ្ចស្សនុបស្សតិ ។

[៥២] នេត្តម្ហំ អធិមុត្តស្ស
 បរិវេកញ្ច ចេតសោ
 អព្យាបជ្ឈនិមុត្តស្ស
 ឧទានានក្ខយស្ស ច
 តណ្ហាក្ខយានិមុត្តស្ស
 អសម្មោហញ្ច ចេតសោ
 ទិស្វា អាយតនុប្បាទំ
 សម្មា ចិត្តំ វិមុត្តតិ
 តស្ស សម្មាវិមុត្តស្ស
 សន្តចិត្តស្ស កិក្ខុនោ
 កតស្ស បដិចយោ នត្តំ

វិនយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ដោយដូច្នោះទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយក្តី
 ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយចិត្តមកកាន់
 ផ្លូវចិត្តក៏ ក៏គ្របសង្កត់នូវចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់
 លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តបិត
 នៅខ្ជាប់ខ្ជួនឥតមានកម្រិតដោយគណ្ណា លោករមែងពិចារណានូវសេចក្តី
 កើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ក៏មានទុបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

(៥២) ភិក្ខុកាលបើមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់នក្ខម្មៈ (គឺ
 អរហត្ត) ផងមានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់
 នៃចិត្តផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យា-
 បាទផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់
 ទៅនៃទុបាទានផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់ធម៌ជា
 គ្រឿងអស់ទៅនៃគណ្ណាផង មានអធ្យាស្រ័យបង្ហាន់ទៅកាន់
 សេចក្តីមិនវង្វេងនៃចិត្តផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះដោយប្រព័ន្ធត្រោះ
 បានឃើញនូវសេចក្តីកើតនឹងសេចក្តីវិនាសនៃអាយតនៈ កាល
 ភិក្ខុនោះមានចិត្តផុតស្រឡះហើយដោយប្រព័ន្ធ មានចិត្តរម្ងាប់
 ហើយ សេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលភិក្ខុនោះបានធ្វើហើយក៏គ្មាន

ចម្បងខ្លះ ទិណសវគ្គណាមា

ករណីយំ^(១) ន វិជ្ជតិ ។

សេលោ យថា ឯកយលោ

វាតេន ន សម័រតិ

ឃំ រូចា រសា សទ្ធា

តទ្ធា ធម្មា ច កេវលា

ឥដ្ឋា ធម្មា អនិដ្ឋា ច

នប្បវេទន្តិ តាទិលោ

បិតំ បិតំ វិប្បមុតំ

វិយព្វាស្សនុបស្សតិ ។

[៥៣] អថទោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឃំ ទោ
ភិក្ខុវេ កុលបុត្តា អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ អត្តោ ច វុត្តោ
អត្តោ ច អនុបដិសោ អថ ច បដិទេកច្ចេ មោយបុរិ-
សា ហសមាណកំ^(២) មញ្ញោ អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ តេ បច្ឆា
វិយាតំ អាបន្តន្តិ ។ អថទោ ភកវា អាយស្មន្តិ សោ-
ណំ អាមន្តេសិ វុត្តំ ទោសិ សោណា សុធុមាលោ

១ ឃំ ករណីយញ្ច ។ ២ ហសមាណកំ កត្តចំ បោត្តេ ទិស្សតិ ។

បុគ្គលៈ វិណាសវគ្គណាមា

កិច្ចដែលគួរនឹងធ្វើក៏គ្មាន ។ ឬដែលតាន់ស្តួនមិនបានរដ្ឋយ
 ដោយខ្យល់ យ៉ាងណាមិញ រូប សំឡេង ក្លិន រស ផស្សៈ នឹង
 ធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលជាទីគាប់ចិត្តក្តី មិនជាទីគាប់
 ចិត្តក្តី ក៏ញ៉ាំងចិត្តរបស់ភិក្ខុជាតាទិបុគ្គល^(១)ឲ្យញាប់ញ័រមិន
 បាន យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ជាចិត្តបិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន
 ជាចិត្តផុតស្រឡះចាកកិលេសហើយ លោកពិចារណាឲ្យ
 សេចក្តីកើតនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ។

(៥៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
 ឡាយមកថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកុលបុត្ត តែងប្រកាសគុណ
 គឺអរហត្តផលយ៉ាងនេះឯង ពួកកុលបុត្តទាំងនោះ បានប្រកាសសេចក្តី
 នៃបុគ្គលជាអរហត្តផល មិនបានបង្ហាញខ្លួនទៅដោយអំណត់ថា ខ្លួនជា
 ព្រះអរហត្តផល ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងលោកនេះ មានពួកមោឃបុរសខ្លះ
 ប្រកាសព្រះអរហត្តផល ទំនងធ្វើដូចជាសេចក្តីលេង មោឃបុរសទាំង
 នោះតែងដល់ខ្ញុំសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ (មិន
 ខានឡើយ) ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
 ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នៃសោណៈ អ្នកឯងធ្លាប់ចំរើនដោយ

១ (អដ្ឋកថា) បុគ្គលដែលមិនញាប់ញ័រដោយសេចក្តីព្រេកអរនឹងសេចក្តីអំណត់ ក្នុង
 អារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត នឹងអារម្មណ៍មិនជាទីគាប់ចិត្ត ។

វិទយបំជិពេ មហារាត្ន

អនុជាជាមិ តេ សោណា ឯកបលាសិកំ ឧទាហ-
 នន្តិ ។ អហំ ខោ កន្លេ អសីតិសកដវហោ ហិរញ្ញំ
 ឌុហាយ អតារស្មា អនការិយំ បព្វជិតោ សត្តហត្តិ-
 កញ្ច អនិកំ តស្ស មេ កវិស្សន្តិ វត្តារោ សោណោ
 កោឡិវិសោ អសីតិសកដវហោ ហិរញ្ញំ ឌុហាយ
 អតារស្មា អនការិយំ បព្វជិតោ សត្តហត្តិកញ្ច អនិកំ
 សោណាយំ ឯកបលាសិកាសុ ឧទាហនាសុ សត្តោ-
 តិ^(១) សចេ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជាជិស្សតិ អហំបិ
 បរិកុញ្ញិស្សមិ នោ ចេ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជា-
 ជិស្សតិ អហំបិ ន បរិកុញ្ញិស្សមិតិ ។ អថខោ ភគវា
 ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មំ កមំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ ឯកបលាសិកំ
 ឧទាហនំ ន ភិក្ខុវេ ទិកុណា ឧទាហនា ឆាវតញ្ច
 ន ទិកុណា ឧទាហនា ឆាវតញ្ច ន កណាដ្ឋណុទាហនា
 ឆាវតញ្ច យោ ឆាវយ្យ អាបត្តិ ធុក្កដស្សតិ ។

១ លញ្ឆោតិ កត្តបំ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

សេចក្តីសុខ នៃសោណៈ ឥឡូវនេះ គឺថាគតអនុញ្ញាតវិស្សកជើង១ជាន់ឲ្យ
អ្នក ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
បានលះបង់ប្រាក់ចំនួន ៨០ រទេះធំ (គឺ១ រទេះធំកំណត់ពីររទេះតូច) ផង
បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយដំរី ៧ ផង ហើយបានចេញពីផ្ទះមក
បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ជនទាំងឡាយមុខជា
នឹងពោល (តិះដៀល) ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា សោណកោឡវិសបានលះបង់
ប្រាក់ចំនួន៨០ រទេះយ៉ាងធំផង បានលះបង់នូវពួកសេនាប្រកបដោយដំរី៧
ផង ហើយបានចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍
ដោយផ្ទះ ឥឡូវនេះ សោណកោឡវិសនេះនៅជាប់ចំពាក់នឹងវិស្សក
ជើង១ជាន់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃ ទើបខ្ញុំ
ព្រះអង្គហ៊ានប្រើប្រាស់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុ-
សង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនហ៊ានប្រើប្រាស់ទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
នេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាត
នូវវិស្សកជើង១ជាន់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់វិស្សកជើង២
ជាន់ មិនត្រូវពាក់វិស្សកជើង ៣ ជាន់ មិនត្រូវពាក់វិស្សកជើង ៤ ជាន់ឡើយ
ទៅទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

បឋមស្កន្ធកេ អកប្បិយទណហនាបញ្ញត្តិ

[៥៤] តេន ខោ បន សមយេន នព្វគីណា ភិក្ខុ
 សព្វដីលីកា ឧទាហនាយោ ជារន្តិ ។ បេ ។ សព្វ-
 បីតិកា ឧទាហនាយោ ជារន្តិ ។ សព្វលោហីតិកា
 ឧទាហនាយោ ជារន្តិ ។ សព្វមញ្ញេដ្ឋិកា ឧទាហនា-
 យោ ជារន្តិ ។ សព្វកណ្ណា ឧទាហនាយោ ជារន្តិ ។
 សព្វមហារដ្ឋរត្តា ឧទាហនាយោ ជារន្តិ ។ សព្វមហា-
 នាមរត្តា ឧទាហនាយោ ជារន្តិ ។ មនុស្ស ឧ-
 ជ្ឈាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិហំ កាម-
 ភោតិណេតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ សព្វដីលីកា ឧទាហនា ជារតត្វា ន សព្វប័-
 តិកា ឧទាហនា ជារតត្វា ន សព្វលោហីតិកា ឧទា-
 ហនា ជារតត្វា ន សព្វមញ្ញេដ្ឋិកា ឧទាហនា ជារ-
 តត្វា ន សព្វកណ្ណា ឧទាហនា ជារតត្វា ន សព្វម-
 ហារដ្ឋរត្តា ឧទាហនា ជារតត្វា ន សព្វមហានាមរត្តា
 ឧទាហនា ជារតត្វា យោ ជារយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស-
 តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន នព្វគីណា ភិក្ខុ ដីល-

ចម្មត្តន្តៈ ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអកប្បិយ

[៥៤] សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខៀវ
សុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាត្រកៀត) ។ បេ ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងសុទ្ធ
(ដូចពណ៌ផ្កាកណ្តិការ) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ (ដូចពណ៌
ផ្កាច្បារ) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ហឫទ័យសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្បែង) ។
ពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្លែផ្កា) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌
ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ខ្នងក្អែប) ។ ពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងទុំ
សុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្លឹកឈើទុំឬដូចផ្កាឈូក) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
ទោសតិះដៀលបន្តិះបង្គាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាម-
គុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់
ស្បែកជើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងសុទ្ធ មិន
ត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ហឫ-
ទ័យសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង
ពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងពណ៌លឿងទុំសុទ្ធឡើយ
ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុពាក់

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

កវ៌ក្ខិតា ឧទាហនាយោ ជារេន្តិ ។ បីតកវ៌ក្ខិតា
 ឧទាហនាយោ ជារេន្តិ ។ លោហិតកវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា-
 យោ ជារេន្តិ ។ មញ្ជេន្តិកវ៌ក្ខិតា ឧទាហនាយោ ជារេន្តិ ។
 កណ្តវ៌ក្ខិតា ឧទាហនាយោ ជារេន្តិ ។ មហាវគ្គវ៌ក្ខិតា
 ឧទាហនាយោ ជារេន្តិ ។ មហានាមវ៌ក្ខិតា ឧទាហ-
 នាយោ ជារេន្តិ ។ មនុស្សឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ
 សេយ្យថាបិ តិហី កាមភោតិនោតិ ។ ភកវ៌តោ ឯតមន្តុ
 អាវោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ជីលកវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា
 ជារេតព្វា ន បីតកវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា ជារេតព្វា ន លោ-
 ហិតកវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា ជារេតព្វា ន មញ្ជេន្តិកវ៌ក្ខិតា
 ឧទាហនា ជារេតព្វា ន កណ្តវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា ជារេត-
 ព្វា ន មហាវគ្គវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា ជារេតព្វា ន មហា-
 នាមវ៌ក្ខិតា ឧទាហនា ជារេតព្វា យោ ជារេយ្យ អាថត្តិ
 ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ចោ បន សមយេន នព្វត្តិយា
 ភិក្ខុ ខលុកវ៌ក្ខិតា ឧទាហនាយោ ជារេន្តិ ។ បុដវ៌ក្ខិតា ឧទា-
 ហនាយោ ជារេន្តិ ។ ចាលិកុណ្ឌិមា^(១) ឧទាហនាយោ

១ បាលីកុណ្ឌិកាតិ កត្តបិ យេន្តកេ ទិស្សតិ ។

វិទយបិណត មហាវគ្គ

ស្បែកដើងមានខ្សែខៀវ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿង ។ ពាក់ស្បែក
ដើងមានខ្សែក្រហម ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែហង្សបុរាណ ។ ពាក់
ស្បែកដើងមានខ្សែខ្មៅ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ ។
ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿងទុំ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលពោសតិះ-
ដៀលបន្តុះបង្កាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង
មានខ្សែខៀវទេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿង មិនត្រូវពាក់ស្បែក
ដើងមានខ្សែក្រហម មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែហង្សបុរាណ មិនត្រូវ
ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែខ្មៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ
មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿងទុំទេ ភិក្ខុណា ពាក់ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើងបិទកែង ។
ពាក់ស្បែកដើងស្រាបដើងទាំងអស់រហូតស្នងដើង (ដូចជាស្បែកដើងអ្នក
ស្រុកយោនកៈ) ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលគេក្រងជាប្រេបបិទខ្នងដើង ។

បុព្វត្ថកេ អរហ្មិយនោហរាហព្យាគី

ជារេន្ទី ។ ត្រូលបុណ្ណិកា ឧទាហនាយោ ជារេន្ទី ។ តិរិវ-
 បត្តិកា ឧទាហនាយោ ជារេន្ទី ។ មេណ្ណវិសាលាវទ្ធិកា
 ឧទាហនាយោ ជារេន្ទី ។ អជវិសាលាវទ្ធិកា ឧទាហ-
 នាយោ ជារេន្ទី ។ វិច្ឆិកាឡិកា ឧទាហនាយោ ជារេន្ទី ។
 មោរបិញ្ញបរិសិទ្ធិតា^(១) ឧទាហនាយោ ជារេន្ទី ។ ចិត្រា
 ឧទាហនាយោ ជារេន្ទី ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ
 វិចារេន្ទិ សេយ្យថាបិ ភិហិ កាមកោតិទោតិ ។ កកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហារេស្សំ ។ ន ភិក្ខុវេ ខល្លកវន្ធា ឧទាហ-
 នា ជារេតព្វា ន បុដវន្ធា ឧទាហនា ជារេតព្វា ន ចា-
 លិកុណ្ណិមា^(២) ឧទាហនា ជារេតព្វា ន ត្រូលបុណ្ណិកា
 ឧទាហនា ជារេតព្វា ន តិរិវបត្តិកា ឧទាហនា ជារេ-
 តព្វា ន មេណ្ណវិសាលាវទ្ធិកា ឧទាហនា ជារេតព្វា ន
 អជវិសាលាវទ្ធិកា ឧទាហនា ជារេតព្វា ន វិច្ឆិកាឡិកា
 ឧទាហនា ជារេតព្វា ន មោរបិញ្ញបរិសិទ្ធិតា ឧទាហនា
 ជារេតព្វា ន ចិត្រា ឧទាហនា ជារេតព្វា យោ ជារេយ្យ
 អាបត្តិ ធុក្កដស្សតិ ។ តេន ទោ បន សមយេន
 នព្វត្តិយា ភិក្ខុ សីហចម្មបរិក្ខដា ឧទាហនាយោ

១ ឧ. មោរបិញ្ញបរិសិទ្ធិតា ។ ២ បាលីកុណ្ណិកាភិ កត្តបិ បុព្វត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ចម្បង្គកៈ ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអកប្បិយ

ពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែវិចិត្រដូចស្វាបទេព ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្មៅកែវ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្មៅពពែ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្នុយ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចាក់ស្រែដោយព្រាយកន្ទុយក្បាក ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេងៗ) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពាលទោសតិរវៀលបន្តិចបន្តួចថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគខ្មៅកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបិទកែង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលស្រាបជើងទាំងអស់រហូតស្មៅជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេក្រងជាប្រៀបបិទខ្នងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលមានខ្សែវិចិត្រដូចស្វាបទេព មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្មៅកែវ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្មៅពពែ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្នុយ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេស្រែដោយព្រាយកន្ទុយក្បាក មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេងៗ) ឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវតាមប្តីទ្រង់ ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខុភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែក

វិធីបំណែក មហាវិញ្ញា

ជារង្វំ ។ ព្យាគ្យចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍យោ ជារង្វំ ។
 ដំបំចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍យោ ជារង្វំ ។ អដំនចម្រុះ-
 ក្នុង ឧទាហរណ៍យោ ជារង្វំ ។ ឧទ្ទចម្រុះក្នុង
 ឧទាហរណ៍យោ ជារង្វំ ។ មជ្ឈវិចម្រុះក្នុង ឧទាហ-
 រណ៍យោ ជារង្វំ ។ កាឡកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍យោ
 ជារង្វំ ។ ឧល្លកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍យោ ជារង្វំ ។
 មនុស្ស ឧដ្ឋាយង្គំ ទីយង្គំ វិចារង្គំ សេយ្យថាបំ គំបំ
 កាមភោគិនោតិ ។ ភកវនោ ឯតមន្តំ អាពោចសុំ ។
 ន ភិក្ខុវេ សីហចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ជារតត្វា ន
 ព្យាគ្យចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ជារតត្វា ន ដំបំចម្រុ-
 ក្នុង ឧទាហរណ៍ ជារតត្វា ន អដំនចម្រុះក្នុង
 ឧទាហរណ៍ ជារតត្វា ន ឧទ្ទចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍
 ជារតត្វា ន មជ្ឈវិចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ជារ-
 តត្វា ន កាឡកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ជារតត្វា
 ន ឧល្លកចម្រុះក្នុង ឧទាហរណ៍ ជារតត្វា យោ
 ជារយ្យ អាថត្តំ ឧក្កដស្សតិ ។

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

សត្វសីហា: ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាធំ ។ ពាក់
 ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាដំបង ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំ
 ងាយដោយស្បែកខ្លាទ័ន ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែក
 កេ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកឆ្មា ។ ពាក់ស្បែកជើង
 ដែលចំងាយដោយស្បែកសត្វកង្កែប ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយ
 ដោយស្បែកម្រៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយកំពោលទោសតិះដៀលបន្តិះ
 បង្កាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវតាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយ
 ដោយស្បែកសត្វសីហា: មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែក
 ខ្លាធំ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាដំបង មិនត្រូវ
 ពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកខ្លាទ័ន មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើង
 ដែលចំងាយដោយស្បែកកេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយ
 ស្បែកឆ្មា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកសត្វកង្កែប មិន
 ត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលចំងាយដោយស្បែកម្រៀម ភិក្ខុណា ពាក់ ត្រូវ
 ពាបត្តិទុកដ ។

បឋមកថា ឧប្បកា គណ្ណន្តណុបាហនំ

[៥៥] អថទោ ភកវា បុព្វុណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តិបិវាមាយ រាជគហំ បិណ្ណាយ ចាវិសំ អញ្ញាតវេន
 ភិក្ខុនា បច្ឆាសមណោន ។ អថទោ សោ ភិក្ខុ ខញ្ញ-
 មាលោ ភកវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុតន្តិ ។ អនុសា
 ទោ អញ្ញាតវេ ឧបាសកោ គណ្ណន្តណុបាហនំ^(១) អា-
 រោហិត្វា ភកវន្តំ ទ្វរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ឧបាហនា
 ឧរោហិត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភកវន្តំ អភិវទេត្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវទេត្វា ឯតទរោច កិស្ស
 កន្តេ អយ្យោ ខញ្ញាតិ ។ ចានា មេ អាវុសោ ដាលិ-
 តាតិ ។ គណ្ណ កន្តេ ឧបាហនាយោតិ ។ អលំ អាវុសោ
 បដិក្ខិត្តា ភកវតា គណ្ណន្តណុបាហនាតិ ។ គណ្ណា-
 ហេតា ភិក្ខុ ឧបាហនាយោតិ ។ អថទោ ភកវា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បកវលោ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ

១ ១. គណ្ណន្តណុបាហនំ ។

ចម្មត្តន្តកៈ ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដែលគេពាក់ហើយដោះប្រុកគេ (ស្បែកជើងកាល)

(៥៥) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀមក្នុងវេលា
 ព្រឹកព្រហាម ហើយប្រដាប់បាត្រនឹងជីវរ យាងចូលទៅកាន់ក្រុង
 រាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានភិក្ខុ ១ រួបជាបច្ឆាសមណៈ (គំសមណៈតាម
 ក្រោយ) ។ ភិក្ខុនោះខ្ញុំក៏ដឹងដើរតាមក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុង
 វេលានោះ ។ មានទុបាសកម្នាក់ពាក់ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ បាន
 ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ដោះ
 ស្បែកជើងចេញហើយចូលសំដៅទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ ក៏ទាននិយាយពាក្យនេះថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 នៃអ្នកដ៏មានអាយុ បាទារបស់អាត្មាបែក ។ ទុបាសកនោះនិយាយថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលយកស្បែកជើងចុះ ។ ភិក្ខុ
 នោះតបថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហើយកុំ ព្រោះស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើង
 ទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមរួចជាស្រេចហើយ ។ ព្រះអង្គមាន
 បន្ទូលថា នៃភិក្ខុ ចូរអ្នកទទួលយកស្បែកជើងនេះចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ
 ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគបានធ្វើនូវធម្មិកថាភ្នំវេលានោះ រួច

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាមន្តេសិ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ឌុម្ពក្កំ កណ្ត័យ្យាបាហនំ
ន ភិក្ខុវេ នវា កណ្ត័យ្យាបាហនា ជាវេតព្វា យោ
ជាវេយ្យ អាបត្តិ ធុក្កជស្សាតិ ។

[៥៦] តេន ខោ បន សមយេន ភកវា អដ្ឋោ-
កាសេ អនុបាហនោ ចង្កមតិ ។ សត្តា អនុបាហនោ
ចង្កមតិតិ ថេវា ភិក្ខុ អនុបាហនោ ចង្កមន្តិ ។ ធាត្ថិ-
យា ភិក្ខុ សត្តវិ អនុបាហនេ ចង្កមមារេ ថេវេសុបិ
ភិក្ខុសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមារេសុ សធុបាហនា
ចង្កមន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ ថេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ
ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេជំ ហិ តាម ធាត្ថិយា ភិក្ខុ សត្តវិ
អនុបាហនេ ចង្កមមារេ ថេវេសុបិ ភិក្ខុសុ អនុបាហ-
នេសុ ចង្កមមារេសុ សធុបាហនា ចង្កមិស្សន្តិតិ ។
អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

វិសយបំពក បហាវត្ត

ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវវិស្សកជើង៤ ជាន់ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះមកប្រគេន
(គឺជាវិស្សកជើងចាស់) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់វិស្សកជើង៤
ជាន់ឡើងទៅដែលជាវិស្សកជើងថ្មីទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៥៦) សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានទ្រង់ឆ្ងងព្រះ
បាទ (ហើយ) ទ្រង់ចង្រ្គមនៅក្នុងទីវាល ។ ឯពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនហ៊ានពាក់
វិស្សកជើងដើរចង្រ្គមដោយគិតឃើញថា ព្រះជាគ្រូមិនទ្រង់ឆ្ងងព្រះបាទ
ហើយទ្រង់ចង្រ្គម ។ កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនទ្រង់ឆ្ងងព្រះបាទ ហើយ
ទ្រង់ចង្រ្គម ពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនពាក់វិស្សកជើងហើយចង្រ្គម (គឺដើរតាម
ធម្មតា) ឯពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុក៏ពាក់វិស្សកជើងហើយចង្រ្គម ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តិះបន្តាប់ថា កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្ងងព្រះបាទ
កំពុងចង្រ្គមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់វិស្សកជើងកំពុងចង្រ្គមក្តី ពួក
ឆត្វគ្លីយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់វិស្សកជើងដើរចង្រ្គមសោះ ។ វេលា
នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

បុព្វកថា ៨ បង្កើត ឧបាសា ជាបទព្រាហ្ម

សច្ចំ កំរ ភិក្ខុវេ ធាតុយា ភិក្ខុ សត្វំ អនុចាហានេ
 ចង្ក័មមាណេ បេវេសុបិ ភិក្ខុសុ អនុចាហានេសុ ចង្ក័-
 មមាណេសុ សឧចាហានា ចង្ក័មន្តិតិ ។ សច្ចំ ភកកាតិ ។
 វិករហិ ពុទ្ធា ភកកា កមំ ហិ ឆាម តេ ភិក្ខុវេ
 មោយបុរិសា សត្វំ អនុចាហានេ ចង្ក័មមាណេ បេវេ-
 សុបិ ភិក្ខុសុ អនុចាហានេសុ ចង្ក័មមាណេសុ សឧ-
 ចាហានា ចង្ក័មិស្សន្តិ វេមហិ ឆាម ភិក្ខុវេ តិហិណោ^(១)
 ឌីនាតវសនា អភិជីវនិកស្ស សិប្បស្ស ការណា
 អាចរិយេសុ សការវា សប្បតិស្ស សភាគុត្តិកា
 វិហរិស្សន្តិ វេន ខោ តំ ភិក្ខុវេ សោភេន យំ តុម្ភេ
 ឃំ ស្វាត្វាតេ ធម្មវិទយេ បព្វជិតា សមាទា អាចរិយេសុ
 អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ ស-
 ការវា សប្បតិស្ស សភាគុត្តិកា វិហរេយ្យាដ នេតំ
 ភិក្ខុវេ អប្បសម្មាទំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិករហិត្វា

១ ឧ. តិបិ ។ តិបិកមភោតិភោតិ កត្តបិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

បច្ចុប្បន្ន: ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងចង្រ្កម

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា កាលព្រះបរម-
សាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទកំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់
ស្បែកជើងកំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកជើងហើយដើរ
ចង្រ្កម ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ កាលព្រះសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទកំពុងចង្រ្កមក្តី ពួកភិក្ខុ
ចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្រ្កមក្តី មោឃបុរសទាំងនោះមិនសម
បើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កមទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
គ្រហស្ថដែលស្ងៀកស ម្តេចគង់មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងក្នុងអាចារ្យ
មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា ព្រោះហេតុនៃសិល្បសាស្ត្រសម្រាប់ចិញ្ចឹម
ជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏ធម៌វិន័យនេះ គួរតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ព្រោះ
ថាអ្នកទាំងឡាយបានបូសមកក្នុងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសំដែងដោយ
ល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែគោរពកោតក្រែង មានសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា
ក្នុងអាចារ្យក្តី ក្នុងភិក្ខុលមធ្វើជាអាចារ្យក្តី ក្នុងឧបជ្ឈាយ័ក្តី ក្នុងភិក្ខុលមធ្វើ
ជាឧបជ្ឈាយ័ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែល
មិនទាន់បានជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់

វិទ្យបំណិព មហាវិញ្ញា

ធម្មំ កតំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ អាចរិយេសុ
 អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ
 អនុចាហានេសុ ចម្ព័មមាណេសុ សឧចាហានេន ចម្ព័មិតតំ
 យោ ចម្ព័មេយ្យ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ន^(៦) ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋារមេ ឧចាហានា នាវេតទ្វា យេ នាវេយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្សតិ ។

(៥៧) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ចានទីលាតានោ ហោតិ ។ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុ
 បរិក្ខហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សារំបិ និក្ខាមេន្តិ ។ អនុសា
 ខោ ភកវា សេនាសនចារិតំ អាហិណ្ណានោ តេ ភិក្ខុ
 តំ ភិក្ខុ បរិក្ខហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សារំបិ និក្ខាមេន្ត
 និស្វាន យេន តេ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 តេ ភិក្ខុ ឯតនវោច កី ឥមស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 អាតានោតិ ។ ឥមស្ស កន្តេ អាយស្មតោ ចានទីលា-
 តានោ ឥមំ មយំ បរិក្ខហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សារំបិ
 និក្ខាមេហាតិ ។

១ ន ច សទ្ធា កត្តិ បោគ្កេ អត្ថំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ធ្វើនូវធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ជាថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលបើអាចារ្យ(ភ្នំ) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យ(ភ្នំ) ឧបជ្ឈាយ៍(ភ្នំ)
 ភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍(ភ្នំ) មិនបានពាក់វិស្សកជើងដើរចង្រ្កិមទេ ភិក្ខុមិន
 ត្រូវពាក់វិស្សកជើងហើយដើរចង្រ្កិមទេ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កិមត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់វិស្សកជើងខាងក្នុងវត្តទេ ភិក្ខុណា
 ពាក់ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៥៧) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតរោគដំបៅលេច
 នៅបាតជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាហ័យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទា-
 បង់ឧបារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅ
 កាន់សេនាសនបារិក ក៏បានទេតទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងគ្រាហ័យក
 ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាបង់ឧបារៈផង បស្សាវៈផង លុះឃើញហើយ
 ក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទើប
 ទ្រង់មានបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
 កើតរោគអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោក
 ដ៏មានអាយុនេះកើតរោគដំបៅលេចនៅបាតជើង ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏គ្រាហ័
 យកលោកដ៏មានអាយុនេះមកឲ្យបន្ទាបង់ឧបារៈផង បស្សាវៈផង ។

ប្រដាប់ក្រដាស ៣១១ ណាមកាណាភិក្ខុវត្ត

(៤៨) អថខោ ភកកា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណេ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជា-
 នាមិ ភិក្ខុវេ យស្ស ហានា វា ទុក្ខា ហានា វា ដាលីតា
 ហានឌីណាពានេ វា ទុហាហំ ឆាវត្តន្តិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន ភិក្ខុ អដោតេហិ ហានេហិ មព្ភំបិ
 បិបំបិ អភិក្ខុហន្តិ ចរិម្បិ សេនាសនម្បិ ទុស្សតិ ។
 ភកកាតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខុវេ
 ឥនានិ មព្ភំ វា បិបំ វា អភិក្ខុហិស្សមីតិ ទុហាហំ
 ឆាវត្តន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ វត្តិយា
 ទុហោសថក្កំបិ សន្តិសន្តិបិ កច្ឆន្តា អន្ធកាវេ ខាលំបិ
 កណ្តកំបិ អក្កមន្តិ ហានា ទុក្ខា ហោន្តិ ។ ភកកាតោ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខុវេ អជ្ឈរាមេ
 ទុហាហំ ឆាវត្តំ ទុក្កំ បដិបំ កត្តន្តន្តិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ធម្មក្កិយា ភិក្ខុ វត្តិយា បច្ឆសសម-
 យំ បច្ឆដ្ឋាយ កត្តន្តន្តិ កោយោ អភិក្ខុហិត្វា អជ្ឈេ-

បម្បញ្ញត្តិៈ និទានភិក្ខុមានរោគដំបៅលេចនៅយាតដើង

(៥៨) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មក
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុណាមានជើងឈឺក្តី
 មានជើងបែកក្តី មានរោគដំបៅលេចនៅបាតជើងក្តី គឺថាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុនោះពាក់វិស្សកជើងបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិន
 បានលាងជើងហើយស្រាប់តែឡើងទៅកាន់គ្រែខ្លះតាំងខ្លះ នាំឲ្យប្រឡាក់
 ចំអែនឹងសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់វិស្សកជើងបាន ដោយគិតថាក្នុងវេលានោះ អាត្មា
 អញ្ជូនឡើងគ្រែឬតាំង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងវេលាយប់ មានពួក
 ភិក្ខុដើរទៅកាន់រោងទុបោសថខ្លះ ទីប្រជុំអង្គុយខ្លះ ក៏ជាន់ទៅលើដង្កត់
 ឈើខ្លះ លើបន្ទាខ្លះ ក្នុងទីដីឆ្អឹង ជើងរបស់ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានទុក្ខ-
 វេទនា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់វិស្សកជើង កាន់គប់ភ្លើង ប្រទីប នឹងឈើច្រត់
 ខាងក្នុងអាវាមបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គុយភិក្ខុក្រោកឡើងក្នុង
 បច្ចុសសម័យនៃរាត្រី (ជិតភ្លឺ) ក៏ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើហើយចង្រឹមក្នុង

វិទយបិណ្ឌេ មហាវញ្ញោ

កាសេ ចម្ព័រមន្តំ ឧទ្ធាសន្តា មហាសន្តា ខដខដសន្តា
 អនេកវិហិតំ តិវច្ឆានកថំ កាថេន្តា សេយ្យដំនំ វាជកថំ
 ចោរកថំ មហាមត្តកថំ សេវាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ
 អន្តកថំ ចានកថំ វត្តកថំ សយនកថំ មាលាកថំ
 គន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ កាមកថំ និកមកថំ
 នករកថំ ជនបទកថំ ឥត្តិកថំ បុរិសកថំ ស្វរ-
 កថំ វិសិខាកថំ កុម្មជ្ជានកថំ បុព្វប្បេតកថំ ជា-
 នត្តកថំ លោកក្លាយកំ សមុទ្ធក្លាយកំ ឥតិកវាករ-
 កថំ ឥតិ វា កីដកំបិ អក្កមិត្វា មារេន្តំ ភិក្ខុបិ
 សមាជំម្ហា ចារេន្តំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិញ្ញា ។ បេ ។
 តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កថំ ហិ នាម
 ធាតុនិយា ភិក្ខុ វត្តនិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

វិទយបិដក មហាវគ្គ

ទីវាល មានសំឡេងហើរ មានសំឡេងខ្លាំង មានសំឡេងថាខងងងៈ
 ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច និងាយពីចោរ និង
 យាយពីមហាមាត្រ និយាយពីសេនា និងាយពីក៏យ និងាយពី
 ចម្បាំង និងាយពីគ្រឿងស៊ី និងាយពីគ្រឿងផឹក និងាយពីសំពត់
 និងាយពីការដេក និងាយពីកម្រងផ្កា និងាយពីគ្រឿងក្រអូប និងាយ
 ពីញាតិ និងាយពីយាន និងាយពីស្រែក និងាយពីនិគម និងាយពី
 នគរ និងាយពីជនបទ និងាយពីស្រី និងាយពីប្រុស និងាយពីបុគ្គល
 ដែលក្លៀវក្លា និងាយពីច្រកផ្លូវ និងាយពីកន្លែងក្អមទឹក (គឺកំពង់
 ទឹក) និងាយពីបុព្វប្រត (គឺញាតិដែលស្លាប់ទៅហើយ) និងាយពី
 ពាក្យឥតប្រយោជន៍មានប្រការផ្សេងៗ និងាយពីរឿងកុហកក្នុងលោក
 (មានរឿងក្អែកសក្កកក្រហមជាដើម) និងាយពីរឿងដឹកសមុទ្រ និងាយ
 ពីសេចក្តីចំរើន និងសេចក្តីសាបសូន្យ ហើយជាន់លើសត្វល្អិតៗ ឲ្យស្លាប់
 ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយយូតបាកសមាធិខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណា មាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះកំពោលទោសតិះដៀលបន្តបង្កាប់
 ថា ពួកវាពួកគ្នា យកកិក្ខុមិនសមបើនឹងក្រែកឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី

បុគ្គលក្រ ៧ កន្លងទុក ជាតេស្ត

កង្កែបទុកាយោ អភិវឌ្ឍន៍ អដ្ឋោកាយោ ចង្កឹមស្បង្ក
 ទុក្ខាសន្តា មហាសន្តា ខដខដសន្តា អនេកវិហិតំ
 តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យដំ រាជកថំ ចោរកថំ
 ។ បេ ។ ឥតិកវិកវកថំ ឥតិ វា កំដកំបំ អក្កមិត្តា
 មារស្បង្កំ ភិក្ខុបិ សមាធិម្បា ចារស្បង្កិតិ ។ អថទោ
 តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឃតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ សត្តំ កិរ
 ភិក្ខុវេ ធាតុកិយា ភិក្ខុ វតិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ
 កង្កែបទុកាយោ អភិវឌ្ឍន៍ អដ្ឋោកាយោ ចង្កឹមស្បង្ក
 ទុក្ខាសន្តា មហាសន្តា ខដខដសន្តា អនេកវិហិតំ តិ-
 រច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យដំ រាជកថំ ចោរកថំ
 ។ បេ ។ ឥតិកវិកវកថំ ឥតិ វា កំដកំបំ អក្កមិត្តា
 មារស្បង្កំ ភិក្ខុបិ សមាធិម្បា ចារស្បង្កិតិ ។ សត្តំ ភកវតិ
 ។ បេ ។ វិកវហិត្តា ធម្មំ កថំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ធា ភិក្ខុវេ កង្កែបទុកាយោ ជាតេស្តា យោ ជាតេស្ត
 អាបតិ ទុក្ខស្បង្កិតិ ។

ធម្មត្ថទ្ធកៈ វិក្ខម៌ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ

ហើយពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើដើរក្នុងទីវាលមានសំឡេងហើ សំឡេងខ្លាំង
សំឡេងខ្លាំងៗ ហើយនិយាយពីត្រូវបានកថាផ្សេងៗ គឺនិយាយពីស្តេច
និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចំរើននឹងសេចក្តីសាបសូន្យ
ដូច្នោះ ហើយជាន់លើសត្វល្អិតៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយយូត
ចាកសមាធិខ្លះសោះ ។ ត្រាខ្លះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះ
ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុ ក្រោកឡើងក្នុងបចសសម័យនៃ
ពត្រីហើយ ក៏ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើដើរទៅក្នុងទីវាល មានសំឡេងហើ
សំឡេងខ្លាំង សំឡេងខ្លាំងៗ ហើយនិយាយត្រូវបានកថាផ្សេងៗ គឺ
និយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចំរើននឹង
សេចក្តីសាបសូន្យដូច្នោះ ហើយដើរជាន់លើសត្វល្អិតៗ ឲ្យស្លាប់ខ្លះ ឲ្យ
ភិក្ខុទាំងឡាយយូតចាកសមាធិខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល
ថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះព្រះមានព្រះ
ភាគទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្ម៌កថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
ឡាយមកទ្រង់បញ្ជាក់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់
ជើងឈើឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

វិទ្យបិដកេ មហាវិញ្ញា

[៥៧] អថខោ ភគវា វាជគហោ យថាភិវន្តំ វិហរិត្វា
 យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុប្បត្តេន ចារិ-
 កំ ចរមាដោ យេន ពារាណសី តទវសវិ ។ តត្រ សុទ្ធំ
 ភគវា ពារាណសីយំ វិហរិតិ វស្សបតនេ មិគទាយេ ។
 តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្តិយា ភិក្ខុ ភគវតា កដ្ឋ-
 ចាទុកា បដិក្ខត្តាតិ តាលតុរុណោ ធនាបេត្វា តាលបត្ត-
 ចាទុកាយោ ធាវេន្តំ តានិ តាលតុរុណានិ ធិន្ទានិ មិលា-
 យន្តំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ វិយន្តំ វិចារេន្តំ កថំ ហិ
 ធាម សមណា សក្យបុត្តិយា តាលតុរុណោ ធនាបេត្វា
 តាលបត្តចាទុកាយោ ធាវេស្សន្តំ តានិ តាលតុរុណានិ
 ធិន្ទានិ មិលាយន្តំ ឯកន្ទ្រិយំ សមណា សក្យបុត្តិយា
 ដីវំវិហារេន្តិតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧជ្ឈាយន្តានំ វិយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

(៥៧) ត្រាពោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្រុងរាជគ្រឹះ
 ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធអគ្សស្រ័យ រួចហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុង
 ពារាណសី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុង
 ពារាណសីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវិព្រាសិបត-
 នមិតទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ។ វេលានោះឯង ពួកវត្តភ្នំយកិក្ខុ
 គិតថាទ្រង់ចាប់ដើងឈើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏ប្រើគេឲ្យ
 កាត់ភ្នំទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រង់ចាប់ដើងស្លឹកភ្នំហើយពាក់
 ឯភ្នំទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោន ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 ក៏ពោលទោសគ្រប់រៀបបន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសម
 បើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ភ្នំទាំងឡាយ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រង់ចាប់ដើងស្លឹកភ្នំ
 ហើយពាក់សារ ឯដើមភ្នំទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោន
 ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត មានឥន្ទ្រិយ
 តែ១ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងតែពោលទោសគ្រប់រៀបបន្តបង្ហាត់
 ក៏ក្នុងទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ក៏ក្នុងទាំងនោះក្រាបទូល

ប្បវត្តកថា ៩ ពាលបត្តបទុក ធម្មតថា

ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ធម្មត្ថិ-
 យា ភិក្ខុ តាលតុរុណោ ធនោចេត្វា តាលបត្តបទុកាយោ
 ជាវេន្តំ តានិ តាលតុរុណានិ ធិន្ទានិ មិលាយន្តិតំ ។ សច្ចំ
 ភក្កវតំ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា ភក្កវតំ កតំ ហិ ធម តេ
 ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា តាលតុរុណោ ធនោចេត្វា តាល-
 បត្តបទុកាយោ ជាវេស្សន្តំ តានិ តាលតុរុណានិ ធិន្ទានិ
 មិលាយន្តិ ជីវសញ្ញោ ហិ ភិក្ខុវេ មនុស្សា រុក្ខស្មី ទេតំ
 ភិក្ខុវេ អប្បសន្ទានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិកវហិ ត្វា
 ធម្មំ កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាបន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ តាល-
 បត្តបទុកាយោ ជាវេត្វាយោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្សា-
 តំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ភក្កវតា
 តាលបត្តបទុកាយោ បដិក្ខិត្តានិ វេទ្យតុរុណោ ធនោចេត្វា
 វេទ្យបត្តបទុកាយោ ជាវេន្តំ តានិ វេទ្យតុរុណានិ ធិន្ទានិ
 មិលាយន្តិ ។ មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ

ធម្មត្ថូក្ខៈ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រព្យបំផើងស្លឹកភ្លោត

សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពួកតូចតូចភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់ភ្លោតខ្លីៗ (យកមកធ្វើ)
 ជាទ្រព្យបំផើងស្លឹកភ្លោតហើយពាក់ ភ្លោតខ្លីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយ
 ក៏ស្ងួតស្រពោន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងប្រើគេឲ្យកាត់ភ្លោតខ្លីៗ
 (យកមកធ្វើ) ជាទ្រព្យបំផើងស្លឹកភ្លោតហើយពាក់ទេ ភ្លោតខ្លីទាំងនោះលុះ
 គេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោនអស់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតពួកមនុស្ស
 តែងសំគាល់ថា ដើមឈើមានជីវិត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិន
 បានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើយទេ ។ បេ ។ លុះ
 ទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់
 បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រព្យបំផើងស្លឹកភ្លោត
 ឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ សម័យនោះឯង ពួកតូចតូច
 ភិក្ខុគិតថា ទ្រព្យបំផើងស្លឹកភ្លោតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ
 ទើបប្រើគេឲ្យកាត់នូវឫស្សីខ្លីទាំងឡាយវិញ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រព្យបំ
 ផើងស្លឹកឫស្សីហើយពាក់ ឯឫស្សីខ្លីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រ-
 ពោនអស់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសគំរើងៀលបន្តិចបន្តួចថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

កតំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វេទ្ឋុត្យុណោ
 ឆេនាបេត្វា វេទ្ឋុបត្តទាទុកាយោ ជាវេស្សន្តិ តានិ វេទ្ឋុ-
 ត្យុណានិ ធិន្ទានិ មិលាយន្តិ ឯកន្ត្រិយំ សមណា ស-
 ក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហាវេន្តិតំ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ
 តេសំ មនុស្សានំ ទុជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិហាវេន្តា-
 នំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ
 ។ បេ ។ ន ភិក្ខុវេ វេទ្ឋុបត្តទាទុកាយោ ជាវេតត្វា យោ
 ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្សតិ ។

(៦០) អថខោ ភកវតោ ពារាណសិយំ យេថាភិក្ខុនំ វិហា-
 វិត្វា យេន ភិក្ខុយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុត្វេន
 ចារិកំ បរមាដោ យេន ភិក្ខុយំ តនវសវំ ។ តត្រ សុខំ
 ភកវតោ ភិក្ខុយេ វិហារតិ ជាតិយាវនេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភិក្ខុយា ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ទាទុកមណ្ឌ-
 នានុយោកមនុយុត្តា វិហារន្តិ តណាទាទុកំ ករោន្តិបិ
 កាវាហេន្តិបិ មុញ្ញាទាទុកំ ករោន្តិបិ កាវាហេន្តិបិ

វិសេសបិដក មហាវគ្គ

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនគួរឃើញនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ឫស្សីខ្ចីទាំងឡាយ
 (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សីហើយពាក់សោន ឯឫស្សីខ្ចីទាំង
 នោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្លឹកស្រពោនទៅ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហ៊ាន
 បៀតបៀនរបស់ដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ១ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ
 កំពុងតែពោលទោសតិះដៀលបន្តបន្តរាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។
 វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់
 ទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សីឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៦០) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងពាពណា-
 សីគួរតាមពុទ្ធអធារាស្រ័យរួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារឹកនៃក្រុងភិក្ខុយៈ កាល
 ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារឹកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុងភិក្ខុយៈនោះ ។
 បានឮមកថា ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងព្រៃជាតិយាវន ទៀបក្រុងភិក្ខុយៈ
 នោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងភិក្ខុយៈ)
 មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការប្រដាប់ទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើ
 ទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប្តឹង

ចម្លើយទូទៅ អនេកវិហិតយុកតាណា

បព្វជនាទុកំ ករោន្តិបំ កាវារេន្តិបំ ហិណ្ឌាលទាទុកំ
 ករោន្តិបំ កាវារេន្តិបំ កមលទាទុកំ ករោន្តិបំ កាវា-
 រេន្តិបំ កម្ពលទាទុកំ ករោន្តិបំ កាវារេន្តិបំ វិញ្ញន្តិ
 ទុទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញំ ។ យេ
 តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ទុដ្ឋរយន្តិ ទីយន្តិ
 វិទាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទ្ទិយា ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ
 ទាទុកមណ្ឌានាទុយោកមនុយុត្តា វិហរិស្សន្តិ តិណាទាទុ-
 កំ ករិស្សន្តិបំ កាវារេស្សន្តិបំ មុញ្ញទាទុកំ ករិស្ស-
 ន្តិបំ កាវារេស្សន្តិបំ បព្វជនាទុកំ ករិស្សន្តិបំ កា-
 វារេស្សន្តិបំ ហិណ្ឌាលទាទុកំ ករិស្សន្តិបំ កាវា-
 រេស្សន្តិបំ កមលទាទុកំ ករិស្សន្តិបំ កាវារេស្សន្តិបំ
 កម្ពលទាទុកំ ករិស្សន្តិបំ កាវារេស្សន្តិបំ វិញ្ញស្សន្តិ
 ទុទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញំ ។ អថទោ
 តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវារេសុំ ។ សច្ចំ កិរ

បដ្ឋកថាៈ (ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងកម្ពុជ) ពាក់ទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេង ៗ

ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្លឹកទេវធិន្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រ-
 នាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់
 ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ក៏
 លះបង់ចោលនូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត នឹងអធិប្បញ្ញា (១) ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏រោល
 ទោសគំរើងលបន្តិចបង្កាប់ថា ពួកកម្ពុជភិក្ខុមិនសមបើនឹងខ្លួនខ្លះយកក្នុង
 ការគាត់តែងទ្រនាប់ជើងមានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅយាប្លង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើ
 ទ្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើង
 ស្លឹកទេវធិន្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កា
 ឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ជើងដែលគេត្បាញដោយរោម
 សត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល
 អធិចិត្ត នឹងអធិប្បញ្ញាសោះ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់

១ អដ្ឋកថា កែមហាខន្ធកៈ ពន្យល់សេចក្តីថា អធិសីល បានខាងធាតិមោធិសីល ។ អធិចិត្ត
 បានខាងសមាធិការវិភាសិណិយ ។ អធិប្បញ្ញា បានខាងមន្តការវិភាសិណិយ ។

វិទ្យបដិកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុយា ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ទាទុកមណ្ឌានាទុ
 យោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ តិលាទាទុកំ ករោន្តិបិ ការា-
 បេន្តិបិ មុញ្ញទាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ បព្វជទា-
 ទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ ហិណ្ឌាលទាទុកំ ករោន្តិបិ
 ការាបេន្តិបិ កមលទាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ
 កម្ពលទាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ វិទ្យន្តិ ឧទ្ទេសំ
 បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញន្តិ ។ សត្វំ ភគវតិ ។
 វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវតិ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខុវេ មោ-
 យបុរិសា អនេកវិហិតំ ទាទុកមណ្ឌានាទុយោគមនុយុ-
 ត្តា វិហរិស្សន្តិ តិលាទាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ
 មុញ្ញទាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ បព្វជទាទុកំ
 ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ ហិណ្ឌាលទាទុកំ ករិស្សន្តិបិ
 ការាបេស្សន្តិបិ កមលទាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការា-
 បេស្សន្តិបិ កម្ពលទាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកវាពួកកម្ពុយភិក្ខុខ្លះខ្លះខ្លះ ក្នុងការតាក់តែងទ្រទ្រង់ដើម
មានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រ-
ទ្រង់ដើមស្មៅយាប្លង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្មៅដំ-
ណែនទ្រទ្រង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្លឹកទន្សាយខ្លួនឯង
ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់បាលី អដ្ឋកថា អធិស្ឋ
អធិប្បក្កន្តីអធិប្បញ្ញា ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បត់ត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកវាពួកមហាសទាំងនោះមិនសមបើនឹងខ្លួនខ្លះ ក្នុង
ការតាក់តែងទ្រទ្រង់ដើមមានប្រការផ្សេងៗ គឺធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្មៅខ្លួនឯង
ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្មៅយាប្លង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេ
ឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្មៅដំណែនទ្រទ្រង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យ
ធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រទ្រង់ដើមស្លឹកទន្សាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រ-
ទ្រង់ដើមស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រ-
ទ្រង់ដើមសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ

បឋមត្ថនិកេ អកប្បិយយទុក្ខបញ្ញត្តិ

វិញ្ញស្សន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុត្តំ អធិសិលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញំ
 នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

វិករហិត្វា ធម្មំ កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ
 តិណាទានិកា ជាវេតញ្ច ន មុញ្ញទានិកា ជាវេតញ្ច ន
 បព្វជទានិកា ជាវេតញ្ច ន ហិណ្ឌាលទានិកា ជាវេតញ្ច
 ន កមលទានិកា ជាវេតញ្ច ន កម្ពលទានិកា ជាវេ-
 តញ្ច ន សោវណ្ណាមយា ទានិកា ជាវេតញ្ច ន រូបិយម-
 យា ទានិកា ជាវេតញ្ច ន មណិមយា ទានិកា ជាវេ-
 តញ្ច ន វេជ្ជវិយមយា ទានិកា ជាវេតញ្ច ន ដលិកម-
 យា ទានិកា ជាវេតញ្ច ន កំសមយា ទានិកា ជាវេ-
 តញ្ច ន កាចមយា ទានិកា ជាវេតញ្ច ន តិប្បមយា
 ទានិកា ជាវេតញ្ច ន សីសមយា ទានិកា ជាវេ-
 តញ្ច ន តម្កលោហមយា ទានិកា ជាវេតញ្ច យោ

ធម្មត្ថូក្ខៈ សេចក្តីបញ្ញត្តិស្តីទ្រទ្រង់ជើងជាអកប្បិយ

លះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត នឹងអធិប្បញ្ញា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លា
 ឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាហើយទ្រង់ត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 ពាក់ទ្រទ្រង់ជើងស្មៅ មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងស្មៅយាប្លង់ មិនត្រូវពាក់
 ទ្រទ្រង់ជើងស្មៅដំណេកទទ្យាយ មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងស្លឹកទន្សៃ មិន
 ត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់
 ជើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយរោមសត្វ មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងមាស
 មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងប្រាក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងកែវមណី មិន
 ត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងកែវពិទ្យ មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងកែវផ្លេក មិន
 ត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងសម្រិត មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងកែវកញ្ចក់ មិន
 ត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងសំណាប្តាហាំង (សំណាស) មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់
 ជើងសំណាភក់ (សំណាខ្មៅ) មិនត្រូវពាក់ទ្រទ្រង់ជើងទង់ដែងទេ ភិក្ខុ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ន ច ភិក្ខុវេ កាចិ
 សង្កមនីយា ចាទុកា ធារេតត្វា យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តិស្សោ ចាទុកាយោ
 ធុវដ្ឋានីយា អសង្កមនីយាយោ វច្ឆចាទុកំ បស្សាវ-
 ចាទុកំ អាចមនចាទុកន្តំ ។

(៦០) អថខោ កកវា កន្ទិយេ យថាភិវន្តំ វិហា-
 វិត្វា យេន សាវត្ថំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុប្បព្វេន
 ចារិកំ ចរមាធា យេន សាវត្ថំ តទវសវិ ។ តត្រ សុទំ
 កកវា សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស
 អាវាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធាតុកិយា ភិក្ខុ
 អចិវតិយា នទិយា តាវិនំ តវន្តិនំ វិសាលោសុបិ
 កណ្ណានិ កណ្ណោសុបិ កណ្ណានិ ភិវាយបិ កណ្ណានិ ធរប្បា-
 យបិ កណ្ណានិ បិដ្ឋិបិ អភិវហានិ រត្តចិត្តាបិ អន្តជានិ
 ធុបន្តិ វច្ឆតវបិ ឡិកាហេត្វា មារេន្តិ ។ មនុស្ស ឧដ្ឋោ-
 យន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ កកំ ហិ ធាម សមណា
 សក្កប្បត្តិយា តាវិនំ តវន្តិនំ វិសាលោសុបិ កហោស្សន្តិ

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុ
 មិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើង (គឺជ្រូងជើង) ណាមួយដែលគួរនឹងឲ្យ
 កម្រើកទៅបាន ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើង ៣ យ៉ាងដែលគេដកល់នៅជានិច្ច ដែលគេ
 ឲ្យកម្រើកទៅមិនបាន គឺទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទាបន័ន្ទវច្ចៈ ១ ទ្រនាប់
 ជើងសម្រាប់បន្ទាបន័ន្ទវស្សវៈ ១ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់លាងជម្រះ
 (លាមក) ១

(៦១) ត្រាពោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងនគរកុទ្ធិយៈគួរ
 ដល់ពុទ្ធអព្វាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់
 យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បាន
 ពួមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក-
 សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខុភិក្ខុ កាល
 មេតាទាំងឡាយកំពុងតែហែលឆ្នងទឹកស្ទឹងអចិរេតិ ក៏ចាប់ស្មែងខ្លះ ចាប់
 ស្លឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្ត
 តម្រេក ក៏ស្ទាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ខ្លះ ។
 មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា ពួកសមណៈជា
 សក្យបុត្ត កាលមេតាទាំងឡាយកំពុងឆ្នងទឹក មិនសមបើនឹងចាប់ស្មែងខ្លះ

បុព្វបទ ៣ ការ ឃោតព្វ

កណ្តោស្មបំ កហោស្សន្តំ ភិវាយបំ កហោស្សន្តំ ធរប្បា-
 យបំ កហោស្សន្តំ បិដ្ឋិបំ អភិវហិស្សន្តំ វត្តចិត្តាបំ អង្គជាតំ
 ធុបិស្សន្តំ វច្ឆនីបំ ឡុកាហោត្វា មារស្សន្តំ សេយ្យថាបំ
 ភិហិ កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោស្មំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ
 មនុស្សនំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជីយន្តានំ វិចារចន្តានំ ។ អថ-
 ខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេស្មំ ។ ន ភិក្ខុវេ
 ការីនំ វិសាលោស្មំ កហោតត្ថំ ន កណ្តោស្មំ កហោតត្ថំ ន
 ភិវាយ កហោតត្ថំ ន ធរប្បាយ កហោតត្ថំ បិដ្ឋិ អភិវហិ-
 តព្វា យោ អភិវហោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ន ច ភិក្ខុវេ
 វត្តចិត្តេន អង្គជាតំ ធុបិតត្ថំ យោ ធុបេយ្យ អាបត្តិ
 ទុល្លច្ឆយស្ស ន វច្ឆនី មារតព្វា យោ មារយ្យ
 យថាធម្មោ កាវេតព្វោតិ ។

ធម្មត្ថន្តរៈ ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់មេតោ

ចាប់ស្លឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្ត
 តម្រេក ហើយស្តាប់អង្គជាតិខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្លាប់ខ្លះ
 ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ
 កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយបានព្រួយស្ងប់ ។
 វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ-
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចាប់
 វៃស្នងមេតោទាំងឡាយ មិនត្រូវចាប់ស្លឹកត្រចៀក មិនត្រូវចាប់ក មិនត្រូវ
 ចាប់កន្ទុយ មិនត្រូវឡើងជិះលើខ្នង ភិក្ខុណាឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវមានចិត្តត្រេកអរពាល់អង្គជាតិ
 (មេតោ)ឡើយ ភិក្ខុណាពាល់ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្មម្នាក់ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកូនគោឲ្យ
 ស្លាប់ឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើឲ្យស្លាប់ ភិក្ខុនោះវិនយធរត្រូវឲ្យធ្វើតាមធម៌^(១) ។

១ ត្រូវសម្រេចអាបត្តិតាមសញ្ញាបច្ចុប្បន្នសិក្ខាបទ សប្បណវត្តបាចិត្តិយកណ្ណ ។ ក្នុងខន្តរ
 ទាំងអស់មានបំណងប្រាប់តែអាបត្តិដែលមានក្រៅបាតិមោក្ខ បើកន្លែងណាមាននិយាយដាច់
 ទាក់ទងដោយអាបត្តិក្នុងបាតិមោក្ខនោះ គ្រាន់តែមានប្រាប់ថាត្រូវធ្វើតាមធម៌ ។ យ៉ាងនេះ
 ព្រោះបាននិយាយរួចមកហើយ ។

វិទយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

[២២] តេន ខោ បន សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ
 យានេន យាយន្តិ ឥត្តិយុត្តេនបិ បុរិសន្តវេន បុរិស-
 យុត្តេនបិ ឥត្តនវេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចា-
 ចេន្តិ សេយ្យថាបិ កត្តាមហិយាយាតិ ។ កកវតោ ឯត-
 បត្តំ អាវេចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ យានេន យាយិតតំ យោ
 យាយេយ្យ អាបត្តិ ធុត្តិជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន អញ្ញាតវេ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ
 សាវត្តិ កថ្មនោ កកវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមក្កេ កិលានោ
 ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ មត្តា ធុត្តិម្ហ អញ្ញាតវស្មី
 វុត្តម្ហលេ និសីទិ ។ មនុស្សា នំ ភិក្ខុំ បស្សិត្តា^(១)
 ឯតនវេចំ កេហំ កន្តេ អយ្យេ កមិស្សតីតិ ។ សាវត្តិ
 ខោ អហំ អាវុសោ កមិស្សាបិ កកវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។
 ឯហំ កន្តេ កមិស្សាហាតិ ។ នាហំ អាវុសោ សក្កោមិ
 កិលានោម្ហីតិ ។ ឯហំ កន្តេ យានំ អភិវហាតិ ។ អលំ

១ ឧ. វិស្ស ។

វិទយបិណ មហាវគ្គ

(៦២) សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលគេទឹម
ដោយគោញី មានបុរសជាអ្នកបរក៏មាន ទឹមដោយគោឈ្មោល មានស្រី
ជាអ្នកបរក៏មាន ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះ
បង្កាប់ថា ដូចជាពួកជនដែលទៅលេងទឹកស្ទឹងគង្គានឹងស្ទឹងមហី ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់បញ្ជាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅដោយយានឡើយ ភិក្ខុ
ណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១ រូបទៅកាន់
ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ពាក់
កណ្តាលផ្លូវក៏មានជម្ងឺ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏គេចចុះចេញអំពី
ផ្លូវ ទៅអង្គុយនៅក្រោមដើមឈើ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្រឡេកឃើញ
ភិក្ខុនោះហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោក
ម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅទីណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មា
នឹងទៅក្រុងសាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងនោះទូល
ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងទៅជាមួយ
គ្នា ។ ភិក្ខុនោះតបថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅមិនរួចទេ ព្រោះអាត្មា
មានជម្ងឺ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ម្ចាស់និមន្តមកឡើងជិះយានទៅ ។ ភិក្ខុនោះតបថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ

ធម្មកុដ្ឋកោ សិរិកុដ្ឋកោ

អារុសោ បដិក្ខុត្តំ កកវតោ យោនន្តំ ។ កក្កុចាយនោ
 យានំ នាកិរុហំ ។ អថខោ សោ កិក្ខុ ហវត្តិ កត្តា
 កិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ កិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណោ ធម្មី កថំ កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ
 កិក្ខុវេ កិលានស្ស យោនន្តំ ។ អថខោ កិក្ខុនំ ឯតន-
 ហោសិ ឥត្តិយុត្តំ នុ ខោ បុរិសយុត្តំ នុ ខោតិ ។
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ
 បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ឋកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញាតរស្ស កិក្ខុវោ យោនុក្សាដេន ពាធិញ្ញាតំ អដាសុ
 អហោសិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុ-
 ជាធាមិ កិក្ខុវេ សិរិកំ ចាដដ្ឋិកំ ។

ធម្មក្កន្តកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវត្រៃវិស្វង

មិនគួរទេ ព្រោះយានព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់រួចទៅហើយ ។
 ភិក្ខុនោះរង្ស៊ីសខ្លាចក្រែង ក៏មិនឡើងជិះយានឡើយ ។ វេលានោះឯង
 ភិក្ខុនោះក៏ដើរទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី បានដំណាលរឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្ម័កថាភ្នំវេលា
 នោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ។ វេលានោះ
 ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា (ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 អនុញ្ញាត) យានដែលទើមដោយសត្វញី ឬទើមដោយសត្វឈ្មោលហ្ន៎ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលគេ
 ទើមដោយសត្វឈ្មោល នឹងយានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ^(១) ។
 សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតសេចក្តីមិនសប្បាយខ្លាំង ព្រោះទង្គិច
 ទង្គិកដោយយាន (យានរលាក់) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំ
 ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតនូវត្រៃវិស្វងនឹងអង្រឹងវិស្វង ។

១ អង្គកថា ថា យានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ ទុកជាប្រុសក្តី ស្រីក្តី អូសឬរុញ
 ទៅក៏គួរ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

[៦៣] តេជ ខោ បន សមយេន ធិត្តិយា

ភិក្ខុ ឧត្តាសយនមហាសយនានិ ជារេន្តិ សេយ្យដីនំ

អាសន្និ បល្ល័ក្កំ តោណាកំ ចិត្តកំ បដិកំ បដលកំ

ត្យលកំ វិកតិកំ ឧទ្ធុលោមី ឯកន្ត្រលោមី កដិស្សំ

កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថន្តំ អស្សន្តំ រេបន្តំ

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

(៦៣) សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទុច្ចាសយនៈ
 (វិគ្គកន្ធិហ្មសប្រមាណ) នឹងមហាសយនៈ (គ្រឿងកម្រាលមិនគួរ)
 អាសន្និ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហ្មសប្រមាណ) ១ បល្ល័ង្ក (វិគ្គដែលមាន
 ជើងវិចិត្តដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែង
 ជាង ៤ ជួប) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្តដោយ
 រូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាលពណ៌សដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វ) ១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម) ១
 គូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរជាប្រក្រតី) ១ វិភតិកៈ (កម្រាល
 ដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្តដោយរូបសត្វមានសីហៈ នឹងខ្នងជំងឺម) ១
 ទុទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាំងឡើងតែ
 ម្ខាង) ១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោម
 ច្រាំងឡើងទាំងសងខាង) ១ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយ
 ឱនមាសនឹងស្រួត ហើយចាក់ស្រែដោយរតនៈ^(១)) ១ គោសេយ្យៈ
 (កម្រាលដែលធ្វើដោយសវៃសស្រួត ហើយចាក់ស្រែដោយរតនៈ) ១
 កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ល្មមចុះពួកស្រីរំបាំ
 ១៦ នាក់ឈររំបាំ) ១ ហត្តត្តរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នង
 ដំរី) ១ អស្សត្តរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្តរៈ

១ រតនៈ សំដៅយកកែវមុញ្ញ កែវមណី សង្ឃ ថ្ម មាស និងប្រាក់ជាដើម ។

ធម្មត្ថកេ ឧបាសយនមហាសយនកថា

អដិទប្បវេណី កក្កុលំមិកប្បវាប្បច្ចត្តរណំ សឧត្តរច្នំ

ឧកតោលោហិតក្កបដានំ ។ មនុស្សា វិហារ-

ចារកំ អាហិណ្ណាត្តា បស្សិត្តា ឧជ្ឈយន្តិ ខ័យន្តិ

វិចារេន្តិ សេយ្យថាមិ តិហី កាមកោតិលោតិ ។

ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ

ឧបាសយនមហាសយនានិ ជាវតព្វានិ សេយ្យបីទំ

អាសន្តិ បល្លង្កោ តោណាកោ ចិត្តកោ បដិកា

បឋមន្តកៈ ឧបាសយនមហាសយនកថា

(កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ១ អធិនប្បវេណី (កម្រាលដែល
 គេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ១ កម្រាលដ៏ទុក្ខមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វ
 ឈ្មួស ១ ឡើយ មានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (ឡើយក្បាលនឹងឡើយ
 ជើង) ព្រមទាំងពិភានដែលមានពណ៌ក្រហម ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 កាលដើរទៅកាន់វិហារចារឹកបានឃើញហើយក៏ពោលទោស គំរះដៀល
 បន្តិះបង្គាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឧបាសយនៈ
 នឹងមហាសយនៈឡើយ គឺ អាសន្និ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១
 បល្ល័ង្ក (វែកដែលមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ
 (ព្រៃដែលមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើ
 ដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាលដែលមាន

វិធម៌បំណែក មហាវិញ្ញា

បដលីកា ត្វលីកា វិកតិកា ឧទ្ធុលោមី ឯកន្ត្រលោមី

កដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថំ អស្សត្ថំ រថត្ថំ

អដិប្បវេណី កន្ត្រលីមីតប្បវប្បត្តរណំ សឧត្តរច្ឆន្តំ

ឧកតោ លោហិតកុបដានំ យោ ជារយ្យ អាថត្ថំ

ឧក្កដស្សាតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ពណ៌សធ្វើដោយរោមសត្វ)១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វជាង្កាចង្កាម)១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរប្រក្រតី)១
 វិភតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈ
 នឹងខ្លាធំជាដើម)១ ទទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមាន
 រោមប្រាងឡើងតែម្ខាង)១ ឯកទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វមានរោមប្រាងឡើងទាំងសងខាង)១ កដិស្ស (កម្រាលដែលធ្វើ
 ដោយឱនមាននឹងស្ម័គ្រហើយចាក់ស្រែដោយរតនៈ) ១ កោសេយ្យ
 (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃស្ម័គ្រហើយចាក់ស្រែដោយរតនៈ) ១
 កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វល្មមពួកស្រីរាជ ១៦ នាក់ឈររាំ
 បាទ)១ ហត្តត្តរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី)១ អស្សត្តរៈ
 (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) ១ រថត្តរៈ (កម្រាលសម្រាប់
 ក្រាលលើរថ)១ អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា)១
 កម្រាលដ៏ទុក្ខមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មួស ១ ខ្នើយមានពណ៌
 ក្រហមទាំងពីរខាង (ខ្នើយក្បាលនឹងខ្នើយជើង) ព្រមទាំងពិភានដែល
 មានពណ៌ក្រហម ១ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

បឋមស្កន្ធក ៧ មហាចម្មានិ គាវេកញ្ជានិ

[៦៤] តេន ខោ បន សមយេន នព្វក្កិយា ភិក្ខុ ភក្ក.
 វតា ឧទ្ទាសយនមហាសយនានិ បដិក្ខុត្តានិទិតិ មហា-
 ចម្មានិ ជាវេន្តិ សីហចម្មំ ព្យក្សចម្មំ ធិបិចម្មំ ។ តានិ
 មញ្ជប្បមាលោនបិ និដ្ឋានិ ហោន្តិ បីឋប្បមាលោនបិ
 និដ្ឋានិ ហោន្តិ អន្តោបិ មញ្ជេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ពហិបិ
 មញ្ជេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ អន្តោបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ
 ពហិបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារទាវកំ
 អាហិណ្ណាត្តា បស្សិត្តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទិយន្តិ វិទាចេន្តិ សេ-
 យ្យថាបិ តិហិ កាមកោតិទោតិ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អា-
 រោចេសំ ។ ន ភិក្ខុវេ មហាចម្មានិ ជាវេតញ្ជានិ សីហចម្មំ
 ព្យក្សចម្មំ ធិបិចម្មំ យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ធុក្កជស្សាតិ ។

[៦៥] តេន ខោ បន សមយេន នព្វក្កិយា ភិក្ខុ
 ភក្កវតា មហាចម្មានិ បដិក្ខុត្តានិទិតិ តោចម្មានិ ជាវេន្តិ ។
 តានិ មញ្ជប្បមាលោនបិ និដ្ឋានិ ហោន្តិ បីឋប្បមា-
 លោនបិ និដ្ឋានិ ហោន្តិ អន្តោបិ មញ្ជេ បញ្ញត្តានិ
 ហោន្តិ ពហិបិ មញ្ជេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ អន្តោបិ បីឋេ
 បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ពហិបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ ។

ចម្បង្គន្តរៈ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ

[៦៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា ឧបាសយន.
 នឹងមហាសយនៈ ព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើ-
 ប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ គឺស្បែកសត្វសីហៈ ស្បែកខ្វាធំ ស្បែកខ្វាដំបង ។
 ស្បែកទាំងនោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មម
 នឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាល
 ខាងលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 ដើរទៅកាន់វិហារចារឹកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិ-
 បង្គាប់ថា ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រើប្រាស់នូវស្បែកសត្វដ៏ធំ គឺស្បែក
 សត្វសីហៈ ស្បែកខ្វាធំ ស្បែកខ្វាដំបងឡើយ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

[៦៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ស្បែកសត្វដ៏ធំ
 ទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ស្បែក
 គោទាំងឡាយវិញ ។ ស្បែកគោទាំងនោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មម
 នឹងគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើ
 គ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។

វិទយបិដកេ មហាវិញ្ញ

អញ្ញតរោបិ ចាបកិក្កុ អញ្ញតរស្ស ចាបុចាសកស្ស
 តុលុបកោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ចាបកិក្កុ បុព្វណ្ណា-
 សមយំ និវាសេត្វា បត្តបិវាមាយ យេន តស្ស
 ចាបុចាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 បញ្ញត្តោ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ សោ ចាបុចា-
 សកោ យេន ចាបកិក្កុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ
 ចាបកិក្កុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន តស្ស ចាបុចាសកស្ស វច្ឆកោ ហោតិ
 តុណោ អភិវាទោ ទស្សនីយោ ចាសាទិកោ ចិត្រា
 សេយ្យថាបិ ទិបិច្ឆាទោ ។ អថខោ សោ ចាបកិក្កុ
 តំ វច្ឆកំ សង្កមំ ឧបនិជ្ឈាយតិ ។ អថខោ សោ
 ចាបុចាសកោ តំ ចាបកិក្កុំ ឯតទរោច កិស្ស
 ភន្តោ អយ្យោ ឥមំ វច្ឆកំ សង្កមំ ឧបនិជ្ឈាយតិ ។
 អត្តោ មេ អាវុសោ ឥមស្ស វច្ឆកស្ស ចម្មេនាតិ ។
 អថខោ សោ ចាបុចាសកោ តំ វច្ឆកំ វជិត្វា ចម្មំ
 វិទូនិត្វា តស្ស ចាបកិក្កុនោ អនាសិ ។ អថខោ សោ
 ចាបកិក្កុ តំ ចម្មំ សង្កមនីយោ បជិត្វាទេត្វា អកមាសិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានភិក្ខុបាបមួយរូប ជាជិតុនរបស់ឧបាសកបាបម្នាក់ ។
 វេលានោះ ភិក្ខុបាបនោះ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមកំស្ងៀកស្បង់ហើយ
 កាន់យកបាតនឹងចីវរហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ឧបាសកបាបនោះ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយនៅលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ លំដាប់
 នោះឧបាសកបាបនោះបានចូលទៅរកភិក្ខុបាប លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំភិក្ខុបាបនោះហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ
 ឯង ឧបាសកបាបនោះមានកូនគោ ១ មានរូបល្អគួរនឹងមើលមើលនាំ
 ឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏វិចិត្រប្រហែលនឹងកូនខ្លាដំបង ។ វេលានោះ
 ភិក្ខុបាបនោះក៏សំឡឹងមើលទៅកូនគោនោះមិនដាក់ក្អកសោះ ។ លំដាប់
 នោះ ឧបាសកបាបនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុបាបនោះថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់សំឡឹងមើលកូនគោ
 នេះមិនដាក់ក្អកសោះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ជួរត
 អាត្មាត្រូវការស្បែកកូនគោនេះ ។ ខណៈនោះឧបាសកបាបនោះក៏
 សម្លាប់កូនគោនោះ ហើយពន្លុះយកស្បែកប្រគេនទៅភិក្ខុបាបនោះ ។
 គ្រានោះ ភិក្ខុបាបនោះក៏លាក់ស្បែកនោះក្នុងសង្ស័យដ៏ហើយក៏ដើរទៅ ។

បឋមស្ដេច ៣បក្កិក្ក

អថខោ សា ការី វច្ឆិតិទ្ធិនំ តំ ចាបកិក្កំ បិដ្ឋិតោ
 បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កិស្ស ត្យាយំ
 អាវុសោ ការី បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធាតិ ។ អហំបិ
 ខោ អាវុសោ ន ជាធាមិ កេន ម្យាយំ ការី បិដ្ឋិតោ
 បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 តស្ស ចាបកិក្កនោ សង្ឃដិ លោហិតេន មក្ខិតា
 ហោតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ អយំ បន តេ អាវុសោ
 សង្ឃដិ កី កតាតិ ។ អថខោ សោ ចាបកិក្ក
 ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ កី បន ត្តំ អាវុសោ
 ចាណាតិចាតេ សមាទបេសីតិ ។ ឯវំ អាវុសោតិ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ឡីយន្តិ
 វិចាចេន្តិ កតំ ហំ ធាម ភិក្ខុ ចាណាតិចាតេ សមាទ-
 បេស្សតិ ននុ ភកវតោ អនេកបរិយាយេន ចាណាតិចា-
 តោ កវហិតោ ចាណាតិចាតោ វេមណី បសត្តាតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

(៦៦) អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករ-
 លោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិចាតាថេតា តំ ចាបកិក្កំ បដិប្បិច្ឆិ

ធម្មត្ថន្តរៈ និទានវិក្កុយប

វេលានោះ មេតោនោះអាស័យកូនក៏ទៅតាមព័ទ្ធជាងក្រោយ ។ ភិក្ខុបាប
 នោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា អារុសោ ហេតុអ្វី
 បានជាមេតោនេះមកតាមព័ទ្ធជាងក្រោយ ។ លោក ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 អារុសោ ខ្ញុំមិនដឹងជាមេតោនេះមកតាមខ្ញុំព័ទ្ធជាងក្រោយ ។ ដោយហេតុ
 អ្វីទេ ។ វេលានោះឯង សង្ឃដ៏របស់ភិក្ខុបាបនោះក៏ប្រឡាក់ទៅដោយ
 ឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អារុសោ សង្ឃដ៏
 នេះតើអ្នកធ្វើដូចម្តេច (បានជាប្រឡាក់) ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុបាបនោះ
 បានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសួរថា
 អារុសោ លោកបានបបួលគេធ្វើបាណាតិបាតទេដឹង ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា
 អើអារុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងបបួល
 គេឲ្យធ្វើបាណាតិបាតសោះ វ័ក្រងបាណាតិបាតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 តិះដៀលដោយអនេកបរិយាយ ព្រះអង្គទ្រង់សរសើរវែកការរៀរចាកអំពើ
 បាណាតិបាតដូច្នោះឬ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

(៦៦) ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់សួរចំពោះភិក្ខុបាបនោះថា

វិទយចំដីពេ មហាវិញ្ញោ

សង្ខំ កិរ ត្បំ កិក្ខុ ចាលានិចារេត សមាទបេសីតិ ។
 សង្ខំ កកវតិ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា កកវ កដំ ហិ ធាម
 ត្បំ មោយប្បវិស ចាលានិចារេត សមាទបេស្សសិ ននុ
 មយា មោយប្បវិស អនេកបរិយាយេន ចាលានិចារេត
 កវហិតោ ចាលានិចារេត វេមណី បសត្តា នេតំ មោ-
 យប្បវិស អប្បសន្នានំ វា បសានាយ ។ បេ ។ វិកវហិ-
 ត្តា ធម្មំ កដំ កត្តា កិក្ខុ អាមន្តេសំ ន កិក្ខុវេ ចា-
 លានិចារេត សមាទបេតត្បំ យោ សមាទបេយ្យ យថា-
 ធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន ច កិក្ខុវេ កោចម្មំ ធារេតត្បំ
 យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន កិក្ខុវេ កិក្ខុ
 ចម្មំ ធារេតត្បំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សានំ មញ្ជំបិ បីបំបិ
 ចម្មានទ្ធានំ ហោតិ ចម្មវិនទ្ធានំ ។ កិក្ខុ កុក្កច្ចា-
 យន្តា ធាកិណិសីទិណ្ឌំ ។ កកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាថាមិ កិក្ខុវេ តិហិវិកតំ អកិណិសីទិណ្ឌំ ន ត្រូវ

វិធមបិដក មហាវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុ
 បាបក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមនឹងបបួលគេ
 ឲ្យធ្វើបាណាតិបាតទេ នៃមោឃបុរស ក្រែងអំពើបាណាតិបាតគឺថាគត
 បានគំរេងលើយោងដោយអនេកបរិយាយ គឺថាគតសរសើរតែការរៀបចំ
 អំពើបាណាតិបាតដូច្នោះទេឬនៃមោឃបុរសអំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជន
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច
 ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបបួលគេក្នុងបាណាតិបាតទេ ភិក្ខុណាបបួល
 ត្រូវឲ្យវិនយធរធ្វើតាមធម៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិន
 ត្រូវប្រើប្រាស់វៃស្សកគោទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់វៃស្សកសត្វណាមួយទេ ភិក្ខុណា
 ប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានគ្រឿងតាំងដែលពួក
 មនុស្សបានដាស់ដោយវៃស្សក បានរត់រត់ដោយវៃស្សក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 រង្ស៊ីសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើទីសេនាសនៈដែលជាគិហិក័ត (របស់ដែល

បុព្វកថា ៨ សុខបាលនៃ គាមោ បរិស័តញោ

អភិទិបដ្ឋិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន វិហារា
 ចម្មតទ្វេហិ ឡិក្ខម្មយន្តិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុច្ឆាយន្តា នាភិ-
 និសីទន្តិ ។ ភក្កវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ ពន្ធនមន្តំ អភិទិសីទិតុន្តិ ។

[៦៧] តេន ខោ បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ
 សុខបាលា តាមំ បរិស័ត្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ខីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិហិ កាមកោតិលោតិ ។
 ភក្កវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សុខបាលា-
 នេន គាមោ បរិស័តញោ យោ បរិសេយ្យ អាចន្តិ ទុក្កជ-
 ស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ តិលា-
 នោ ហោតិ ន សក្កោតិ វិចា ឧបាលានេន តាមំ បរិស័ត្តំ ។
 ភក្កវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 តិលានេន ភិក្ខុនា សុខបាលានេន តាមំ បរិស័ត្តិ ។

បច្ចុប្បន្នៈ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុក

(គហស្ថាធ្វើផ្សេងៗ) បាន កុំឲ្យតែដេក ។ វេលានោះឯង មានវិហារ(១) ដែលពួកជនបាទុំចង់ដោយខ្សែស្បែកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ រង្វៀសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើវិហារដែលគេគ្រាន់តែចង់បាន ។

(៦៧) សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្លិយភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងហើយ ចូលទៅកាន់ស្រុក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះ បង្កាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណា(ពាក់)ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប មានជម្ងឺ តែវៀរចាកស្បែកជើងក៏មិនអាចនឹងដើរចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលមានជម្ងឺពាក់ស្បែកជើងចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ។

១ សំណើយកទំនៅ ដូចកុដំនឹងសាលាជាដើម ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាក-
 ច្ចានោ អវន្តិសុ វិហារតិ កុរយេ បទានេ^(១) បព្វតេ ។
 តេន ខោ បន សមយេន សោណោ ឧទាសកោ
 កុដិកណ្ណោ អាយស្មតោ មហាកច្ចានស្ស ឧបដ្ឋាកោ
 ហោតិ ។ អថខោ សោណោ ឧទាសកោ កុដិកណ្ណោ
 យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វ
 អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសិទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ សោណោ ឧទាសកោ កុដិ-
 កណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច យថា
 យថាហំ ភន្តេ អយ្យេន មហាកច្ចានេន ធម្មំ ទេសិតំ
 អាជានាមិ នយំទំ សុករំ អការំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្ត-
 បរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធិំ សង្ខារិទិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ
 ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ កេសមស្សំ ឌីហារេត្វា កាសាយានិ
 វត្តានិ អច្ឆាទេត្វា អការស្មា អនការិយំ បព្វជិតុំ បព្វា-
 ជេតុ មំ ភន្តេ អយ្យេ មហាកច្ចានោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ

១ បរវន្តិបំ ឃាថោ ។

វិស័យបិណ្ឌ មហាវគ្គ

(៦៨) សម័យនោះឯង ព្រះមហាក្សត្រៈដ៏មានអាយុគង់នៅ
 លើក្តុំឈ្មោះបុប្ផាត ទៀបក្រុងឈ្មោះកុរុរយរៈ ក្នុងអវ័ន្តិជនបទ ។
 សម័យនោះឯង ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណ^(១) ជាឧបដ្ឋាករបស់
 ព្រះមហាក្សត្រៈដ៏មានអាយុ ។ វេលានោះ ឧបាសកឈ្មោះសោណ-
 កុដិកណ្ណបានចូលទៅក្រុងព្រះមហាក្សត្រៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាក្សត្រៈដ៏មានអាយុរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សម-
 គួរ ។ លុះឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាក្សត្រៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់មហាក្សត្រៈបានសំដែងហើយយ៉ាង
 ណា ។ ខ្ញុំកុរុណាក៏ដឹងច្បាស់ តែបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះមិនងាយ
 នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌នេះឲ្យបរិបូណ៌ពេញលេញឲ្យស្អាតរលីងដូចជា
 សត្វដែលបុគ្គលដុះសខាត់ឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវខ្ញុំកុរុណា
 ចង់កោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្ងៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ ទាំងឡាយ
 ហើយចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងភិក្ខុវេសប័ក្កលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មហាក្សត្រៈ បំបួសខ្ញុំផង ។ កាលបើ
 ឧបាសកនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមហាក្សត្រៈដ៏មានអាយុក៏បាន

១ ឧបាសកឈ្មោះសោណៈតែងពាក់ច្រៀងប្រដាប់ត្រចៀកមានដំបូមួយពោដ៏ ធានាគេ
 ហៅថា កុដិកណ្ណ ដាប់ផង (អន្តិកថា) ។

បឋមកថា សោណត្ថេរវគ្គ

អាយស្មា មហាកត្តាដោ សោណំ ឧទាសកំ កុដិ-
 កណ្ណំ ឯតទរោច ទុក្កំ ខោ សោណា យាវជំ ឯក-
 សេយ្យំ ឯកកត្តំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ ឥដ្ឋំ ត្វំ សោណា
 តត្ថេ អតារិកក្ខតោ ពុទ្ធានំ សាសនំ អនុយុញ្ញ
 កាលយុត្តំ ឯកសេយ្យំ ឯកកត្តំ ព្រហ្មចរិយន្តំ ។
 អថខោ សោណាស្ស ឧទាសកស្ស កុដិកណ្ណាស្ស យោ
 អហោសិ បព្វជ្ជាភិសដ្ឋារោ សោ បដិបស្សមិ ។ ទុតិ-
 យម្បិ ខោ សោណោ ឧទាសកោ កុដិកណ្ណោ ។ បេ ។
 តតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧទាសកោ កុដិកណ្ណោ
 យេនាយស្មា មហាកត្តាដោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
 មិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកត្តានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ សោណោ ឧទាស-
 កោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកត្តានំ ឯតទរោច
 យថា យថាហំ កន្តេ អយ្យេន មហាកត្តានេន ធម្មំ
 ទេសីតំ អាជាធាមិ នយិទំ សុករំ អតារំ អជ្ឈាវសតា
 ឯកន្តបរិវុណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធិំ សង្កលិទិតំ ព្រហ្មចរិយំ

ធម្មត្ថនិទានៈ និទានព្រះសោណាគ្មេរ

និយាយពាក្យនេះនឹងសោណកុដិកណ្ណឧបាសកថា វិនិច្ឆ័យៈ ការ
 ប្រព្រឹត្តិការដេកតែម្នាក់ឯង បរិភោគនូវភ្នំតែមួយពេល និងប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដរាបអស់មួយជីវិត មិនងាយនឹងធ្វើបានឡើយ វិនិច្ឆ័យៈ
 សោណៈ ឈ្លើយចុះ អ្នកឯងគួរតែនៅជាគ្រហស្ថប្រកបតាមពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធាង្គជំឿន គឺការដេកតែម្នាក់ឯង ការបរិភោគ
 ភ្នំតែម្តងនឹងការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ សមគួរតាមកាល ក្នុងភេទជា
 គ្រហស្ថនោះចុះ ។ ការប្រឹងប្រែងនឹងបួសរបស់សោណកុដិកណ្ណឧបាសក
 នោះក៏បានរម្ងាប់ស្ងប់ស្ងាត់ទៅក្នុងពេលនោះឯង ។ សោណកុដិកណ្ណ
 ឧបាសក បានចូលទៅក្រព្រះមហាក្សត្រៈ ជាគំរប់បីដងផង ។ បេ ។
 សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅក្រព្រះមហាក្សត្រៈ ដ៏មានអាយុ
 ជាគំរប់បីដងផង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំក្រព្រះមហាក្សត្រៈ
 ដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសោណកុដិកណ្ណ
 ឧបាសក អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹង
 ក្រព្រះមហាក្សត្រៈ ដ៏មានអាយុថា បពិត្រក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែល
 លោកម្ចាស់បហាក្សត្រៈបានសំដែងហើយយ៉ាងណា ។ ខ្ញុំករុណា ក៏ដឹង
 ច្បាស់ (តែថា) បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្ត
 នូវព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ឲ្យបានពេញអស់ជើង ឲ្យបានស្អាតអស់ជើង

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចរិតំ ឥច្ឆាមហំ កន្តេ កេសមស្សំ ឱហារត្វា កាសា-
 យានិ វត្តានិ អច្ឆានេត្វា អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតុ
 បព្វាជេតុ មំ កន្តេ អយ្យោ មហាកត្តាលោតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មហាកត្តាលោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិ-
 កណ្ណំ បព្វាជេសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អវន្តិ-
 ទត្តិណាបថោ អប្បភិក្ខុកោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 មហាកត្តាលោ តិណ្ណំ វស្សនំ អច្ឆយេន កិច្ចេន ក-
 សិរេន តតោ តតោ ទសវត្តំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទាតាបេត្វា
 អាយស្មន្តំ សោណំ ឧបសម្មាទេសិ ។ អថខោ អា-
 យស្មតោ សោណាស្ស វស្សំ វត្តស្ស រហោភតស្ស
 បដិសល្ល័នស្ស ឃំ ចេតសោ បរិវិតក្តោ ឧទទាទិ
 សុតោយេវ ខោ មេ សោ កកវំ ឯទិសោ ច ឯទិសោ
 ចាតិ ន ច មយា សម្មុទា ទិដ្ឋោ កច្ចេយ្យហំ តំ ក-
 កវន្តំ ទស្សនាយ អារហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធិំ សចេ មំ
 ឧបជ្ឈាយោ អនុជានេយ្យតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 សោណោ សាយណ្ណាសមយំ បដិសល្លាណា វុដ្ឋិតោ
 យេនាយស្មា មហាកត្តាលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-

វិទយបិដក មហាវគ្គ

ដូចជាសង្ខំដែលគេដុសខាត់ហើយទេ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវ
 ខ្ញុំករុណាចង់ការសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្ងៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ
 ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងភោជនរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន
 សូមលោកម្ចាស់មហាក្ខត្តានៈបំបួសខ្ញុំផង ។ ព្រះមហាក្ខត្តានៈដ៏មាន
 អាយុក៏បានបំបួសសោណកុដិកណ្ណទុបាសកក្នុងវេលានោះឯង ។ សម័យ
 នោះឯង អវន្តិទក្ខិណាបថជនបទមានកិត្តិចណាស់ ។ វេលានោះ
 ព្រះមហាក្ខត្តានៈដ៏មានអាយុឲ្យប្រជុំកិត្តិសង្ឃមានពួក ១០ ដែលមកពីទិស
 នោះៗ ហើយឲ្យឧបសម្បទាសោណៈដ៏មានអាយុ ដោយក្រលំបាក
 ពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅ (ទើបរកគណៈសង្ឃបានគ្រប់
 ដប់) ។ លំដាប់នោះ កាលសោណៈដ៏មានអាយុនៅចាំវស្សារួចហើយ
 នៅក្នុងទីស្ងាត់លាក់ខ្លួនសម្ងំក៏កើតការត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មា
 អញគ្រាន់តែបានពួថា ព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ។ តែ
 អាត្មាអញមិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគចំពោះមុខសោះ ។ បើ
 ឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាត ឲ្យអាត្មាអញទៅ អាត្មាអញក្នុងតែទៅឲ្យបាន
 ឃើញព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ គ្រានោះ
 ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះវេលាថ្ងៃស្ងៀល ក៏ចេញអំពីទីលាក់ខ្លួន
 ពួនសម្ងំហើយ ចូលទៅរកព្រះមហាក្ខត្តានៈដ៏មានអាយុ លុះចូល

ធម្មបទកោ សោណត្ថេរវគ្គ

មិត្តា អាយស្មន្តំ មហាកថាធំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្តោ ខោ អាយស្មា សោណោ
 អាយស្មន្តំ មហាកថាធំ ឯតទរោច ឥធម មហ្មំ កន្តេ
 រហោកតស្ស បដិសល្ល័នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិ-
 តក្កោ ឧទទាទិ សុតោយេវ ខោ មេ សោ កកវា
 ឯទិសោ ច ឯទិសោ ហតិ ន ច មយា សម្ម-
 ខា ទិដ្ឋោ កច្ចេយ្យហំ តំ កកវន្តំ ទស្សនាយ
 អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធិំ សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជាទេ-
 យ្យតិ កច្ចេយ្យហំ កន្តេ តំ កកវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិំ សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជាតាតីតិ ។ សាធុ
 សាធុ សោណោ កច្ច ត្វំ សោណោ តំ កកវន្តំ ទស្សនាយ
 អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធិំ ទក្ខិស្សសិ ត្វំ សោណោ តំ កកវន្តំ
 ចាសាទិកំ ចាសាទដិយំ សន្តិទ្ធិយំ សន្តមាទសំ
 ឧត្តមទមថសមថមនុប្បត្តំ ទន្តំ កត្តំ យតិទ្ធិយំ នាតំ
 តេនហិ ត្វំ សោណោ មម វចនេន កកវតោ ចាទេ

ចម្បង្គន្តរៈ និទានព្រះសោណត្ថេរ

ទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាក្សត្រនេះដ៏មានអាយុរូបក៏អង្គុយនៅក្នុង
 ទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាក្សត្រនេះដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំករុណានៅក្នុងទីស្ងាត់ លាក់ខ្លួនពួនសម្លក្នុងទីនេះ
 ក៏កើតការត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគ្រាន់តែបានពូថា
 ព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះៗ តែអាត្មាអញ មិនដែលឃើញ
 ព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីចំពោះមុខបានម្តងសោះ បើឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាត
 ឲ្យអាត្មាអញទៅ គួរតែអាត្មាអញទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ
 ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើឧបជ្ឈាយ៍
 អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំករុណាទៅ ខ្ញុំករុណា គួរនឹងទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមាន
 ព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ព្រះមហាក្សត្រនេះក៏និយាយតប
 វិញថា នៃសោណៈ ប្រពៃពេកណាស់ហើយ នៃសោណៈ លោក
 ចូរទៅ គាល់ព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចុះ នៃ
 សោណៈ លោកមុខជា នឹងបានឃើញព្រះមានព្រះភាគនោះជាទីនាំ
 ឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងចិត្ត មានឥន្ទ្រិយរម្ងាប់ហើយ មានព្រះ
 ទ័យរម្ងាប់ហើយ បានដល់រូបញ្ញាសម្រាប់ទូន្មាន នឹងសមាធិសម្រាប់
 រម្ងាប់ដ៏ឧត្តម បានទូន្មានព្រះអង្គហើយ បានរក្សាព្រះអង្គហើយ បាន
 ឈ្នះឥន្ទ្រិយហើយ បានប្រាសចាកកិលេសហើយ នៃសោណៈ បើ

វិសយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

សិរសាវន្តំ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ អាយស្មា មហាកត្តាលោ
 ភកវតោ ចានេ សិរសា វន្តតីតិ ឯវត្ត វនេហិ អវន្តិទត្តិ-
 ណាបថោ ភន្តេ អប្បកិក្កកោ តិល្លាំ មេ វស្សនំ អច្ច-
 យេន កិច្ចេន កសិវេន តតោ តតោ ទសវកំ កិក្កសុដ្ឋំ
 សន្និទាតាបេត្វា ឧបសម្បទំ អលត្តំ អប្បវនាម ភកវ
 អវន្តិទត្តិណាបថេ អប្បតវេន កណោន ឧបសម្បទំ អ-
 នុជានេយ្យ អវន្តិទត្តិណាបថេ ភន្តេ កណ្ណត្តា ភ្នមិ ខរ
 តោកណ្ណកហតា អប្បវនាម ភកវ អវន្តិទត្តិណាប-
 ថេ គណ្ណត្តាចាហនំ អនុជានេយ្យ អវន្តិទត្តិណាបថេ
 ភន្តេ នហានកុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា អប្បវនាម
 ភកវ អវន្តិទត្តិណាបថេ ធុវនហានំ អនុជានេយ្យ អ-
 វន្តិទត្តិណាបថេ ភន្តេ ចម្មានិ អត្តរណានិ ឯធុកចម្មំ
 អជចម្មំ មិគចម្មំ សេយ្យថាបិ ភន្តេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ដូច្នោះ លោកចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយ
សិរសាតាមពាក្យខ្ញុំថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបជ្ឈាយ័របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ឈ្មោះមហាកប្បនៈដ៏មានអាយុ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះបាទទាំង
គូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសា រួចហើយចូរលោកក្រាបទូល
យាងនេះ(ទៀត)ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋមានភិក្ខុតិច
ណាស់ ខ្ញុំព្រះអង្គប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ អំពីប្រទេសនោះៗ ហើយ
បានឧបសម្បទាដោយលំបាកពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅហើយ
(ទើបស្រេច)ធ្វើម្តងហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទា
ក្នុងដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋដោយគណៈសង្ឃឲ្យតិចល្មមទៅ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋមានដែនដីខ្មៅស្អិតគ្រាតគ្រាតរឹងរឹងប
រដុបដោយស្នាមជើងគោ ធ្វើម្តងហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាត
ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ក្នុងដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋ ពួកមនុស្សរាប់អានការងារភិក្ខុទឹកណាស់
ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ធ្វើម្តងហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរ
ទ្រង់អនុញ្ញាតការងារភិក្ខុទឹកឲ្យបានជានិច្ចក្នុងដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋមានកម្រាលស្បែកច្រើន គឺស្បែក
ចៀម ស្បែកពៅពៃ ស្បែកម្រឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទ

ចម្បូរព្រះ សោណត្នេវវគ្គ

ឯកុ ហោរកុ មជ្ឈារុ ជន្ម ឯកុ មេវ ខោ កន្តេ អវន្តិ ទត្តិ ណា .

បថេ ចម្មានិ អត្តរណានិ ឯន្យកចម្មំ អជចម្មំ មិកចម្មំ

អប្បវេនាម ភកកវ អវន្តិ ទត្តិ ណា បថេ ចម្មានិ អត្តរណា-

និ អនុជានេយ្យ ឯន្យកចម្មំ អជចម្មំ មិកចម្មំ ឯតវហិ

កន្តេ មនុស្សា និស្ស័មកតានំ ភិក្ខុនំ ចីវំ ទេន្តិ សមំ ចីវំ

ឥត្តន្ទាមស្ស ទេមាទិ តេ អាគន្ទា អាហោចេន្តិ ឥត្តន្ទាមេហិ

តេ អាវុសោ បនុស្សេហិ ចីវំ ទិណ្ឌន្តិ តេ កុក្កុច្ឆាយន្តា ន

សាទិយន្តិ មា នោ និស្សត្តិយំ អហោសីតិ អប្បវេនាម

ភកកវ ចីវេ បរិយាយំ អាចិក្ខេយ្យាតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ

អាយស្មា សោណោ អាយស្មតោ មហាកក្កានុស្ស

បដិស្សុណីត្វា ឡដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តិ មហាកក្កានុ

បច្ចុប្បន្នកៈ និទានព្រះសោណត្ថេរ

មានស្មៅឈ្មោះឯរត្តិ^(១) ស្មៅឈ្មោះមោរត្តិ^(២) ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈរ^(៣) ស្មៅ
ឈ្មោះជន្ត^(៤) យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងវិជនអវន្តិទុក្ខិណា-
បថក៏មានកម្រាលស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹតដូច្នោះដែរ
ធ្វើម្តេចហ្ន៎⁺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ
គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត ក្នុងវិជនអវន្តិទុក្ខិណាបថ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយប្រគេនថវរដើម្បីភិក្ខុដែល
នៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនថវរនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងនោះ
មកប្រាប់ថា នៃអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រគេនថវរដើម្បី
លោកហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏រង្សៀសមិនត្រកអរព្រោះយល់ឃើញថាកុំឲ្យ
ត្រូវនិស្សត្តិយដល់យើងឡើយ ធ្វើម្តេចហ្ន៎⁺ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់ប្រាប់
រៀបប្រតិបត្តិក្នុងថវរ ៗ ឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ពាក្យ
ព្រះមហាកប្បានៈដ៏មានអាយុដោយពាក្យថា ករុណាលោកម្ចាស់ រួចហើយ
ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមហាកប្បានៈដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ

១-២ ៣-៤ តាមអដ្ឋិកថា ថា ស្មៅទាំង ៤ យ៉ាងនេះគេតែងយកមកធ្វើដាក់ទ្រុលរឹងខ្លះ
កទ្រុលទន់ខ្លះ ឯស្មៅឈ្មោះឯរត្តិមានសម្បជ្ឈរឹងប្រោតប្រាត ស្មៅឈ្មោះមោរត្តិមានសម្បជ្ឈ
ប្រហម មានសាច់ល្អិតទន់ មានសម្បជ្ឈស្រួល គេតែងយកមកធ្វើដាក់ទ្រុលទន់សម្រាប់ដេក
កាលបើដេកសង្កត់ទៅហើយ លុះប្រាកចេញក៏យ៉ោងឡើងវិញ ឯស្មៅឈ្មោះមជ្ឈរនោះ គេ
យកមកធ្វើជាសំពត់សាណិក៍បាន ស្មៅឈ្មោះជន្តនោះ មានពណ៌ដូចកែវមណី ។

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

អភិវាទេត្តា បទត្តិណំ កត្តា សេនាសនំ សំសារមេត្តា
 បត្តិវាមាទាយ យេន សាវត្ថី តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន
 យេន សាវត្ថី ជេតវំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមោ យេន
 កកវា តេនុបស្កដ្ឋមិ ឧបស្កដ្ឋមិត្តា កកវំ អភិវាទេត្តា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អថខោ កកវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ
 អាមន្តេសិ ឥមស្ស អានន្តំ អានន្តកស្ស ភិក្ខុនោ សេ-
 នាសនំ បញ្ញាបេហិតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្តោ
 យស្ស ខោ មំ កកវា អាលាបេតិ ឥមស្ស អានន្ត
 អានន្តកស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិតិ ឥច្ឆតិ
 កកវា តេន ភិក្ខុនោ សទ្ធិំ ឯកវិហារេ វត្តំ ឥច្ឆតិ កកវា
 អាយស្មតា សោណោន សទ្ធិំ ឯកវិហារេ វត្តន្តំ យស្មី
 វិហារេ កកវា វិហារតិ តស្មី វិហារេ អាយស្មតោ សោ-
 ណាស្ស សេនាសនំ បញ្ញាបេសិ ។

[៦៧] អថខោ កកវា ពហុទេវ វត្តិ អជ្ឈោកាសេ
 វិតិណមេត្តា វិហារំ ចារិសិ ។ អាយស្មាបំ ខោ សោណោ
 ពហុទេវ វត្តិ អជ្ឈោកាសេ វិតិណមេត្តា វិហារំ ចារិសិ ។
 អថខោ កកវា វត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

វិនយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ហើយទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ រួចកាន់យកបាត្រនឹងចីវរ ចេញដើរ
 ដោយលំដាប់ទៅក្រុងហៅវត្ត ក៏ចូលទៅក្រែងមានព្រះភាគ ក្នុងវត្ត
 ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សម
 គួរ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មាន
 អាយុមកថា ទៃអានន្ទ អ្នកចូរទៅក្រាលសេនាសនៈឲ្យអាគន្ធកក្កុនេះ
 (បន្តិច) ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់បង្គាប់អញថា ទៃអានន្ទ អ្នកឯងចូរក្រាលសេនាសនៈឲ្យអាគន្ធកក្កុ
 នេះ (បន្តិច) ចំពោះភិក្ខុណា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាដើម្បីគង់
 នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងភិក្ខុនោះគឺថាព្រះមានព្រះភាគប្រាថ្នាដើម្បី
 គង់នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះគិត
 ដូច្នោះហើយ ក៏ក្រាលសេនាសនៈចំពោះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក្នុង
 វិហារដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ។

(៦៧) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីកណ្តាលវាល
 អស់ព្រឹកជាច្រើន ទើបយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ចំណែកខាងព្រះ
 សោណៈដ៏មានអាយុក៏នៅក្នុងទីកណ្តាលវាលអស់ព្រឹកជាច្រើន ទើបចូល
 ទៅកាន់វិហារដែរ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ក្រែកឡើង

បច្ចុប្បន្នពេ សោណត្ថេរវត្ត

អាយស្មន្តំ សោណំ អជ្ឈេសិ បដិភាតុ តំ ភិក្ខុ ធម្មោ
 ភាសិតុន្តំ ។ ឃំ កន្លែតំ ខោ អាយស្មា សោណោ
 កកវតោ បដិស្សុណីត្វា សញ្ញានេវ អដ្ឋកវត្តិកានិ សវេន
 អភាសំ ។ អថខោ កកវា អាយស្មតោ សោណាស្ស
 សរកញ្ញាបរិយោសានេ អញ្ញានុមោទិ សាធុ សាធុ ភិក្ខុ
 សុត្តហិតានិ ខោ តេ ភិក្ខុ អដ្ឋកវត្តិកានិ សុមនសិក-
 តានិ សូបដារិតានិ កល្យាណីយាសិ វាចាយ សមញ្ញា-
 កតោ វិសង្ខាយ អនេលកលាយ អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា
 កតវិស្សោសំ ត្វំ ភិក្ខុតំ ។ ឃកវិស្សោ អហំ កកវតំ ។
 កិស្ស បន ត្វំ ភិក្ខុ ឃវិចំ អកាសីតំ ។ ចិវំ ទិដ្ឋោ
 មេ កន្លេ កាមេសុ អាទីនេវា អបិច សម្ពាធា យវាវសា
 ពហុកិច្ចា ពហុករណីយាតិ ។ អថខោ កកវា ឃតមត្តំ
 វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

បឋមន្តរៈ និទានព្រះសោណាធូរ

ក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យនៃពត្រីបានត្រាស់បង្គាប់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នៃ
 ភិក្ខុ អ្នកគួរនឹងសំដែងធម៌បន្តិចទៅ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបាន
 ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏ត្រាស់មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
 ហើយក៏សំដែងនូវសូត្រទាំងឡាយ មាននៅក្នុងអង្គកវគ្គទាំងអស់ដោយ
 សរកញ្ញា ។ លុះចប់សរកញ្ញារបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុហើយ ព្រះ
 មានព្រះភាគ ក៏បានអនុមោទនាក្នុងខណៈនោះថា នៃភិក្ខុ ពំពោះ
 ហើយ ។ នៃភិក្ខុ សូត្រទាំងឡាយដែលមានក្នុងអង្គកវគ្គអ្នកបានរៀនមក
 ត្រឹមត្រូវហើយ អ្នកបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ បានពិចារណាល្អហើយ
 អ្នកប្រកបដោយសំដីដ៏ពំពោះក្សសក្សាយប្រាសចាកទោស គួរនឹងញ៉ាំង
 ជនឲ្យបានដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី នៃភិក្ខុ អ្នកមានវស្សាប៉ុន្មានហើយ ។
 ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបបាន
 តែ ១ វស្សាទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នៃភិក្ខុ ហេតុអ្វី បាន
 ជាអ្នកធ្វើការឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ (ក្របួសម៉្លោះ) ។ ព្រះសោណៈក្រាប
 ទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឃើញមកជាយូរហើយ តែថាធម្មតាយរាវស មានសេចក្តីចង្អៀត
 ចង្អល់ច្រើន មានកិច្ចច្រើន មានការងារច្រើន ។ វេលានោះ ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្ធិឡើងនូវ
 ឧទាននេះក្នុងវេលានោះថា

វិទយបំណិកេ មហាវគ្គោ

ទិស្វា អាទិនំ លោកេ

ញត្វា ធម្មំ ទិវ្វបដិ

អរិយោ ន រមតី ចារេ

ចារេ ន រមតី សុច្ឆិតិ^(១) ។

[៧០] អថខោ អាយស្មា សោណោ បដិសម្មោទតិ
 ខោ មំ ភកវា អយំ ខ្យស្ស កាលោ យំ មេ ឧបជ្ឈាយោ
 បរិទស្សីតិ ឧដ្ឋាយាសនោ ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា
 ភកវតោ ចារទេសុ សិរសា ទិបតិត្វា ភកវន្តំ ឯតទរោច
 ឧបជ្ឈាយោ មេ កន្តេ អាយស្មា មហាកត្វានោ ភកវតោ
 ចារទេសុ^(២) សិរសា វទ្ធតិ ឯវញ្ច វទេតិ^(៣) អវន្តិទក្ខិណា-
 បថោ កន្តេ អប្បកិក្ខុកោ តិណ្ណំ មេ វស្សាទំ អច្ចយេ-
 ន កិច្ចេន កសិវេន តតោ តតោ ទសវត្តំ កិក្ខុសង្ឃំ
 សន្និចារតារេត្វា ឧបសម្បទំ អលត្តំ អប្បវនាម ភកវា
 អវន្តិទក្ខិណាបថេ អប្បតវេន កណោន ឧបសម្បទំ

១ ខ. លាសនេ រមតិ សុច្ឆិតិ ។ ២ ធាទេតិ កត្តបិ ធាត្តកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ខ. វិទតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

បុគ្គលបានឃើញទោសក្នុងលោកហើយ
 ដឹងនូវធម៌ដែលប្រាសចាកឧបធិក្កិលេស
 ជាព្រះអរិយៈ រមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប
 ជាបុគ្គលស្អាត រមែងមិនត្រេកអរក្នុងបាប ។

(៧០) គ្រានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ស្មោះសរនឹងអាត្មាអញដោយពិត ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់អាត្មាអញ
 បានធ្វើពាក្យបណ្តាំណា កាលនេះជាកាលគួរ នឹងក្រាបទូលតាមពាក្យ
 បណ្តាំនោះ ទើបក្រែកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរសង្ក្រាន្តលើស្មាម្ខាងហើយក្រាប
 ទៀបព្រះបាទទាំងគួរបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយសិរសា ហើយក្រាប
 ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ
 ឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះមហាក្ខានៈដ៏មានអាយុ សូមឧទសិរសា
 ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគួរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ម្យ៉ាងទៀត
 លោកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែន
 អវនិទុក្ខិណា បឋមានភិក្ខុគិច្ច (ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គបានបួសជាសាម-
 ណេរ) កន្លងទៅ ៣ ឆ្នាំហើយ ទំព័រប្រជុំភិក្ខុសង្ឃបាន ១០ រូបដែលមក
 ពីទិសនោះ ។ ហើយទើបបានឧបសម្បទាដោយលំបាកពន់ពេកណាស់
 ធ្វើម្តងហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឧបសម្បទាក្នុងដែន

បឋមគូតេ សោណាត្ថវវគ្គ

អនុជានេយ្យ អវន្តិទត្ថិណាមថេ កន្តេ កណ្ណាត្ថវ ភូមិ
ខវ តោកណ្ណាកហតា អប្បវេនម ភគវា អវន្តិទត្ថិ-
ណាមថេ កណ្ណាត្ថិណាមថេ អនុជានេយ្យ អវន្តិទត្ថិ-
ណាមថេ កន្តេ ធម្មានុករុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា
អប្បវេនម ភគវា អវន្តិទត្ថិណាមថេ ធម្មានុករុកា អនុ-
ជានេយ្យ អវន្តិទត្ថិណាមថេ កន្តេ ចម្មានិ អត្តរណានិ
ឯធម្មិកចម្មំ អនុចម្មំ មិកចម្មំ សេយ្យថាមិ កន្តេ មជ្ឈិមេសុ
ជនបទេសុ ឯវតុ មោវតុ មជ្ឈវតុ ជន្ត ឯវមេវ ខោ កន្តេ
អវន្តិទត្ថិណាមថេ ចម្មានិ អត្តរណានិ ឯធម្មិកចម្មំ អ-
នុចម្មំ មិកចម្មំ អប្បវេនម ភគវា អវន្តិទត្ថិណាមថេ
ចម្មានិ អត្តរណានិ អនុជានេយ្យ ឯធម្មិកចម្មំ អនុចម្មំ
មិកចម្មំ ឯវតុ កន្តេ មនុស្សា ធីស្សីមកតានំ ភិក្ខុនំ
ចីវរំ ទេនិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្តន្ទាមស្ស ទេមាតិ តេ អាភវន្តិ

បឋមនិទានៈ និទានព្រះសោណត្ថេរ

អវនិទត្តិណាបថដោយគណៈសង្ឃតិបជានិមុន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង
 ដែនអវនិទត្តិណាបថមានដែនដីខ្មៅស្អិត គ្រាតគ្រាតវិនិរដិបរដុបដោយ
 ស្នាមជើងគោ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង
 ៤ ជាន់ឡើងទៅ ក្នុងដែនអវនិទត្តិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង
 ដែនអវនិទត្តិណាបថ ពួកមនុស្សរាប់អានការស្និទ្ធនិទ្ធិណាស់ ប្រកបដោយ
 សេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាត
 ការស្និទ្ធនិទ្ធិឲ្យបានជានិច្ច ក្នុងដែនអវនិទត្តិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ក្នុងដែនអវនិទត្តិណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម
 ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទមានស្មៅ
 ឈ្មោះឯវត្ត ស្មៅឈ្មោះមោវត្ត ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈវត្ត ស្មៅឈ្មោះជន្មយ៉ាង
 ណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងដែនអវនិទត្តិណាបថមានកម្រាល
 គេធ្វើដោយស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត
 ក៏ដូច្នោះដែរ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាល
 ទាំងឡាយដែលគេធ្វើដោយស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត
 ក្នុងដែនអវនិទត្តិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលឥឡូវនេះ
 មនុស្សទាំងឡាយគេប្រគេនចីវរដើម្បីពួកភិក្ខុដែលនៅក្រៅសីមាថា យើង
 នឹងប្រគេនចីវរនេះដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងនោះមកហើយប្រាប់ថា

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

អាណាចេន្តំ ឥត្តន្តាមេហំ តេ អាវុសោ មនុស្សេហំ បីវំ
ទិដ្ឋន្តំ តេ កុក្កុច្ឆាយន្តា ន សាទិយន្តំ មា ទោ និស្ស-
ក្កិយំ អហោសីតិ អប្បវនាម ភកកា បីវេ បរិហយំ
អាចិក្ខេយ្យតិ ។

[៧១] អថទោ ភកកា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
បករណេ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អវន្តិ-
ទក្ខិណាយថោ ភិក្ខុវេ អប្បភិក្ខុកោ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
សត្វប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ វិធីយធរបញ្ចមេន កណោន
ឧបសម្ពនំ ។ តត្រិមេ បច្ចន្តិមា ជនបទា បុរត្តិមាយ
ទិសាយ កជន្តលំ ធាម និកមោ តស្ស បវេន មហា-
សាលា តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។
បុរត្តិមទក្ខិណាយ ទិសាយ សល្យតិ ធាម នទី
តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។
ទក្ខិណាយ ទិសាយ សេតកណ្ណិកំ ធាម និកមោ
តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។
បច្ចិមាយ ទិសាយ ច្ចនំ ធាម ព្រាហ្មណក្កាណោ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

នៃអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រគេនចំវែចំពោះលោក ភិក្ខុទាំង
នោះក៏រៀនសូត្រអរដោយគិតថាកុំឲ្យមាននិស្សគ្គិយដល់យើងឡើយ
ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គួរប្រាប់របៀបប្រតិបត្តិក្នុងចំវែ ។

(៧១) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់

ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដែនអវន្តិទុក្ខិណាបឋមានភិក្ខុភិប ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុន្តិមជនបទ^(១)ទាំងអស់ គឺថាគតអនុញ្ញាតនូវវេប-
សម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិទេយធរ^(២)ជាតំរប់ប្រាំបួន ។ បណ្តាជនបទ
ទាំងនោះ ជនបទទាំងឡាយនេះដែលជាបច្ចុន្តិមជនបទគឺ ក្នុងទិសខាងកើត
មាននិគមឈ្មោះកដ្ឋល ខាងនាយកដ្ឋលនិគមនោះ មាននិគមឈ្មោះ
មហាសាលា ខាងនាយនិគមឈ្មោះមហាសាលានោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជន-
បទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសអាគ្នេយ៍មានស្ទឹងឈ្មោះ
សលូវតី ខាងនាយស្ទឹងសលូវតីនោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូល
មកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងត្បូង មាននិគមឈ្មោះសេតកណ្តិក
ខាងនាយសេតកណ្តិកនិគមនោះ ហៅថាបច្ចុន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក
ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងលិចមានស្រុកព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះថ្មូនត្រាម

១ សំដៅយកប្រទេសជាខាងក្រៅពីមជ្ឈិមប្រទេស ។ ២ សំដៅយកក្រុងសុត្រ ។

បុគ្គលិក មជ្ឈិមប្បទេសសណ្ឋានំ

តតោ បរា បច្ចុន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ ឧត្តរាយ
 ទិសាយ ឧស្ស័រទ្វិជា ឆាម បព្វតោ តតោ បរា
 បច្ចុន្តិមា ជនបទា ឱរតោ មជ្ឈេ ។ អនុជាឆាមិ ភិក្ខុវេ
 ឃ្លវេសុ បច្ចុន្តិមេសុ ជនបទេសុ វិនយធរបញ្ចមេន
 កណោន ឧបសម្មនំ ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភិក្ខុវេ
 កណ្ឌាត្តរា ភ្នំមិ ខរា តោកណ្ឌាកហតា អនុជាឆាមិ
 ភិក្ខុវេ សព្វប្បច្ចុន្តិមេសុ ជនបទេសុ កណាដ្ឋណ្ឌាថា-
 ហនំ ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ ភិក្ខុវេ នហានកុកា
 មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា អនុជាឆាមិ ភិក្ខុវេ សព្វប-
 ច្ចុន្តិមេសុ ជនបទេសុ ធុវនហានំ អវន្តិទក្ខិណា-
 បថេ ភិក្ខុវេ ចម្មានិ អត្តរណានិ ឃឿកចម្ពំ អជចម្ពំ
 មិកចម្ពំ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឃរកុ
 មោរកុ មជ្ឈារុ ជន្ត ឃរមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អវន្តិទក្ខិណា-
 បថេ ចម្មានិ អត្តរណានិ ឃឿកចម្ពំ អជចម្ពំ មិកចម្ពំ

ធម្មត្ថន្តកៈ ទ្រង់ទ្រាយនៃមជ្ឈិមបទេស

ខាងនាយស្រុកថ្មនីត្រាមនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក
 ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងជើង មានក្បាល្លោះទុស្សីរាជ ខាង
 នាយក្បាលនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងឡាយបែបនេះ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរជាតំរប់ ៥ បាន ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទិក្ខណាបថមានដែនដីខ្មៅស្អិតរឹងត្រាត
 ត្រាតរងិបរដុបដោយស្នាមជើងគោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជន-
 បទទាំងអស់ គឺថាគតអនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទិក្ខណាបថ ពួកមនុស្សច្រើនរាប់មានការស្និតទឹក
 ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជន-
 បទទាំងអស់ គឺថាគតអនុញ្ញាតនូវការស្និតទឹកបានជានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទិក្ខណាបថ មានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺ
 ស្បែកច្រៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមជ្ឈិមជន-
 បទទាំងឡាយ មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមង្គរ
 ស្មៅឈ្មោះជន្ត យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទិក្ខណា-
 បថមានកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកច្រៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹត

វិសយបំណិកេ មហាវគ្គោ

អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សព្វប្បច្ឆន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ
 អត្តរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិកចម្មំ ។ ឥធ បន
 ភិក្ខុវេ បនុស្សា និស្ស័មកតានំ ភិក្ខុនំ ចីវរំ ទេន្តិ ឥមំ
 ចីវរំ ឥត្តន្ទាមស្ស ទេមាតិ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សាទិតុំ
 ន តាវ តំ កណានុបតំ^(១) យាវ ន ហត្ថំ កច្ចតីតិ ។

ចម្មក្កន្តំ បព្វមំ ។

ធម្មំ ទន្ធកេ វត្ថុ កេសជ្ជំ ។

តស្សន្ទានំ

[៧២] រាជា ច មាគគោ សោណោ

អសីតិសហស្ស័ស្សរោ

សាគតោ កិជ្ឈក្កជស្មី

តហំ ធិស្សេសិ ឧត្តរី ។

១ ឧ, ធិណនុបតំ ។

វិធីបំណិត មហាវគ្គ

ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្នមជ្ឈមណ្ឌលទាំងអស់ តថា-
 គតអនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកច្រៀម ស្បែកពពែត ស្បែក
 ម្រឹគ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកមនុស្ស
 ប្រគេនចីវរដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរ
 នេះចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
 ត្រេកអរបាន ចីវរមិនទាន់មកដល់ដៃដរាបណា ចីវរនោះភិក្ខុមិនត្រូវរាប់
 តាមកំណត់ថ្ងៃ^(១)ដរាបនោះ ។

ចប់ បច្ចុប្បន្នៈ ទី ៥ ។

ក្នុងខន្តៈនេះ មាននិទាន ៦៣ ។

ទុទាននៃបម្រើកុមារនោះ គឺ

(៧២) រឿងព្រះបាទមាគធៈជាធំលើអ្នកស្រុក ៨ ហ្នឹង ១
 រឿងសោណសេដ្ឋីបុត្រ ១ រឿងសាគតភិក្ខុ សំដែង
 ឥទ្ធិបាដិហារ្យជាទុត្តរមនុស្សធម៌ច្រើន លើក្នុងជ្ឈក្រុង ១ ។

១ តាមធម្មតាក្នុងមជ្ឈិមបទេស ភិក្ខុបានទទួលចីវរក្តី បានដឹងដំណឹងចីវរដែលគេមិន
 ប្រគេនក្តី ភិក្ខុត្រូវរាប់ថ្ងៃទាំងតែបានទទួលឬបានដឹងដំណឹងនោះ បើភិក្ខុមិនបានវិកប្បប្រមិទបាន
 អធិដ្ឋានឲ្យហ្វូលកំណត់ ១០ ថ្ងៃទៅ ចីវរនោះជានិស្សត្តិយ ឯបច្ចុប្បន្នមជ្ឈមណ្ឌល
 នេះ បើចីវរមិនទាន់ដល់ដៃ ភិក្ខុមិនបាច់រាប់ថ្ងៃឡើយ ។

ធម្មត្ថនិកេ ឧទ្ទានពាថា

បព្វជានុកិដ្ឋិសុ

វីណាំ ឯកបលាសិកំ

ដីលា បីតា លោហិតិកា

មញ្ជោដ្ឋា កណ្ណមេវ ច ។

មហារដ្ឋា មហានាមា

វុទ្ធិកា ច បដិក្ខិបិ

ខល្លកា ប្បដទាលី ច

ត្វលតិវិវេណ្ណាជា ។

ធម្មបទ្គន្តកៈ ខត្តាពោធិ

រឿងសោណភិក្ខុបួសហើយប្រារព្ធព្យាយាមក្រៃពេក
 បាទាភីបែក ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានឲ្យ
 សោណភិក្ខុតាំងព្យាយាមតាមខ្សែពំណ ១ រឿងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើងមួយជាន់ ១
 រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមស្បែកជើងពណ៌
 ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សបាទ
 ពណ៌ខ្មៅ ។ ស្បែកជើងពណ៌ក្រហមក្រមៅ
 (ដូចខ្នងក្អែប និងពណ៌លឿងទុំ (ដូចផ្កាឈូក) ១
 រឿងទ្រង់ហាមខ្សែស្បែកជើងមានពណ៌ខៀវជាដើម ១
 រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងបិទកងជើង ១ រឿងទ្រង់
 ហាមស្បែកជើងស្រាបជើងទាំងអស់រហូតស្នូនជើង ១
 រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដែលគេក្រងជារបៀបបិទខ្នង
 ជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងញាត់ដោយគរ ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានពណ៌ដ៏វិចិត្រដូចស្លាបសត្វ
 ទា ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋាន
 ដូចស្នូនកែវ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងមានខ្សែមាន
 សណ្ឋានដូចស្នូនពៅ ១ ។ រឿងទ្រង់ហាមស្បែក

វិទេយបំណិកេ មហាវិញ្ញោ

វិច្ឆិកា មោរចំត្រញូ^(១)

សីហាព្យក្ស្យា ច ធីបិកា

អជិទុទ្ធា មជ្ជារី ច

កាឡោល្យកបរិក្ខដា ។

ដាលិកុបាហនា ទីលា

នោតខា ណុខដ១ដា

តាលវេឡ្យតិណោញ្ចវ

មុញ្ចបព្វជហិទ្ធីលា ។

កិមលកម្ពលសោវណ្ណា

រូបិកា មណិ វេឡ្យរី^(២)

ដលិកា កំសកាចា ច

• ១. មោរចំត្រា ច ។ ២ ១. វេឡ្យរិយា ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ជើងមានខ្សែវា មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្នុរ ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមស្បែកជើងដែលចាក់ស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយ
 សត្វក្បោក ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដ៏វិចិត្រផ្សេង ៗ ១
 រឿងទ្រង់ហាមស្បែកជើងដែលចំដោយដោយស្បែកសត្វ
 សីហា: សត្វខ្លាធំ សត្វខ្លាដង្កូវ សត្វខ្លាទំនេ ១ ស្បែកកេ
 ស្បែកឆ្មា ស្បែកកង្កែប ស្បែកមៀម ១ ។ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាទំនៀងទៅដល់ភិក្ខុមានបាតជើង
 បែក ១ រឿងភិក្ខុមានដំបៅលេចនៅបាតជើង ១ រឿង
 ភិក្ខុមិនលាងជើងហើយជាទំលើគ្រឿង ១ រឿងភិក្ខុជាទំលើ
 ដង្កត់ឈើ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើស្លូស្លាង
 ១៨១៨ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកត្នោត ១
 រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ជើងស្លឹកឫស្សី ១ រឿង
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើទ្រនាប់ជើងស្មៅ ១ ...ស្មៅយ៉ាបូង ១ ...ស្មៅ
 ដំណេកទន្សាយ ១ ...ទន្សាយ ១ ។ ...ស្មៅមានពណ៌ដូច
 ផ្កាឈូក ១ ...សំពត់រោមសត្វ ១ មាស ១ ប្រាក់ ១ កែវ
 មណី ១ កែវពិទ្ធុរា ១ កែវផ្សេង ១ សំរិទ្ធ ១ កែវកញ្ចក់ ១

ចម្បង្គកេ ឧត្តានភារី

តិប្បសីសញ្ញា តម្កកា ។

តារីយានំ គីលានោ ច

ប្បិសយុត្តសីកា

សយនានិ មហាចម្មា

តោចម្មេហិ ច ចាមកោ ។

តិហិទំ ចម្មវេទ្ធេហិ

បរិសន្តិ គីលាយនោ

មហាកត្តាយនោ សោណោ

សវេនដ្ឋកវត្តិកំ ។

បដិវត្តន៍: ឧបាសម្ពាយ

សំណាប្តាហំ ១ សំណាកក ១ ទង់ដៃដងមួយ ។ រឿង
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចាប់អវយវៈមេតាមានស្ម័គ្រជាដើម ១ រឿង
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុជិះយាន ១ រឿងភិក្ខុឈឺ ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់
 អនុញ្ញាតយានទឹម ដោយបុរសបួសត្រឡាញ់ ១ រឿង
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់អនុញ្ញាតត្រៃស្ម័គ្រ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ឧប្បាសយនៈនឹងមហាសយនៈ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វធំ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់
 ស្បែកគោ ១ រឿងភិក្ខុលាមកជាជីគុនរបស់ឧបាសក
 លាមក ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគត្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 ភិក្ខុអង្គុយលើស្បែកដែលគ្រហស្ថធ្វើប្លែក ១ រឿងវិហារ
 ដែលគេរុំចងដោយខ្សែស្បែក ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់
 ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក
 បាន ១ រឿងព្រះមហាកប្បនៈ ១ រឿងព្រះសោណាត្តោ
 សំដៃដងស្ម័គ្រប្រកបដោយវត្ថុ ៨ ដោយសភ័ស្តម្លេង ១ ។

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧបសម្ព័ន្ធំ បញ្ចហិ^(១)

គណា ធុវសីនាយនា^(២)

ចម្ពត្តរណា ធុញាសិ

ន តាវ គណា ធុបតំ

អនាសីមេ វេ បញ្ច

សោណាត្តរស្ស យាយកោតិ ។

១ ឧ. បញ្ចតណំ ។ ២ ឧ, គណត្តណា ធុវសីនា ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាកម្មដោយ
 ភិក្ខុ ៥ រូប ១ វិស្សកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ១ ការឆ្លុតទឹក
 ជានិច្ច ១ កម្រាលវិស្សក ១ ត្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រែក
 អរនឹងចីវរបើមិនទាន់ដល់ដៃទេ មិនត្រូវឲ្យរាប់រតី
 ឡើយ ១ ព្រះ មានព្រះភាគជានាយកត្រង់ប្រទានពរ
 ទាំង ៥ នេះដល់ព្រះសោណត្តេរហើយ ។

កោសល្យកថា

[៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សាវត្ថិយំ

វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនំ សាវទីកេន អាពាជេន

ដុដ្ឋានំ យាកុបិ បីតា ទុក្ខប្បតិ កត្តំបិ កត្តំ ទុក្ខប្បតិ ។

តេ តេន កិសា ហោន្ណំ លូខា ទុព្វណា ទុប្បណាប្បណា-

កជាតា ធមនិសន្តតតត្តា ។ អន្តសា ខោ ភកវា តេ

ភិក្ខុ កិសេ លូខេ ទុព្វណេ ទុប្បណាប្បណាកជាតេ

ធមនិសន្តតតត្តេ ទិស្វាន អាយស្មន្ណំ អានន្ណំ អាមន្តេ-

សិ កំដ្ឋំ ខោ អានន្ណ ឯតវហំ ភិក្ខុ កិសា លូខា

ទុព្វណា ទុប្បណាប្បណាកជាតា ធមនិសន្តតតត្តាតិ ។

ឯតវហំ កន្តេ ភិក្ខុនំ សាវទីកេន អាពាជេន ដុដ្ឋានំ

យាកុបិ បីតា ទុក្ខប្បតិ កត្តំបិ កត្តំ ទុក្ខប្បតិ តេ តេន

ភោសជីវិត្តកៈ
១១១

(៧៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្ត
ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រាខោះឯង ពួក
ភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទេកាល^(១) បបរដែលហុតទៅក៏
ចង្ហែរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅក៏ចង្ហែរចេញមកវិញ ។ ព្រោះ
ហេតុនោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏មានខ្លួនស្នាំងស្នមសៅហ្មង មានសម្បុរអា-
ក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្លេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទេតឃើញភិក្ខុទាំងនោះស្នាំងស្នមសៅហ្មង មាន
សម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្លេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ
លុះទេតឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់
អានន្ទ ក្នុងពេលនេះ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកភិក្ខុស្នាំងស្នម សៅហ្មង
មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្លេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយ
សរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ
ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទេកាល បបរដែលហុតទៅ
ក៏ចង្ហែរចេញមកវិញ បាយដែលឆាន់ទៅក៏ចង្ហែរចេញមកវិញ ព្រោះ

១ កាលដែលដាទី ស្រៀវស្រាញ សង្កើរសង្កាញ ធីត្រៃជាទានពនៃវស្សានុវិវាទ ទំនំ
ទានដើមនៃហេមន្តរដូវ ។

វិធីបដិពេ មហាវគ្គោ

កំសា លូខា ឧត្តរណា ឧប្បណ្ណប្បណ្ណាកជាតា ធម៌ដិ-
សន្តតកត្តាតិ ។ អដខោ ភកវតោ រហោកតស្ស បដិ-
សល្ល័នស្ស វេរំ ចេតសោ បរិកតក្តោ ឧទចាទិ ឯតវហំ
ខោ ភិក្ខុនំ សារទិកេន ពពា ចន ដុដ្ឋានំ យាកុបិ បីតា
ឧក្កច្ឆតិ កត្តិបិ ឧត្តំ ឧក្កច្ឆតិ តេ តេន កំសា លូខា
ឧត្តរណា ឧប្បណ្ណប្បណ្ណាកជាតា ធម៌ដិសន្តតកត្តា កំដ្ឋ
ខោ អហំ ភិក្ខុនំ ភេសជ្ជំ អនុជាធម្យំ យំ ភេសជ្ជព្រាវ
អស្សភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស អាហារត្តញ្ច^(១) ដរយ្យ
ន ច ឧទ្ធហរិកោ អាហារោ បញ្ញាយេយ្យតំ ។ អដខោ
ភកវតោ ឯតទហោសិ ឥមាទិ ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ
សេយ្យដិទំ សប្បំ នវនិទំ តេលំ មទុ ដាលីតំ ភេ-
សជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច លោកស្ស អាហា-
រត្តញ្ច ដរន្តំ ន ច ឧទ្ធហរិកោ អាហារោ បញ្ញាយតិ
យទ្ធដាហំ ភិក្ខុនំ ឥមាទិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ អនុជា-

១ ឧ. អាហារតញ្ច ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

អាពាធនោះ បានជាកិក្ខុទាំងនោះស្តាំងស្តម សៅហ្មង មានសម្បូរ
 អាគ្រក់ កើតជាពេគល្បឿងស្លេកស្តាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។
 គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់សម្បូរនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏មានព្រះ
 ហឫទ័យត្រិះរិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
 ក្នុងសរទេសាលហើយ បចរប្រែលហុតទៅ ក៏ចង្អៀរចេញមកវិញ បាយ
 ដែលធាន់ទៅ ក៏ចង្អៀរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះហើយបានជា
 កិក្ខុទាំងនោះទៅជាស្តាំងស្តមសៅហ្មង មានសម្បូរអាគ្រក់ កើតជា
 ពេគល្បឿងស្លេកស្តាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ (ឥឡូវ) វត្ថុដែល
 ជាកេសជ្ជៈ ក៏មាន វត្ថុដែលគេសន្មតថាជាកេសជ្ជៈ ក៏មាន វត្ថុដែល
 ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក ក៏មាន វត្ថុដែលជា
 អាហារមិនបានគ្រាគ្រា ក៏មាន តើគួរតែថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុដូចម្តេច
 ទើបសមគួរជាកេសជ្ជៈដល់កិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នោះថា កេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះគឺ ទឹកដោះរាវ ១
 ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកយ៉ូ ១ ស្ករអំពៅ ១ វត្ថុទាំងនេះជា
 កេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាកេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជា
 អាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រាគ្រាផង បើ
 ដូច្នោះមានតែគតថាគតអនុញ្ញាតកេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះដល់ពួកកិក្ខុ ដើម្បី

ហេសង្កិក្ខុន្តកេ បញ្ចហេសង្កិក្ខុ

នេយ្យំ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិក្កណ្ឌិតុន្តំ ។
 អថទោ ភក្ខវា សាយល្អាសមយេ^(១) បដិសល្លាណ
 វុដ្ឋិតោ ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មំ កថំ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥធម មយ្ហំ ភិក្ខុវេ រហោកតស្ស
 បដិសល្លេនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិក្កេតោ ឧទទាទិ ឯតវហំ
 ទោ ភិក្ខុនំ សារទិកេន អាពាធន ដុដ្ឋានំ យាតុបំ
 បីតា ឧក្ខច្ឆតិ ភត្តំបិ ភត្តំ ឧក្ខច្ឆតិ តេ តេន កិសា
 ល្យទា ធុត្តណា ឧប្បណ្ណាប្បណ្ណាកជាតា ធមនិសន្តត-
 តត្តា តិណ្ណំ ទោ អហំ ភិក្ខុនំ ភេសជ្ជំ អនុជាធម្យំ
 យំ ភេសជ្ជញ្ញោ អស្ស ភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស
 អាហារត្តញ្ច ដវយ្យេន ច វុទ្ធហិកោ អាហារោ បញ្ញា-
 យេយ្យតិ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខុវេ ឯតទហោសិ ឥមាទិ
 ទោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ សេយ្យនីទំ សប្បំ នវនីតំ តេលំ
 បទុ ជាណីតំ ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច

១ សាយល្អាសមយុត្តិ បាវោ ។

ភេសជ្ជៈព្រះ ពាក្យពោលអំពីភេសជ្ជៈទាំង ៥

ឲ្យភិក្ខុទទួលកងកាលគួរ ឆាន់កងកាលគួរ^(១) បាន ។ ព្រោះនិទាន
នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំកងទីស្ងាត់
នៅវេលាសាយណ្តសម័យហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
ឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កងវេលានេះ តថាគតសម្ងំនៅកងទី
ស្ងាត់ មានចិត្តត្រិះរិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
កងសរទេកាលហើយ បបរដែលហុតទៅក៏ចង្ហើរចេញមកវិញ បាយ
ដែលឆាន់ទៅក៏ចង្ហើរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះ ទើបបានជាភិក្ខុ
ទាំងនោះស្តាំងស្តមសៅហ្មង មានសម្បុរអាត្រក់ កើតជាពេគល្បឿងស្លេក
ស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ វត្ថុខ្លះជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះដែល
គេសន្មតថា ជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្ស
លោក វត្ថុខ្លះជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាត តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុ
ដូចម្តេចទើបសមគួរជាភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហ្ន៎ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតឯង មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភេសជ្ជៈទាំង៥នេះ គឺទឹកដោះ
រាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ របស់ទាំងនេះជា
ភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហារ

១ សំដៅយកទាំងពីរពេលព្រឹកទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ។ តទៅខាងមុខនឹងមានប្រុងអនុញ្ញាតប៉ុន្តែ
ទៀត ។

វិទេយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

លោកស្ស អាហារត្តញ្ច ដរន្តំ ន ច ឌិឡារិកោ
អាហារោ បញ្ញាយតិ យន្តនាហំ ភិក្ខុនំ ឥមាទិ បញ្ច
ភេសជ្ជាទិ អនុជាធម្យំ កាលេ បដិក្កហេត្វា កាលេ
បរិកុញ្ញិត្តំ ។ អនុជាធម៌ ភិក្ខុវេ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជាទិ
កាលេ បដិក្កហេត្វា កាលេ បរិកុញ្ញិត្តំ ។

[៧២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ តានិ
បញ្ច ភេសជ្ជាទិ កាលេ បដិក្កហេត្វា កាលេ បរិ-
កុញ្ញិត្តំ ។ តេសំ យានិបិ តានិ ចាកតិកានិ ល្ងខានិ
កោជនានិ តានិបិ នច្ឆានេន្តិ បកេវ សេនេសិកានិ ។
តេ តេន បេវ សារទិកេន អាពាជេន ដុដ្ឋា ឥមីនា ច
កត្តាច្ឆានកេន^(១) តទុកយេន ភិយ្យេសោ មត្តាយ
កិសា ហោន្តិ ល្ងខា ធុញ្ញោ ឧប្បណ្ណុប្បណ្ណកជាតា
ធមទិសន្តតតត្តា ។ អន្តសា ខោ ភកវា តេ ភិក្ខុ
ភិយ្យេសោ មត្តាយ កិសេ ល្ងខេ ធុញ្ញោ ឧប្បណ្ណុ-
ប្បណ្ណកជាតេ ធមទិសន្តតតត្តេ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ
អាណន្តំ មាមន្តេសិ កំណ្ឌ ខោ អាណន្ត ឯតវហិ ភិក្ខុ

១ ភត្តាច្ឆានកេនិបិ បាយិ ។

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

របស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានត្រឹមត្រូវតែឯង បើដូច្នោះមាន
តែ តថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈទាំង៥នេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បីឲ្យ
ភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ បរិភោគក្នុងកាលគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង៥នោះក្នុងកាលគួរ បរិភោគ
ក្នុងកាលគួរ ។

(៧៤) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង៥នោះក្នុង
កាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ ។ សូម្បីភោជនដ៏ស្អាតមិនប្រៀបប្រដាប់^(១)របស់
ភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់ភោជនប្រក្រតីដែល
ជាវត្ថុសៅហ្មង ។ ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) កើតឡើងក្នុងសរទេកាល
នោះផង ដោយកត្តាដែលមិនរលួយនេះផង ភិក្ខុទាំងនោះក៏រើរតែតែមានខ្លួន
ស្អាតស្អមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្នេកស្នាំង
មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់បានទេតឃើញភិក្ខុទាំងនោះក៏រើរតែតែមានខ្លួនស្អាតស្អមសៅហ្មង មាន
សម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្នេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ
លុះទេតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ

១ សារព្រះបដិសេធ វិមតិវិទោទតិដីកាថា ពោធិនទាំងនោះក៏ត្រូវបំពេញទៅសាលាមិណទោ
ឧទារសឲ្យព្រះសាវ័ញ្ច ។

របស់ធួព្វន្តរោ វិសាទិរោសន្តិមាថា

កិយ្យោសោ មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ណា-
 ប្បណ្ណាកជាតា ធម៌សន្តតកត្តាតិ ។ ឯតេហិ កន្ត
 កិក្ខុ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិក្កហេត្វា
 កាលេ បរិក្កញ្ញន្តិ តេសំ យានិបិ តានិ បាកតិកានិ
 លូខានិ កោជនានិ តានិបិ នច្ឆានេន្តិ បកេវ សេនេសិ-
 កានិ តេ តេន ថេវ សារទិកេន អាពាធន ធុដ្ឋា
 ឥមំនា ច កត្តាច្ឆានកេន តទុកយេន កិយ្យោសោ
 មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្វណ្ណា ឧប្បណ្ណាប្បណ្ណាកជាតា
 ធម៌សន្តតកត្តាតិ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ
 ឯតស្មី បករណោ ធម្មំ កថំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសំ
 អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ បដិក្កហេត្វា
 កាលេបិ វិកាលេបិ បរិក្កញ្ញន្តិ ។

[៧៥] តេន ខោ បន សមយេន តិលាធានំ កិក្ខុនំ
 វិសេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្តោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមន្តំ
 អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ វិសានិ ភេសជ្ជានិ

ពេសន្តិក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីពេសន្តិៈមានខ្លាញ់ជាដើម

ឥឡូវនេះហេតុដូចម្តេចបានជាពួកភិក្ខុវ័ន័រតតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង
 មានសម្បុរអាគ្រក់ កើតជាពេគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយ
 សរសៃ ។ ព្រះអានន្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវ
 នេះពួកភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង៥នោះក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ សូម្បី
 ភោជនដ៏ស្និទ្ធក៏មិនត្រូវមាត់របស់ភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយ
 ឡើយដល់ភោជនប្រក្រតីដែលជាវត្ថុសៅហ្មងដោយអាពាធ (ប្រមាត់)
 ដែលកើតឡើងក្នុងសរទេកាលនោះផង ដោយកត្តាដែលមិនរលួយនេះផង
 ភិក្ខុទាំងនោះក៏វ័ន័រតតែមានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាគ្រក់កើត
 ជាពេគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំង
 ពីរនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ
 ធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំង៥នោះ ឆាន់ក្នុង
 កាលគួរក៏បាន ក្នុងកាលមិនគួរក៏បាន(១) ។

(៧៥) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺត្រូវការដោយខ្លាញ់ជាថ្នាំ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លាញ់ជាភេសជ្ជៈ គឺខ្លាញ់

១ កាលគួរគឺតាំងពីអរុណរះទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ឯកាលមិនគួរនោះតាំងពីថ្ងៃជ្រៀតត្រង់ទៅទល់
 នឹងអរុណរះ ។

វិទយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

អច្ឆវសំ មច្ឆវសំ សុសុការវសំ សុករវសំ ក(ធុកវសំ
 កាលេ បដិក្កហិតំ កាលេ និបក្កំ កាលេ សំសដ្ឋំ
 តេលបរិគោតេន បរិក្កញ្ញតំ ។ វិកាលេ ចេ ភិក្កវេ
 បដិក្កហិតំ វិកាលេ និបក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ តញ្ញោ
 បរិក្កញ្ញេយ្យ អាបត្តិ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ កាលេ ចេ
 ភិក្កវេ បដិក្កហិតំ វិកាលេ និបក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ
 តញ្ញោ បរិក្កញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្ធិ ទុក្កដានំ ។ កាលេ
 ចេ ភិក្កវេ បដិក្កហិតំ កាលេ និបក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ
 តញ្ញោ បរិក្កញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កាលេ ចេ
 ភិក្កវេ បដិក្កហិតំ កាលេ និបក្កំ កាលេ សំសដ្ឋំ
 តញ្ញោ បរិក្កញ្ញេយ្យ អនាបត្តិតំ ។

(៧៦) តេន ខោ បន សមយេន កំលានានំ
 ភិក្កុនំ មូលេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្តោ ហោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ អនុជាណមិ
 ភិក្កវេ មូលានិ ភេសជ្ជានិ ហាលិទ្ធិ សិទ្ធិវេ វេច
 វេចត្តំ អតិវសំ កដុករោហិណី ទុសីវំ កទ្ធម្មត្តកំ

វិនយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ខ្លាញ់ ខ្លាញ់ត្រី ខ្លាញ់ក្រពើ ខ្លាញ់ជ្រូក ខ្លាញ់លា ដែលភិក្ខុទទួល
 ក្នុងកាលគួរ ចំអិនក្នុងកាលគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលគួរ សម្រាប់ឲ្យភិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចប្រឹង (ជាសត្តាហកាលិក) បាន^(១) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុបានទទួលក្នុងកាលមិនគួរ ចំអិនក្នុង
 កាលមិនគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដបី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាល
 គួរ តែចំអិនក្នុងកាលមិនគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់
 ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្លាញ់ដែលភិក្ខុ
 ទទួលក្នុងកាលគួរ ចំអិនក្នុងកាលគួរ តែលាយគ្នាក្នុងកាលមិនគួរ បើភិក្ខុ
 ប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 ខ្លាញ់ដែលភិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ចំអិនក្នុងកាលគួរ លាយគ្នាក្នុងកាលគួរ
 បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្លាញ់នោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 បួសប្តូរមើមជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 នូវបួសប្តូរមើមជាភេសជ្ជៈ គឺមើមរមៀត មើមខ្នុំ មើមលំពាន់ មើមប្រស់ មើម
 អាចង្គិស មើមរំជេង មើមស្បូវភ្នាំង មើមស្បូវក្រវាញជ្រូក ម្យ៉ាងទៀត

១ ប្រើប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃជាយ៉ាងយូរ ។

ភេសជ្ជៈក្នុងពេល កសាងវិទ្យាភេសជ្ជៈ

យានិ វា បនព្វានិបិ អត្ថិ ម្យលានិ ភេសជ្ជានិ នេវ
 ខាននិយេ ខាននិយត្ថំ^(១) ដរន្តិ ន កោជនិយេ កោជនិ-
 យត្ថំ^(២) ដរន្តិ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវដីវំ បរិហារិតុំ
 សតិ បច្ចុយេ បរិក្កញ្ញិតុំ អសតិ បច្ចុយេ បរិក្កញ្ញន្តស្ស
 អាបត្តិ ទុក្កដស្សតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 កិលានានំ កិក្កនំ ម្យលេហិ ភេសជ្ជេហិ បិដ្ឋេហិ
 អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ កិក្កវេ និសទំ និសទនោតន្តិ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន កិលានានំ កិក្កនំ
 កសាវេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្កវេ កសាវានិ ភេសជ្ជានិ
 និម្ពកសាវំ កុដដកសាវំ បដាលកសាវំ បក្កវកសាវំ
 នត្តមាលកសាវំ យានិ វា បនព្វានិបិ អត្ថិ កសាវានិ
 ភេសជ្ជានិ នេវ ខាននិយេ ខាននិយត្ថំ ដរន្តិ ន កោជ-
 និយេ កោជនិយត្ថំ ដរន្តិ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវដីវំ
 បរិហារិតុំ សតិ បច្ចុយេ បរិក្កញ្ញិតុំ អសតិ បច្ចុយេ
 បរិក្កញ្ញន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សតិ ។

១ ឧ. ខាននិយត្ថំ ។ ២ ឧ. កោជនិយត្ថំ ។

ពេសដ្ឋក្នុងព្រះ ពាក្យពោលអំពីពេសដ្ឋៈមានទំកចត់ជាដើម

មើមដទៃណា ជាភេសជ្ជៈមិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិន
 ផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលមើមទាំងឡាយ
 នោះហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុធាន
 បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុធាន (ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ សម័យ
 នោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយម្សៅជាភេសជ្ជៈដែល
 កើតអំពីបូសឬមើម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 ថ្មកិននឹងកូនថ្មកិន ។

(៧៧) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ទឹកចត់ជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹក
 ចត់ជាភេសជ្ជៈ គឺទឹកចត់កើតអំពីដើមស្ពៅ ទឹកចត់កើតអំពីដើមខ្វែងគង់
 ទឹកចត់កើតអំពីដើមអម្បែងថ្លៃ ទឹកចត់កើតអំពីវល្លិបណ្ណាលពេជ្រ ទឹកចត់
 កើតអំពីដើមទន្ធបូថ្ងាន់ ម្យ៉ាងទៀត ទឹកចត់ដទៃណាជាភេសជ្ជៈ មិន
 ផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ
 ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលទឹកចត់ទាំងនោះហើយរក្សាទុកដរាបទាល់អស់
 បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុធានបាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយ
 ភិក្ខុធាន (ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

វិទយបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

[៧៨] តេន ខោ បន សមយេន តិលាណាធំ ភិក្ខុ-
 ធំ បណ្ណាហិ ភេសដ្ឋេហិ អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បណ្ណាធំ
 ភេសដ្ឋានិ ធិម្ហបណ្ណំ កុដជបណ្ណំ បដាលបណ្ណំ សុ-
 លសិបណ្ណំ^(១) កប្បសិបណ្ណំ យានិ វា បនព្វានិបិ
 អត្តំ បណ្ណានិ ភេសដ្ឋានិ នេវ ខានជីយេ ខានជីយត្តំ
 ដវន្តំ ន កោជជីយេ កោជជីយត្តំ ដវន្តំ តានិ បដិក្ក-
 ហោត្វា យាវជីវំ បរិហារតុំ សតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញតុំ អសតិ
 បច្ចយេ បរិកុញ្ញន្តស្ស អាបតិ ទុក្កជស្សតិ ។

[៧៩] តេន ខោ បន សមយេន តិលាណាធំ ភិក្ខុធំ
 ដលេហិ ភេសដ្ឋេហិ អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ដលានិ ភេសដ្ឋានិ
 វិលន្តំ ចិប្បលី មរិចំ ហរតកំ វិភីតកំ អាមលកំ
 តោមដលំ^(២) យានិ វា បនព្វានិបិ អត្តំ ដលានិ ភេ-
 សដ្ឋានិ នេវ ខានជីយេ ខានជីយត្តំ ដវន្តំ ន កោជជីយេ

១ គុលសិបណ្ណន្តំ កត្តិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ពោដ្ឋដលន្តំ កត្តិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិស័យបិដក មហាវិទ្យា

(៧៨) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ស្លឹកឈើជាកេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 ស្លឹកឈើជាកេសជ្ជៈ គឺស្លឹកស្តៅ ស្លឹកខ្វែងគង់ ស្លឹកអម្បែងថ្ងៃ ស្លឹក
 ម្រះព្រៅ ប្តូរលើលាក់ ស្លឹកកប្បាស ម្សៅទៀត ស្លឹកដំណែងជា
 កេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទន័យៈក្នុងខាទន័យៈ មិនផ្សាយទៅ
 ដើម្បីភោជន័យៈក្នុងភោជន័យៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលស្លឹកទាំងនោះហើយទុក
 ដរាបទល់អស់បាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មាន
 ហេតុទេហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៧៩) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 ផ្លែឈើជាកេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាកេសជ្ជៈ គឺផ្លែពិលង្គ ផ្លែដំបូ ផ្លែម្រេច ផ្លែសម ផ្លែសម
 ព័កេក ផ្លែកន្ទតវ័ត្រ ផ្លែក្រវាញ ម្សៅទៀត ផ្លែឈើដំណែង ជាកេសជ្ជៈ
 មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាទន័យៈក្នុងខាទន័យៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជន័យៈ

ភេសជ្ជៈព្រះ ធីតាអង្គភេសជ្ជៈ

កោដនីយត្ថំ ជរន្តំ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវជីវំ បរិហារិតុំ
សតិ បច្ចុយេ បរិកុញ្ញិតុំ អសតិ បច្ចុយេ បរិកុញ្ញន្តស្ស
អាបត្តិ ទុក្ខដស្សតិ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន តិលាណាធំ ភិក្ខុធំ
ជត្វហំ ភេសជ្ជហំ អត្តោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្ថំ
អាហារេចសុំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខុវេ ជត្វនិ ភេសជ្ជានិ ហិដ្ឋំ
ហិដ្ឋជតុំ ហិដ្ឋសំចាតិកំ តកំ តកបត្តិ តកបណ្ឌិ
សដ្ឋលសំ យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្តិ ជត្វនិ ភេសជ្ជានិ
នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ជរន្តំ ន កោដនីយេ
កោដនីយត្ថំ ជរន្តំ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវជីវំ បរិហារិតុំ
សតិ បច្ចុយេ បរិកុញ្ញិតុំ អសតិ បច្ចុយេ បរិកុញ្ញន្តស្ស
អាបត្តិ ទុក្ខដស្សតិ ។

ភេសជ្ជៈព្រះពុទ្ធក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលផ្លែឈើទាំងឡាយនោះ ហើយរក្សាទុកដរាប
លេអស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មាន
ហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ (ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៨០) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយជំរ
ឈើជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ជំរឈើជាភេសជ្ជៈ គឺជំរដែលហូរចេញអំពីដើមហ្នឹង ១ ជំរដែលគេយកស្លឹក
នឹងមែកហ្នឹងមករំងាស់ ១ ជំរដែលគេយកតែស្លឹកហ្នឹងតែម្យ៉ាងមករំងាស់ ១
(ជំរទាំងបីយ៉ាងនេះជាជាតិហ្នឹងទាំងអស់) ជំរដែលហូរចេញអំពីត្រួយ
ឈើ ១ ជំរដែលហូរចេញអំពីស្លឹកឈើ ១ ជំរដែលគេបេះស្លឹកឈើយក
មកធ្វើ ១ កំញាន ១ ម្យ៉ាងទៀត ជំរឈើដដែលនោះដែលជាភេសជ្ជៈ មិន
ផ្សាយទៅ ដើម្បីខាងនេះក្នុងខាងនេះ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ
ក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលជំរឈើទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបលេ
អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុ
ទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ (ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

វិធីបដិភេ មហាវគ្គ

[៨១] តេន ខោ បន សមយេន កិលានាមំ ភិក្ខុ
 ធំ លោណេហិ ភេសន្តេហិ អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ លោណាធំ
 ភេសន្តាធំ សាមុទ្ធំ កាឡុលោណំ សិទ្ធពំ ឧត្តិធំ
 តំលំ យានិ វា បនញាធំបិ អត្តំ លោណាធំ ភេសន្តាធំ
 លេវ ខាទដីយេ ខាទដីយត្តំ ដរន្តំ ន កោជដីយេ កោ-
 ជដីយត្តំ ដរន្តំ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវដីវំ បរិហារតុំ
 សតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញន្តស្ស
 អាបត្តិ ឧក្កដស្សតិ ។

[៨២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 អានន្តស្ស ឧបន្ស្សយស្ស អាយស្មតោ វេលជ្ជសីសស្ស
 ឥល្មកត្តាតាដោ ហោតិ ។ តស្ស លសីកាយ បីវរាធំ
 កាយេ លក្កន្តំ ។ តានិ ភិក្ខុ ឧទកេន តេមេត្វា តេ-
 មេត្វា អបកឡន្តំ ។ អទ្ធសា ខោ ភកវា សេនា-
 សនទារិកំ អាហិណ្ណានោ តេ ភិក្ខុ តានិ បីវរាធំ
 ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឡន្តំ ទិស្វាន

វិទយបិណ មហាវគ្គ

[៨១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 អំបិលជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 អំបិលជាភេសជ្ជៈ គឺអំបិលកើតក្បែររដូវសមុទ្រមានបែបដូចដ៏ខ្សាច់ អំបិល
 មានពណ៌ខ្មៅ (អំបិលប្រក្រតី) អំបិលមានពណ៌សកើតលើភ្នំ អំបិល
 ដែលមានពន្លឺដុះអំពីផែនដី (អំបិលដែលកើតអំពីអាចម៍ដីមានរស្មីប្រៃ)
 អំបិលមានពណ៌ក្រហមដែលគេចំអិនជាមួយនឹងគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង
 ម្យ៉ាងទៀត អំបិលដ៏ណែនដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទ-
 នីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីកោជនីយៈក្នុងកោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុ
 ទទួលអំបិលទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទល់អស់បាន កាលបើមាន
 ហេតុ ទើបភិក្ខុធាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុធាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដ ។

[៨២] សម័យនោះឯង ព្រះវេលជ្ជសីសៈដ៏មានអាយុជាឧបជ្ឈាយ៍
 របស់ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុកើតបូសធំ ។ ចីវរដែលប្រលាក់ដោយទឹក
 រំអិលក៏ជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយរបស់ព្រះវេលជ្ជសីសៈនោះ ។ ពួកភិក្ខុក៏យក
 ទឹកទៅលាបចីវរនោះឲ្យសើមៗ ហើយបកចេញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនាវារិកបានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុង
 យកទឹកទៅលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើមៗ ហើយបកចេញ លុះទតហើយ

កេសដ្ឋក្ខន្ធភេ បុណ្ណទិកេសដ្ឋកថា

យេន តេ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខុ
 ឯតទរោច កមិមស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អាពាណេតិ ។
 សមស្ស កន្តេ អាយស្មតោ បុល្លកច្ឆាពាណេ លសីកាយ
 បិវរនិ កាយេ លក្ខន្តំ តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា
 តេមេត្វា អបកខ្សាមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បករណេ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យស្ស កណ្ណា វា
 បិឡកា វា អស្សរោ វា បុល្លកច្ឆា វា អាពាណេ
 កាយោ វា ទុក្ខន្ទោ ចុណ្ណានិ កេសដ្ឋានិ អតិលានស្ស
 ធកនំ មត្តិកំ រជននិបក្កំ អនុជាមិ ភិក្ខុវេ ឧទុក្ខលំ
 មុសលន្តំ ។

[៨៣] តេន ខោ បន សមយេន តិលានានំ ភិក្ខុនំ
 ចុណ្ណេហិ កេសដ្ឋេហិ បាលិតេហិ អត្តោ ហោតិ ។
 ភគវតោ ឯតមត្តំ អាវេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ

ភេសជ្ជៈពុទ្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីភេសជ្ជៈមានគ្រឿងលំអិតជាដើម

ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់មាន
 ពុទ្ធដម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះមានអា-
 ពាធដូចម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ
 វេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុនេះកើតបូសធំ ចម្រើនប្រលាក់ដោយទឹកអិលជាប់
 ស្មិតនៅនឹងកាយ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយយកទឹកមកលាបចម្រើនទាំងនោះឲ្យ
 សើមៗហើយបកចេញ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាពាធ គឺកមបូរមាសក្តី ឬសត្វចក្តី
 អាពាធទឹកវែងក្តី ឬសធំក្តី នឹងកាយមានក្លិនអាក្រក់ តថាគតអនុញ្ញាត
 គ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈដល់ភិក្ខុនោះ តថាគតអនុញ្ញាតអាចម៍គោ ដ៏ស្មិត
 នឹងកាកនៃគ្រឿងជ្រលក់ ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតត្បាលនឹងអង្រែ ។

(៨៣) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយ
 គ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈ ដែលគេវែងរួចស្រេចហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុវេ ចុណ្ណាចារលនិទ្ទិ ។ សណ្តោហិ អត្តោ ហោតិ ។

អនុជាធាបិ ភិក្ខុវេ ទុស្សចារលនិទ្ទិ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស

ភិក្ខុនោ អមនុស្សិកាពាដោ ហោតិ ។ តំ អាចរិយុ-

បជ្ឈាយា ឧបជ្ឈហន្តា នាសក្ខីសុ អរោកំ កាតុំ ។ សោ

ស្មុក្ខស្មនំ កត្វា អាមកមំសំ ខាទិ អាមកលោហិតំ

បិវិ ។ តស្ស សោ អមនុស្សិកាពាដោ បដិប្បស្សមិ ។

ភក្កវតោ ឯតមន្តំ អារោចេសុំ ។ អនុជាធាបិ ភិក្ខុវេ

អមនុស្សិកាពាដោ អាមកមំសំ អាមកលោហិតន្តំ ។

[៨៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុនោ

ចក្ករោតាពាដោ ហោតិ ។ តំ ភិក្ខុ បរិក្ខហេត្វា ឧប្បារិបិ

បស្សារិបិ និក្ខាមេន្តំ ។ អន្តសា ខោ ភក្កវា សេនាសន-

ចារិកំ អាហិណ្ណានោ តេ ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុ បរិក្ខហេត្វា

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកវ័ញ្ចន៍សម្រាប់វែងគ្រឿងល្អិត ។
(ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ)មានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិតដ៏ល្អិតក្រលែង ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកវ័ញ្ចន៍
សំពត់^(១) ។

(៨៤) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតអំពីអ-
មនុស្ស^(២) ។ អាចារ្យនឹងឧបជ្ឈាយ័ជាអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះក៏មិនអាចនឹងធ្វើភិក្ខុ
នោះឲ្យស្បើយរោគបាន ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់កន្លែងគេសម្លាប់ជ្រូកហើយក៏
ស៊ីសាច់នៅ^(៣) ដឹកឈាមស្រស់^(៤) ។ អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះដែលកើតអំពី
អមនុស្សនោះក៏រម្ងាប់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏-
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតសាច់នៅ ឈាមស្រស់ ដល់ភិក្ខុដែលមានអាពាធកើតអំពី
អមនុស្ស ។

(៨៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធឈឺភ្នែក ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយនាំគ្នាត្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាបផ្ទះច្បារផង បស្សរវះផង ។ ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដំណើរទៅកាន់សេនាសនបារិក បានទេតឃើញភិក្ខុ

១ វត្ថុសម្រាប់វែងគ្រឿងល្អិតមានម្សៅជាដើម ដែលហៅថា កាតៅ ។ ២ ជម្ងឺដែលឈឺ
ព្រោះខ្លោចចូល ។ ៣-៤ អង្កកថា ថា ភិក្ខុនោះមិនស៊ីសាច់នៅដឹកឈាមស្រស់នោះខ្លួនឯង
ទេ គឺខ្លោចដែលវិញ្ញាណភិក្ខុនោះស៊ីវាដឹក លុះស៊ីដឹកហើយវាចេញទៅ ។

ហេសធិក្ខន្ធកេ អញ្ញតាវអនុជាណនាវា

ឧត្តារំបិ បស្សារំបិ និក្ខាមេន្តេ ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខុ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខុ ឯតនេវេច កំមិ-
មស្ស ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អាពាណេតិ ។ ឥមស្ស កន្តេ អាយ-
ស្មតោ ចក្កុវេតាពាណេ ឥមំ មយំ បរិក្កហេត្វា ឧត្តារំបិ
បស្សារំបិ និក្ខាមេមាតិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ
ឯតស្មី បកវណោ ធម្មិ កបំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អនុជាណមិ ភិក្ខុវេ អញ្ញំ កាឡញ្ញំ វសញ្ញំ សោ-
តញ្ញំ កេរុកំ កបល្លន្តំ ។ អញ្ញុបបីសនេហិ^(១) អត្តោ
ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពេចេសុំ ។ អនុជាណមិ
ភិក្ខុវេ ចន្ទំ តកវំ កាឡានុសារិយំ តាលីសំ កទ្ធមុត្ត-
កន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ បិដ្ឋានិ អញ្ញនានិ

១ ឱ. អញ្ញុបបីសនេហិ ។

ភេសជ្ជៈព្រះ ពាក្យពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានប្លាំបន្តក់ភ្នែកដើម

ទាំងនោះកំពុងនាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទាបផ្ទះច្បារផង បស្សៈផង
 លុះទតឃើញហើយក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ទ្រង់មានពុទ្ធតម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏មានអាយុនេះមានអាពាធឈឺភ្នែក ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រាហ៍ភិក្ខុនេះទៅឲ្យបន្ទាបផ្ទះច្បារផង បស្សៈ
 ផង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ
 ធម្មិក្ខុថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រាំបន្តក់ភ្នែក គឺប្រាំបន្តក់ភ្នែកមានពណ៌ខ្មៅ
 (ដែលគេសូដោយគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង) ប្រាំបន្តក់ភ្នែកធ្វើពីធារទេ (ដែល
 គេធ្វើដោយគ្រឿងសម្ភារៈផ្សេងៗ) ប្រាំបន្តក់ភ្នែកដែលកើត ក្នុងខ្សែទឹក
 ជ័ររង់នឹងធូលី (ដែលគេយកអំពីអណ្តាតបទីប) ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តី
 ត្រូវការដោយវត្ថុដែលយកមកកន្លាយជាមួយគ្នានឹងប្រាំបន្តក់ភ្នែក ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លឹមចន្ទន៍
 ខ្លឹមក្រស្នា ខ្លឹមក្តាំពាក់ កំញាន និងមើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ។ សម័យ
 នោះឯង ពួកភិក្ខុទុកប្រាំបន្តក់ភ្នែកទាំងឡាយ ដែលជាម្សៅក្នុងសៀន

វិសយបិដកេ បហវគ្គោ

ថាលកេសុប្បំ សរាវកេសុប្បំ និក្ខំបន្តិំ វិនិណ្ឌបុណ្ណោហិបិ
 បំសុកេហិបិ ឌុកិវិយន្តិំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេ-
 សំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ អញ្ញនិំ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ធាតុកិយា កិក្ខុ ឧច្ចាវចា អញ្ញនិយោ ជាវន្តិ
 សោវណ្ណាមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋយន្តិំ ជ័យន្តិ
 វិចារេន្តិំ សេយ្យថាបិ ធាម តិហិ កាមភោតិធាតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ ន កិក្ខុវេ ឧច្ចាវចា អញ្ញនិ
 ជាវតត្វា យោ ជាវយ្យ អាបត្តិ ឧក្ខុជស្ស អនុជាធាមិ
 កិក្ខុវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាលាមយំ នឡមយំ វេឡ-
 មយំ កដ្ឋមយំ ជតុមយំ ជលមយំ លោហមយំ សង្ក-
 ធាកិមយន្តិំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញនិ អចារុតា

វិទយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងឡាយខ្លះ ក្នុងផ្តល់ទាំងឡាយខ្លះ (ប្តាំបន្តក់ទាំងឡាយនោះ) ច្រឡំក
 ច្រឡំទៅដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្នុងសម្រាប់ដាក់ប្តាំបន្តក់
 ក្នុង ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្នុងសម្រាប់ដាក់
 ប្តាំបន្តក់ក្នុងស្រទាប់ (គឺមានល្អមានអាក្រក់) គឺក្នុងធ្វើដោយមាស
 នឹងក្នុងធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល
 បន្តិះបង្គាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកមេតុណ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងសម្រាប់ដាក់
 ប្តាំបន្តក់ក្នុងស្រទាប់ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្នុងធ្វើដោយផ្គុំនឹង^(១)ធ្វើដោយភ្នំ
 ធ្វើដោយស្មៅ ធ្វើដោយដើមបុស ធ្វើដោយដើមឫស្សី ធ្វើដោយ
 ឈើ ធ្វើដោយជ័រឈើ ធ្វើដោយផ្លែឈើ ធ្វើដោយលោហធាតុ^(២)ធ្វើ
 ដោយក្នុងស្រទាប់ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនបានបិទក្នុងសម្រាប់ដាក់ប្តាំ

១ រៀបលែងតែផ្គុំនឹងមនុស្សចេញ ក្រៅពីនោះទោះផ្គុំនឹងអ្វីៗក៏គួរទាំងអស់ ។ ២ គឺញាត់ដែល
 ធ្វើជាតិស្លាត់ ទង់ដែង ដែក សំណុំផុត សំណុំបាំង ។

ពេសន្តិក្ខន្ធកេ អញ្ជូនីសលាភអនុជានិមន្ត

ហោតិ តិណាចុណ្ណាហិបិ បំសុកេហិបិ តុំកិវិយន្តិ ។ កត-
 វតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ អបិជា-
 នន្តិ ។ អបិជានំ និបតតិ ។ អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ សុត្តកេ-
 ន ពន្ធាត្វា អញ្ជូនិយា ពន្ធាត្វន្តិ ។ អញ្ជូនិ ជលតិ ។ អនុ-
 ជាជាមិ ភិក្ខុវេ សុត្តកេន សិព្វេត្តន្តិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន ភិក្ខុ អន្តិលិយា អញ្ជូនិ អត្តិ ធិត្តានិ
 ហោន្តិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជាមិ
 ភិក្ខុវេ អញ្ជូនិសលាភន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាត្វនិយា ភិក្ខុ ឧច្ចាវតា អញ្ជូនិសលាកាយោ ជារន្តិ
 សោវណ្ណាមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈយន្តិ ទិយន្តិ
 វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិហិ កាមភោតិចោតិ ។ កតវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧច្ចាវតា អញ្ជូនិសលា-
 កា ជារត្តា យោ ជារយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អនុជា-
 ជាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋិមយំ ធន្តមយំ វិសាលាមយំ ។ មេ ។

ភេសជ្ជៈព្រះពោលសំព័រព្រះអនុញ្ញាតនូវចង្ហែរក្បាច់

បន្តក៏ភ្នែក ថ្នាំទាំងនោះក៏ច្រឡំច្រឡំ ដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ
ដោយអាចដីទាំងឡាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុ-
ញ្ញាតគម្របប្តូរ ។ គម្របចេះតែធ្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្បាច់ដោយខ្សែ ។ ក្បាច់ក៏ចេះតែ
បែក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
ស្រែដោយខ្សែ ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបន្តក៏ភ្នែកដោយម្រាមដៃ ភ្នែកទាំង
ឡាយក៏មិនស្រួល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្ហែរ
ក្បាច់ ។ សម័យនោះ ពួកធម្មតិក្ខុប្រើប្រាស់ចង្ហែរក្បាច់ដ៏ខ្ពស់នឹងទាប
គឺចង្ហែរធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិ-
ជ្រៀលបន្តិចបន្តួចថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្ហែរក្បាច់ដ៏ខ្ពស់នឹង
ទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតចង្ហែរដែលធ្វើដោយអ្នក ធ្វើដោយភ្នែក ធ្វើដោយស្មែង ។ បេ ។ ធ្វើ

វិធម្មបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ខារិកមយន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញនីស-
 លាកា ភ្លមិយំ បតតិ^(១) ជុស្សា ហោតិ ។ ភកវតោ ឯត-
 មត្តំ អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សលាកោជានិ-
 យន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អញ្ញនីបិ
 អញ្ញនីសលាកំបិ ហត្ថេន បរិហារន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អញ្ញនីត្តវិកន្តិ ។ អំ-
 សវន្តុកោ^(២) ន ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អំសវន្តុកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 បិលីន្តវច្ឆស្ស ភិសាភិតាទោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ មុទ្ធនំ តេលកន្តិ ។
 នត្តមនីយោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ នត្តកម្មន្តិ ។ នត្ត តលតិ ។

១ ឧ. បទី៣ ។ ២ ឧ. អំសពន្ធកោ ។

វិសេសបំណិទ មហាវត្ត

ដោយគូបសង្ខំ ។ សម័យនោះ ចង្ហើក្បាតក៏ធ្លាក់ទៅលើផែនដី ចង្ហើក្បាត
 នោះក៏អាត្រកមិនស្អាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់ដាក់ចង្ហើ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាក្បាត
 សម្រាប់ដាក់ប៉ាបន្តកវែកខ្លះ ចង្ហើក្បាតខ្លះនៅតែនឹងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់ដាក់ក្បាត ។ ខ្សែយោគ
 របស់បង្កំនោះក៏មិនទាន់មាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនឹងខ្សែសម្រាប់បង្កំ ។

(៨៦) សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌុវច្ឆត្រវ័រមានអាយុកើតជម្ងឺក្បា
 ក្បាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់
 លាបក្បាល ។ ព្រះបិណ្ឌុវច្ឆត្រវ័រក៏នៅតែអត់ទ្រាំរោគនោះមិនបាន ។ ពួក
 ភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនត្តកម្ម (គឺការហិតបូបព្រួកទៅ
 តាមច្រមុះ) ។ ឯប្តីសម្រាប់ហិតបូបព្រួកទៅតាមច្រមុះក៏កំពប់ខ្ចាយទៅ ។

បេសធិត្តន្តកេ មុទ្ធិ តេសកទិអនុជាសនេថា

កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេស្សំ ។ អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ នត្តុ-
 ករណីន្តំ ។ តេន ចោ បន សមយេន ធាតុកិយា ភិក្ខុ
 ឧច្ចាវថា នត្តុករណីយោ ជាវេន្តិ សោវណ្ណាមយំ រូបិយ-
 មយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខ័យន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យ-
 ថាបិ តិបិ កាមកោតិលោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេស្សំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧច្ចាវថា នត្តុករណី ជាវេតត្វា យោ
 ជាវេយ្យ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋិមយំ
 ។ បេ ។ សត្វនាភិមយន្តិ ។ នត្តុ វិសមំ អាសិញ្ចិយ-
 តិ(១) ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេស្សំ ។ អនុជាជាមិ
 ភិក្ខុវេ យមកំ នត្តុករណីន្តំ ។ នត្តុមជិយោ
 ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេស្សំ ។ អនុជាជាមិ

១ ខ. នត្តុ វិសមំ អាសិញ្ចិយ ។

ភេសជ្ជៈព្រះពុទ្ធព្រះ ពាក្យពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានប្រែងលាបក្បាលជាដើម

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គធើរត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់
បញ្ជាក់ទៅតាមច្រមុះ (គឺបំពង់នត) ។ សម័យនោះឯង ពួកធើរគ្រឹះភិក្ខុ
ប្រើប្រាស់បំពង់នតដ៏ខ្ពស់នឹងទាប គឺបំពង់នតធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយ
ប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស ភិក្ខុវិល បន្តបង្គាប់ថា ដូចជាពួក
គ្រហស្ថដែលបរិភោគតាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គធើរត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បំពង់នតដ៏ខ្ពស់នឹងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវ
អាបតិទុកដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់នតដែលធ្វើដោយ
ឆ្នី ។ បេ ។ ធ្វើដោយគូថសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្តក៏បង្គាប់សម្រាប់នតទៅមិន
ស្មើគ្នា^(១) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គធើរត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់
នតជាគូ^(២) ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គធើរត្រាស់ថា

១ គឺប្រែងទិលចូលទៅតាមច្រមុះនោះមិនស្មើគ្នា ចូលកាលច្រើនចូលកាលតិច ។ ២ ដើម្បី
ឲ្យនតចូលទៅព្រមគ្នា ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុវេ ធូមំ ចាតុន្តិ ។ តញ្ញាវ វដ្តី អាសិម្បេត្វា បិវន្តិ
 កកណ្ណោ ទហតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុ-
 ជាតាមិ ភិក្ខុវេ ធូមនេត្តន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុកិយា ភិក្ខុ ឧច្ចាវចានិ ធូមនេត្តានិ ជាវន្តិ សោវណ្ណា-
 មយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ
 សេយ្យថាបិ តិហី កាមកោតិណេតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧច្ចាវចានិ ធូមនេត្តានិ ជាវ-
 តញ្ញានិ យោ ជាវយ្យ អាបត្តិ ធិក្កជស្ស អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋមយំ ។ បេ ។ សដ្ឋនាភិមយន្តិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន ធូមនេត្តានិ អចារុតានិ ហោន្តិ ចាលា-
 កា បិវសន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជា-
 តាមិ ភិក្ខុវេ អបិណន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ភិក្ខុ ធូមនេត្តានិ ហត្ថេន បិហារន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ធូមនេត្តត្រវកន្តិ ។

វិសយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យជក់យកផ្សែង ។ ពួកភិក្ខុក៏យក
 ថ្នាំនោះមកម្សៅធ្វើជាបារីហើយជក់ទៅ (ក៏ត្រឡប់ទៅជា) ក្តៅក ។ ពួកភិក្ខុ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែរ ។ សម័យនោះឯង ឆតុ-
 គ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្សែរដ៏ខ្ពស់នឹងទាប គឺខ្សែរធ្វើដោយមាសខ្លះធ្វើដោយ
 ប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយកំពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា
 ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្សែរទាំងឡាយដ៏ខ្ពស់នឹងទាបទេ ភិក្ខុ
 ណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 ខ្សែរដែលធ្វើដោយឆ្នឹង ។ បេ ។ ដែលធ្វើដោយគូថសង្ឃ ។ សម័យ
 នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានបិទគ្របខ្សែរទុក សត្វក្នុង ។ ក៏ចូលទៅ
 ក្នុងខ្សែរនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ-
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវ
 គម្រប ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាខ្សែរនៅតែនឹងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបង្គំសម្រាប់ជក់ខ្សែរ ។

ពេសជ្ជិក្ខត្តកោ បិណ្ឌិវច្ឆត្តោវត្ត

ឯកតោ យំ សិយន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យមកត្តវិកន្តិ ។ អំសវទ្ធកោ ន
 ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 បិណ្ឌិវច្ឆស្ស វតាពាជោ ហោតិ ។ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ
 តេលំ បចិត្តព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តេលចាកន្តិ ។ តស្មី ខោ តេល-
 ចាកេ មជ្ឈំ បក្ខិបិតតំ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាពោចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តេលចាកេ មជ្ឈំ
 បក្ខិបិតន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន នព្វគ្គិយា
 ភិក្ខុ អតិបក្ខិត្តមជ្ជានិ តេលានិ បចន្តិ តានិ បិវិត្តា
 បជ្ជន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេស្សំ ។ ន ភិក្ខុវេ
 អតិបក្ខិត្តមជ្ឈំ តេលំ ចាតតំ យោ បិវេយ្យ យថាធម្មោ

រោសជួតទូក្រុមៈ និទានព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ

ឯខ្សែរនឹងគម្របក៏ទង្គិចគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវថង់ជាតូ ។ ខ្សែយោគរបស់ថង់ក៏មិនទាន់មាននៅឡើយ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនឹងខ្សែ
សម្រាប់ថង់ ។

(៨៧) សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុមានអាពាធកើត
អំពីខ្សែល ។ ពេទ្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវសូប្រេង ។
ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូប្រេងបាន ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រេងដែលសូនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំ
ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាយទឹកស្រវឹងក្នុងប្រេងដែលសូ
បាន ។ សម័យនោះឯង ពួកពពួកភិក្ខុសូប្រេងលាយទឹកស្រវឹងច្រើន
ពេក ដល់នាំគ្នាផឹកប្រេងនោះទៅក៏ស្រវឹង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
សេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ-
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផឹកប្រេងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកទេ

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

កាវេតព្វា ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យស្មី តេលទាគេ
 មជ្ជស្ស នវណ្ណា ន កម្មោ ន រសោ បញ្ញាយតិ ឯវ្របំ
 មជ្ជបក្ខតំ តេលំ ចាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ភិក្ខុនំ ពហំ អតិបក្ខតមជ្ជំ តេលំ បក្កំ ហោតិ ។ អថខោ
 ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កថន្ត ខោ អតិបក្ខតមជ្ជំ តេលេ
 បដិបដ្ឋិតព្វន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជា-
 ធាមិ ភិក្ខុវេ អព្ពញ្ញនំ អដិដ្ឋាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន ស-
 មយេន អាយស្មតោ បិលីន្តវច្ឆស្ស ពហុំ^(១) តេលំ បក្កំ
 ហោតិ ។ តេលកាជនំ ន វិជ្ជតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាវោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តីណិ តុម្ពានិ លោ-
 ហតុម្ពំ កដ្ឋតុម្ពំ ជលតុម្ពន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន អាយស្មតោ បិលីន្តវច្ឆស្ស អន្តវតោ ហោតិ ។
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ

• ១. ពហុតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុណា ដឹក ត្រូវវិទ្យាធម៌ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌^(១) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រើស្វណ្ណដែលគ្មានពណ៌ គ្មានក្លិននឹងគ្មានរសរបស់ទឹកស្រវឹងប្រាកដ ឡើងទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដឹកប្រើដែលគេលាយទឹកស្រវឹងមាន សភាពយ៉ាងនោះបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្រប្រើលាយទឹក ស្រវឹងច្រើនពេក ។ ក្នុងពេលនោះភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នេះថា ប្រើដែលគេលាយនឹងទឹកស្រវឹងច្រើនពេក តើយើងត្រូវប្រតិ- បត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុទុកដាក់ប្រើដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកនោះជាថ្នាំរឹត បូលាចៅវិញ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៏មានអាយុ មានប្រើ ដែលស្ងួតហើយជាច្រើន ។ តែគ្មានភាជន៍សម្រាប់ដាក់ប្រើ ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតម្ក (ភិក្ខុណ្ឌីទឹក) ទាំង ៣ យ៉ាង គឺតម្កធ្វើដោយទង្កែ ១ តម្កធ្វើដោយឈើ ១ តម្កធ្វើដោយផ្លែឈើ ១ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់ក្នុងអវយវៈ ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ

១ ត្រូវឲ្យភិក្ខុស្រប្រើដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ។

ពេសជ្ជកូនៗ បំណុល្អៗ

សេនកម្មន្តិ ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមន្តំ

អាហោចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សម្មារសេនន្តិ ។

នក្ខមនិយោ ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ មហាសេ-

នន្តិ ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុវេ ឧទកកោដ្ឋកន្តិ ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ ។ អនុជាធាមិ

ភិក្ខុវេ ឧទកកោដ្ឋកន្តិ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ

បំណុល្អៗ បព្វវតោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមន្តំ

អាហោចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ លោហិតំ មោចេតុន្តិ ។

ហេតុផលនៃ ឥទ្ធិពលព្រះបិតា

ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេចក្តី (ការធ្វើ
 ឲ្យចេញញើស) ។ ព្រះបិតាប្តីបង្គំមានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្លងដោយស្លឹក
 ឈើនឹងមែកឈើផ្សេងៗ ។ ព្រះបិតាប្តីបង្គំមានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំ
 មិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យឆ្លងដំ(១) ។ ព្រះបិតាប្តីបង្គំមានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកដែលគេ
 ស្សោរលាយនឹងស្លឹកឈើ មែកឈើផ្សេងៗ ។ ព្រះបិតាប្តីបង្គំមានអាយុ
 ក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក(២) ។

(៨៨) សម័យនោះឯង ព្រះបិតាប្តីបង្គំមានអាយុកើតរោគខ្យល់
 ចុកសៀតក្នុងសន្ទាក់ដៃជើងជាដើម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើឈាមឲ្យហូរចេញបាន ។

១ អង្គថា ថា ត្រូវដាក់រង្វើងឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅឲ្យបានប្រមាណមួយដំហែរបុរស រួចបិទ
 រណ្តៅនោះដោយអាចម៍ដីនឹងដីខ្យល់ជាដើមហើយ ក្រាលស្លឹកឈើផ្សេងៗលើរណ្តៅនោះហើយ
 យកប្រេងលាបខ្លួនរួចដាក់ប្រេងប្រេងលើរណ្តៅនោះឲ្យចេញច្រើសពីសរិះ ។ ២ អង្គថា
 ថា ត្រូវដាក់ទឹកក្តៅឲ្យពេញក្នុងអាជីប្លូស្តូកហើយចូលទៅធ្វើការឆ្កុំក្នុងបន្ទប់ទឹកនោះ ។

វិនយចំណីពេ មហាវគ្គោ

នក្ខមជ្ជិយោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេស្សំ ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ លោហិតំ មោចេត្វា វិសាលោន
កហេតុន្តិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
បិលិន្ទវច្ឆស្ស ចាទា ដាលិតា ហោន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
អាហោចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចាទត្តញ្ញន្តិ ។
នក្ខមជ្ជិយោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេស្សំ ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ មជ្ជិ អភិសុទ្ធវិវត្តន្តិ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
ភិក្ខុនោ កណ្ណាពាជោ ហោតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
អាហោចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សត្តកម្មន្តិ ។ ក-
សាវេទកេន អត្តោ ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
កសាវេទកន្តិ ។ តិលកក្កេន អត្តោ ហោតិ ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តិលកក្កន្តិ ។ កតធឿកាយ អត្តោ

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជប្រយកលាមដោយ (បំពង់) វិស្សន៍បាន ។

(៨៧) សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៏មានអាយុមានបុព្វាបិក ។

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យសម្រាប់លាបជើង ។
ព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
បង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់
លាបជើងឲ្យស្រល) ។

(៨៨) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានពោធិកើតពក ។ ពួកភិក្ខុ

ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសត្វកម្ម (វិះដោយកាំបិត) ។
(ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តី
ត្រូវការដោយម្សៅល្ង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតម្សៅល្ង ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយដុំសក្ក

បេសជ្ជិក្ខន្ធកេ ចត្តារិ មហាវិកដានី

ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ កតត្បិកន្តិ ។ វណាពទ្ធន-
 ចោលេន អត្តោ ហោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ វណា-
 ពទ្ធនចោលន្តិ ។ វណោ កណ្ណាវតិ ។ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ សាសបក្កុខ្នេន ជោវិត្តន្តិ ។ វណោ កិលិដ្ឋិត្ត ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ធួមំ កាតុន្តិ ។ វឌ្ឍមំសំ វុដ្ឋាតិ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ លោណាសត្តវិកាយ ធិន្តិកុន្តិ ។
 វណោ ន រូហតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ វណាតេលន្តិ ។
 តេលំ គលតិ ។ ភកវតោ ឯតមន្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុ-
 ជាធាមិ ភិក្ខុវេ វិកាសិកំ សត្វំ វណាបដិកម្មន្តិ ។

[៧០] តេន ខោ បន សមយេន អពាតរោ ភិក្ខុ
 អហិណា ធខដ្ឋោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមន្តំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចត្តារិ មហាវិកដានិ ធាតុំ

រោសដ្ឋិក្ខុន្តរៈ ថ្នាំមហាវិក័ដ ៤ យ៉ាង

(សម្រាប់ចម្បងដំបៅ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដុំសត្វ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រូវការដោយសំពត សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ដម្បៅក៏មាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងដោយម្សៅ ត្រាប់ស្ត ។ ដម្បៅក៏រកឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំហុយដម្បៅនោះ ។ (លុះចំហុយទៅហើយ) សាច់ក៏ដុះល្បឿនចេញមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកទឹកលាយនឹងអម្បាលក្រសមកបង្កាត់ (ដម្បៅ នោះចេញ) ។ (លុះបង្កាត់ទៅហើយ) ដម្បៅក៏មិនបានដុះសាច់ឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រើសម្រាប់ លាបដម្បៅ ។ ប្រើក៏ហៀរហូរចេញ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តី នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ចម្បងប្រើនឹងប្តាំរក្សាដម្បៅទាំងអស់ ។

(៧១) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបពស់ចឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុថ្នាំមហាវិក័ដ ៤ យ៉ាង

វិទ្យាបិណ្ឌកេ មហាវគ្គ

ភ្នំ មុតំ ធារកំ មត្តិកន្តំ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទ-
 ហោសិ អប្បជីក្កហិតានិ នុ ខោ ឧទាហុ បដិក្កហេតញ្ចា-
 នីតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាណមិ
 ភិក្ខុវេ សតិ កប្បិយ ការកេ បដិក្កហាបេតុំ អសតិ
 កប្បិយ ការកេ សាមំ គហេត្វា បរិកុញ្ញត្តន្តំ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អញ្ញាតវេន ភិក្ខុនា វិសំ បីតំ ហោតិ ។
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាណមិ ភិក្ខុវេ ភ្នំ
 ហាយេត្តន្តំ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ អប្បជីក្ក-
 ហិតោ នុ ខោ ឧទាហុ បដិក្កហេតញ្ចាតិ^(១) ។ កកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាណមិ ភិក្ខុវេ យំ
 ករោន្តោ បដិក្កហាតិ ស្វេវ បដិក្កហោ កតោ ន បុន
 បដិក្កហេតញ្ចាតិ ។

១ ១. បដិក្កហាបេតញ្ចា ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

គត្ថក្រម (អាចម៍) ១ ទឹកមុត្ត (ទឹកនោម) ១ ផេះ ១ ដី ១ ។ ក្នុងពេលនោះ
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេន
 ថ្នាំទាំងនេះទេ ឬត្រូវតែទទួលប្រគេនទើបបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកប្បិយ(១) ការកៈ គឺថាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុប្រើកប្បិយការកៈនោះទទួលជំនួសបាន កាលបើគ្មានកប្បិយការកៈ
 ទេ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកខ្លួនឯងហើយធាន់ចុះ ។ សម័យនោះ
 ឯង ភិក្ខុ ១ រូបផឹកថ្នាំពិស ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផឹកគត្ថក្រម (អាចម៍ដែលលាយដោយទឹក) ។ ក្នុងពេលនោះ
 ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេន (នូវ
 គត្ថក្រមនោះ) ទេ ឬថាគួរតែទទួលប្រគេនទើបបាន ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 បង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតដូច្នោះ កាលបើភិក្ខុបន្ទាបង្គំគត្ថក្រម
 ណាហើយបានទទួលទឹក (អំពីថ្ងៃមុន) លុះដល់ទៅថ្ងៃស្អែក គត្ថក្រមនោះ
 ឈ្មោះថាភិក្ខុបានទទួលរួចហើយ មិនបាច់ទទួលប្រគេនទៀតទេ ។

១ សំដៅយកបុគ្គលដែលប្រសប់ធ្វើវត្ថុមិនត្រូវ ឲ្យផារវត្ថុត្រូវ ។

ហេសធិក្ខន្ធកេ ពាតពាជិកវិក្កុយោ

(៧២) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុ-
 នោ យរទិដ្ឋកាពាណោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សីតាលោធិ្មី ចាយេ-
 តុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវេ ភិក្ខុ
 ទុដ្ឋកហណិកោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អា-
 ហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អាមិសខារំ ចាយេតុន្តិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ បណ្ណា-
 រោតាពាណោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ មុត្តហរិដកំ ចាយេតុន្តិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ ធរិណោសា-
 ពាណោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ គន្ធាលេបំ កាតុន្តិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវេ ភិក្ខុ អភិសន្នកា-
 យោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ វិវេចនំ ចាតុន្តិ ។ អច្ចកញ្ជិយា

ពេសធិត្ថន្តរៈ ពាក្យពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សែង ។

(៧២) សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធព្រោះត្រូវថ្នាំស្នេហា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុផឹកទឹកលាយដោយអាច់បំណាស់^(១) ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធខូចធាតុភ្លើង(កើតរោគមូល) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុផឹកទឹកក្បួង^(២) ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបកើតរោគស្គមល្បឿង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឆាន់សម័យដែលត្រីដោយទឹកនោម^(៣) ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធគឺខូចសម្បុរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុធ្វើការលាបដោយគ្រឿងក្រអូបបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានកាយប្រកបដោយរោគទល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុផឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយ

១ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុយកអាច់បំណាស់ដែលជាប់នឹងផាលន្ត័លមកលាយនឹងទឹកហើយផឹក ។ ២ អដ្ឋកថាថា ឱ្យយកបាយមកដុតនឹងភ្លើងឱ្យឆេះដាច់ដើមហើយព្រោះត្រងយកទឹកមកផឹក ។ ៣ អដ្ឋកថាថា សំដៅយកតែទឹកនោមគោម្យ៉ាង មិនបាននិយាយដល់ទឹកនោមមនុស្សទេ

វិទយបំណិកេ មហាវគ្គោ

អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អច្ចកញ្ចិកន្តិ ។ អកដយ្យសេន
 អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អកដយ្យសន្តិ ។ កដាកដេន
 អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ កដាកដន្តិ ។ បដិច្ឆាទនីយេន
 អត្តោ ហោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេស្សំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បដិច្ឆាទនីយន្តិ ។

[៧៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 បិលិន្ទវច្ឆោ វជគហោ បញ្ញវំ សោជាបេតិ លេនំ កត្ត-
 កាមោ ។ អថខោ វជា មាគដោ សេនិយោ តិម្ពិសា-
 វោ យេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯតមត្តំ

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ទឹកអង្ករថ្នាំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវទឹកអង្ករ
 ថ្នាំ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកបាយស្បូវដែលគេ
 មិនបានធ្វើស្និទ្ធ (គឺគេមិនបានត្រង់ឲ្យស្អាតបាត) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 បង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្បូវដែលគេមិនបាន
 ធ្វើឲ្យស្និទ្ធ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកបាយ
 ស្បូវដែលគេធ្វើឲ្យស្និទ្ធ (គេបានត្រង់ឲ្យស្អាតបាត) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំ
 ទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្បូវដែលគេធ្វើឲ្យស្និទ្ធ ។
 (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឧដារស ។ ពួកភិក្ខុ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ដែលមានឧដារស ។

(៧) សម័យនោះឯង ព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៍មានអាយុឲ្យគេជម្រះ
 ញាក្នុងក្បួនក្រុងរាជគ្រឹះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើទីពឹងឬទីជ្រកកោន ។ គ្រានោះ
 ព្រះមហាឧមាគធសេនិយ តម្តីសារយាងចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិណ្ឌវច្ឆ
 ដ៍មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវច្ឆដ៍មានអាយុ

ភេសជ្ជៈព្រះ បំណងវិញ្ញាណក្ខន្ធ អាណាមិកសុគតិ

ដំសីទី ១ ឯករមន្តំ ដំសីវង្សោ ខោ រាជា មាគតោ
 សេនិយោ តិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិណ្ឌវង្សំ ឯតទរោច
 កី កន្តេ ថេរោ កាវបេតិ ។ បញ្ចវំ មហារាជ
 សោធាបេមិ លេដំ កត្តកាមោតិ ។ អន្តោ កន្តេ
 អយ្យស្ស អាណមិកោតិ ។ ន ខោ មហារាជ កកវ-
 តា អាណមិកោ អន្តោតោតិ ។ តេនហិ កន្តេ កកវង្សំ
 បដិបុត្តិកា មម អាណេចយ្យថាតិ ។ វិវំ មហារាជតិ
 ខោ អាយស្មា បិណ្ឌវង្សោ រញ្ញោ មាគតស្ស សេនិយស្ស
 តិម្ពិសារស្ស បច្ចុស្សេសិ ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌ-
 វង្សោ រាជានំ មាគតំ សេនិយំ តិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ
 សន្តស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តដេសិ សម្បហំសេ-
 សិ ។ អថខោ រាជា មាគតោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ
 អាយស្មតា បិណ្ឌវង្សោ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សតោ
 សមាទបិតោ សមុត្តដិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាស-
 នា អាយស្មន្តំ បិណ្ឌវង្សំ អភិវាទេត្វា បទត្តុណំ កត្វា

ភេសជ្ជៈព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ ឱយាយអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវអាហារមិកជន

រួចគង់នៅក្នុងទីជ័សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ហិសារគង់ក្នុងទី
 ជ័សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះទ្រង់រនេនិងព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណដ៏មានអាយុថា
 បតិត្រលោកដ៏ចំរើន ព្រះថេរៈប្រើឲ្យគេធ្វើអ្វី ។ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណឆ្លើយថា
 បតិត្រមហារាជ អាត្មាភាពឲ្យគេដម្រះញាកភ្នំ ប្រាថ្នានឹងធ្វើទីពឹងឬទីជ្រក
 កោន ។ ស្តេចសួរថា បតិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មានសេចក្តី
 ត្រូវការដោយអាហារមិកជន^(១) ដែរឬ ។ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណឆ្លើយថា បតិត្រ
 មហារាជ ព្រះដ៏មានបុណ្យមិនទាន់អនុញ្ញាតអាហារមិកជននៅឡើយទេ ។
 ស្តេចទ្រង់មានព្រះទ្រង់រថា បតិត្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ គួរលោក
 ត្រាបទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ ។ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ
 ដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះទ្រង់រថាព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ហិសារដោយ
 ពាក្យថា សូមថ្វាយព្រះពរ មហារាជ ។ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណដ៏មានអាយុក៏បាន
 ពន្យល់ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ហិសារឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក
 ព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ហិសារ កាលដែលព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ
 ដ៏មានអាយុបានពន្យល់ឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាច
 ហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យប្រកបដោយធម៌ រួចហើយក៏ទ្រង់ក្រោក
 ចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទេស្យិណហើយចៀស

១ មនុស្សដែលស្តេចបានវេរផ្តាច់ឲ្យជាអ្នកថែរក្សាវត្ត (រាជពិធីមហោថាលព្រះ) ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

បក្កាមី ។ អថខោ អាយស្មា បិលីន្តវច្ឆោ កកវតោ
 សន្តិកេ ទ្ធីតំ ទាហោសិ រាជា កន្តេ មាគដោ សេនិយោ
 តិម្ពិសារោ អាវាមិកំ ទាតុកាហោ កថំ ទុ ខោ កន្តេ
 បដិបជ្ជិតព្វន្តំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី ជំនានេ ឯតស្មី
 បករណោ ធម្មី កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អនុជា-
 នាមិ ភិក្ខុវេ អាវាមិកន្តំ ។ ទុតិយម្យំ ខោ រាជា
 មាគដោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលីន្ត-
 វច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលីន្តវច្ឆំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្នោ
 ខោ រាជា មាគដោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ
 បិលីន្តវច្ឆំ ឯតទរោច អនុញ្ញាតោ កន្តេ កកវតោ អាវា-
 មិកោតិ ។ ឯវំ មហារាជាតំ ។ តេនហិ កន្តេ អយ្យស្ម
 អាវាមិកំ ធម្មិតិ ។ អថខោ រាជា មាគដោ សេនិយោ
 តិម្ពិសារោ អាយស្មតោ បិលីន្តវច្ឆស្ស អាវាមិកំ ប-
 ដិស្សណិត្វា វិស្សិត្វា ចិវេន សតិ បដិលភិត្វា អញ្ញាតំ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ចេញទៅ ។ ក្រោយពីនោះមក ព្រះបិណ្ឌវង្សដ៏មានអាយុបានប្រើប្រាស់
 ទ្យោកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទ
 មាគធសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងប្រគេននូវអារាមិកជន
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ព្រោះនិទាន
 នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហើយត្រាស់
 ហៅពួកភិក្ខុមកក្នុងពេលនោះថា មាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 (ទ្យោក្ខណ៍) អារាមិកជន ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសារ
 ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិណ្ឌវង្សដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដង លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិណ្ឌវង្សដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទី
 ដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសារទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយក៏ទ្រង់មានព្រះឡាវដូច្នោះ នឹងព្រះបិណ្ឌវង្សដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់បានអនុញ្ញាតអារាមិកជនហើយឬ ។
 ព្រះបិណ្ឌវង្សឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរ មហារាជ ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយ
 តិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះឡាវថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះ
 ករុណានឹងប្រគេនអារាមិកជនដល់លោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទ
 មាគធសេនិយតិម្ពិសារទទួលថា នឹងប្រគេនអារាមិកជនដល់ព្រះបិណ្ឌវង្ស
 ដ៏មានអាយុហើយក៏ទ្រង់ភ្លេចទៅ លុះយូរមកទើបបានទ្រង់រឭកឃើញ

វេសន្តិក្ខន្ធកេ បិណ្ឌិវច្ឆត្តេវត្ថុម្ហិ សុវណ្ណមាលា

សព្វត្ថុកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ យោ មយា កណោ
 អយ្យស្ស អាវាមិកោ បដិស្សតោ ទិដ្ឋោ សោ អាវាមិ-
 កោតិ ។ ន ខោ ខេវ អយ្យស្ស អាវាមិកោ ទិដ្ឋោតិ ។
 កីវចំ នុ ខោ កណោ ឥតោ វត្តិ^(១) ហោតិ ។ អថ-
 ខោ សោ មហាមត្តោ វត្តិយោ កណោត្ថា^(២) វជានំ មា-
 កនំ សេនិយំ តិម្ហិសារំ ឯតទវោច បញ្ច ខេវ វត្តិស-
 តានិ ។ តេនហិ កណោ អយ្យស្ស បញ្ច អាវាមិក-
 សតានិ ទេហិតិ^(៣) ។ ឯវំ ទេវតិ ខោ សោ មហាមត្តោ
 វត្តោ មាគធស្ស សេនិយស្ស តិម្ហិសារស្ស បដិស្ស-
 ណិត្តោ អាយស្សតោ បិណ្ឌិវច្ឆស្ស បញ្ច អាវាមិកស-
 តានិ អទាសិ^(៤) ។ ចានិយេកោ តាមោ និវសិ ។
 អាវាមិកតាមកោតិបិ នំ អាហំសុ បិណ្ឌិវច្ឆតាមកោ-
 តិបិ^(៥) នំ អាហំសុ ។

[៧៤] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្សា បិណ្ឌិវ-
 ច្ឆោ តស្មី តាមកេ កុលុបកោ ហោតិ ។ អថខោ
 អាយស្សា បិណ្ឌិវច្ឆោ បុព្វណ្ណសមយំ និវាសេត្តា

១ ខ. ហិតិ ។ ២ ខ. វិគណេត្តា ។ ៣ ខ. ទេហិតិ ។ ៤ ខ. ពាទាសំ ។
 ៥ ខ. បិណ្ឌិវច្ឆតាមកោតិបិ ។

ឃោសនាព្រះបិតាព្រះវិញ្ញាណ ធម្មបទប្រដាប់ព្រះបិតាព្រះវិញ្ញាណ

ក៏មានព្រះធម្មបទហៅមហាមាត្រ្យម្នាក់ជាអ្នកសម្រេចរាជការទាំងពួងថា
 ម្ចាស់នាយ អាមាមិកជនណាដែលអញទទួលថា នឹងប្រគេនដល់លោក
 ម្ចាស់ អាមាមិកជននោះតើអញបានប្រគេនហើយឬ ។ មហាមាត្រ្យក្រាប
 ទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គមិនទាន់បានប្រគេនអាមាមិកជន
 ដល់លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ ។ ព្រះបាទព្រះមិត្តសារទ្រង់សួរថា ម្ចាស់នាយ
 តាំងពីថ្ងៃនោះមកដល់ឥឡូវនេះ តើយូរប៉ុន្មានរាត្រីហើយ ។ មហាមាត្រ្យ
 នោះបានរាប់រាត្រីទាំងឡាយ (ឃើញ) ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទ
 មាគធសេនិយព្រះមិត្តសារក្នុងពេលនោះដូច្នោះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព (បើ
 គិតតាំងពីថ្ងៃនោះដល់មកថ្ងៃនេះ) ចំនួនប្រាំរយរាត្រីហើយ ។ ស្តេចទ្រង់
 មានព្រះធម្មបទថា ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងប្រគេនអាមាមិកជន
 ប្រាំរយនាក់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ មហាមាត្រ្យនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះធម្មបទ
 ព្រះបាទមាគធសេនិយព្រះមិត្តសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស
 ហើយក៏ប្រគេនអាមាមិកជនប្រាំរយនាក់ដល់ព្រះបិតាព្រះវិញ្ញាណមានអាយុ ។
 (ចាប់ដើមពីនោះមក) ស្រុក (នោះ) ក៏តាំងនៅជាស្រុកមួយដោយឡែក ។
 ពួកជនក៏ហៅស្រុកនោះថា អាមាមិកត្រាមខ្លះ បិតាព្រះវិញ្ញាណត្រាមខ្លះ ។

(៧៤) សម័យនោះឯង ព្រះបិតាព្រះវិញ្ញាណមានអាយុជាដ៏គួរ^(១)ក្នុង

ស្រុកនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិតាព្រះវិញ្ញាណមានអាយុស្ងួតស្បែកដំបៅព្រឹក

១ ជាអ្នកធ្លាប់ចូលទៅមកក្នុងគ្រិកូល ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

បត្តចរមាទាយ បិណ្ឌវិញ្ញាណមកំ បិណ្ឌាយ ទាវិសំ ។
 តេន ខោ បន សមយេន តស្មី តាបកេ ឧស្សរោ
 ហោតិ ។ ទាវកា អលង្កតា មាលាភិក្ខុ កិឡានិ ។
 អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌវិញ្ញោ បិណ្ឌវិញ្ញាណមកេ សប-
 ទានំ បិណ្ឌាយ ចរមាទោ យេន អត្តាតស្ស អារាមិកស្ស
 ទិវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ចត្តេ អាសនេ
 និសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្ស អារាមិ-
 កិណិយា ជីតា អញ្ញា ទាវកេ អលង្កតេ មាលាភិក្ខេ
 បស្សិត្វា រោទតិ មាលំ មេ ទេថ អលង្ការំ មេ ទេ-
 ថាតិ ។ អថខោ អាយស្មា បិណ្ឌវិញ្ញោ តំ អារាមិកិនិ
 ឯតទរោច កិស្សយំ ទាវកា រោទតិ ។ អយំ ភន្តេ
 ទាវកា អញ្ញា ទាវកេ អលង្កតេ មាលាភិក្ខេ បស្សិត្វា
 រោទតិ មាលំ មេ ទេថ អលង្ការំ មេ ទេថាតិ កុតោ
 អម្ពាភំ ឧត្តតានំ មាលា កុតោ អលង្ការោតិ ។ អថខោ

វិសយបិណ្ឌក មហាវគ្គ

ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងច័វរចូលទៅកាន់បិណ្ឌវត្ថុត្រាម ដើម្បីបិណ្ឌ-
 បាត ។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះមានវិល្យងមហោស្រិត ។ ពួកទា-
 រក^(១)ក៏បានប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កាហើយលេងមហោស្រិត ។
 ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិណ្ឌវត្ថុដ៏មានអាយុបានត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំ-
 ដាប់ប្រកក្នុងបិណ្ឌវត្ថុត្រាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះអារាមិកជនម្នាក់ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ សម័យនោះ
 ឯង ធីតា^(២)របស់ប្រពន្ធអារាមិកជននោះឃើញពួកទារកដទៃប្រដាប់ខ្លួន
 ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំទារថា អ្នកមែ" ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ
 អ្នកមែ" ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិណ្ឌវត្ថុដ៏មានអាយុ
 បានពោលពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធរបស់អារាមិកជននោះថា ព្រោះហេតុអ្វី
 បានជាទារិកា^(៣)នេះយំ ។ ប្រពន្ធរបស់អារាមិកជននោះឆ្លើយថា បតីគ្រ
 លោកដ៏ចំរើន ទារិកានេះឃើញពួកទារកដទៃប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយ
 កម្រងផ្កា ក៏យំទារថា អ្នកមែ" ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកមែ" ចូរឲ្យគ្រឿង
 ប្រដាប់ដល់ខ្ញុំដូច្នោះ ឯយើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកកំសត់នឹងបានកម្រងផ្កាមក
 ពីណា នឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិណ្ឌវត្ថុ

១ ក្មេងប្រុស ។ ២ កូនស្រី ។ ៣ ក្មេងស្រី ។

វេសន្តក្កត្តកេ បីលីន្ទវត្តោវត្តម្ហិ សុវណ្ណមាលា

អាយស្មា បីលីន្ទវត្តោ អញ្ញាតំ តំណាណ្ណាបកំ កហេត្វា
 តំ អារាមិកំនំ ឯតទរោច ហន្ទិមំ តំណាណ្ណាបកំ តស្ស
 ទារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ញាហិវតិ^(១) ។ អថខោ សា
 អារាមិកំនំ តំ តំណាណ្ណាបកំ កហេត្វា តស្ស ទារិ-
 កាយ សីសេ បដិមុញ្ញា ។ សា អហោសិ សុវណ្ណមាលា
 អក្កិទា ទស្សនីយា ទាសាទិកា ។ ទត្តិ តាទិសា
 រញ្ញាមិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ។ មនុស្ស រញ្ញា
 មាគធស្ស សេនិយស្ស តិម្ហិសារស្ស អាហោចេសុ
 អមុកស្ស ទេវ អារាមិកស្ស យេ សុវណ្ណមាលា
 អក្កិទា ទស្សនីយា ទាសាទិកា ទត្តិ តាទិសា
 ទេវស្សបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា គុតោ តស្ស
 ទុក្ខតស្ស ទិស្សសយំ ចោរិកាយ អាគតាតិ ។ អថខោ
 រជា មាគធ�ោ សេនិយោ តិម្ហិសារោ តំ អារាមិកកុលំ
 តត្វាបេសិ ។ ទុតិយម្ហិ ខោ អាយស្មា បីលីន្ទវត្តោ
 បុត្រាសមយំ និវេសត្វា បត្តចីវរាទាយ បីលីន្ទវត្ត-
 តាមកំ បិណ្ណាយ ទារិសិ បីលីន្ទវត្តតាមគេ សបទានំ
 បិណ្ណាយ ចរមាណោ យេន តស្ស អារាមិកស្ស ទិវេសនំ

១ ១. បដិមុញ្ញាតិ ។

ភេសជ្ជៈព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ និងយាយអំពីកម្រិតផ្លាស្ទិកកែច្នៃ

ដ៏មានអាយុចាប់យករង្វើលស្មៅមួយហើយ និយាយដូច្នោះនឹងប្រធានអា-
 មិកជននោះថា បើដូច្នោះមានតែនាងចូរបំពាក់រង្វើលស្មៅនេះលើក្បាលពា-
 រិកានោះចុះ ។ ទើបប្រធានអាមិកជននោះក៏ចាប់យករង្វើលស្មៅនោះហើយ
 បំពាក់លើក្បាលពារិកានោះ ។ រង្វើលស្មៅនោះក៏ក្លាយទៅជាកម្រងផ្កា
 មាស ល្អល្អៗ គួរពិតពិតរមិលរមិល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ ទុក
 ជាខាងក្នុងព្រះរាជវាំងក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មាន ។ ពួកមនុស្សក៏
 ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព
 ក្នុងផ្ទះអាមិកជនឯណោះមានកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អៗ គួរពិតពិតរមិល
 រមិល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងវាំងរបស់ព្រះករុណា ក៏រក
 កម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មានដែរ អាមិកជននោះជាអ្នកកំសត់ទេ នឹងមាន
 កម្រងផ្កាមាសព័ណ្ណ ប្រាកដជាវាល្អចេតមកបិនខានឡើយ ។ ក្នុងវេលា
 នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ប្រើឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងត្រី-
 កូលអាមិកជននោះ ។ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមឡើងជាថ្ងៃគំរប់ពីរ ព្រះ
 បិណ្ឌវិញ្ញាណដ៏មានអាយុស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចំរើហើយចូលទៅ
 បិណ្ឌបាតឯបិណ្ឌវិញ្ញាណ កាលបើត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ច្រក
 ក្នុងបិណ្ឌវិញ្ញាណតាមហើយក៏ចូលទៅកន្លែងអាមិកជននោះ លុះចូលទៅដល់

វិទ្យាចំណីពេ មហោវិញ្ញា

តេជុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា បដិវិស្សកេ បុច្ឆិ កកហំ
 ឥទ្ធិ^(១) អាវាមិកកុលំ កតត្ថិ ។ ឯតិស្ស្យ កន្លេ ស្ស-
 វណ្ណាមាលាយ ការណា រញ្ញា ពន្លាបិកត្ថិ ។ អថខោ
 អាយស្មា បិលិវុវុញ្ញោ យេន រញ្ញា មាកធស្ស វេនិ-
 យស្ស ពិម្ពិសារស្ស វិវេសនំ តេជុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា
 បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ រាជា មាកដោ
 វេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិវុវុញ្ញោ តេជុប-
 សង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា អាយស្មនំ បិលិវុវុច្ឆំ អភិវាទេត្វា
 ឯតមនំ និសីទិ ។ ឯតមនំ និសីទិ ខោ រាជានំ
 មាកនំ វេនិយំ ពិម្ពិសារំ អាយស្មា បិលិវុវុញ្ញោ ឯតទ-
 រោប កិស្ស មហារាជ អាវាមិកកុលំ ពន្លាបិកត្ថិ ។
 តស្ស កន្លេ អាវាមិកស្ស យវេ សុវណ្ណាមាលា អភិវុចា
 ទស្សនិយា ចាសាទិកា នត្ថិ តាទិសា អម្មាភំបិ អន្លេបុ-
 វេ សុវណ្ណាមាលា កុតោ តស្ស ធុក្កតស្ស និស្សំសយំ
 ចោវិកាយ អាកតាតិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិវុវុញ្ញោ
 រញ្ញា មាកធស្ស វេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ចាសានំ
 សុវណ្ណតិ អធិបុច្ឆិ ។ សោ អហោសិ សព្វសោវណ្ណ-

១ ឧ. ពិម្ពិ ។

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ហើយក៏សួរពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងថា ត្រកូលអារាមិកជននេះតើទៅ
 ឯណា ។ ពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងឆ្លើយថា បតីត្រីលោកដ៏ចម្រើន
 ត្រកូលអារាមិកជនស្តេចឲ្យចាប់ចងអស់ទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រង
 ផ្កាមាស (ដែលលោកម្ចាស់ឲ្យទៅ) នោះ ។ ឯព្រះបិតាបង្កើតមានអាយុក៏
 ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយ ពិម្ពិសារ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេត្រាលប្រគេន ។ គ្រានោះ ព្រះ
 បាទមាគធសេនិយ ពិម្ពិសារចូលទៅរកព្រះបិតាបង្កើតមានអាយុ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិតាបង្កើតមានអាយុហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ
 លុះព្រះបាទមាគធសេនិយ ពិម្ពិសារគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះបិតាបង្កើត
 មានអាយុបានថ្វាយព្រះពរដូច្នោះថា បតីត្រីមហាវគ្គ ហេតុអ្វីបានជាព្រះ
 អង្គឲ្យគេចាប់ចងត្រកូលអារាមិកជនមក ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា
 បតីត្រីលោកម្ចាស់ ព្រោះក្នុងផ្ទះអារាមិកជននោះមានកម្រងផ្កាមាសល្អ
 គួរពិតពិលរមិលមើលជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងវាំងរបស់
 ខ្ញុំក៏រកកម្រងផ្កាបែបនេះគ្មានដែរ អារាមិកជននោះជាមនុស្សកំសត់ទេ នឹង
 មានកម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជាវាល្អច្រើនមិនខានឡើយ ។ គ្រានោះ
 ព្រះបិតាបង្កើតមានអាយុបានអធិដ្ឋានប្រាសាទរបស់ព្រះបាទមាគធសេ-
 និយ ពិម្ពិសារឲ្យទៅជាមាស (មួយរំពេច) ។ ប្រាសាទនោះក៏ក្លាយទៅជា

ពេសន្តិក្ខត្តកេ បិណ្ឌិវច្ឆត្តេវត្ថុម្ហិ បញ្ចពេសន្តិគំ

មយោ ។ ឥទំ បន តេ មហារាជ តាវតាហំ សុវណ្ណំ
កុតោតិ ។ អញ្ញានំ កន្តេ អយ្យស្សេវេសោ^(១) ឥន្ទ្រា-
នុកាវេតិ តំ អាវាមិកកុលំ មុញ្ញាបេសិ ។

[៧៥] មនុស្សា អយ្យន កិវ បិណ្ឌិវច្ឆន សវាជិ-
កាយ បរិសាយ ធុត្តវមនុស្ស ធុត្តំ ឥន្ទ្រប្បាដិហារិយំ ទស្ស័-
តន្តិ អត្តមនា អភិប្បសន្នា អាយស្មតោ បិណ្ឌិវច្ឆស្ស
បញ្ច កេសន្តិណិ អភិហារីសុ សេយ្យថេទំ សប្បី នវនីតំ
តេលំ មជ្ជំ ដាលីតំ ។ បកតិយាបិចាយស្មា បិណ្ឌិវច្ឆា
លាភិ ហោតិ បញ្ចន្តំ កេសន្តិណំ លទ្ធិ លទ្ធិ បរិសាយ
វិស្សន្តេតិ ។ បរិសា ចស្ស ហោតិ ពាហុល្លិកា លទ្ធិ លទ្ធិ
កោលម្តេចិ យដេចិ បូរេត្វា បដិសាមេតិ បរិស្សវនាទិបិ
ថវិកាយោចិ បូរេត្វា វាតនានេសុ លត្តេតិ ។ តានិ ឱលី
នវិលីនាទិ តិដ្ឋន្តិ ។ ធុន្តវេហិបិ វិហារា ធុកំណ្ណាវិកំណ្ណា
ហោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ណាន្តា បស្ស័ត្វា
ធុជ្ឈាយន្តិ ឪយន្តិ វិចាចេន្តិ អន្តោកោដ្ឋា តាវិកា

១ ឱ. អយ្យស្ស ឯសោ ។

ពេសដ្ឋកិច្ចព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ ធីយាយអំពីពេសដ្ឋៈ ៥ ឃ្លាំង

មាសសុទ្ធ ។ ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុថ្វាយព្រះពរសួរថា បតិត្រមហា-
រាជ មាសច្រើនម៉្លោះនេះតើព្រះអង្គបានមកពីណា ។ ព្រះបាទតម្កិសារ
ឆ្លើយថា បតិត្រលោកដ៏ចម្រើន មាសនេះខ្ញុំដឹងហើយ នេះជាឥទ្ធានភាព
របស់លោកម្ចាស់ទេតើ មានបន្ទូលដូច្នោះហើយក៏ឲ្យគេដោះលែងត្រកូល
អាមាមកជននោះទៅ ។

(៧៥) ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណមានអាយុសំ-
ដែងឥទ្ធិបាជិហារៗជាឧត្តមនុស្សធម៌ដល់បរិសទ្យព្រមទាំងស្តេចហើយក៏
មានចិត្តត្រេកអរជ្រះថ្លានាំគ្នាយកកេសដ្ឋៈទាំង ៥ គឺ ទឹកដោះរាវ១ ទឹកដោះ
ខាប់១ ប្រេង១ ទឹកយ៉ូ១ ស្ករអំពៅ១ មកប្រគេនព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណ
អាយុ ។ ឯព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណបានលាភមកហើយក៏តែងចាត់ចែង
បណ្តាកេសដ្ឋៈទាំង ៥ កេសដ្ឋៈណាមួយដែលលោកបានមកៗ (នោះ) ដល់
បរិសទ្យជាធម្មតា ។ ចំណែកខាងបរិសទ្យរបស់ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណអាយុ
នោះជាមនុស្សល្មោកច្រើន តែងយកកេសដ្ឋៈទាំងអម្បាលមានដែល
ខ្លួនបានមកៗ ទុកដាក់ពេញថ្វាំងខ្លះ ពេញក្អមខ្លះ ពេញសម្ពត់តម្រង
ទឹកខ្លះ ពេញថង់ខ្លះ ហើយព្យួរទុករាល់ៗបង្អួច ។ កេសដ្ឋៈទាំងនោះ
ហៀរហូរកំពប់ខ្លាយ ។ កុំដឹកដេរដាស់ដោយពួកកណ្តុរ ។ ពួកមនុស្សដើរ
ទៅកាន់វិហារចារឹកបានឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្ខំថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា សេយ្យថាបិ រាជានិ មាគនោ
 សេនិយោ តិម្ពិសារោតិ ។ អស្សេសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ
 មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ
 តេ ភិក្ខុ អប្បចារា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ
 កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ឃ្រុចាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សន្តិ-
 តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។
 សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឃ្រុចាយ ពាហុល្លាយ ចេតេន្តិ-
 តិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។ បេ ។ វិកវហិត្វា ធម្មំ កថំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ យានិ ខោ បន តានិ កិលានានំ
 ភិក្ខុនំ បដិសាយនិយានិ កេសដ្ឋានិ សេយ្យជីនំ សប្បិ-
 នវជិតំ តេលំ មជុ ដាលិតំ តានិ បដិក្កហេត្វា សត្តាហ-
 បាមំ សន្និធិការកំ បរិកុដ្ឋិតញានិ តំ អតិក្កាមយតោ
 យថាធម្មោ ការេតញោតិ ។

ហេសុដ្ឋិអនុញ្ញាតភាណវិរំ បបមំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះ មានរបស់ទុកដាក់ក្នុងឃ្នាំង ដូចជាព្រះ
 បាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដែរ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះពោល
 ទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ពួកភិក្ខុ
 មិនគួរនឹងមកសន្សំ(ភេសជ្ជៈ)ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នោះសោះ ។
 ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គឡែងត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុសន្សំ (ភេសជ្ជៈ)
 ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នោះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធឡែងតិះដៀល
 ហើយឡែងធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ភេសជ្ជៈទាំងឡាយ
 ណាដែលពួកភិក្ខុមានជម្នកប្បីលិទ្ធកូក (ឆាន់) បាន គឺទឹកដោះរាវ ១
 ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកយំ ១ ស្ករអំពៅ ១ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈ
 ទាំងនោះហើយត្រូវទុកដាក់ឆាន់បានកំណត់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ជាយ៉ាងយូរបំផុត
 បើភិក្ខុទុកភេសជ្ជៈទាំងនោះឱ្យកន្លងហួសព័កំណត់នោះទៅ ត្រូវវិន័យធរ
 ឱ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌(១) ។

ចប់ វារៈសំដែងអំពីភេសជ្ជៈដែលព្រះមានព្រះភាគអនុញ្ញាតជាបឋម ។

១ ត្រូវឱ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាមត្តិបិណ្ឌិយចេញ ។

ពេសន្តិក្ខន្ធពោ កង្វារវេតន្ត្រវិទូម្ហី ពុទ្ធកថា

[៧៦] អថខោ ភកវា សាវត្ថិយំ យថាភិវន្តំ វិហរិត្វា
 យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អទ្ធសា
 ខោ អាយស្មា កង្វារវេតោ អន្តរាបក្កេ គុឡ្យករណំ
 ឌីក្កមិត្វា គុឡ្យេ បិដ្ឋបិ ធារិកំបិ បក្កិបន្តេ ទិស្វាន
 អកប្បិយោ គុឡ្យោ សាមិសោ ន កប្បតិ គុឡ្យោ
 វិកាលេ បរិគុញ្ញិត្តំ កក្កុច្ឆាយន្តោ សបរិសោ គុឡ្យំ
 ន បរិគុញ្ញិតិ ។ យេបិស្ស សោតព្វំ មញ្ញន្តំ តេបិ គុឡ្យំ
 ន បរិគុញ្ញន្តំ ។ ភកវតោ ឯតបត្តំ អាហោចសុំ ។ កិមត្តា-
 យ^(១) ភិក្ខុវេ គុឡ្យេ បិដ្ឋបិ ធារិកំបិ បក្កិបន្តិតិ ។
 ពន្ធនត្តាយ ភកវតិ ។ សចេ ភិក្ខុវេ ពន្ធនត្តាយ
 គុឡ្យេ បិដ្ឋបិ ធារិកំបិ បក្កិបន្តិ សោ ច គុឡ្យោត្រេ
 សំឡំ^(២) កច្ចតិ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ យថាសុខំ គុឡ្យំ
 បរិគុញ្ញិត្តំ ។ អទ្ធសា ខោ អាយស្មា កង្វារវេតោ

១ ឧ. កិមត្តិយា ។ ២ ឧ. សន្តំ ។

វេសដ្ឋត្ថន្ត្រៈ និទានព្រះត្រៃបិដក ពាក្យពោលអំពីស្ករអំពៅ

(៧៦) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងសាវត្ថីគួរតាមព្រះ
 អធិបតីស្រីយហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះកន្លងរេត
 ដ៏មានអាយុបានដើរចូលទៅកាន់កន្លែងធ្វើស្ករអំពៅ ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ
 ហើយបានឃើញពួកជនកំពុងដាក់ម្សៅខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងស្ករអំពៅ លុះ
 ឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីរង្រៀសថា ស្ករអំពៅលាយដោយអាមិសៈជា
 អកប្បិយៈ ប្រហែលជាស្ករអំពៅមិនគួរកិក្ខុនឹងឆាន់ក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង
 (កាលរង្រៀសដូច្នោះហើយ) ព្រមទាំងបរិសទ្យក៏មិនហ៊ានឆាន់ដុំស្ករអំពៅ
 ឡើយ ។ ពួកកិក្ខុណាសំគាល់ពាក្យព្រះរេតនោះថាជាពាក្យគួរស្តាប់
 បាន កិក្ខុទាំងនោះក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្ករអំពៅដែរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបាន
 ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនដាក់ម្សៅខ្លះ ផេះខ្លះ លាយក្នុងស្ករអំពៅ
 ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យស្អិត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 គេដាក់ម្សៅខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងស្ករអំពៅគ្រាន់តែឲ្យស្អិត(ប៉ុណ្ណោះទេ)ស្ករ
 អំពៅនោះនៅរាប់ថាជាស្ករអំពៅដដែល ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឆាន់ស្ករអំពៅ(នោះ)បានតាមសប្បាយ ។ ព្រះកន្លងរេត

វិទ្យាបិដកេ មហានិទ្ទេ

អន្តរាមត្តេ វច្ឆេ មុត្តំ ជាតំ បស្សីត្វា អកប្បិយោ មុត្តា

បក្កាបំ មុត្តា ជាយន្តិតិ កុត្តាច្ចាយន្តោ សបរិសោ

មុត្តំ ន បរិកុញ្ញតិ ។ យេបិស្សុ សោតត្ថំ មញ្ញន្តិ តេបិ មុត្តំ

ន បរិកុញ្ញន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ សបេ

ភិក្ខុវេ បក្កាបំ មុត្តា ជាយន្តិ អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ យថា សុ-

ទំ មុត្តំ បរិកុញ្ញត្តន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញ-

តស្ស ភិក្ខុនោ ឧទរវតាពាណោ ហោតិ ។ សោ លោ-

ណសោចិរតិំ^(១) អនាយិ ។ តស្ស សោ ឧទរវតាពាណោ

១ ឧ. លោណសោវិរិកំ ។

វិទយបិដក មហាវគ្គ

ដ៏មានអាយុបានឃើញសណ្តែកបាយដុះលើដុំលាមក ក្នុងទីពាក់កណ្តាល
 ផ្លូវ លុះឃើញហើយក៏រង្វៀសថា សណ្តែកបាយជាអកប្បិយៈ ទុកជាចំអិន
 ហើយ សណ្តែកបាយក៏គង់តែដុះឡើងខ្លះទៀត កាលរង្វៀសដូច្នោះហើយ
 ព្រមទាំងបរិសុទ្ធក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយឡើយ ។ ត្រកូកកុណា
 សំគាល់ពាក្យព្រះកន្លាវេរតនោះថា ជាពាក្យគួរស្តាប់បាន ក៏កុំទាំងនោះក៏
 មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយដែរ ។ ក៏កុំទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរ
 + នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ
 បើសណ្តែកបាយដែលគេចំអិនហើយនៅតែដុះឡើងខ្លះទៀត ម្ចាស់ក៏កុំ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក៏កុំឆាន់សណ្តែកបាយ (នោះ) បាន
 តាមសប្បាយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក៏កុំមួយរូបមានអាពាធកើតអំពីខ្យល់
 កងពោះ ។ ក៏កុំនោះបានដឹកថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ(១) ។ ក៏កុំនោះ

១ អន្តិកថាវិភាគតិយបិដកថា ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈនោះធ្វើដាក់ផ្លែសម័ កន្ត្រៃព្រៃ
 សម័ពិភេត គ្រឿងចត់នឹងស្រូវទាំងពួងមានស្រូវសាលីជាដើមនឹងអបរណ្ណជាតិមានសណ្តែកល្ងជា
 ដើម នឹងបាយនៃស្រូវ ប្រការមានស្រូវសាលីជាដើមនឹងផ្លែឈើទាំងពួងមានផ្លែចេកជាដើម
 នឹងលម្អង់ឈើទាំងពួងមានលម្អង់ផ្កានិងកាកោះជាដើមនឹងត្រីសាប័ និងកេសន្តិជាច្រើនមាន
 ទឹកយ៉ូ ទឹកអំពៅ អម្បិលសិន្ធុជាដើម ហើយត្រាំក្នុងភាជនបិទមាត់ភាជនឲ្យជិតទុកឲ្យយូរ
 កំណត់ ១ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ឬ ៣ ឆ្នាំក៏បាន ។ ថ្នាំនោះក៏ជ្រិះល្អមានពណ៌ដូចទឹកផ្លែត្រីងសម្រាប់ឆាន់កែ
 រោតខ្យល់ ក្អក យូង ស្គមលឿងនិងឫសដូងជាដើម ម្យ៉ាងទៀតជាថ្នាំសម្រាប់ឆាន់ក្រៀម
 បាយ ។

បេសធួត្តកេ រាគវិពោ ១១វិភាពាដោ

បដិបស្សន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេស្តំ ។ អនុ-
ជាធាមិ ភិក្ខុវេ យថាសុខំ កំលានស្ស លោណាសោ-
ចារកំ អកំលានស្ស ឧទកសម្ព័ន្ធន្នំ ចានបរិភោគេ ន
បរិភុត្តិត្តន្តិ ។

[៧៧] អថខោ ភកវា អនុប្បព្វេន ចារិកំ ចរមាណោ
យេន រាជកហំ តទវសវំ ។ តត្រ សុទំ ភកវា រាជកហោ
វិហារតិ វេទ្យវនេ កលទ្ធកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ភកវតោ ឧទវវតាពាដោ ហោតិ ។ អថខោ អា-
យស្មា អាណន្តោ ប្បព្វេមិ ភកវតោ ឧទវវតាពាដោ តេក-
ដុលាយ យាគុយា ដាសុ ហោតិ តិ សាមំ តិលំបិ តណ្ហា-
លំបិ បុត្តំបិ វិញ្ញាបេត្វា អន្តោ វាសេត្វា អន្តោ សាមំ
បចិត្វា ភកវតោ ឧបនាមេសិ បិវត្ត ភកវា តេកដុលំ
យាគុន្តិ ។ ដានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ដានន្តាបិ ន

ហេសន្តិក្ខន្ធកៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះ ១១

ក៏បាត់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះនោះទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល
ដំណើរនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឈឺ ឆាន់ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិកៈ
(នោះ) បានតាមសប្បាយ ឱ្យភិក្ខុមិនឈឺឆាន់ថ្នាំឈាយទឹកដោយវិធីប្រើ
ប្រាស់ដូចទឹក (មានទឹកផ្លែស្វាយជាដើម) បាន ។

(៧៧) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំ-
ដាប់ បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ
វត្តវេទ្យវនកលន្តកនិវបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ សម័យនោះឯងព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះ ១១ ។ គ្រានោះ ព្រះអា-
នន្ទដ៏មានអាយុគិតថា កាលអំពីមុនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពី
ខ្យល់ក្នុងព្រះ ១១ ទ្រង់បានសះស្បើយទៅវិញព្រោះ(សោយ)បបររឈ្មោះ
តេកដុលា^(១) (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏សូមលូខ្លះ អង្ករខ្លះ សណ្តែកបាយខ្លះ
(បានហើយ) ទុកខាងក្នុងអកប្បិយក្នុងដោយខ្លួនឯង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយ
ក្នុងដោយខ្លួនឯង ទើបបង្ហោនទៅថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក្រាបបង្គំ
ទូលថា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយនូវបបររឈ្មោះតេកដុលា ។ ព្រះ
តថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ

១ បបរលាយដោយរាសបីយ៉ាងគឺ លូ អង្ករនិងសណ្តែក ។

វិធីបដិភេ មហាវិទ្យា

បុគ្គលី កាលំ វិទិត្តា បុគ្គលី កាលំ វិទិត្តា ន បុគ្គលី
 អត្តសញ្ញាតំ តថាគតា បុគ្គលី នោ អនត្តសញ្ញាតំ
 អនត្តសញ្ញាតេ សេតុយាតោ តថាគតានំ ។ ធ្វើហាកា-
 វេហំ ពុទ្ធា ភកវន្តោ ភិក្ខុ បដិបុគ្គលី ធម្មំ វា ទេ-
 សេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។
 អថខោ ភកវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ កុតាយំ
 អានន្ត យាគូតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្តោ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាវោចេសិ ។ វិកវហំ ពុទ្ធា ភកវា អនន្ត-
 វិកំ^(១) អានន្ត អនន្តលោមិកំ អប្បដិវ្រុបំ អស្សាមណកំ
 អកប្បិយំ អកវណិយំ កបំ ហិ ឆាម ត្វំ អានន្ត
 ឯវរោយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សសិ យទបិ អានន្ត អន្តោ
 វត្តំ តទបិ អកប្បិយំ យទបិ អន្តោ បក្កំ តទបិ

១ ឱ. អនន្តវិយំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

មិនស្អប់ក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយស្អប់ក៏មាន ទ្រង់ជ្រាប
 ច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនស្អប់ក៏មាន ឯព្រះតថាគតទាំងឡាយព្រះអង្គ
 តែងស្អប់តែការណាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ ការដែលមិនប្រកប
 ដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនស្អប់ឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ
 ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយដោយ
 អរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទាំង-
 ឡាយ រមែងទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយអាការពិរយាង គឺ សួរដើម្បីសំដែង
 ធម៌ម្យ៉ាង ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិសិទ្ធិក្នុងសារវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ បបរនេះបានមកពីណា ។ ទើបព្រះអានន្ទ
 ដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អានន្ទ កម្មដែលអ្នក
 ធ្វើនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជារបស់សមណៈ
 មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងត្រិះរិះដើម្បី
 សេចក្តីប្រាថ្នាច្រើនមានសភាពយាងនេះទេ ម្ចាស់អានន្ទ អាមិសៈណា
 ដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុង (អកប្បិយកុដ៏) អាមិសៈនោះក៏ទៅជាអកប្បិយៈ (មិន
 គួរ) ដែរ អាមិសៈណា ដែលភិក្ខុចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដ៏ អាមិសៈនោះ

វេសដ្ឋិត្តកោ អន្តោ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

អកប្បិយំ យទបិ សាមំ បក្កំ តទបិ អកប្បិយំ

នេតំ អាណន្តុ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

វិគរហិត្វា ធម្មិ កកំ កត្វា ភិក្ខុ អាបន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ

អន្តោ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ បរិភុញ្ញតត្ថំ យោ

បរិភុញ្ញយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អន្តោ បេ ភិក្ខុវេ

វុត្តំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ញយ្យ អាបត្តិ

តិណ្ណំ ទុក្ខដានំ ។ អន្តោ បេ ភិក្ខុវេ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ

អញ្ញាបិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ញយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្ធិ ទុក្ខដា-

នំ ។ អន្តោ បេ ភិក្ខុវេ វុត្តំ តហិ បក្កំ សាមំ

បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ញយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្ធិ ទុក្ខដានំ ។

តហិ បេ ភិក្ខុវេ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

ពោលផ្លូវទ្វារ: កោដនដែលភិក្ខុទុកនឹងចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិនឹងចំអិនដោយខ្លួនឯង

ក៏ទៅជាអកប្បិយ: ដែរ អាមិស:ណាដែលភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង អាមិស: នោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយ: ដែរ ម្នាលអាណន្ទ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំ ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិតថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីធាន់អាមិស: ដែលជាអន្តោវត្ថ (កោដនដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុង អកប្បិយកុដិ) អាមិស: ដែលជាអន្តោបក្ក (កោដនដែលភិក្ខុចំអិនក្នុង អកប្បិយកុដិ) អាមិស: ដែលជាសាមបក្ក (កោដនដែលភិក្ខុចំអិនដោយ ខ្លួនឯង) ទេ ភិក្ខុណាធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនដោយខ្លួនឯងផង បើភិក្ខុធាន់កោដននោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុង អកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុធាន់កោដននោះ ត្រូវអា- បត្តិទុកដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយ- កុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុធាន់កោដន នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាង ក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

តោ បរិក្ខេប្យោយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្តំ ទុក្ខដាជំ ។ អន្តោ ចេ
 ភិក្ខុវេ វុត្តំ ពហំ បក្កំ អញ្ញោហំ បក្កំ តោ បរិក្ខេប្យោយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ពហំ ចេ ភិក្ខុវេ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ
 អញ្ញោហំ បក្កំ តោ បរិក្ខេប្យោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 ពហំ ចេ ភិក្ខុវេ វុត្តំ ពហំ បក្កំ សាមំ បក្កំ តោ
 បរិក្ខេប្យោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ពហំ ចេ ភិក្ខុវេ វុត្តំ ពហំ
 បក្កំ អញ្ញោហំ បក្កំ តោ បរិក្ខេប្យោយ្យ អនាបត្តិតំ ។

[៧៨] តេន ចោ បន សមយេន ភិក្ខុ ភក្កវតោ

សាមចារកោ^(១) បដិក្ខិត្តោតិ បុនចារកេ កុក្កុច្ឆាយន្តិ ។
 ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 បុនចារកំ បចិត្តន្តិ ។

១ ឱ. សាមំ បារោ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដំពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុក
 ភោជនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នក
 ដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដំមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិ-
 យកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដំមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជនខាងក្រៅអកប្បិយ-
 កុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុឆាន់ភោជន
 នោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដំមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកភោជន
 ខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃ
 ចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុឆាន់ភោជននោះ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(៧៨) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដឹងថា ការចំអិនខ្លួនឯង ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏រៀនសូត្រការចំអិនថែមទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនថែមទៀតបាន ។

ពេសជ្ជិក្ខន្ធកេ អន្តោ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហំ ទុត្តិក្ខំ

ហោតិ ។ មនុស្សា លោណាម្បិ តេលម្បិ តណ្ហាលម្បិ

ខាទន្ទិយម្បិ អាវាមំ អាហារន្តំ ។ តានិ ភិក្ខុ ពហិ

វាសេន្តិ ឧក្កបិណ្ណកាបិ ខាទន្តិ ចោរាបិ ហារន្តិ ។

ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ

អន្តោ វាសេតុន្តិ ។ អន្តោ វាសេត្វា ពហិ ចាចេន្តិ

ទមកា បរិវាវេន្តិ ។ ភិក្ខុ អវិស្សជ្ជា បរិកុញ្ញន្តិ ។

ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ

អន្តោ បចិត្តន្តិ ។ ទុត្តិក្ខេ កេប្បិយ កាវកា ពហុតរំ

ហារន្តិ អប្បតវំ ភិក្ខុនំ ទេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ

អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សាមំ បចិត្តំ ។

អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អន្តោ វុត្តំ អន្តោ បក្កំ សាមំ

បក្កន្តិ ។

ហេតុអ្វីបាន៖ កោដិសិលាភិក្ខុទុកនឹងចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិចំអិនដោយខ្លួនឯង

(៧៧) សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះកើតទុរភិក្ស (អត់បាយ) ។
 មនុស្សទាំងឡាយបាននាំយកអម្បិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទន័យខ្លះ
 ទៅកាន់អាហារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទុកវត្ថុទាំងនោះខាងក្រៅ(កុដិ) ពួកសត្វ
 តូចៗ^(១)នាំគ្នាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 ដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុក(វត្ថុទាំងនោះ) ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ
 បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ទុក(វត្ថុទាំងនោះ) ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិហើយឲ្យ
 គេចំអិនខាងក្រៅ ពួកជនអ្នកស៊ីដែលនាំគ្នាចោមរោមស៊ី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនស្ម័គ្រចិត្ត(ប្រកបដោយសេចក្តីរង្វៀស) ក៏ចេះតែឆាន់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនខាងក្នុងអក-
 ប្បិយកុដិបាន ។ កាលដែលស្រុកអំណត់អត់បាយ ពួកកប្បិយការកជនក៏នាំ
 យកអាមិសៈអស់ទៅជាច្រើន ប្រគេនតែបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯងបាន ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុកអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិ
 បាន ឲ្យចំអិនអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចំអិនអាមិសៈខ្លួនឯងបាន ។

១ ក្នុងអង្គកថា ថា សត្វត្រា កណ្តុរ ទស្សង់ នឹងស្តារ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុ
 កាសីសុវស្សំវត្តា រាជកហំ កច្ឆន្តា ភកវន្តំ ទស្សនាយ
 អន្តរាមក្កេ ន លក្ខីសុ ល្ងខស្ស វា បណីតស្ស វា កោដ-
 នស្ស យាវទន្តំ ហាវប្បវី ពហុញ ដលខាទដិយំ អហោសិ
 កប្បិយការកោ ច ន អហោសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
 កិលន្តរុចា យេន រាជកហំ វេទ្យវនំ កលន្តកនិវាទោ
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា ភកវន្តំ អភិ-
 វាទេត្វា ឯកមន្តំ ទិសីដីសុ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ
 ពុទ្ធានំ ភកវន្តានំ អាគន្ធកេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ បដិសម្មោ-
 ទិតុំ ។ អថខោ ភកវា តេ ភិក្ខុ ឯតទេវេច កច្ឆិ ភិក្ខុវេ
 ខមដិយំ កច្ឆិ យាបដិយំ កច្ឆិត្ត អប្បកិលមថេន អ-
 ទ្ធានំ អាគតា កុតោ ច តម្រេ ភិក្ខុវេ អាគច្ឆថាតិ ។ ខម-
 ដិយំ ភកវា យាបដិយំ ភកវា វេធ មយំ ភិន្ទ កាសីសុ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

(១០០) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវិស្សាក្នុងដែនកាសិ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រិះដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏រកភោជនសៅហ្មងប្តូរគ្នាមិនឆាន់ឱ្យឆ្អែតបរិបូណ៌មិនបាន (ឃើញ) មានតែផ្ទៃឈើដែលគួរនឹងឆាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកត្តាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានរូបកាយលំបាក ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តវេទ្យវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រិះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ការដែលរីករាយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុអាគន្ធកនេះឯងជាប្រវេណីរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ (គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ទ្រាំសេចក្តីលំបាកបានដែរឬទេ ល្មមញ្ជាំងឥរិយាបថឱ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ អ្នក (រាល់គ្នា) ដើរមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនលំបាកទេឬ ម្យ៉ាងទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមកអំពីទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមធន់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយល្មមញ្ជាំងឥរិយាបថឱ្យប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនៅចាំវិស្សាក្នុងដែនកាសិ ហើយ

ហេសង្កត្តកេ អញ្ញត្រាហ្មណវត្ថុ

វស្សំ វត្តា រាជគហំ អាគច្ឆន្តា ភកវន្តំ ទស្សនាយ អន្ត-
 រាមកេ ន លភិម្ហា ល្ងខស្ស វា បណ្ឌិតស្ស វា កោជនស្ស
 យាវទត្ថំ ហិប្បិ ពហុញ ដលខានិយំ អហោសិ ក-
 ប្បិយការកោ ច ន អហោសិ តេន មយំ កំលន្ត្រា
 អន្ធានំ អាគតានិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ
 ឯតស្មី បករណោ ធម្មិ កបំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យត្ថ ដលខានិយំ បស្សតិ
 កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ សាមំ គហេត្វា ហិវត្វា
 កប្បិយការកំ បស្សិត្វា ភ្លមិយំ និក្ខិបិត្វា បដិក្ក-
 ហាបេត្វា បិភុញ្ញិត្តំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧក្កហិ-
 តំ បដិក្កហេត្តន្តំ ។

[១០០] តេន ខោ ចន សមយេន អញ្ញត្រាស្ស
 ព្រាហ្មណស្ស នវា ច តិលា នវញ មជ្ជុឧប្បន្នា ហោន្តិ ។
 អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតនហោសិ យន្ត្រាហំ
 នវេ ច តិលេ នវញ មជ្ជុ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស
 ទនេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវតា សទ្ធិ សម្មោទិ

ភេសជ្ជៈព្រះនិទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប

មកកាន់ក្រុងរាជគ្រិះដើម្បីគាល់ព្រះអង្គក្នុងទីនេះ លុះមកដល់ពាក់កណ្តាល
 ផ្លូវរកកោដនសៅហ្មងឬទុក្ខមន្តនឹងឆាន់ឲ្យបានឆ្អែតបរិបូណ៌គ្មាន (ឃើញ)
 មានតែផ្លែឈើដែលគួរនឹងឆាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈ
 គ្មាន ហេតុនោះបានជាខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ មានរូបកាយលំបាកមកតាមផ្លូវ
 ឆ្ងាយ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកៈ
 ថាហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើភិក្ខុណា)
 បានឃើញផ្លែឈើដែលគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីណា តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈ
 គ្មាន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនោះ) រើសខ្លួនឯងហើយនាំយកទៅ លុះ
 ឃើញបុគ្គលជាកប្បិយការកៈហើយ ត្រូវជាក់ចុះលើផែនដីឲ្យកប្បិយការកៈ
 ប្រគេនហើយឆាន់ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
 ទទួលរបស់ទុក្ខហិត គឺវត្ថុដែលភិក្ខុកាន់យកហើយបាន ។

(១០១) សម័យនោះឯង ប្រសិទ្ធិប្រដាប់នឹងទឹកយ៉ូប៊ីក៏តឡើងដល់
 ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏ត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះមានតែគួរ
 អាត្មាអញប្រគេនប្រសិទ្ធិប្រដាប់នឹងទឹកយ៉ូប៊ី ដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រិ
 ធាន ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយបានស្មោះសរីករាយទៅនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យ

វិទយបិដកេ មហាវិញ្ញោ

សម្មាទទ័យំ កងំ សារាណីយំ វិតិសារេត្វា ឯកមន្តំ
អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ
ឯតទកេច អដិវសេតុ មេ កន្តេ កវំ កោតមោ ស្វាតនាយ
កន្តំ សន្ធិំ កិក្ខុសង្ឃ្យនាតិ ។ អដិវសេសិ កកវ
តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ កកវតោ អដិវ-
សនំ វិទិត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្សា
វត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទទ័យំ កោជនីយំ បដិយា-
នាបេត្វា កកវតោ កាលំ អាពេចាបេសិ កាលោ កោ
តោតម និដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អថខោ កកវ បុព្វណ្ណាសមយំ
និវសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ
និសីទិ សន្ធិំ កិក្ខុសង្ឃ្យន ។ អថខោ សោ ព្រាហ្ម-
ណោ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃ្យំ បណីតេន ខាទទ័យេន
កោជនីយេន សហត្វា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា កកវន្តំ
កុត្តារី ឌុនីតបត្តចាណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

គួរជាទីរករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យសម្រេចហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិមន្តព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រម
 ទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការស្ងៀម ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះ
 ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយទើបចៀសចេញ
 ទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ព្រាហ្មណ៍នោះបានតាក់តែងនូវខាទ-
 នីយភោជនីយាហារយ៉ាងឧត្តមស្រេចហើយទើបឲ្យក្រាបបង្គំទូលនូវកាល
 គួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពេលនេះសម-
 គួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់
 ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់ផ្ទះព្រាហ្មណ៍
 នោះ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលព្រាហ្មណ៍តាក់-
 តែងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានអង្គាសថ្វាយខាទ-
 នីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំណាប់) ដ៏ត្រូវតាមសារដោយដៃខ្លួនឯង
 ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យវង្វែតស្តាប់ស្តាប់ ត្រាតែដល់
 លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច
 លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រ (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ

ហេសង្កត្តក្កកេ អញ្ញត្រាហ្មណវត្ថុ

និសិទ្ធិ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ កកវា ធម្មិយា កថាយ
សន្នុស្សត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជត្វា សម្មហំសេត្វា
ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
អបវប្បក្កន្ធស្ស កកវតោ ឯតទហោសំ យេសំ ខោ ម-
យា អត្តាយ ពុទ្ធប្បមុខោ កិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ នវេ ច
តិលេ នវេត្វា មជ្ជំ ទស្សមីតិ តេ មយា បមុដ្ឋា ទានុំ យន្ត្រ-
នាហំ នវេ ច តិលេ នវេត្វា មជ្ជំ កោលម្ពេហិ ច យដេហិ
ច អារាមំ ហារាបេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ
នវេ ច តិលេ នវេត្វា មជ្ជំ កោលម្ពេហិ ច យដេហិ
ច អារាមំ ហារាបេត្វា^(១) យេន កកវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ
ខោ សោ ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ ឯតទវេច យេសំ
ខោ មយា កោ តោតម អត្តាយ ពុទ្ធប្បមុខោ កិក្ខុ-
សង្ឃោ និមន្តិតោ នវេ ច តិលេ នវេត្វា មជ្ជំ ទស្ស-
មីតិ តេ មយា បមុដ្ឋា ទានុំ បដិក្កល្ហានុំ មេ កវំ
តោតមោ នវេ ច តិលេ នវេត្វា មជ្ជន្តិ ។ តេនហិ ត្វំ

១ ឧ. អារាមបេត្វា ។

កេសិដ្ឋកថា និកាយព្រាហ្មណ៍ ១ រូប

ព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយ
 ធម្មិកថាហើយទ្រង់ក្រែកចាកអាសនៈយាងចៀសចេញទៅ ។ កាលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រាហ្មណ៍នោះក៏មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា អាត្មាអញនិមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានមក
 ដោយមានបំណងថានឹងប្រគេនប្រេងលូប្ម័នីន៍ទឹកឃ្មុំឃ្មុំ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ប្រេងលូប្ម័នីន៍ទឹកឃ្មុំណា ប្រេងលូប្ម័នីន៍ទឹកឃ្មុំនោះអាត្មាអញក្លែងប្រ-
 គេនទៅហើយ បើដូច្នោះមានវត្តអាត្មាអញឲ្យគេនាំយកនូវប្រេងលូប្ម័នីន៍
 ទឹកឃ្មុំដោយក្រឡាននឹងក្អមទៅកាន់អារាម ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះឲ្យគេ
 នាំយកប្រេងលូប្ម័នីន៍ទឹកឃ្មុំដោយក្រឡាននឹងក្អមទៅកាន់អារាមហើយបាន
 ចូលទៅក្រពះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរនៅក្នុងទីសម
 គួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្ត
 ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយមានបំណងថានឹងប្រគេនប្រេងលូប្ម័
 នីន៍ទឹកឃ្មុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងលូប្ម័នីន៍ទឹកឃ្មុំណា ប្រេងលូប្ម័នីន៍
 ទឹកឃ្មុំនោះខ្ញុំព្រះអង្គក៏ក្លែងប្រគេន សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទទួលយកប្រេង
 លូប្ម័នីន៍ទឹកឃ្មុំរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍

វិទ្យេបិដកេ មហាវគ្គោ

ព្រាហ្មណ ភិក្ខុនំ ទេហិតិ ។ តេន ខោ បន សមយេ-
 ន ភិក្ខុ ធុតិក្ខុ អប្បមត្តកេបិ បវរេន្តិ បដិសង្កាបិ
 បដិក្ខិបន្តិ សព្វោ ច សង្ឃោ បវរិតោ ហោតិ ។
 ភិក្ខុ កក្កុច្ឆាយន្តា ន បដិក្កណានិ ។ បដិក្កណា ៥^(១)
 ភិក្ខុវេ បរិកុញ្ញាថ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ តតោ នីហដំ
 កុត្តារីនា បវរិតេន អនតិវត្តំ បរិកុញ្ញានុនិ ។

[១០២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សង្ឃស្ស
 អត្តាយ ខាទនីយំ ចាហាសិ^(២) អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស
 ទស្សត្វា សង្ឃស្ស នាតព្វន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តាមំ បិណ្ណាយ
 បរិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា អារាមំ កត្វា

១ ទ. បដិក្កណ្ណិ ។ ២ តតោ បរំ តមំ វាទនីយន្តិបិ បាបិទ្ធុយំ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ត្រាពោះឯង កាល
 ស្រុកកើតទុរភិក្ខុ (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួច
 ខ្លះ^(១) ពិចារណាហើយហាមឃាត់ខ្លះ^(២) ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏
 បានហាមកត្តាហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្រៀសហើយមិនហ៊ានទទួល ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ
 ចូរឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ
 ហាមកត្តាហើយ ឆាន់កោដនមិនមែនជារបស់ដែលអំពើភិក្ខុឈឺ ឬមិន
 បានធ្វើវិន័យកម្ម ដែលគេនាំយកមកអំពើដែលគេនិមន្តនោះបាន ។

(១០២) សម័យពោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋានរបស់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏
 មានអាយុបានបញ្ជូនខាទន័យទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃហើយ ផ្តាំថា
 ត្រូវពួកអ្នកឯងបញ្ជាញដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្ទរួចហើយ សឹមប្រគេនសង្ឃ
 ចុះ ។ ត្រាពោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុចូលទៅស្រុកដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ។ ឯមនុស្សទាំងនោះក៏ទៅកាន់អាមាមហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា

១ ក្នុងវិមត្តិវិទ្យាទន្ទីរិកថា កាលបើមានទាយកប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចហើយ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក៏ហាមឃាត់មិនទទួលទៀត ។ ២ ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា យើងអាចញ៉ាំងអន្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្ត
 ទៅដោយវត្ថុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ វត្ថុដ៏សល់អំពីនេះចូរបានដល់ភិក្ខុទៀតចុះ ហើយក៏ហាម
 ឃាត់មិនទទួល ។

រោសដ្ឋក្ខត្តកេ ឧបនន្ទសក្យបុត្តវត្ត

ភិក្ខុ បុត្តិសុ កហំ កន្លេ អយ្យោ ឧបនន្ទោតិ ។
 ឯសារុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តាមំ
 បិណ្ណាយ បរិដ្ឋាតិ ។ ឥទំ កន្លេ ខាទនិយំ អយ្យស្ស
 ឧបនន្ទស្ស ទស្សត្វា សដ្ឋស្ស ទាតព្វន្តិ ។ កករតោ
 ឯតមន្តំ អាភេចេសុំ ។ តេនហិ ភិក្ខុវេ បដិគ្គហេត្វា
 និក្ខិបថ យាវ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតិ ។ អថខោ អា-
 យស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេកន្តំ កុលានិ បយិ-
 រុចាសិត្វា ទិវា អាគច្ឆតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ភិក្ខុ ទុតិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវរេន្តិ បដិសដ្ឋាបិ បដិក្ខិ-
 បន្តិ សព្វោ ច សដ្ឋោ បវរតោ ហោតិ ។ ភិក្ខុ
 កក្កច្ឆាយន្តា ន បដិគ្គណានិ ។ បដិគ្គណាថ ភិក្ខុវេ បរិ-
 កុញ្ញថ អនុជាណាមិ ភិក្ខុវេ បុរេកន្តំ បដិគ្គហិតំ កុត្តារីនា
 បវរតេន អនតិវត្តំ បរិកុញ្ញិត្តន្តិ ។

វេសន្តក្ខន្ធកៈ នំទានព្រះឧបនន្តសក្យបុត្ត

បតិត្រលោកដំបំរើន លោកម្ចាស់ឧបនន្តទៅណាហើយ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់
 ថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ឧបនន្តសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនុះចូលទៅ
 ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះប្រាប់ពួកភិក្ខុថា បតិត្រ
 លោកដំបំរើន ខាទន័យៈនេះពួកយើងត្រូវបង្ហាញដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្ត
 សិន ហើយសឹមប្រគេនដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ
 អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលទុកទំរាំតែឧបនន្តវិលមកដល់ ។ លំដាប់នោះ ឧប-
 នន្តសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាមុនកត្ត
 ហើយវិលត្រឡប់មកក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុក
 កើតទុរភិក្យ (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្លះ ពិចារ-
 ណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏បានហាម
 កត្តរួចហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្វៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលបរិភោគហើយ ហាមកត្តរួចហើយ
 ឆាន់ភោជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ដែល
 ភិក្ខុបានទទួលក្នុងវេលាមុនកត្ត (នោះ) បាន ។

វិទយបិដក មហាវគ្គ

[១០៣] អថខោ ភកវា វាជគហោ យថាភិវន្តំ វិហា-
 វិត្តា យេន សាវត្តិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុត្រេន ចារិកំ
 ចរមាលោ យេន សាវត្តិ តទវសវិ ។ តត្រ សុទំ ភកវា
 សាវត្តិយំ វិហាវតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ណិកស្ស អាវាមេ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សាវត្តស្ស
 កាយនាហាពាណោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហា-
 មោក្កល្លានោ យេនាយស្មា សាវត្តោ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្តា អាយស្មន្តំ សាវត្តំ ឯតទវេច បុត្រេ តេ
 អាវសោ សាវត្ត កាយនាហាពាណោ កេន ជាសុ
 ហោតិ ។ ភិសេហិ ច មេ អាវសោ មូលាលិកាហិ
 ចាតិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោក្កល្លានោ សេយ្យ-
 ថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មត្ថិតំ វា ពាហំ បសា-
 វេយ្យ បសាវិតំ វា ពាហំ សម្មត្ថេយ្យ ឯវមេវ ជេតវេន
 អន្តវហិតោ មន្តាភិទិយា ចោក្ខវណិយា តិវេ ចាតុរ-
 ហោសិ ។ អន្តសា ខោ អញ្ញតវេ នាលោ អាយស្មន្តំ
 មហាមោក្កល្លានំ ទ្វរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ
 មហាមោក្កល្លានំ ឯតទវេច ឯតុ ខោ ភន្តេ អយ្យេ

វិទយបិណ មហាវគ្គ

(១០៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រិះតាមសម-
 គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងសាវត្ថីទ្រង់
 យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮ
 ថាព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង
 សាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាវត្ថុដ៏មានអាយុមានអាពាធក្តៅ
 រោលរលក្នុងកាយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបាន
 ចូលទៅរកព្រះសាវត្ថុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យ
 នេះនឹងព្រះសាវត្ថុដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោសាវត្ថុ កាលពីមុន
 លោកមានអាពាធក្តៅដុតរោលរលក្នុងកាយ តើលោកបានជាសះស្បើយ
 ដោយម្តាយ ។ ព្រះសាវត្ថុតបថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំបានជាសះស្បើយ
 ដោយម៉ែមឃូកនឹងក្រអៅឈូក ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហា-
 មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបំបាក់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវនហើយ ទៅប្រាកដទៀបមាត់
 ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកនីដោយឆាប់ហើស ដូចជាបុរសមានកំលាំង
 លាចេញនូវដៃដៃលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដៃលខ្លួនលាចេញ ។
 មានជំរឿ បានឃើញព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះ
 ឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកចុះ បពិត្រ

វេសដ្ឋក្ខន្ធកេ សារីបុត្តស្ស កាយពហុពាគោ

មហាមោក្ខល្លាដោ ស្វាគតំ កន្លេ អយ្យស្ស មហា-
 មោក្ខល្លានស្ស កេន កន្លេ អយ្យស្ស អត្តោ កី ទម្មីតំ ។
 ភិសេហិ ច មេ អារុសោ អត្តោ មូលាលីកាហិ ចាតិ ។
 អថខោ សោ ជាតោ អញ្ញាតំ ធាតំ អាណាបេសិ តេនហិ
 កណោ អយ្យស្ស ភិសេ ច មូលាលីកាយោ ច យារទត្ថំ
 ទេហីតិ ។ អថខោ សោ ជាតោ មណ្ឌកិណិ ចោក្ករណី
 ឌុតាហេត្វា សោណ្ណាយ ភិសមូលាលីកាយោ^(១) អញ្ញា-
 ហិត្វា សុវិក្កាលិតំ វិក្កាលេត្វា កណ្ឌិកំ ពទ្ធិត្វា យេ-
 នាយស្មា មហាមោក្ខល្លាដោ តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មហាមោក្ខល្លាដោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា
 បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
 សម្មិញ្ជេយ្យ វរមេវ មណ្ឌកិណិយា ចោក្ករណិយា តិរេ
 អន្តរហិតោ ជេតវនេ ចាតុរហោសិ ។ សោបិ ខោ ជាតោ
 មណ្ឌកិណិយា ចោក្ករណិយា តិរេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ
 ចាតុរហោសិ ។ អថខោ សោ ជាតោ អាយស្មតោ
 មហាមោក្ខល្លានស្ស ភិសេ ច មូលាលីកាយោ ច
 បដិក្កហាបេត្វា ជេតវនេ អន្តរហិតោ មណ្ឌកិណិយា

១ ឧ. ភិសញ្ញ មូលាលីកា ។

វេសដ្ឋិត្តភ្នំ: ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធព្រៅពេលវាលក្នុងកាយ

លោកដំបំរើន លោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកល្អហើយ បត់ត្រលោក
ដំបំរើន លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយវត្ថុអ្វី ខ្ញុំបានអ្វីប្រគេនលោកម្ចាស់ ។
ព្រះមហាមោគ្គល្លានតបថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងត្រូវការដោយម៉េមឈូក
នឹងក្រអៅឈូក ។ ទើបដំរីនោះបង្គាប់ទៅដំរីដទៃថា ម្ចាស់នាយ
បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនម៉េមឈូកនឹងក្រអៅឈូកដល់លោកម្ចាស់តាម
សព្វព្រះហឫទ័យ ។ ឯដំរីនោះចុះទៅកាន់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាភិនី
ហើយដកយកនូវម៉េមឈូកនឹងក្រអៅឈូកដោយប្រមោយហើយលាង
ស្អាតវេចចងជាសំណុំ រួចចូលទៅក្រពះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ។
លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបោក្ខ-
រណីឈ្មោះមន្ទាភិនីទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនវិញដោយឆាប់រហ័ស ដូច
ជាបុរសមានកំឡាំងលាវៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវវៃដែលខ្លួនលា
ចេញ ។ ឯដំរីនោះបំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាភិនីទៅ
ប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនវៃ ទើបដំរីនោះបានឲ្យព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏
មានអាយុទទួលម៉េមឈូកនឹងក្រអៅឈូកហើយក៏បំបាត់ខ្លួនពីវត្តជេតវន

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទោក្ខរណីយា តីវេ ទាតុរហោសិ ។ អដខោ អាយស្មា
 មហាមោក្កល្លានោ អាយស្មតោ សាវបុត្តស្ស ភិសេ ច
 មូលាលីកាយោ ច ឧបនាមេសិ ។ អដខោ អាយស្មតោ
 សាវបុត្តស្ស ភិសេ ច មូលាលីកាយោ ច បរិកុត្តស្ស
 កាយនាហាពានោ បដិបស្សមិ ។ ពហុ ភិសា ច មូលា-
 លីកាយោ ច អវសិដ្ឋា ហោនិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន ភិក្ខុ ទុតិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវវេនិ បដិសង្ខបិ
 បដិក្ខិបនិ សព្វោ ច សង្ខេ បវវិតោ ហោតិ ។
 ភិក្ខុ កុក្កច្ឆាយន្តា ន បដិកុលានិ ។ បដិកុលាប ភិក្ខុវេ
 បរិកុញ្ញេ អនុជាណមិ ភិក្ខុវេ វេនន្តំ ទោក្ខរន្តំ កុត្តារីនា
 បវវិតេន អនតិវតំ បរិកុញ្ញេន ។

[១០៤] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ ពហុ
 ដលខាទដិយំ ឧស្សន្តំ ហោតិ កប្បិយ ការកោ ច ន
 ហោតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កច្ឆាយន្តា ដលំ ន បរិកុញ្ញេន ។

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ទៅប្រាកដទៀតមាត់ស្រះបោក្ខរណ៍ឈ្មោះមន្ទាតិនីវិញ ។ ចំណែកព្រះ
 មហាមោក្ខ ល្ងានដ៏មានអាយុក៏ហុចមើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកទៅព្រះសា-
 វីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះសាវីបុត្តមានអាយុកាលបានឆាន់មើមឈូក
 នឹងក្រអៅឈូកហើយ ក៏បានសះជាអាពាធដែលដុតរោលរលកក្នុងកាយ ។
 មើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកក៏សល់នៅជាច្រើន ។ សម័យនោះឯង កាល
 ស្រុកកើតទុរភិក្ខុ (អត់បាយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមយាត់វត្តបន្តិច
 បន្តិចខ្លះ ពិចារណាហើយក៏ហាមយាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់
 ក៏បានហាមកត្តាចេញហើយ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្ស៊ីស ក៏មិនហ៊ាន
 ទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
 ដែលឆាន់ហើយ ហាមកត្តាចេញហើយ ឆាន់កោដនមិនមែនជារបស់
 ដែលអំពើភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើវិន័យកម្ម ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ តាំងនៅ
 ក្នុងគុម្ភឈូកបាន ។

(១០៤) សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានវត្តសម្រាប់ទំពាស្តី គឺ
 ផ្ទៃឈើកើតឡើងជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាតប្បិយការកោះគ្មាន ។ ពួកភិក្ខុ
 មានសេចក្តីរង្ស៊ីស ក៏មិនហ៊ានឆាន់ផ្ទៃឈើឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

ពេស្ឋក្នុងពេ អពិជិអនុជានំ

ភកវតោ ឯតមនំ អាហោចេសំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
អតីដំ ទិព្វដតីដំ អកតកប្បំ ដលំ បរិកុញ្ញត្តំ ។

[១០៥] អថខោ ភកវា សាវត្ថិយំ យថាភិវន្តំ វិហា-
វិត្តា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន
ចារិកំ ចរមាណោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ
សុទំ ភកវា រាជគហោ វិហារតិ វេទ្យវេន កលន្តកនិវា-
បេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ
ភកន្តលាពាណោ រោតិ ។ អាភាសតោត្តោ វេជ្ជោ សត្ត-
កម្មំ ករោតិ ។ អថខោ ភកវា សេនាសនចារិកំ
អាហិណ្ណោត្តោ យេន តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារោ តេនុប-
សង្កមិ ។ អន្តសា ខោ អាភាសតោត្តោ វេជ្ជោ ភកវន្តំ
ទ្វរតោ វ អាចច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភកវន្តំ ឯតមពេច អាចច្ឆត
កវំ តោតមោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ វច្ឆមត្តំ បស្សតុ សេយ្យ-
ថាបិ តោធម្មទន្តិ ។ អថខោ ភកវា មមំ ខ្វាយំ មោ-
យបុរិសោ ឧប្បណ្ណោតិតិ តតោ វ បដិជិវត្តិត្វា ឯតស្មី

ពេសដ្ឋិត្តន្តរៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្ទៃឈើដែលគ្មានពូជជាដើម

ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្ទៃឈើដែលគ្មានពូជ
(ផ្ទៃឈើខ្ចី) នឹងផ្ទៃឈើដែលគួរបន្ទេចយកពូជចេញ (ដូចផ្ទៃឡវជាដើម)
សូម្បីគេមិនបានធ្វើឲ្យជាកប្បិយ ក៏គួរ (ឆាន់បាន) ។

(១០៥) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងសាវត្ថិសម-
គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ ទ្រង់
យាងទៅដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ បានពូថា
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងវត្តវេទ្យវន កលន្ទកនិវបស្ថាន ជិតក្រុង
រាជគ្រឹះនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបកើតអាពាហ៍ពិពាហ៍បូសដូជ័បាត ។
ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្របានធ្វើសត្វកម្ម (កាតប្តុវះបូសដូជ័បាតនោះ)
ដោយកាំបិត ។ ទទួលពេលនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់
ចារិកសេនាសនៈ ក៏បានយាងទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ពេទ្យឈ្មោះ
អាកាសគោត្របានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះ
ឃើញច្បាស់ហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា សូម
ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទ្រង់យាងមកទតវច្ចមគួរបស់ភិក្ខុនេះ ដូចជាមាត់សត្វ
ទន្សឹង ។ ត្រាព្រះនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា មោឃបុរស
នេះចំអកឲ្យតថាគតទេតើ ដូច្នោះហើយក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់ចាកទីនោះទៅ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ធិនានេ ឯតស្មី បករណោ កិក្ខុសង្ឃំ សង្ក័យាតាបេត្វា
 កិក្ខុ បដិប្បច្ឆំ អត្ថំ កិក្ខុវេ អប្បកស្មី វិហារេ កិក្ខុ កិលា-
 លោតិ ។ អត្ថំ ភក្ខវាតិ ។ កិក្ខុស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុលោ
 អាពាណោតិ ។ តស្ស ភន្តោ អាយស្សតោ ភក្ខុលាពាណោ
 អាណាសតោត្តោ វេជ្ជោ សត្តកម្មំ ករោតីតិ ។ វិករហិ
 តុទ្ធោ ភក្ខវា អនុច្ឆរិកំ កិក្ខុវេ តស្ស មោយប្បសស្ស
 អនុលោមិកំ អប្បស្សិមំ អស្សមណកំ អកប្បិយំ
 អករណីយំ កតំ ហិ ជាម សោ កិក្ខុវេ មោយប្បសោ
 សម្ពាធ�េ សត្តកម្មំ កាវាបេស្សតិ សម្ពាធ�េ កិក្ខុវេ
 សុខុមា ធិវិ ទុរោបយោ វិណោ ទុប្បវិហារំ សត្តំ នេតំ
 កិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិករហិត្វា
 ធម្មិ កតំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសិ ន កិក្ខុវេ សម្ពាធ�េ
 សត្តកម្មំ កាវាបេតតំ យោ កាវាបេយ្យ អាបត្តិ
 ដុល្លច្ចយស្សតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធម្មក្កិយា

វិនយចំណីក មហាវគ្គ

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរ
ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវិហារឯណោះមានភិក្ខុឈ្នី
ដែរឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឈ្នីដូច
ម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកដ៏-
មានអាយុនោះ កើតបុសដូងបាត ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្រក៏បានធ្វើ
សត្វកម្មឲ្យ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ អំពើនៃមោឃបុរសនោះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនសមបែប មិន
ជាបេសសមណៈ មិនគួរគប្បី មិនមែនជាកិច្ចត្រូវធ្វើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ មោឃបុរសនោះមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើសត្វកម្មក្នុងទីចង្អៀតទេ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្បែកក្នុងទីចង្អៀតជាបេសសុខុមល្លិត មានដំបៅសះ
បានដោយក្រិ កម្របុគ្គលនឹងយកកាំបិតទៅកែក្នុងទីចង្អៀតបាន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរឲ្យគេធ្វើសត្វកម្មក្នុងទី
ចង្អៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងងៗ ។ សម័យនោះឯង

ហេសធិត្ថក្កកេ សព្វកម្មំ វិត្តកម្មំ

ភិក្ខុ ភកវតោ សត្តកម្មំ បដិក្ខិត្តន្តំ វិត្តកម្មំ កាវារបេ-
 ន្តំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
 ធីយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ នាម ធម្មក្កិយា ភិក្ខុ វិត្ត-
 កម្មំ កាវារបេស្សន្តិតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាវោចេសំ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ធម្មក្កិយា
 ភិក្ខុ វិត្តកម្មំ កាវារបេន្តិតិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។ បេ ។
 វិកវហិត្តា ធម្មំ កងំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ
 សម្ពាធស្ស សាមន្តា^(១) ទ្ធង្សេ សត្តកម្មំ វា វិត្តកម្មំ វា
 កាវារបេតត្ថំ យោ កាវារបេយ្យ អាបត្តិ មុល្លច្ចុយស្សាតិ ។

[១០៦] អថខោ ភកវា វាជគហោ យថាភិវន្តំ វិចា-
 វិត្តា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុ-
 ប្បត្រេន ចារិកំ ចរមាណោ យេន ពារាណសី វតទវសវំ ។
 តត្រ សុទំ ភកវា ពារាណសីយំ វិហារតិ ឥសិបតនេ
 មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសីយំ
 សុប្បិយោ ច ឧចាសកោ សុប្បិយោ ច ឧចាសិកា

១ សមន្តា ។

ហេសង្កិក្ខន្ត្តៈ សុត្តន្ត (៣៧៧) វិណ្ឌិយ (៣៧៧)

ឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតត្ថាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមការធ្វើសត្វកម្មហើយ
 ទើបឱ្យគេធ្វើវត្ថុកម្មវិញ (ការចងវត្ថុក្បាលឫសដូងបាតនោះដោយខ្សែ) ។
 ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស
 តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងឱ្យគេធ្វើវត្ថុកម្ម
 សោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកឆព្វ
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឱ្យគេធ្វើវត្ថុកម្ម ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀលហើយ
 ទ្រង់ធ្វើធម្មិក្ខថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 មិនត្រូវឱ្យគេធ្វើសត្វកម្ម ឬវត្ថុកម្ម ក្នុងទីជិតដោយជុំវិញនៃទើបង្កើត
 ប្រមាណពីរឆ្នាប់ទេ ភិក្ខុណាឱ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ ។

[១០៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះសមគួរ
 តាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងពារាណសី
 កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសី
 នោះ ។ បានពួកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅព្រៃសិបតនមិតទាយវន
 ជិតក្រុងពារាណសីនោះ ។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសីមានជន
 ២ នាក់ គឺទុបាសកឈ្មោះសុប្បិយ ១ ទុបាសិកាឈ្មោះសុប្បិយា ១ ជាអ្នក

វិន័យបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧកោ^(១) បសដ្ឋា ហោន្តិ ឆាយកា កាវកា សដ្ឋបដ្ឋា-
 កា ។ អថខោ សុប្បយា ឧទាសិកា អាវាមំ កត្តា
 វិហារេន វិហារំ បរិវេណេន បរិវេណំ ឧបសម្ព័ន្តិក្ខា ភិក្ខុ
 បុច្ឆតិ កោ កន្តេ កិលានោ កស្សកំ អាហារិយត្ថតំ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតេន ភិក្ខុនា វិវេចនំ
 បីតំ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ សុប្បយំ ឧទាសិកំ
 ឯតទកោច មយា ខោ កតិនិ វិវេចនំ បីតំ អត្តោ មេ
 បដិច្ឆាននីយេនាតិ ។ សុដ្ឋ អយ្យ អាហារិយំ ស្សតីតិ
 យរំ កត្តា អន្តេវាសី អាណាបេសិ កច្ច កលោ បវត្ត-
 មំសំ ជានាហីតិ ។ ឯវំ អយ្យតិ ខោ សោ បុរិសោ សុប្បិ-
 យាយ ឧទាសិកាយ បដិស្សណីត្វា កេវលកប្បំ
 ពារាណសី អាហិណ្ណានោ ន អទិស បវត្តមំសំ ។
 អថខោ សោ បុរិសោ យេន សុប្បយា ឧទាសិ-
 កា តេនុបសម្ព័ន្តិ ឧបសម្ព័ន្តិក្ខា សុប្បយំ ឧទាសិកំ
 ឯតទកោច នត្ថយ្យេ បវត្តមំសំ មាយាតោ អជ្ជាតិ ។
 អថខោ សុប្បយាយ ឧទាសិកាយ ឯតទហោសិ តស្ស
 ខោ កិលានស្ស ភិក្ខុនោ បដិច្ឆាននីយំ អលកន្តស្ស

១ ឧ. ឧរោ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

មានសេចក្តីជ្រះថ្លា ជាអ្នកឲ្យទាន ជាអ្នកធ្វើការបម្រើសង្ឃ ។ លំដាប់
នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាបានទៅកាន់វត្តហើយដើរចូលទៅគ្រប់វិហារគ្រប់
ទីបរិវេណ ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បតិគ្រលោកម្ចាស់ មានលោក
ម្ចាស់អង្គណាឈ្មោះដែរ លោកម្ចាស់អង្គណាត្រូវការឲ្យខ្ញុំកុរុណា យក
របស់អ្វីមកប្រគេនដែរឬ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបបានផឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។
ភិក្ខុនោះក៏និយាយនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាដូច្នោះថា ម្ចាស់នាង អាត្មា
ឆាន់ថ្នាំបញ្ចុះ អាត្មាត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឧដារស ។ សុប្បិ-
យាឧបាសិកានិយាយថា ល្អហើយ លោកម្ចាស់ នឹងឲ្យគេយកមកប្រគេន
(និយាយដូច្នោះហើយ) បានទៅដល់ផ្ទះហើយ ក៏បង្គាប់កូនក្មួយថា ម្ចាស់
នាយ អ្នកចូរទៅ អ្នកចូរដឹង(ចូរទិញ) នូវសាច់សត្វដែលស្លាប់ស្រាប់ ។
បុរសនោះបានទទួលពាក្យសុប្បិយាឧបាសិកាថា បាទ អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏
ដើររកសាច់អស់ទាំងក្រុងពារាណសី មិនបានឃើញសាច់សត្វដែលស្លាប់
ស្រាប់ឡើយ ។ បុរសនោះបានចូលទៅរកសុប្បិយាឧបាសិកា លុះ
ចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយដូច្នោះនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាថា បតិគ្រ
អ្នកម្ចាស់ គ្មានសាច់សត្វដែលស្លាប់ស្រាប់ទេ ព្រោះថ្ងៃនេះគ្មានគេសម្លាប់
សត្វសោះ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាមានសេចក្តីត្រិះ-
រិះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុឈ្មោះនេះឯងមិនបានសាច់ដែលមានឧដារសទេ

ពេលឧត្តរាស័យ បដិប្បាសន៍

អាពាហ៍ វា អភិវឌ្ឍស្បតិ៍ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតិ
 ន ខោ មេ តំ បដិប្បំ យាហំ បដិស្សណ៍ត្វា ន ហារ-
 បេយ្យន្តិ ។ ចោត្តនិកំ គហេត្វា ឡាមំសំ ឧក្កន្តិត្វា ទាសិ-
 យា អទាសិ ហន្ត ជេ ឥមំ មំសំ សម្មាទេត្វា អមុក-
 ស្មី វិហារេ ភិក្ខុ គិលានោ តស្ស ទន្ទេហំ យោ ច មំ
 បុច្ឆតិ គិលានាតិ បដិវេទេហិតិ ឧត្តរាសន្តេន ឡា វេទេ-
 ត្វា ឡាវកំ បរិសិត្វា មញ្ចកេ និបជ្ជិ ។ អថខោ សុប្បិយោ
 ឧទាសកោ យំ គត្វា ទាសី បុច្ឆិ កហំ សុប្បិយាតិ ។
 ឯសាយ្យ ឡាវកេ និបជ្ជាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧទា-
 សកោ យេន សុប្បិយា ឧទាសិកា តេនុបសន្តមិ ឧប-
 សន្តមិត្វា សុប្បិយំ ឧទាសិកំ ឯតទរោច កិស្ស ជិ-
 បជ្ជាសីតិ ។ គិលានម្ពិតិ ។ កិន្តេ អាពាហ៍តិ ។ អ-
 ថខោ សុប្បិយា ឧទាសិកា សុប្បិយស្ស ឧទាសកស្ស
 ឯតមត្តំ អាពេចេសំ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧទាស-
 កោ អច្ឆរិយំ វត កោ អត្តតំ វត កោ យាវ សទ្ធាយំ

ពេសជ្ជៈត្រូវការ (ភិក្ខុត្រូវការដោយ) សាច់ដែលមានធារស

អាពាធករណីតែចំរើនឡើង ឬមួយនឹងធ្វើកាលកិរិយាទៅមិនខាន (ឥឡូវ)
 អាត្មាអញ បានទទួលប្រដាប់ថាវាប្រគេនសាច់ ដល់ត្រឡប់ជាមិនឲ្យគេ
 យកទៅប្រគេនវិញ ក៏ចូរនោះមិនសមគួរដល់អញសោះ ។ សុប្បិយា
 ឧបាសិកាក៏ចាប់យកកំបិតសម្រាប់ហាន់សាច់មកការសាច់ក្បាល(របស់ខ្លួន)
 ហើយហុចឲ្យទៅទាសីថា ហ៎ ហង់ឯងចូរយកសាច់នេះទៅចាត់ចែងហើយ
 យកទៅប្រគេនដល់ភិក្ខុឈ្នឹកនីវិហារឯណោះចុះ ម្យ៉ាងទៀត (បើមាន)
 ភិក្ខុណាសួររកអញ នាងឯងចូរទូលលោកថាអញឈ្នឹ (និយាយផ្តាំដូច្នោះ
 ហើយ) បានរុក្ខាដោយសម្តុតសម្រាប់បង្កើរហើយចូលទៅក្នុងបន្ទប់ ដេក
 លើគ្រែ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាបានទៅកាន់ផ្ទះហើយសួរទាសី
 ថា នាងសុប្បិយាទៅណា ។ ទាសីនោះប្រាប់ថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់
 នោះសម្រាន់ក្នុងបន្ទប់ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាបានចូលទៅរក
 សុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយសួរសុប្បិយាឧបាសិកាយ៉ាង
 នេះថា ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងដេក ។ សុប្បិយាឧបាសិកាឆ្លើយថាខ្ញុំឈឺ ។
 សុប្បិយាឧបាសិកាសួរថា នាងឈឺអ្វី ។ ទើបសុប្បិយាឧបាសិកាប្រាប់សេច-
 ក្តីនេះដល់សុប្បិយាឧបាសិកា (ដោយសព្វគ្រប់) ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបា-
 សិកាគិតថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ សុប្បិយា

វិទ្យបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

សុប្បាយោ បសន្នាយ យត្រិហំ ឆាម អត្តនោបិ មំសានិ
 បរិច្ចត្តានិ កំ បទិមាយ^(១) អញ្ញំ កិញ្ចំ អទេយ្យំ ក-
 រិស្សតីតិ ហធម្មោ ឧទក្កោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា កកវំនំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទ្តោ ខោ សុប្បាយោ ឧទាសកោ កក-
 វំនំ ឯតទរោច អធិវាសេតុ មេ កន្តេ ភកវា ស្វាតនាយ
 កត្តំ សទ្ធិំ កិក្កុសធឿនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភកវា
 តុណ្ណិកាវេន ។ អថខោ សុប្បាយោ ឧទាសកោ កកវ-
 តោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា កកវំនំ អភិវាទេ-
 ត្វា បទក្កិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សុប្បាយោ
 ឧទាសកោ តស្សា វត្តិយា អប្ចយេន បណីតំ ខាននី-
 យំ កោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភកវតោ កាលំ អា-
 រោចាបេសិ កាលោ កន្តេ និដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អថខោ
 ភកវា បុព្វន្តាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចិវមាទាយ យេន
 សុប្បាយស្ស ឧទាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា បញ្ញត្តោ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ កិក្កុសធឿន ។
 អថខោ សុប្បាយោ ឧទាសកោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ

១ ឧ, កំម្យន ពិមាយ ។

វិសេសបិដក មហាវគ្គ

ឧបាសិកានេះជាស្រីមានសព្វជ្រះថ្លាវែមន អម្បាលសាច់របស់ខ្លួនគង់លះ
 បង់បាន ចំណង់បើវត្តចិត្តចងទៀត ឧបាសិកានេះនឹងមិនឱ្យដូចម្តេចបាន
 គិតដូច្នោះហើយក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគលុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរៗ លុះសុប្បាយឧបាសិកាអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃនិមន្តទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីធានា
 ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយការស្ងៀមៗ លំដាប់នោះ
 សុប្បាយឧបាសិកាបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ
 ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេក្យណហើយ
 ចៀសចេញទៅ ។ លុះកន្លងពត្រីនោះទៅហើយសុប្បាយឧបាសិកាក៏បាន
 តាក់តែងខាងនិយាយហារដ៏ទុក្ខមហើយ ក៏ឱ្យមនុស្សទៅក្រាបបង្គំ
 ទូលកាលសមគួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពេល
 សមគួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ វេលាព្រឹកព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ស្បៀងហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចម្រើនទៅ កាន់ដូះសុប្បាយ
 ឧបាសិកា លុះយាងទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈវែងលេចរៀបចំថ្វាយ
 មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ វេលានោះ សុប្បាយឧបាសិកាបានចូលទៅគាល់

រោសធិត្តន្តកេ សុប្បិយោឧបាសំការីក្ក

ឧបសង្កម្ភិត្តា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ បិតំ ខោ សុប្បិយំ ឧបាសកំ ភក្កវា ឯតន-
 រោច កហំ សុប្បិយាតិ ។ តិលាណា ភក្កវាតិ ។ តេ-
 នហិ អាតច្ចត្តតិ ។ ន ភក្កវា ឧស្សហាតីតិ ។ តេនហិ
 បរិក្កហេត្តាបិ អាទេថាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបា-
 សកោ សុប្បិយំ ឧបាសកំ បរិក្កហេត្តា អាទេសិ ។
 តស្ស សហ នស្សនេន ភក្កវតោ តាវមហា វណោ
 រូឡោ អហោសិ សុច្ឆរិ លោមជាតោ ។ អថខោ
 សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា
 អច្ឆរិយំ វត កោ អព្ពតំ វត កោ តថាគតស្ស
 មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា យត្រិ ហិ ទាម សហ
 នស្សនេន ភក្កវតោ តាវមហា វណោ រូឡោ ភវិស្សតិ
 សុច្ឆរិ លោមជាតោតិ ហដ្ឋា ឧទត្តា ពុទ្ធប្បមុខំ
 ភិក្កុសង្ខំ បណីតេន ខាននីយេន កោជនីយេន

ហេសង្កត្តន្តរៈ និទានសុប្បិយាឧបាសិកា

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយឈរក្នុងទីសមគួរៗ លុះសុប្បិយឧបាសិកាឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលសួរដូច្នោះថា នាងសុប្បិយានៅក្នុងទី
 ណា ។ សុប្បិយឧបាសិកាបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាង
 សុប្បិយាឈរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា បើដូច្នោះ (ឲ្យ) នាងសុប្បិយា
 ចូលមក ។ សុប្បិយឧបាសិកាបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 នាងសុប្បិយាមិនអាចនឹងមកបានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បើដូច្នោះ
 អ្នកទាំងឡាយចូរគ្រាហ៍នាំយកមក ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសិកាបាន
 គ្រាហ៍សុប្បិយាឧបាសិកានាំមកថ្វាយ ។ និមិត្តតែព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទត
 ឃើញ (កាលណា) ដំបៅរបស់នាងដែលធំដល់ម្ល៉ោះ ក៏ដុះសាច់សះជាមាន
 សម្បុរល្អ មានពេមដុះពេញឡើងវិញមួយរំពេច ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយ
 ឧបាសិកានឹងសុប្បិយាឧបាសិកាបាននិយាយគ្នាថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេក
 ណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ ព្រះតថាគតមានបុទ្ធិច្រើន មាន
 អានុភាពច្រើន គ្រាន់តែព្រះអង្គទ្រង់បានទតឃើញមួយរំពេច ដំបៅ
 ដែលធំដល់ម្ល៉ោះក៏ដុះសាច់សះជាមានសម្បុរល្អ មានពេមដុះពេញឡើងវិញ
 (អ្នកទាំងនោះ) មានពិត្តិករាយខ្ពស់ឡើង ក៏អង្គុសខាទន័យកោជនីយាហារ

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

សហត្ថា សន្តប្បត្តា សម្បវារត្តា ភកវន្តំ កុត្តារំ
 ឡំនិវតបត្តចារណំ ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។ អថខោ
 ភកវា សុប្បិយញ្ច ឧបាសិកំ សុប្បិយញ្ច ឧបាសិកំ
 ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សេត្តា សហទេវត្តា សមុត្តេ-
 ជេត្តា សម្បហំសេត្តា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[១០៧] អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី

បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិហតាបេត្តា ភិក្ខុ បដិប្បច្ឆិ
 កោ ភិក្ខុវេ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសិទ្ធិ ។
 ឯវំ វុត្តេ សោ ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទោច អហំ ខោ
 កន្តេ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសិទ្ធិ^(១) ។ អា-
 ហារិយិត្ត ភិក្ខុតិ ។ អាហារិយិត្ត ភកវាតិ ។ បរិកុញ្ញ

១ វិញ្ញាបេមីតិ កន្តិចិ ហេតុកេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

(បង្កើតចំណាប់) ដ៏ត្រូវត្រូវសារដោយ ៖ ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមាន
 ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យវត្តស្តាប់ស្តួល ត្រាតែដល់លោកប្រឹកកលែង
 ទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះ
 ហស្តទៅក្នុងបាតហើយ ក៏នាំគ្នាអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
 មានព្រះភាគបានញ៉ាំងសុប្បិយ ឧបាសកនឹងសុប្បិយា ឧបាសិកា ឲ្យឃើញ
 ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ
 ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១០៧) ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ណា សូមសាច់អំពីសុប្បិយា ឧបាសិកា ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានសូមសាច់អំពីសុប្បិយា ឧបា-
 សិកា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបានឲ្យគេនាំយកសាច់
 មកហើយឬនៅ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យគេនាំយកសាច់នោះមកហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

បាសន្តិក្ខន្ធកេ អកប្បិយមំសកថា

ត្វំ ភិក្ខុតិ ។ បរិកុញ្ញាហំ ភកកាតិ ។ បដិវេក្ខិ ត្វំ
 ភិក្ខុតិ ។ ឆាហំ ភកកា បដិវេក្ខិន្តិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា
 ភកកា កងំ ហិ ឆាម ត្វំ មោយបុរិស អប្បដិវេក្ខិត្វា
 មំសំ បរិកុញ្ញិស្សសិ មនុស្សមំសំ ខោ តយា មោយ-
 បុរិស បរិកុត្តំ នេតំ មោយបុរិស អប្បសម្មាជំ វា
 បសាទាយ ។ បេ ។ វិករហិត្វា ធម្មិ កងំ កត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ សន្តិ ភិក្ខុវេ មនុស្ស សទ្ធា បសម្មា
 តេហិ អត្តនោបិ មំសាជិ បរិច្ចត្តានិ ន ភិក្ខុវេ មនុស្ស-
 មំសំ បរិកុញ្ញិតត្វំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ បុល្លច្ច-
 យស្ស ។ ន ច ភិក្ខុវេ អប្បដិវេក្ខិត្វា មំសំ បរិកុញ្ញិតត្វំ
 យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្សតិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន រណោ ហត្ថិ
 មន្តិ ។ មនុស្ស ទុតិកេ ហត្ថិមំសំ បរិកុញ្ញន្តិ ភិក្ខុនំ
 បិណ្ណាយ ចរន្តានំ ហត្ថិមំសំ នេន្តិ ។ ភិក្ខុ ហត្ថិមំសំ

កោសល្យក្រឹត្យៈ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

ម្នាលភិក្ខុ អ្នកបានឆាន់ហើយឬនៅ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឆាន់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
 (មុនដែលនឹងឆាន់) អ្នកបានពិចារណាដែរឬទេ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានពិចារណាទេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមិន
 ពិចារណាហើយហ៊ានឆាន់សាច់ (ដូច្នោះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរស អ្នក
 ឯងឆាន់សាច់មនុស្សពិតហើយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះ
 ថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលរួចហើយទ្រង់
 ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 មនុស្សដែលមានសត្វ មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះសូម្បីតែសាច់
 របស់ខ្លួនឯងក៏គង់លះប្រគេនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់
 សាច់មនុស្សទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនបានពិចារណាជាមុនហើយ មិនត្រូវឆាន់សាច់ទេ
 ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(១០៨) សម័យនោះឯង មានដំរីរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន ។

ចូនជាវេលាស្រកអត់បាយ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់ដំរី ក៏បាន
 ប្រគេនសាច់ដំរីដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅចំណូលបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

វិនយចំណីពេ មហាវគ្គោ

បរិកុញ្ញន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេចំ
 ហិ ឆាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហត្ថម៌សំ បរិកុញ្ញ-
 ស្សន្តិ រាជន្តំ ហត្ថិ សចេ រាជា ជាទេយ្យ ន តេសំ^(១)
 អត្តមនោ អស្សាតិ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។
 ន ភិក្ខុវេ ហត្ថម៌សំ បរិកុញ្ញិតតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 រញ្ញោ អស្សា មរន្តិ ។ មនុស្សា ទុតិក្ខោ អស្សម៌សំ
 បរិកុញ្ញន្តិ ភិក្ខុនំ បិណ្ណាយ ចរន្តានំ អស្សម៌សំ ទេន្តិ ។
 ភិក្ខុ អស្សម៌សំ បរិកុញ្ញន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេចំ ហិ ឆាម សមណា សក្យបុត្តិយា
 អស្សម៌សំ បរិកុញ្ញស្សន្តិ រាជន្តំ អស្សា សចេ រាជា ជា-
 ទេយ្យ ន តេសំ អត្តមនោ អស្សាតិ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អស្សម៌សំ បរិកុញ្ញិតតំ យោ បរិ-
 កុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន មនុស្សា ទុតិក្ខោ សុនខម៌សំ បរិកុញ្ញន្តិ ភិក្ខុនំ

១ ឧ, ទេសំ ។

វិសេសបិដក មហាវគ្គ

ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ដី ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្កាប់
 ថា ពួកសមណសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ដីសោះ ដី
 ក៏ជាអង្គ (យាន) របស់ស្តេច បើស្តេចទ្រង់ជ្រាប មុខជាខ្វាល់នឹងភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់
 សាច់ដីទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង (មាន)
 សេះរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន ។ ចូនជាវេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្ស
 ទាំងឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់សេះ ក៏បានប្រគេនសាច់សេះដល់ពួកភិក្ខុដែល
 ត្រាច់ទៅបំណុល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់សេះ ។ ពួក
 មនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ
 មិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់សេះទេ ព្រោះសេះជាអង្គ (យាន) របស់
 ស្តេចដែរ បើស្តេចទ្រង់ជ្រាបមុខជាខ្វាល់នឹងភិក្ខុទាំងនោះមិនខាន ។ ពួក
 ភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សេះទេ ភិក្ខុណាឆាន់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង វេលាស្រុកអត់បាយ មនុស្សទាំង
 ឡាយនាំគ្នាស៊ីសាច់សេះ ក៏បានប្រគេនសាច់សេះដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅ

ពេសន្តិក្ខន្ធកេ អកប្បិយមំសកថា

បិណ្ណាយ ចរន្តានំ សុនខមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខុ សុន-
 ខមំសំ បរិកុញ្ញន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ឪយន្តិ វិចា-
 ចេន្តិ កតំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សុន-
 ខមំសំ បរិកុញ្ញស្សន្តិ ជេតុច្ឆោ សុនខោ បដិក្កុណោតិ ។
 កកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសំ ។ ន ភិក្ខុវេ សុនខមំសំ
 បរិកុញ្ញតត្ថំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កិដស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុតិក្ខេ អហិ-
 មំសំ បរិកុញ្ញន្តិ ភិក្ខុនំ បិណ្ណាយ ចរន្តានំ អហិមំសំ
 ទេន្តិ ។ ភិក្ខុ អហិមំសំ បរិកុញ្ញន្តិ ។ មនុស្សា
 ឧជ្ឈាយន្តិ ឪយន្តិ វិចាចេន្តិ កតំ ហិ នាម សមណា
 សក្យបុត្តិយា អហិមំសំ បរិកុញ្ញស្សន្តិ ជេតុច្ឆោ អហិ
 បដិក្កុណោតិ ។ សុបស្សេបិ នាគរាជា យេន កកវា
 តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ខោ សុបស្សេ នាគរាជ-
 កកវន្តំ ឯតទរោច សន្តិ កន្តេ នាតា អសទ្វា អប្ប-
 សន្តា តេ អប្បមត្តកេបិ ភិក្ខុ វិហោវេយ្យំ សាធុ
 កន្តេ អយ្យា អហិមំសំ ន បរិកុញ្ញេយ្យន្តិ ។ អថខោ

ពេលវេលាពិសេសៈ ពេលអំពីសាច់ដែលមិនត្រូវ

បំណុល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ឆ្អែក ។ ពួកមនុស្សពោល
 ពោស តិះដៀល បន្តិះបង្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងហ៊ាន
 ឆាន់សាច់ឆ្អែកសោះ ព្រោះឆ្អែកជាសត្វគួរឆ្អើមរមើម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ឆ្អែកទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ ។ សម័យនោះឯង ពេលស្រែកអត់បាយ មនុស្ស
 ទាំងឡាយស៊ីសាច់ពស់ ក៏បានប្រគេនសាច់ពស់ដល់ពួកភិក្ខុដែល
 ត្រាច់ទៅបំណុល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ពស់ ។ ពួក
 មនុស្សពោលពោស តិះដៀល បន្តិះបង្កាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រមិន
 សមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ពស់សោះ ព្រោះពស់ជាសត្វគួរឆ្អើមរមើម ។
 ចំណែកខាងស្តេចនាគឈ្មោះសុបស្សបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ-
 ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយបិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុបស្សនាគរាជបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាគទាំងឡាយ
 ជាសត្វគ្មានសព្វ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទេ ក្រែងពួកនាគទាំងនោះបៀត-
 បៀនភិក្ខុទាំងឡាយខ្វះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូម
 អង្វរ សូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់សាច់ពស់ឡើយ ។ លំដាប់នោះ

វិទយបំណិកេ មហាវិញ្ញា

ភកវា សុបស្សំ ឆាករាជាំ ធម្មិយា កថាយ
 សន្តស្សសំ សមាទបេសំ សមុត្តដេសំ សម្បហំសេ-
 សំ ។ អថខោ សុបស្សេ ឆាករាជា ភកវតា ធម្មិយា
 កថាយ សន្តស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តដិតោ
 សម្បហំសិតោ ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា បក្កា-
 មិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិណានេ ឯតស្មី បករណេ
 ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ ន ភិក្ខុវេ អហំមំសំ
 បរិកុញ្ញិតតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ធកា^(១) សីហំ ហន្តា
 សីហមំសំ បរិកុញ្ញិត្តំ ភិក្ខុនំ បិណ្ណាយ ចរន្តានំ សីហ-
 មំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខុ សីហមំសំ បរិកុញ្ញិត្វា អរោញ្ញ
 វិហារន្តិ ។ សីហា សីហមំសកន្ធន ភិក្ខុ បរិចារិតន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សីហមំសំ
 បរិកុញ្ញិតតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ធកា ឲ្យក្សំ ហន្តា ឲ្យក្សមំ-
 សំ បរិកុញ្ញិត្តំ ភិក្ខុនំ បិណ្ណាយ ចរន្តានំ ឲ្យក្សមំសំ
 ទេន្តិ ។ ភិក្ខុ ឲ្យក្សមំសំ បរិកុញ្ញិត្វា អរោញ្ញ វិហារន្តិ ។

• ១. លុទ្ធកា ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ព្រះមានព្រះភាគញ៉ាំងសុបស្សនាគរាជ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក
 តាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ។ លុះសុបស្សនាគរាជ
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាច
 ហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើ
 ប្រទេស្យណ៍ចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សីហនេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វសីហនេហើយស៊ីសាច់សីហនេ ក៏បាន
 ប្រគេនសាច់សីហនេដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់
 សីហនេហើយក៏ទៅនៅក្នុងវ័ត្រ ។ ពួកសត្វសីហនេធ្មត់និសាច់សីហនេ ក៏សម្លាប់
 ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់
 សាច់សីហនេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រាន
 សម្លាប់ខ្លាធំហើយស៊ីសាច់ខ្លាធំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាធំដល់ពួកភិក្ខុដែល
 ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាធំហើយទៅនៅក្នុងវ័ត្រ ។

ពេសន្តិក្ខតោ អកប្បិយមំសកថា

ព្យក្សា ព្យក្សមំសកទ្ធន ភិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ព្យក្សមំសំ បរិកុញ្ញិតតំ
 យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន លុទ្ធកា ទីបី ហន្តា ទីបីមំសំ បរិ-
 កុញ្ញន្តិ ភិក្ខុនំ បិណ្ណាយ ចរន្តានំ ទីបីមំសំ ទេន្តិ ។
 ភិក្ខុ ទីបីមំសំ បរិកុញ្ញិត្វា អរញ្ញោ វិហារន្តិ ។ ទីបី ទីបី-
 មំសកទ្ធន ភិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ទីបីមំសំ បរិកុញ្ញិតតំ យោ
 បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន លុទ្ធកា អច្ឆំ ហន្តា អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញិត្វ
 ភិក្ខុនំ បិណ្ណាយ ចរន្តានំ អច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខុ
 អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញិត្វា អរញ្ញោ វិហារន្តិ ។ អច្ឆា អច្ឆមំស-
 កទ្ធន ភិក្ខុ បរិចារតេន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញិតតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 លុទ្ធកា តរច្ឆំ ហន្តា តរច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញិត្វ ភិក្ខុនំ

ភេសជ្ជៈព្រះ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

ពួកខ្លាធំបានជុំគ្នាសាច់ខ្លាធំក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 បង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាធំទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាដំបងហើយស៊ីសាច់ខ្លា
 ដំបង ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាដំបងដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបណ្ឌិត ។
 ពួកភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដំបងហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងវៃព្រៃ ។ ពួកខ្លាដំបងបាន
 ជុំគ្នាសាច់ខ្លាដំបងក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាដំបងទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វខ្លាឃ្មុំហើយស៊ីសាច់ខ្លាឃ្មុំ ក៏
 បានប្រគេនសាច់ខ្លាឃ្មុំដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបណ្ឌិត ។ ពួកភិក្ខុឆាន់
 សាច់ខ្លាឃ្មុំហើយក៏ទៅនៅក្នុងវៃព្រៃ ។ ពួកខ្លាឃ្មុំបានជុំគ្នាសាច់ខ្លាឃ្មុំហើយ
 ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 ឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង
 ពួកព្រានសម្លាប់សត្វឆ្កែវៃហើយស៊ីសាច់ឆ្កែវៃ ក៏បានប្រគេនសាច់

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

បិណ្ណាយ ចរន្តានំ តវច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ ភិក្ខុ តវច្ឆមំសំ
កុញ្ញត្វា អរពោ វិហារន្តិ ។ តវច្ឆា តវច្ឆមំសកទ្ធលោ
ភិក្ខុ បរិចារេន្តិ ។ ភក្ខវតោ ឯតមន្តុ អាហេចេសុំ ។
ន ភិក្ខុវេ តវច្ឆមំសំ បរិកុញ្ញតតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

សុប្បិយភាណវំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

[១០៧] អថទោ ភក្ខវតោ ពារាណសិយំ យថាភិក្ខុ
វិហារិត្វា យេន អន្ធករិទ្ធិំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អន្សតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ តេ-
ន ទោ បន សមយេន ជានបទា មនុស្សា ពហុំ លា-
ណម្បិ តេលម្បិ តណ្ហាលម្បិ ខាទនីយម្បិ សកដេសុ
អាហេចេត្វា តុទ្ធិប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ
អនុតទ្វា ហោន្តិ យទា បដិចាដី លភិស្សាម តទា ភត្តំ
ករិស្សាមាតិ បព្វមត្តានិ ច វិយាសាទសតានិ ។ អថ-
ទោ ភក្ខវតោ អនុបុត្រេន ចារិកំ បរមាទោ យេន អន្ធករិទ្ធិំ
តទរសរិ ។ អថទោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស បដិចាដី
អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ អធិកានិ^(១) ទោ មេ ទ្វេ

១ ឧ. អភិកានិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ត្រូវបានដល់ពួកភិក្ខុដែលគ្រាប់ទៅបំណុលបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់សាច់
 ត្រូវបានហើយក៏ទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកត្រូវបានជុំក្លិនសាច់ត្រូវបានហើយ
 ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ត្រូវបាន ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់ សុប្បិយភាណវារៈ ទី ២ ។

(១០៧) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងពារាណសីសម-
 គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃអន្ទកវិន្ទុប្រ-
 ទេស ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។
 សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទបានផ្គុំអម្បាលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ
 ខាងខ្លះ ក្នុងរទេះទាំងឡាយហើយក៏បរទៅតាមក្រោយ ។ ភិក្ខុសង្ឃ
 មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលប្រមាណប្រាំរយ
 នាក់ក៏គិតគ្នាថា (បើ) ពួកយើងបានលំដាប់ (វេន) នៃភត្តក្នុងកាលណា
 នឹងធ្វើភត្តក្នុងកាលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាង
 ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅអន្ទកវិន្ទុប្រទេសនោះ ។ លំដាប់
 នោះ កាលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មិនបានលំដាប់ (វេន) នៃភត្ត ក៏មានសេចក្តី
 រិះគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានដើរតាមភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន

ភេសជ្ជៈព្រាហ្មណ៍

មានសាទិ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ អនុពុទ្ធស្ស យទា បដិចា-
 ដី លកិស្សមិ តទា កត្តំ ករិស្សមីតិ ន ច មេ បដិចាដី
 លត្តតិ អហព្យម្មំ ឯកកោ ពហុ ច មេ យវាវសត្តោ
 ហាយតិ យន្តនាហំ កត្តក្កំ ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តក្កេ
 នាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តំ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ
 កត្តក្កំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ធស្ស យាគុញ្ច មជុតោឡ-
 កញ្ច ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេនាយស្នា អាណន្តោ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អាណន្តំ ឯតទរោច
 តធ មេ កោ អាណន្ត បដិចាដី អលកន្តស្ស ឯតទហោសិ
 អដិកានិ ខោ មេ ទ្វេ មានសាទិ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ
 អនុពុទ្ធស្ស យទា បដិចាដី លកិស្សមិ តទា កត្តំ ក-
 រិស្សមីតិ ន ច មេ បដិចាដី លត្តតិ អហព្យម្មំ ឯកកោ
 ពហុ ច មេ យវាវសត្តោ ហាយតិ យន្តនាហំ កត្តក្កំ
 ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តក្កេ នាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តំ

កេសដ្ឋកូន្តរៈ និកាមព្រាហ្មណ៍ ១ រូប

ជាង ២ ខែហើយ ដោយប័ង្កថា បើអាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃ
 កត្តក្នុងកាលណា នឹងធ្វើកត្តក្នុងកាលនោះ ឥឡូវលំដាប់ (វេន) នៃកត្ត
 អាត្មាអញមិនទាន់បាននៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំង
 ប្រយោជន៍ខាងយកវាសរបស់អាត្មាអញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើ
 ដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលរោងកត្ត វត្ថុណា គ្មានក្នុងរោងកត្ត
 អាត្មាអញក៏នឹងតាក់តែងនូវវត្ថុនោះ ។ វេលាដែលព្រាហ្មណ៍នោះទៅ
 មើលរោងកត្តក៏មិនឃើញវត្ថុពីរយ៉ាង គឺបឋវនឹងនំមានរសវិជ្ជមឡើយ^(១) ។
 ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅក្រព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
 ហើយនិយាយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន
 កាលខ្ញុំករុណាមិនបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តក្នុងទីនេះ ក៏មានសេចក្តីគ្រិះរិះ
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដើរតាមកិកុស្ស័យមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានជាង ២ ខែ
 ហើយ ដោយប័ង្កថា (បើ) អាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តក្នុងពេលណា
 នឹងធ្វើកត្តក្នុងពេលនោះ ឥឡូវអាត្មាអញមិនទាន់បានលំដាប់ (វេន) នៃកត្ត
 នៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង ទាំងប្រយោជន៍ខាងយកវាស
 របស់អញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញ
 ទៅត្រួតមើលរោងកត្ត វត្ថុណា គ្មានក្នុងរោងកត្ត អាត្មាអញនឹងតាក់តែង

១ ក្នុងដីកាថា និដែលគេហាយដោយវត្ថុមានស្តរជាដើម ។

វិធមបិណ្ឌេ មហាវគ្គោ

សោ ខោ អហំ ភោ អាណន្ត ភក្កុក្កំ ឱណោកេន្តោ
 ទ្វេ ធាន្តស្សំ យាគុញ្ច មដុតោឡ្យកញ្ច សចាហំ ភោ
 អាណន្ត បដិយាទេយ្យំ យាគុញ្ច មដុតោឡ្យកញ្ច
 បដិក្កណ្ណាយ្យ មេ កវំ តោតមោតិ ។ តេនហិ ព្រាហ្ម-
 ណា ភក្កវន្តំ បដិប្បច្ឆិស្ស្ហមីតិ ។ អថខោ អាយស្សា
 អាណន្តោ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ តេនហិ
 អាណន្ត បដិយាទេត្ថតិ ។ តេនហិ ព្រាហ្មណា បដិ-
 យាទេហីតិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្ស្ហ
 វត្តិយា អច្ចុយេន មហ្មតំ យាគុញ្ច មដុតោឡ្យកញ្ច
 បដិយាទាមេត្វា ភក្កវតោ ឧបទាមេសិ បដិក្កណ្ណាត
 មេ កវំ តោតមោ យាគុញ្ច មដុតោឡ្យកញ្ចាតិ ។ តេ-
 នហិ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុវន្តំ ទេហីតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កប្បាយន្តា
 ន បដិក្កណ្ណាតិ ។ បដិក្កណ្ណាថ ភិក្ខុវេ បរិកុញ្ចថាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

វត្តនោះ (យ៉ាងនេះ) បតិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំព្រះករុណា
 ទៅមើលរោងភក្ត មិនបានឃើញវត្តពីរយ៉ាង គឺបបរនីនំមានរសផ្អែម
 ឡើយ បតិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើខ្ញុំករុណា តាក់តែងបបរនីនំមានរស
 ផ្អែមមកថ្វាយ ព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ទទួលរបស់ខ្ញុំករុណាដែរឬ ។ ព្រះ
 អានន្ទប្រាប់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះចាំអាត្មាទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនិះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើដូច្នោះ
 ឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងចុះ ។ ទើបព្រះអានន្ទទៅប្រាប់ព្រាហ្មណ៍
 ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាក់តែងចុះ ។ លុះពត្តិនោះ
 កន្លងទៅហើយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងបបរនីនំមានរសផ្អែមជាច្រើន
 ក៏បានបង្ហាន់ថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយទូលថា សូមព្រះ
 គោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ទទួលបបរនីនំមានរសផ្អែមរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេន
 ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ពួកភិក្ខុរង្វៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ។

ភេសជ្ជៈក្នុងពេល យាត្រា យា ទសានិសំសារាថា

អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ
 បហូតាយ យាគុយា ច មនុកោធួកេន ច
 សហត្តា សន្តប្បេត្តា សម្បវាវេត្តា ភកវន្តំ លោតហត្តំ
 ឌីជិតបត្តចារណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និ-
 សីន្តំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភកវា ឯតទរោច ទសយិ-
 មេ^(១) ព្រាហ្មណា អាជិសំសា យាគុយា កកមេ ទស
 យាគុំ ទេន្តោ អាយុំ ទេតិ វណ្ណំ ទេតិ សុខំ ទេតិ
 ពលំ ទេតិ បដិកាលំ ទេតិ យាគុ បីតា ខុទំ បដិ-
 បាទតិ បិចាសំ បដិវិចោទេតិ វតំ អនុលោមេតិ វត្តិ
 សោចេតិ អាមាវសេសំ ចាចេតិ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ
 ទសានិសំសា យាគុយាតិ ។

[១១០] យោ សញ្ញតានំ	បរទត្តកោជិនំ
កាលេន សក្កច្ច	ទទាតិ យាគុំ
ទសស្ស ហំនាជិ	អនុប្បវេច្ឆតិ
អាយុញ វណ្ណញ	សុខំ ពលញ
បដិកាលាមស្ស	ឧបជាយតេ តតោ

១ ឱ. វសិមេ ។

វេទនាវិញ្ញាណៈ ពោលអំពីអាណិតសង្ខារបឋមមាន ១០ យ៉ាង

ព្រាហ្មណ៍នោះអង្គិសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធអង្គិសជាប្រធានដោយបឋមនឹងនំ
 មានរសផ្អែមជាច្រើនដោយដៃរបស់ខ្លួន ឲ្យឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់ ត្រាតែលោក
 ប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្ត
 ស្រេចលែងលូកទៅក្នុងបាតហើយ (ព្រាហ្មណ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មាន
 បន្ទូលដូច្នោះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អាណិតសង្ឃបឋមនេះមាន ១០ យ៉ាង អា-
 និតសង្ឃបឋម ១០ យ៉ាងនោះតើដូចម្តេច គឺបុគ្គលអ្នកឲ្យបឋមឈ្មោះថា ឲ្យ
 អាយុ ១ ឲ្យពាណិសម្បវ ១ ឲ្យសេចក្តីសុខ ១ ឲ្យកំឡាំងកាយ ១ ឲ្យ
 ប្រាជ្ញា ១ បឋមដែលបុគ្គលហុតទៅហើយវែមងហាមយាត់សេចក្តីយូន ១
 បន្ទាបង់សេចក្តីស្រែក ១ ញ៉ាំងខ្យល់ឲ្យដើរទៅស្រួល ១ ញ៉ាំងសរសៃ
 ឲ្យស្អាត ១ ញ៉ាំងអាហារថ្មីដ៏សេសសល់ឲ្យរលួយ ១ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 អាណិតសង្ឃបឋមមាន ១០ យ៉ាងនេះឯង ។

(១១០) ជនណាបានឲ្យបឋមដោយគោរពដល់ពួកសមណៈ
 ដែលជាអ្នកសង្ឃឹម អ្នកបរិភោគភោជនដែលអ្នកដទៃឲ្យ ក្នុង
 កាលដ៏គួរ (ជននោះ) ឈ្មោះថា ឲ្យនូវហេតុនៃអាណិតសង្ឃ
 ទាំង ១០ យ៉ាង គឺ អាយុ ១ ពាណិសម្បវ ១ សេចក្តីសុខ ១
 កំឡាំងកាយ ១ ប្រាជ្ញារបស់បុគ្គលនោះតែងកើតឡើង ១

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ខុទ្ទំ បិដាសំ	ព្យាបនេតិ វាតំ
សោនេតិ វត្តិ	បរិណាមេតិ ភត្តំ ។
កេសជ្ជមេតំ	សុគតេន វណ្ណិតំ ។
តស្មា ហិ យាតុំ	អលមេវ ទានុំ
និច្ចំ មនុស្សេន	សុខត្តិកេន
ទិព្វានិ វា	បត្តយតា សុខានិ

មនុស្សសោភក្កតមិច្ឆតា^(១) វាតំ ។

[១១១] អថខោ ភកវា តំ ព្រាហ្មណំ ឥមាំហិ តា-
 មាំហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ
 ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មី កតំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ យាតុញ្ច មនុ-
 តោឡកញ្ចាតិ ។

[១១២] អស្សេសុំ ខោ មនុស្សា ភកវតា តិវ ភិក្ខុនំ
 យាតុ អនុញ្ញតា មនុតោឡកញ្ចាតិ ។ តេ កាលស្សេវ
 កោដ្ឋយាតុំ បដិយានេន្តិ មនុតោឡកញ្ចា ។ ភិក្ខុ
 កាលស្សេវ កោដ្ឋយាតុយា ជាតា មនុតោឡកេន

១ ១. មនុស្សសោភាភ្យតំ ។ ធិប្បភាតិ កត្តមិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

បឋមនោះតែងកំចាត់បង់សេចក្តីឃ្លាន ១ សេចក្តីស្រែក ១
 នឹងញ៉ាំងខ្យល់ (ឲ្យបានដើរស្រួល) ១ ញ៉ាំងសរសៃឲ្យ
 ស្អាត ១ ញ៉ាំងកត្តឲ្យរលួយ ១ ។ នេះជាភេសជ្ជៈដែលព្រះសុគត
 ទ្រង់សរសើរហើយ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមានសេចក្តីត្រូវ
 ការចង់បានសេចក្តីសុខជាបស់មនុស្សក្តី ប្រាថ្នាសេចក្តីសុខ
 ជាបស់ទិព្វក្តី ចង់បានសេចក្តីល្អរុងរឿងក្នុងមនុស្សក្តី គួរឲ្យ
 បឋមជានិច្ចចុះ ។

[១១១] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះ
 ព្រាហ្មណ៍នោះដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាង
 ចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុធាន) បឋមនឹងនិទានរសវដ្តមបាន ។

[១១២] ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 អនុញ្ញាតបឋមនឹងនិទានរសវដ្តមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) ហើយ ។
 មនុស្សទាំងនោះក៏នាំគ្នាតាក់តែងបឋមភោជ្ជ^(១) នឹងនិទានរសវដ្តម ពីត្រីក
 ព្រហាម (មកប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ) ។ ពួកភិក្ខុបានធានបឋមភោជ្ជ

១ បឋមដែលគេធ្វើអំពីភោជនទាំង ៥ គឺបាយ ១ ទំស្រស់ ១ ទំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១
 ដែលនាំឲ្យកើតបរិវារណា តាមសិក្ខាបទទី ៥ នៃភោជនវគ្គ ។

ភេសជ្ជៈក្នុងពេល ត្រូវណាប្បសន្នមហាមត្តវគ្គ

ច កត្តក្កេ ន ចិត្តវបំ កុញ្ញន្តិ ។ តេន ខោ ថន សម-
 យេន អញ្ញាតវេន ត្រុណាប្បសន្នេន មហាមត្តេន ស្វាត-
 នាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ ។
 អថខោ តស្ស ត្រុណាប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស ឯតទហោ-
 សិ យន្ត្រាហំ អឡ្ហតេលសានិំ ភិក្ខុសតានិំ អឡ្ហតេ-
 លសានិំ មំសទាតិសតានិំ បដិយាទេយ្យំ ឯកមេកស្ស
 ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសទាតិ ឧបនាមេយ្យន្តិ ។ អថ-
 ខោ សោ ត្រុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ តស្ស វត្តិយា
 អច្ចយេន បណ៌តំ ខាននិយំ កោជនិយំ បដិយាទាមេត្វា
 អឡ្ហតេលសានិំ ច មំសទាតិសតានិំ កកវតោ កាលំ
 អាហោចេសិ កាលោ កន្លេ និដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អថខោ
 កកវា បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ
 យេន តស្ស ត្រុណាប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស និវេសនំ
 តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ
 សន្តិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ ត្រុណាប្បសន្នោ
 មហាមត្តោ កត្តក្កេ ភិក្ខុ បរិសតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ

កេសដ្ឋត្ថវ្វ័រៈ និពាមហាមាត្យ (ម្នាក់) ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ)

នឹងនិមានរសផ្អែមឆ្អែតព្រឹកព្រហាមហើយ លុះទៅឆាន់ក្នុងរោងភក្ត្រទៀត
ក៏មិនបានឆ្ងាញ់ពីសា ។ សម័យនោះឯង មានមហាមាត្យម្នាក់ជាអ្នក
មានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ) បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធ
ជាប្រធានទុកដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមាន
សេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែ
គួរអាត្មាអញតាក់តែងចង្ហាន់សាច់ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបសម្រាប់
(ឲ្យល្មម) ដល់ភិក្ខុមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ហើយប្រគេនចង្ហាន់
សាច់មួយសម្រាប់ ។ ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តី
ជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះកន្លងព្រឹកនោះទៅក៏បានតាក់តែងខាងនិយកោជនិយៈដ៏
ទត្តម នឹងចង្ហាន់សាច់មួយពាន់ពីររយហាសិបសម្រាប់ ហើយក៏ប្រើប្រើ
ឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលពេលឆាន់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ពេលនេះល្មមហើយ ភក្ត្រសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ពេល
ព្រឹកព្រហាមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹង
ចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះយាង
ទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ មួយអន្លើដោយ
ភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គុយសព្វភក្តីក្នុង
រោងភក្ត្រ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសា អ្នកចូរ

វិទ្យបំណិកេ មហាវគ្គោ

ថោកំ អាវុសោ ទេហំ ថោកំ អាវុសោ ទេហិតំ ។ មា
 ខោ តុម្មេ កន្តេ អយំ តុរុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោតិ ថោ-
 កំ ថោកំ បដិក្កណ្ណាថ ពហំ មេ ខានន័យំ កោជន័យំ
 បដិយត្តំ អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសទាតិសតានិ ឯកមេ-
 កស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសទាតិ ឧបទាមេស្សមិ
 បដិក្កណ្ណាថ កន្តេ យាវទត្តន្តំ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ
 ឯតំការណា ថោកំ ថោកំ បដិក្កណ្ណាម អបិច មយំ
 កាលស្សេវ កោជ្ជយាគុយា ទាតា មធុតោឡកេន ច
 តេន មយំ ថោកំ ថោកំ បដិក្កណ្ណាមាតិ ។ អថខោ
 សោ តុរុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ទ័យតិ
 វិទាចេតិ កេចំ ហំ ទាម កន្តន្តា មយា និមន្តិតា អញ្ញស្ស
 កោជ្ជយាតុំ បរិកុញ្ញស្សន្តំ ន ទាហំ បដិពាលោ យាវទត្តំ
 ទាតុន្តំ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខុនំ
 បត្តេ បូរេន្នោ អភមាសិ កុញ្ញថ វា ហាថ វាតិ ។ អថខោ
 សោ តុរុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ឲ្យ (កត្ត) តែបន្តិច៖ ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចបានហើយ ។

មហាមាត្យនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំ
 ទទួលកត្តបន្តិចបន្តួចដោយគិតថា មហាមាត្យនេះមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ខាទ-
 នីយកោដនីយៈខ្ញុំបានចាត់ចែងទុកហើយជាច្រើន ទាំងចង្ហាន់សាច់មួយពាន់
 ពីររយហាសិបសម្រាប់ផង ខ្ញុំនឹងប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ៗ ដល់
 ភិក្ខុមួយរូបៗបពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលដរាប
 ដល់វត្ត ។ ពួកភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយទទួល
 កត្តបន្តិចៗ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះក៏ទេ យើងទាំងឡាយឆាន់បបរកោដ្ឋនឹង
 និមានរសវត្តម្តងៗដ៏ត្រឹមត្រូវហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើង
 ទទួលកត្តតែបន្តិចៗ ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី
 នោះក៏ពាលទោស តិះដៀល បន្តិចបន្តួចថា ខ្ញុំបាននិមន្តលោកម្ចាស់ទាំង-
 ឡាយរួចហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ជនឯទៀតសោះ
 (លោកម្ចាស់ខ្លាចក្រែង) ខ្ញុំមិនអាចនឹងប្រគេនឲ្យឆាន់វត្តបានឬ ។

មហាមាត្យនោះ មានសេចក្តីក្រោធកូបចិត្តប្រាថ្នានឹងចោទ កាលដាក់បាត្រ
 ភិក្ខុទាំងឡាយពេញហើយក៏ដើរទៅនិយាយថា ពួកលោកណា ចង់ឆាន់ក្តី
 នាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គុយសក្តិសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយខាទនីយ

បេសន្តិក្ខន្ធកេ កុណប្បសន្តមហាមត្តស្ស កុក្កុច្ចំ

បណីតេន ទាទដីយេន កោដដីយេន សហត្តា សន្តប្ប-
 ត្វា សម្បវារេត្វា កកវន្តំ កុត្តារី ឌីដីតបត្តនាណី ឯក-
 មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ទោ តំ តុណាប្ប-
 សន្តំ មហាមត្តំ កកវា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សេត្វា
 សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយា-
 សនា បក្កាមិ ។ អថទោ តស្ស តុណាប្បសន្តស្ស
 មហាមត្តស្ស អថប្បក្កន្តស្ស កកវតោ អហុនេវ កុក្កុច្ចំ
 អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា
 ធុល្មន្តំ វត មេ ន វត មេ សុលន្តំ យោហំ កុបិតោ
 អនត្តមនោ អាសាទនាបេត្តោ កិក្ខុនំ បត្តេ បូរេន្តោ
 អកមាសី កុញ្ញថ វា ហរថ វាតិ កិក្ខុទោ មយា ពហុ
 បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វាតិ ។ អថទោ សោ តុណាប្ប-
 សន្តោ មហាមត្តោ យេន កកវា តេនុបសន្តមិ ឧបសន្ត-
 មិត្វា កកវន្តំ អភិវារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទិ ទោ សោ តុណាប្បសន្តោ មហាមត្តោ កកវន្តំ

ហេតុផលៈ សេចក្តីរៀនសូត្រសមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី

កោដនីយៈដ៏ក្រុមដេរយដៃនៃខ្លួនឲ្យឆ្លុះស្តប់ស្តល់ ត្រាតែលោកប្រកែក
 លែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះ
 ហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (មហាមាត្យ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហា
 មាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ
 ដោយធម្មិកថាហើយទ្រង់ក្រែកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ឯមហាមាត្យ
 អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិន
 យូរប៉ុន្មាន ក៏កើតសេចក្តីរៀននឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥត
 លាភទេតី លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្ស
 សោតក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ
 (ឥឡូវ) អាត្មាអញទ្រង់តូចចិត្តប្រាថ្នានឹងចោទ បានដាក់បាត្រក៏ទុំទាំង-
 ឡាយឲ្យពេញហើយដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយចូរ
 ឆាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មវិធីលអាត្មាអញសន្សំមកជាច្រើន
 ហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យប្តូរជាបាបហ្ន៎ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យ
 អ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល

វិទយបំជិពេ មហាវគ្គោ

ឯតទដោច ឥទ មយំ គន្លេ អចិរបក្កន្តស្ស កតវតោ
 អហ្មនេវ ក្កក្កន្តំ អហ្ម វិប្បជីសារោ អលាភា វត មេ
 ន វត មេ លាភា ទុល្លន្តំ វត មេ ន វត មេ សុលន្តំ
 យោហំ ក្កបិគោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេត្តោ
 កិក្កន្តំ បត្តេ បូរេន្តោ អនមាសី កុញ្ញេវ វា ហាវេ វត
 កិក្កន្តំ ទោ មយា ពហំ បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វត
 កិក្កន្តំ ទោ មយា គន្លេ ពហំ បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ
 វត ។ យទក្កេន តយា អាវុសោ ស្វាតនាយ
 ពុទ្ធប្បមុខោ កិក្កសង្ខោ និមន្តិគោ តទក្កេន តេ ពហំ
 បុញ្ញំ បសុតំ យទក្កេន តេ ឯកមេកេន កិក្កនា
 ឯកមេកំ សិទ្ធិំ បដិក្កហិតំ តទក្កេន តេ ពហំ បុញ្ញំ
 បសុតំ សត្តា តេ អាវុទ្ធាតិ ។ អថទោ សោ តុរណាប្ប-
 សន្នោ មហាមត្តោ លាភា កិវ មេ សុលន្តំ កិវ មេ

វិទយបិណ មហាវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក្នុងវេលានេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏
មានសេចក្តីរឿសនឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ
លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោតក៏អា-
ត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ)
អាត្មាអញទាំងអស់ចិត្តប្រាថ្នានឹងចោទ បានដាក់បាត្រក៏ទុំទាំងឡាយឲ្យ
ពេញហើយ ដើរបៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយចូរឆាន់ក្តី
នាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញបានសន្សំមកជាច្រើន
ហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
កម្មដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) តើនឹងជាបុណ្យឬ
ជាបាប ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អាវុសា ក៏កុសឱ្យមានព្រះពុទ្ធជា
ប្រធានដែលអ្នកបាននិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកដោយចំណែកណា ចំ-
ណែកដែលអ្នកបានសន្សំហើយនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើន គ្រាប់បាយ
មួយគ្រាប់ៗ របស់អ្នកដែលភ័ក្ត្រមួយរូបៗ ទទួលហើយដោយចំណែកណា
ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើនហើយ ឈ្មោះថា
អ្នកឯងប្រារព្ធយកប៉ានស្លតិហើយ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះ-
ថ្លាថ្មីនោះក៏គិតថា ប្រហែលជាលាភរបស់អាត្មាអញហើយ ប្រហែល

ភេសជ្ជៈក្នុងពេល ពុទ្ធសាសនាសម្រាប់បុគ្គលិក កុក្កុដ្ឋ

តប្បំ កិរ មយា បុញ្ញំ បសុតំ សត្តា កិរ មេ អារទ្ធាតិ
 ហដ្ឋោ ឧទត្តោ ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 បទត្តិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភកវនំ ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បកវណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្កិណតាបេត្វា
 ភិក្ខុ បដិប្បដិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញត្រ និមន្តិតា
 អញ្ញស្ស ភោជ្ឈយាតុំ បរិកុញ្ញន្តិតំ ។ សច្ចំ ភកវនតិ ។
 វិករហិ ពុទ្ធា ភកវនំ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខុវេ មោយ បុរិ-
 សា អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ឈយាតុំ បរិកុញ្ញស្សន្តិ-
 នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិករហិ-
 ត្វា ធម្មី កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ
 អញ្ញត្រ និមន្តិតេន អញ្ញស្ស ភោជ្ឈយាតុំ បរិកុញ្ញិតត្វា
 យោ បរិកុញ្ញយ្យ យថាជម្មោ កាវេតព្វេតិ ។

កេសន្តរាជ្ជៈ សេចក្តីរៀនរបស់មហាមាត្រ្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី

ជាអាត្មាអញបានអត្តភាពជាមនុស្សល្អហើយ ប្រហែលជាអាត្មាអញបាន
សន្សំបុណ្យជាច្រើនហើយ ប្រហែលជាឈ្មោះថា អាត្មាអញប្រាសព្វយក
ឋានសួគ៌ហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយឡើងក្រោកចាកអាសនៈ
ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្ស៍ណាច្រៀសចេញទៅ ។
ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
ហើយត្រាស់សួរចំពោះពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវតែបាននិមន្ត
ពួកភិក្ខុទៅក្នុងត្រកូលដទៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះនៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់
ត្រកូលឯទៀតវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ បាននិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃ
ហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលឯទៀតសោះ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-
ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទទួលនិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ
មិនត្រូវឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវវិនយធរ
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

[១១៣] អថ ខោ ភក្កវា អន្ធកវិន្តេ យេ ថា ភិវន្តំ វិហរិ
ត្វា យេ ន រាជគហំ តេ ន ចារិកំ បក្កាមិ មហាតា ភិក្កុ-
សង្ក្រំន សន្តិ អន្ធតេលសេហិ ភិក្កុសតេហិ ។ តេ ន
ខោ ថ ន សមយេ ន វេលដ្ឋោ^(១) កត្វានោ រាជគហា
អន្ធកវិន្តំ អន្ធនមក្កប្បដិបដ្ឋោ យោតិ បញ្ចមត្តេហិ ស-
កជសតេហិ សទ្ធវេហវ កុឡក្កម្មប្បវេហិ ។ អន្ធសា ខោ
ភក្កវា វេលដ្ឋំ កត្វានំ ទ្វរតោ វ អាគប្បដ្ឋំ ទិស្វាន មត្តា
កុក្កម្ម អញ្ញាស្មី វត្តម្មលេ និសីទិ ។ អថ ខោ វេលដ្ឋោ
កត្វានោ យេ ន ភក្កវា តេ ន បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្ក-
វន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ខោ
វេលដ្ឋោ កត្វានោ ភក្កវន្តំ ឯតទកេច ឥច្ឆាមហំ កន្តេ
ឯកមេកស្ស ភិក្កុនោ ឯកមេកំ កុឡក្កម្មំ អាតុនំ ។
តេ ន ហិ តុំ កត្វាន ឯកំយេវ កុឡក្កម្មំ អាហារតិ ។ ឯវំ
កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កត្វានោ ភក្កវតោ បដិស្សុណីត្វា
ឯកំយេវ កុឡក្កម្មំ អាទាយ យេ ន ភក្កវា តេ ន ប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ ឯតទកេច អាហារោ កន្តេ

១ ឧ. ពេលដ្ឋោ ។

វិសេសបិដក មហាវគ្គ

{ ១១៣ } គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអន្ទកវិន្ទុប្រទេស
តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់បារិកក្រុង
រាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិប
រួច ។ សម័យនោះឯង បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកូន បានផ្គុំកសិដ្ឋក្នុង
ស្តុរអំពៅពេញរទេះទាំងប្រាំរយហើយ ក៏ចេញចាកក្រុងរាជគ្រឹះទៅតាម
ផ្លូវឆ្ងាយចំពោះអន្ទកវិន្ទុប្រទេស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញ
វេលដ្ឋកូនដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយទ្រង់យាងចៀសអំពី
ផ្លូវទៅគង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកូនបានចូលទៅ
គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏
មានព្រះភាគ រួចឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលដ្ឋកូនឈរនៅក្នុង
ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រគេនស្តុរអំពៅ១ក្តម ។ ដល់ភិក្ខុមួយ
រួច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កូន បើដូច្នោះ
ចូរអ្នកឯងទៅយកស្តុរអំពៅតែមួយក្តមមកមើលសិន ។ វេលដ្ឋកូន
បានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយ
យកស្តុរអំពៅមួយក្តមដើរចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ហេលដ្ឋិក្ខន្ធកេ វេលដ្ឋិក្ខន្ធកេ ធុឡាតំ

កុឡិកុឡោ កថាហំ កន្លេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហំ ត្វំ
 កថាន ភិក្ខុនំ កុឡិ ទេហីតិ ។ ឃំ កន្លេតិ ទោ
 វេលដ្ឋោ កថានោ កកវតោ បដិស្សុណីត្វា ភិក្ខុនំ
 កុឡិ ទត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច ទិដ្ឋោ កន្លេ ភិក្ខុនំ
 កុឡោ ពហុ ចាយំ កុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ
 កន្លេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហំ ត្វំ កថាន ភិក្ខុនំ
 កុឡិ យាវទត្តំ ទេហីតិ ។ ឃំ កន្លេតិ ទោ វេលដ្ឋោ
 កថានោ កកវតោ បដិស្សុណីត្វា ភិក្ខុនំ កុឡិ យាវទត្តំ
 ទត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច ទិដ្ឋោ កន្លេ ភិក្ខុនំ កុឡោ
 យាវទត្តោ ពហុ ចាយំ កុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ កន្លេ
 បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហំ ត្វំ កថាន ភិក្ខុ កុឡេហំ
 សន្តប្បហីតិ ។ ឃំ កន្លេតិ ទោ វេលដ្ឋោ កថានោ

រោសធិត្ថក្ខន្ធព្រះ ឱទានបុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកញ្ចាន ឱយាយអំពីការប្រគេនស្ត្រអំពៅ

ខ្ញុំព្រះអង្គបានយកក្រុមស្ត្រអំពៅមកហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំ
 ព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 កញ្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនស្ត្រអំពៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។
 វេលដ្ឋកញ្ចាន ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
 ហើយប្រគេនស្ត្រអំពៅ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះមាន
 ព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រគេនស្ត្រអំពៅ
 ដល់ភិក្ខុភិក្ខុរួចហើយ ឥឡូវស្ត្រអំពៅនេះនៅសល់ជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់កញ្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនស្ត្រអំពៅដល់ភិក្ខុ ដរាបដល់
 អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលដ្ឋកញ្ចានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា
 ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ហើយបានប្រគេនស្ត្រអំពៅដល់ភិក្ខុ ដរាបដល់អស់
 ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រគេនស្ត្រអំពៅដល់ភិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ហើយ
 តែស្ត្រអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវ
 ប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កញ្ចាន បើដូច្នោះអ្នកឯងចូរ
 ឲ្យភិក្ខុធានតែត្រសប់ស្ត្រអំពៅទាំងឡាយចុះ ។ វេលដ្ឋកញ្ចាន

វិធីបំបាត់ មហាវេជ្ជា

កកវតោ បដិស្សុណីត្វា ភិក្ខុ គុឡេហិ សន្តប្បសិ ។
 ឯកោច្ឆ ភិក្ខុ បត្តេបិ បូរេសុំ បរិស្សាវនានិបិ បរិកាយោបិ
 បូរេសុំ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កត្វាខោ ភិក្ខុ គុឡេហិ
 សន្តប្បត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច សន្តប្បតា កន្តេ ភិក្ខុ
 គុឡេហិ ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ
 កន្តេ បដិបដ្ឋាមីតិ ។ តេនហិ ភំ កត្វាន វិយាសានានំ
 គុឡំ ទេហីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កត្វាខោ
 កកវតោ បដិស្សុណីត្វា វិយាសានានំ គុឡំ ទត្វា
 កកវន្តំ ឯតទរោច ទិដ្ឋោ កន្តេ វិយាសានានំ គុឡោ
 ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ កន្តេ
 បដិបដ្ឋាមីតិ ។ តេនហិ ភំ កត្វាន វិយាសានានំ គុឡំ

វិទយបិដក មហាវគ្គ

ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបាន
ញ៉ាំងពួកភិក្ខុឲ្យឆែតស្តប់ស្តល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុពួក
ខ្លះដាក់ពេញបាត្រក៏មាន វេចនឹងសម្ពត្តតម្រងទឹកក៏មាន ដាក់ពេញ
ថង់យាមក៏មាន ។ លុះវេលដ្ឋកបានទទួលពួកភិក្ខុឆាន់ឆែតស្តប់ស្តល់
ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកភិក្ខុឆាន់ឆែតស្តប់ស្តល់
ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះក៏នៅសល់ច្រើន
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា មាលកបាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់
ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលផងចុះ ។ វេលដ្ឋកបានទទួលព្រះបន្ទូល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យស្ករអំពៅ
ដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្ស
អ្នកស៊ីដែលហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
មាលកបាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល

កេសន្តិក្ខន្ធកេ វេលន្តិក្ខន្ធវិគ្គម្ពិ គុប្បាទំ

យាវនត្ថំ ទេហិតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កត្តាដោ
 កកវតោ បដិស្សុណិត្វា វិយាសាទានំ គុឡំ យាវនត្ថំ
 ទត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច ទិដ្ឋោ កន្តេ វិយាសាទានំ
 គុឡោ យាវនត្តោ តហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ
 កថាហំ កន្តេ បដិបដ្ឋាមិតិ ។ តេនហិ ភំ កត្តាន
 វិយាសាទេ គុឡេហិ សន្តប្បហិតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ
 វេលដ្ឋោ កត្តាដោ កកវតោ បដិស្សុណិត្វា វិយាសាទេ
 គុឡេហិ សន្តប្បសិ ។ ឯកច្ឆេ វិយាសាទា កោ-
 លប្បេមិ យដេមិ បូវេសុំ បដិកានិមិ ឧច្ឆន្តេមិ បូវេសុំ ។
 អថខោ វេលដ្ឋោ កត្តាដោ វិយាសាទេ គុឡេហិ សន្ត-
 ប្បេត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច សន្តប្បិតា កន្តេ វិយាសាទា
 គុឡេហិ តហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ កថាហំ កន្តេ

ភេសជ្ជៈព្រះវិហារៈ ឱទានបុរសឈ្មោះវេលដ្ឋិតបាន ឱឃាយអំពីការប្រិយស្រឡាត់

ដរាបដល់អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលដ្ឋិតបានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នក
 ស៊ីដែល ដរាបដល់អស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នក
 ស៊ីដែល ដរាបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះក៏នៅសល់ច្រើន
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កូន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ី
 ដែលឆ្កែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយចុះ ។ វេលដ្ឋិតបាន
 ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
 ហើយឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ឆ្កែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅទាំង
 ឡាយ ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលខ្លះដាក់ពេញក្រឡក៏មាន ដាក់ពេញក្អមក៏
 មាន វេចនឹងសម្ពតកម្រាលក៏មាន ដក់ពេញថ្នក់ក៏មាន ។ លំដាប់នោះ
 វេលដ្ឋិតបានបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ឆ្កែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅ
 ទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ឆ្កែតស្កប់ស្កល់ដោយ
 ស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រ

វិទយបិដកេ មហាវិញ្ញា

បដិបដ្ឋាមីតិ ។ ឆាហន្តំ កក្កាន បស្សមី សរទេវកេ
 លោកេ សមារកេ សត្រហ្មកេ សស្សមណាព្រហ្មណ៍-
 យា បដាយ សរទេវមនុស្សាយ យស្ស សោ កុឡោ
 បរិកុត្តោ សម្មាបរិណាមំ កង្កយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតស្ស
 វា តថាគតសាវកស្ស វា តេនហិ ភំ កក្កាន ភំ កុឡំ
 អបហរិតេ វា ធម្មហិ អប្បណាកេ វា ឧទកេ ឱបិ-
 លាបេហិតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កក្កានោ
 កកវតោ បដិស្សណិត្តោ ភំ កុឡំ អប្បណាកេ ឧទកេ
 ឱបិលាបេសិ ។ អថខោ សោ កុឡោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ
 ចិច្ចដាយតិ ចិដិចិដាយតិ សន្ធិនាយតិ សម្មជ្ជនាយតិ
 សេយ្យថាបិ ឆាម ដាលោ ទិវសំ សន្តត្តោ ឧទកេ
 បក្ខិត្តោ ចិច្ចដាយតិ ចិដិចិដាយតិ សន្ធិនាយតិ
 សម្មជ្ជនាយតិ ឃំមេវ សោ កុឡោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ
 ចិច្ចដាយតិ ចិដិចិដាយតិ សន្ធិនាយតិ សម្មជ្ជនា-
 យតិ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កក្កានោ សំវិត្តោ លោមហដ្ឋ-
 ជាតោ យេន កកវា តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្តោ កកវន្តំ

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ព្រះអង្គដំបំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់កូន ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវតា ព្រមទាំងមារ
ព្រមទាំងព្រហ្ម ក្នុងពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ព្រមទាំងសម្មតិ-
ទេពនឹងមនុស្ស គឺថាគតមិនដែលឃើញអ្នកណាមួយឆាន់ស្តុរអំពៅហើយ
ស្តុរអំពៅនោះរលួយទៅដោយស្រួលទេ រៀរលែងតែគឺថាគតឬសារករប-
ស្តុរគឺថាគតប៉ុណ្ណោះ ម្ចាស់កូន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងចោលស្តុរអំពៅ
នោះទៅក្នុងទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬចាក់ចោលទៅក្នុងទីកន្លែងដែលគ្មានសត្វ
ក៏បាន ។ វេលាដកបានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
ករុណាព្រះអង្គ ហើយចាក់ចោលស្តុរអំពៅនោះទៅក្នុងទីកន្លែងដែលគ្មាន
សត្វ ។ ឯស្តុរអំពៅដែលវេលាដកបានដាក់ចុះទៅក្នុងទីកន្លែងនោះ ក៏លាន់ពូ
សំឡេងថា ចិច្ចដិ ចិច្ចដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាស គួរនាដូចជាដាល
នង្គីលនៅហាលថ្ងៃអស់មួយថ្ងៃហើយ បុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទីកន្លែង រមែងពូ
សំឡេងថា ចិច្ចដិ ចិច្ចដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសយ៉ាងណាមិញ ស្តុរ
អំពៅនោះដែលបុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទីកន្លែងហើយ រមែងពូសំឡេងថា ចិច្ចដិ
ចិច្ចដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះឯង វេលាដ-
កបានមានសេចក្តីស្ងួតចិត្តកើតព្រំព្រាបអស់ទាំងរោម ហើយចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ពេលវេលា វេលាវេលាវេលា ធម្មចក្ក

អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទុស្ស
 ខោ វេលវេលាវេលា កត្តាវេលាវេលា កត្តាវេលាវេលា កត្តាវេលាវេលា
 សេយ្យេនំ ទានកតំ សីលកតំ សត្តកតំ កាមាទំ
 អាទីទំ ធុកាវំ សុទ្ធិលេសំ ទេត្តាវេលាវេលា អាទិសំសំ
 បកាសេសិ ។ យទា កត្តាវេលាវេលា អញ្ញាសំ វេលវេលា កត្តាវេលា
 កល្យាណំ បុណ្យំ វិទីវេលាវេលា ទុក្ខកតំ បសុដ្ឋកតំ
 អថ យា ពុទ្ធានំ សាម្មាសម្ពុទ្ធិសិកា ធម្មទេសនា ទំ
 បកាសេសិ ទុក្ខំ សម្មទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យ-
 ថាបំ នាម សុទ្ធិ វត្ថុ អបគគកាធុកំ សម្មទេវ រជនំ
 បដិក្កល្ហាយ្យ ឯកមន្តំ វេលវេលាវេលា កត្តាវេលាវេលា កត្តាវេលាវេលា
 វេលវេលា វេលវេលា ធម្មចក្កំ ទុក្ខចានិ យទ្ធិញ្ញំ ស-
 បុណ្យយធម្មំ សត្តន្តំ និរោធម្មន្តំ ។ អថខោ វេលវេលា
 កត្តាវេលា ទិដ្ឋិធម្មោ បត្តិធម្មោ វិទិតិធម្មោ បរិយោកា-
 ធុធម្មោ ភិក្ខុវិចិត្តិក្ខោ វិគតកតំកថោ វេលវេលាវេលា
 អបរាជ្ជាយោ សត្តសាសនេ កត្តាវេលាវេលា ឯកមន្តំ ឯកមន្តំ

ពេសន្តិក្ខន្ធាៈ ធម្មចតុតិសោតាបត្តិមគ្គរបស់បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋិកប្លាន

រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលដ្ឋិកប្លានអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុត្តិកថា គឺទ្រង់ប្រកាសអំពីពាន ១ អំពី
 សីល ១ អំពីស្ថានសួគ៌ ១ អំពីទោសដ៏លាមកសៅហ្មងរបស់កាម
 ទាំងឡាយ ១ នឹងមានសង្ស័យក្នុងការចេញចាកកាម ១ ។ វេលាណាព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា វេលដ្ឋិកប្លានមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់
 មានចិត្តប្រាសចាកនវរណៈ មានចិត្តស្រស់ស្រាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា
 វេលានោះ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើក
 ឡើងប្រកាសចំពោះព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច សមុទេយសច្ច និរោធសច្ច
 មគ្គសច្ច ។ គួរនាដូចជាសម្ពត្តសស្តាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរ
 ទទួលទឹកដែលក៏ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ឯវេលដ្ឋិកប្លានក៏បានកើតធម្មចក្ក
 គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកគ្រឿងសៅហ្មង លើកាសនៈ
 នោះឯង ដូច្នោះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្ម-
 ជាតិទាំងអស់នោះ ក៏តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះដែរ ។ ត្រា
 ដែលវេលដ្ឋិកប្លានបានឃើញសច្ចធម៌ហើយ បានដល់សច្ចធម៌ហើយ បាន
 ដឹងច្បាស់សច្ចធម៌ហើយ បានយាងចុះកាន់សច្ចធម៌ហើយ បានឆ្លងវិចិក្ខុ
 កំចាត់បង់នូវសេចក្តីឆ្លើងឆ្លល់ ដល់នូវការវះជាអ្នកភ្ញៀវវិញ មិនជឿបុគ្គល
 ដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ

វិទ្យុបិណ្ឌ មហាវិញ្ញា

អភិក្កន្តំ កន្លេ អភិក្កន្តំ កន្លេ សេយ្យថាប័ កន្លេ
 ជិត្តុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុដ្ឋេយ្យ បដិច្ចដ្ឋំ វា វិវេយ្យ ម្ភុដ្ឋិស្ស
 វា មត្តំ អាចិក្កេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បដ្ឋោតំ ជាវេយ្យ
 ចក្កុមន្តោ រូបាជិ ធិក្កុដ្ឋិតំ ឃវមេវ កកវតា អនេក-
 បរិយាយេន ធិម្មោ បកាសិតោ ឃសាហំ កន្លេ កកវន្តំ
 សារណំ កក្កាមំ ធិម្ភញ្ញំ កិក្កុសង្ឃញ្ញំ ឧចាសកំ មំ
 កកវា ជាវតុ អន្ធកត្តោ ចាណុបេតំ សារណំ កតន្តិ ។

[១១៤] អថខោ កកវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមា នោ
 យេន វាជកហំ តទវសវិ ។ តត្រ សុដំ កកវា វាជកហោ
 វិហារតិ វេធិវ្យុនេ កកលន្តកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន វាជកហោ កុឡេន ឧស្សន្ធមោ ហោតិ ។
 កិក្កុ កិលានស្សេវ កកវតា កុឡេន អន្ធការោ នោ
 អតិលានស្សេតិ កក្កុច្ឆាយន្តោ កុឡំ ន បរិកុញ្ញន្តិ ។

វិទ្យាប័ណ្ណ មហាវគ្គ

យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពេលណាស់
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពេលណាស់ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្តាប់ចុះឲ្យផ្សារឡើង ពុំនោះ
 ដូចជាមនុស្សបើកបន្តិញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោតដូចជា
 មនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបព្រៃបំភ្លឺភ្នែកទី
 ងងឹតដោយគិតថា ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ
 យ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយដោយអ-
 នេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូម
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផងថាជាទីពឹងទំលាក់
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចំណុះខ្ញុំថាជាឧបាសកអ្នកដល់ (នូវព្រះរតន-
 ត្រយ) ថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិតទាំងអស់ថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

(១១៤) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាម
 លំដាប់បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ
 គង់ក្នុងវត្តវេឡូវនកលន្ទកន្លែងបស្ចានជិតក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ សម័យនោះ
 ឯង ស្តេចអំពៅកើតឡើងជាច្រើនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ពួកភិក្ខុក៏រៀបថា
 ស្តេចអំពៅព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះតែភិក្ខុមានជម្ងឺ ឬណោះ
 មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺឡើយ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្តេចអំពៅ ។

ពេលវេលា អារិសថាពារាជិវិសនកថា

កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជាធាមំ ភិក្ខុវេ
កំលានស្ស កុឡំ អកិលានស្ស កុឡោទកត្តំ ។

(១១៥) អថទោ កកវា វាជគហេ យថាភិវន្តំ វិហារិត្វា
យេន ទាដលំត្តាមោ តេន ទារិកំ បក្កាមិ មហតា
ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឡុតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។
អថទោ កកវា អនុបុព្វេន ទារិកំ ចរមាទោ យេន
ទាដលំត្តាមោ តទវសវិ ។ អស្សោសុំ ទោ ទាដលំត្តា-
មិកា ឧទាសកា កកវា កិវ ទាដលំត្តាមំ អនុប្ប-
ត្តោតិ ។ អថទោ ទាដលំត្តាមិកា ឧទាសកា យេន
កកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ ទិសិទីសុ ។ ឯកមន្តំ ទិសិទ្ធធោ ទោ ទាដលំត្តា-
មិកេ ឧទាសកេ កកវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សសិ
សមាទមេសិ សមុត្តជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថទោ
ទាដលំត្តាមិកា ឧទាសកា កកវតា ធម្មិយា កថាយ
សន្ទស្សិតា សមាទមិតា សមុត្តជិតា សម្បហំសិតា

ឃាសដ្ឋានៈ ពាក្យពោលអំពីការទ្រង់ទ្រាយនូវពោធិសំណាត់

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា មាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុមាន
ជម្ងឺ (អនុញ្ញាត) ទឹកស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ ។

(១១៥) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រិះ
តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទើបយាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃ
បាដលីត្រាមមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីររយហា-
សិបបួប ។ ត្រាកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំ-
ដាប់ ក៏បានដល់ទៅបាដលីត្រាមនោះ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលី-
ត្រាមបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកដល់បាដលីត្រាម
ហើយ ។ គ្រានោះ ពួកឧបាសកនៅក្នុងបាដលីត្រាមបាននាំគ្នាចូលទៅ
គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដ-
លីត្រាមអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យ
ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ។
លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលីត្រាម លុះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ភក្កវន្តំ ឯតទរោច្ឆំ អធិវាសេតុ យោ កន្តេ ភក្កវា
 អាវសថាតារំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ
 ភក្កវា តុណ្ហីកាវេន ។ អថទោ ចាដលីក្កាមីកា ឧចា-
 សកា ភក្កវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្កិលំ កត្វា យេន អាវស-
 ថាតារំ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា សព្វសន្តវី
 អាវសថាតារំ សន្តវិត្វា អាសនាទិ បញ្ញាបេត្វា ឧទកម-
 ណីកំ បតិដ្ឋាបេត្វា តេលប្បទីបំ អាហេបេត្វា យេន
 ភក្កវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋិសុ ។ ឯកមន្តំ មីតា ទោ ចាដលីក្កាមីកា
 ឧចាសកា ភក្កវន្តំ ឯតទរោច្ឆំ សព្វសន្តវី សន្តតំ កន្តេ
 អាវសថាតារំ អាសនាទិ បញ្ញាត្វាទិ ឧទកមណីកោ ប-
 តិដ្ឋាបិតោ តេលប្បទីទោ អាហេបិតោ យស្សនាទិ កន្តេ
 ភក្កវា កាលំ មញ្ញតីតិ ។ អថទោ ភក្កវា ធិវាសេត្វា

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

រីករាយដោយធម្មតា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលយក
 ពេទ្យសំណាក់របស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល
 ដោយការស្ងៀម ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលីត្រាម
 បានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលហើយ ក៏នាំគ្នាក្រោកចាក
 អាសនៈក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទេស្យណហើយចូលទៅកាន់
 ពេទ្យសំណាក់ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បានក្រាលពេទ្យសំណាក់ដោយ
 គ្រឿងកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ ក៏តែងតាំងអាសនៈទាំងឡាយនឹងដម្កល់
 ក្នុងទឹក តែងតាំងប្រទីបប្រង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយបិតនៅក្នុងទីសម-
 គួរ ។ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលីត្រាមបានបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ឯពេទ្យសំណាក់យើងខ្ញុំបានក្រាលកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ អាសនៈទាំង
 ឡាយយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ ក្នុងទឹកយើងខ្ញុំបានដម្កល់ទុក
 ហើយ ប្រទីបប្រងយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគសំគាល់កាលដ៏គួរនឹងនិមន្តទៅក្នុងកាល
 ឥឡូវនេះចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀមហើយ

បញ្ជីបញ្ជី បញ្ជីទី១ ឧបសម្ព័ន្ធ សីលវិបត្តិយា

បត្តិបរិមាណាយ សុទ្ធិ កិក្ខុសង្ឃេន យេន អាវស-
 ថាការំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ចានេ បក្កាលេត្វា
 អាវសថាការំ បរិសិត្វា មជ្ឈិមំ ថម្មំ ជិស្សាយ បុត្តា-
 ភិមុខេ^(១) និសីទិ ។ កិក្ខុសង្ឃេបិ ខេ ចានេ បក្កា-
 លេត្វា អាវសថាការំ បរិសិត្វា បច្ឆិមំ កិក្ខុ ជិស្សាយ
 បុត្តាភិមុខេ^(២) និសីទិ កកវន្តិយេវ បុត្តត្វា ។ ចាជ-
 លិតាមិកាយិ ខេ ឧបាសកា ចានេ បក្កាលេត្វា
 អាវសថាការំ បរិសិត្វា បុត្តិមំ កិក្ខុ ជិស្សាយ បច្ឆាភិ-
 មុខេ^(៣) និសីទិសុ កកវន្តិយេវ បុត្តត្វា ។ អថខេ
 កកវ ចាជលិតាមិកេ ឧបាសកេ អាមន្តេសិ ។

[១១៦] បញ្ជីមេ កហបតយោ អាទីនវា ឧស្ស័-
 លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ កតមេ បញ្ជី ។ ឥធិ កហបត-
 យោ ឧស្ស័លោ សីលវិបត្តិយោ បរិមាណាជិកវណំ មហតិ
 កោកជានី និកច្ឆតិ ។ អយំ បវមោ អាទីនវោ ឧស្ស័-
 លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន បបរំ កហបតយោ

១-២ ឧ. បុត្តិមិមុខេ ។ ៣ ឧ. បច្ឆិមិមុខេ ។

កេសន្តិក្ខន្ធកៈ ទោស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីលឬវិបត្តិចាកសីល

ប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចីវរ យាងទៅកាន់រោងសំណាក់ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ
 លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងគូហើយ ក៏យាងចូល
 ទៅកាន់រោងសំណាក់ ទ្រង់គង់ផ្អែកនឹងសសរកណ្តាលបែរព្រះក្រព្រា
 ទិសខាងកើត ។ ពួកភិក្ខុក៏បានលាងជើងហើយចូលទៅកាន់រោងសំណាក់
 ដែរ ហើយអង្គុយផ្គាប់នឹងដញ្ជាំងទិសខាងលិច បែរមុខទៅទិសខាងកើត
 ឈមមុខត្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ចំណែកពួកទុប្បាសកអ្នកនៅក្នុង
 បាដលីត្រាមក៏បានលាងជើងហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់រោងសំណាក់ហើយ
 អង្គុយផ្គាប់នឹងដញ្ជាំងខាងកើត បែរមុខទៅទិសខាងលិច ឈមមុខត្រង់
 ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ហៅពួកទុប្បាសកអ្នកនៅក្នុងបាដលីត្រាមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ។

(១១៦) ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ទោសទាំង៥ប្រការនេះ ជា
 ទោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល^(១) ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ទោសទាំង៥ប្រការ
 នោះតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិ-
 បត្តិចាកសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវសេចក្តីវិនាសនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន
 ហេតុមកពីសេចក្តីប្រមាទ ។ នេះជាទោសទី១ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬ
 វិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត

១ ក្នុងតិរិយសារត្ថប្រដាប់ដំណែងសម្បត្តិ អធិប្បាយពីរយ៉ាង គឺបុគ្គលមិនបានសមាទាន
 សីល ឬសមាទានសីលហើយធ្វើសីលឲ្យដាច់ទៅវិញ ។

វិទ្យបិដកេ មហាវគ្គោ

ទុស្ស័លស្ស សីលវិបត្តិស្ស ចាបកោ កត្តិសន្នោ
 អត្តក្ខត្តិ ។ អយំ ទុតិយោ អាទីនវេ ទុស្ស័លស្ស
 សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ កហាបតយោ ទុស្ស័លោ សី-
 លវិបត្តិ យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កមតិ យទិ ខត្តិយប-
 រិសំ យទិ ព្រហ្មណាបរិសំ យទិ កហាបតិបរិសំ យទិ
 សមណាបរិសំ អវិសារនោ ឧបសង្កមតិ មត្តកតោ ។
 អយំ តតិយោ អាទីនវេ ទុស្ស័លស្ស សីលវិបត្តិយា ។
 បុន ចបរំ កហាបតយោ ទុស្ស័លោ សីលវិបត្តិ សម្មុទ្ឋោ
 កាលំ ករោតិ ។ អយំ ចតុត្តោ អាទីនវេ ទុស្ស័លស្ស
 សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ កហាបតយោ ទុស្ស័លោ
 សីលវិបត្តិ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អហាយំ ទុក្ខតិ
 វិនិទានំ និរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។ អយំ បញ្ចមោ អាទីនវេ
 ទុស្ស័លស្ស សីលវិបត្តិយា ។ ឥមេ ខោ កហាបតយោ
 បញ្ច អាទីនវេ ទុស្ស័លស្ស សីលវិបត្តិយា ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ ឮ
 ខូខាយទៅ ។ នេះជាទោសទី២ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។
 ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬ
 វិបត្តិចាកសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយ-
 បរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណ៍បរិសទ្យក្តី ជាគហបតីបរិសទ្យក្តី ជាសមណ-
 បរិសទ្យក្តី ក៏គ្មានភ្លៀវក្តី មានតែមុខទុនចុះ ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះ
 ជាទោសទី ៣ នៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតី
 ទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល
 ហើយ វេលាទៀបស្ងាប់ តែងវង្វេងស្មារតី ។ នេះជាទោសទី ៤ នៃ
 បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ពាក្យ
 ដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីលហើយ លុះរំលាំង
 ខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈរវែងទៅកាន់អបាយ^(១)(តិរច្ឆាន) ទុគ្គតិ^(២)(ប្រេត)
 វិនិបាត^(៣)(អសុរកាយ) និរយ (នរក) ។ នេះជាទោសទី ៥ នៃបុគ្គល
 ទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ទោសទាំង៥
 ប្រការនេះឯង ជាទោសនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីល ឬវិបត្តិចាកសីល ។

១ ប្រទេសប្រាសចាកសេចក្តីសុខ ។ ២ ទីធ្លីបណ្ឌិតឃ្លីឡើម ។ ៣ ចូរមើលវិធីបិណ្ឌ
 មហាវគ្គភាគទី ១ ទំព័រ ១៤ ឯណោះ ។

កេសដ្ឋក្ខន្ធតោ ចញ្ចានិសំសា សីលវតោ សីលសម្មាទាយ

(១១៧) បញ្ចមេ កហាបតយោ អាទិសំសា សី-
 លវតោ សីលសម្មាទាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធន
 កហាបតយោ សីលវា សីលសម្មាទោ អប្បមាទាធិករ-
 ណាំ មហាន្តំ កោកត្តន្តំ អធិកត្តតិ ។ អយំ បឋមោ
 អាទិសំសោ សីលវតោ សីលសម្មាទាយ ។ ចុន ចបរំ
 កហាបតយោ សីលវតោ សីលសម្មាទស្ស កល្យាណោ
 កិត្តិសទ្ធោ អត្តកត្តតិ ។ អយំ ទុតិយោ អាទិសំសោ
 សីលវតោ សីលសម្មាទាយ ។ ចុន ចបរំ កហាបតយោ
 សីលវា សីលសម្មាទោ យញ្ញនេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ
 យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ កហាប-
 តិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារទោ ឧបសង្កមតិ
 អមង្កកតោ ។ អយំ តតិយោ អាទិសំសោ សីលវតោ
 សីលសម្មាទាយ ។ ចុន ចបរំ កហាបតយោ សីលវា
 សីលសម្មាទោ អសម្មាទ្នោ កាលំ កហេតិ ។ អយំ

កេសដ្ឋក្ខន្ធកៈ អាទិសង្ឃ ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬបរិបូណ៌ដោយសីល

(១១៧) ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ អាទិសង្ឃទាំង ៥ ប្រការនេះជា
អាទិសង្ឃនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ អាទិសង្ឃទាំង ៥
ប្រការនោះតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ បុគ្គលមានសីល
ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបាននូវគំនរនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន
ហេតុមកពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី ១ នៃបុគ្គលមានសីល
ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅ
ទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទ
ដ៏ពិរោះព្រៃខ្លាចទៅ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី ២ នៃបុគ្គលមានសីល ឬ
បរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅ
ទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់
បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី ជា
គហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណបរិសទ្យក្តី ក៏ភ្ញៀវក្រា មិនទុនមុខចុះ គឺថា
មិនក្រអឺមក្រអៀម ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៣ នៃ
បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្ចាស់គហបតិទាំងឡាយ
ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ
លុះវេលាទៀបស្ងាប់ ក៏មិនវង្វេងស្មារតីឡើយ ។ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៤

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ចតុត្តោ អាណិសំសោ សីលវតោ សីលសម្មទាយ ។
 បុន ចបំ កហបតយោ សីលវំ សីលសម្មវ្មោ កា-
 យស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតី សក្កំ លោកំ ឧប-
 ចជ្ជតិ ។ អយំ បញ្ចមោ អាណិសំសោ សីលវតោ សី-
 លសម្មទាយ ។ ឥមេខោ កហបតយោ បញ្ច អាណិសំ-
 សោ សីលវតោ សីលសម្មទាយាតិ ។

[១១៨] អថខោ កកវំ ចាដលីត្តាមិកេ ឧចាសកេ
 ពហុនេវ វត្ថុំ ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សត្វា សមាទិបេត្វា
 សមុត្តេជេត្វា សម្មហំសេត្វា ឧយ្យោជេសិ អភិក្កន្តា
 ខោ កហបតយោ វត្ថុំ យស្សនាជំ តុម្ភេ^(១) កាលំ មញ្ញ-
 ថាតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ ចាដលីត្តាមិកា ឧចាសកា
 កកវតោ បដិស្សុណំត្វា^(២) ឧច្ឆាយាសនា កកវន្តំ អភិវ-
 ទេត្វា បទិត្តិណំ កត្វា បក្កមីសុ ។ អថខោ កកវំ
 អចិវប្បក្កន្តេសុ ចាដលីត្តាមិកេសុ ឧចាសកេសុ
 សុញា ការំ ចាវិសិ ។

១ ឧបាយបញ្ចកេយំ បាលី ន ហោតិ ។ ២ បដិស្សុត្វាតិបិ បាលី ។

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ
 ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ
 លុះវាលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់មនុស្សលោក ឬទៅលោក ។
 នេះជាអានិសង្សទី ៥ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាល
 គហបតីទាំងឡាយ អានិសង្សទាំង ៥ ប្រការនេះឯង ជាអានិសង្សនៃ
 បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។

(១១៨) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យលទទួលសកទាំង-
 ឡាយនៅក្នុងបាដលីត្រាមឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន
 ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាអស់រាត្រីជាច្រើន ហើយបញ្ជូនទៅដោយព្រះពុទ្ធ-
 ដ៏កាថា ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ រាត្រី (បឋមយាម) កន្លងទៅហើយ
 អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងនូវកាលដ៏គួរនឹងត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។
 ទទួលសកទាំងឡាយនៅក្នុងបាដលីត្រាមបានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគធ្វើប្រទេក្យណចៀសចេញទៅ ។ វេលាដែលទទួលសក
 ទាំងឡាយនៅក្នុងបាដលីត្រាមចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអង្គក៏
 ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់សុញ្ញាគារដ្ឋាន (គឺផ្ទះស្ងួត) ។

រោសជ្ជៈក្នុងក្រុង សុខីន៍វិស្សការមហាមន្តវត្ត

(១១៧) តែន ខោ បន សមយេន សុខីន៍វិស្ស-
 ការ មកធម្មហាមត្តា ចាដលីត្តាមេ នករំ មាបេន្តិ
 វិជ្ជិទំ បដិពាហាយ ។ អន្តសា^(១) ខោ កកវា វត្តិយា
 បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទិព្វេន ចក្កុនា វិសុទ្ធន អ-
 តិក្កន្តមាណុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ ចាដលីត្តា-
 មេ វត្តិទំ បរិក្កណ្ណិទ្ធិយោ យស្មី បទេសេ មហោសក្ខា
 ទេវតា វត្តិទំ បរិក្កណ្ណិទ្ធិ មហោសក្ខាទំ តត្ថ រាជ្ជិទំ
 រាជមហាមត្តាទំ ចិត្តាទំ នមន្តិ ទិវេសនាទំ មាបេតុ
 យស្មី បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្តិទំ បរិក្កណ្ណិទ្ធិ
 មជ្ឈិមាទំ តត្ថ រាជ្ជិទំ រាជមហាមត្តាទំ ចិត្តាទំ នមន្តិ
 ទិវេសនាទំ មាបេតុ យស្មី បទេសេ ទិចា ទេវតា វត្តិទំ
 បរិក្កណ្ណិទ្ធិ ទិចាទំ តត្ថ រាជ្ជិទំ រាជមហាមត្តាទំ ចិត្តា-
 ទំ នមន្តិ ទិវេសនាទំ មាបេតុ ។ អថខោ កកវា
 អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ កេ នុ ខោ តេ
 អានន្ត ចាដលីត្តាមេ នករំ មាបេន្តិតិ ។ សុខីន៍វិស្ស-
 ការ កន្លៃ មកធម្មហាមត្តា ចាដលីត្តាមេ នករំ មាបេន្តិ

១-២ ឧ. អន្តសា ។

ហេតុផល្អៗ: និទានមហាមាត្រ្យឈ្មោះសុខីធនៈនឹងវិស្សការ:

(១១៧) សម័យនោះឯង មហាមាត្រ្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះ
 សុខីធនៈ ១ វិស្សការៈ ១ នាំគ្នាកសាងក្រុងក្នុងបាដលីត្រាម ដើម្បីនឹង
 ការពារពួករាជត្រកូលដែលនៅក្នុងដែនវដ្ត ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ភ័ន
 ឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ទតដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្លង
 លើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើល
 ទឹកនៃសង់ផ្ទះក្នុងបាដលីត្រាម ។ ទេវតាមានសក្តិធំ គយគន់មើលទី
 កន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងរាជមហាមាត្រ្យដែលមាន
 សក្តិធំទាំងឡាយ ក៏បង្ហោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ
 ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទឹកនៃសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា
 ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងរាជមហាមាត្រ្យដែលមានសក្តិជាកណ្តាលទាំងឡាយ ក៏
 បង្ហោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិ
 ទាបគយគន់មើលទឹកនៃសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងរាជ-
 មហាមាត្រ្យដែលមានសក្តិទាបទាំងឡាយ ក៏បង្ហោនទៅដើម្បីនឹងកសាង
 លំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
 ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកហើយទ្រង់សួរថា ម្ចាស់អានន្ត ជនពួកណា
 ហ្ន៎គ្រាសាងក្រុងក្នុងបាដលីត្រាម ។ ព្រះអានន្តក្រាបបង្គំទូលថា ឪពុក
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាមាត្រ្យក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុខីធនៈនឹងវិស្សការៈ សាង

វិទយបំណិព មហាវគ្គោ

វដ្តិំ បដិពាហាយាតិ ។ សេយ្យថាបិ ជាម អាណន្ត
 ទេវេហំ តាវតិសេហំ សទ្ធិំ មន្តេត្វា ឯវមេវ ខោ អាណន្ត
 សុទ្ធិំធាវស្សកាវា មគធមហាមត្តា ថាដលីត្តាមេ នគរំ
 មាបេន្តិ វដ្តិំ បដិពាហាយ សំជាហំ អាណន្ត វត្តិយា
 បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អន្តសំ ទិព្វេន ចក្កុនា វិសុទ្ធេ-
 ន អតិក្កន្តមាណុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ ថាដ-
 លីត្តាមេ វត្តិំ បរិក្កណ្ណានិយោ យស្មី បទេសេ មហេ-
 សក្ខា ទេវតា វត្តិំ បរិក្កណ្ណានិ មហេសក្ខានំ តត្ថ វជ្ជិំ
 វាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មី
 បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្តិំ បរិក្កណ្ណានិ មជ្ឈិមានំ
 តត្ថ វជ្ជិំ វាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ
 មាបេតុំ យស្មី បទេសេ និចា ទេវតា វត្តិំ បរិក្កណ្ណានិ

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ក្រុងក្នុងបាដលីត្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួករាជត្រកូលដែលនៅក្នុងដែន
 វ័ជ្ជី ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អាទន្ទ មហាមាត្រនៅក្នុងដែនមគធៈ
 ឈ្មោះសុទ្ធិធៈនឹងវស្សាការៈបានប្រឹក្សាគ្នានឹងពួកទេវតាក្នុងស្ថានតារិភ្និស្ស៍^(១)
 ថាយ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់អាទន្ទ មហាមាត្រនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះ
 សុទ្ធិធៈនឹងវស្សាការៈសាងក្រុងក្នុងបាដលីត្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួក
 រាជត្រកូលក្នុងដែនវ័ជ្ជី យ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់អាទន្ទ តថាគតក្រោកឡើង
 ក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រីក្នុងសុញ្ញាតារដ្ឋាន (ផ្ទះស្ងាត់) នេះ ហើយមើល
 ដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជា
 ច្រើនកំពុងគយគន់មើលទឹកនៃស្ទឹងផ្ទះក្នុងបាដលីត្រាម ។ ពួកទេវតាមាន
 សក្តិធំគយគន់មើលទឹកនៃស្ទឹងផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹង
 រាជមហាមាត្រដែលមានសក្តិធំ ក៏បង្ហោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុង
 ប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទឹកនៃស្ទឹង
 ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងរាជមហាមាត្រដែលមានសក្តិជា
 កណ្តាល ក៏បង្ហោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតា
 មានសក្តិទាបគយគន់មើលទឹកនៃស្ទឹងផ្ទះ ក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់

១ អង្គកថាខិនដឹកថា ពួកមហាមាត្រដែលសាងក្រុងក្នុងបាដលីត្រាម ក៏ហាក់ដូចជាបាន
 ទៅប្រឹក្សាគ្នានឹងទេវតាក្នុងស្ថានតារិភ្និស្ស៍ ។

បាសន្តិក្ខន្ធកេ សុនីធវិស្សការមហាមគ្គវិញ្ញា

ដំបាច់ តត្ថ រាជ្ជិចំ រាជមហាមគ្គានំ ចិត្តានិ នមន្តិ ជិវេ-
 សនានិ មាបេតុំ យាវតា អាណន្ទ អរិយានំ^(១) អាយតនំ
 យាវតា វណិជ្ជបថោ^(២) ឥទំ អក្កនករំ កវិស្សតិ ចាដ-
 លីបុត្តំ បុដកេននំ ចាដលីបុត្តស្ស ខោ អាណន្ទ តាយោ
 អន្តរាយា កវិស្សន្តិ អក្កតោ វា ឧទកតោ វា អញ្ញន្តរតោ
 វា មិដុកេនាតិ ។

[១២០] អថខោ សុនីធវិស្សការាម មគធមហាមគ្គា
 យេន កកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា កកវតា សទ្ធិ
 សម្មោទីសុ សម្មោទនីយំ កតំ សារាណីយំ វិតិសារេត្វា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋសុ ។ ឯកមន្តំ បិតា ខោ សុនីធវិស្សការា
 មគធមហាមគ្គា កកវន្តំ ឯតទវោចំ អធិវាសេតុ នោ កវំ
 តោតមោ អដ្ឋតនាយ កត្តំ សទ្ធិ កិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។

១ ឧ. អរិយំ ។ ២ ឧ. វណិប្បថោ ។

ភេសជ្ជៈតូន្ត្រុកៈ នំទានមហាមាត្រ្យឈ្មោះសុខ័យៈនិងវស្សការៈ

ស្តេចនឹងរាជមហាមាត្រ្យដែលមានសក្តិទាប ក៏បង្ហាញទៅដើម្បីនឹងកសាង
 លំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ម្ចាស់អានន្ទ ទីប្រជុំរបស់អរិយបុគ្គលទាំង-
 ឡាយដែលមានទាំងអម្បាលមាណ នឹងផ្លូវជំនួញដែលមានទាំងអម្បាល-
 មាណ បាដលិបុត្រនេះក៏ជាក្រុងប្រសើរជាងទីប្រជុំព្រះអរិយបុគ្គលនឹង
 ផ្លូវជំនួញអម្បាលនោះ ម្យ៉ាងទៀត ជាកន្លែងបែកធ្លាយប្តូរបូតបង្កើតទ្រព្យ
 ម្ចាស់អានន្ទ ក្រុងបាដលិបុត្រមុខជានឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ៣ យ៉ាង គឺ
 អន្តរាយអំពីភ្នំ ១ អន្តរាយអំពីទឹក ១ អន្តរាយអំពីហេតុខាងក្នុង គឺបែក
 ចាកគ្នានឹងគ្នា ១ ។

(១២០) គ្រានោះ មហាមាត្រ្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុខ័យៈនិង
 វស្សការៈ (នាំគ្នា) ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏ពោលពាក្យរាក់ទាក់សំណេះសំណាលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ
 លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ នឹងពាក្យគួរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើត
 សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ទើបបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្រ្យក្នុង
 ដែនមគធៈឈ្មោះសុខ័យៈនិងវស្សការៈ បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយក៏ពោល
 ពាក្យដូច្នោះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទទួលកត្ត
 របស់ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយដើម្បីធានក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

អធិវាសេសំ កកវា តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ សុដ្ឋិ-
 ធរស្ស្យការា មកធមហាមត្តា កកវតោ អធិវាសំ វិទិត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមីសុ ។ អថខោ សុដ្ឋិធរស្ស្យការា
 មកធមហាមត្តា^(១) បណ្ឌិតំ ខាទដ្ឋិយំ កោជដ្ឋិយំ បដិ-
 យាទាបេត្វា កកវតោ កាលំ អាពេចាបេសុំ កាលោ
 កោ តោតម ជិដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។ អថខោ កកវា បុព្វណ្ណា-
 សមយំ ជិវាសេត្វា បត្តបិវាមាទាយ យេន សុដ្ឋិធរ-
 ស្ស្យការាជំ មកធមហាមត្តាជំ បរិវេសនា^(២) តេនុប-
 ស្កមិ ឧបស្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ ជិសីទិ សុទ្ធិ
 កិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សុដ្ឋិធរស្ស្យការា មកធម-
 ហាមត្តា តុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ បណ្ឌិតេន ខាទដ្ឋិយេន
 កោជដ្ឋិយេន សហត្តា សន្តប្បត្វា សម្បវារត្វា កកវន្តំ
 កុត្តារី ឌីនិតបត្តចាណី ឯកមន្តំ ជិសីទិសុ ។ ឯកមន្តំ
 ជិសីន្នេ ខោ សុដ្ឋិធរស្ស្យការេ មកធមហាមត្តេ កកវា
 ឥមាហិ តាថាហិ អនុមោទិ

១ ឯត្តន្តេវ សកេ និវេសនេតិ បាហិ អត្ថិ ។ ២ និវេសនន្តិ កត្តបិ បោត្តកេ អត្ថិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការស្ងៀម ។ គ្រានោះ
មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនិធិនិងវស្សការៈដឹងថាព្រះមាន
ព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ហើយដើរចេញ
ទៅ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនិធិនិងវស្ស-
ការៈតាក់តែងខាទន័យភោជនីយាហារដ៏ទុត្តម (រួចហើយ) ចាត់បម្រើ
ឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលដ៏គួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន កាល (នេះជាពាក្យគួរហើយ) ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។
គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹង
ចីវរក្នុងវេលាព្រឹក យាងចូលទៅកាន់លំនៅមហាមាត្យ នៅក្នុងដែន
មគធៈឈ្មោះសុនិធិនិងវស្សការៈ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់
លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ មហា-
មាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនិធិនិងវស្សការៈ ក៏អង្គុយភិក្ខុសង្ឃ
មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយខាទន័យភោជនីយាហារ ដ៏ត្រូវព្រំសា
ដោយដៃនៃខ្លួន គ្រានៃភិក្ខុសង្ឃហាមយាត់ លុះកំណត់ដឹងថា
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយរួចហើយ ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រ
ហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហាមាត្យនៅក្នុងដែន
មគធៈឈ្មោះសុនិធិនិងវស្សការៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើប
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយព្រះភាសាថា ទាំងឡាយនេះថា

កេសដ្ឋក្ខន្ធកេ អនុមោទនាពហំ

[១២១] យស្មី បទេសេ កប្បេតិ
 វាសំ បណ្ឌិតជាតិយោ
 សីលវន្តេត្ថ កោដេត្វា
 សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិណេ^(១)
 យា តត្ថ ទេវតា អាសុំ
 តាសំ ទក្ខិណាមាទិសេ ។
 តា បូជិតា បូជយន្តិ
 មាទិតា មាទយន្តិ ទំ
 តតោ ទំ អនុកម្មន្តិ
 មាតា បុត្រំ ឪវសំ ។
 ទេវតានុកម្មតោ ចោសោ
 សទា កន្តិ បស្សតិ ។

[១២២] អថខោ ភកវា សុនិធាស្សកាវ មគធម-
 ហាមត្តេ ឥមាហំ តាថាហំ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 បក្កាមំ ។ តេន ខោ បន សមយេន សុនិធាស្សកាវ
 មគធមហាមត្តា ភកវំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធា ហោន្តិ
 យេនជ្ជ សមណោ តោតមោ ទ្វារេន និក្ខមិស្សតិ តំ

១ ១. ព្រហ្មចារិយេ ។

ហេសធិក្ខន្ធកៈ អនុមោទនាគាថា

(១២១) មនុស្ស ជាបណ្ឌិតជាតិ រមែងសម្រេចនូវការ
 នៅក្នុងប្រទេសណាហើយ ក៏តែងឲ្យពួកបុគ្គលអ្នកមានសីល
 ដែលសង្រួមល្អ ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបរិភោគក្នុងលំនៅ
 របស់ខ្លួន ហើយបានទាំងទ្រិសផលទុក្ខិណា ទាន (ឲ្យ
 ចំណែកបុណ្យ) ដល់ពួកទេវតាដែលនៅ ក្នុងប្រទេសនោះ
 (ថែមទៀត) ។ ទេវតាទាំងនោះ តែងបូជាចំពោះមនុស្ស
 ដែលបានបូជាដល់ខ្លួន តែងរាប់អានចំពោះមនុស្សដែលរាប់
 អានដល់ខ្លួន តែងអនុគ្រោះមនុស្សនោះ ដូចជាមាតាអនុគ្រោះ
 បុត្រដែលខ្លួនបីថ្មម ដូចនឹងទ្រង់ឲ្យចំរើនឡើង ។ មនុស្ស
 ដែលទេវតាបានអនុគ្រោះហើយ ក៏តែងឃើញនូវសេចក្តី
 ចំរើនសព្វៗ កាល ។

(១២២) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយ
 ព្រះគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុទ្ធិធៈ
 នឹងវស្សការៈ (ចប់ហើយ) ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។
 សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈ ឈ្មោះសុទ្ធិធៈ នឹងវស្សការៈ
 ដើរតាមព្រះមានព្រះភាគអំពីក្រោយៗ ដោយគិតថា ក្នុងថ្ងៃនេះព្រះ
 សមណគោតមនឹងយាងចេញទៅតាមទ្វារណា ទ្វារនោះនឹងបានឈ្មោះថា

វិទ្យបិដកេ មហាវគ្គោ

កោតមទ្ធារំ នាម កវិស្សតិ យេន តិក្ខន កង្កំ នទី ឧត្ត-
 វិស្សតិ តំ កោតមតត្តំ នាម កវិស្សតិ ។ អថខោ កកវំ
 យេន ទ្វារេន និក្ខមិ តំ កោតមទ្ធារំ នាម អហោសិ ។
 អថខោ កកវំ យេន កង្កំ នទី តេនុបសង្កមិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន កង្កំ នទី ប្លវា ហោតិ សមតិក្ខកា^(១)
 កាកាបេយ្យា ។ មនុស្សា អញ្ញោ នារំ បរិយេសន្តិ
 អញ្ញោ ឧទ្យម្បំ បរិយេសន្តិ អញ្ញោ កុល្លំ ពន្ធន្តិ ឱវា ចារំ
 កន្តកាមា ។ អន្តសា ខោ កកវំ តេ មនុស្សេ អញ្ញោ
 នារំ បរិយេសន្តេ អញ្ញោ ឧទ្យម្បំ បរិយេសន្តេ អញ្ញោ
 កុល្លំ ពន្ធន្តេ ឱវា ចារំ កន្តកាមេ ទិស្វាន សេយ្យ-
 ថាថំ នាម ពលវំ បុរិសោ សម្មិញ្ញំតំ វំ ពាហំ បសា-
 វេយ្យេ បសារំតំ វំ ពាហំ សម្មិញ្ញោយ្យ វិវេមេ កក-
 វំ កង្កាយ នទិយា ឱវិមេ តិវេ^(២) អន្តវហិតោ ចារិមេ
 តិវេ បច្ឆដ្ឋាសិ សទ្ធិំ កិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ កកវំ
 ឯតមត្តំ វិទិត្យា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

១ ១. សមតិក្ខកា ។ ២ ១. ឱវិមេ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

គោតមទ្វារ នឹងឆ្លងស្ទឹងគណ្ណតាមកំពង់ណា កំពង់នោះនឹងបានឈ្មោះថា
 គោតមភិក្ខុ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញតាមទ្វារ
 ណា ទ្វារនោះក៏ឈ្មោះថា គោតមទ្វារ ជាប្រាកដ (ដល់សព្វថ្ងៃ
 នេះ) ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ស្ទឹង
 គណ្ណ ។ ស្ទឹងគណ្ណមានទឹកពេញប្រៀបត្រឹមស្ទឹងនឹងមាត់ច្រាំង ល្មមសត្វ
 វែកក្បាលដឹកបាន ។ មនុស្សពួកខ្លះរកទឹក មនុស្សពួកខ្លះរកផែ មនុស្ស
 ពួកខ្លះចងក្បួន ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយ ទៅកាន់ត្រើយខាង
 នាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញមនុស្សទាំងនោះ គឺមនុស្ស
 ពួកខ្លះកំពុងរកទឹក មនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកផែ មនុស្សពួកខ្លះកំពុងចងក្បួន
 ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយទៅត្រើយខាងនាយ លុះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ឃើញហើយក៏និម្មិតព្រះអង្គបាត់ (មួយរំពេច) អំពីត្រើយខាង
 អាយនៃស្ទឹងគណ្ណ ទៅប្រាកដនៅត្រើយខាងនាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ គួរ-
 នាដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវ
 ដើមដៃដែលលាចេញ ឆាប់រហ័សដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនោះហើយ ទើបបន្តិឡើងនូវទទា-
 តាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

†

ហេសង្កត្តន្តកេ ចតុរិយសច្ចទេសនាភាវា

យេ តវន្តិ អណ្ណាវំ សវំ

សេតុំ កត្វាន វិសដ្ឋ បល្លលានិ

កុល្យំ ហិ ជនោ បពន្ធតំ

តិណ្ណា មេធាវិនោ ជនាតិ ។

[១២៣] អថខោ ភគវា យេន កោដិត្តាមោ តេនុប-
សង្កមំ ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោដិត្តាមេ វិហារតំ ។ តត្រ
ខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ ចតុន្នំ ភិក្ខុវេ អរិយសច្ចានំ
អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ធិយមទ្វានំ សន្ធាវិតំ
សំសវិតំ មមញ្ជេវ តុម្ភាកញ្ច កតមេសំ ចតុន្នំ
ទុក្ខស្ស ភិក្ខុវេ អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា
ឯវមិទំ ធិយមទ្វានំ សន្ធាវិតំ សំសវិតំ មមញ្ជេវ តុម្ភា-
កញ្ច ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស ។ បេ ។ ទុក្ខ-
និរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស ។ បេ ។ ទុក្ខនិរោធតាមិនិយា

ពេសជ្ជកូន្តាៈ ធាតុអរិយសច្ចទេសនាកថា

ពួកជនណា ធ្ងន់ស្មឹងគិតណា ដំដៅឆ្ងាយទូលាយបាន (ពួក
 ជននោះឯង) តែងធ្វើស្តានគឺអរិយមគ្គ មិនឲ្យប៉ះពាល់ទីជាទំនាប
 ទាំងឡាយហើយធ្ងន់បាន សេចក្តីពិតថា ជនធម្មតា (ដែល
 ប្រាថ្នានឹងធ្ងន់ទឹកបន្តិចបន្តួច) តែងចងក្បួន (ទើបធ្ងន់ទៅបាន)
 ឯជនជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គឺព្រះពុទ្ធនឹងសាវករបស់ព្រះ
 ពុទ្ធ លោកបានធ្ងន់រួចស្រឡះហើយ ។

(១២៣) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់កោដិ
 ត្រាម^(១)។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកោដិត្រាមនោះ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកោដិត្រាមនោះមក
 ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតភិក្ខុ អ្នកទាំងឡាយក្តីអន្ទោល
 ទៅនឹងត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយយ៉ាងនេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនឹង
 មិនបានចាក់ធ្លុះនូវអរិយសច្ចទាំង៤ អរិយសច្ចទាំង៤ ដូចម្តេចខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតនឹងអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវ
 ឆ្ងាយនេះដូច្នោះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវទុក្ខអរិយសច្ច
 នូវទុក្ខសមុទេយអរិយសច្ច ។ បេ ។ នូវទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ។ បេ ។ តថាគត

១ ក្នុងគតិយសារត្ថទីបទដីកាតតិយសមន្ត ពន្យល់សេចក្តីថា កោដិត្រាមនោះនៅត្រង់កន្លែង
 កំពូលប្រាសាទនៃស្តេចមហាធាន្យដែលលិចចុះទៅក្នុងផែនដី (មើលមង្គលត្ថទីបទដីកាតតិយ-
 នាថា សំបូរកថា) ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស^(១) អនុពោធា អប្បដិវេតា
 ឯវមិទំ ធិយមទ្ធានំ សទ្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ជាវ តុម្ហា-
 កញ្ច តយិទំ ភិក្ខុវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធិំ បដិវិទ្ធិំ
 ទុក្ខសមុទយោ^(២) អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធិំ បដិវិទ្ធិំ ទុក្ខ-
 និរោធា^(៣) អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធិំ បដិវិទ្ធិំ ទុក្ខនិរោធ--
 តាមិដិ បដិបទា អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធិំ បដិវិទ្ធិំ ឧច្ឆន្ទា
 កវតណ្ណា វិណា កវនេត្តិ នត្តនានិ បុនព្ពវោតិ ។

[១២៤] ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ
 យថាក្ខតំ អនុស្សតា
 សំសិតំ ធិយមទ្ធានំ
 តាសុ តាស្សវ ជាតិសុ ។
 តានិ ឯតានិ ទិដ្ឋានិ
 កវនេត្តិ សម្មហតា
 ឧច្ឆន្នំ មូលំ ទុក្ខស្ស
 នត្តនានិ បុនព្ពវោតិ ។

១ ឧ. ទុក្ខនិរោធាមិនិបដិបទាអរិយសច្ចស្ស ។ ២-៣ សព្វន្ត ទុក្ខសមុទយន្តិច ទុក្ខនិ-
 រោធន្តិច លិវិយន្តិ ។

វិសយបំណិក មហាវគ្គ

នឹងអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅត្រាច់រណ្តាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នោះ ព្រោះ
 មិនបានត្រាស់ដឹងនឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវទុក្ខនិរោធតាមនីបដិបទាអរិយសច្ច
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខអរិយសច្ចនោះ គឺថាគតនឹងអ្នកទាំងឡាយបាន
 ត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខសមុទយអរិយសច្ចនោះ គឺថាគតនឹងអ្នក
 ទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធតាមនីបដិបទា
 អរិយសច្ចនោះគឺថាគតនឹងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹងបានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធតាម
 នីបដិបទាអរិយសច្ចនោះ គឺថាគតនឹងអ្នកទាំងឡាយបានត្រាស់ដឹង បាន
 ចាក់ធ្លុះហើយ កវតណ្ណា គឺថាគតនឹងអ្នកទាំងឡាយដកឡើងហើយ ខ្សែគឺ
 តណ្ហាសម្រាប់ដឹកនាំទៅក្នុងភពកំអស់ហើយ ឥឡូវនេះគ្មានភពថ្មីទៀតទេ ។

(១២២) ការអន្ទោលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជាតិទាំងឡាយ
 នោះ ។ ឯង ព្រោះមិនបានឃើញនូវអរិយសច្ចទាំង៤ជាធម៌
 ពិត ។ អរិយសច្ចទាំង៤នេះឯង គឺថាគតនឹងអ្នកទាំងឡាយបាន
 ឃើញហើយ តណ្ហាជាអ្នកដឹកនាំទៅកាន់ភព គឺថាគតនឹងអ្នក
 ទាំងឡាយគាស់រំលើងហើយ ឫសនៃសេចក្តីទុក្ខ ក៏គឺថាគត
 នឹងអ្នករាល់គ្នាផ្តាច់ចោលហើយ ឥឡូវនេះគ្មានភពថ្មីទៀតទេ ។

ពេសដ្ឋក្ខត្តកេ អម្ពចាលីគណិការត្ថ

(១២៥) អស្សោសិ ខោ អម្ពចាលី គណិកា
 កកវា កិរ កោដិត្តាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ អម្ព-
 ចាលី គណិកា កទ្រានិ កទ្រានិ យានានិ យោជាបេ-
 ត្វា កទ្រិ កទ្រិ យានំ អភិរូហិត្វា កទ្រេហំ កទ្រេហំ
 យានេហិ វេសាលីយា និយ្យាសិ កកវន្តំ ទស្សនាយ
 យាវតិកា យានស្ស ភូមិ យានេន កទ្រា យាបា បច្ឆោ-
 រេហិត្វា បត្តិកា វ យេន កកវា តេនុបស្កមំ ឧប-
 ស្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្ធិ ខោ អម្ពចាលី គណិកំ កកវា ធម្មិយា កថាយ
 សន្តស្សសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។
 អថខោ អម្ពចាលី គណិកា កកវតា ធម្មិយា កថា-
 យ សន្តស្សតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំ-
 សិតា កកវន្តំ ឯកទរោច អធិវាសេតុ មេ កន្តេ កក-
 វា ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃោតិ ។ អធិវា-
 សេសិ កកវា តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ អម្ពចាលី
 គណិកា កកវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា

ពេសន្តិច្ឆន្ទៈ ឱវាទនាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស

(១២៥) នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកកាន់កោដិគ្រាម ។ លំដាប់នោះឯង នាងអម្ព-
 បាលីជាស្រីផ្កាមាសបានប្រើគេឲ្យទឹមយានដីថ្លៃថ្នាំហើយ ក៏ឡើងជិះយាន
 ដីថ្លៃថ្នាំចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយយានដីថ្លៃថ្នាំទាំងអម្បាលនោះ
 ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីមួយ រួចចុះអំពី
 យានដើរទៅដោយជើងទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កា-
 មាស ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ (នោះ) ឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់
 យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរដោយធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ នាង
 អម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម
 ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថាហើយ ទើប
 ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីធានក្នុងថ្ងៃស្អុក មួយអន្លើដោយ
 ភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទទួលនិមន្តដោយតុណ្ណិភាព ។
 គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល
 និមន្តហើយ ទើបក្រែកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

កក្កដំ អក្កវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា បក្កាមំ ។
 អស្សោសុំ ខោ វេសាលីកា លីច្ឆវី កក្កវា កិវ កោ-
 ដិត្តាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ វេសាលីកា លីច្ឆវី
 កទ្រានិ កទ្រានិ យាទានិ យោជាបេត្វា កទ្រិ កទ្រិ យា-
 ទំ អក្កវាត្វា កទ្រិហិ កទ្រិហិ យានេហិ វេសាលីយា
 ទិយ្យសុំ^(១) កក្កដំ ទស្សនាយ ។ អប្បេកក្ខេ លីច្ឆវី
 ទីលា ហោន្តិ ទីលវណ្ណា ទីលវត្តា ទីលាលង្ការា អប្បេ-
 កក្ខេ លីច្ឆវី បីតា ហោន្តិ បីតវណ្ណា បីតវត្តា បីតា-
 លង្ការា អប្បេកក្ខេ លីច្ឆវី លោហិតកា ហោន្តិ លោ-
 ហិតកវណ្ណា លោហិតកវត្តា លោហិតកាលង្ការា
 អប្បេកក្ខេ លីច្ឆវី ឱទាតា ហោន្តិ ឱទាតវណ្ណា ឱទា-
 តវត្តា ឱទាតាលង្ការា ។ អថខោ អម្ពទាលី កណិកា
 ទហារទំ ទហារទំ លីច្ឆវីទំ ឡិសាយ ឡិសំ យុកេន យុកំ
 ចក្កេន ចក្កំ អក្កេន អក្កំ បដិវត្តេសិ^(២) ។ អថខោ
 តេ លីច្ឆវី អម្ពទាលី កណិកំ ឯតទរោច្ចំ កិស្ស ជេ

១ ឧ. ទិយ្យសុំ ។ ២ ឧ. បដិវត្តេសិ ។

វិទយបំណិក មហាវគ្គ

ប្រទេស្យណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆរីក្រុងវេសាលីបាន
 ព្រមណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់កោដិគ្រាម ។
 ពួកស្តេចលិច្ឆរីក្រុងវេសាលីក៏ឲ្យពួកសារថីទឹមយានដីថ្មថ្នាំ ហើយឡើង
 គង់យានដីថ្មថ្នាំចេញអំពីក្រុងវេសាលីទៅដោយយានដីថ្មថ្នាំទាំងអម្បាល
 នោះ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ស្តេចលិច្ឆរីពួកខ្លះលាបពណ៌ខៀវ
 មានសម្បុរខៀវ(១) ទ្រង់ព្រះពស្ត្រខៀវ(២) មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ខៀវ(៣)
 ស្តេចលិច្ឆរីពួកខ្លះលាបពណ៌លឿង មានសម្បុរលឿង ទ្រង់ព្រះ
 ពស្ត្រលឿង មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏លឿង ស្តេចលិច្ឆរីពួកខ្លះលាប
 ពណ៌ក្រហម មានសម្បុរក្រហម ទ្រង់ព្រះពស្ត្រក្រហម មានគ្រឿង
 តែងខ្លួនក៏ក្រហម ស្តេចលិច្ឆរីពួកខ្លះលាបពណ៌ស មានសម្បុរស ទ្រង់
 ព្រះពស្ត្រស មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ស ។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលី
 ជាស្រីផ្កាមាសប្រដល់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះ
 កង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លៅដោយភ្លៅ (នៃយាន) របស់ពួកស្តេចលិច្ឆរី
 កំឡោះៗ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆរីទាំងនោះនិយាយនឹងនាងអម្ពបាលី
 ជាស្រីផ្កាមាសថា ម្ចាស់មេ អម្ពបាលី ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងមក

១-២-៣ ក្នុងភិក្ខុសម្បវទ្ធិបដិកាភិក្ខុសម្បវទ្ធិសុម្បិវាជិប-១៥-សេ-ដឹងជំនួញ
 ក៏សឹងប្រដាប់ដោយមាសនឹងកែវមានសម្បុរខៀវទាំងអស់ ទាំងលឿង-ក្រហម-ស ក៏ដូចគ្នា ។

បេសន្តិក្ខន្ធកេ វេសាលីកលីច្ឆវីក្ក

អម្ពតាលី អម្ពតកំ ធម្មារាជំ ធម្មារាជំ លីច្ឆវីជំ ឆ្លៀសា-
 យ ឆ្លៀសំ យុគេន យុគំ ចក្កេន ចក្កំ អក្កេន អក្កំ
 បដិវត្តសីតិ ។ តថា ហិ បន មយា អយ្យបុត្តា ស្វា-
 តនាយ តុទ្ធប្បមុខោ កិក្ខុសង្ខេបោ និមន្តិតោតិ ។ ទេហិ
 ជេ អម្ពតាលី អម្ពតកំ ឯតំ កតំ សតសហស្សេនាតិ ។
 សចេបិ មេ អយ្យបុត្តា វេសាលី សាហារំ ទន្លេយ្យាដ
 នេវ ទដ្ឋាហំ តំ កត្តន្តំ ។ អថខោ តេ លីច្ឆវី អង្គ-
 លី^(១) ចោថេសុំ បរាជិតម្ហ^(២) វត កោ អម្ពកាយ
 បរាជិតម្ហ^(៣) វត កោ អម្ពកាយាតិ ។ អថខោ តេ
 លីច្ឆវី យេន កកវា តេនុបសង្កមីសុ ។ អទ្ធសា ខោ
 កកវា តេ លីច្ឆវី ទ្វរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន កិក្ខុ
 អាមន្តេសិ យេហិ កិក្ខុវេ កិក្ខុហិ ទេវា តាវត្តិសា
 អទិដ្ឋបុត្តា ឱលោកេថ កិក្ខុវេ លីច្ឆវិបរិសំ អបលោកេថ

១ ឱ. អង្គលី ។ ២.៣ ជិតម្ហ ។

ពេសន្តិក្ខន្ធកៈ និទានស្តេចលិច្ឆវិក្កតក្រុងវេសាលី

ប្រដល់ចន្ទាលដោយចន្ទាល បំប៉ះនឹមដោយនឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់
 បំប៉ះភ្លៅដោយភ្លៅ (នៃយាន) របស់យើងជាស្តេចលិច្ឆវិក្កតក្រុង ។ ។
 នាងអម្ពបាលីតបថា បតីត្រអយ្យបុត្ត^(១)ទាំងឡាយ ព្រោះថា ខ្ញុំបាន
 និមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដើម្បីនឹងឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ស្តេច
 លិច្ឆវិក្កតទាំងអម្បាលនោះមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់មេអម្ពបាលី ចូរនាងឲ្យ
 កត្តនេះមកយើងចុះ (យើងនឹងឲ្យដំឡែនាង) ចំនួន ១ វៃសនកហាបណៈ ។
 នាងអម្ពបាលីតបថា បតីត្រអយ្យបុត្ត ទុកជាព្រះអង្គប្រទានក្រុងវេសាលី
 ព្រមទាំងស្នូយសារអាករដែលមាននៅក្នុងជនបទមកខ្ញុំ ខ្ញុំក៏មិនព្រមថ្វាយ
 កត្តនោះឡើយ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវិក្កតទាំងនោះទះមាមព្រះហស្តហើយ
 ពោលថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្ចាស់
 គ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេច
 លិច្ឆវិក្កតទាំងនោះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទេតឃើញស្តេចលិច្ឆវិក្កតទាំងនោះកំពុងយាងមកអំពី
 ចម្ងាយ លុះឃើញហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុណា ដែលមិនធ្លាប់ឃើញទេវតា ក្នុងស្ថានភាវក្តីនិរុទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវិក្កតចុះ អ្នកទាំងឡាយ

១ អយ្យបុត្ត គឺព្រះអង្គម្ចាស់ ។

វិទយចំណិកេ មហាវណ្ណោ

ភិក្ខុវេ លីច្ឆវិបវិសំ ឧបសំហារេ ភិក្ខុវេ លីច្ឆវិបវិសំ
 តាវត្តិសបវិសន្តំ ។ អថខោ តេ លីច្ឆវី យាវតិកា យានស្ស
 ភូមិ យានេន កន្ធោ យាជា បច្ឆោរោហិត្វា បត្តិកា ។
 យេន កកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធ
 ខោ តេ លីច្ឆវី កកវា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្ស្រិសិ
 សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ
 តេ លីច្ឆលី កកវតា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្ស្រិតា
 សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា កកវន្តំ ឯតទរោ-
 ចំ អធិវាសេតុ នោ កន្តេ កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សន្និ
 ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវត្តោមិ លីច្ឆវី ស្វាតនាយ អម្ព-
 ចាលិយា កណិកាយ កត្តនិ ។ អថខោ តេ លីច្ឆវី
 អន្តលី ចោថេសុ បរាជិតម្ព^(១) វត កោ អម្ពកាយ
 បរាជិតម្ព^(២) វត កោ អម្ពកាយាតិ ។ អថខោ តេ
 លីច្ឆវី កកវតោ ភាសិតំ អភិវន្តិត្វា អនុហោទិត្វា

១-២ ជីវម្ព ។

វិទយបំណក មហាវគ្គ

ចូរមើលមើលពួកលិច្ឆិបរិសទ្យរឿយៗ ចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយចូរប្រៀបធៀបពួកលិច្ឆិបរិសទ្យ ទៅនឹងពួកទេវតាក្នុងជាន់តារា-
 ភ័ន្តិវិម្ពលចុះ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆិបរិសទ្យនោះក៏ដាក់យានទុកក្នុងទី
 មួយ ហើយចុះអំពីយានដើរទៅដោយជើងទទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួច
 អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ពួកស្តេចលិច្ឆិ
 ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរនោះឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីក-
 រាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មិកថា ។ ឯស្តេចលិច្ឆិបរិសទ្យនោះ ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ
 ដោយធម្មិកថាហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តពួកខ្ញុំ
 ព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់លិច្ឆិបរិសទ្យ
 ទាំងឡាយ តថាគតបានទទួលកត្តរបស់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសក្នុងថ្ងៃ
 ស្អែករួចទៅហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆិបរិសទ្យនោះទះម្រាមព្រះហស្ត
 ហើយពោលថា ម្ចាស់គ្នាយើងដ៏ចម្រើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្ចាស់
 គ្នាយើងដ៏ចម្រើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេច
 លិច្ឆិបរិសទ្យនោះត្រេកអររីករាយ តាមភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ

បាសន្តិក្ខន្ធពេសាលិកលិច្ឆវិវត្ត

ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា
 បក្កិមីសុ ។ អថខោ កកវា កោដិត្តាមេ យថា-
 កវន្តំ វិហរិត្វា យេន នាទិកា(១) តេនុបសង្កមិ ។
 តត្រ សុទំ កកវា នាទិកេ(២) វិហរិតិ កិញ្ញការ-
 សថេ ។ អថខោ អម្ពចាលី កណិកា តស្សុ រត្តិយា
 អច្ចយេន សកេ អារាមេ បណីតំ ខាទនីយំ កោ-
 ជនីយំ បដិយានាបេត្វា កកវតោ កាលំ អារោ-
 ចាបេសិ កាលោ កន្លេ និដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។ អថខោ
 កកវា បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្វា បត្តបិវាមាយ
 យេន អម្ពចាលីយា កណិកាយ បរិវេសនា តេនុបសង្ក-
 មិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិ កិក្ខុ-
 សង្ឃេន ។ អថខោ អម្ពចាលី កណិកា ពុទ្ធប្បមុទំ
 កិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន កោជនីយេន
 សហត្តា សន្តប្បេត្វា សម្បវាវេត្វា កកវន្តំ កុត្តារី ឌីនិត-
 បត្តចាលី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធា ខោ
 អម្ពចាលី កណិកា កកវន្តំ ឯតទរោច ឥហាហំ កន្លេ

១.២ ឧ. ញាតិក ញាតិកេ ។

រោសដ្ឋក្ខន្ធកៈ និទានស្តេចលីច្ឆវិក្កុនក្រុងវេសាលី

ត្រាកោកកាសនៈក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទេស្យណ ហើយ
 ចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងកោដិគ្រាមគួរតាម
 ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយយាងទៅកាន់នាទិកាប្រទេស ។ ព្រះអង្គទ្រង់គង់
 នៅក្នុងរោងឥដ្ឋក្នុងនាទិកាប្រទេសនោះឯង ។ លុះព្រលឹមឡើង នាងអម្ព-
 បាលីជាស្រីផ្កាមាសក៏តាក់តែងខាទន័យភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ក្នុង
 អាមាម(ផ្ទះ)របស់ខ្លួន ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា ពេលគួរហើយព្រះអង្គ កត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចំរើអំពីព្រលឹម
 យាងតម្រង់ទៅកាន់ទីអង្គរាស (ចង្កាន់) របស់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស
 លុះយាងទៅដល់ហើយទើបគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយព្រមទាំង
 ក៏កុសង្ស ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គរាសថ្វាយខាទន័យ
 ភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះ
 ព្រះក៏កុសង្សមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្កែតស្តាប់ស្តាប់ ត្រាតែព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយស្រេចហើយ លែងលូកព្រះហស្ថ
 ទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើប (នាង) អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ កាលបើនាង
 អម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យ
 នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវ

វិទយបំជិកេ មហាវគ្គោ

អម្ពចាលីវំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស កិក្ខុសង្ឃស្ស ធម្មតិ ។
 បដិគ្គហេសិ កកវា អាវាមំ ។ អថខោ កកវា អម្ពចាលី
 កណ៌កំ ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សត្វា សមាទបេត្វា
 សមុត្តេជេត្វា សម្មហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន មហា-
 វំ តេនុបសង្កមំ ។ តត្រ សុទំ កកវា វេសាលីយំ
 វិហរតិ មហាវនេ ក្រជាតារសាលាយំ ។

លិច្ឆវិកាណាវំ និដ្ឋិតំ ។

[១២៦] តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញតា
 អភិញ្ញតា លីច្ឆវី សន្តាតារ សន្និសីដ្ឋា សន្និបតិតា
 អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ
 កាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ។ តេន ខោ បន

វិធីបំផុត មហាវត្ត

អម្ពបាលីវននេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវអារាម (នោះ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យ
ត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាករោសនៈយាង
ទៅកាន់ព្រមហារវន ។ បានពូថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុង
កូដាតារសាលានាមហារវន ជិតក្រុងវេសាលីនោះឯង ។

ចប់ វិវះពោលអំពីស្តេចលិច្ឆរី ។

(១២៦) សម័យនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆរីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បី-
ល្បាញក្រៃលែងអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវហើយពោល
សរសើរគុណព្រះពុទ្ធ^(១) ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌^(២) ពោលសរសើរ
គុណព្រះសង្ឃ^(៣) ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ សម័យនោះ សីហសេនាបតិ

១ ក្នុងដំណាច់សៀវភៅថា ពោលសរសើរពុទ្ធគុណដោយចរិយា ៣ គឺញាតត្ថចរិយា ១
លោកត្ថចរិយា ១ ពុទ្ធគត្ថចរិយា ១ ។ ២ ពោលសរសើរធម្មគុណដោយចំណែកនិកាយ ៥
បំផុត ៣ នវង្គសត្តសាសន៍ ៩ ធម្មកូន្ត ៧.០០០ ។ ៣ ពោលសរសើរសង្ឃគុណដោយអំណាច
បញ្ជាថា វាទិយរាជ មហាភ្នំស្រីរាជ បុក្កស យសកុលបុត្ត សោណសេដ្ឋិបុត្ត រដ្ឋបាលកុលបុត្ត
(លោកទាំងអម្បាលនេះជាដើម) ស្តាប់ធម៌ហើយបាននូវសទ្ធា លះស្ងៀមត្រងត្រងសម្បត្តិ លះទី
សេនាបតិ ទីដាសេដ្ឋិ ទីដាតាយឃ្លាំង ចេញបួសក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ។

ហេសត្តក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវគ្គម្ហី អភិរិយវាទកថា

សមយេន សីហោ សេនាបតិ និកណ្ណាស្សវកោ តស្សំ
 បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថទោ សីហាស្ស សេ-
 នាបតិស្ស ឯតទហោសំ និស្សំសយំ ទោ សេ កកវា
 អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា កវិស្សតិ តថា ហិមេ អភិញ្ញាតា
 អភិញ្ញាតា វិច្ឆិវី សន្តាតាវេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា
 អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណំ កាសន្តិ ជម្មស្ស វណំ
 កាសន្តិ សង្ឃស្ស វណំ កាសន្តិ យន្តនាហំ តំ កកវន្តិ
 ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តំ ។
 អថទោ សីហោ សេនាបតិ យេន និកណ្ណោ នាជបុត្តោ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា និកណ្ណំ នាជបុត្តំ អភិវាទេត្តា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ទោ សីហោ សេ-
 នាបតិ និកណ្ណំ នាជបុត្តំ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ កន្តេ
 សមណំ តោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិត្តន្តំ ។ កី បន
 ត្វំ សីហា កិរិយវាទោ សមាទោ អកិរិយវាទំ សមណំ
 តោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ សមណោ ហិ
 សីហា តោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ជម្មំ ទេសេតិ

ពេលដ្ឋត្ថុត្ថុ: និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីអភិវិយាវ

ជាសារកន្ត្រៃក្នុងក្រុងអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសុទ្ធនោះដែរ ។ ទើបសីហសេនាបតិគ្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធជ្រាបដក់សង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកសេចក្តីច្នៃទាំងនេះដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែងអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនបើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញចូលទៅ ដើម្បីឃើញព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ (លងមើល) ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតិចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលនិគណ្ឌនាដបុត្តនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សម្តែងនិគណ្ឌនាដបុត្តហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងនិគណ្ឌនាដបុត្តថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅឃើញព្រះសមណគោតម(ម្តងមើល) ។ និគណ្ឌនាដបុត្តពោលថា នែអ្នកសីហ: អ្នកឯងជាអ្នកនិយាយចំពោះកិច្ចការថា ត្រូវធ្វើ នឹងចូលទៅមើលសមណគោតមជាអ្នកពោល ពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើដូចម្តេចបាន ម្ចាស់អ្នកសីហ: ព្រោះសមណគោតមជាអ្នកពោល ពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ នឹង

វិសយចំណី មហាវិញ្ញា

តេន ច សារកេ វិនេត៌តិ ។ អថខោ សីហស្ស សេនាប-
តិស្សយោ អហោសិ កមិកាកិស ផ្លាហេ កកវន្តំ ទស្សនា-
យ សោ បដិប្បស្សម្ហិ ។ ធុតិយម្ហិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្ហិ
ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លំច្ឆវី សន្តាតាវេ សន្និសីដ្ឋា
សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ
ធម្មស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ។ តតិ-
យម្ហិ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ
និស្សំសយំ ខោ សោ កកវំ អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា
កវិស្សតិ តថា ហិមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លំច្ឆវី
សន្តាតាវេ សន្និសីដ្ឋា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន
ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ សង្ឃស្ស
វណ្ណំ កាសន្តិ កី ហិ មេ កវិស្សន្តិ និកណ្ណា អបលោកិ-
តា វំ អនបលោកិតា វំ យន្តនាហំ អនបលោកិតា
វំ និកណ្ណោ តំ កកវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសន្តមេយ្យំ អហន្តំ
សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ បញ្ចហិ
របសតេហិ ធិវំ ធិវស្ស វេសាលិយា និយ្យាសិ កកវន្តំ
ទស្សនាយ យាវតិកា យានស្ស ក្ខមិ យានេន កន្ធា

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើនោះ
 ដែរ ។ ឯការរៀបចំដំណើររបស់សីហសេនាបតិដើម្បីនឹងទៅឃើញព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ (នុ៎ះ) ក៏អាក់ខានទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆរីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ
 ល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយ
 ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរ
 គុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង ។ បេ ។
 អស់វារៈជាគំរប់បីដងផង ។ ឯសីហសេនាបតិក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងវារៈជា
 គំរប់បីដងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ប្រាកដឥតសង្ស័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះហើយបានជាពួកស្តេចលិច្ឆរី
 ទាំងនេះដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោង
 សម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរ
 គុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន
 និត្តណ្តាំនឹង(នេះ)ទោះអញលាក់ក្តី មិនលាក់ក្តី នឹងធ្វើអ្វីអញ បើដូច្នោះអាត្មា
 អញមិនបាច់លានិត្តណ្តាំនឹង(នេះ)ទេ គួរតែចូលទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះតែម្តង ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតិ
 ចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយរថ១០ក្នុងវេលាថ្ងៃ ដើម្បីនឹងឃើញព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីសមគួរ ទើបចុះអំពីយានដើរទៅ

ពេសដ្ឋក្នុងពេ សីហសេតបតិវត្តិ អភិរិយវាវរាថា

យាណ បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភកវា តេនុប-
ស្គម៌ ឧបស្គម៌ត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និស័-
ទិ ។ ឯកមន្តំ និស័ន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភកវន្តំ
ឯកមន្តំ សុតម្ពតំ កន្តេ អភិរិយវាទោ សមណោ
តោតមោ អភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតិ យេ តេ កន្តេ ឯវាហំសុ អភិរិយវាទោ សម-
ណោ តោតមោ អភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
សាវកេ វិនេតិ តេ កន្តេ ភកវតោ វត្តវាទិណោ
ន ច ភកវន្តំ អក្ខតេន អញ្ជាចិត្តន្តំ ធម្មស្ស ច អនុធម្មំ
ព្យាករោតិ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ
ការយ្ហដ្ឋានំ អាគច្ឆតិ អនុញ្ជាត្តកាមា ហិ មយំ កន្តេ
ភកវន្តំ ។

ពេសន្តិក្ខន្ធកៈ និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីអភិរិយាវ

ដោយដើងទទេ ចូលតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរៗ
 លុះសីហសេនាបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ព្រះសមណ
 គោតមជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា
 មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថា
 មិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំងឡាយតែងពោលយ៉ាង
 នេះថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែង
 ធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពោល
 ពាក្យយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេទាំង
 នោះពោលត្រង់តាមពាក្យរបស់ព្រះអង្គ មិនមែនពោលបង្គាប់ព្រះអង្គ
 ដោយពាក្យមិនពិតទេឬ ដ្បិតព្រះអង្គតែងពោលជាកំច្បាស់នូវធម៌សមគួរ
 ដល់ធម៌ ប្រសិនបើមានសហធម្មិកណាមួយបាននិយាយត្រូវតាមព្រះពុទ្ធ-
 ដីកាដែលព្រះអង្គបានពោល (នោះ) ក៏មិនបានដល់នូវហេតុដំណេះដំនៀល
 ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាយើង
 ខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ពោលបង្គាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១២៧] អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ អភិរិយវំទោ សមណោ តោតមោ អភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ ភិរិយវំទោ សមណោ តោតមោ ភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ ឡច្ឆេទវំទោ សមណោ តោតមោ ឡច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ ជេតុច្ឆី សមណោ តោតមោ ជេតុច្ឆីតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ វេនយំកោ សមណោ តោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

(១២៧) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង
 គួរឱ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោល
 ពាក្យយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ
 ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេ
 ថានោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនង គួរឱ្យអ្នកផងថា
 ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការ
 សំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើ
 នោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរ
 ឱ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យ
 កាត់ផ្តាច់ផ្តល់ទេតី សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តល់ ទាំងទូន្មានសាវក
 ទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តល់នោះដែរ ដែលថានោះត្រូវ
 ហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យអ្នកផងថាចំពោះ
 តថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកខ្ចើមរអើម សំដែងធម៌ ដើម្បីខ្ចើម
 រអើម ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា គួរខ្ចើមរអើមនោះដែរ
 ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យ
 អ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញទេតី
 សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា

ពេសដ្ឋក្នុងពេ សីហសេនាបតិវគ្គម្ហូ អភិវិយវាទិកថា

វិនៃតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ តោតមោ
តបស្សីតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនៃតីតិ ។
អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
វទិមាដោ វទេយ្យ អបកត្តោ សមណោ តោតមោ អប-
កត្តតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនៃតីតិ ។
អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
វទិមាដោ វទេយ្យ អស្សត្តោ សមណោ តោតមោ
អស្សសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនៃតីតិ ។
តោតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វទិមាដោ វទេយ្យ អភិវិយវាទោ សមណោ
តោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនៃតីតិ ។ អហត្ថិ សីហ អភិវិយំ វទាមិ កាយទុច្ច-
រិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ
ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អភិវិយំ វទាមិ អយំ
ទោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា

បាសន្តិក្ខន្ធកៈ និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីវិវាទៈមានអភិរិយាវិទជាដើម

ត្រូវចម្លែងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មាន
ហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះគថាគតថា ព្រះសមណគោតមជា
អ្នកដុតកំដៅទេតើ សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ
ដោយពាក្យថាត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាល
សីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះគថាគតថា ព្រះសមណ
គោតមជាមនុស្សឥតកំណើត សំដែងធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំង
ទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យមិនមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថា
នោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះ
គថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុក
បំរុង ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ
ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា
ចំពោះគថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ
សំដែងធម៌ហាមថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា
មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ម្នាលសីហៈ
ដ្បិតគថាគតពោលថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយទុច្ចរិត រឺចិត្តទុច្ចរិត
មនោទុច្ចរិត នឹងពោលយាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែអកុសល-
ធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យ

វិទយបំណិព មហាវគ្គ

វិទមាណោ វិទេយ្យ អភិរិយវំនោ សមណោ តោតមោ
អភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ ភិរិយវំនោ សមណោ តោត-
មោ ភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតី-
តិ ។ អហត្ថំ សីហ ភិរិយំ វិទាមិ កាយសុចរិតស្ស
វចីសុចរិតស្ស មនោសុចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ កុស-
លានំ ធម្មានំ ភិរិយំ វិទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយា-
យោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ
ភិរិយវំនោ សមណោ តោតមោ ភិរិយាយ ធម្មំ ទេសេ-
តិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ
បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិទមាណោ
វិទេយ្យ ឧច្ឆេទវំនោ សមណោ តោតមោ ឧច្ឆេទាយ
ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហត្ថំ
សីហ ឧច្ឆេទំ វិទាមិ វាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស
អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ ឧច្ឆេទំ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

អ្នកផងថាចំពោះគម្ពីរគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលយាត់
 ភិក្ខុការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំង
 ឡាយដោយពាក្យថាមិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។
 ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះគម្ពីរគតថា ព្រះសមណ
 គោតមជាអ្នកពោលថាត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថាត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវ័ក
 ទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតគម្ពីរគតពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែ
 កាយសុចរិត វច្ចសុចរិត មនោសុចរិត នឹងពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែ
 កុសលធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯង
 ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះគម្ពីរគតថា ព្រះសមណគោតម
 ជាអ្នកពោលថាត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថាត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយ
 ដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ
 ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យ
 កាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយ
 ដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលសីហៈ ដ្បិតគម្ពីរគតពោលថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលរាគៈ ទោសៈ មោហៈ
 នឹងពោលថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះ ចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏ក្រក់

ពេសន្តិក្កន្តកេ សីហសេតាបតិវត្ថុម្ហិ អភិរិយវាទិកថា

វេទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វេទមាណោ វេទេយ្យ ឧច្ឆេទវាណោ សមណោ កោត-
មោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វេទមាណោ វេទេយ្យ ជេតុច្ឆិ សមណោ កោតមោ
ជេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
អហត្ថា សីហ ជេតុច្ឆាមិ កាយទុច្ឆរិតេន វេទទុច្ឆរិតេន
មណេទុច្ឆរិតេន អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ
ធម្មានំ សម្មាបត្តិយា ជេតុច្ឆាមិ^(១) អយំ ខោ សីហ
បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វេទមាណោ
វេទេយ្យ ជេតុច្ឆិ សមណោ កោតមោ ជេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ
ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ
ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
វេទមាណោ វេទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ កោតមោ
វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតី-
តិ ។ អហត្ថា សីហ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ វាគស្ស

១ ឧ. ជេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេមិ ។

ភេសជ្ជៈព្រះធម៌: ឱវាសនាសីហសេនាបតី ពោលអំពីវិទ្យាមានអភិរិយវិទ្យាជាដើម

ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហ: ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា
 ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល
 សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយដោយពាក្យថា
 ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហ: ទំនង
 ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្លើម
 រអើម សំដែងធម៌ដើម្បីការខ្លើមរអើម ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយដោយ
 ពាក្យថាត្រូវខ្លើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលសីហ: ព្រោះតថាគតខ្លើមចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វច្ចិទុច្ចរិត មនោ-
 ទុច្ចរិត នឹងខ្លើមចំពោះសេចក្តីប្រកបចិត្ត ផ្នែកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ដ៏
 អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហ: ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នក
 ផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្លើមរអើម សំដែង
 ធម៌ដើម្បីការខ្លើមរអើម ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយដោយការខ្លើមរអើម
 នោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហ: ទំនងដែល
 គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ
 សំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវ
 បំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 សីហ: ព្រោះតថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិដែលបំផ្លាញបង្កនូវរាគៈ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

នោសស្ស មោហស្ស អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ អយំ
 ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាទោ វទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ កោតមោ
 វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ ។
 កតមោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាទោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ កោតមោ
 តបស្សីតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ ។
 តបដិយាហំ សីហា ចាបកោ អកុសលេ ធម្ម វទាមិ
 កាយទុច្ចរិតំ វចទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ យេស្ស ខោ
 សីហា តបដិយោ ចាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា
 ឧច្ចិទ្ធម្មលា តាលាវត្តកតា អនការំ កតា អាយតិ
 អនុប្បាទធម្មា តមហំ តបស្សីតិ វទាមិ តថាភតស្ស ខោ
 សីហា តបដិយោ ចាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ទោសៈ មោហៈ នឹងសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិបំផ្លាញបង្កនូវអកុសល-
ធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យ
អ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែង
ធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាត្រូវបំផ្លាញ
នោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែល
គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ
សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវ
ដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ
ព្រោះតថាគតពោលថា កាយទុច្ចរិត វច្ចិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត ជាទីតាំងនៃ
សេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ ម្នាលសីហ អកុសលធម៌ដ៏
អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) បើអ្នក
ណាបានលះស្រឡះហើបេ បានផ្តាច់ផ្តិលចូសគល់អស់ហើយ បានធ្វើ
វត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោតដែលគេក្រែបលតាស់
រលីងឲ្យរលីងដុសតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅ
ទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថា-
គតហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ ម្នាលសីហៈ អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំង
ឡាយដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) តថាគតឯងបានលះ

ឃោសន្តិក្ខន្ធកេ សីហសេតាបតិវគ្គម្ហិ អភិវិយាវាទិកថា

ឧច្ឆិទ្ធម្មលា តាលាវត្ថុកតា អនការី កតា អាយតី
 អនុប្បាទធម្មា អយំ ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ
 តោតមោ តបស្សីតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
 វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ អបកញ្ចោ សម-
 ណោ តោតមោ អបកញ្ចតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
 សាវកេ វិនេតីតិ ។ យស្ស ខោ សីហា អាយតី កត្ត-
 សេយ្យ បុណ្ណវាភិនិត្តិ បហំនា ឧច្ឆិទ្ធម្មលា តាលា-
 វត្ថុកតា អនការី កតា អាយតី អនុប្បាទធម្មា តមហំ
 អបកញ្ចោតិ វទាមិ តថាភតស្ស ខោ សីហា អាយតី

ពេសដ្ឋត្ថូក្កៈ និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីវាទមានអភិវិយវាទដើម

ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលបូសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់
កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេក្រែកបែល គាស់រំលើងឲ្យ
លែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ
ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខហើយ ម្ចាស់សីហៈ ទំនងនេះឯង
ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម
ជាអ្នកដុតកំដៅ សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ
ដោយពាក្យថាត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។
ម្ចាស់សីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណ
គោតម ជាអ្នកឥតកំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំង
ទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែល
គេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះកិរិយាដេកក្នុង
គភិតទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភពតទៅខាងមុខទៀត បើអ្នកណាបាន
លះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលបូសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់
កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេក្រែកបែលគាស់រំលើងឲ្យលែង
ដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យ
ជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះ
ថា អ្នកឥតកំណើត ម្ចាស់សីហៈ កិរិយាដេកក្នុងគភិតទៅទៀតដំណើរកើត

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

កត្តសេយ្យា បុណ្យភិក្ខុតិ បហីនា ឧច្ឆិដ្ឋមូលា តាលា-
 វត្តកតា អនកាវំ កតា អាយតី អនុប្បទទដ្ឋា អយំ
 ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមា-
 នោ វិទេយ្យ អបគត្តោ សមណោ កោតមោ អបគត្តតាយ
 ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សារកេ វិទេតីតិ ។ កតមោ ច
 សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមា-
 នោ វិទេយ្យ អស្សត្តោ សមណោ កោតមោ អស្ស-
 សាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សារកេ វិទេតីតិ ។
 អហត្ថំ សីហា អស្សត្តោ បរមេន អស្សសេន អស្ស-
 សាយ ច ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សារកេ វិទេតិ
 អយំ ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន

វិសយបំណិក មហាវិគ្គ

ក្នុងកតតទៅខាងមុខទៀត តថាគតបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តល់
 ឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើម
 ត្នោតដែលគេក្រែបល គាស់រំលើងឲ្យលែងដុះ តទៅទៀតហើយ បានធ្វើ
 ឲ្យលែងមានបែបភាព តទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើត
 តទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែល
 គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកផត
 កំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសាវកទាំង
 ឡាយ ដោយពាក្យមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវ
 ហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា
 ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកទំនុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបំរុង
 ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែល
 គេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតជា
 អ្នកទំនុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបំរុង ដោយសេចក្តីទំនុកបំរុង
 ដ៏ទុត្តម (១) ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាឲ្យទំនុកបំរុង
 នោះដែរ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា

១ ក្នុងដីកាថា ទំនុកបំរុងដើម្បីឲ្យបានសម្រេចមគ្គ ៤ នឹងផល ៤ ។

រោសជិត្តក្ករេ សីហសេនាបតិវិគ្គម្ពំ ឧបាសក្កទេសនា

សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ អស្សត្តោ សមណោ កោតមោ
អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិទេតីតិ ។

[១២៨] ឃី វុត្តេ សីហោ សេនាបតិ កកវន្តំ ឃីត-

ទេវេច អភិក្កន្តំ កន្តេ អភិក្កន្តំ កន្តេ សេយ្យថាបិ កន្តេ

ធិក្កដ្ឋិតំ វា ឧក្កដ្ឋេយ្យ បដិច្ចន្តំ វា វិវេយ្យ ម្ភធឿស្ស

វា មត្តំ អាចិក្កេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បដ្ឋោតំ ជារយ្យ

ចក្កមន្តោ រូបាទិ ទក្កន្តិតំ ឃីមេវំ កកវតា អនេកប-

រិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឃីសាហំ កន្តេ កកវន្តំ

សរណំ កត្តាមិ ធម្មញ្ញំ ភិក្កុសដ្ឋញ្ញំ ឧបាសកំ បំ

កកវំ ជារតុ អដ្ឋតក្ក ចាណុបេតំ សរណំ កកវន្តំ ។

អនុវិច្ឆការំ ខោ សីហ តិរេហិ អនុវិច្ឆការោ

ភេសជ្ជៈព្រះ: និទានសីហសេនាបតិ ការសំដែងនូវការវិនិច្ឆ័យជាឧបាសក

ចំពោះគម្រោងគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ដើម្បី
ទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសាវ័កទាំងឡាយដោយពាក្យថាឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែល
ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។

(១២៨) កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
សីហសេនាបតិក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពេរណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពេរណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គ
សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់បើក
របស់ដែលគេផ្គាប់ចុះឲ្យផ្សារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្ស បើកបង្ហាញ
របស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សអ្នកប្រាប់ផ្លូវដល់
អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទ័បប្រែងព្រៃលំបាកក្នុងទីដីតដោយ
គិតថា មនុស្សមានភ្នែកមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង
ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពេញក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រាប់ខ្ញុំ
ព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យថាជាទីពេញកស្មើដោយ
ជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ
អ្នកឯងចូរធ្វើនូវការគិតដ៏ញឹកញាប់មើលសិន ឯការគិតដ៏ញឹកញាប់ (នោះ)

វិធម៌បំណែក មហាវគ្គ

តុម្ហាទិសានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ ។ ឥម៌-
 លាទាហំ កន្តេ កកវតោ វចនេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ
 អត្តមលោ អភិវឌ្ឍោ យំ មំ កកវា ឃីវមាហា អនុវិច្ឆការំ
 ខោ សីហា ករោហិ អនុវិច្ឆការោ តុម្ហាទិសានំ ញាតម-
 នុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ មំ^(១) ហិ កន្តេ អញ្ញតិវិយា សា-
 វកំ លភិក្ខា កេវលកប្បំ វេសាលី បដាកំ បរិហាយ្យំ
 សីហោ ខោ អញ្ញកំ សេនាបតិ សាវកត្តំ ឧបកតោតិ
 អថ ប បន មំ កកវា ឃីវមាហា អនុវិច្ឆការំ ខោ សីហា
 ករោហិ អនុវិច្ឆការោ តុម្ហាទិសានំ ញាតមនុស្សានំ
 សាធុ ហោតីតិ ឃីសាហំ កន្តេ ទុតិយម្បិ កកវន្តំ សា-
 លំ កច្ឆាមិ ធម្មញ្ញ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញ ឧបាសកំ មំ កកវា
 លាវតុ អជ្ជតក្កេ បាល្យបេតំ សាវណំ កតន្តំ ។ ទីយវត្តំ

១ ឧ. មម ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ជាកិច្ចប្រព្រឹត្តរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) ។ សីហ-
 សេនាបតីក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអររីក
 រាយ ជាច្រើនលើសជាងប្រមាណ តាមព្រះពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះមានព្រះ
 ភាគនេះ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្ចាស់សីហាៈ
 ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតដញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតដញ្ជឹងមើល (នោះ)
 ជាកិច្ចប្រព្រឹត្តរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តិរិយដទៃទាំងឡាយ បានខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័ក មុខជាគេ
 នាំគ្នាលើកទង់ដុំវិញក្រុងវេសាលីទាំងអស់ រួច (គេប្រកាសសេចក្តី) ថា
 យើងទាំងឡាយបានសីហសេនាបតីមកជាសាវ័កហើយ ក៏ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហាៈ
 ចូរអ្នកឯងធ្វើនូវការគិតដញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតដញ្ជឹងមើល (នោះ) ជា
 កិច្ចប្រព្រឹត្តរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងទាំងឡាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង
 ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីពឹង ជាគំរូបតីរផង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីពឹងស្មើដោយ
 ជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហាៈ

កេសដ្ឋក្ខន្ធកេ សីហលេខាបតិវត្ថុដ្ឋិ ឧបសគ្គទេសនា

ខោ តេ សីហ និកណ្ណានំ ឌុចានក្ខនំ កុលំ យេន
 នេសំ ឌុបគតានំ បិណ្ណកំ^(១) ទានតំ មញ្ញោយ្យាសីតិ ។
 ឥមំនាចាហំ កន្តេ កកវតោ វចនេន កិយ្យោសោ មត្តា
 យ អត្តមនោ អភិវទ្ធោ យំ មំ កកវា ឃ្រមាហ ទិយវត្ថុ
 ខោ តេ សីហ និកណ្ណានំ ឌុចានក្ខនំ កុលំ យេន នេសំ
 ឌុបគតានំ បិណ្ណកំ ទានតំ មញ្ញោយ្យាសីតិ សុគម្មតំ
 កន្តេ សមណោ តោតមោ ឃ្រមាហ មយ្ហមេវ ទានំ
 ទានតំ ន អញ្ញោសំ ទានំ ទានតំ មយ្ហមេវ សាវកានំ
 ទានំ ទានតំ ន អញ្ញោសំ សាវកានំ ទានំ ទានតំ
 មយ្ហមេវ ទិដ្ឋំ មហាប្បលំ ន អញ្ញោសំ ទិដ្ឋំ មហាប្បលំ
 មយ្ហមេវ សាវកានំ ទិដ្ឋំ មហាប្បលំ ន អញ្ញោសំ សាវ-
 កានំ ទិដ្ឋំ មហាប្បលន្តំ អថ ច បន មំ កកវា និកណ្ណោ-
 សុបិ ទានេ សមាទិបេតិ អថ ច កន្តេ មយមេត្ត កាលំ

១ ឧ. បិណ្ណកំ ។

កេសដ្ឋក្ខន្ធកៈ និទានសីហសេនាបតិ ការសំដែងនូវការៈនៃខ្លួនជាទាហលក

ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្ណា ឯបម្រុងពួកនិគ្រណ្ណ ជាយូរណា សម័យហើយ អ្នក
 សំគាល់ថាបានអ្នកណា នឹងឲ្យបិណ្ឌ បាតដល់ភ្នំរិយដែលចូលមកនោះ ។
 សីហសេនាបតិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអរ
 រីករាយវាច្រើនលើសប្រមាណ តាមពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ
 ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ
 ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្ណា ឯបម្រុងពួកនិគ្រណ្ណ ជាយូរណា សម័យហើយ អ្នក
 សំគាល់ថាបានអ្នកណា នឹងឲ្យបិណ្ឌ បាតដល់និគ្រណ្ណដែលចូលមកនោះ
 វិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គស្តាប់បានហើយ ថាព្រះ
 សមណគោតមទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់តថាគត
 តែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកនិគ្រណ្ណដទៃទេ អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់សាវក
 របស់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកសាវករបស់ពួកនិគ្រណ្ណ
 ដទៃទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទាន
 ដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកនិគ្រណ្ណដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ទាន
 ដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទាន
 ដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់និគ្រណ្ណដទៃ ជាទានមិនមានផល
 ច្រើនទេ ក៏ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបបួលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យធ្វើ
 ទានដល់ពួកនិគ្រណ្ណ (វិញ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះអង្គដឹងកាល

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

ជាតិស្ស្គម ឃសាហំ កន្លៃ តតិយម្បិ កកវន្តំ សរណំ
 កច្ឆាមិ ធម្មញ្ញំ កិក្ខុសង្ឃញ្ញំ ឧបាសកំ មំ កកវ
 ធារតុ អន្តរកេ ចាណុបេតំ សរណំ កតន្តំ ។ អថទោ
 កកវា សីហស្ស វេនាបតិស្ស អនុបុត្រកថំ កថេសិ
 សេយ្យដំទំ ទានកថំ សីលកថំ សត្តកថំ កាមាធំ
 អាទិទំ ឱការំ សន្តិលេសំ នេត្តម្ម អាទិសំសំ បកា-
 សេសិ ។ យទា កកវា អញ្ញាសិ សីហំ សេនាបតិ
 កល្លចិត្តំ មុនុចិត្តំ វិជីវណាចិត្តំ ឧទក្ខចិត្តំ បសន្នចិត្តំ
 អថ យា ពុទ្ធាធំ សាមុក្កិសិកា ធម្មទេសនា តំ ប-
 កាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មក្ខំ ។ សេយ្យថាបិ
 ធាម សុទ្ធិំ វត្តំ អបកតកាឡិកំ សម្មទេវំ រជធំ ប-
 ដិក្កណ្ណាយ្យ វរោមេ សីហស្ស វេនាបតិស្ស តស្មីយេ-
 វាសនេ វិជំ វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទបាទិ យន្តិញ្ញំ
 សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តំ ។ អថទោ សីហា

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ដ៏សមគួរក្នុងការឲ្យទាននេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូម
 ដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរត់
 ជាក់បែបដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក
 ដល់ព្រះរតនត្រ័យថាជាទីរត់ស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីនេះទៅ ។ ត្រា
 នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុត្តិកថាដល់សីហសេនាបតិ
 គឺសំដែងនូវទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយ
 ដ៏លាមកសៅហ្មង និងអាទិសង្ឃក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ជ្រាបថា សីហសេនាបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាស
 ចាកនិវរណៈ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ក្នុង
 កាលនោះ ព្រះអង្គក៏សំដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែង
 លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯងគឺ(សំដែង)ទុក្ខ សមុទយ និរោធមគ្គ ។
 ធម្មតាសំពត់សស្តាតមិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹក
 ដែលកំដៅយល្អប៉ុន្មាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាស
 ចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សីហសេនាបតិក្នុងទីអង្គុយ
 នោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំង
 អស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ត្រា នោះ

ពេស្តិក្ខត្តកេ សីហសេនាបតិវត្តម្ហិ ឧទ្ទិស្សកតម៌សកថា

សេនាបតិ ទិដ្ឋិដម្មោ បត្តិដម្មោ វិទិតិដម្មោ បរិយោកាឡិ-
 ដម្មោ តិណ្ហវិចិកិច្ឆោ វិភតកថំកេថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ
 អបរវ្យច្ឆយោ សត្តុ សាសនេ កកវំនំ ឯតទកេច
 អធិវាសេតុ មេ កន្តេ កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិ
 ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ កកវា តុណ្ហិកាវេន ។
 អថខោ សីហោ សេនាបតិ កកវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា
 ទុដ្ឋាយាសនា កកវំនំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណាំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ អញ្ញាតំ បុរិសំ អា-
 ណាបេសិ កច្ច កណោ បវត្តម៌សំ ជាណាហិតិ ។ អថខោ
 សីហោ សេនាបតិ តស្ស វត្តិយា អច្ចយេន បណ៌តំ
 ខាទនីយំ កោជនីយំ បដិយាទាមេត្វា កកវតោ កាលំ
 អាវេទាបេសិ កាលោ កន្តេ និដ្ឋិតំ កត្តន្តិ ។ អថខោ
 កកវា បុព្វណ្ហាសមយំ ធិវាសេត្វា បត្តិវិវាទាយ យេន
 សីហស្ស សេនាបតិស្ស ធិវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា បញ្ញត្តោ អាសនេ ធិសិទិ សទ្ធិ ភិក្ខុសង្ឃេន ។
 តេន ខោ បន សមយេន សង្កហុលា និកណ្ហា

ពេសន្តិក្ខន្ធកៈ និទានសីហាសេនាបតិ ពោលអំពីសាច់ដែលធ្វើចំពោះ (ខ្លួន)

សីហាសេនាបតិបានឃើញធម៌ហើយ បានដល់ធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹង
ធម៌ហើយ ឈមចុះកាន់ធម៌សិប្បហើយ កន្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ
កាត់បន្ថយសេចក្តីឆ្លើងឆ្លល់ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីក្លាហាន លែងជឿ
ស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏-
មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយគុណភាព ។ គ្រានោះ សីហា-
សេនាបតិដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយក៏ក្រោកចាក
ទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្យណហើយដើរចេញ
ទៅ ។ ទើបសីហាសេនាបតិបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា នែនាយ អ្នកឯងចូរទៅ
រកសាច់សត្វស្លាប់ស្រាប់មក ។ លុះកន្លងព្រឹកយប់នោះហើយ ទើបសីហា-
សេនាបតិភាក់តែងខាទន័យរកាជនីយាហារដ៏ធ្លាញ់ពីសា ហើយចាត់បម្រើ
ឲ្យទៅក្រាបទូលនូវកត្តកាលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
ចម្រើន (កាលនេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភិក្ខុក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ
ក្នុងបុព្វលាសម័យព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់បាត់ច្រើនយាង
ទៅកាន់ផ្ទះសីហាសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេ
ក្រាលបម្រុងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ សម័យនោះឯង និត្តិណ្ណទាំងឡាយ

វិសយបិដកេ មហាវគ្គោ

វេសាលីយំ វជិយាយ វជិយំ សិដ្ឋាជកេន សិដ្ឋាជកំ
 ពាហា បត្តយ្ហ កក្កុន្តិ អដ្ឋ សីហោន សេនាបតិណា
 ឡុល្លំ បសុំ វជិត្វា សមណស្ស កោតមស្ស កត្តំ កតំ តំ
 សមណោ កោតមោ ជាធំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិកុញ្ញតិ
 បដិច្ចកម្មន្តិ ។ អថខោ អញ្ញតរោ បុរិសោ យេន
 សីហោ សេនាបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សីហស្ស
 សេនាបតិស្ស ឧបកណ្ណាកេ អាហារេសិ យក្ស្យ កន្ត
 ជានេយ្យសិ ឯតេ សម្ពហុលា និកណ្ណា វេសាលីយំ
 វជិយាយ វជិយំ សិដ្ឋាជកេន សិដ្ឋាជកំ ពាហា បត្តយ្ហ
 កក្កុន្តិ អដ្ឋ សីហោន សេនាបតិណា ឡុល្លំ បសុំ វជិត្វា ស-
 មណស្ស កោតមស្ស កត្តំ កតំ តំ សមណោ កោតមោ
 ជាធំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិកុញ្ញតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។
 អលំ អយ្យ(១) ធីយរត្តបិ តេ អាយស្មន្តា អវណ្ណាកាមា
 តុទ្ធស្ស អវណ្ណាកាមា ធម្មស្ស អវណ្ណាកាមា សុដ្ឋស្ស
 ន ច បន តេ អាយស្មន្តា ក្រិវន្តិ(២) តំ កក្កុន្តិ អសតា
 តុញ្ញា មុសា អក្ខតេន អញ្ញចិត្តញ្ញា ន ច មយំ ជីវិត-
 ហេតុបិ សញ្ញច្ច ចាលាំ ជីវិតា វោរោមេយ្យមាតិ ។

១ ឧ. អយ្យ ។ ២ ឧ. ជីវិតំ ។

វិទយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ច្រើន (នាំគ្នាទៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវត្រឡែងកែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្តងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតិសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹម ដ៏ធាត់ៗ ធ្វើភក្តិបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដ៏ងងឹតសាច់ គេធ្វើចំពោះខ្លួន ក៏នៅតែឆាន់សាច់នោះដែរ ។ គ្រានោះ មានបុរស ម្នាក់ ចូលទៅរកសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយខ្សឹបដិត ត្រចៀកសីហសេនាបតិថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកជ្រាបចុះ ពួកនិគ្រណ្តទាំងអម្បាលនេះជាច្រើន (នាំគ្នាទៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវ ត្រឡែងកែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្តងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះ សីហសេនាបតិសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ៗ ធ្វើភក្តិបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដ៏ងងឹតសាច់ គេធ្វើចំពោះខ្លួនហើយ ក៏នៅតែឆាន់សាច់ នោះដែរ ។ សីហសេនាបតិនិយាយថា ម្ចាស់អ្នក ចូរកុំនិយាយឡើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះពុទ្ធ ប្រាថ្នា នឹងពោលទោសព្រះធម៌ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសព្រះសង្ឃ អស់កាល ជាយូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ពោលបង្កាច់ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគនោះដោយរបស់ដែលមិនមាន ដោយការទទេ ដោយ ពាក្យមុសាវាទ ដោយពាក្យមិនពិត មិនអស់មិនហើយឡើយ ក៏ឯការពិត (នោះ) យើងមិនក្លែងផ្តាច់បង្កើតសត្វ ព្រោះហេតុដ៏វិត (របស់ខ្លួន) ទេ ។

កេសដ្ឋក្ខន្ធកេ ៩ ជាន់ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិកុញ្ញិតំ

អថខោ សីហោ សេនាបតិ ពុទ្ធិប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ
 បណីតេន ខាទនីយេន កោជនីយេន សហត្ថា សន្ត-
 ប្បត្តា សម្បវាវេត្តា កកវន្តំ កុត្តារី ឌីនីតបត្តហណី ឃ-
 កមន្តំ និសីទិ ។ ឃកមន្តំ និសីទន្តំ ខោ សីហំ សេ-
 នាបតិ កកវា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សត្តា សមាទេបត្តា
 សមុត្តេជេត្តា សម្បហំសេត្តា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។
 អថខោ កកវា ឃតស្មី និទានេ ឃតស្មី បករណោ ធម្មិ
 កតំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ ជានំ ឧទ្ទិស្ស
 កតំ មំសំ បរិកុញ្ញិតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស អនុជាបាមិ ភិក្ខុវេ តិកោជិបរិសុទ្ធិ មច្ច-
 មំសំ អទិដ្ឋំ អស្សតំ អបរិសុទ្ធិតន្តិ ។

(១២៧) តេន ខោ បន សមយេន វេសាលី សុ-
 ភិក្ខុា ហោតិ សុសស្សា សុលភបិណ្ណា សុករា ឧប្បោន
 បក្កហេន យាបេតុំ ។ អថខោ កកវតោ រហោតតស្ស
 បជិសល្ល័នស្ស ឃំ ចេតសោ បរិកតក្កោ ឧទទាទិ យានិ
 តានិ មយា ភិក្ខុនំ អនុញ្ញាតានិ ទុត្តិកេ ទុស្សស្ស

ហេសដ្ឋត្ថន្ត្រៈ ភិក្ខុកាលដឹងថាសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) មិនត្រូវបរិភោគ

គ្រានោះ សីហសេនាបតិអង្គិសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យវត្តក
 ស្តាប់ស្តាប់ដោយខាទន័យភោជន័យដ៏ផ្អែកផ្អែង គ្រាតែព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ឈប់ទទួល សោយជាស្រេច ដាក់ព្រះហស្តអំពីបាត្រទើបអង្គុយ
 នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់សីហសេនាបតិដែល
 អង្គុយហើយក្នុងទីសមគួរ ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន
 ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រែកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។
 ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ
 គ្រាសរហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ (បញ្ញត្តិ) ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុកាលដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះ(ខ្លួន) កុំគប្បីបរិភោគ ភិក្ខុណាបរិភោគ
 ត្រូវអាបត្តិទុកដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រីនឹងសាច់ដែល
 បរិសុទ្ធដោយបំផុត ៣ យ៉ាង គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានឆ្លៀស។

(១២៧) សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីមានបាយបរិបូណ៌ មាន
 ស្នូនល្អ មានចំណុចត្រូវស្រួល ដោយនឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្ត
 ទៅបាន ដោយការស្វែងរកនឹងការព្យាយាម ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្លឹងនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទើបទ្រង់ត្រិះរិះ
 ដោយព្រះទ័យយ៉ាងនេះថា ខាទន័យភោជន័យទាំងឡាយណាដែលតថា-
 គតបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលដែលស្រុកមានអំណត់

វិទ្យបិដកេ មហាវគ្គោ

ធុល្លកបិណ្ណោ អន្តោវុត្តំ អន្តោបក្កំ សាមបក្កំ ឧត្តហិត-

ប្បដិក្ខហិតកំ តតោ និហដំ បុរេកតំ បដិក្ខហិតំ វេនដំ

ចោក្ខវដ្ឋំ អដ្ឋាបិ នុ ខោ តានិ ភិក្ខុ បរិកុញ្ញដ្ឋិតំ ។

អថខោ ភកវា សោយណ្ណាសមយំ បដិសណ្ឋានា វុដ្ឋិតោ

អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ យានិ តានិ អានន្ត មយា

ភិក្ខុនំ អនុញ្ញាតានិ ធុតិក្ខេ ធុស្ស្រស្ស ធុល្លកបិណ្ណោ

អន្តោវុត្តំ អន្តោបក្កំ សាមបក្កំ ឧត្តហិតប្បដិក្ខហិតកំ

តតោ និហដំ បុរេកតំ បដិក្ខហិតំ វេនដំ ចោក្ខវដ្ឋំ

អដ្ឋាបិ នុ ខោ តានិ ភិក្ខុ បរិកុញ្ញដ្ឋិតំ ។ បរិកុញ្ញន្តំ

ភកវាតំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី

បកវណោ ធម្មី កេតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ

វិសេសបិណ្ឌ មហាវគ្គ

មានសន្ទន៍មិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបាទដោយលំបាក គឺខាទន័យភោជន័យៈ
 ដែលទុកដាក់ខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ)
 ក៏ក្នុងចំអិនដោយខ្លួនឯង ក៏ក្នុងទទួលរបស់ជាទុក្ខហិត ដែលគេនាំមកអំពី
 ទីនោះ ដែលក៏ក្នុងទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនភក្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុ
 នៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ ក៏ក្នុងទាំងឡាយនៅបរិភោគកត្តទាំងនោះឬ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញអំពីការសម្បូរនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋានក្នុងវេ-
 លារសៀលហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមក ទ្រង់(សួរ)
 ថា ម្ចាស់អានន្ទ ខាទន័យភោជន័យៈទាំងឡាយណាដែលតថាគតបាន
 អនុញ្ញាតហើយដល់ក៏ក្នុងទាំងឡាយ ក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទន៍មិន
 ល្អ មានបិណ្ឌបាតបាទដោយលំបាក គឺខាទន័យភោជន័យៈដែលទុកដាក់
 ខាងក្នុង នឹងចំអិនខាងក្នុង(អកប្បិយកុដិ) ក៏ក្នុងចំអិនដោយខ្លួនឯង ក៏ក្នុងទទួល
 របស់ជាទុក្ខហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលក៏ក្នុងទទួលប្រគេនក្នុងវេលា
 មុនភក្ត វត្ថុនៅក្នុងព្រៃ វត្ថុនៅក្នុងស្រះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះតើក៏ក្នុងទាំង-
 ឡាយនៅបរិភោគកត្តទាំងនោះឬអី ។ ព្រះអានន្ទត្រាបបង្គំទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ក្នុងទាំងឡាយនៅបរិភោគនៅឡើយ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មកថា
 ត្រាស់ហៅក៏ក្នុងទាំងឡាយមកហើយទ្រង់បញ្ជាក់ថា ម្ចាស់ក៏ក្នុងទាំងឡាយ

ពេសន្តិក្ខន្ធកេ ជាឧបវត្ថុម្ហូ កប្បិយភូមិបម្មតំ

យានំ តានំ ភិក្ខុវេ មយា ភិក្ខុនំ អនុញ្ញាតានំ ទុត្តិកេ
 ទុស្ស័ស្ស ទុល្លភិណ្ណោ អន្តោវត្ថំ អន្តោបក្កំ សាម័បក្កំ
 ឧត្តហិតប្បដិក្កហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេកត្ថំ បដិក្កហិតំ
 វនដ្ឋំ ចោក្ខវដ្ឋំ តាណាហំ អន្តតក្កេ បដិក្ខិមាមិ ន ភិក្ខុវេ
 អន្តោវត្ថំ អន្តោបក្កំ សាម័បក្កំ ឧត្តហិតប្បដិក្កហិតកំ
 បរិកុញ្ញិតតំ យោ បរិកុញ្ញេយ្យ អាបត្ថំ ទុក្កជស្ស ។
 ន ច ភិក្ខុវេ តតោ នីហដំ បុរេកត្ថំ បដិក្កហិតំ វនដ្ឋំ
 ចោក្ខវដ្ឋំ ភុត្តារិយា បរិវតេន អនតិវត្ថំ បរិកុញ្ញិតតំ យោ
 បរិកុញ្ញេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតព្វោ ។

[១៣០] តេន ខោ បន សមយេន ជានបទា
 មនុស្សា តហំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ហាលំបិ ខាទ-
 នីយំបិ សតេដេសុ អាវេបេត្តា តហារាមកោដ្ឋកេ

ធរសន្តិព្វគ្គុកៈ និទានព្វកមនុស្សអ្នកជនបទ សិរោយអំពីការសន្តិកប្បិយភូមិ

ខាទន័យភោជន័យៈ ទាំងឡាយណា ដែលតថាគតអនុញ្ញាតហើយដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្តិមនល្អ មានបិណ្ឌបាត
 ប្រានដោយលំបាក គឺខាទន័យភោជន័យដែលទុកដាក់ខាងក្នុង នឹងចំអិន
 ខាងក្នុង (អកប្បិយក្នុង) ភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង ភិក្ខុទទួលរបស់ជាឧត្តហិត ដែល
 គេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្តនៅក្នុងវិព្រា
 វត្តនៅក្នុងស្រះ ឥឡូវនេះ តថាគតហាមខាទន័យភោជន័យទាំងនោះ
 តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីបរិភោគនូវខាទន័យ
 ភោជន័យជាអន្តោវត្ត (ទុកដាក់ខាងក្នុងអកប្បិយក្នុង) អន្តោបក្ក (ចំអិន
 ខាងក្នុងអកប្បិយក្នុង) សាម័បក្ក (ភិក្ខុឱ្យអ្នកខ្លួនឯង) ឧត្តហិតប្បដិគ្គហិត
 (កាន់ជាមុនហើយទើបឱ្យគេប្រគេន) បើភិក្ខុណាបរិភោគ (ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមកត្ត
 ហើយ កុំគប្បិឆាន់អនតវត្តភោជន (ភោជនប្លោង) គឺខាទន័យភោជន័យ
 ដែលទាយកនាំមកអំពីទីនោះ ភិក្ខុទទួលក្នុងវេលាមុនភត្ត វត្តដែលតាំង
 នៅក្នុងវិព្រា វត្តដែលតាំងនៅក្នុងស្រះ បើភិក្ខុណាបរិភោគ និយធរត្រូវ
 កាតសេចក្តីតាមអាបត្តិ ។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទផ្នែកអម្បាលខ្លះ
 ប្រើខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទន័យហារខ្លះច្រើនមុខក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយ

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

សកេជបរិវត្តំ ករិត្យា អប្បន្តំ យេនា បដិហានី លកិស្សនម
តណ កត្តំ ករិស្សនមាតិ ។ មហា ច មេយោ
ឧត្តតោ ហោតិ ។ អថទោ តេ មនុស្ស យេនា-
យស្មា អាណន្តោ តេនុបសន្តមីសុ ឧបសន្តមិត្យា អាយ-
ស្មន្តំ អាណន្តំ ឯតទហេតុំ វេទ កន្លេ អាណន្ត ពហំ
លោណាំបិ តេលំបិ តណ្ហាលំបិ ទាទដិយំបិ សកេដេសុ
អាហេបិតា ភិដ្ឋន្តំ មហា ច មេយោ ឧត្តតោ កថំ ធុ
ទោ កន្លេ អាណន្ត បដិបន្តតព្វន្តំ ។ អថទោ អាយស្មា
អាណន្តោ កករតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ តេនហិ
អាណន្ត សន្ស័រ បច្ឆន្តិមំ វិហារំ កប្បិយក្ខមី សម្មន្តិត្យា
តត្ត វសេតុ យំ សន្ស័រ អាគម្ពតិ វិហារំ វា អឱ្យយោកំ
វា ចាសាធំ វា ហម្មិយំ វា តុហំ វា ។ ឯវព្វ បទ
ភិក្ខុវេ សម្មន្តិតោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
សន្ស័រ ញាបេតោ សុណាតុ មេ កន្លេ សន្ស័រ
យេនិ សន្ស័រ បត្តកលំ សន្ស័រ ឥត្តន្ទាមំ វិហារំ

វិសយចំណីត មហាវគ្គ

បង្វិលរទេះមកឈប់នៅក្បែរក្បែរគ្នាខាងក្រៅរាមដោយបង្វិលថា យើង
 ទាំងឡាយនឹងបាននូវលំដាប់(ទឹកថ្លៃ)ក្នុងកាលណា យើងនឹងធ្វើកត្ត(ប្លាយ
 សង្ឃ)ក្នុងកាលនោះ ។ (ចូនពេលនោះ) មហាមេយក៏ទូទឹមឡើង ។
 គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងអម្បាលនោះចូលទៅក្រពះអាណន្តដ៏មានអាយុ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបចូលក្រពះអាណន្តដ៏មានអាយុដោយពាក្យដូច្នោះ
 ថា បពិត្រព្រះអាណន្តដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទធុកអម្បាលខ្លះ
 ប្រេងខ្លះ អង្កខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះប្រើមុខក្នុងរទេះទាំងឡាយ ហើយ
 មកឈប់នៅក្បែរក្បែរគ្នានេះ ចូនពេលនោះមហាមេយក៏ទូទឹម ឡើង
 បពិត្រព្រះអាណន្តដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជនបទទាំងនោះ គួរប្រតិបត្តិ
 ដូចម្តេចទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអាណន្តដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អាណន្ត ឈ្មោយចុះ
 បើសង្ឃប្រាថ្នានៅទីណា គឺជាវិហារក្តី អង្គុយោគក្តី ប្រាសាទក្តី ប្រាសាទ
 ត្រង់លក្តី គូហារក្តីដែលនៅចុងក្រោយគេ សង្ឃចូរសន្តត(នូវទីនោះ) ឲ្យ
 ជាកប្បិយភូមិ ហើយឲ្យអ្នកជនបទទាំងនោះនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ម្ចាស់
 ក៏ទូទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្តតយ៉ាងនេះ គឺក៏កុំឲ្យអ្នកឆ្ងាសប្រតិពលគប្បី
 ប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្ម
 មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្តតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យឆ្ងា

កប្បិយភូមិ សម្មន្ទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
 បេ កន្តេ សង្កេ សង្កេ ឥត្តន្ទាមំ វិហារំ កប្បិយភូមិ
 សម្មន្ទតិ ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស
 វិហារស្ស កប្បិយភូមិយា សម្មតិ សោ វុណ្ណាស្ស
 យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតោ
 សង្កេន ឥត្តន្ទាមោ វិហារោ កប្បិយភូមិ ។ ខមតិ
 សង្កេស្ស វស្សា វុណ្ណិ ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។
 កេន ខោ បន សមយេន បនុស្សា វត្តោ សម្ម
 តិកាយ^(១) កប្បិយភូមិយា យាតុយោ បចន្តិ កត្តានិ
 បចន្តិ សូចានិ សម្មាទេន្តិ បំសានិ កោដ្ឋេន្តិ
 កត្តានិ ជារលេន្តិ វុណ្ណាសន្តិ មហាសន្តិ ករោន្តិ ។
 អាស្សេសិ ខោ កកវា វត្តិយា បច្ឆុសសមយំ បច្ឆុដ្ឋា-
 យ វុណ្ណាសន្តិ មហាសន្តិ កោកោរវសន្តិ សុត្តាន អា-
 យស្សន្តិ អាណន្តិ អាមន្តេសិ តិណ្ណ ខោ សោ អាណន្ត
 វុណ្ណាសន្តោ មហាសន្តោ កោកោរវសន្តោតិ ។ ឯវហិ
 កន្តេ បនុស្សា វត្តោ សម្មតិកាយ កប្បិយភូមិយា
 យាតុយោ បចន្តិ កត្តានិ បចន្តិ សូចានិ សម្មាទេន្តិ

១ ឧ សុត្តនិយា ។

បេសជ្ជកូន្ត្រុកៈ តំទាមមនុស្សអ្នកជនបរ តំហាយអំពីការសន្មតិវាប្បិវេញវិ

កប្បិយភូមិ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់
 ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតិវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយភូមិ ។ ការសន្មតិវិហារឈ្មោះ
 នេះឲ្យជាកប្បិយភូមិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏
 មានអាយុអង្គនោះគប្បិស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 ណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បិនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មត
 វិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយភូមិហើយ ។ ការសន្មតនេះសមគួរដល់សង្ឃ
 ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយពាក្យ
 ស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំបបរដាំ
 បាយសួសម្មចិញ្ច្រាសាច់ពុះស ធ្វើសំឡេងគីកកកកកប្បិយភូមិ ដែល
 សង្ឃសន្មតឲ្យនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងវេលា
 បច្ចុសសម័យនៃព្រឹកបានឮសំឡេងគីកកកកក ខ្លាំង ខ្លាំងខ្លាំង^(១) លុះឮហើយ
 ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកសួរថា ម្ចាស់អានន្ទ សំ-
 ឡេងគីកកកកកខ្លាំងខ្លាំងខ្លាំងនោះតើជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូល
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយដាំបបរដាំបាយសួ

១ សំឡេងដូចព្រែកព្រាង ។

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

មំសាដំ កោដ្ឋន្តំ ករដ្ឋានំ ដាលេន្តំ សោ ឯសោ កកវា
 ឧប្បាសន្តោ មហាសន្តោ កោកោរវសន្តោតិ ។ អថទោ
 កកវា ឯតស្មី ធិនានេ ឯតស្មី បករណេ ធម្មី កតំ
 កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសំ ន កិក្ខុវេ សម្មតិកា^(១) កត្វ័-
 យក្ខមិ បរិក្ខត្វាត្វា យោ បរិក្ខត្វាយ្យ អាមន្តំ ទុក្ខេ ឧប្ប-
 អនុដានាមិ កិក្ខុវេ តិស្សេក កត្វ័យក្ខមិយោ ឧស្សៈ-
 នន្តិកំ តោ ធិសានិកំ កហបតិកន្តំ^(២) ។ តេន ទោ បន
 សមយេន អាយស្មា យសោដោ កិលានោ ហោតិ ។
 តស្សត្តាយ ភេសដ្ឋានំ អាហារិយន្តំ ។ តានិ កិក្ខុ
 តាហិ វាសេន្តំ ។ ឧក្កបិណ្ណកោមិ ខានន្តំ ចោរាបិ
 ហរន្តំ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេស្យំ ។ អនុដានាមិ

១ ឧ. សម្មតិ ។ ២ ឧ. គហបតិក្ខំ ។

វិទយបិណិក មហាវគ្គ

សម្មចិត្តោសាច់ពុះឧសក្កនិកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្តតនោះឯង បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំឡេងគឺកកងខ្លាំងខ្លៀវខ្លាវនោះជាសំឡេងនៃឯង ។
 ព្រោះនិពាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា
 ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់នូវកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្តតទេ ភិក្ខុណា
 ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 នូវកប្បិយភូមិបីយ៉ាង គឺ ឧស្សវនន្តិកា^(១) ១ គោនិសាទិកា^(២) ១ គហបតិ-
 កា^(៣) ១ ។ សម័យនោះឯង យសោដភិក្ខុដ៏មានអាយុមានជម្ងឺ ។ មនុស្ស
 ទាំងឡាយនាំភេសជ្ជៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទុកដាក់ភេសជ្ជៈទាំងនោះខាងក្រៅ(លំនៅ) ។ សត្វតូចៗ (មានកណ្តុរ)
 ជាដើម ទំពាស្តីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាប
 បង្គំទូលរឿងនៃចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

១ អង្គថា កប្បិយកុដិដែលសង្ឃសូត្រព្រិមត្ថាថា កប្បិយកុដិ កពាម យើងទាំងឡាយធ្វើ
 កប្បិយកុដិនិច្ឆេបិដិ ហើយកសាងឡើង ឈ្មោះថា ឧស្សវនន្តិកា ។ ២ ខ្ទមតូច ឬហេងតូច
 ដែលបាស់ត្រីត្រាដូចពោះពោ គួរដាក់កប្បិយកុដិបាន ឈ្មោះថា គោនិសាទិកា ។ មានពីរយ៉ាងគឺ
 សេនាសនៈដែលគ្មានរបង ឬជញ្ជាំង ឈ្មោះថា អាមាមគោនិសាទិកា ។ សេនាសនៈទាំងអស់
 ដែលមានរបង ឬជញ្ជាំងខ្លះក្តី មិនមានខ្លះក្តី ឈ្មោះថា វិហារគោនិសាទិកា ។ ៣ មនុស្ស
 ទាំងឡាយកសាងអាវាសហើយគេនិយាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់នូវ
 (កប្បិយកុដិ) នេះចុះ កប្បិយកុដិនេះឈ្មោះថា គហបតិកា ។

ហេសង្គិក្ខត្តកេ បក្ខសុ កប្បិយភូមិសុ មេណ្ឌករហបតិវត្ត

ភិក្ខុវេ សម្មតិកំ^(១) កប្បិយភូមិ បរិភុណ្ណតំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ចតស្សោ កប្បិយភូមិយោ ឧស្សាវនេន្តិកំ កោណិសាទិកំ កហបតិកំ សម្មតិកន្តិ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន កន្តិយេ នក-
រេ^(២) មេណ្ឌកោ កហបតិ បដិវសតិ ។ តស្ស ឯវុទោ
ឥន្ទានុកាវេ ហោតិ សីសំ នហាយិត្វា ធម្មាភារំ សម្ម-
ជ្ជាមេត្វា ពហិទ្ធាវេ ជិសីនតិ ។ អន្តរិត្វា ធម្មាស្ស
ធារា ឧបតិទ្វា ធម្មាភារំ ប្រវតិ ។ ភិយាយ ឯវុទោ
ឥន្ទានុកាវេ ហោតិ ឯកំយេវ អាឡុតថាលីកំ ឧបនិ-
សិទិទ្វា ឯករា ភូមិភារតំ^(៣) ទាសកម្មករោវិសំ
កត្តេន បដិវសតិ ។ ន ភាវំ តំ ជីយតិ យាវសា ន ភ្នំជ្ជាតិ ។
បុត្តស្ស ឯវុទោ ឥន្ទានុកាវេ ហោតិ ឯកំយេវ ស-
ហស្សន្តវិកំ កហេត្វា ទាសកម្មករោវិសស្ស ធម្មា-
សិកំ វេតនំ ទេតិ ។ ន ភាវំ តំ ជីយតិ យាវស្ស

១ ឧ. សម្មតិ ។ ២ ឧ. កន្តិយនេវ ។ ៣ ឧ. សុប្បញ្ញតំ ។

វេសន្តក្ខន្ធព្រះ កប្បិវរក្ខមិ ៤ យ៉ាង និរាជៈមណ្ឌកតហបតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់នូវ
កប្បិយក្ខមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាត
នូវកប្បិយក្ខមិ ៤ យ៉ាង គឺ ឧស្សាវនន្តិកា ១ គោនិសាទិកា ១ គហបតិកា ១
សម្មតិកា^(១) ១ ។

(១៣១) សម័យនោះឯង មេណ្ឌកតហបតិនៅអាស្រ័យក្នុងគ្រែ
ភិទ្ធិយៈ ។ សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកភ័យនូវសីស (ក្បាល) រួចប្រើ
គេឲ្យបោសជង្រឹកស្រូវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ។ ធារស្រូវក៏ស្រាប់
តែធ្លាក់ចុះមកអំពីភាសាសពេញទាំងជង្រឹក ។ ឯភិវិយា (របស់សេដ្ឋីនោះ)
មានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតថាសមួយមានចំណុះមួយអាឡូ-
ក^(២) នឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្លនឹងម្ហូបក្រៀមហើយអង្គុយនូវបុរស
ជាពាសកម្មករដោយកត្ត ។ បើសេដ្ឋីភិវិយាមិនទាន់ត្រាកឡើង កត្តនោះ
ក៏មិនចេះអស់ទៅ ។ កូនប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុ-
ភាព ខាងឯកាន់យកថង់មានចំណុះមួយពាន់ (កហបណៈ) ហើយឲ្យ
រង្វាន់ដល់បុរសជាពាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ ។ បើថង់នៅតែក្នុងដៃរបស់

១ ក្នុងវេសន្តប្រកាសដោយញត្តិទុតិយករុស្សត្យធាកប្បិយកុដិ ហៅថា សម្មតិកា ។
២ បូននាឡិដាប្បយរណ្ណក ។

វិទេយបិណ្ឌេ មហាវង្សោ

ហត្ថកតា ។ សុណិសាយ វរុទ្ធា ឥន្ទានុការោ ហោតិ
 ឯកំយេវ ចតុទ្ទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ទាស-
 កម្មករោរិសស្ស ធម្មាសិកំ កត្តំ ទេតិ ។ ន តាវ
 តំ ខ័យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ។ ទាសស្ស វរុទ្ធា
 ឥន្ទានុការោ ហោតិ ឯកេន នង្គ្រេន កសន្តស្ស
 សត្តំ សីតាយោ កច្ឆន្តិ ។ អស្សោសិ ចោ រាជា មាគ-
 ទោ សេនិយោ វិម្ពិសារោ អម្ហាតំ កិវ វិជិតេ កទ្ធិយេ
 នកេ មេណ្ឌាកោ កហបតិ បដិវសតិ តស្ស វរុទ្ធា
 ឥន្ទានុការោ សីសំ នហយិត្វា ធម្មាតាវ សម្មជ្ឈាបេត្វា
 តហិទ្ធាវេ និសីទតិ អន្តលិត្វា ធម្មាស្ស ធារា ឧបតិត្វា
 ធម្មាតាវ ប្ងេតិ ករិយាយ វរុទ្ធា ឥន្ទានុការោ ឯកំ-
 យេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូប-
 តិញ្ញាតំ ទាសកម្មករោរិសំ កត្តេន បរិវសតិ ន តាវ
 តំ ខ័យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ បុត្តស្ស វរុទ្ធា ឥន្ទា-
 នុការោ ឯកំយេវ សហស្សត្ថវិកំ កហេត្វា ដូសកម្ម-

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

សេដ្ឋីបុគ្គលនោះដរាបណា រដ្ឋាននោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ កូនប្រសា
 ស្រី(របស់សេដ្ឋីនោះ)មានឥទ្ធិពលខាងឯមុខការចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ជី
 មួយមានចំណុះ៤ គោណ^(១) ហើយឲ្យកត្តដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់
 ប្រាំមួយខែ ។ បើកូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាប
 ណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ ខ្ញុំប្រស(របស់សេដ្ឋីនោះ)មាន
 ឥទ្ធិពលខាងឯមុខការក្លែងស្រដោយនឹងលក្ខណៈមួយ មានអាចបំណុះ
 ប្រាំពីរបែកចេញទៅ ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារបានឮដំណឹងថា
 មេណូកគហបតីនៅក្នុងក្រុងកុទ្ធិយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) ថាមាន
 ឥទ្ធិពលខាងឯកកំដៅរន្ធរូស៊ីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រឹកស្រូវហើយ
 ទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសពេញទាំងជង្រឹក
 បាន ភរិយារបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតថាស
 មួយមានចំណុះមួយអាឡូក នឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្លនឹងម្ហូប
 ក្រៀម ហើយអង្គុយស្ងប់បុរសជាទាសកម្មករដោយកត្ត បើសេដ្ឋីភរិយា
 នោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាប
 នោះ កូនប្រសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខាងឯកាន់យកថង់មាន

១ ឬនអាឡូក មួយគោណគឺ ១៦ តារ៉ា ។

ភេសជ្ជៈព្រះ មេល្ហាភពហបតិវត្តិ មេល្ហាកវីអាណាព័

ករោច័សស្ស ធម្មាសិកំ វេតនំ ទេតិ ន តាវ តំ
 ខ័យតិ យាវស្ស ហត្តកតា សុណិសាយ វិវុទោ ឥន្ទ្រា-
 នុកាពេ ឯតំយេវ ចតុម្ពោណំតំ បិដតំ ឧបនិស័ទិត្វា
 ទាសកម្មករោច័សស្ស ធម្មាសិកំ កត្តំ ទេតិ ន តាវ
 តំ ខ័យតិ យាវ សា ន វុជ្ជាតិ ទាសស្ស វិវុទោ ឥន្ទ្រា-
 នុកាពេ ឯកេន នង្គ្រេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ
 កច្ឆន្តិតិ ។ អថទោ វជា មាគនោ សេនិយោ តិម្ពិសា-
 រោ អញ្ញាតំ សត្វត្តកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ អម្ពាតំ
 តិវ កលោ វិជិតេ កត្តិយេ នកវ មេល្ហាកោ កហបតិ
 បដិសតិ តស្ស វិវុទោ ឥន្ទ្រានុកាពេ សីសំ នហាយិ-
 ត្វា ធម្មាតាវ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្ធាវ និស័ទិតិ អន្ត-
 លិត្វា ធម្មស្ស នារា ឧបតិត្វា ធម្មាតាវ បូរតិ ។ មេ ។
 ទាសស្ស វិវុទោ ឥន្ទ្រានុកាពេ ឯកេន នង្គ្រេន
 កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ កច្ឆន្តិ កច្ឆ កលោ ជា-
 នាហិ យថា មយា សាមំ ទិដ្ឋោ វំ តវ ទិដ្ឋោ
 កវិស្សតិ ។ វំ ទេវតិ ទោ សោ មហាមត្តោ វញ្ញា
 មាគធស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសាវស្ស បដិស្សណិត្វា

ពេលដ៏ក្នុងនោះ និទានមេណ្ឌកគហបតី អាណាតនៃដទៃមានមេណ្ឌកគហបតីជាដើម

ចំណុះមួយនាក់ក្រហមណៈ ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់បុរសជា ទាសកម្មករអស់ប្រាំ
មួយខែ បើថត់នៅតែក្នុងដៃរបស់សេដ្ឋីបុត្រនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិន
ចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខាងឯ
ចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ចប់មួយមានចំណុះ៤ ទោណហើយឲ្យក្នុងដៃបុរសជា
ទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ បើកូនប្រសាស្រីសេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រោក
ឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ខ្ញុំប្រសរបស់
សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខាងការក្លែងប្លែងដោយនឹងលក្ខណៈមួយ មានអាច
បំណះប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយទៅ ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនិយ ពិម្ពិសារទ្រង់
ហៅនូវសព្វគុកមហាមាត្យ(៦) ម្នាក់មកហើយទ្រង់មានព្រះទុក្ខិវាថា នៃនាយ
ឮថាមេណ្ឌកគហបតីនៅក្នុងក្រុងកុយៈ ក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ) មាន
ឥទ្ធិពលខាងឯកកំដៅនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជម្រកស្រូវហើយ
អង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាគារពេញទាំង
ជម្រក ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិពលខាងការក្លែង
ប្លែងដោយនឹងលក្ខណៈមួយ មានអាចបំណះប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយទៅ នៃនាយ
អ្នកបូរទៅឲ្យដំណើរ (បើ) អ្នកឃើញហើយដូចជាយើងឃើញខ្លួនឯងដែរ ។
មហាមាត្យនោះទទួលព្រះរាជទុក្ខិវានៃព្រះបាទមាគធសេនិយ ពិម្ពិសារ

៦ អរហន្តម្នាក់សម្រេចរាជការទាំងអស់ ។

វិធីបដិពេ មហារត្នោ

ចន្ទវង្សនិយោ សេនាយ យេន កង្កិយំ តេន ចាយាសំ
 អនុប្បត្នេន យេន កង្កិយំ យេន មេណ្ឌុកោ កហាបតិ
 តេនុបស្ម័យំ ឧបស្ម័យំត្រា មេណ្ឌុកំ កហាបតិ ឯតេនេច
 អហាញំ កហាបតិ រញ្ជា អាណាត្តោ អម្ពាតំ កំ កណោ
 វិជិតេ កង្កិយេ នគរេ មេណ្ឌុកោ កហាបតិ បដិសតិ តស្ស
 ឯវរុចោ ឥទ្ធានុកាវេ សីសំ នហាយិត្រា ធម្មាតារំ សម្ម-
 ជ្ជាបេត្រា ពហិទ្ធារេ និសីទិ អន្តលិត្រា ធម្មាស្ស ធារា
 ឧបតិត្រា ធម្មាតារំ ប្បវេតិ ។ បេ ។ ធាសស្ស ឯវរុចោ
 ឥទ្ធានុកាវេ ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតា-
 យោ កច្ចន្តិ កច្ច កណោ ជាទាហិ យថា មយា សាមំ
 ទិដ្ឋោ ឯវំ តវ ទិដ្ឋោ ភវិស្សតិតិ បស្សម តេ កហាបតិ
 ឥទ្ធានុកាវន្តិ ។ អថខោ មេណ្ឌុកោ កហាបតិ សីសំ
 នហាយិត្រា ធម្មាតារំ សម្មជ្ជាបេត្រា ពហិទ្ធារេ និសីទិ ។
 អន្តលិត្រា ធម្មាស្ស ធារា ឧបតិត្រា ធម្មាតារំ ប្បវេសិ ។
 ទិដ្ឋោ តេ កហាបតិ ឥទ្ធានុកាវេ ភវិយាយ តេ ឥទ្ធានុ-
 កាវំ បស្សមាតិ^(១) ។ អថខោ មេណ្ឌុកោ កហាបតិ

១. បស្សស្សមាតិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ដោយពាក្យដូច្នោះថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះសម្មតិទេព ហើយត្រាច់សំដៅ
 ទៅកាន់ក្រុងកុំយៈតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងសេនាមានអង្គ ៤ ចូលទៅរក
 មេណុកគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយទើបនិយាយនឹងមេណុកគហបតី
 ថា នៃគហបតី យើងនេះឯងព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកថា ម្ចាស់
 នាយ ឮថាមេណុកគហបតីនៅក្នុងក្រុងកុំយៈក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ)
 មានឥទ្ធិភាពខាងឯកកំជំរះឡូសីសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជម្រកស្រូវហើយ
 ទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស
 ពេញទាំងជម្រក ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធិភាពខាងឯ
 ក៏ចូលការក្នុងស្រែដោយនឹងលៃតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ
 នៃនាយ អ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ(បើ)អ្នកឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញ
 ខ្លួនឯងដែរ ម្ចាស់គហបតី ឥឡូវនេះ យើងចង់ឃើញឥទ្ធិភាពរបស់
 អ្នក ។ ត្រានោះ មេណុកគហបតីកក់ជំរះឡូសីសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជម្រក
 ស្រូវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រូវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពី
 អាកាសពេញទាំងជម្រក ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្ចាស់គហបតី
 ឥទ្ធិភាពរបស់អ្នក យើងក៏បានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធិ-
 ភាពភរិយារបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណុកគហបតីបង្គាប់ទៅភរិយាថា

វេសន្តិក្កតោ មេណ្ឌកគហបតិវគ្គម្ហំ មេណ្ឌកវិអាស្យាហំ

វារិយំ អាណារមេសិ តេនហិ ចតុរង្គិណី សេនំ កត្តេន
 បរិសាទិ^(១) ។ អថខោ មេណ្ឌកកស្ស កហបតិស្ស ករិ-
 យា ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលីកំ ឧបនីសីទិត្វា ឯកត្វា
 ស្វបតិញ្ញវកំ ចតុរង្គិណី សេនំ កត្តេន បរិសិ ។ ន តាវ តំ
 ទិយតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាទិ ។ ទិដ្ឋោ តេ កហបតិ ករិយា-
 យ ឥទ្ធានុកាវេ បុត្តស្ស តេ ឥទ្ធានុកាវំ បស្ស្ហមាទិ ។
 អថខោ មេណ្ឌកោ កហបតិ បុត្តំ អាណារមេសិ តេនហិ
 ចតុរង្គិណីយា សេនាយ ធម្មាសិកំ វេនំ ទេហិតិ ។
 អថខោ មេណ្ឌកកស្ស កហបតិស្ស បុត្តោ ឯកំយេវ
 សហស្សត្វិកំ កហត្វា ចតុរង្គិណីយា សេនាយ ធម្មា-
 សិកំ វេនំ អនាសិ ។ ន តាវ តំ ទិយតិ យាវស្ស
 ហត្តកតា ។ ទិដ្ឋោ តេ កហបតិ បុត្តស្ស ឥទ្ធានុកាវេ
 សុណិសាយ តេ ឥទ្ធានុកាវំ បស្ស្ហមាទិ ។ អថខោ
 មេណ្ឌកោ កហបតិ សុណិសំ អាណារមេសិ តេនហិ
 ចតុរង្គិណីយា សេនាយ ធម្មាសិកំ កត្តំ ទេហិតិ ។
 អថខោ មេណ្ឌកកស្ស កហបតិស្ស សុណិសា ឯកំយេវ

១ ឧ.បរិសាហិតិ ។

ពេលដួងច្បាប់: និទានមេណ្ឌកគហបតិ អាណុភាពនៃជំនាន់មេណ្ឌកគហបតិជាដើម

នៃនាង បើដូច្នោះ ចូរនាងអង្គុសនូវសេនាមានអង្គ៤ ដោយភក្តចុះ ។
 លំដាប់នោះ ភរិយារបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្គុយជិតថាសមាន
 ចំណុះមួយ អាឡូក នឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្លនឹងម្ហូបក្រៀម
 ហើយអង្គុសនូវសេនាមានអង្គ៤ ដោយភក្ត ។ សេដ្ឋីភរិយានោះមិន
 ទាន់ក្រែកឡើងដរាបណា ភក្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។
 មហាមាត្រនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥទ្ធានុភាពភរិយារបស់អ្នក
 យើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នក
 ទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រុសថា នៃកូន បើដូច្នោះ
 អ្នកចូរឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ ។ លំដាប់នោះ
 កូនរបស់មេណ្ឌកគហបតិ កាន់យកថង់មានចំណុះមួយពាន់កោបណៈ
 ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែ ។ ថង់នៅក្នុងដៃរបស់
 សេដ្ឋីភក្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហា-
 មាត្រនិយាយថា ម្ចាស់គហបតិ ឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកយើងបាន
 ឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសស្រីរបស់អ្នក
 ទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រុសស្រីថា នៃនាង បើដូច្នោះ
 នាងចូរឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែចុះ ។ លំដាប់
 នោះ កូនប្រុសស្រីរបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ជីមួយមាន

វិទយថំនិពេ មហាវគ្គោ

ចតុនោណីកំ បំណកំ ឧបនិស័ទិត្វា ចតុរង្គំនិយា សេ-
 នាយ ធម្មាសិកំ កត្តំ អនាសិ ។ ន តាវ តំ ទីយតំ
 យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ ។ ទិដ្ឋោ តេ កហាបតិ សុណិសា-
 យ ឥទ្ធានុកាវោ នាសស្ស តេ ឥទ្ធានុការំ បស្សមាតិ ។
 មិយំ ខោ សាមិ នាសស្ស ឥទ្ធានុកាវោ ខេត្តេ បស្សិ-
 តព្វោតិ ។ អលំ កហាបតិ ទិដ្ឋោ តេ នាសស្សបិ ឥទ្ធានុ-
 កាវោតិ ។ អថខោ សោ មហាមត្តោ ចតុរង្គំនិយា សេ-
 នាយ បុនទេវ រាជកហំ បច្ចាកច្ចំ យេន រាជា មាគនោ
 សេនិយោ តិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ
 មាគនស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសារស្ស ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសិ ។

(១៣២) អថខោ កកវា វេសាលិយំ យថាកិរង្គំ
 វិហារិត្វា យេន កង្កិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
 កិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឡតេលសេហំ កិក្ខុសតេហំ ។
 អថខោ កកវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមាលោ យេន កង្កិយំ
 តទេវសរិ ។ តត្រ សុំ កកវា កង្កិយេ វិហារតិ ជាតិ

វិនយបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ចំណុះ៤ ទោណ ហើយឲ្យនូវកត្តដល់សេនាមានអង្គ៤ អស់ប្រាំមួយខែ ។
 កូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏
 មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្ចាស់គហបតី ឥទ្ធា-
 នុភាពកូនប្រសាស្រីរបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ យើងចង់ឃើញ
 ឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រសាស្រីរបស់អ្នកទៀត ។ មេណូកគហបតីនិយាយតបថា
 បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រសាស្រីរបស់ខ្ញុំ អ្នកត្រូវឃើញក្នុងវិស្រ
 (ឯណោះ) ។ មហាមាត្យក៏និយាយថា ម្ចាស់គហបតី ល្ហើយចុះ ឯ
 ឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រសាស្រីរបស់អ្នក (ទុកដូចជា) យើងបានឃើញហើយដែរ ។
 លំដាប់នោះ មហាមាត្យនោះត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជត្រិះវិញព្រមដោយ
 សេនាមានអង្គ៤ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយព័ម្ពិសារ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយទើបក្រាបទូលដំណើរនុះដល់ព្រះបាទមាគធសេនិយ ព័ម្ពិ-
 សារ (ដោយសព្វគ្រប់) ។

(១៣២) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងវេសាលីគួរ
 តាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ចៀសចេញទៅកាន់បារិកក្នុងក្រុងកទ្ធិយៈ
 ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន គឺភិក្ខុមួយពាន់ពីររយហាសប្បរូប ។ ក្នុង
 កាលនោះ កាលព្រះមានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់បារិកដោយលំដាប់ ក៏
 យាងតម្រង់ទៅកាន់ក្រុងកទ្ធិយៈនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់

រោសជ្ជិក្ខត្តកេ មេណ្ឌាគហបតីវត្ថុម្ហិ ពុទ្ធកុណាថា

យាវនេ ។ អស្សេសិ ខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ សម-

ណោ ទលុ កោ កោតមោ សក្សបុត្តោ សក្សកុលា

បព្វជិតោ កង្កិយំ អនុប្បត្តោ កង្កិយេ វិហាតិ ជាតិ-

យាវនេ តំ ខោ បទ កវន្តំ កោតមំ វិកល្យណោ

កិត្តិសន្នោ អព្ភកតោ ឥតិបិ សោ កកវំ អរហំ សម្មា-

សម្មន្នោ វិជ្ជាចរណសម្មន្នោ សុកតោ លោកិវិទូ អ-

នុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា

ពេលដ្ឋត្ថន្តរៈ និទានមេណ្ឌកតហបតិ ពុទ្ធកុណារាជា

ក្នុងវ័ត្រម្ល៉ះ ទៀបក្រុងកំឡុងនោះ ។ មេណ្ឌកតហបតិបានឮច្បាស់ (នូវ
ដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្ចាស់គ្នាយើង បានឮថា ព្រះ
សមណគោតមជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស
ឥឡូវស្តេចមកដល់ក្រុងកំឡុងដោយលំដាប់ ហើយគង់ក្នុងវ័ត្រម្ល៉ះ ទៀប
ក្រុងកំឡុង ក៏កត្តិសព្វដំពីរពេរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ពុទ្ធខ្លាយសុរុ
សាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ
ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសាហ្មង់គ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធ
ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវវេញយុធម៌ទាំងពួងដោយប្រព្រឹត្តិពោះព្រះអង្គ
ថា វិជ្ជាចរណសម្បទ្ធ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ គឺ
សេចក្តីចេះដឹងនឹងកិច្ចដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតា ព្រោះព្រះ
អង្គមានដំណើរល្អទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់នូវវ័ត្រលោក ថា អនុគរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ
រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថី ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាន
នូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្តាទៅមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូ
នៃទៅកាន់មនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវ

វិទ្យបំណែក មហាវគ្គ

កកវា សោ ឥមំ លោកំ សនេវកំ សមារកំ សត្រហ្មកំ
 សស្សមណាត្រាហ្មណី បដំ សនេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ
 មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្តំ សព្វ-
 ញ្ញំ^(១) កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ត្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ
 សាធុ ខោ បន តថាវ្វចានំ អវហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។
 អថខោ មេណ្ណាកោ កហបតិ កទ្រានំ កទ្រានំ យាណំ
 យោជាបេត្វា កទ្រិ កទ្រិ យានំ អភិវហិត្វា កទ្រិហិ
 កទ្រិហិ យានេហិ កទ្ធិយា និយ្យាសិ កកវំនំ ទស្សនាយ ។
 អទ្ធិសំសុ ខោ សម្ពហុលា តិវ្វិយា មេណ្ណាកំ កហបតិ
 ទ្វារោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន មេណ្ណាកំ កហបតិ ឯតទេវេច្ចំ
 កហំ ត្វំ កហបតិ កច្ឆសីតិ ។ កច្ឆាមហំ កន្តេ សមណំ
 តោតមំ ទស្សនាយាតិ ។ កី បន ត្វំ កហបតិ
 កិរិយវាទោ សមាទោ អកិរិយវាទំ សមណំ តោតមំ
 ទស្សនាយ ឧបសម្ព័មិស្សសិ សមណោ ហិ កហបតិ
 តោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន

១ ឧ. លេខំ សុវ្យញ្ញំ ។

វិសយចំណិត មហាវគ្គ

អរិយសច្ចធម៌ ថា កត់វា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់កត់ថ្មីទៀត
 ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វានចំពោះព្រះអង្គ
 ហើយញ៉ាំងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំង
 ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព នឹង
 មនុស្សដ៏សេសឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ពីរោះបទដើម
 ពីរោះបទកណ្តាល នឹងពីរោះបទចុង ព្រះអង្គប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌
 ព្រមទាំងអត្តនឹងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌បរិសុទ្ធអស់ដើង ក៏ដំណើរដែល
 បានឃើញបានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនោះជាការ
 ប្រពៃពេក ។ លំដាប់នោះមេណ្ឌកគហបតិឲ្យមនុស្សទើមយានដ៏ល្អៗ ឡើង
 ជិះយានដ៏ល្អៗ មានយានដ៏ល្អៗ បរចេញទៅក្រុងកុទ្ទិយៈដើម្បីគាល់ព្រះ
 មានព្រះភាគៗ ពួកតិរិយជាច្រើនរូបបានឃើញមេណ្ឌកគហបតិកំពុងមកពី
 ចម្ងាយលុះឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេណ្ឌកគហបតិថា នៃគ-
 ហបតិ អ្នកទៅណា ។ មេណ្ឌកគហបតិនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 ទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ។ ពួកតិរិយនិយាយថា នៃគហបតិ អ្នកឯងជា
 ភិរិយវ័ទ (អ្នកពោលពាក្យថាត្រូវធ្វើកិច្ចការ) នឹងចូលទៅគាល់សមណគោ-
 តមជាអភិរិយវ័ទ (អ្នកពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ) ដូចម្តេចបាន
 គហបតិព្រោះសមណគោតមជាអភិរិយវ័ទ សំដែងធម៌តាមវែបបអភិរិយវ័ទ

ពេលដ្ឋិត្តរក មេណ្ឌកគហបតីវត្តម្ហិ អនុបុរិកថា

ច សារកេ វិនេត្តិ ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហប-
 តិស្ស ឯតទហោ សិ និស្សំសយំ ខោ សោ ភកវា អរហំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធោ កវិស្សតិ យថាយិមេ តិវុយា ឧស្ស-
 យន្តិភិ^(១) យាវតិកា យានស្ស ក្រមិ យានេន កត្តា យាទា
 បទ្ទោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភកវា តេនុបសង្កម្ម
 ឧបសង្កម្មិត្វា ភកវន្តំ អភិវិនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធស្ស ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស
 ភកវា អនុបុរិកថំ កាថេសិ សេយ្យដំទំ នានកថំ
 សីលកថំ សក្កកថំ កាមាណំ អាទិណំ ឱការំ សង្កិលេ-
 សំ នេត្តិម្ម អាទិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភកវា
 អញ្ញាសិ មេណ្ឌកំ គហបតិ កល្យចិត្តំ មុទ្ធចិត្តំ វិជ្ជវរ-
 ណចិត្តំ ឧទក្ខចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សា-
 មុក្កិសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេតិ ទុក្ខំ សមុទយំ
 និរោធំ មត្តំ ។ សេយ្យថាថិ នាម សុទ្ធិំ វត្តំ អបកត-

១ ឧ. ឧស្សន្តិភិ ។

វេសដ្ឋក្ខន្ធកៈ និទានមេណ្ឌកតហបតិ អនុបុត្រិកថា

ម្យ៉ាងទៀត សមណគោតមនោះទូន្មានពួកសាវ័កតាមបែបអភិរិយវនោះ
 ដែរ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកតហបតិមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះច្បាស់ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធតសន្ស័យឡើយ ពួក
 ត្តិរិយទាំងនេះឈ្នានីសជាប្រាកដ ភូមិប្រទេសនៃយានមានត្រឹមណាក៏ទៅ
 ដោយយានត្រឹមនោះ ហើយចុះចាកយានដើរទៅដោយជើងទេ ចូលទៅ
 ទាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថា
 ដល់មេណ្ឌកតហបតិដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ អនុបុត្រិកថានោះដូចម្តេច
 ខ្លះ (ឯអនុបុត្រិកថានោះ) គឺ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាស ទានកថា
 (សំដែងអំពីការធ្វើទាន) សីលកថា (សំដែងអំពីការរក្សាសីល) សគ្គកថា
 (សំដែងពីស្ថានសួគ៌) ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ថោកទាបដ៏សៅហ្មង
 នឹងមានិសង្ស័យក្នុងការបេញចាកកាម។ កាលណា បើព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
 ជ្រាបថា មេណ្ឌកតហបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិ-
 វារណា មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាស
 ធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ
 ឯង គឺទុក្ខ សមុទេយ និរោធមគ្គ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់សស្តាត

វិនយបំណែ មហាវគ្គោ

កាឡុកំ សម្មនេវ រជំនំ បដិក្កណ្ណោយ្យ ឃរមេវ មេណ្ណា-
 កស្ស កហបតិស្ស តស្មីយេវាសនេ វិរជំ វិតបលំ
 ធម្មចត្តំ ឧទហានិ យន្តិញ្ចំ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោ-
 ធធម្មន្តំ ។ អថខោ មេណ្ណាកោ កហបតិ ទិដ្ឋធម្មោ
 បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោកាឡុកធម្មោ តិណ្ណាវចិត្តច្នៃ
 វិតតកមំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរហ្មច្ចយោ សត្តុ សា-
 សនេ កកវន្តំ ឯតទេវេច អភិក្កន្តំ កន្លេ អភិក្កន្តំ កន្លេ
 សេយ្យថាបិ កន្លេ និក្កដ្ឋិតំ វា ឧក្កដ្ឋេយ្យ បដិច្ចដ្ឋំ វា
 វិរេយ្យ ប្បឡាស្ស វា បក្កំ អាចិត្តេយ្យ អន្ធការេ វា
 តេលប្បដ្ឋោតំ ធារេយ្យ ចត្តមន្តោ រូបាទិ ទត្តន្តិតំ
 ឃរមេវ កកវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ
 ឯសារបំ កន្លេ កកវន្តំ សារណំ កច្ឆាបិ ធម្មញ្ចំ កិក្ខុ

វិធីបំផុត មហាវគ្គ

ប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅក្នុងទទួលទឹកដែលកំដៅយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ
 មេណូកគហបតិកើតធម្មចក្ខុគឺ សោតាបត្តិមគ្គ (ប្រាសចាកជួលី ប្រាសចាក
 បន្ទូល លើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នោះថា របស់ណា
 មួយដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរ-
 លត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ វេលាដែលមេណូកគហ-
 បតិបានឃើញធម៌ សម្រេចធម៌ ដឹងធម៌ជាកច្ចាស យានចុះមុតមាំក្នុងធម៌
 ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្តាក់ស្ទើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវ
 សេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿអ្នកដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បានក្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូល
 របស់ព្រះអង្គពិរោធនាសហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបន្ទូល
 របស់ព្រះអង្គពិរោធនាសហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជាបុគ្គល
 ផ្សារបស់ដែលផ្តាច់ប្តូរកែប្រែព្រាហ្មណ៍របស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង
 ឬព្រលាបទីប្រុងបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានភ្នែក (ភ្នំ)
 នឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយមាន ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះ
 ឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគផង ព្រះធម៌ផង ភ័ក្ត្រសង្ស័យផង ថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ហេសង្ក្ខត្តកេ មេណ្ឌកគហបតិវគ្គិ ឧបាសក្កទេសនា

សង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភកវា ធាវេតុ អដ្ឋតក្កេ ចាល្យ-
 បេតំ សរណំ កតំ^(១) អធិវាសេតុ ច មេ ភន្តេ ភកវា ស្វាត-
 ធាយ កតំ សុទ្ធិ កិក្កុសង្ឃេ វាតិ ។ អធិវាសេសិ ភកវា
 តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ ភកវាតោ
 អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ប-
 ទត្តិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ
 តស្ស វត្តិយា អច្ចុយេន បណីតំ ខាទនីយំ កោជនីយំ
 បដិយាទាបេត្វា ភកវតោ កាលំ អាហោចាបេសិ កាលោ
 ភន្តេ និដ្ឋិតំ កត្តនិ ។ អថខោ ភកវា បុព្វុណ្ណាសមយំ និវា-
 សេត្វា បត្តចវេរាធាយ យេន មេណ្ឌាកស្ស កហបតិស្ស
 និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តិ អាសនេ
 និសីទិ សុទ្ធិ កិក្កុសង្ឃេន ។ អថខោ មេណ្ឌាកស្ស ក-
 ហបតិស្ស ភិរិយា ច បុត្តោ ច សុណិសា ច ទា-
 សោ ច យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្ក-
 មិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។
 តេសំ ភកវា អនុបុត្តិកេ កថេសិ សេយ្យថំ

១ ឧ. ពពន្ធំ ។

ហេតុផលព្រះពុទ្ធព្រះអង្គ: និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការសំដែងនូវការវិនិច្ឆ័យនៃខ្លួនជាឧបាសក

បាទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យជាទីរកស្នើដោយ
 ដ៏រិតក្នុងកាលមានវ័យនេះជាដើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងវ័យស្អាតជាមួយនឹងព្រះ
 ភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ណភាព(ការស្ងៀម) ។
 លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រែកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើ
 ប្រទេស្យណហើយចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ លុះកន្លងពត្រីនោះ
 ទៅ មេណ្ឌកគហបតិក៏ឲ្យមនុស្សចាត់បែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្អែកផ្អែង
 ហើយឲ្យអ្នកបម្រើទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល(នេះ)ជាកាលគួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ ។
 ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់បាត់នឹងចំរុះក្នុងបុព្វណ្ណ-
 សម័យយាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកហើយ ជាមួយនឹងភិក្ខុ-
 សង្ឃ ។ វេលានោះ ប្រពន្ធ កូនប្រុស កូនប្រុសាស្រី នឹងខ្ញុំប្រុសរបស់
 មេណ្ឌកគហបតិ ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វកថាដល់ជនទាំងនោះ អនុបុព្វកថានោះដូចម្តេច

វិទយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទានត្រៃសំ វិលត្រៃសំ សត្វត្រៃសំ កាថានំ អាទិនំ ឌុកានំ
 សង្ក្រលេសំ នេត្តុប្បេ អាទិសំសំ បកោសេសិ ។ យនា
 ភកវា អញ្ញាសិ តេ កេល្យចិត្តេ មុទ្ធិចិត្តេ វិទីវណាចិត្តេ
 ឌុទ្ធិចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យោ ពុទ្ធានំ សាប្បត្តំសិកា
 ធម្មទេសនា តំ បកោសេសិ ឌុត្តំ សមុទយំ និរោធំ
 មត្តំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធិំ វត្តំ អបគតកាឡិកំ
 សម្មទេវំ វជនំ បដិគ្គណោយ្យ វិវាមេវ តេសំ តស្មី
 យេវាសនេ វិវជំ វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឌុទ្ធានិ យង្គិញ្ចំ
 សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តំ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្ត-
 ធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោកាឡិធម្មា តិណ្ណាវិចិត្តិច្ឆា វិគត-
 កេវិកេថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរាប្បច្ចយា សត្តុ សាសនេ
 វគវ្តំ វគទវេច្ចំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវគ្គ

ឯអនុបុត្រកថានោះ គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សក្កកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ថោកទាបដ៏សៅហ្មង នឹងអាទិសង្ស្រក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងអស់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណ មានចិត្តរីករាយឡើង នឹងមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ ឯងគឺទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ សេចក្តីរលត់ទុក្ខ នឹងបដិបទាជាផ្លូវទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្តាតប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅក្នុងទម្លូលទឹក ដែលកំដៅដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ពួកជនទាំងនោះកើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គប្រាសចាកធូលីប្រាសចាកមន្ទិលលើអាសនៈនោះឯង(ហើយពិចារណាយើង) ដូច្នោះថា របស់ណាមួយដែលមានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ជនទាំងនោះបានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្ងាត់ស្ងើវ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យដល់នូវសេចក្តីត្រឡប់ក្រា មិនជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តាហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពិរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

រោសជិត្តុកោ មេណ្ឌាភយាបតិស្ស ធម្មចក្កំ

សេយ្យថាបិ កន្លេ និក្កន្និតំ វា ឧក្កន្នេយ្យ បដិច្ចន្នំ វា
 វិវេយ្យ ម្ភន្ន្យស្ស វា មក្កំ អាចិក្កេយ្យ អន្ធការេ វា តេ-
 លប្បដ្ឋានំ ជារេយ្យ ចក្កមន្តោ រូចានិ ទក្កន្និតំ វិវេម
 កកវតា អនេកបរិយាយេន នម្មោ បកាសិតោ ឯតេ
 មយំ កន្លេ កកវន្នំ សរណំ កច្ឆាម ធម្មញ្ញំ វិក្កុសដ្ឋ្យញ្ញំ
 ឧបាសកេ នោ កកវា ជារេតុ អន្ធតក្កេ ចាណុបេតេ
 សរណំ កតេតិ ។ អថខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ
 ពុទ្ធប្បមុខំ វិក្កុសដ្ឋ្យំ បណីតេន ខាទនីយេន កោ-
 ជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា កក-
 វន្នំ កុត្តារី ឌីនីតបត្តចាណី ឯកមន្នំ និសីទិ ។
 ឯកមន្នំ និសីទោ ខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ កក-
 វន្នំ ឯតេទោច យាវ កន្លេ កកវា កទ្ធិយេ វិហារតិ
 អហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស វិក្កុសដ្ឋ្យស្ស ជុវកត្តេនាតិ^(១) ។

១ ១. យាវ កន្លេ កកវា កទ្ធិយេ វិហារតិ ពាវ អហំ ។ ល ។ ជុវកត្តេនាតិ ។

ពេសដ្ឋក្នុងព្រះ ធម្មចក្កនិស្សេទ្ទនិកាយនៃមេណ្ឌកគហបរិ

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីពោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដូចជា
 បុគ្គលផ្សាររបស់ដែលផ្តាច់ ឬបើកបញ្ជាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់
 មនុស្សដែលវង្វេងផ្លូវ ឬព្រលាប្រទីបប្រេងបំភ្លឺ ក្នុងទីដ៏តម្រាវគិតថា
 ពួកមនុស្សមានចក្ខុនឹងឃើញរូបទាំងឡាយបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ
 ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន
 ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 នេះសូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផងព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទី
 រលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសក
 ដល់នូវព្រះរតនត្រយ័ថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជា-
 ដើម ។ វេលានោះ មេណ្ឌកគហបតិបានអង្គុយសខាទន័យកោដនីយាហារ
 (ហើម្បីម៉ម៉ាប) ដ៏ត្រូវត្រូវសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះ
 តុដ្ឋជាប្រធានឱ្យឆ្លុះស្តាប់ស្តាប់ ត្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត
 លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត
 ហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ
 មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកិទ្ធិយៈដរាបណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់ព្រះភិក្ខុ-
 សង្ឃមានព្រះតុដ្ឋជាប្រធានដោយកត្តដែលត្រូវហ្វាយជានិច្ចដរាបនោះ ។

វិទយេបិដកេ មហាវគ្គោ

អថខោ កកវា មេឡ្ហាកំ កហាបតី ធម្មិយា កតាយ
សន្តស្សត្តា សមាទបេត្តា សមុត្តេជេត្តា សម្មហំ-
សេត្តា ឧដ្ឋាយាសវោ បក្កោមិ ។

[១៣៣] អថខោ កកវា កន្តិយេ យថាភិវន្តំ វិហារត្តា
មេឡ្ហាកំ កហាបតី អនាប្បត្តា យេន អង្គត្តារោ^(១) តេន
ចារិកំ បក្កោមិ មហតា ភិក្ខុសម្មេន សង្ឃិ អធិតេល-
សេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។ អស្សេសិ ខោ មេឡ្ហាកោ
កហាបតី កកវា កិវ យេន អង្គត្តារោ តេន ចារិកំ
បក្កោមិ មហតា ភិក្ខុសម្មេន សង្ឃិ អធិតេលសេហិ
ភិក្ខុសតេហិតិ ។ អថខោ មេឡ្ហាកោ កហាបតី នាសេ
ច កម្មកេ ច អាណាបេសិ តេនហិ កលោ ពហុំ លោ-
លំបិ តេលំបិ តណ្ហាលំបិ ខាននិយំបិ សកេដេសុ
អាហេបេត្តា អាគច្ឆេ អធិតេលសានិ ច តោចាលក-
សតានិ អធិតេលសានិ ដេនុសតានិ អាទាយ អាគច្ឆនុ
យត្ត កកវន្តំ បស្សិស្សម តត្ត ចារុណ្ណោន^(២) ជីវេន កោ-
ដេស្សហិតិ ។ អថខោ មេឡ្ហាកោ កហាបតី កកវន្តំ

១ អង្គត្តារបថោតិ កត្តិ បោគ្គកេ វិស្សតិ ។ ២ ឧ. ពុ. ៣១៦ ។

វិធីបដិសេធ មហាវគ្គ

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យមេណ្ឌកគហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិ-
បត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោក
ចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១៣៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្រុងកទ្ធិយៈ
គួរតាមពុទ្ធអដ្ឋាស្រ័យ ហើយទ្រង់មិនលាមេណ្ឌកគហបតិ ក៏យាងទៅ
កាន់បារិកកងអង្គភាពជនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់
ពីររយហាសិបបួន ។ មេណ្ឌកគហបតិបានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាង
ចេញទៅកាន់បារិកកងអង្គភាពជនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន
មួយពាន់ពីររយហាសិបបួន ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ពួកខ្ញុំប្រុស
នឹងពួកអ្នកធ្វើការងារថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយ
ផ្គុំកម្សិលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទ័យខ្លះ ឲ្យច្រើនក្នុងរទេះទាំង
ឡាយមក ម្យ៉ាងទៀត នាយគោបាលមួយពាន់ពីររយហាសិបនាក់ចូរនាំមេ
គោមួយពាន់ពីររយហាសិបមក (បើ) យើងជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ក្នុងទីណា យើងនឹងនិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឆាន់ទឹកដោះស្រស់រូត
ថ្មី ។ ក្នុងទីនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតិក៏បានផ្គុំផ្គង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុង

ពេសដ្ឋក្នុងកេ មេណ្ឌាកតហបតិវត្ថុម្ហំ មេណ្ឌាបរិវេសតា

អន្តរាមក្កេ កត្តាវេ សម្មាវេសិ ។ អថខោ មេណ្ឌាកោ
 កហបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ
 ខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ កកវន្តំ ឯតទរោច អធិវាសេត្វ
 មេ កន្តេ កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេ-
 នាតិ ។ អធិវាសេសិ កកវា តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ
 មេណ្ឌាកោ កហបតិ កកវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋា-
 យាសនា^(៦) កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ មេណ្ឌាកោ កហបតិ តស្ស វត្តិយា
 អត្ថយេន បណ្ឌិតំ ខាទនិយំ កោជនិយំ បដិយានាបេត្វា
 កកវតោ កាលំ អាហោចារេសិ កាលោ កន្តេ និដ្ឋិតំ
 កត្តនិ ។ អថខោ កកវា បុព្វន្តាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តិវិវាទាយ យេន មេណ្ឌាកស្ស កហបតិស្ស បរិវេ-
 សនា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញាតេ អាសនេ
 និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ មេណ្ឌាកោ
 កហបតិ អន្តរតេលសានិ កោចាលកសតានិ អាណា-
 បេសិ តេនហិ កលោ ឯកមេតំ ធម្មំ កហេត្វា

៦ ឧ. ឧដ្ឋាយាសនាតិ សទ្ធា នតិ ។

ពេលដ្ឋិត្តៈ និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការអង្គាសនៃមេណ្ឌកគហបតិ

ទឹកន្តរ^(១)ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅកាល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ រួចឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិឈរក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីធានាក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយ
 នឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយគុណភាព ។ ឯ
 មេណ្ឌកគហបតិដឹងច្បាស់ថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏
 ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេក្សណ៍ហើយចៀស
 ចេញទៅ ។ លុះកន្លងព្រឹកនោះទៅ ទើបមេណ្ឌកគហបតិឲ្យមនុស្សតាក់
 តែងខាទន័យកោដន័យាហារដ៏ផ្គត់ផ្គង់ហើយ ក៏ឲ្យក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ
 ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាល (នេះ) ជាកាល
 គួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់
 ហើយទ្រង់បាត់នឹងច័វរក្នុងបុព្វណ្ណសម័យក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ទីអង្គាស
 របស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែល
 គេក្រាលថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់
 ពួកអ្នកឃ្វាលគោមួយពាន់ពីររយហាសិបនាក់ថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ
 បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយយកមេគោមួយៗ មកបំរុងទុកដើម្បីរួតយកទឹក

១ ផ្លូវដាច់ច្បាំងទឹកឲ្យឆ្លង បានដល់ផ្លូវដែលគេទៅមរណបានដោយលំបាក ។

វិទយបំដីពេ មហាវិទ្យា

ឯកោមេតស្ស ភិក្ខុនេន ឱបតិដ្ឋថ នាកុល្លោន^(១) ខ័រេន កោ-
 លេស្ស្យាមាតិ ។ អថទោ មេណ្ណាកោ កហាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាននីយេន កោជនីយេន សហត្តា
 សន្តប្បេសិ សម្បវាសេសី នាកុល្លោន ច ខ័រេន ។ ភិក្ខុ
 កុក្កុយាយន្តា ខិរំ នប្បនិក្ខណានិ ។ បដិក្ខណាថ ភិក្ខុវេ
 ហិកុត្តាមាតិ ។ អថទោ មេណ្ណាកោ កហាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាននីយេន កោជនីយេន សហត្តា
 សន្តប្បេត្វា សម្បវាសេត្វា នាកុល្លោន ច ខ័រេន កកវន្តំ
 កុត្តារី វិនិកបត្តមាណី ឯកេបន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកេបន្តំ
 ជិសីន្នោ ទោ មេណ្ណាកោ កហាបតិ កកវន្តំ ឯកេវេប
 សន្តិ កន្តេ មត្តា កត្តារា អប្បោទតា អប្បកត្តា ន
 សុត្តារា អថាថេយ្យេន កន្តំ សាទុ កន្តេ កកវា ភិក្ខុវេ
 ថាថេយ្យំ អនុជាមាត្រតិ ។ អថទោ កកវា មេណ្ណាកំ
 កហាបតិ ចម្មិយា កថាយ សន្តស្សត្វា សមាទមេត្វា
 សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឱដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។
 អថទោ កកវា ឯកស្មី ជិណានេ ឯកស្មី បករណេ

១ ១. កុល្លោន ។

វិទយចំណីក មហាវគ្គ

ដោះស្រាយថ្មី ។ ហើយយើងនឹងប្រគេនកិកម្មយអង្គ ។ ឆាន់ ។ ទើប
 មេណូ កគហបតីអង្គិសព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យវត្តស្តាប់
 ស្តាប់ ដោយខាទន័យភោជនីយាហារវដ្តិតផ្លូវ នឹងទឹកដោះស្រាយដែលរូត
 ថ្មីៗដោយដៃខ្លួនឯង ។ កិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរឿសមិនហ៊ានទទួល
 ទឹកដោះស្រាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់កិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលឆាន់ចុះ ។ លំដាប់នោះឯង មេណូ ក
 គហបតីអង្គិសព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យវត្តស្តាប់ស្តាប់
 ដោយខាទន័យភោជនីយាហារវដ្តិតផ្លូវ នឹងទឹកដោះស្រាយដែលរូត
 ថ្មី ។ ដោយដៃខ្លួន លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែង
 លូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាតហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណូ ក
 គហបតីអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គង់មានផ្លូវកន្តារទាំងឡាយដែលមានទឹកតិច
 មានកក្យាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនអាចនឹងទៅបាន បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឧកាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត
 ស្បៀងដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យ
 មេណូ កគហបតីយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយ
 ធម្មិកថាហើយទ្រង់ក្រែកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ

ពេលផ្គូផ្គងកេ បាថយ្យបរិយេសពានុជានំ

ធម្មំ កថំ កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 កោរសេ ខំ ធម្មំ តក្កំ ឈិដ្ឋំ សប្បំ ។ សន្តិ ភិក្ខុវេ
 មត្តា កត្តាវា អប្បោទកា អប្បកត្តា ន សុភវា
 អហាថយ្យេន កន្តំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បាថយ្យំ
 បរិយេសិទ្ធិ តណ្ហាលោ តណ្ហាលត្ថិកេន មុត្តោ មុត្តត្ថិ-
 កេន មាសោ មាសត្ថិកេន លោណំ លោណត្ថិកេន
 តុឡោ តុឡត្ថិកេន តេលំ តេលត្ថិកេន សប្បំ សប្បំ
 ត្ថិកេន ។ សន្តិ ភិក្ខុវេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា តេ កប្បិ-
 យ កាវកានំ ហត្ថេ ហិរញ្ញាស្សន្តំ^(១) ឧបនិក្ខិបន្តិ ឥមិធា
 យំ អយ្យស្ស កប្បិយំ តំ ទេថាតិ ។ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ យំ តតោ កប្បិយំ តំ សាទិទុំ ន ត្រេវាហំ
 ភិក្ខុវេ កេនចិ បរិយោយេន ជាត្រូបវជតំ សាទិកត្ថំ
 បរិយេសិតត្ថន្តំ វទាមីតិ ។

១ ឧ. ហិរញ្ញំ ។

ពេលដំបូង៖ ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការស្វែងរកស្បៀង

ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគោរស ៥ គឺទឹក
 ដោះស្រស់១ ទឹកដោះជ្រូក ១ ខ្លាញ់១ ទឹកដោះខាប់១ ទឹកដោះថ្នាំ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានផ្លូវកន្តារដែលមានទឹកតិចមានកក្សាហារតិច ដែល
 អ្នកគ្មានស្បៀងមិនអាចនឹងទៅបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន គឺភិក្ខុត្រូវការអង្ករ ស្វែងរកអង្ករបាន
 ត្រូវការសណ្តែកបាយ ស្វែងរកសណ្តែកបាយបាន ត្រូវការសណ្តែកករដ-
 មាស ស្វែងរកសណ្តែកករដមាសបាន ត្រូវការអម្បិល ស្វែងរកអម្បិលបាន
 ត្រូវការស្ករអំពៅ ស្វែងរកស្ករអំពៅបាន ត្រូវការប្រេង ស្វែងរកប្រេងបាន
 ត្រូវការទឹកដោះថ្នាំ ស្វែងរកទឹកដោះថ្នាំបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្ស
 ទាំងឡាយមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះទុកដាក់មាសនឹងប្រាក់ក្នុងដៃ
 កប្បិយការកៈទាំងឡាយដោយពាក្យថា របស់ណា គួរដល់លោកម្ចាស់ ចូរ
 អ្នកទាំងឡាយប្រគេនរបស់នោះដោយមាសនឹងប្រាក់នេះចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរចំពោះវត្ថុជាកប្បិយៈ (ដែល
 កើត) អំពីមាសនឹងប្រាក់នោះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែតថាគតមិន
 ពោលថា ត្រូវអ្នកត្រេកអរ ត្រូវអ្នកស្វែងរកមាសនឹងប្រាក់ដូច្នោះ ដោយ
 បរិយាយនីមួយៗឡើយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិទ្យា

[១៣៤] អថខោ ភគវា អនុប្បត្តេន ចារិតំ ចរមា-

នោ-យេន អាបណំ តទវិសវំ ។ អស្សេនសិ ខោ កេ-

ណិយោ ជនិលោ សមណោ ខលុ កោ តោតមោ សក្យ-

បុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ អាបណំ អនុប្បត្តោ^(១)តំ

ខោ បន កវន្តំ តោតមំ វរិកល្យណោ កិវិស្តសន្នោ

អព្ពត្តតោ ឥតិមិ សោ ភគវា អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា

វិជ្ជាចរណសម្បត្តោ សុតតោ លោកិវិទូ អនុត្តរោ

បុរិសធម្មសារថិ សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា ភគវា

១ ឧ. ធិត្តន្តរោ អាបណោ វិហរតិ លទ្ធ អន្តិ ។

វិទយបិដក មហាវគ្គ

(១៣៤) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់ត្រាច់
ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ប៉ុន្មានយោងទៅដល់អាបណនិគម ។ ផល
ឈ្មោះកេណិយៈបានឮដំណឹងថា នៃគ្នាយើង ពួងព្រះសមណគោ-
តមជាសក្យបុត្រ (បេញ) ចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវ
មកដល់អាបណនិគមដោយលំដាប់ ក៏គិតសព្វពីរោះរបស់ព្រះ
គោតមដ៏បំរើនោះឯងពួងខ្លាចខ្លាចសុខសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះ-
ភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តី
សៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវព្យាយាម-
ធម៌ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បទនា ព្រោះព្រះអង្គបរិ-
បូណិដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អ
យ៉ាងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គង្រាប់ច្បាស់នូវ
ត្រីលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណរក
បុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថី ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាន
នូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្តា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជា
គ្រូនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ថា ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់
ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ថា កតវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់
កតថ្មីទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន

ពេលដ្ឋិតុត្តកេ កេណិយជីលវន្ត

សោ ឥមំ លោកំ សទេវតំ សមារកំ សត្រាហ្មកំ
 សស្សមណាត្រាហ្មណី បដំ សទេវមនុស្សំ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចំកត្វា បវេទេតំ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិ-
 កល្យាណំ បដ្ឋេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ
 សាត្តំ សត្យញ្ញំ កេវលបរិច្ចុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ត្រាហ្មចរិយំ
 បកាសេតិ សាទុ ខោ បន ភថាវ្វាមំ អរហតំ
 ទស្សនំ ហោតិតំ ។ អថខោ កេណិយស្ស ជដិ-
 លស្ស ឯតទហោសិ កិណ្ណ ខោ អហំ សមណស្ស
 កោតមស្ស ហារាបេយ្យន្តិ ។ អថខោ កេណិយស្ស
 ជដិលស្ស ឯតទហោសិ យេបិ ខោ តេ ត្រាហ្ម-
 ណានំ បុព្វកា ឥសយោ មន្ទានំ កត្តារោ មន្ទានំ
 បវត្តារោ យេសមិទំ ឯតហំ ត្រាហ្មណា ខោរណំ
 មន្តបទំ ភីតំ បុត្តំ សមិហិតំ តទនុត្តាយន្តិ តទនុកា-
 សន្តិ ភាសិតមនុកាសន្តិ វាចិតមនុវាចេន្តិ សេយ្យដិទំ
 អដ្ឋកោ វាមកោ វាមទេវាវេស្សនមិត្តោ យមតត្តិ អដ្ឋិសោ

ភេសជ្ជៈព្រះអង្គ: ឱទានកេណិយជដល

ចំពោះព្រះអង្គហើយ ញ៉ាំងលោកនេះ ព្រមទាំងទៅលោកមារលោកព្រហ្ម-
 លោក ញ៉ាំងពញកសត្វព្រមទាំងសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ ញ៉ាំងមនុស្ស
 ជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្សដ៏សេសស្បឿនបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គសំដែងធម៌
 ពីពោះបទដើម ពីពោះបទកណ្តាល ពីពោះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយ
 ធម៌ព្រមទាំងអត្តព្រមទាំងព្យញ្ជន៍ដ៏ពេញបរិបូណ៌ដ៏បរិសុទ្ធអស់ដើង ក៏ដំ-
 ណើរដែលបានឃើញបានដូចនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាង
 នោះ ជាការប្រពៃពេក ។ លំដាប់នោះ កេណិយជដលមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះថា គួរអញ្ជាទ្យគេនាំយករបស់អ្វីហ្ន៎ទៅថ្វាយព្រះសមណគោតម។ ទើប
 កេណិយជដលមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បូសីទាំងឡាយណា ដែលជា
 បុព្វបុរសរបស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកកសាងមន្ត ជាអ្នករាយមន្ត
 បទមន្តបុរាណនេះដែលពួកបូសីណា បានច្រៀងមកហើយ បានរាយមក
 ហើយ បានសន្សំមកច្រើនហើយ ឥឡូវនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
 តែងស្វាគ្យតាមបទមន្តនោះ តែងសូត្រតាមបទមន្តនោះ តែងពោល
 តាមបទមន្តដែលបូសីទាំងឡាយនោះពោលហើយ តែងបង្រៀនតាមបទ
 មន្តដែលបូសីទាំងឡាយនោះបង្រៀនមកហើយ ដូចជាព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
 អដ្ឋកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមទេវៈ ព្រាហ្មណ៍
 ឈ្មោះវេស្សមិត្តៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះយមត្តគិ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះអង្គិរសៈ

វិទ្យបំណិព មហាវិញ្ញា

ការទ្វារថោ វាសេដ្ឋោ កស្ស្សោ កតុ រត្ត្វរតា
 វិភា វិកាលកោជនា តេ វវ្វ្វទានិ ចានានិ សាទិ-
 យីសុ សមណោបិ តោតមោ រត្ត្វរតោ វិភោ វិកាល-
 កោជនា អហតិ សមណោបិ តោតមោ វវ្វ្វទានិ ចា-
 នានិ សាទិកុន្តិ បហុតំ ចានំ បដិយោនាបេត្វា កាលេហំ
 តាហាបេត្វា យេន កកវា តេនុបស្ក័មិ ធុបស្ក័មិត្វា
 កកវតា សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កនំ សារ-
 ណីយំ វិភិសាបេត្វា វិកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ វិកមន្តំ
 វិភោ ខោ កេណិយោ ជដិលោ កកវន្តំ វិកមន្តេប
 បដិកុណាតុ មេ កវំ តោតមោ ចានន្តិ ។ តេនហំ
 កេណិយ ភិក្ខុនំ ទេហិតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុយោនា
 នប្បដិកុណាន្តិ ។ បដិកុណាថ ភិក្ខុវេ បរិកុញ្ញថាតិ ។
 អថខោ កេណិយោ ជដិលោ តុទ្ធប្បមុទំ ភិក្ខុសង្ឃំ
 បហុតេហំ ចានេហំ សហត្តា សន្តប្បេត្វា សប្បវាបេត្វា

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះការទ្វាដៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាសេដ្ឋៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
 កស្សបៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះភត្តុ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះជាអ្នករៀនចាកការ
 បរិភោគក្នុងរាត្រី រៀនចាកការបរិភោគខុសកាល (រាប់ពីពេលថ្ងៃត្រង់ទៅ
 ដល់អណ្តោះ) ត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ .សូម្បី
 ព្រះសមណគោតមក៏ជាអ្នករៀនចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី រៀនចាកវិកាល-
 ភោជនព្រះសមណគោតមក៏គួរត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឡាយមានសភាព
 យ៉ាងនេះដែរហើយ ក៏ឲ្យគេតាក់តែងទឹកបានជាច្រើន ឲ្យរែកទៅដោយ
 វៀមកទាំងឡាយហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយក៏រករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយពោលនូវពាក្យរក់ទាក់
 រីករាយសំណេះសំណាលគួររលឹករច្ចហើយ ក៏បានឈរនៅក្នុងទីគួរមួយ ។
 លុះកេណ្ឌិយដដីលឈរនៅក្នុងទីគួរមួយហើយបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទទួលទឹកបានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។
 ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នៃកេណ្ឌិយៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរ
 ប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរឿសមិនហ៊ានទទួល ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលឆាន់
 ចុះ ។ ត្រាពោះ កេណ្ឌិយដដីលក៏បានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រ-
 ធានឲ្យត្រួតស្តាប់ស្តល់ ដោយទឹកបានទាំងឡាយដ៏ច្រើន ដោយវែងខ្លួនឯង

កេសដ្ឋក្ខន្ធកេ កេណិយធីដិលវក្ក

កកវន្តំ វោតតហត្ថំ ឌីនិបត្តហាយិ ឯកមន្តំ និសិទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធំ ខោ កេណិយំ ជដិលំ កកវំ ធម្មិយា
 កថាយ សន្នុស្សសិ សមាទបេសិ សមុត្តជេសិ
 សម្បហំសេសិ ។ អថខោ កេណិយោ ជដិលោ កក-
 វតា ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សិតោ សមាទបិតោ ស-
 មុត្តជិតោ សម្បហំសិតោ កកវន្តំ ឯតទរោច អធិវសេតុ
 មេ កវំ កោតមោ ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិំ កិក្ខុសង្ឃេ-
 នាតិ ។ មហា ខោ កេណិយំ កិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេ-
 លសានិ កិក្ខុសតានិ ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្ប-
 សន្នោតិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ កេណិយោ ជដិលោ កក-
 វន្តំ ឯតទរោច កិញ្ចាបិ កោ កោតម មហា កិក្ខុ-
 សង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ កិក្ខុសតានិ អហញ្ច ព្រាហ្ម-
 ណេសុ អភិប្បសន្នោ អធិវសេតុ មេ កវំ កោតមោ
 ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិំ កិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ មហា ខោ
 កេណិយំ កិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ កិក្ខុសតានិ
 ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោតិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ
 កេណិយោ ជដិលោ កកវន្តំ ឯតទរោច កិញ្ចាបិ

រោសដ្ឋក្ខន្ធក្រ: និទានកេណិយដដិល

កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្តហើយ លែងលូកព្រះ
ហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីគួរមួយ ។ លុះកេណិយដដិល
អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាម
ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ ឯកេណិយដដិល
កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាមឲ្យកាន់យកតាមឲ្យអាច
ហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
មានព្រះភាគដូច្នោះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភក្តិខ្ញុំ
ព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងវិថូវិស្តក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នៃកេ-
ណិយ: ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយ ហាសិបអង្គ អ្នកសោត
ក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ ។ កេណិយដដិលបានក្រាប
ទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់វេរ:ជាគំរប់ពីរដងដងថា បពិត្រ
ព្រះគោតមដ៏ចំរើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើនចំនួនមួយពាន់ពីររយ ហាសិបអង្គ
ក៏ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្នុងសូមព្រះគោត-
មដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភក្តិខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងវិថូវិស្តក ។ ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកេណិយ: ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួន
មួយពាន់ពីររយ ហាសិបអង្គ អ្នកឯងសោតក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំង-
ឡាយហើយ ។ កេណិយដដិលបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិញ្ញា

កោតោតម មហា ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុស-
តានិ មហាញ្ច ព្រាហ្មណេស្ស អភិប្បសន្នោ អធិវាសេ-
តុ មេ ភវំ តោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុ-
សង្ឃនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភកកា តុណ្ហិកាវេន ។ អថ-
ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភកកាតោ អធិវាសនំ វិទិត្តា
ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភកកា ឯតស្មី
និទានេ ឯតស្មី បក្ការោ ធម្មិ កថំ កត្តា ភិក្ខុ អា-
មន្តេសិ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ចាតានិ អម្ពចានំ
ជម្ពចានំ ចោចចានំ មោចចានំ មជ្ជកចានំ មុទ្ធិកចានំ
សាលុកចានំ ដារុសកចានំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
សត្វំ ដលរសំ វេបេត្តា ធាញ្ញដលរសំ ។ អនុជាតាមិ
ភិក្ខុវេ សត្វំ បត្តរសំ វេបេត្តា បក្កនា ករសំ^(១) ។

១ ឧ. ធារសំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

អស់វារៈ ជាគំរប់បីជនផង ថា បពិត្រ ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃ ច្រើន
 ចំនួនមួយពាន់ពីររយ ហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំ ព្រះអង្គ ជ្រះថ្លា ខ្លាំងក្លា ព្រាហ្ម-
 ណ៍ ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តាខ្ញុំ
 ព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយ
 គុណ្ណីភាព ។ លំដាប់នោះ កេណិយដដិលដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រែកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះ
 និទាននេះ ដំណើរនេះទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហើយត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតទឹកបានទាំងឡាយ ៨ យ៉ាង គឺ ទឹកផ្លែស្វាយ ទឹកផ្លែត្រីង ទឹកផ្លែ
 ចេកមានគ្រាប់ ទឹកផ្លែចេកឥតគ្រាប់ ទឹកផ្លែស្រគំ ទឹកផ្លែចន្ទន៍ ទឹកក្រអៅ
 ឈូក ទឹកផ្លែមាក់ប្រាង(១) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លែ
 ឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែផ្លែស្រ(២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតទឹកស្លឹកឈើគ្រប់យ៉ាងលើកលែងតែទឹកបន្លែដែលឆ្អិនហើយ(៣) ។

១ អដ្ឋកថា ថា ទឹកអដ្ឋបានទាំងនេះ ជាបរិសុទ្ធស្រដាត់ក្តី ដ្ឋិនដោយកំដៅថ្ងៃក្តី បើចំអិន
 ដោយភ្លើងមិនគួរ ។ ២ បានដល់ស្រវិ ៧ ប្រការ ។ ៣ រសព្វកស្លឹកឈើដែលជាយារកាលិក
 ជាបរិសុទ្ធក្នុងបុរោហិតបុណ្ណោះ រសស្លឹកឈើដែលជាយារដីវិកភិក្ខុចំអិនឈាយខឹងសម្បីដើម
 គួរអស់កាល ៧ ថ្ងៃ បើចំអិនដោយទឹកស្អុយគួរជរាបដល់អស់ បើចំអិនដោយទឹកដោះដលើម
 មិនគួរ សូម្បីស្លឹកឈើដែលចំអិនដោយវត្ថុដទៃ ៗ ក៏ហៅថា រសបន្លែដែរ ។

ពេសន្តរ្យុក្ខពេ ពេណីយជីលវត្ថុ

អនុជាតាម កិក្ខុវេ សត្វំ បុប្ផាសំ វេយ្យា មជ្ជក-
 បុប្ផាសំ ។ អនុជាតាម កិក្ខុវេ ឧប្បាសន្តិ ។ អថ-
 ខោ កេណិយោ ជជីលោ ភស្សា វត្តិយា អច្ចយេន
 សកេ អស្សមេ បណីតំ ខាទនីយំ កោជនីយំ បដិយា-
 នាបេត្វា ភកវតោ កាលំ អាវេទាបេសិ កាលោ កោ
 តោតម និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភកវា បុព្វល្លាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចិវមាទាយ យេន កេណិយស្ស ជជិ-
 លស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្ត
 អាសនេ និសិទិ សទ្ធិ កិក្ខុសង្ខេន ។ អថខោ កេ-
 ណិយោ ជជីលោ ពុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ខំ បណីតេន
 ខាទនីយេន កោជនីយេន សហត្តា សន្តប្បេត្វា សម្បវា-
 បេត្វា ភកវន្តំ ភត្តវី ឌីនិបត្តចាណី ឯកមន្តំ និសិទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធិ ខោ កេណិយំ ជជីលំ ភកវា សមាហិ
 តាថាហិ អនុមោទិ។

ហេសង្ក្រាន្តៈ និទានកេណិយជដិល

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្កាឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែ
 ទឹកផ្កាស្រងឹត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកអំពៅ ។ លុះ
 កន្លងព្រឹត្តិទោះទៅ កេណិយជដិលឲ្យគេតាក់តែងខាទន័យភោជនីយាហារ
 ដ៏ថ្លៃថ្នាំក្នុងអាស្រមខ្លួន ហើយឲ្យក្រាបបង្គំទូលកត្តកាល ដល់ព្រះមាន
 ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កាលនេះជាកាលគួរ ភក្តសម្រេច
 ហើយ ។ វេលានោះ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្ស្រង់
 ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចម្រើយាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់កេណិយ
 ជដិល លុះយាងចូលទៅហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្នាំដោយ
 មួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង កេណិយជដិលបានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃ
 មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្កែតស្តាប់ស្តាប់ ដោយខាទន័យភោជនីយាហារដ៏
 ថ្លៃថ្នាំដោយដៃខ្លួនឯង កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច
 លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
 កេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោ-
 ទនាដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

(១៣៥) អតិហុត្តមុខា យញ្ញា
 សាវ័ត្តិ ធន្មសោ(៦) មុខំ
 រាជា មុខំ មនុស្សានំ
 នទីនំ សាគរោ មុខំ
 នក្ខត្តានំ មុខំ បណ្ណា
 អាទិថ្វា តបតំ មុខំ
 បុណ្ណាមាគម្ពមាណំ
 សង្ឃោ វេ យជនំ មុខន្តិ ។

អថខោ ភគវា គេណិយំ ជដិលំ វមាហិ តាថាហិ
 អនុមោទិត្តា ទុដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

(១៣៦) អថខោ ភគវា អាបណោ យថាភិវន្តំ
 វិហារិត្តា យេន កុសីនារា តេន ចារឹកំ បក្កាមិ
 មហានា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អធិត្តេលសេហិ ភិក្ខុស-
 តេហិ ។ អស្សេស្សំ ខោ គោសីនារកា មល្លា ភគវា
 កិវ កុសីនារំ អាគប្បតិ មហានា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ
 អធិត្តេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិតិ ។ តេ សង្ឃំ អតិសុ

៦ ឱ. សាវ័ត្តិមហេ ។

វិន័យបិដក មហាវគ្គ

(១៣៥) យញ្ញៈទាំងឡាយមានការបូជាភ្លើង ជាប្រធាន
 សារិក្ខុធន្ត ជាប្រធានរបស់ធន្តសាស្ត្រ ស្តេចជាប្រធានរបស់
 មនុស្សទាំងឡាយ សាគរ ជាប្រធានរបស់ស្វីន៍ទាំងឡាយ
 ព្រះចន្ទ ជាប្រធាននៃនក្ខត្តបុក្សទាំងឡាយ ព្រះអាទិត្យ ជា
 ប្រធាននៃពន្លឺទាំងឡាយ ព្រះសង្ឃបុណ្ណៈ ជាប្រធានរបស់
 មនុស្សទាំងឡាយ ដែលប្រាថ្នាបូជានុរោហិត ហើយបូជា ។
 គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ដោយគាថាទាំង
 ឡាយនេះចំពោះកេណ័យដ៏ដលហើយ ក៏ទ្រង់ក្រែកចាកអាសនៈចៀស
 ចេញទៅ ។

(១៣៦) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងអាបណនិគម
 ដោយគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងកុសិនារា
 ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ពួក
 ស្តេចមល្លទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូបយាង
 មកកាន់ក្រុងកុសិនារា ។ ពួកមល្លក្សត្រិទាំងនោះបានធ្វើការប្តេជ្ញាគ្នាថា

ពេសន្តិក្ខត្តកេ ពោធិមល្លវត្តម្ហិ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនារណំ

យោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ន កវិស្សតិ បញ្ច សតានិ
 នណ្ណាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពោជោ មល្លោ
 អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ ។ អថខោ
 ភគវ អនុប្បព្វេន ចារិកំ ចរមាណោ យេន កុសិណា
 តនវសិ ។ កោសិណាតោ មល្លោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ
 អកំសុ ។ អថខោ ពោជោ មល្លោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ
 កវិត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសន្តមិ ឧប-
 សន្តមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតំ ខោ ពោជំ មល្លំ អាយស្មា
 អានន្ទោ ឯតនពេច ឧឡារំ ខោ តេ ឥទំ អារុសោ
 ពោជ យំ ត្វំ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកាសីតិ ។ នាហំ
 កន្លេ អានន្ទ ពហុកតោ ពុទ្ធន វា ធម្មេន វា
 សន្ស័ន វា អបិច ញាតិហិ សន្តំពោ កតោ យោ
 ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ន កវិស្សតិ បញ្ច សតានិ នណ្ណាតិ
 សោ ខោ អហំ^(១) កន្លេ អានន្ទ ញាតិនំ នណ្ណាភយា

១ ឧ. ស ខោ អហំ ។

រោសជួរពួន្ត្រុកៈ និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះរោជៈ ការធ្វើនូវការប្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ

អ្នកណាមិនធ្វើការក្រែកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះត្រូវពិន័យជា
 ទ្រព្យ ៥០០ កហាបណៈ (មិនខាន) ។ ក៏សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រ
 ឈ្មោះរោជៈជាសំឡាញ់ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគកាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់
 ក្រុងកុសិនារាមនោះ ។ ពួកមល្លក្សត្រនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាមបានធ្វើការ
 ក្រែកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះឯង រោជមល្លក្សត្រ
 ក៏ធ្វើការក្រែកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ហើយចូលទៅរកព្រះមានន្ទ
 ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំបង្គំព្រះមានន្ទដ៏មាន
 អាយុ ហើយ ក៏ឈរក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងរោជមល្លក្សត្រដែលឈរ ក្នុងទីសមគួរដូច្នោះថា នៃរោជៈដ៏
 មានអាយុ អ្នកបានធ្វើការក្រែកទទួលណា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
 ការក្រែកទទួលនេះ ជាការប្រពៃរបស់អ្នកហើយ ។ រោជមល្លក្សត្រ
 និយាយថា បពិត្រព្រះមានន្ទដ៏ចំរើន ខ្ញុំមិនមែនធ្វើ (សេចក្តីសោត)
 ច្រើន ព្រោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ នឹងព្រះសង្ឃទេ ប៉ុន្តែពួកញាតិបានធ្វើ
 ការប្តេជ្ញាថា អ្នកណាមិនធ្វើការក្រែកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះ
 នឹងត្រូវពិន័យជាទ្រព្យ ៥០០ កហាបណៈមិនខាន បពិត្រព្រះមានន្ទដ៏
 ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើការក្រែកទទួលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះ ព្រោះខ្លាច

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

ឃុំ កក្កវតោ បច្ចុក្កមនំ អកាសិន្ធិ ។ អថខោ អាយស្សា
 អានន្តោ អនត្តមនោ អហោសិ កថំ ហិ នាប រោជោ
 មល្លោ ឃុំ វត្តតីតិ ។ អថខោ អាយស្សា អានន្តោ
 យេន កក្កវ តេនបស្ក័ម្ពំ ឧបស្ក័ម្ពិត្វា កក្កវន្តំ អភិ-
 វានេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្តោ ខោ
 អាយស្សា អានន្តោ កក្កវន្តំ ឯតទរោច អយំ កន្តេ
 រោជោ មល្លោ អភិញ្ញាតោ ញាតមនុស្សោ មហិទ្ធិកោ
 ខោ បន ឃុំវចានំ ញាតមនុស្សានំ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ
 បសានោ សាធុ កន្តេ កក្កវ តថា ករោតុ យថា រោជោ
 មល្លោ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ បសិទេយ្យតិ ។ ន ខោ តំ
 អានន្ត ទុក្កំ តថាកតេន យថា រោជោ មល្លោ ឥមស្មី
 ធម្មវិទយេ បសិទេយ្យតិ ។ អថខោ កក្កវ រោជំ មល្លំ
 មេត្តេន ចិត្តេន វិញ្ញា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ ចារិសិ ។
 អថខោ រោជោ មល្លោ កក្កវតោ មេត្តេន ចិត្តេន ដុដ្ឋា
 សេយ្យថាបិ នាម ការី តុណ្ណវច្ឆា ឃុំមេវ វិហារេន វិហារំ
 ចារិណោន ចារិណំ ឧបស្ក័ម្ពិត្វា កិក្ខុ បុច្ឆតិ កហំ

វិនយចំណីក មហាវគ្គ

តន័យរបស់ពួកញាតិទេ ។ គ្រិះនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមាន
 សេចក្តីអាក់អន់ចិត្តថា រោជមល្យក្សត្រិមិនសមបើនឹងហ៊ាននិយាយយ៉ាងនេះ
 សោះ ។ វេលានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាន
 ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រោជ
 មល្យក្សត្រនេះជាអ្នកល្បីល្បាញ ជាមនុស្សមានគេស្គាល់(ច្រើន)មានប្តូរ
 ច្រើន ពួកមនុស្សដែលមានគេស្គាល់ច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះ រឺមែនមាន
 សេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូម
 ឧកាស រោជមល្យក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះយ៉ាងណា សូមព្រះដ៏
 បានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា
 នៃអានន្ទ រោជមល្យក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លា ក្នុងធម្មវិន័យនេះដោយហេតុណា
 ហេតុនោះគឺថាគតមិនលំបាកធ្វើទេ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះទ័យ
 ប្រកបដោយមេត្តាផ្សាយទៅកាន់រោជមល្យក្សត្រ ហើយទ្រង់ក្រែកចាក
 អាសនៈយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ឯរោជមល្យក្សត្រកាលបើព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគមានព្រះទ័យមេត្តាផ្សាយមកប៉ះពាល់ហើយ ក៏ចូលទៅគ្រប់វិហារ
 គ្រប់បរិវេណ ដូចជាមេត្តាមានកូនខ្ចីដូច្នោះឯង ហើយក៏សួរពួកភិក្ខុថា

នុ ខោ កន្លៃ ឯតហំ សោ កកវា វិហារតិ អហំ សម្មា-
 សម្មាទ្ធោ ទស្សនកាមា ហំ មយំ តំ កកវន្តំ អហន្តំ
 សម្មាសម្មទ្ធន្តំ ។ ឯសារុសោ ពោជ វិហារោ សំវត្តទ្ធារោ
 តេន អប្បសទ្ធោ ឧបសង្កមិត្វា អតមាដោ អាលិន្តំ
 បរិសិត្វា ឧក្កាសិត្វា អក្កលំ អាគោដេហិ វិវិស្សតិ
 តេ កកវា ទ្ធាន្តំ ។ អថខោ ពោដោ មល្លោ យេន
 សោ វិហារោ សំវត្តទ្ធារោ តេន អប្បសទ្ធោ ឧបសង្ក-
 មិត្វា អតមាដោ អាលិន្តំ បរិសិត្វា ឧក្កាសិត្វា អក្កលំ
 អាគោដេតិ^(១) ។ វិវិ កកវា ទ្ធាន្តំ ។ អថខោ ពោដោ
 មល្លោ វិហារំ បរិសិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 ទិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ទិសីន្ទស្ស ខោ ពោជស្ស មល្លស្ស
 កកវា អនុបុត្តិកថំ កថេសិ សេយ្យបីទំ ទានកថំ
 សីលកថំ សត្តកថំ កាមាទំ អាទីទំ ឱកាវំ សង្កិលេ-
 សំ នេត្តិម្ម អាទិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា កកវា
 អញ្ញាសិ ពោជំ មល្លំ កល្លចិត្តំ មុន្តចិត្តំ វិជីវណចិត្តំ

១ ឱ. អាគោដេសិ ។

ពេលដ៏ចម្រើន៖ និទានមល្យក្សត្រឈ្មោះរោង៖ អនុបុត្រិកថា

លោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គគង់
ក្នុងទីណា ដ្បិតយើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធ
អង្គនោះ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា នៃអារុសោរោង(ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់)
ក្នុងវិហារដែលគេបិទទ្វារនេះ ដូច្នោះចូរអ្នកមានសម្លេងតិចចូលទៅជិតកុរុស
រាន់ ចូលទៅកាន់របៀង ក្អកត្រហែមហើយសឹមគោះសន្ទុះទ្វារ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគនឹងបើកទ្វារឲ្យអ្នក ។ វេលានោះ រោងមល្យក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារ
ដែលគេបិទនោះ ដោយស្ងប់ស្ងាត់សម្លេងសន្សឹមៗដើរចូលទៅកាន់របៀង
ក្អកត្រហែមហើយគោះសន្ទុះទ្វារ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់បើកទ្វារឲ្យ ។
គ្រានោះ រោងមល្យក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះរោងមល្យក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ
ហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថា អនុបុត្រិកថានោះគឺ
ដូចម្តេច (ឯអនុបុត្រិកថានោះ) គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា
សីលកថា សក្កកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកអាត្រីកន្លងអាណិ-
សង្ស័យក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា
រោងមល្យក្សត្រមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនិវរណៈ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទុទត្តចំត្តំ បស្សន្ទចំត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុត្តំសីកា
 ធម្មទេសនា តំ បកាសេសំ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
 មក្ខំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធិំ វត្តំ អបកតកាឡត្តិ
 សម្មទេវវជនំ បដិក្កល្ហោយ្យ ឃីវមេវទោ រោជស្ស មល្លស្ស
 តស្មីយេវសនេ វិជំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ ទុទតាទិ យន្តិញ្ច
 សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តំ ។ អថទោ រោជោ
 មល្លោ ទដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោកាឡធម្មោ
 តិណ្ណវិចីក្ខោ វិកតកថិកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបវប្បច្ច-
 យោ សត្តសាសនេ កកវន្តំ ឯតទកោច សាធុ កន្លេ អយ្យ
 មមត្តោវ បដិក្កល្ហោយ្យំ បីវបិណ្ណាទាតសេនាសនតិលា-
 នប្បច្ចយកេសជ្ជបវត្តារំ នោ អញ្ញោស្សន្តំ ។ យេសំ ទោ
 រោជ សេត្តន^(១) ញ្ញាលោន សេត្តន ទស្សនេន ធម្មោ

១ ឱ. សេ១៧ ។

វិទយបំណិក មហាវគ្គ

មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា
 ដែលព្រះពុទ្ធាំណឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺ ទុក្ខ
 ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ធម៌ជាគ្រឿងរំលត់ទុក្ខនឹងសេចក្តីប្រតិបត្តិទៅកាន់ទីរំលត់
 ទុក្ខក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពាត់ស្អាតប្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅក្នុងទទួលទឹក
 ជ្រលក់ដោយស្រួលបានយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាស
 ចាកធម្ម ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់រោជមល្យក្សត្រលើអាសនៈនោះ
 ឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ថា របស់ណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជា
 ធម្មតារបស់ទាំងអស់នោះមានសេចក្តីរំលត់ទៅជាធម្មតា ដូច្នោះឯង ។ លំ-
 ដាប់នោះ រោជមល្យក្សត្របានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់
 ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្អាក់ស្អើរ ប្រាសចាក
 សេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃ
 ព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមទុកាស លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគួរទទួល
 ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ នឹងភេសជ្ជបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់
 មនុស្សមានជម្ងឺ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ពួកបុគ្គលដទៃ ។
 ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នៃរោជៈ ពួកជនណាមួយឃើញធម៌
 ដោយញ្ញាណជាសេក្ខៈ ដោយទេស្យនៈជាសេក្ខៈ ដូចជាធម៌ដែលអ្នកបាន

រោសន្តិក្ខន្ធពោ រោជមល្លវត្ថុ

ធិដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា តេសំបិ ឃំ ហោតិ អហោ
 ន្ទន អយ្យា អម្ហាកញ្ញាវ បដិក្កណ្ណោយ្យំ ចីវរបិណ្ណាទាត-
 សេនាសនគិលានប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ការំ នោ អញ្ញោស្សន្តិ
 តេនហិ រោជ តវ ចេវ បដិក្កណ្ណាស្សន្តិ អញ្ញោសញ្ញាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន កុសិណារយំ បណីតានំ
 កត្តានំ កត្តបដិទាដិ អដ្ឋិតា^(១) ហោតិ ។ អថខោ
 រោជស្ស មល្លស្ស បដិទាដិ អលកន្តស្ស ឯតទហោសិ
 យន្ត្រាហំ កត្តកំ ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តកេ ណាស្ស^(២) តំ
 ចដិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ រោជា មល្លោ កត្តកំ
 ឱលោកេន្តោ ទ្វេ ណាទ្តស ខាកកញ្ច បិដ្ឋខាននីយញ្ច ។
 អថខោ រោជា មល្លោ យេនាយស្មា អានន្តោ តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្សន្តំ អានន្តំ ឯតទរោច
 វេន មេ កន្ត អានន្ត បដិទាដិ អលកន្តស្ស ឯតទ-
 ហោសិ យន្ត្រាហំ កត្តកំ ឱលោកេយ្យំ យំ កត្តកេ
 ណាស្ស តំ ចដិយាទេយ្យន្តិ សោ ខោ អហំ កន្ត
 អានន្ត កត្តកំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ ណាទ្តសំ ខាកកញ្ច

១ ឧ. អដ្ឋិតា ។ ២ ឧ. ណាស្ស ។

ហេតុផល្អៗ: ឱទានពោធិមល្យក្សត្រ

ឃើញហើយ ជនទាំងនោះតែងមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ឧហ្មា លោកម្ចាស់
 ទាំងឡាយគប្បីទទួលចំរែ បំណុល លោកសាសនៈ នឹងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជា
 បច្ច័យដល់អ្នកមានជម្ងឺ របស់យើងទាំងឡាយតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ជន
 ទាំងឡាយដទៃឡើយ នៃពេជ្រ បើដូច្នោះ កុំទទួលទ្រព្យនឹងទទួលរបស់
 អ្នកខ្លះ របស់ពួកជនឯទៀតខ្លះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងកុសិនារា
 ពួកជនបានភ្នាក់តែងលំដាប់កត្តដ៏ឧត្តម ។ ត្រាពោះឯង ពោធិមល្យក្សត្រ
 កាលមិនបានលំដាប់កត្ត (ដាក់វេនកត្ត) ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បើ
 ដូច្នោះ គួរតែអញ្ជើញត្រតមើលពោធិកត្ត វត្តណាមិនមានក្នុងពោធិកត្ត គួរ
 អញ្ជើញភ្នាក់តែងវត្តនោះ ។ កាលពោធិមល្យក្សត្រត្រតមើលពោធិកត្តមិនបាន
 ឃើញវត្តពីរយ៉ាង គឺ អន្ទក៍ ១ ខាងនិយៈធ្វើដោយម្សៅ ១ ។ លំដាប់
 នោះ ពោធិមល្យក្សត្រចូលទៅក្រពះមានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយ
 បាននិយាយពាក្យនេះនឹងក្រពះមានន្ទដ៏មានអាយុថា បពិត្រក្រពះមានន្ទដ៏
 ចំរើន កាលខ្ញុំមិនបានលំដាប់កត្តក្នុងក្រុងកុសិនារានេះ ក៏មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ្ជើញត្រតមើលពោធិកត្ត វត្តណា
 គ្មានក្នុងពោធិកត្ត គួរអាត្មាអញ្ជើញភ្នាក់តែងវត្តនោះឡើង បពិត្រក្រពះមានន្ទ
 ដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំនោះត្រតមើលពោធិកត្តមិនបានឃើញវត្តពីរមុខ គឺអន្ទក៍ ១

វិទយបំណិព មហាវគ្គោ

បិដ្ឋុខាទនិយព្វ សថាហំ កន្តេ អាទន្ត បដិយានេយ្យំ
 ធាកតព្វ បិដ្ឋុខាទនិយព្វ បដិក្កុណ្ណោយ្យ មេ កកវាតិ ។
 តេនហិ រោជ កកវន្តំ បដិបុច្ឆិស្សាមីតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា អាទន្តោ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចសិ ។
 តេនហិ អាទន្ត បដិយានេត្វតិ ។ តេនហិ រោជ បដិ-
 យានេហិតិ ។ អថខោ រោជោ មល្លោ តស្សា វត្តិយា
 អច្ចយេន បហូតំ ធាកតព្វ បិដ្ឋុខាទនិយព្វ បដិយានា-
 បេត្វា កកវតោ ឧបនាមេសិ បដិក្កុណ្ណាតុ មេ កន្តេ
 កកវា ធាកតព្វ បិដ្ឋុខាទនិយព្វាតិ ។ តេនហិ រោជ
 ភិក្ខុនំ ទេហិតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុច្ឆាយន្តា នប្បដិក្កុ-
 ណ្ណានិ ។ បដិក្កុណ្ណាថ ភិក្ខុវេ បរិកុញ្ញថាតិ ។ អថខោ
 រោជោ មល្លោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតេហិ
 ធាកតហិ ច បិដ្ឋុខាទនិយេហិ ច សហត្តា សន្ត-
 ប្បេត្វា សម្បវរេត្វា កកវន្តំ ឆោតហត្តំ ឌុដិតបត្តទាលី

វិសយចំណក មហាវគ្គ

ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅ១ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើខ្ញុំនឹងតាក់តែងអន្ទក់
 ផង ខាទនីយៈធ្វើដោយម្សៅផង តើព្រះមានព្រះភាគនឹងទទួលរបស់ខ្ញុំឬ
 ទេ? ព្រះអានន្ទគបថា នៃរោងៈ បើដូច្នោះ ចាំអាត្មានឹងយកសេចក្តីក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូល
 ដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូល
 ថា នៃអានន្ទ បើដូច្នោះ ចូរឲ្យរោងមល្យក្សត្រតាក់តែងចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏-
 មានអាយុប្រាប់ថា នៃរោងៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកតាក់តែងចុះ ។ លុះកន្លង
 រាត្រីនោះទៅទើបរោងមល្យក្សត្រឲ្យគេតាក់តែងអន្ទក់នឹងខាទនីយៈធ្វើដោយ
 ម្សៅដ៏ច្រើន ហើយបង្ហោនថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលអន្ទក់នឹងខាទនីយៈ
 ធ្វើដោយម្សៅរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា
 នៃរោងៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានសេចក្តីរឿសក៏មិនហ៊ានទទួល (វត្ថុទាំងនោះ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលឆាន់ចុះ ។
 ទើបរោងមល្យក្សត្រអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យវត្តស្តុប-
 ស្តល់ដោយអន្ទក់នឹងខាទនីយៈធ្វើពីម្សៅ ដោយវិធីខ្លួនឯង លុះព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ

បាសន្តិក្កន្តកេ វុឌ្ឍបញ្ចជិតវត្ត

ឯកមន្តំ ជិសំទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសំទិ ខោ រោជំ
 មល្លំ ភកវា ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សត្វា សមា-
 ទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្មហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 បក្កាមិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិទានេ ឯតស្មី
 បករណេ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុដាធាមិ
 ភិក្ខុវេ សព្វញ្ច ឡាកំ សព្វញ្ច បិដ្ឋខាទនីយន្តំ ។

[១៣៧] អថខោ ភកវា កុសិលារាយំ យថាភិវន្តំ
 វិហារិត្វា យេន អាតុមា តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
 ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឡ្ហតេលសេហំ ភិក្ខុសតេហំ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អព្វាគរោ នហាបិតបុព្វោ
 វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ អាតុមាយំ បដិវសតិ ។ តស្ស ទ្វេ ទារ-
 កា ហោន្តិ បញ្ចកា បដិកាលោយ្យកា ទត្តា^(១) បរិ-
 យោទាតសិប្បា សកេ អាចារិយកេ នហាបិតកក្ខេ ។
 អស្សោសិ ខោ សោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ ភកវា កិវ អាតុមំ
 អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឡ្ហតេលសេហំ
 ភិក្ខុសតេហិតិ ។ អថខោ សោ វុឌ្ឍប្បព្វជិតោ តេ

១ អត្តន្តេ អនលស្សាភិ កត្តបិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វោសន្តិក្ខន្ធក្នុង៖ និទានវិក្កុប្បសង្ខតាសំ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះរោងមល្យក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីក
 រាយ ដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់កែត្រួតត្រាសនៈចៀសចេញទៅ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា
 ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 អន្ទក៏គ្រប់មុខផង ខាទន័យៈធ្វើពីម្សៅគ្រប់មុខផង ។

(១៣៧) ត្រាខ្លះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកុសិនារាម
 គួរដល់ពុទ្ធអញ្ញាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់បារិកក្រុងអាតុមាជាមួយ
 នឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ក៏សម័យនោះ
 ឯង ភិក្ខុ^(១)មួយរូបធ្លាប់ធ្វើជាឯកោភាគ បួសឯចាស់នៅអាស្រ័យក្នុង
 ក្រុងអាតុមា ។ ទារក^(២)ពីរនាក់របស់ភិក្ខុនោះមានសំឡេងពីរោះប្រកប
 ដោយសេចក្តីរំងវៃមិនខ្ជិលច្រអូស សម្រេចសិល្បៈក្នុងវិជ្ជាកោរកាត់ក្នុង
 សំណាក់អាចារ្យរបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះបានឮដំណឹងថា ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីររយហា-
 សិបរូប មកកាន់ក្រុងអាតុមា ។ ត្រាខ្លះឯង ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ

១ តាមសារត្ថទិដីដីកាថា វិក្កុនោះឈ្មោះសុរេ ។ ២ ក្មេងពីរនាក់នេះជាពូជរបស់លោក
 បាណស្សជាសាមណេរ ។

វិទយចំណី មហាវគ្គោ

ទារកេ ឯតទរោច ភគវា កិរ តាតា អាតុមំ អាតច្ចតិ
 មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សន្តិ អន្តរតេលសេហិ ភិក្ខុស
 តេហិ កច្ចថ តុម្រេ តាតា ខុរកណ្ណំ អាទាយ ជាឡិយា
 វាបកេន អនុយរកំ អនុយរកំ អាហិណ្ណាថ លោណំបិ
 តេលំបិ តណ្ហាលំបិ ខាទនីយំបិ សំហារេ(១) ភគវតោ
 អាតតស្ស យោតុមាធិ កិរស្សមាតិ ។ ឯវំ តាតាតិ
 ខោ តេ ទារកា តស្ស វុឡ្ហប្បព្វជិតស្ស បដិស្សណំត្វា
 ខុរកណ្ណំ អាទាយ ជាឡិយាវាបកេន អនុយរកំ អនុយ-
 រកំ អាហិណ្ណាឡិ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ហាលំបិ ខាទនីយំបិ
 សំហារត្តា ។ មនុស្ស តេ ទារកេ មញ្ញកេ បដិកា-
 លោយ្យកេ បស្សិត្វា យេបិ ន កាវាបេតុកាមា តេបិ
 កាវាបេន្តិ កាវាបេត្វាបិ តហំ ទេន្តិ ។ អថខោ តេ
 ទារកា តហំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ហាលំបិ ខាទនី-
 យំបិ សំហារីសុ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ
 ចរមាដោ យេន អាតុមា តទវសិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា
 អាតុមាយំ វិហារតិ ក្ខុសាតារ ។ អថខោ សោ វុឡ្ហ

១ សំហារត្តា ។

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

បាននិយាយពាក្យនេះនឹងទារកទាំងឡាយនោះថា វៃអ្នកទាំងឡាយ
 ឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយ-
 ពាន់ពីររយហាសិបរូប ស្តេចមកកាន់ក្រុងអាតុមា វៃអ្នកទាំងឡាយ
 ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅយកប្រដាប់កាំបិតកោរព្រមទាំងបំពង់នឹងថង់ ហើយ
 ដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ៗ ចូរប្រមូលអម្បាលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទ-
 នីយៈខ្លះ យើងនឹងធ្វើទឹកបានបបរថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់
 ពុទ្ធដំណើរដល់មក ។ ទារកទាំងនោះទទួលពាក្យភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា
 ករុណាលោកឥតុក ហើយក៏កាន់យកប្រដាប់កាំបិតកោរដោយបំពង់នឹង
 ថង់ដើរទៅកាន់ផ្ទះជាលំដាប់ៗ ប្រមូលអម្បាលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ
 ខាទនីយៈខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញទារកទាំងនោះមានសំឡេងពីរោះ
 ប្រកបដោយសេចក្តីកងវៃ ទុកជាអ្នកណាមិនចង់ឲ្យធ្វើ (កាត់ឬកោរ) អ្នក
 ទាំងនោះក៏ឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើហើយក៏ឲ្យតម្លៃជាច្រើន ។ ឯទារកទាំងនោះ
 ប្រមូលអម្បាលខ្លះ ប្រេងខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ជាច្រើន ។ គ្រានោះ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់
 ទៅក្រុងអាតុមា ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងភូសាភារ^(១) ជិត
 ក្រុងអាតុមានោះ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះឲ្យ

១ តាមសារាត្តទីបដិដកថា មានគំនរចំបើងធំនៅទីនោះ ពេលនាយចំបើងចេញពីខាង
 ក្នុងហើយធ្វើឲ្យសមត្រូវដល់សោរបស់បព្វជិតទាំងឡាយនិរុត្តិសាលា ។

រោសន្តិក្ខន្ធកេ វុឌ្ឍិប្បព្វជីវិត

ប្បព្វជីវិតោ តស្សោ វត្តិយា អច្ចយេន បហុតំ យាគុំ បដិ-
 យាទាបេត្វា កកវតោ ឧបនាមេសិ បដិក្កណាតុ មេ
 កន្តេ កកវា យាគុន្តិ ។ ជានន្ទាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ
 ជានន្ទាបិ ន បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា
 ន បុច្ឆន្តិ អត្តសញ្ញាតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ លោ អនត្ត-
 សញ្ញាតំ អនត្តសញ្ញាតេ សេតុយាលោ តថាគតានំ ។ ទ្វិ-
 ហាការេហិ ពុទ្ធា កកវតោ ភិក្ខុ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា
 ទេសេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សា-
 មាតិ ។ អថខោ កកវា តំ វុឌ្ឍិប្បព្វជីវិតំ ឯតទរោច
 កុតាយំ ភិក្ខុ យាគុតិ ។ អថខោ សោ វុឌ្ឍិប្បព្វជីវិតោ
 កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា កកវា
 អននុច្ឆរិកំ^(១) មោយបុរិស អននុលោមិកំ អប្បនិរ្ទប់ំ
 អស្សាមណាកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កនំ ហិ នាម
 ត្ថំ មោយបុរិស បព្វជីវិតោ អកប្បិយេ សមាទបេស្សសិ
 ទេតំ មោយបុរិស អប្បសន្ទានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

១ ឧ. អននុច្ឆរិយំ ។

វេសន្ត្ត្រៈ និទានភិក្ខុប្បសង្ខតាសំ

ចាត់ចែងបបរជាច្រើនហើយបង្កើនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលបបររបស់ខ្ញុំព្រះ
 អង្គ ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ
 មិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរ
 ហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយសួរតែហេតុដែលប្រកបដោយ
 ប្រយោជន៍ មិនសួរហេតុដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះ
 ហេតុមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ព្រះតថាគតទាំងឡាយសម្លាប់បង្កំហើយ
 ដោយអរិយមគ្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយទ្រង់សួរពួកភិក្ខុ
 ដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីនឹងសំដែងធម៌១ ដើម្បីនឹងបញ្ញត្តិ
 សិក្ខាបទដល់សាវ័កទាំងឡាយ១ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 មានព្រះបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុប្បសង្ខតាសំនោះថា នៃភិក្ខុ បបរនេះអ្នកឯង
 បានមកពីណា ។ ទើបភិក្ខុប្បសង្ខតាសំនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃ
 មោឃបុរស អំពើនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជា
 របស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងជាអ្នកប្បស
 មិនសមបើនឹងបបួល (គេឱ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរសោះ នៃមោឃបុរស
 អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។

វិទ្យុបិដកេ មហាវគ្គោ

វិហារត្វា ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ បត្យ-
 ជិតេន អកប្បិយេ សមាទបេតតំ យោ សមាទបេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សំ ន ច ភិក្ខុវេ នហាបិតបុព្វេន ខុរកណ្ណំ
 បរិហារិតតំ យោ បរិហារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១៣៨] អថខោ ភកវា អាតុមាយំ យថាភិក្ខុ

វិហារត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អថខោ
 ភកវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមាលោ យេន សាវត្ថី តទ-
 វសា ។ តត្រ សុដំ ភកវា សាវត្ថិយំ វិហារតិ ជេតវនេ
 អនាថបិណ្ណិកស្ស អាវាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 សាវត្ថិយំ ពហុំ ផលខាទដិយំ ទុស្សន្នំ ហោតិ ។ អថខោ
 ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កិណ្ណំ ខោ ភកវតោ ផលខាទដិយំ
 អនុញាតំ កី អនុញាតន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អា-
 រោចេសុំ ។ អនុជាណាមិ ភិក្ខុវេ សតំ ផលខាទដិយន្តិ ។

វិន័យប័ណ្ណ មហាវគ្គ

លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 (មកហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូល) ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បព្វជិតមិនត្រូវ
 បបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរទេ បព្វជិតណាបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ធ្វើជាងការកាត់ (មក
 ពីដើម) មិនត្រូវរក្សាគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតការទុកទេ ភិក្ខុណារក្សាទុក
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(១៣៨) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងអាតុមា គួរ
 តាមពុទ្ធសម្បាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ហារិកក្រុងសាវត្ថី ។ លុះ
 ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ហារិក ដោយលំដាប់ បានដល់ទៅ
 ក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានព្យាថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតពនរបស់
 អនាថប័ណ្ណកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុង
 ក្រុងសាវត្ថីមានផ្ទៃឈើជាខាទន័យ^(១) ច្រើនពោរពាស ។ ទើបភិក្ខុទាំង
 ឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ផ្ទៃឈើជាខាទន័យ ដូចម្តេចដែលព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ផ្ទៃឈើជាខាទន័យដូចម្តេច ដែលព្រះមាន
 ព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះ
 ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺថាគតអនុញ្ញាតផ្ទៃឈើជាខាទន័យគ្រប់យ៉ាង ។

១ ផ្ទៃឈើដែលត្រូវវាតាស់ ។

ហេសធិព្វគុណ សង្ឃ័យបុគ្គលិកព័ជ្ជកថា

[១៣៧] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃីកានិ
 តីដានិ បុគ្គលិកាយ ក្ខមិយា រោបិយន្តិ បុគ្គលិកានិ
 តីដានិ សង្ឃីកាយ ក្ខមិយា រោបិយន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ សង្ឃីកានិ ភិក្ខុវេ តីដានិ
 បុគ្គលិកាយ ក្ខមិយា រោបិតានិ ភាគំ ទត្វា បរិកុញ្ញិ-
 តញ្ញានិ បុគ្គលិកានិ តីដានិ សង្ឃីកាយ ក្ខមិយា
 រោបិតានិ ភាគំ ទត្វា បរិកុញ្ញិតញ្ញានីតិ ។

[១៤០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុនំ កិ-
 ស្មិត្តំ កិស្មិត្តំ ហំនេ កុក្កុប្បំ ឧប្បជ្ជតិ កិណ្ណំ ខោ
 ភកវតោ អនុញ្ញាតំ កី អនុញ្ញាតន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខុវេ មយា ឥទំ ន
 កប្បតីតិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ញោ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ
 កប្បិយំ បដិពាហិតំ តំ វោ ន កប្បតិ យំ ភិក្ខុវេ

ភេសជ្ជៈព្រះ ពាក្យពោលអំពីមនុស្សជាតិពូជឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល

[១៣៩] ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំពូជឈើទាំងឡាយជាប់របស់សង្ឃក្នុងដីជាប់របស់បុគ្គល ដាំពូជឈើទាំងឡាយជាប់របស់បុគ្គលក្នុងដីជាប់របស់សង្ឃ ។ ក៏កុំទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជាប់របស់សង្ឃដែលដាំក្នុងដីជាប់របស់បុគ្គល ត្រូវក៏កុំឲ្យចំណែក^(១) (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជាប់របស់បុគ្គលដែលដាំក្នុងដីជាប់របស់សង្ឃ ត្រូវក៏កុំឲ្យចំណែក (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ ។

[១៤០] ក៏សម័យនោះឯង ក៏កុំទាំងឡាយកើតសេចក្តីរង្វៀសក្នុងកន្លែងជាអង្វើៗថា របស់អ្វីហ្ន៎ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត របស់អ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ ពួកក៏កុំក្រាបបង្គំទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ របស់ណាដែលគាត់មិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរទេ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរឃាត់របស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយឡើយ ម្ចាស់ក៏កុំទាំងឡាយ របស់ណាដែល

១ អង្គថា ថា ត្រូវបែងជា ១០ ភាគ ហើយត្រូវយក ១ ភាគដែលជាភាគទី ១០ ឲ្យផ្តល់ម្ចាស់ដី សល់ក្រៅពីនោះ ៩ ភាគត្រូវបានម្ចាស់ពូជ ។ រឿងចែកយ៉ាងនេះ ជាពោណពាក្យព្រះក្នុងដីម្តង ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

មយា ឥទំ ន កប្បតិភិ អប្បជិក្ខុត្តំ តព្វេ កប្បិយំ
 អនុលោមេតិ អកប្បិយំ បដិពាហិតិ តំ វោ កប្បតិ
 យំ ភិក្ខុវេ មយា ឥទំ កប្បតិភិ អនុញ្ញាតំ តព្វេ
 អកប្បិយំ អនុលោមេតិ កប្បិយំ បដិពាហិតិ តំ វោ ន
 កប្បតិ យំ ភិក្ខុវេ មយា ឥទំ កប្បតិភិ អនុញ្ញាតំ
 តព្វេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ អកប្បិយំ បដិពាហិតិ
 តំ វោ កប្បតិភិ ។

[១៤១] អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតនហោសិ កប្បតិ
 នុ ខោ យាវកាលិកេន យាមកាលិកំ ន នុ ខោ
 កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន សត្តាហា-
 កាលិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាវ-
 កាលិកេន យាវជីវិកំ ន នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ
 ខោ យាមកាលិកេន សត្តាហាកាលិកំ ន នុ ខោ
 កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ យាមកាលិកេន យាវជីវិកំ ន
 នុ ខោ កប្បតិ កប្បតិ នុ ខោ សត្តាហាកាលិកេន
 យាវជីវិកំ ន នុ ខោ កប្បតិភិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវេ
 ចេសុំ ។ យាវកាលិកេន ភិក្ខុវេ យាមកាលិកំ

និយមន័យ មហាវគ្គ

តថាគតមិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរបើរបស់នោះអនុលោមចូល
 របស់គួរ ឃាត់របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់
 នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរ ឃាត់របស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នក
 ទាំងឡាយឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបាន
 អនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ ឃាត់
 របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

(១៤១) គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 វត្ថុជាយាមកាលិក (ដែលច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក គួរប្តូរមិនគួរទេ
 វត្ថុជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក គួរប្តូរមិនគួរទេ វត្ថុ
 ជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក គួរប្តូរមិនគួរទេ វត្ថុជាសត្តាហ-
 កាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាមកាលិក គួរប្តូរមិនគួរទេ វត្ថុជាយាវជីវិក
 (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាមកាលិក គួរប្តូរមិនគួរទេ វត្ថុជាយាវជីវិក (ច្រឡំ)
 ដោយវត្ថុជាសត្តាហកាលិក គួរប្តូរមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំខូល
 ដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្ថុជាយាវកាលិក

បេសដ្ឋិត្តកេ យាមកាលិកាទិកា

តទហុប្បដិក្កហិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ
 យាវកាលិកេន ភិក្ខុវេ សត្តាហកាលិកំ តទហុប្ប-
 ដិក្កហិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវ-
 កាលិកេន ភិក្ខុវេ យាវជីវិតំ តទហុប្បដិក្កហិតំ កាលេ
 កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន ភិក្ខុវេ
 សត្តាហកាលិកំ តទហុប្បដិក្កហិតំ យាមេ កប្បតិ
 យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន ភិក្ខុវេ
 យាវជីវិតំ តទហុប្បដិក្កហិតំ យាមេ កប្បតិ យាមា-
 តិក្កន្តេ ន កប្បតិ សត្តាហកាលិកេន ភិក្ខុវេ យាវ-
 ជីវិតំ តទហុប្បដិក្កហិតំ សត្តាហំ កប្បតិ សត្តា-
 ហាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ ។

បេសដ្ឋិត្តកំ និដ្ឋិតំ ធម្មំ ។
 ធម្មំ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ធរិត្តំ ។

ភេសជ្ជៈព្រះ ពាក្យពោលអំពីកាលិកមានយាមកាលិកជាដើម

ដែលភិក្ខុទទួលកងថ្ងៃនោះ គួរបានតែកងកាល មិនគួរកងវិកាលទេ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក
ដែលភិក្ខុទទួលកងថ្ងៃនោះ គួរបានតែកងកាល មិនគួរកងវិកាលទេ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក ដែល
ភិក្ខុទទួលកងថ្ងៃនោះ គួរបានតែកងកាល មិនគួរកងវិកាលទេ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក
ដែលភិក្ខុទទួលកងថ្ងៃនោះ គួរបានតែកងយាម កន្លងយាមទៅហើយ
មិនគួរទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជា
យាមកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលកងថ្ងៃនោះ គួរបានតែកងយាម កន្លងយាម
ទៅហើយមិនគួរទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ)
ដោយវត្តជាសត្តាហកាលិក ដែលភិក្ខុទទួលកងថ្ងៃនោះ គួរអស់៧ថ្ងៃ
ហួស៧ថ្ងៃទៅហើយមិនគួរទេ ។

ចប់ ភេសជ្ជៈព្រះ ទី ៦ ។

ក្នុងខ្សែនេះមាន ១០៦ រឿង ។

វិសយបិដកេ បហាវគ្គោ

តស្សុទ្ធានំ

[១៤២] សារទិកេ វិកាលេបិ

វសំ មូលេ បិដ្ឋេហិ ច

កសាវេហិ បណ្ណំ ដលំ

ជតុ លោណំ ច ធក្កណំ^(១)

ចុណ្ណំ ចាលីនី មំសញ្ច

អញ្ចនំ ឧបបីសនំ

អញ្ចនី ឧត្តាចារត្តា

សលាកា សលាកោធនី

បវិកំ វទ្ធកំ^(២)សុតំ

មុទ្ធនិវេលនត្ត ច

នត្តករណី ជ្ជមញ្ច

១ ឧ. ដតុលោណំ ធកណំ ច ។ ២ ឧ. ពទ្ធកំ ។

វិធីបដិសេធមហានុ

ទូទៅនៃភេសជ្ជៈក្នុងក្រុងនោះគឺ

(១៤២) រឿងភិក្ខុកើតអាពាធក្នុងសរទេសាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនៃ
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ភេសជ្ជៈ បាទក្នុងកាលក្តី ខុសកាលក្តី ១
រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្ចាញ់រាវ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមើមឈើ ១
រឿងភិក្ខុត្រូវការដោយថ្នាំដែលកំនត់ជាម្សៅ ១ រឿងទ្រង់អនុ-
ញ្ញាតថ្នាំទឹកចត់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំស្លឹកឈើ ១ រឿង
ទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំផ្លែឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំជ័រឈើ ១
រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអម្បាល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតភាពចម្រើន
នឹងប៉ាល់អិត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងរែងប៉ាល់អិត ១
រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសាច់ឆោននឹងឈាមស្រស់ ១ រឿងទ្រង់
អនុញ្ញាតថ្នាំបន្តកំភ្លែកនឹងគ្រឿងរែងប៉ាល់អិតសម្រាប់លាប ១ រឿង
ភិក្ខុប្រើភ្នាក់ថ្នាំផ្នែក ១ រឿងភ្នាក់ថ្នាំគ្មានគម្រប ១ រឿងទ្រង់
អនុញ្ញាតបង្កើតភ្នាក់ថ្នាំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមបង្កើត ១
រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្កើតភ្នាក់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែយោធន៍
នឹងខ្សែសម្រាប់បង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាប
ក្បាល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការនត្ត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
បំពង់សម្រាប់នត្ត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដក់ផ្សែង ១

រោសដ្ឋាន្តរោ ឧទ្ទេតថា

នេត្តញ្ញាបិដ នត្តរិ^(១)

តេលចាកេសុ មជ្ឈញ្ញា

អភិភ្និភ្នំ អត្តញ្ញំ

តុម្ហំ សេទំ សញ្ញាញ្ញា

មហាកម្មោទកំ តថា

នកកោដ្ឋំ លោហិតញ្ញា

វិសាលំ ចានត្តញ្ញំ

មជ្ឈំ សត្តំ កសាវញ្ញា

តិលកក្កកតធុកំ

ចោលំ សាសបក្កុញ្ញា

ធូមសក្ខិកាយ ច

* ឧ. នេត្តញ្ញាបិដានំរិ ។

វេសដ្ឋក្ខន្ធកៈ ឧទានពាថា

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ខ្សែរ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការសូប្រង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 ភិក្ខុដាក់គ្រឿងស្រវឹងទៅក្នុងប្រងសូ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
 ឲ្យភិក្ខុធាន់ប្រងដែលដាក់គ្រឿងស្រវឹងច្រើនពេក ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានប្តាំលាប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 តម្កសម្រាប់ដាក់ប្រង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អឹង ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អឹងដោយគ្រឿងសម្បុរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ការឆ្អឹងធំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកដែលស្សោរដោយស្លឹកឈើ
 មែកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យជប់យកឈាមនឹងអនុញ្ញាតស្នែងសម្រាប់ជប់ឈាម ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតប្តាំសម្រាប់លាបជើងនឹងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុភាគ-
 តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបជើងឲ្យស្រល) ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតសត្វកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកចត់ ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតម្សៅល្ង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជុំសត្វ ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់រុំដម្សៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 ភិក្ខុលាងដម្សៅ ដោយម្សៅគ្រាប់ស្ល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យធ្វើការចំហុយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបង្កាត់ដម្សៅ

វិទយបិណ្ឌេ មហាវិញ្ញា

វណ្ណេតេលំ វិកាសាយំ^(១)

វិកេដញ្ច បដិក្កហំ

ក្ខុដំ ករោត្តោ លោឡិ ច

ទារំ មុត្តហរិដកី

កត្វា វិវេចនញ្ចេវ

អញ្ញាកុដំ កដាកដំ

បដិញ្ញាទដិ បញ្ញារា

អាភមី សត្តហោន ច

កុឡំ មុត្តំ សុច្ឆិវញ្ញុ^(២)

សាមទាតា បុនាបថេ

បុនាទុញ្ញាសិ ទុត្តិក្ខេ

ដលញ្ច តិលទាទដិ

១ ឧ. វិកាសិកំ ។ ២ ឧ. សោវិញ្ញុ ។

វិធីបំណិក មហាវគ្គ

ដោយទឹកអម្បិល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រើសម្រាប់លាប
 ដម្បៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់ប្រើ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមហាវិក័ដ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការ
 ទទួលប្រគេន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផឹកគូប ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតអាចបំណាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកក្បូង ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសម្រិតទឹកម្រិត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ការលាបដោយគ្រឿងក្រអូប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបញ្ចុះ
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកអង្ករថ្នាំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹក
 សណ្តែកបាយស្បែក ១ រឿងអនុញ្ញាតធុរសសាច់ ១ រឿង
 ព្រះបិណ្ឌវិញ្ញាណឲ្យគេដម្រះញាកនឹងអនុញ្ញាតអាពាហ៍ពិពាហ៍ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឈឺទុកភេសជ្ជៈឆាន់អស់ ៧ ថ្ងៃ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឆាន់ស្ករអំពៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យកិក្ខុឆាន់សណ្តែកបាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលោណ-
 សោចរកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុឆាន់វត្តជាសាមបក្ក ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុចំអិនថែមទៀត ១ រឿងទ្រង់ត្រឡប់ទ្រង់
 អនុញ្ញាតអន្តោវត្ត អន្តោបក្ក នឹងសាមបក្ក វិញ្ញាណកាលអត់
 បាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទន្ទិយៈនឹងអនុញ្ញាត

រោសដ្ឋិក្ខុន្តរោ ឧទ្ទាហិតា

បុរេកត្តំ កាយនាហោ

ទិព្វដញ្ច ភកទ្ធលំ

វត្តិកម្មញ្ច សុប្បំ ច

មនុស្សម៌សមេវ ច

ហត្ថិអស្សុ សនទោ ច

អហំ សីហាព្យក្សដីបិកំ

អច្ឆនវច្ឆម៌សញ្ច

បដិចានិ ច យាកុ ច

តុណំ អញ្ញត្រ តុឡំ

សុទិណវសថាកំ

កត្តា កោដិសច្ចកថា

ពេលដ្ឋបូជនៈ ៖ ខ្មានពាហិ

ល្ងជាខាទន័យៈ ១ រឿងបុរេកត្ត ១ រឿងក្តៅក្រហាយក្នុងកាយ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធានផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ ១ រឿង
 ភិក្ខុមានអាពាធឫសដូងបាទ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើ
 វត្តិកម្មនឹងសត្វកម្ម ១ រឿងសុប្បយាមុបាសិកា ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធានសាច់មនុស្ស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុ
 ធានសាច់សេះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធានសាច់ឆ្កែ ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធានសាច់ពស់ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យភិក្ខុធានសាច់សីហៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធាន
 សាច់ខ្លាធំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធានសាច់ខ្លាដង្កូវ ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធានសាច់ខ្លាឃ្មុំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
 ឲ្យភិក្ខុធានសាច់ឆ្កែព្រៃ ១ រឿងលំដាប់កត្ត(វេន) ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតបបរេ ១ រឿងមហាមាត្រមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ១ រឿង
 ភិក្ខុដែលគេនិមនក្នុងទីដទៃហើយមិនត្រូវធានបបរេអ្នកដទៃ ១
 រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្ត្រីអំពៅដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ រឿងមហា-
 មាត្រឈ្មោះសុនីធិ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុង
 ផ្ទះសំណាក់ធ្វើពិធី ១ រឿងស្នឹងគង្គា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគគង់នៅក្នុងកោដិត្រាមហើយទ្រង់សំដែងចតុរិយសច្ច ១

វិធីបំពេញ មហាវិញ្ញា

អម្ពចាលី ច លីច្ឆរី
 ឡុទ្ធិស្ស កតំ សុភិក្ខុំ
 បុនវេ បដិក្ខំបំ
 មេយោ យសោ^(១)មេណ្ឌុកោ ច
 តោរសំ ចាថយ្យកេន ច
 កេណី អន្តោ ជម្ពុ ចោច
 មោចមជ្ជមុទ្ធិកសាលុកំ
 ដារុសក ធា កថំដ្ឋំ
 អាតុមាយំ នហាមិតោ
 សារត្តិយំ ដលំ តំជំ
 កិស្មី ថានេ ច កាលីកាតិ^(២) ។

១ ឧ. យសោភោ ។ ២ ឧ. កាលីកោតិ ។

វិទយបិណ មហាវគ្គ

រឿងស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអម្ពបាលីនឹងស្តេចលិច្ឆវី ១ រឿងសាច់
 ដែលគេធ្វើចំពោះភិក្ខុ ១ រឿងក្រុងវេសាលីសម្បូណិបាយ ១
 រឿងទ្រង់ត្រឡប់ហាមមិនឲ្យឆាន់វត្តដែលជាអន្តរាគមន៍បក្ក
 នឹងសាមបក្ក ១ រឿងមហាមេយ ១ រឿងព្រះថេរឈ្មោះយស
 មានជម្ងឺ ១ រឿងមេណ្ឌកគហបតីនឹងរឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគោ-
 សេប្រាំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន ១
 រឿងកេណិយដង្ហែនឹងរឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកបានផ្លែស្វាយ
 ទឹកបានផ្លែត្រីង ទឹកបានផ្លែបេកមានគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែបេក
 ឥតគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែស្រគំ ទឹកបានផ្លែចន្ទន៍ ទឹកបាន
 ក្រអៅឈូក ទឹកបានផ្លែមាក់ប្រាំង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 អន្ទកនឹងខាទន័យៈ ធ្វើដោយម្សៅ ១ រឿងភិក្ខុធ្លាប់ជាជានិ
 គោរគាត់ នៅក្នុងក្រុងអាគុមា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើ
 ជាខាទន័យៈ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងពូជឈើជារបស់សង្ឃ
 គេដាក់ដីជារបស់បុគ្គល ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយ
 ក្នុងទីដោយអន្លើ ១ រឿងកាលិកលាយគ្នា ១ ។

សង្ខេប ៣ ផ្ដល់ ប្រាប់ មាតិកា

លេខទំព័រ

វិស្សបនាយិកក្ខន្ធករៈ

ការនៅចាំវិស្សត្រិះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បានបញ្ញត្តិ.	១
និទានធាតុគ្លីយភិក្ខុ.	៣
ការចូលវិស្ស.	៥
កិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ.	៧
អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវិស្ស.	៣៧
អន្តរាយទាំងឡាយមានដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវិស្ស.	៤១
ការបំបែកសង្ឃកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវិស្ស.	៤៣
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្ដីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវិស្សក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលោ.	៤៨
ពួកភិក្ខុចូលវិស្សក្នុងទីវាលដាដើម.	៤៩
សង្ឃប្ដេជ្ញាគ្នាថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំប្លែងកុលបុត្តក្នុងកណ្ដាលវិស្ស.	៥១
និទានឧបនន្ថសក្យបុត្ត.	៥២
ការនៅចាំវិស្សក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ.	៥៣
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដីព្រោះទទួលពាក្យប្ដេជ្ញា.	៥៥
ទទួលនៃវិស្សបនាយិកក្ខន្ធករ.	៦៣

បរវារណា ក្ខន្ធករៈ

និទានភិក្ខុប្រើនរូបជាមិត្តទើបនឹងបានជួបគ្នាថ្មី.	១
មូតវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ជាតិគ្លីយសមាទាន.	៦៧
គេវិចីកាបរវារណា.	៧៥
បរវារណាពីរយ៉ាង (៣ គុទ្ធសិកាបរវារណា ១ បណ្ណរសិកាបរវារណា ១).	៧៧
ការឲ្យនូវបរវារណានៃភិក្ខុឈឺ.	៧៩
អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងក្នុងពេលនៃបរវារណាកម្ម.	៨៣

គណប្បវារណានីតិភិក្ខុបវារណា.....	៧៥
ភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានីតិ.....	៧៧
ភិក្ខុ ២ រូបបវារណាដល់គ្នានីតិ.....	៧៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាចត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា.....	៩១
ការបវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាពាចត្តិ.....	៩៣
និទានអាសិកភិក្ខុ និយាយពីភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាចត្តិមាន ១៥ យ៉ាង.....	៩៥
ពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង.....	១០១
ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង.....	១០៣
ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង.....	១០៥
ថ្ងៃរបស់អាសិកភិក្ខុនឹងអាត្មាភិក្ខុផ្សេងគ្នា.....	១០៧
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម.....	១០៩
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាជាដើម.....	១១៣
ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ.....	១១៥
កាលភិក្ខុនិបរិសឡអង្គុយហើយ ភិក្ខុមិនត្រូវបវារណា.....	១១៩
រឿងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ញារក្សយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ.....	១២០
ការបវារណាជាភិក្ខុបវារណាជាដើម.....	១២១
និទានឯព្រឹត្តិយភិក្ខុត្រូវអាចត្តិហើយបវារណា.....	១២៥
បវារណាដែលភិក្ខុបានឃាត់នឹងបវារណាដែលភិក្ខុមិនបានឃាត់.....	១២៧
ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុផ្សេងគ្នា.....	១២៩
សេចក្តីយល់ផ្សេងៗ គ្នាក្នុងការត្រូវអាចត្តិ.....	១៣៥
ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើការប្រកួតប្រកាសំជាដើម.....	១៣៩
ការធ្វើនូវបវារណាសង្កេតនៃភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាជាដើម.....	១៤៥
ការធ្វើនូវបវារណាសង្កេត.....	១៤៩
ទទួលនៃបវារណាពួក.....	១៥០

សង្គ្រោះបង្គុល ប្រាប់មាតិកា

៣៤៧

លេខទំព័រ

បឋមក្នុងក្រុម:

១៥៣

និទានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណាណាភោជនីយ៍សោត្ត	១៥៥
និទានព្រះសោតតត្ថេរ	១៥៥
និទានព្រះសោណាត្ថេរ	១៥៥
ទិណសាស្ត្រណាម៉ា	១៦៧
ការបញ្ញត្តិស្បែកដើងជាអកប្បិយ	១៧៥
ស្បែកដើង ៤ ដាន់ឡើងទៅដែលគេពាក់ហើយដោះប្រគេន (ស្បែកដើង ១៧៥)	១៧៥
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងខាងក្នុងវត្ត	១៧៦
និទានភិក្ខុមានពោធិ៍ដំបៅលេចនៅបាទដើង	១៧៦
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រទាបដើងឈើ	១៧៥
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រទាបដើងស្បែកស្លោត	១៧៧
(ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងភិក្ខុ) ពាក់ទ្រទាបដើងមានបការផ្សេង ៗ	១៧៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិទ្រទាបដើងជាអកប្បិយ	១៧៦
និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុបាបស្មែងមេដោជាដើម	១៧៦
ភិក្ខុមិនត្រូវបាបមេដោ	១៧៧
និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលទម្រង់ដោយគោញី	១៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង	១៧៥
ទទួលយន្តមហាសយន្តកម៉ា	១៧៧
ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ	១៧៥
និទានភិក្ខុបាប	២០០
ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រក	២០៣
និទានព្រះសោណាត្ថេរ	២០៤
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រទានពរ ៥ យ៉ាងដល់ព្រះសោណាត្ថេរ	២០៤
ទ្រង់ទ្រាយនៃមជ្ឈិមបទេស	២០៥
ទទួលនៃបឋមក្នុងក្រុម	២០៦

ភេសជ្ជៈកុន្តកៈ

២២១

និទានភិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
ពោលអំពីភេសជ្ជៈទាំង ៥	២២៣
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានខ្លាញ់ជាដើម	២២៥
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានទឹកចត់ជាដើម	២២៧
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានឆ័រជាដើម	២២៩
ពោលអំពីភេសជ្ជៈមានគ្រឿងលំអិតជាដើម	២៣១
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានប្លាំបន្តក់ភ្នែកជាដើម	២៣៣
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវចង្កឹះភ្នាក់	២៣៥
និទានបិណ្ឌុវច្ឆត្នេរដ៏មានអាយុកើតធិម្មក្តៅក្បាល	២៣៦
ពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានប្រេងលាបក្បាលជាដើម	២៣៧
និទានបិណ្ឌុវច្ឆត្នេរ	២៣៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតពក	២៤២
ប្លាំមហារិកដ ៤ យ៉ាង	២៤៣
ពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេង ៧	២៤៥
និទានព្រះបិណ្ឌុវច្ឆត្នេរ និយាយអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវអាវាមិកដ	២៤៧
និទានព្រះបិណ្ឌុវច្ឆត្នេរ និយាយអំពីកម្រិតផ្កាជារិការនៃមាស	២៤៩
និទានព្រះបិណ្ឌុវច្ឆត្នេរ និយាយអំពីភេសជ្ជៈ ៥ យ៉ាង	២៥៣
និទានព្រះកង្វារវេរិតត្នេរ ពោលអំពីស្ករអំពៅ	២៥៥
ព្រះដ៏មានព្រះរាជទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ	២៥៧
រោជនដែលភិក្ខុទុកនឹងបំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិនឹងបំអិនដោយខ្លួនឯង	២៥៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប	២៦៣
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	២៦៧
ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធក្តៅរោលវាលក្នុងកាយ	២៦៩
ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើដែលគ្មានពូជជាដើម	២៧១

សង្ខេបផ្ទៃក្នុងប្រាថ្នាមាតិកា

លេខទំព័រ

សត្តកម្ម (ការកត់ប្រទះ) វត្តិកម្ម (ការបង់វិភាគ)	២៧៣
(ភិក្ខុត្រូវការដោយ) សាច់ដែលមានឧសាស	២៧៥
និទានសុប្បិយាឧបាសិកា	២៧៧
ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ	២៧៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប	២៨៥
ពោលអំពីអាទិសង្សបធរមាន-១០ យ៉ាង	២៨៧
និទានមហាមាត្រ្យ (ម្នាក់) ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ)	២៨៩
សេចក្តីរង្កៀសរបស់មហាមាត្រ្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី	២៩១
និទានបុរសឈ្មោះវេលុដ្ឋកញ្ជាន និងយាយអំពីការប្រគេនស្តារអំពៅ	២៩៤
ធម្មបទ្ធីសោតាបត្តិមគ្គរបស់បុរសឈ្មោះវេលុដ្ឋកញ្ជាន	២៩៩
និទានពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានបាត់ស្តារអំពៅ	៣០០
ពោលអំពីការទ្រង់ទ្រាយនូវរោងសំណាក់	៣០១
ទោស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីលឬវិបត្តិបាតសីល	៣០៣
អាទិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬបរិបូណ៌ដោយសីល	៣០៥
និទានមហាមាត្រ្យឈ្មោះសុនធនឯវិស្សការ	៣០៧
អនុមោទនាតាថា	៣១១
បតុភារយសចូរទេសនាកថា	៣១៣
និទាននាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស	៣១៥
និទានស្តេចលីច្ឆវិក្កងក្រុងវេសាលី	៣១៧
និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីអភិរិយវាទ	៣២១
និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីវាទមានអភិរិយវាទជាដើម	៣២៥
និទានសីហសេនាបតិ ការសំដែងនូវការនៃខ្លួនជាឧបាសក	៣៣១
និទានសីហសេនាបតិ ពោលអំពីសាច់ដែលធ្វើចំពោះ (ខ្លួន)	៣៣៥
ភិក្ខុកាលដឹងថាសាច់ដែលធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) មិនត្រូវបរិភោគ	៣៣៧
និទានពួកមនុស្សអ្នកជនបទ និងយាយអំពីការសន្មតិកប្បិយភូមិ	៣៣៩

កប្បិយភូមិ ៤ យ៉ាង និទានមេណ្ឌកតហឋតិ	៣៤៣
និទានមេណ្ឌកតហឋតិ អាណាតនៃជនមានមេណ្ឌកតហឋតិជាដើម	៣៤៥
និទានមេណ្ឌកតហឋតិ ពុទ្ធកូណាបា	៣៤៩
និទានមេណ្ឌកតហឋតិ អនុបញ្ញិកថា	៣៥១
និទានមេណ្ឌកតហឋតិ ការសំដែងនូវការខ្វែងខ្វាចជាបាសក	៣៥៣
ធម្មបទ្ធា គិសោតាបភ្នំមគ្គនៃមេណ្ឌកតហឋតិ	៣៥៥
និទានមេណ្ឌកតហឋតិ ការអង្គុយនៃមេណ្ឌកតហឋតិ (នោះ)	៣៥៦
ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការស្វែងរកស្បៀង	៣៥៩
និទានហោរិយជិដិល	៣៦១
និទានមល្យក្សត្រីទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា	៣៦៦
និទានមល្យក្សត្រីឈ្មោះរោជ ការធ្វើនូវការក្រោកទទួលព្រះដីមានព្រះភាគ	៣៦៧
និទានមល្យក្សត្រីឈ្មោះរោជ អនុបញ្ញិកថា	៣៦៩
និទានរោជមល្យក្សត្រី	៣៧១
និទានភិក្ខុបួសឯបាសំ	៣៧៣
ពេលអំពីមនុស្សជាតិដំឡើងឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល	៣៧៧
ពេលអំពីកាលិកមានយាមកាលិកជាដើម	៣៧៩
ទទួលនៃហេសង្កិក្ខុន្តក	៣៨០

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖

Printing costs were met through the gift of

Wat. Sotoshu Syutokuin Temple The Rev. Zendo Matsunaga
363 Okitsu honcho, Shimizu-shi, Shizuoka-ken 424-02 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

宗教法人 曹洞宗 宗徳院 松永然道
〒424-02 静岡県清水市興津本町363
☎0543-69-2244

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 7 (of 110 volumes total)

“VINAYA PITAKA”

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ (南伝大藏經) 全110巻・第7巻ヴィナヤピタカ (律部)

発行：プノンペン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ(南伝大藏經)復刻救援委員会

発行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

